

အဝိဇ္ဇာသုတ္တံ

နိဿယ

(ဒုတိယတွဲ-ဒုတိယပိုင်း)

တိကနိပါတ်

နမော တဿ ဘုရားသော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဗာလဝဂ္ဂ ၁-ဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ တိကနိပါတဿ၊ တိကနိပါတ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။) ဘယာနိတိ- အာဒိယ၊ ဘယာနိ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ဘယန္တိ၊ ဘယံ-ဟူသည်ကား။ စိတ္တုတြာသော၊ စိတ်၏တိတ်လန့်ခြင်းတည်း။ ဥပဒ္ဓဝေဂီတိ၊ ဥပဒ္ဓဝေဂီ-ဟူသည် ကား။ အနေကဂ္ဂတာကာရော၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံမရှိသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသောအခြင်းအရာတည်း။ ဥပသဂ္ဂေဂီတိ၊ ဥပသဂ္ဂေဂီ-ဟူသည်ကား။ ဥပသဋ္ဌာကာရော၊ ကပ်ငြိသောအခြင်းအရာတည်း။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌။ လဂ္ဂနာကာရော၊ ကပ်ငြိသော အခြင်းအရာတည်း။

ဧတသံ၊ ထို ဥပဒ္ဓဝ၊ ဥပသဂ္ဂတို့၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ နာ- နာတ္ထံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။-ပဗ္ဗတာဒိဝိသမနိဿိတာ၊ တောင်-အစရှိသော မည်မညွတ်သော အရပ်ကိုမှီကုန်သော။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့ သည်။ ဇနပဒဝဂီသိနံ၊ ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော သူတို့အား။ “မယံ၊ ငါတို့သည်။

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ပဗ္ဗတဝိသမနိဿိတာ၃။ (ဆဋ္ဌ)

၂

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိကာယ

[တိကနိပါတ်

အသုကဒိဝသေ နာမ၊ ဤမညံသောနေဉ္စ၊ တုမှကံ၊ သင်တို့၏။ ဂါမံ၊ ရွာကို။
 ဝိလုမ္ပိယာမ၊ လုယက်ကုန်အံ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေသန္တိ၊ စေကုန်၏။ တေ၊
 ထိုဇနပုဒ်၌နေသောသူတို့သည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို အကြောင်းကို။ သုတကာလ-
 တော၊ ကြားသောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊
 ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စိတ္တု၊ ကြာသော
 နာမ၊ စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်း မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ “နော၊
 ငါတို့အား။ တော၊ စောရာ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ ကုပိဘာ၊ အမျက်တွက်ကုန်သည်ဖြစ်
 ၍။ အနတ္ထမ္ပိ၊ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း။ ကုရေယျ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး
 ပိုက်၍။ ဟတ္ထသာရံ၊ လက်၌ ဥစ္စာနှစ်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဒွိပဒေတပုဒေဟိ၊
 အခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသတ္တဝါ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ဘက္ခ။ အရညံ၊ တောသို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော
 အရပ်၌။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နိပဇ္ဇန္တိ၊ အိပ်ရကုန်၏။ ဥံသမကသဒိဟိ၊ မှက်ခြင်-အရံရှိ
 သည်တို့သည်။ ခဇ္ဇမာနာ၊ ခံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂုဗ္ဘန္တရာနိ၊ ချုံ၏ အကြားတို့သို့။
 ပဝိသန္တာ၊ ဝင်ရကုန်သည်ရှိသော်။ ခါဏုကဏ္ဍကေ၊ ခင်ရက်၊ ဆူးတို့ကို။ မဒ္ဒန္တိ၊
 နင်းမိကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝိစရန္တာနံ၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို
 ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သောသူတို့၏။ ဝိက္ခိတ္တဘာဝေ၊ ပျံ့လွင့်သည်၏ အဖြစ်သည်။
 အနေကဂ္ဂတာကာရော နာမ၊ အနေကဂ္ဂတာကာရ မည်၏။ တတော၊ ထိုနောက်
 မှ။ စောရေယျ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ယထာဝုတ္တေ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။
 ဒိဝသေ၊ နေဉ္စ။ အနာဂစ္ဆန္တေယျ၊ မလာကုန်သည်ရှိသော်။ “တုစ္ဆကသာသနံ၊
 အချည်းနှီးသော သတင်းစကားသည်။ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။
 ပဝိသိယာမ၊ ဝင်ကုန်အံ။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ သပရိက္ခာရာ၊ ပရိက္ခရာ
 နှင့်တကွ။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘေသံ၊ ထိုရွာ၌
 နေသောသူတို့၏။ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ၊ ဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥ တော၊ သိ၍။ ဂါမံ၊ ရွာကို။
 ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဒွါရေ၊ တံခါး၌။ အဂ္ဂံ၊ မီးကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ မနုဿေ၊
 လူတို့ကို။ ဃာတေတွာ၊ သတ်၍။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
 ဝိဘဝံ၊ စည်းစိမ်ကို။ ဝိလုမ္ပိတွာ၊ လုယက်၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တေသု၊ ထို
 ဇနပုဒ်၌နေသောသူတို့တွင်။ ဃံ၊ တိတာဝသေသာ၊ သတ်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်း
 သောလူတို့သည်။ အဂ္ဂံ၊ မီးကို။ နိဗ္ဗာပေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ကောဋ္ဌကစ္ဆာယာ
 တိတ္ထိစ္ဆာယာဒိယ၊ ကျိရိပ်၊ နံရံရိပ်-အစရှိသည်တို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။
 လဂ္ဂိတွာ၊ ကပ်ငြိ၍။ နဋ္ဌံ၊ ပျက်သောစည်းစိမ်ကို။ အနုသောဓမာနာ၊ အဖန်

၁။ ပသာရိယာဓ= (ဆဋ္ဌ) ၂+၄။ နိသယမူဟောင်း၌မပါ။
 ၃။ အာဝဟေယျံ= (ဆဋ္ဌ)

တလဲလဲစိုးရိမ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿိဒန္တိ၊ ဘိုင်နေကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဥပသဋ္ဌာကာရာ၊ ကပ်ငြိသော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော။ လဂ္ဂနာကာရာ နာမ၊ လဂ္ဂနာကာရမည်၏။

နဋ္ဌာဂါရာတိ၊ နဋ္ဌာဂါရာ--ဟူသည်ကား။ နဋ္ဌေဟိ၊ ကျူးတို့ဖြင့်။ ဆန္ဒ-
ပဋိစ္စန္ဓအဂါရာ၊ မိုးအပ်ကုန်သော အိမ်တို့တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊
ဤနဋ္ဌာဂါရ၌။ သေသသမ္ဘာရာ၊ အမိုးမကြွင်းကုန်သော အဆောက်အဦတို့
သည်။ ရုက္ခမယာ၊ သစ်ဖြင့်ပြီ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တိဏာဂါရေပိ၊
မြစ်မိုးသော အိမ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။
ကုဋ္ဌာဂါရာနိတိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရာနိ-ဟူသည်ကား။ ကုဋ္ဌသင်္ဂဟိတာနိ၊ အထွတ်ဖြင့်
ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ အဂါရာနိ၊ အိမ်တို့တည်း။ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိတိ၊
ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိ-ဟူသည်ကား။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌ လည်းကောင်း။
ဗဟိ စ၊ အပ၌လည်းကောင်း။ လိတ္တာနိ၊ လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ နိဝါတာ-
နိတိ၊ နိဝါတာနိ-ဟူသည်ကား။ နိဝါရိတဝါတပုဇေသနိ၊ မြစ်အပ်သော
လေ၏ ဝင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌာနိတိ၊ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌာနိ-ဟူသည်ကား။
ဆေကေဟိ၊ လိမ္မာကုန်သော။ ဝံစုကိဟိ၊ လက်သမားတို့သည်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၇၀)

ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဋ္ဌသံဃာဋ္ဌမ္ပိ၊ တံခါးပေါင်၌။
သံဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဖုသိတကဝါဋ္ဌာနိ၊ ထိအပ်သော တံခါးရွက်ရှိကုန်သော။
ပိဟိတဝါတပါနာနိတိ၊ ပိဟိတဝါတပါနာနိ-ဟူသည်ကား။ ယုတ္တဝါတ-
ပါနာနိ၊ ယှဉ်အပ်သော လေသောက်တံခါးရှိကုန်သော။ ဣမိနာ ပဒေသယေန၊
ဤ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌာနိ၊ ပိဟိတဝါတပါနာနိ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်။
ကဝါဋ္ဌဝါတပါနာနိ၊ တံခါးရွက်၊ လေသောက်တံခါးတို့၏။ နိစ္စပိဟိတတ်၊
အမြဲပိတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အကထေတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သမ္ပတ္တိယေဝ၊ ပြည့်
စုံခြင်းကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အမြဲမပိတ်အပ်သော်
လည်း။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသောခဏ၌။ တာနိ၊
ထိုတံခါးရွက်၊ လေးသောက်တံခါးတို့ကို။ ပိဓိယန္တိ စ၊ ပိတ်လည်းပိတ်အပ်ကုန်
၏။ ဝိဝရိယန္တိ စ၊ ဖွင့်လည်းဖွင့်အပ်ကုန်၏။

ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟူသည်ကား။ ဗာလမေဝ၊
မိုက်သောသူကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ(ဝိတ္တာ-
ရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဗာလော၊ မိုက်သော။ အပဏ္ဍိတပုရိသော၊ ပညာ
မရှိသော ယောက်ျားသည်။ ရဇ္ဇံ ဝါ၊ မင်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဩပရဇ္ဇံ
ဝါ၊ အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အညံ၊ သည်မှ

တပါးသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သော။ ဌာနံ ဝါ၊ အရာဌာနကို လည်း
ကောင်း။ ပစ္ဆေန္နော၊ တောင့်တလျက်။ ကတိပယော၊ နှစ်ယောက်သုံးယောက်
ကုန်သော။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဒိသော၊ မိုက်သောအဖြစ်ဖြင့် တူကုန်သော။
ဗီဝေပုတ္တေ၊ မုဆိုးမသားတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ မဟာဝုဇေ၊ ကြီးစွာ
သောလက်နက်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “ဇေ၊ လာလှည့်ကုန်။ အဟံ၊
ငါသည်။ တုမေ၊ သင်တို့ကို။ ဣဿဓေ၊ အစိုးရသည်တို့ကို။ ကရိယာမိ၊
ပြုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဗ္ဗတဂဟနာဒိနိ၊ တောင်၊ တောအုပ် အစရှိသည်
တို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
ဂါမေ၊ ရွာတို့ကို။ ပဟရန္တော၊ ပုတ်ခတ်လျက်။ ဒါမရိကဘာဝံ၊ ပြည်ရွာကို
တောင့်တသော ခိုးသူ၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာပေတွာ၊ သိစေ၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊
အစဉ်အားဖြင့်။ နိဂမေပိ၊ နိဂုံးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇနပဒေပိ၊ ဇနပုဒ်တို့ကို
လည်းကောင်း။ ပဟရတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ တတ္ထိ၊ ထိုနိဂုံး၊ ဇနပုဒ်တို့၌။ မနုဿာ၊
လူတို့သည်။ ဂေဟာနိ၊ အိမ်တို့ကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍။ ခေဋ္ဌဇနံ၊ ဘေး
မရှိရာ အရပ်ကို။ ပတ္တယမာနာ၊ တောင့်တကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပက္ကမန္တိ၊ ဖွဲ့သွား
ကုန်၏။ တေ၊ ထိုးပြောင်းသွားသောသူတို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဝသန္တော၊ နေ
ကုန်သော။ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယောပိ၊
ရဟန်းမိန်းမတို့သည် လည်းကောင်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိတို့၏။
ဝသနဌာနာနိ၊ နေရာအရပ်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ပက္ကမန္တိ၊ ဖွဲ့သွား
ကုန်၏။ ဂတဂတဌာနေ၊ ရောက်ရာ ရောက်ရာအရပ်၌။ ဘိက္ခုပိ၊ ဆွမ်းသည်
လည်းကောင်း။ သေနာသနမ္ပိ၊ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊ နေရာသည်လည်းကောင်း။
ဒုလ္လဘံ၊ ရခဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးလည်း
ဖြန့်ကုန်သော။ ပရိသာနံ၊ ပရိသတ်တို့အား။ သယံ၊ ဘေးသည်။ အာဂတ-
ခေဂ၊ လာအရာ န်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ၊ ရဟန်း
ဖြန့်သောသူတို့တွင်လည်း။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မာလာ၊ မိုက်ကုန်သော။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိဝါဒံ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို။
ပဌာပတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ စောဓနံ၊ စောဒနာခြင်းကို။ အာရသန္တိ၊ အားထုတ်
ကုန်၏။ ဣတိ (ကသွာ)၊ ထိုးကြောင့်။ ကောသမ္ပိသိကာနံ၊ ကောသမ္ပိပြည်၌
နေကုန်သော ရဟန်းနှစ်ယောက်တို့အား။ မဟာကလဟော၊ ကြီးစွာသော
ငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (မဟာကလဟော၊ ကြီးစွာ
သော ငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။

၁။ မဟာဝုတ္တေ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အန္တမန္တေ = (ဆဋ္ဌ) ၃။ ဆဋ္ဌမူလံမပါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက]

၁-ဗာလဝဂ္ဂ ၂-လက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅

ပရိသာနံ၊ ပရိသတ်တို့အား။ ဘယံ၊ တေးသည်။ အာဂတမေဝ၊ လာရောက်သည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ယာနိ ကာနိစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိကုန်သော။ ဘယာနိ၊ တေးတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဘေးတို့သည်။ ဗာလတော၊ မိုက်သော သူကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာနုသန္ဓိနာ၊ အနုသန္ဓေအားလျော်စွာ။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ နိဠပေသိ၊ ပြီးဆုံးစေ၏။

၂-လက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ အသ၊ ထိုမိုက်သောသူ၊ ပညာရှိသော သူအား။ ကာယဒွါရဒိပဝတ္ထံ၊ ကာယဒွါရ-အစရှိသည်တို့၌ ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ မိမိတို့ပြုအပ်သော အမှုသည်။ လက္ခဏံ၊ သိကြောင်းသည်။ သဉ္ဇာနန္တကာရဏံ၊ မှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ (သော၊ ထိုမိုက်သောသူ၊ ပညာရှိသောသူသည်။) ကမ္မလက္ခဏော၊ ကမ္မလက္ခဏ-မည်၏။ အပဒါနသောတနိပညာတိ၊ အပဒါနသောတနိ ပညာ-ဟူသည် ကား။ ယာ ပညာ နာမ၊ အကြင်ပညာ မည်သည်ကား။ အပဒါနေ၊ အပြစ်ကို သိကြောင်းဖြစ်သော ပယောဂဖြင့်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဗာလာ စ၊ မိုက်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတာ စ၊ ပညာရှိသောသူတို့ သည်လည်းကောင်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိတို့၏။ စရိတေနော၊ ကျင့်သောအမှုအရာဖြင့်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဗာလေဟ၊ မိုက်သောသူသည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သော ခရီးသည်။ ရုက္ခဂစ္ဆဂါမနိဂမာဒိနိ၊ သစ်ပင်၊ ချုံ၊ ရွာ၊ နိဂုံး အစရှိသည်တို့ကို။ စျာပေတွာ၊ လောင်စေ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသော။ ဣန္ဒဂ္ဂိနော၊ လောင်စာရှိသောမီး၏။ ဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ၊ သွားအပ်သော လမ်းခရီးကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အင်္ဂါရမသိသောရိက္ခာသမာကုလံ၊ မီးသွေး၊ မှုပ်ပြာ တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ စျာမဋ္ဌာနမတ္တမေဝ၊ လောင်ရာအရပ်မျှသည်သာလျှင်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသောသူသည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သောခရီးသည်။ ကုသောဗ္ဗာဒယော၊ ထုံးအိုင် အစရှိသည်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဝိဝိဓသဿသမ္ပဒံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ကောက်၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဝ-

ဟမာနေန၊ ရွက်ဆောင်သော။ စတုဒီပိကမေသေန၊ လေးကျွန်းလုံး၌ရွာသော မိုးကြီးသည်။ ဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ၊ သွားအပ်သော ခရီးကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုလေးကျွန်းလုံး၌ရွာသော မိုးကြီးသည်။ ဂတမဂ္ဂေါ သွား အပ်သော ခရီး၌။ ဥဒကပူရာနိ စေဝ၊ ရေတို့ဖြင့်ပြည့်စုံသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဝိဿဿဖလာဖလာနိ စ၊ အထူးထူးသော စပါး၊ သစ်သီးကြီးငယ်ရှိသည် လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ တာနိ ဌာနာနိ၊ ထိုထိုအရပ်တို့သည်။ ပညာ- ယန္တိ ယထာ၊ ထင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ ဗဏ္ဏိတေန၊ ပညာရှိသော သူသည်။ ဂတမဂ္ဂေါ သွားအပ်သောခရီး၌။ သမ္ပတ္တိယောဝ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်သာလျှင်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိပတ္တိယော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့၏ ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ နော ပညာယန္တိ၊ မထင်ကုန်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယသုတ်၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။

၃-စိန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊

(ဋ္ဌ၊ ဒု-၇၁) ၃။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ ဗာလလက္ခဏာနီတိ၊ ဗာလ လက္ခဏာနိ-ဟူသည်ကား။ ဧတေဟိ၊ ထို မကောင်းသောအကြံကိုကြံခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ ဗလော၊ သူမိုက်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ လက္ခယတိ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုသို့သိကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ (တာနိ၊ ထိုမကောင်းသောအကြံကိုကြံခြင်း အစရှိ သည်တို့သည်။) ဗာလလက္ခဏာနိ၊ ဗာလလက္ခဏာ မည့်ကုန်၏။ တာနေဝ၊ ထိုမကောင်းသောအကြံကိုကြံခြင်း အစရှိသည်တို့သည်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုသူ မိုက်ကို။ သဉ္ဇာနနကာရဏာနိ၊ သိခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဗာလနိမိတ္တာနိ၊ ဗာလနိမိတ္တ-မည့်ကုန်၏။ ဗာလာပဒါနာနီတိ၊ ဗာလာပဒါနာနိ-ဟူသည်ကား။ ဗာလဿ၊ သူမိုက်ကို။ အပဒါနာနိ၊ ပိုင်းခြား ကြောင်းတို့သည်။ ဒုစိန္တိတစိန္တိတိ၊ ဒုစိန္တိတစိန္တိ-ဟူသည်ကား။ စိန္တယန္တော၊ ကြံသည်ရှိသော်။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒမိစ္ဆာဒဿနံဝသေန၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်မြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုစိန္တိတမေဝ၊ မကောင်း သောအကြံကိုသာလျှင်။ စိန္တတိ၊ ကြံ၏။ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသိတိ၊ ဒုဗ္ဘာသိတ ဘာသိ-ဟူသည်ကား။ ဘာသမာနောပိ၊ ပြောဆိုသော်လည်း။ မုသာဝါဒါဒိ-

၁။ စာတုဒ္ဓိသိက္ခမေသေန = (နိဿယမူလဟောင်း) ၂။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။

ပံ့မပဏ္ဏာသက] ၁-ဗာလဝဂ္ဂ ၅-အယောနိသောသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆

ဘေဒံ၊ မုသာဝါဒ-စသည်အပြားရှိသော။ ဒုဗ္ဘာသိတမေဝ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကိုသာလျှင်။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မကာရီတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မကာရီ-ဟူသည်ကား။ ကရောန္တေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ ပါဏာတိ- ပါတာဒိဝသေန၊ ပါဏာတိပါတ-အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မမေဝ၊ မကောင်းသောအမှုကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိတ်အာဒိ၊ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တာနုသာရေနော၊ ဆိုအပ် ပြီးသောအနက်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာ၌။ သုစိန္တိတစိန္တိတိအာဒိနိ၊ သုစိန္တိတစိန္တိဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့ကို။ မနောသုစရိတာဒိနိ၊ မနောသုစရိတ အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ယှဉ်အင်ကုန်၏။

၄-အစွယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ အစွယံ အစွယတော န ပဿတိတိ၊ အစွယံ အစွယတော န ပဿတိ-ဟူသည်ကား။ အတ္တေနာ၊ မိမိ၏။ အပရာဓံ၊ အပြစ် ကို။ အပရာဓတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ န ပဿတိ၊ မရှု။ အစွယတော ဒိဿာ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိကရောတိတိ၊ အစွယတော ဒိဿာ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိကရောတိ- ဟူသည်ကား။ “မယာ၊ ငါသည်။ အပရဒ္ဓံ၊ ပြစ်မှားအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတုပိ၊ သိ၍လည်း။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင်တရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ (ဓမ္မံ)၊ ထိုတရားကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ဒဏ္ဍကမ္ပံ၊ ဇဏ်အမှုကို။ အာဟရိတု၊ ဆောင်၍။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ န ဒေသေတိ၊ မကြား။ နက္ခမာပေတိ၊ သည်းမခံစေ။ အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂုဏာတိတိ၊ အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂုဏာတိ-ဟူသည်ကား။ “မယာ၊ ငါသည်။ ဝိရဒ္ဓံ၊ ပြစ်မှားအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတုပိ၊ သိ၍။ ဒဏ္ဍကမ္ပံ၊ ဇဏ်အမှုကို။ အာဟရိတု၊ ဆောင်၍။ ဓမ္မာပေန္တဿ၊ သည်းခံစေသော။ (ပရဿ၊ သူတပါး အား။) နက္ခမတိ၊ သည်းမခံစေ။ သုက္ကပက္ခော၊ သုက္ကပက္ခကို။ ဝုတ္တပဋိပက္ခတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်မှ ဆန့်ကျင်သက်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၅-အယောနိသောသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ အယောနိသော ပဉ္စံ ကတ္တာ ဟောတိတိ၊ အယော- နိသော ပဉ္စံ ကတ္တာ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ “ဥဒါယိ၊ ဥဒါယိ။” အနုဿတိ-

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တုံကနိပါတ်

ဌာနာနိ၊ အနုဿတိဌာနတို့သည်။ ကလိ နု ခေါ်၊ အတယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ပုဗ္ဗနိဝါသော၊ ရှေးဦးနေဖူး
 သော ခန္ဓာအစဉ်သည်။ အနုဿတိဌာနံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၏
 တည်ရာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိန္တေတော၊ ကြံ၍။
 လာဠုဒါယိတ္ထေရော ဝိယ၊ လာဠုဒါယိထေရ် ကဲ့သို့။ အနုပါယစိန္တာယ၊
 အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့် ကြံခြင်းဖြင့်။ အပဉ္စမေဝ၊ အလိုမရှိအပ်သော
 အနက်ကိုသာလျှင်။ ပဉ္စန္တိ၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်ဟူ၍။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယောနိသော ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိတိ၊ အယောနိ-
 သော ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တိတံ၊ ကြံအပ်
 သော။ ပဉ္စ ပန၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်ကိုကား။ ဝိဿဇ္ဇေန္တောပိ၊ ဖြေသော်
 လည်း။ “ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု၊ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေ-
 ယျထိဒံ၊ ကေမ္မိ ဇာတိ” န္တိအာဒိနာ၊ ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု၊ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗ-
 နိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကေမ္မိ ဇာတိ-ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊
 နည်းအားဖြင့်။ သောယေဝ ထေရော ဝိယ၊ ထို လာဠုဒါယိ မထေရ်ကဲ့သို့သာ
 လျှင်။ အယောနိယော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇေတာ၊ ဖြေတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပဉ္စမေဝ၊ အလိုမရှိအပ်သော အနက်ကိုသာလျှင်။ ပဉ္စန္တိ၊
 အလိုရှိအပ်သောအနက်ဟူ၍။ ကထေတိ၊ ဖြေ၏။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပုဒဗျဉ္ဇနေ-
 ဟိတိ ဣတ္ထံ၊ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပုဒဗျဉ္ဇနေဟိ-ဟူသော ဤပါ၌။ ပဒမေဝ၊ ပုဒ်
 သည်သာလျှင်။ အတ္ထာယ၊ အနက်ကို။ ဗျဉ္ဇနတော၊ ပြတတ်သောကြောင့်။
 ပဒဗျဉ္ဇနံ၊ ပဒဗျဉ္ဇန-မည်၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကိုပြတတ်သောပုဒ်ကို။ အက္ခရပါရိပူရိ၊
 အက္ခရာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဒသဝိဓံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊
 ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိံ၊ သဒ္ဓါကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်ကို။ (ဋ္ဌ၊ ၃-၇၂) အပရိဟာပေတွာ၊
 မယုတ်စေမူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပရိမဏ္ဍလံ နာမ၊ ပရိမဏ္ဍလ မည်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရူပဟိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပုဒဗျဉ္ဇ-
 နေဟိ၊ ပုဒ်ဗျည်းတို့ဖြင့်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထေဝ၊ အနက်တည်း။
 သိလိဇ္ဇေဟိတိ၊ သိလိဇ္ဇေဟိ-ဟူသည်ကား။ ပဒသိလိဋ္ဌတာယ၊ ပုဒ်၏ ပြေပြစ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိလိဇ္ဇေဟိ၊ ပြေပြစ်ကုန်သော။ ဥပဂတေဟိတိ၊ ဥပ-
 ဂတေဟိ-ဟူသည်ကား။ အတ္ထုဉ္စ၊ အကျိုးသို့ လည်းကောင်း။ ကာရဏဉ္စ၊
 အကြောင်းသို့လည်းကောင်း။ ဥပဂတေဟိ၊ ကပ်ကုန်သော။ နာဗ္ဗနုမောဒိတာ-
 တိ၊ နာဗ္ဗနုမောဒိတာ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယေဒနိသော၊ သင့်သော
 အကြောင်းဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ကာရဏသမ္ပန္နံ၊ အကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံ
 သည်ကို။ ကတ္တာပိ၊ ပြု၍လည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ ဖြေအပ်သော။ ပရဿ၊ သူတပါး

ပဏ္ဏာသက] ၁-ဗာလဝဂ္ဂ ၅-အယောနိယောသတ္တဝါဝဂ္ဂနိဝေသနာ ၁၉

၏။ ပဉ္စ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော အနက်ကို။ နာဘိနုမောဒတိ၊ ဝမ်းမပြေသော နာဘိနုနုတိ၊ မနှစ်သက်။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။) သာရိပုတ္တဇတ္ထ- ရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၏။ ပဉ္စ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော အနက်ကို၊ လဒဠု- ဒါယိတ္ထဧရာ၊ လာဠုဒါယိဇထရ်သည်။ (နာဘိနုမောဒတိ)ဝိယ၊ ဝမ်းမမြောက် သကဲ့သို့သည်။ ယထာဟ (ကိ-အာဟ)၊ ဘုရားအဘယ်သို့ ဟောတော်မူသ နည်းဟူမကား။ -“အဋ္ဌာနံ ခေါ တေ။ပ။ နုတ္ထေတံ ဌာနံ” နိ၊ အဋ္ဌာနံ ခေါ တေ။ပ။ နုတ္ထေတံ ဌာနံ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဝါရှင်....သာရိပုတ္တရာ။ ကဗဠိကာရာဟာရ- တဲက္ခာနံ၊ ကဗဠိကာရအာဟာရလျှင် အစာရှိကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နုတ် တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်ကို။ အတိတ္တဓမ္မဝ၊ လွန်၍ သာလျှင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော။ မနောဇယံ၊ ဈာန်စိတ် ဖြင့်ပြီးသော။ ကာယံ၊ အရူပဗြဟ္မာဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်သော။ သော (ပုဂ္ဂလော)၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သညာဓေဓယိတနိရောဓံ၊ သညာ၊ ဝေဒ နာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓဓမ္မာပတ်ကို။ ယံ သမာပဇ္ဇယျာပိ၊ အကြင် ဝင်စားမူလည်း ဝင်စားရာ၏။ ယံ ဝုဋ္ဌဗဟယျာပိ၊ အကြင် ထ-မူလည်း ထ-ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အရူပ ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သညာ၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓဓမ္မာပတ်ကို ဝင်စားခြင်း၊ ထ-ခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ အရာမဟုတ်။ အနဝကာသော၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤသို့ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သညာ၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓဓမ္မာပတ်ကို ဝင်စားခြင်း၊ ထ-ခြင်းတည်းဟူ သော အကြောင်းသည်။ နတ္တိ၊ မရှိ။

ယောနိသော ပဉ္စ ကတ္တာတိအာဒိသု။ ယောနိသော ပဉ္စ ကတ္တာ ဤသို့ အစ- ရှိသောပါဌ်တို့၌။ အာနန္ဒာတ္ထဧရာ ဝိယ၊ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်ကဲ့သို့။ ယော- နိသော၊ အသင့်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော အနက်ကို၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇိတာ၊ ဖြေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အနုဿဘိဠာနာနိ၊ အဖန်ကလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ သည်။ ကတိ နု ခေါ၊ အဘယ်မျှရှိကုန်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ “အယံ ပဉ္စော၊ ဤ အလိဂ္ဂိအပ်သော အနက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။

၁၁ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ ဒုကနိပါတ် [တိကနိပါတ်

စိန္တေတော၊ ကြံ၍။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ဖြေလိုသည် ဖြစ်၍။ “ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု၊ ။ပ။ သံဝတ္ထတိတိ၊ ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု၊ ။ပ။ သံဝတ္ထတိ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။-

“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ် သော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုလိကတံ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ ဣဒံ အနုဿတိဌာနံ၊ ဤ အဖန်တလဲလဲအောင်ငမဲ့ခြင်း၏ အကြောင်း သည်။ ဒိဌ္ဇမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်းငှာ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။”

အပ္ပန္နမောဒိတာ ဟောတိတိ၊ အပ္ပန္နမောဒိတာ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ တထာဂတော ဝိယ၊ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ အပ္ပန္နမောဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာနန္ဒတ္ထရေန၊ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည်။ ပဉ္ဇေ၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်ကို။ ဝိဿဇ္ဇိတေ၊ ဖြေအပ်သည် ရှိသော်။ “သာဓု သာဓု အာနန္ဒ၊ ပ။ ပဋိက္ကမတိ” တိအာဒိ၊ သာဓု သာဓု အာနန္ဒ ။ပ။ ပဋိက္ကမတိ-ဤသို့အစရှိသော ကောင်းကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

“အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဘပြီးကား။ တံ၊ သင်သည်။ ဆဇ္ဈံ၊ ခြောက်ခု မြောက်သော။ ဣမမ္ပိ အနုဿတိဌာနံ၊ ဤ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလည်း။ ဓာရေဟိ၊ ဆောင်လော့။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သတောဝ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ် ၍သာလျှင်။ အဘိက္ကမတိ၊ ရွှေ့သွှတ်တက်၏။ သတောဝ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဋိက္ကမတိ၊ နောက်သို့ဆုတ်၏။”

ဆဌာဒီနိ၊ ဆဌသုတ်အစရှိသည်တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ၊ ပေါ်သောအနက် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

၉-တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌။ သုက္ကပက္ခော၊ သုက္ကပက္ခကို။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ဒသဟိပိ၊ ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထေဟိ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိတ္ထေ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကပုညံ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ရှေ့သော ကုသိုလ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၁၀-မလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ ဒုဿီလဘာဂေါ၊ သီလမရှိသော သူ၏ အဖြစ်သည်။ ဒုဿီလံ၊ ဒုဿီလျ မည်၏။ ဒုဿီလျမေဝ၊ သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ မလံ၊ မလ-မည်၏။ ဒုဿီလျမလံ၊ သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင် မလ-မည်၏။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ မလံ၊ မလ-မည်သနည်း။ ဣတိ (အံယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။) အနုဒဟနဋ္ဌေန စ၊ ပူလောင်းခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဋ္ဌေန စ၊ မကောင်းသောအနံဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ကိလိဋ္ဌကရဏဋ္ဌေန စ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကိုပြုခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မလံ၊ မလမည်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ တံ၊ ထို သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးသည်။ နိရယာဒိသု၊ ငရဲအစရှိကုန်သော။ အပါယေသု၊ အပါယ်ဘုံတို့၌။ အနုဒဟတံ၊ ပူလောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဒဟနဋ္ဌေနပိ၊ ပူလောင်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ မလံ၊ မလ-မည်၏။ တေန၊ ထို သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးနှင့်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၇၃) သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မာတဝိတုနံ၊ အမိ၊ အဖတို့၏။ သန္တိကေပိ၊ အထံ၌လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းသံဃာ၏။ အန္တရေပိ၊ အလယ်၌လည်းကောင်း။ ဗောဓိစေတိယဋ္ဌာနသုပိ၊ ဗောဓိပင်၊ စေတိတည့်ရာအရပ်တို့၌လည်းကောင်း။ ဇီဂုစ္ဆနီယော၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထို သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။

၉

သဗ္ဗဒိသာသု စ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်မျက်နှာတို့၌လည်း။ “ဝေရူပံ၊ ဤသို့ သတောရှိသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံကို။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတံ ကံရ၊ ပြုသတတ်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝဏ္ဏဝဇ္ဇော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်းဟူသော အနံ့သည်။ ဝါယတိ၊ လှိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဂ္ဂန္ဓ-ဌေနပိ၊ မကောင်းသောအနံ့တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ မလံ၊ လမ မည်၏။ တေန၊ ထိုသီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဂတဓတဌာ-နေ၊ ရောက်ရာရောက်ရာအရပ်၌။ ဥပတာပဉ္ဇေဝ၊ ပူပန်ခြင်းကိုလည်း။ လတတိ၊ ရ၏။ အဿ၊ ထို သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယကမ္မာဒီနိ စ၊ ကာယကံ-အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ အသုစီနိ၊ မစင်ကြယ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အပရာယနာနိ၊ တပါးသောဂတိသို့ လားရကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိလိဋ္ဌကရဏဌေနပိ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကို ပြုခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ မလံ၊ မလ-မည်၏။ အပိစ (အပရော)၊ တပါးသော။ (နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ မိန့်ဦးအံ့။) ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိယော စေဝ၊ နတ်၊ လူတို့၏စည်းစိမ်တို့ကို လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော စည်းစိမ်ကို လည်းကောင်း။ မိလာပေတိ၊ ညစ်နွမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မိလာပနဌေနပိ၊ ညစ်နွမ်းစေခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း ကောင်း။ မလံ၊ မလ-မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣဿာ-မလမစ္ဆေဒုမလေသုပိ၊ ဣဿာမလ၊ မစ္ဆေဒုမလ-တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသည်လျှင် နည်းရှိ၏။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဗာလဝဂ္ဂေါ၊ ဗာလဝဂ်တည်း။

၂-ရတကာရဝဂ္ဂ ၁-ဉာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊

၁၁။ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။ ဉာတောတိ၊ ဉာတော-ဟူသည်ကား။ ပညာတော၊ သိအပ်သော။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသော။ အနုနုလောမိကေတိ၊ အနုနုလောမိကေ-ဟူသည်ကား။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်အား။ န အနုလောမေတိ၊ မလျော်။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အနုနုလောမိကံ၊ အနုနုလောမိက-မည်၏။ တသ္မိံ အနုနုလောမိကေ၊ ထို သာ

၁။ အပဘဿီရာနီတိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ နိဿိယမူလဟောင်း၌ သုတ်အမည်မပါ။

သနာတော်အား မလျော်သော။ ကာယကမ္မေတိ၊ ကာယကမ္မေ-ဟူသည်ကား။
ပါဏာတိပါတာဒိမ္ပိ၊ ပါဏာတိပါတ-အစရှိသော။ ကာယဒုစရိတေ၊ ကာယ
ဒုစရိက်၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတံ၊ ဤပါဏာတိပါတ-အစရှိသော ကာယ
ဒုစရိက်သည်။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော
ကာယကံ၌။ သမာဒပေတုံ၊ ဆောက်တည်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်း
နိုင်။ ဒိသ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ နမဿိတုံ၊ ရှိခိုးခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။
ဘူဘဗလိ၊ ဘုတ်နတ်အား ဗလိနတ်စာပေးခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။
ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံ၌။
သမာဒပေတိ၊ ဆောက်တည်စေ၏။ ဂဏှာပေတိ၊ ယူ၏။ ဝစီကမ္မေမိ၊
ဝစီကံ၌လည်း။ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ မုသာဝါဒ-အစရှိသည်တို့သည်။ ဩဠာရိ-
ကာနိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ပရဿ၊
သုတပါးအား။ အဒါတုကာမေန၊ ပေးခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
“နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ ဝဉ္ဇနမုသာဝါဒေါ၊ ဤ လှည့်ပြားကြောင်း
ဖြစ်သော မုသာဝါဒ-မည်သည်ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံ၌။ သမာဒပေတိ၊
ဆောက်တည်စေ၏။ မနောကမ္မေမိ၊ မနောကံ၌လည်း။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊
အဘိဇ္ဈာ-အစရှိသည်တို့သည်။ ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝိသံဝါဒေတွာ၊ ချွတ်ယွင်းစေ၍။ ကထေန္တော ပန၊ ပြော
ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အနန္တလောမိကေသု၊ သာသနာ တော်အား
မလျော်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ မနောကံတရားတို့၌။ သမာဒပေတိ နစမ၊
ဆောက်တည် စေသည်မည်၏။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။)
ဒက္ခိဏဝိဟာရဝါသိတ္ထေရော ဝိယ၊ ဒက္ခိဏ-ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေ
သော မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ ကိရ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ တံ ထေရံ၊
ထို ဒက္ခိဏကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော မထေရ်ကို။ (ဝေ၊ ဤသို့။) ဧကော၊
တစ်ယောက်သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော။ အမစ္စပုတ္တော၊
အမတ်သားသည်။ ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်၍။ “မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာကို
ဖြစ်သောသူသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကိဒိသေ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော။
ပုဂ္ဂလေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာယိတဗ္ဗံ၊ မေတ္တာကို ဖြစ်စေအပ်သနည်း။” ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ ထေရော၊ ဒက္ခိဏကျောင်း၌ သီတင်းသုံး
နေသော မထေရ်သည်။ သဘာဝဝိသဘာဝံ၊ လိင်အားဖြင့် သဘောတူသည်
မတူသည်ကို။ အနာစိက္ခိတွာ၊ မကြားမူ၍။ “ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ချစ်အပ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၌။ (မေတ္တာယိတဗ္ဗံ၊ မေတ္တာကို ဖြစ်စေအပ်၏။)” ဣတိ၊ ဤသို့။

အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တဿ စ၊ ထို အမတ်သားသည်လည်း။ ဘရိယ၊ မယားသည်။ ပိယ၊ ချစ်အပ်သည်။ မနာပါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုအမတ်သားသည်။ တံ၊ ထိုမယားကို။ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။ မေတ္တာယန္တော၊ မေတ္တာကို ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ဥမ္မာဒံ၊ ရှုခြင်းသို့။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။ သေ-ဇေသော၊ ဤ သာသနာတော်အားမလျော်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၌ သူတပါးကို ဆောက်တည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗဟုဇန အဟိတာယ၊ များစွာသော သူတို့၏ အစီးအပွား မရှိခြင်းငှာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း?။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆံ၊ အမေးတည်း။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သာသနာတော်အားမလျော်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၌ သူတပါးကို ဆောက်တည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော စေဝ၊ အတူနေတပည့် အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာကာဒယော စ၊ အလုပ်အကျွေး အစရှိသောသူတို့သည် လည်းကောင်း။ ဧတသံ၊ ထိုအတူနေတပည့်၊ အလုပ်အကျွေး အစရှိသောသူတို့အား။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ စောင့်ရှောက်သော နတ်တို့ကို။ အာဒိ ကတာ၊ အစပြု၍။ တာသံ တာသံ၊ ထိုထို နတ်တို့၏။ မိတ္တဘူတာ၊ အဆွခင်ပွန်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ယာဝ(ဋ္ဌ၊ဒု-၇၄) ဗြဟ္မလောကာ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်။ သေသဒေဝတာ စ၊ ကြွင်းသောနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် လည်းကောင်း။ “အယံ ဘိက္ခု၊ ဤ ရဟန်းသည်။ အဇာနိတော၊ မသိမူ၍။ န ကရိယတိ၊ မပြုလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကဇာမေဝ၊ ပြုအပ်သောအမှုကိုသာလျှင်။ ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သေ-ဇေသော။ ဤသာသနာတော်အားမလျော်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၌ သူတပါးကို ဆောက်တည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုဇနအဟိတာယ၊ များစွာသောသူတို့၏ အစီးအပွားမရှိခြင်းငှာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၀၀၀

သုက္ကပက္ခေ၊ သုက္ကပက္ခ၌။ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိအာဒိနိယေဝ၊ ပါဏာတိပါတ်မှကြဉ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယ-ကမ္မဝစီကမ္မာနိ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အဝိသံဝါဒေတွာ၊ မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ ကဓထန္တော၊ ပြောဟောသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုလောမိကေသု၊ သာသနာတော်အား လျော်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သမာဒယေတိ နာမ၊

၁၅

၃။ သတ္တကေတွာ ပိဝဇ္ဇေတွာ = (ဆဋ္ဌ)

ကို။ ပက္ခောသိတွာ၊ ခေါ်၍။ “အာဝုသော၊ ငါရှင်ညီငယ်။ တံ၊ သင်သည်။ မယံ၊ ငါ၏။ မဟာအဝဿယော၊ ကြီးစွာသေမှုခံရာသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ကနိဋ္ဌထေရဿ၊ ညီငယ်ဖြစ်သော တိဿမထေရ်အား။ ဇာတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ငဋ္ဌိလဒ္ဓဂုဏံ၊ ရအပ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ အာရောဓာသိ ကြား၏။ ဗဟုဇနဟိတသယာတိ(ဧတ္ထ)၊ ဗဟုဇနဟိတသယ ဟူသောဤပါဌ်၌။ ဟိ(ဝိတ္တာရော)၊ အကျယ်ကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) တေဿပိ၊ ထိုသောသနာတော်အားလျော်သော ကသကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၌သဘာဝါးကိုဆောက်တည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော၊ အတူနေတပည့် အစရှိသောသူတို့သည်။ “အယံ(ဘိက္ခု)၊ ဤရဟန်းသည်။ အဇာနိတွာ၊ မသိမူ၍။ န ကရိဿတိ၊ မပြုလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သော အမှုကိုသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ [တထာ၊ ထိုးအတူ၊ ဥပဋ္ဌာကာဒယော၊ အလုပ်အကျွေးအစရှိသောသူတို့သည်။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သောအမှုကိုသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအတူနေတပည့်အလုပ်အကျွေးအစရှိသောသူတို့၏။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်ရှောက်ဖြစ်သောနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ တာသံ၊ ထိုအစောင့်အရှောက်ဖြစ်သောနတ်တို့၏။ မိတ္တာ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘုမ္မဋ္ဌကာဒေဝတာ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ တာသံ၊ ထိုဘုမ္မစိုးနတ်တို့၏။ မိတ္တာ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကုန်သော။ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သောနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဝဗြဟ္မဒေဝကေ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်သောအရပ်၌။ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာ၊ ဖြစ်သောနတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သောအမှုကိုသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ -ဤထောင့်ကွင်းအတွင်းရှိ စကားရပ်များဆဋ္ဌမူတိုင်မပါ။ -စာသည်း]ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဗဟုဇနဟိတသယ၊ များစွာသေလူတို့၏ စီးပွားခြင်းငှာ။ ငဋ္ဌိပနန္ဒာ နာမ၊ ကျင့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပထမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် နှစ်ပြီးသတ်တည်း။

၂-သာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ ခတ္တိယဿာတိ၊ ခတ္တိယဿ-ဟူသည့်ကား။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးအနွယ်ကားဖြင့်။ ခတ္တိယဿ၊ မင်းဖြစ်သော။ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿာတိ၊

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရတကာရဝဂ္ဂ ၂-သာရဏီယသုတ္တ ၁၇

မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ-ဟူသည်ကား။ ထုတောဘိဇေယကေန၊ မင်းတို့၏ အဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့်။ မုဒ္ဒနိ၊ ဦးထိပ်၌။ အဘိသိတ္တဿ၊ အဘိသိက်သွန်းအပ်ပြီးသော။ သာရဏီယာနိ ဟောန္တိတိ၊ သာရဏီယာနိ ဟောန္တိ-ဟူသည်ကား။ သရိတဗ္ဗာနိ၊ အောက်မေ့အပ်ကုန်သည်။ အသမ္မုဿနီယာနိ၊ မမေ့မလျော့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇာတောတိ၊ ဇာတော-ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယန္တိ၊ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ-ဟူသည်ကား။ ဒဟရကုာသေ၊ ငယ်ရွယ်သောအခါ၌။ ဇာနိတုမ္ပိ၊ သိခြင်းငှာလည်း။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ ထိုသို့မတတ်ကောင်းသော်လည်း။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ မာတာပိတုအာဒိဟိ၊ အမိအဖအစရှိကုန်သော။ ဉာတကေဟိ ဝါ၊ အဆွေအမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း။ ဒါသာဒိဟိ ဝါ၊ ကျွန်အစရှိသောသူတို့သည် လည်းကောင်း။ “တံ၊ ဆင်သည်။ အသုကဇနပဒေ၊ ဤမည်သောဇနပုဒ်၌။ အသုကနဂရေ၊ ဤမည်သော မြို့၌။ အသုကဒိဝသေ၊ ဤမည်သောနေ၌။ အသုကနက္ခတ္တေ၊ ဤမည်သော နက္ခတ်၌။ ဇာတော၊ ဖွား၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစိက္ခိတေ၊ ကြားအပ်သည်ရှိသော်။ သုတုာ၊ ကြား၍။ တတော၊ ထိုကြားသောအခါမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သတိ၊ သတိသည်။ န သမ္မုဿတိ၊ မမေ့မလျော့။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ”တိ၊ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

☸ (ဌ၊ ၃-၇၅) ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယန္တိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ-ဟူသည်ကား။ အဘိဓသကဋ္ဌာနံ နာမ၊ အဘိသိက်သွန်းရာအရပ် မည်သည်ကား။ ရညော၊ မင်း၏။ ဗလဝတုဋ္ဌကရံ၊ အားကြီးစွာသော နှစ်သက်ခြင်းကိုပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အဿ၊ ထိုမင်းသည်။ တံ၊ ထိုဖွားမြင်ရာအရပ် စသည်ကို။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သာရဏီယံ၊ အောက်မေ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သင်္ဂါမဝိဇယဋ္ဌာနေပိ၊ စစ်ထိုးသဖြင့် ရန်ကို အောင်မြင်ရာအရပ်၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ဤနည်းသည့်လျှင် နည်းရှိ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆို၌ အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ သင်္ဂါမဝိဇယဋ္ဌာနေ-ဟူသောပါဌ်၌။ သင်္ဂါမန္တိ၊ သင်္ဂါမံ-ဟူသည်ကား။ ယုဒ္ဓံ၊ စစ်ထိုးခြင်းတည်း။ အဘိဝိဇိနိတုာတိ၊ အဘိဝိဇိနိတုာ-ဟူသည်ကား။ ဇိနိတုာ၊ အောင်၍။ သတ္တုမဒ္ဒနံ၊ ရန်သူကိုနှိပ်နင်းခြင်းကို။ ကတုာ၊ ပြု၍။ တမေဝ သင်္ဂါမသိယန္တိ၊ တမေဝ သင်္ဂါမသိသံ-ဟူသည်ကား။ တမေဝ သင်္ဂါမဋ္ဌာနံ၊ ထို စစ်ထိုးရာအရပ်ကိုပင်လျှင်။ အဇ္ဈာဝသတိတိ၊ အဇ္ဈာဝသတိ-ဟူသည်ကား။ အဘိဘဝိတုာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ အာဝသတိ၊ နေ၏။

၁။ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိတိ- (ဆဋ္ဌ) ၂။ သရတိနု- (ဆဋ္ဌ)

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားအား။ ရညော၊ မင်း၏။ ဇာတိဌာနာဒီဟိ၊ ဖွားမြင်ရာအရပ် အစရှိသည်
 တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။
 ဣဒဿိ၊ သာသနေး၊ ဤသာသနာတော်၌။ တပုဋိတ၊ ဧက၊ ထိုဖွားမြင်ရာအရပ်
 အစရှိသည်ကို မပြတ်အောက်မေ့သော မင်းနှင့်တူကုန်သော။ တယော၊ ပုဂ္ဂလေ၊
 သုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဣဒံ ကာရဏံ၊ ဤ
 အကြောင်းကို။ အာဘတံ၊ အောင်အပ်၏။ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ၊ ထိုဖွား
 မြင်ရာအရပ်အစရှိသည်ကို မပြတ်အောက်မေ့ဘတ်သော မင်းနှင့်တူကုန်သော
 သုံးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧဝမေဝ ခေါ
 တိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ တိက္ခဝေ-ဤသို့ဒေရရှိသောပါဌ်ကို။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဧဝမေဝ ခေါ တိက္ခဝေ-အစရှိသောပါဌ်၌။ အန-
 ဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတီတိ ဧတ္ထ၊ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ-ဟူ
 သော ဤပါဌ်၌။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလမ္ပိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်လည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-
 နိဿိတမေဝ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို မှီသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝမိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏။ သာရဏီယံ ဟောတီတိ၊ သာရဏီယံ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ “အဟံ၊
 ဝေါသည်။ အသုကရဇ္ဇေ၊ ဤမည်သော တိုင်း၌၊ အသုကဇနပဒေ၊ ဤမည်
 သော ဇနပုဒ်၌။ အသုကဝိဟာရေ၊ ဤမည်သောကျောင်း၌။ အသုကမဉ္ဇကေ၊
 ဤမည်သော တန်ဆောင်းဝန်း၌။ အသုကဒီဝါဌာနေ၊ ဤမည်သော နေသန့်ရာ
 အရပ်၌။ အသုကကံမေ၊ ဤမည်သော စင်္ကြံ၌။ အသုကရုက္ခမူလေ၊ ဤမည်သော
 သစ်ပင်ရင်း၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ (ဇမ္ဗိ၊ ဖြစ်၏။)” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ယာဝဇီဝံ၊ အသက်သက်ဆုံး။ သရိတဗ္ဗဒမေဝ၊ အောက်မေ့အပ်သည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နသမ္ဗုဿိတဗ္ဗံ၊ မမေ့မလျော့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ-ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ
 သာတည်း။ ဣတော၊ ဤ တေဘူမကတရားထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊
 ဒုက္ခသစ္စာသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယော
 ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာ
 သည်။ ဧတ္တကော၊ ဤ တဏှာမျှသာတည်း။ ဣတော၊ ဤ တဏှာထက်။ ဥဒ္ဓံ၊
 အလွန်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာ
 သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဇာနာတိ၊ ပ-ပြားအာ၊ ဖြင့် ခ်၏။)
 သေသပဒ္ဓန္တယာပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်နှစ်ခုပါဝင်၍လည်း။ သေသ နယော၊ ဤ
 နည်းသည်လျှင် နည်းရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ စတုဟိ၊ လေးပါး

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၃-အာသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉

ကုန်သော။ သစ္စေဟိ၊ သစ္စာဘူဖြင့်။ သောဘာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်
ကို။ ကထိဒသာ၊ ဟောသော်မူအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကသိဏပရိကမ္မ-
ဝိပဿနာဉာဏာနိ၊ ကသိုဏ်းပရိကံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တို့သည်။ မဂ္ဂသန္နိသိတာ-
နေဝ၊ မဂ်ကိုမီကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သာရဏီယံ ဟော-
တီဘိ၊ သာရဏီယံ ဟောတိ--ဟူသည်ကား။ “အဟံ၊ ငါသည်။ အသုကရဋ္ဌေ၊
ဤမည်သောတိုင်း၌။ပ။ အသုကရက္ခမူလေ၊ ဤမည်သော သစ်ပင်ရင်း၌။
သောတာပန္နော၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ (အမှီ၊
ဖြစ်၏။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သာရဏီယံ၊ အောက်
မေ့အပ်သည်။ အသမ္မုဿနီယံ၊ မမေ့မလျော့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အာသဝါနံ ယောတိ၊ အာသဝါနံ ယော-ဟူသည်ကား။ အာသဝါနံ၊
အာသဝါတရားတို့၏။ ယောနု၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ၊ စေတော-
ဝိမုတ္တိ-ဟူသည်ကား။ ဖလသမာဓိံ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပညာ-
ဝိမုတ္တိန္တိ၊ ပညာဝိမုတ္တိ-ဟူသည်ကား။ ဖလပညာ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာ
ကို။ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတောတိ၊ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတော-ဟူသည်
ကား။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊
ပညာဖြင့်။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီတိ၊
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ-ဟူသည်ကား။ ပဋိလဘိတွာ၊ ရ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
သာရဏီယန္တိ၊ သာရဏီယံ-ဟူသည်ကား။ “မယာ၊ ငါသည်။ အသုကရဋ္ဌေ၊
ဤမည်သောတိုင်း၌။ပ။ အသုကရက္ခမူလေ၊ ဤမည်သောသစ်ပင်ရင်း၌။ အရ-
ဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်ပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနော၊ မိမိ
၏။ အရဟတ္တပတ္တိဋ္ဌာနံ နာမ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ရာအရပ် မည်သည်ကို။
ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သာရဏီယံ၊ အောက်မေ့အပ်သည်။ အသမ္မုဿ-
နီယံ၊ မမေ့မလျော့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာနုသန္နိ-
နာဝ၊ အနုသန္နအားလျော်သဖြင့် သာလျှင်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။
နိဋ္ဌပေသိ ပြီးဆုံးစေ၏။

၃-အာသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ သန္တောတိ၊ သန္တော-ဟူသည်ကား။
အတ္တံ၊ လောကသင်္ကေတအားဖြင့် ရှိကုန်၏။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ လောကသင်္ကေတ
အားဖြင့် ရအပ်ကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇမာနာတိ (တေ)၊ သံဝိဇ္ဇမာနာ-ဟူသော ဤ

သဒ္ဓါသည်။ တဿေဝ။ ထိုသန္တောဟူသောပုဒ်၏သလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစစ်
စကားတည်း။ လောကသိန္နိ၊ လောကသိ-ဟူသည်ကား။ သတ္တလောကေ၊
သတ္တလောက၌။ နိရုဿေတိ၊ နိရုဿောဟူသည်ကား။ အနာသေ၊ အလို
အာသာကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်။ အပတ္ထဇနာ၊ တောင့်တခြင်းကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်။
 (၉၁၃-၇၆) အာသံသောတိ၊ အာသံသော-ဟူသည်ကား။ အာသိသမာဇနာ၊
တောင့်တသောပုဂ္ဂိုလ်။ ပတ္ထယမာဇနာ၊ တောင့်တသောပုဂ္ဂိုလ်။ ဝိဂတာသော-
တိ၊ ဝိဂတာသော-ဟူသည်ကား။ အပဂတာသော၊ ကင်းပြီးသောတောင့်တ
ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။ စဏ္ဍာလကုလေတိ၊ စဏ္ဍာလကုလေ-ဟူသည်ကား။
စဏ္ဍာလာနံ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ဝေနကုလေတိ၊ ဝေန-
ကုလေဟူသည်ကား။ ဝိလိဝကာရကုလေ၊ နှီးသမားအမျိုး၌။ နေသာဒကုလေတိ၊
နေသာဒကုလေ-ဟူသည်ကား။ မိဂလုဒ္ဓကာနံ၊ သားမုဆိုးတို့၏။ ကုလေ၊
အမျိုး၌။ ရထကာရကုလေတိ၊ ရထကာရကုလေ-ဟူသည်ကား။ စမ္မကာရကုလေ၊
စားရေနယ်သမား အမျိုး၌။ ပုတ္တုသကုလေတိ၊ ပုတ္တုသကုလေ-ဟူသည်
ကား။ ပုပ္ဖစ္ဆကကုလေ၊ ပန်းမှိုက်သွန်အမျိုး၌။

တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စဏ္ဍာလကုလေ-အစရှိသော
စကားအစဉ်ဖြင့်။ ကုလဝိပတ္တိံ၊ အမျိုး၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ပြုပြီး၍။
ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယံသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နိစကုလေ၊ ယုတ်နိမ့်သောအမျိုး
၌။ ဇာဏောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အစော၊
ကြွယ်ဝသည်။ မဟဒ္ဓဇနာ၊ များသောဥစ္စာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ
ပန၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ များပြားကြွယ်ဝသော သဘော
ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။
ဘောဂဝိပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဒလိဒ္ဓေ-
တိအာဒိ၊ ဒလိဒ္ဓေ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။
တတ္ထ၊ ထိုဒလိဒ္ဓေ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒလိဒ္ဓေတိ၊ ဒလိဒ္ဓေ-ဟူသည်ကား။
ဒါလိဒ္ဓိယေန၊ ဆင်းရဲသသူ၏ အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်သော။
အပ္ပန္နပါနဘောဇနတိ၊ အပ္ပန္နပါနဘောဇန-ဟူသည်ကား။ ပရိတ္တကအန္နပါန-
ဘောဇန၊ နည်းသော တမင်း၊ အဖျော်၊ ဘောဇနရှိသော။ ကသိရဝုတ္တိကေတိ၊
ကသိရဝုတ္တိကေ-ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခဇီဝိကေ၊ ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်း
ရှိသော။ ယတ္ထ၊ အကြင်အမျိုး၌။ ဝါယာမေန၊ အားထုတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်

၁။ အာသိသမာဇနာ= (ဆဋ္ဌ)

ပဋိမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကရဝဂ္ဂ ၃-အာသံသယုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁

သော။ ပယောဂေန၊ လုံ့လဖြင့်။ ဇီဝိတဝုတ္တိံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ သာ-
ဓေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဣတိ (အယံ)၊
ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္စာဒေါ လဗ္ဘ-
တိတိ၊ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္စာဒေါ လဗ္ဘတိ-ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ ကုလေ၊
အကြင်အမျိုး၌။ ဒုခက္ခန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ယာဂုတတ္တဃာသော စ၊ ယာဂု
တမင်းဟုဆိုအပ်သော အစာကိုလည်းကောင်း။ ကောပိနမတ္ထိ၊ အရှက်အကြောက်
ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ယောက်ျားနိမိတ်ကို။ အစ္စ္စာဒနဉ္စ၊ ဖုံးလွှမ်းကြောင်းဖြစ်
သော ပုဆိုးကိုလည်းကောင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကေစော၊ အချို့သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိစကုလေ၊ ယုတ်မာသောအမျိုး၌။ ဇာတောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။
ဥပဓိသမ္ပန္နော၊ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တတာဝသမိဒ္ဓိယံ၊
အတ္တဘော၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ အယဉ္စ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။
တာဒိသော၊ ထိုသို့ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ပြည့်စုံသော သဘောရှိသည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရိဒုဝိပတ္တိမ္ပိ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏
ဖောက်ပြန်ခြင်းကိုလည်း။ ဒသေတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော-
တိအာဒိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊
ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော-အစရှိသောပါဌ်၌။
ဒုဗ္ဗဏ္ဏောတိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော-ဟူသည်ကား။ ပံသုပိသာစကော ဝိယ၊ ခြေတုတ်ဘီ
လူးကဲ့သို့။ ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော၊ မီးလောင်သောအစ်ဇုတ်အဆင်းနှင့် တူသော
အဆင်းရှိ၏။ ဒုဒ္ဓသိကောတိ၊ ဒုဒ္ဓသိကော-ဟူသည်ကား။ ဝိဇာတမာတုယာပိ၊
အမိရင်း၏လည်း။ အမနာပဒဿနော၊ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော
အဆင်းရှိ၏။ ဩကောဋ္ဌိမကောတိ၊ ဩကောဋ္ဌိမကော-ဟူသည်ကား။ လကုဏ္ဏ-
ကော၊ ရေအိုးကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ကာဏောတိ၊ ကာဏော-ဟူသည်ကား။ ကေက္ခိ-
ကာဏော ဝါ၊ မျက်စိတဘက် ကန်းသောသူသည်လည်းကောင်း။ ဥဘ-
ယက္ခိကာဏော ဝါ၊ မျက်စိနှစ်ဘက် ကန်းသောသူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ကုဏီတိ၊ ကုဏီ-ဟူသည်ကား။ ကေဟတ္ထကုဏီ ဝါ၊ လက်တစ်ဘက်
ကောက်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ဥဘယဟတ္ထကုဏီ ဝါ၊ လက်နှစ်ဘက်
ကောက်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ခဉ္စေတိ၊ ခဉ္စေ-
ဟူသည်ကား။ ကေပါဒခဉ္စော ဝါ၊ ခြေတစ်ဘက် ခွင့်သောသူသည်လည်း
ကောင်း။ ဥဘယပါဒခဉ္စော ဝါ၊ ခြေနှစ်ဘက် ခွင့်သောသူသည်လည်းကောင်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပက္ခဟတောတိ၊ ပက္ခဟတော-ဟူသည်ကား။ ဟတပက္ခော၊

ပျက်သောအောက်ဖြစ်သောကိုယ်အဖို့ရှိ၏။ ပီဌသပ္ပိ၊ လှည်းဘီးငယ်တပ်သော ပျဉ်ချပ်ဖြင့်သွားရ၏။ ပဒိပေယျဿာတိ၊ ပဒိပေယျဿ-ဟူသည်ကား။ ဝဇ္ဇိ-တေလကပလ္လကာဒိနော၊ ဆီမီးစာ၊ ဆီမီးခွက်-အစရှိသော။ ပဒိပဉ္စ၊ ကရုဏဿ၊ ဆီမီးအဆောက်အဦကို။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိတံ (ဧတ္ထ)၊ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အလိုအာသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း?။ (ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) နိဓကုဒလ၊ ယုတ်နိမ့်သောအမျိုး၌။ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧဝံ၊ ဤသို့သော အလိုအာသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။)

ဇေဋ္ဌောတိ၊ ဇောဋ္ဌော-ဟူသည်ကား။ အညသ္မိ၊ တပါးသော။ ဇေဋ္ဌေ၊ ကြီးသောသူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကနိဋ္ဌော၊ ငယ်သောသူသည်။ အာသံ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်း၌ အလိုအာသာကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇေဋ္ဌောတိ၊ ဇေဋ္ဌော-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ အဘိသေကောတိ၊ အဘိသေကော-ဟူသည်ကား။ ဇေဋ္ဌောပိ၊ ကြီးသော်လည်း။ န အဘိသေကာရဟော၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှာ မထိုက်သည်ဖြစ်၍။ အာသံ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်း၌ အလိုအာသာကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဘိသေကောတိ၊ အဘိသေက ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ အနဘိသိတ္တောတိ၊ အနဘိသိတ္တော-ဟူသည်ကား။ အဘိသေကာရဟောပိ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှာထိုက်သော်လည်း။ ကာဏကုဏိအာဒိဒေါသရဟိတော၊ ကန်းခြင်း၊ ကောကံခြင်း အစရှိသော အပြစ် မှု ကင်းသည့်ဖြစ်၍။ သကိ၊ တစ်ကြိမ်။ အဘိသိတ္တော၊ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသားသည်။ ပုန၊ တဖန်။ အဘိသေကော၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်း၌။ အာသံ၊ အလိုအာသာကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနဘိသိတ္တောတိ၊ အနဘိသိတ္တော ဟူ၍။ (ဌ၊ ဒု-၇၇) အာဟ၊ ဆို၏။ အစလပ္ပတ္တောတိ၊ အစလပ္ပတ္တော-ဟူ သည်ကား။ ဇေဋ္ဌောပိ၊ ကြီးသော်လည်းကောင်း။ အဘိသေကေနပိ၊ အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှာ ထိုက်သော်လည်းကောင်း။ အနဘိသိတ္တောပိ၊ အဘိသိက် မသွန်းအပ်သေးသော်လည်းကောင်း။ ဥတ္တာနုသေယျကော၊ ပက်လက်အိပ်ကာ မျှဖြစ်သော။ မန္ဓော၊ ပညာနဲ့ ကော သူငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ သော၊ ထို ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှဖြစ်သော သူငယ်သည်။ အဘိသေကော၊ အဘိသိက် သွန်းခြင်း၌။ အာသံ၊ အလိုအာသာကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ပညာယမာန-

၁။ အဘိသေကော=(ဆဋ္ဌာ)

ပဋိမပဏ္ဏာသက၍ ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၃-အာသံသသိတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉

မဿုဘေဒေါ၊ ထင်သော မတ်ဆိပ်အထူးရှိသော။ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကော
ပန၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိပြီးသော မင်းသားသည်ကား။ မဟန္တမ္ပ၊ ကြီးမြတ်
သည်လည်းဖြစ်သော။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ဝိစာရေတံ၊ စီရင်ခြင်းငှာ။
သမတ္တော၊ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ အစလပ္ပတ္တော နာမ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်
သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “အစလပ္ပတ္တော”တိ၊
အစလပ္ပတ္တော ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ တဿ ဧဝံ ဟောတီတိ ဧတ္ထ၊ တဿ ဧဝံ
ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (ဧဝံ၊ ဤသို့သော
တောင့်တခြင်းသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း?။ မဟာဇေတိတာယ၊ ကြီးမြတ်
သောအမျိုး ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧဝံ၊ ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။)

ဒုဿိလောတိ၊ ဒုဿိလော-ဟူသည်ကား။ နိဿိလော၊ သီလမရှိသည်။
ပါပဓမ္မောတိ၊ ပါပဓမ္မော-ဟူသည်ကား။ လာမကဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော
သဘောရှိသည်။ အသုစိတိ၊ အသုစိ-ဟူသည်ကား။ အသုစိဟိ၊ စေင်ကြယ်
ကုန်သော။ ကာယကမ္မာဒိဟိ၊ ကာယကံ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊
ပြည့်စုံသည်။ သင်္ကသရသမာစာရောတိ၊ သင်္ကသရသမာစာရော-ဟူသည့်
ကား။ သင်္ကသဟိ၊ ရွံရှာခြင်းတို့ဖြင့်။ သရိတဗ္ဗသမာစာရော၊ အောက်မေ့
အပ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အသာရပုံ၊
ရဟန်းတို့အား ဗလျောက်ပတ်သော အမှုအရာကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣမိနာ၊
ဤရဟန်းသည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်
လတ္တံ့။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့သည်။ အာသကံနိယ-
သမာစာရော၊ ရွံရှာအပ်သော အကျင့်ရှိသည်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အတ္တနာ-
ယေဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ သင်္ကသဟိ၊ ရွံရှာခြင်းတို့ဖြင့်။ သရိတဗ္ဗသမာစာရော၊
အောက်မေ့အပ်သော အကျင့်ရှိသည်။ သာသကံသမာစာရော၊ ရွံရှာခြင်းနှင့်
တကွဖြစ်သော အကျင့်ရှိသည်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊
အနက်တည်း။ ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ တဿ၊ ထိုယုတ်မာသော
အကျင့်ရှိသော ရဟန်းအား။ ဒိဝါဠာနာဒိသု၊ နေသန့်ရာအရပ် အစရှိသည်
တို့၌။ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုနှင့်သေစွာ စကားကို
သာလျှင်။ မန္တယဒန္တ၊ တိုင်ပင်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
“ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဧကေဝေ၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မန္တန္တိ၊
တိုင်ပင်ကုန်၏။ ကစ္စိ၊ အသိနည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ကဏဏမ္ပ၊ ပြုအပ်
သော အမှုကို။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ မန္တန္တိ န ခေါ၊ တိုင်ပင်ကုန်သလော။”

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာသကံသမာစာရော၊ ရံရှာခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော အကျင့် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တောတိ၊ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တော-ဟူသည် ကား။ ပဋိစ္ဆာဒေသဗ္ဗယုတ္တကေန၊ ဖုံလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ယှဉ်သော။ ပါပကမ္မေန၊ -မကောင်းမှုကံနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ အဿမဏော သမဏပဋိညောတိ၊ အဿမဏော သမဏပဋိညော-ဟူသည်ကား။ အဿမဏော၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ သမဏာတိရူပကတာယ၊ ရဟန်းနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သမဏော၊ ရဟန်း သည်။ (အမှီ၊ ဖြစ်၏။)”ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိညော၊ ဝန်ခံ၏။ အဗြဟ္မ- စာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညောတိ၊ အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော-ဟူသည်ကား။ သုနိဝတ္ထေ၊ ကောင်းစွာဝတ်ကုန်သော။ သုပါရတေ၊ ကောင်းစွာရုံကုန်သော။ သုမ္ဘကပတ္တခဓရ၊ မြေသပိတ်ကိုဆောင်ကုန်သော။ ဂါမနိဂမရာဇဓာနီသု၊ ရွာ၊ နိဂုံ၊ မင်းနေပြည်တော်တို့၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိတော၊ သွား၍။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေန္တေ၊ ပြုကုန်သော။ အညေ၊ တပါး ကုန်သော။ ဗြဟ္မစာရိနော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ သယံမိ၊ မိမိသည်လည်း။ ဟာဒိသေန၊ ထိုသို့ မြတ် သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့် တူသောသဘောရှိသော။ အာ- ကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ တထာ ပဋိပဇ္ဇနတော၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်သောကြောင့်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည်။ (အမှီ၊ ဖြစ်၏။)”ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ ဒေန္တော ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ဆို၍။ ဥပေါသထဂ္ဂါဒိနိ၊ ဥပုသ် အိမ် အစရှိသည်တို့ကို။ ပဝိသန္တော ပန၊ ဝင်သောရဟန်း သည်ကား။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသည် မည်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သံသိကံ လာ- တံ၊ သံသာဉာဏ ဖြစ်သော လောဘကို။ ဂဏှန္တော၊ ခံယူသောရဟန်းသည်။ (ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသည် မည်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။) အန္တောပူတိတိ၊ အန္တောပူတိ-ဟူ သည်ကား။ ပူတိနာ၊ ပုပ်သော။ ကမ္မေန၊ ကံသည်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အနုပဝိဇ္ဇော၊ ဝင်အပ်၏။ အဝဿုတောတိ၊ အဝဿုတော-ဟူသည်ကား။ သဉ္ဇာတ- ထုဂါဒိဟိ၊ ဖြစ်သောရာဂ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တိန္တော၊ စွတ်၏။ ကသမ္ပ-

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရတကာရဝဂ္ဂ ၄-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅

ဇာတောတိ၊ ကသမ္ပဇာတော--ဟူသည်ကား။ သဉ္ဇာတရာဂါဒိကဝစရော၊
ဖြစ်သောရာဂ အစရှိသော အမှိုက်ရှိ၏။ တဿ န ဝေ ဟောတိတိ(တ္ထေ)၊
တဿ န ဝေ ဟောဟိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
(ဝေ၊ ဤသို့ တောင့်တခြင်းသည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း?။
(ဣတိ အယံ၊ ဤ သည် ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) လော-
ကုတ္တရဓမ္မဥပနိဿယဿ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါး၏ အားကြီးစွာသော
အကြောင်း၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေ၊ ဤသို့သော
တောင့်တခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။) တဿ ဝေ ဟောတိတိ (တ္ထေ)၊ တဿ ဝေ
ဟောဟိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (ဝေ၊ ဤသို့သော
တောင့်တခြင်းသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း?။ (ဣတိ အယံ၊ ဤသည်
ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) မဟာသီလသ္မိံ၊ ကြီးမြတ်သော သီလ၌။
ပရိပူရကာရိတာယ၊ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေ၊
ဤသို့သောတောင့်တခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။)

၄-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၁၄၈ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟ-
ဝတ္ထုဟိ၊ သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ ဇနံ၊ လူ့အပေါင်းကို။ ရဉ္ဇေတိ၊ နှစ်သက်စေ
တတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။-ရာဇာ၊ ရာဇာမည်၏။ စက္ကံ၊ စကြာရတ
နာကို။ ဝတ္ထေတိ၊ လည်စေတတ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ စက္ကဝတ္ထိ၊
စက္ကဝတ္ထိမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အနေန၊ ဤမင်းသည်။ စက္ကံ၊ စကြာ
ရတနာကို။ ဝတ္ထိတိ၊ လည်စေအပ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ စက္ကဝတ္ထိ၊
စက္ကဝတ္ထိမည်၏။ (ဌ၊ ၃-၇၀) အဿံ၊ ထိုမင်းအား။ ဓမ္မော၊ မင်းကျင့်တရား
ဆယ်ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မိကော၊ ဓမ္မိက-
မည်၏။ ဒသဝိဓဓန၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ စက္ကဝတ္ထိဝတ္ထေန၊ စကြာဝ
တေးမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားဆယ်ပါး ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မေနော၊ တရားနှင့်
သာလျှင်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မရာဇာ၊
ဓမ္မရာဇာမည်၏။ (သောပိ န အရာဇကန္တိ- န သက္ကေတိတိ အတ္ထော၊ တိုင်

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၂။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သည်တည်း။ (နိဿယမူဟောင်း။)

၂၆ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ဒုကနိပါတ် [တိကနိပါတ်

အောင်ပါဌ်သည် စာအများပင် ရှိသော်လည်း မပါသင့်။^{၁)} ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ပဌပေတု၊ ဖြစ်စေ၍။ ယထာနုသန္တိ၊ အနုသန္ဓေအား လျော်စွာ။ အပါပေတု၊ အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်စေမူ၍သာလျှင်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း?) အနုသန္တိကုသလာ၊ အနုသန္ဓေ၌ လိမ္မာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဥဠဟိတု၊ ထကုန်၍။ အနုသန္တိ၊ အနုသန္ဓေကို။ ပုစ္ဆိသန္တိ၊ မေးကုန်လတ္တံ့။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤတရားဟောရာအရပ်၌။ တထာရူပ၊ ထိုသို့ အနုသန္ဓေ၌ လိမ္မာသော သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟူ၊ များကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ တေဟိ၊ ထိုအနုသန္ဓေ၌ လိမ္မာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ပုဠော၊ မေးလျှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဝဇေယျာမိ၊ ပွားစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ (တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကော၊ ကပ်ပါးသော။ အနုသန္တိကုသလာ၊ အနုသန္ဓေ၌ လိမ္မာသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလျှောက်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဧကော ပန ဘန္တေတိအာဒိ၊ ဧကော ပန ဘန္တေ-ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ ဘဂဝါပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အထ၊ ထိုလျှောက်ဆိုသော ရဟန်းအား။ ဗျာကရောန္တော၊ ဖြေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မော ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ဓမ္မော ဘိက္ခု ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထို ဓမ္မော ဘိက္ခု အစရှိသောပါဌ်၌။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မော-ဟူသည် ကား။ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရားတည်း။ ဓမ္မန္တိ၊ ဓမ္မ-ဟူသည်ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ တမေဝ ဓမ္မံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကုသလ ကမ္မပထတရားကိုလျှင်။ နိဿယာတိ၊ နိဿယ-ဟူသည်ကား။ တဒဓိဋ္ဌာနေန၊ ထို ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရားလျှင်တည်ရာရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ တမေဝ (ဓမ္မံ)၊ ထို ဆယ်ပါးသောကုသလကမ္မပထတရားကိုသာလျှင်။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တောတိ၊ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော-ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘော ဓမ္မော၊ ထို

၁။ (နိဿယမူဟောင်း၏အမှာ။) ၂။ အထ=(ဆဋ္ဌ)

ပံ့မပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကားရဝဂ္ဂ ၄-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၇

တရားသည်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဝေဓမ္မဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ကရောဇန္ဓာ၊
ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ ဂရံ ကရောဇန္ဓာတိ၊ ဓမ္မံ ဂရံ ကရောဇန္ဓာ-ဟူသည်ကား။
တသ္မိံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရား၌။ ဂါရုပ္ပတ္တိယာ၊ ရှိသေ
ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ တံ (ဓမ္မံ)၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားကို။
ဂရုကရောဇန္ဓာ၊ အလေးအမြတ်ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ အပထယမာနောတိ၊
ဓမ္မံ အပထယမာနော-ဟူသည်ကား။ တဿေဝ ဓမ္မဿ၊ ထိုဆယ်ပါးသော
ကုသလကမ္မပထ တရားကိုသာလျှင်။ အဉ္ဇလိကရုဏာဒီဟိ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို
ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိစဝုတ္တိတံ၊ နိမ့်ချသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို။ ကရောဇန္ဓာ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတုတိ၊ ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု-
ဟူသည်ကား။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရားကို။
ဓဇမိဝ၊ တံခွန်ကဲ့သို့။ ပုရက္ခတု၊ ရွှေသွားပြု၍။ ကေတုမိဝ၊ မှန်ကင်း
ကဲ့သို့။ ဥက္ခိပိတု၊ ချီမြှောက်၍။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မဒ္ဓဇော စ၊
တရားတည်းဟူသော တံခွန်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မကေတု စ၊ တရား
တည်းဟူသော မှန်ကင်းရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ
သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဓမ္မာဓိပတေယျောတိ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျာ-
ဟူသည်ကား။ အဓိ-တိဘူတာ၊ အကြီးအမှူးဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားမှ။
အာဂတဘာဝေန၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မဝသေနေဝ စ၊ ဆယ်ပါးသော
ကုသလကမ္မပထ တရား၏အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်လည်း။ သဗ္ဗကိရိယာနံ၊ အလုံးစုံ
သော အမှုတို့ကို။ ကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်၍
ဖြစ်သော တရားမူလာသည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟ-
တိတိ (ဧတ္ထ)၊ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ-ဟူသောဤပါဌ၌။ အဿာ၊
ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်းအား။ ဓမ္မော၊ တရား
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မိကာ၊ ဓမ္မိက မည်၏။
ရက္ခာ စ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလည်း။ အာဝရဏဉ္စ၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းလည်း။
ဂုတ္တိ စ၊ လုံခြုံစေခြင်းလည်း။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တား
မြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်း။ တတ္ထ၊ ထို စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း၊
လုံခြုံစေခြင်း သုံးပါးတို့တွင်။ “ပရိ ရက္ခန္ဓော အတ္တာနံ ရက္ခတိ” တိ၊ ပရိ
ရက္ခန္ဓော အတ္တာနံ ရက္ခတိ-ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။
ခန္တိအာဒယော၊ သည်းခံခြင်းစသော ကျေးဇူးတရားတို့သည်။ ရက္ခာ၊ ရက္ခ-

၁။ ဝေဓမ္မဝံ=(ဆဋ္ဌ)

ကြိတ်ကန်ပူဇော်

“ဘိက္ခုနဝ၊ ရဟန်းတို့။ ကထည၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်
လျှင်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ရက္ခန္ဓော၊ စောင့်ရှောက်သောသူသည်။
အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်သည် မည်သနည်း။
ခန္တိယာ၊ သူတပါးတို့သည် ပြစ်မှားအပ်သောအပြစ်ကို သည်းခံခြင်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဝိဟိံသာယ၊ သူတပါးတို့အား မညှဉ်းဆဲခြင်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ မေတ္တစိတ္တတာယ၊ အတိုင်းမသိသော ဒုက္ခိတ၊
သုခိတ-သတ္တဝါတို့၌ အညီအမျှဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော မေတ္တာစိတ်ရှိ
သည်၏အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုဒ္ဒယာယ၊ အတိုင်းမသိသော
ဒုက္ခိတသတ္တဝါတို့၌ အစဉ်သနားခြင်းတည်းဟူသော ကရုဏာရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ (ပရံ၊ သူတပါးကို။ ရက္ခန္ဓော၊ စောင့်
ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်
ရှောက်သည်မည်၏။)”

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်သတ္တဝါ၌။ သာ၊ ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်းကို။ သံဝိဒဟိတဗ္ဗ၊ စီရင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်း၏တည်ရာဖြစ်သော သတ္တဝါကို။ ဒဿန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အန္တောဇနသိန္နိအာဒိ၊ အန္တောဇနသိ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတြ၊ ထိုအန္တောဇနသိ-အစရှိသောပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သဇ္ဇေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ -အန္တောဇနသင်္ခါတံ၊ အတွင်းသားဟုဆိုအပ်

၀

သောပုတ္တဒါရံ၊ သာမယားကို၊ သီလသံဝရေ၊ သီလကိုစောင့်စည်းခြင်း၌၊ ပတိဋ္ဌာ-
ပေန္တော စ၊ တည်စေသော မင်းသည်လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထိုသားယော-
အား။ ဝတ္ထဝန္တမာလာဒီနိ၊ အဝတ်ပုဆိုး၊ နံ၊ သာပန်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေမာ-
နော စ၊ ပေးသောမင်းသည်လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထို သားယောအား။
သဗ္ဗောပဒ္ဒဝေ၊ အလုံးစုံသော ဥပဒ္ဒဝေ၊ တို့ကို။ နိဝါရယမာနော စ၊ တား
မြစ်သော မင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့်လျော်သော၊ ရက္ခာဝရဏ-
ဂုတ္တိ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံရေးခြင်းကို။ သံဝိဒ-
ဟတိ နာမ၊ စီရင်သည် ည့်၏။ ခတ္ထိယာဒိသုပိ၊ အဘိသိက် သွန်းပြီးသောမင်း
အစရှိသည်တို့လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းသည်လျှင် နည်းရှိ၏။ အယံ
ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ -အဘိသိတ္တခတ္ထိယာ၊
အဘိသိက်သွန်းပြီး သောမင်းတို့ကို။ ဘဒြအဿာ (ဋ္ဌ၊ ၄-၇၉) ဇာနိယာဒိရတန-
သမ္ပဒါနေနပိ၊ ကောင်းမြတ်သောမြင်းအာဇာနည် အစရှိသော ရတနာကို ပေး
သဖြင့်လည်း။ ဥဂ္ဂဏိ ဘဗ္ဗာ၊ ချီးမြှောက်အပ်ကုန်၏။ အနုယန္တော၊ နောက်သို့အစဉ်
လိုက်ကုန်သော။ ခတ္ထိယာ၊ အဘိသိက်မသွန်းအပ်သေးသော မင်းတို့တို့။
တေသံ၊ ထိုအဘိသိက် မသွန်းအပ်သေးသော မင်းတို့အား။ အနုရူပယာနဝါဟန-
သမ္ပဒါနေနပိ၊ လျောက်ပတ်သော ရထားအစရှိသော အဝိညာဏက ဖြစ်သော
ယာဉ်၊ ဆင်-မြင်း အစရှိသော သဝိညာဏကဖြစ်သော ယာဉ်ကိုပေးသဖြင့်လည်း။
ပရိတောသေတဗ္ဗာ၊ နှစ်သက်စေအပ်ကုန်၏။ ဗလကာယော၊ ဗိုလ်ပါအပေါင်း
ကို။ ကဗလံ၊ ချီးမြှောက်သင့်သော အခါကို။ အနုဘိက္ကမေတွာ၊ မလွန်စေမူ၍။
ဘတ္ထဝေတန သမ္ပဒါနေနပိ၊ ထမင်းရိက္ခာကို ပေးသဖြင့်လည်း။ အနုဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗော၊ ချီးမြှောက်အပ်၏။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို။ အန္ဓပါနဝတ္ထာဒိနာ၊
ထမင်း၊ အဖျော်၊ အဝတ်ပုဆိုး အစရှိသော။ ဒေယျဓမ္မေန၊ ပေးကမ်းဖွယ်
ဝတ္ထုဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ချီးမြှောက်အပ်ကုန်၏။ ဂဟပတိကာ၊ သူကြွယ်
တို့ကို။ ဘတ္ထပိဇနင်္ဂလဗလိဗဒ္ဓါဒိ သမ္ပဒါနေန၊ ထမင်း၊ မျိုး၊ ထွန်၊ နွားလား အစ
ရှိသည်ကို ပေးသဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ချီးမြှောက်အပ်ကုန်၏။ တထာ၊
ထိုအဘူ၊ [နိဂမဝါသိနော၊ နိဂုံး၌နေသောသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇနပဒ-
ဝါသိနော၊ ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သောသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘတ္ထဝတ္ထပိဇနင်္ဂလ-
ဗလိဗဒ္ဓါဒိသမ္ပဒါနေန၊ ထမင်း၊ အဝတ် ပုဆိုး၊ မျိုး၊ ထွန်၊ နွားလား အစရှိသည်ကို
ပေးသဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ချီးမြှောက်အပ်ကုန်၏။ -ဟု နိဿယ မူဟောင်း
တွင်ရှိပြီး ဆဋ္ဌမူတွင်ကား...နိဂမဝါသိနော၊ နိဂုံး၌နေသောသူတို့သည်။ နေဂ-

၁။ ဥပဂဏ္ဌိတဗ္ဗာ=(ဆဋ္ဌ)

မာ၊ နေဂမ-မည်ကုန်၏။ ဇနပဒဝါသိနော စ၊ ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော သူတို့
 သည်လည်း။ ဇာနပဒါ၊ ဇာနပဒ-မည်ကုန်၏။ -ဟုသာရှိသည်။ -စာတည်း။
 သမိတပါပ ဗာဟိတပါပါ။ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု၊ အပပြုအပ်
 ပြီးသော မကောင်းမှုရှိကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပန၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား
 တို့ကိုကား။ ပရိက္ခာသမ္ပဒါနေန၊ ပရိက္ခရာကိုပေးသဖြင့်။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊
 အရိုအသပြုအပ်ကုန်၏။ မိဂပက္ခိနော၊ သားငှက်တို့ကို။ အဘယဒါနေန၊
 ဘေးမဲ့ပေးသဖြင့်။ သမဿာသေတဗ္ဗာ၊ သက်သာရာ ရစေအပ် ကုန်၏။

ဓမ္မေနဝ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ၊ ဓမ္မေနဝ စက္ကံ ဝတ္ထေတိ-ဟူသည်ကား။
 ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေနဝ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဖြင့်သာ
 လျှင်။ စက္ကံ၊ စကြာရတနာကို။ ပဝတ္ထေတိ၊ လည်စေ၏။ [သော၊ ထိုတရား
 စောင့်သော စကြာမင်းသည်။ အညံ၊ တပါးသောမင်းကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။
 ရာဇာဏံ၊ မင်းတပါး၏ အာဏာကို။ အလဘိတော၊ မရမူ၍။ စက္ကံ၊ စကြာ
 ရတနာကို။ န ဝတ္ထေတိ၊ မလည်စေ။ ဝတ္ထေတုံ၊ လည်စေခြင်းငှာ။ န
 သက္ကာတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း။^၂ (၎င်းနေရာ၌ ထည့်သင့်၏ဟု-နိဿယမှာ၏)။ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိ-
 ဝတ္ထိယန္တိ၊ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ-ဟူသည်ကား။ တေန၊ ထိုတရား
 စောင့်သော စကြာမင်းသည်။ ဧဝံ ဤသို့။ ပဝတ္ထိတံ၊ လည်စေအပ်သော။
 တံ အာဏာစက္ကံ၊ ထိုအာဏာစက်သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ၊ သူတပါးတို့ မတား
 မြစ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကေနစိ မနုဿဘူတေနာတိ (ဧတ္ထ)၊
 ကေနစိ မနုဿဘူတေန-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဒေဝတာ နာမ၊ နတ်တို့မည်
 သည်ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိတို့သည်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတမေဝ၊ အလိုရှိအပ် အလို
 ရှိအပ်သော အမှုကိုသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တာ၊ ထိုနတ်တို့ကို။ အဂ္ဂဏိတော၊ မယူမူ၍။ “မနုဿဘူတေနာ”တိ၊ မနုဿ-
 ဘူတေန-ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
 ပစ္စတ္ထိကေနာတိ၊ ပစ္စတ္ထိကေန-ဟူသည်ကား။ ပဋိအတ္ထိကေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို
 အလိုရှိသော။ ပဋိသတ္တုနာ၊ ရန်သူဖြစ်သော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဓမ္မိကောတိ၊ ဓမ္မိကော-ဟူသည်ကား။ စက္ကဝတ္ထိ၊
 စကြာမင်းသည်။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ

၁။ သမဏပရိက္ခာသမ္ပဒါနေန= (ဆဋ္ဌ)

၂။ ဤ [...] ထောင့်တွင်းအတွင်းရှိ စကားရပ်များ ဆဋ္ဌမူတွင်မပါ။ နိဿယ
 မူဟောင်းတွင် (၎င်းနေရာ၌ ထည့်သင့်၏ဟု-နိဿယမှာ၏) -ဟူ၍-အမှားရှိသည်။

တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဓမ္မိကော၊ တရားရှိ၏။ တထာဂတော ပန၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်ကား။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဝသေန၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ
တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဓမ္မိကော၊ တရားရှိတော်မူ၏)။ ဓမ္မရာဇာတိ၊ ဓမ္မရာဇာ-
ဟူသည်ကား။ နဝဟိ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မေဟိ၊ လောကုတ္တရာ
တရားတို့ဖြင့်။ မဟဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ ရဉ္စေတိ၊ နှစ်သက်စေတတ်၏။ ဣတိ
(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မရာဇာ၊ ဓမ္မရာဇာမည်၏။ မွေယဝဂီတိ၊ ဓမ္မ-
ယေဝ-ဟူသည်ကား။ နာလောကုတ္တရဓမ္မမေဝ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ
တရားကိုပင်လျှင်။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ တံ ဧဝ၊ ထိုကိုးပါးသော လော-
ကုတ္တရာတရားကိုပင်လျှင်။ သက္ကရာဇန္တော၊ အရိုအသေပြုသည်ဖြစ်၍။ တံ ဧဝ၊
ထိုကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကိုသာလျှင်။ ဂရုကရာဇန္တော၊ အလေး
အမြတ်ပြုသည်ဖြစ်၍။ တံ ဧဝ၊ ထို ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရား ကိုသာ
လျှင်။ အပစာယမာနော၊ ပူဇော်သည့်ဖြစ်၍။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား
အား။ အဗ္ဘုဂ္ဂဘဇ္ဇေန၊ အလွန်တက်သော အနက်ကြောင့်။ ဧတော၊
တံခွန်ဟုဆိုအပ်သော။ သောဝ ဓမ္မေ၊ ထို ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ
တရားသည်ပင်လျှင်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သော၊
ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မဒ္ဓဇော၊ ဓမ္မဒ္ဓဇ မည်တော်မူ၏။ အဿ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားအား။ (အဗ္ဘုဂ္ဂဘဇ္ဇေန၊ အလွန်တက်ခြင်းဟူသော အနက်
ကြောင့်။) ဧကတု၊ မွန်ကင်းဟုဆိုအပ်သော။ (သေဇဝ ဓမ္မော၊ ထိုကိုး
ပါးသော လောကုတ္တရာ တရားသည်ပင်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ (တသ္မာ)၊
ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မဧကတု၊ ဓမ္မဧကတု မည်တော်
မူ၏။ တဗေဝ၊ ထိုကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားကိုပင်လျှင်။ အဓိပတိံ၊
အကြီးအမှူးကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝိဟရတိ၊ နေထ
၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ ဓမ္မာဓိပတေယျ-
မည်၏။ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိန္နိ၊ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ-ဟူသည်ကား။
သောကီသလောကုတ္တရဓမ္မဒါယိကဒုက္ခေ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ တရားကို
ပေးတတ်သော အစောင့်အရှောက်ကို လည်းကောင်း။ အာဇနာဉ္စ၊ ပိတ်ငင်
တားမြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂုတ္တိဉ္စ၊ လုံခြုံစေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သံဝိ-
ဒဟတိတိ၊ သံဝိဒဟတိ-ဟူသည်ကား။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တိဝိဓံ၊
သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကာယဒုစရိတံ၊ ကာယဒုစရိုက်ကို။ န သေ ဝိဘဗ္ဗံ၊ မှီဝဲ
အပ်။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကာယ-
သုစရိတံ၊ ကာယသုစရိုက်ကို။ သေဝိဘဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌပေတိ၊
ထားတော်မူ၏။ ပညပေတိ၊ ပညတ်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော

နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ [ဤ၌ သံဝိဒဟတိ-အစချီသောစကားရပ်များ ဆဋ္ဌမူနှင့် သံဝဏ္ဏေ-တဗ္ဗ တည့်ပုံချင်းမတူ-ဆဋ္ဌမူတွင် ဝေရူပံ-ကို သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗအဖြစ် တည့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်-သံဝိဒဟတိတိ၊ သံဝိဒဟတိ-ဟူသည်ကား။ ဌပေတိ၊ ထားတော်မူ၏။ ပညပေတိ၊ ပညတ်တော်မူ၏။ ဝေရူပန္တိ၊ ဝေရူပံ-ဟူသည်ကား။ တိဝိရံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကာယဒုစရိတံ၊ ကာယဒုစရိတ်ကို။ န သေဝိတဗ္ဗ၊ မမှီဝဲအပ်။ သုစရိတံ၊ သုစရိတ်ကို။ သေဝိတဗ္ဗ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ -ဟု ယောဇနာရာ၏။ -စာတည်း။] သံဝိဒဟိတောတိ၊ သံဝိဒဟိတော-ဟူသည်ကား။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ကထေတော၊ ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူ၍။ ဓမ္မေနော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိတိ၊ ဓမ္မေနော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ-ဟူသည်ကား။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေနော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားဖြင့်သာလျှင်။ အသဒိသံ၊ အတုမရှိသော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ လည်စေတော်မူ၏။ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယန္တိ၊ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိ-ဝတ္တိယံ-ဟူသည်ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေအပ်သော။ တံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မစက်သည်။ တေသု သမဏာဒိသု၊ ထိုရဟန်းအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပဋ္ဌိဝတ္တေတုံ၊ နှစ်စေခြင်းငှာ။ ပဋ္ဌိဗာဟိတုံ၊ တားဖြစ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စတုတ္ထသုတ်၏ အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

၅-သစေတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ ဣသိပတနေတိ၊ ဣသိပတနေ-ဟူသည်ကား။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသင်္ခါတာနံ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣသိနံ၊ သီလ၊ သမာဓိ-စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူကုန်ပြီးသော အရှင်မြတ်တို့၏။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထာယ စေဝ၊ တရားတည်းဟူသော စက်ကို လည်စေခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဥပေါသထကရဏတ္ထာယ စ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ ပတနေ၊ သက်ဆင်းရာ ဖြစ်သော။

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌ပါ။

၂။ နိဿယမူဟောင်းတွင်-ပတနေ သနိပါဘဋ္ဌာနေ၊ စည်းဝေးရာအရပ်ဖြစ်သော။ -ဟု ပွင့်မခွဲပေါင်း၍ယောဇနာသည်။

သန္တိတဌာနေ၊ စည်းဝေးရာ အရပ်ဖြစ်သော။ ဣတိ (အယ်)၊ ဤသည်ကား။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဒနေတိပိ၊ ပဒနေ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။
(အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အသမေဝ အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုသလျှင်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (ဌ၊ ၃-၈၀) မိဂဒါယေတိ၊ မိဂဒါယေ-ဟူသည်ကား။
မိဂါနံ၊ သားတို့အား။ အဘယတ္ထာယ၊ ဘေးမရှိခြင်း အကျိုးငှာ။ ဒိန္နော၊
ပေးအပ်သော။ ဆဟိ မာသေဟိ ဆာရတ္ထုနေဟိတိ၊ ဆဟိ မာသေဟိ ဆာ-
ရတ္ထုနေဟိ-ဟူသည်ကား။ သော၊ ထိုရထားထိန်းသည်။ ရညာ၊ သစေတန
မင်းသည်။ အာဏတ္တဒိဝသေယေဝ၊ စေခိုင်းသော နေ၌ပင်လျှင်။ သဗ္ဗုပ-
ကရဏာနိ၊ အလုံးစုံသော တံစည်း၊ ပုဆိန် စသော အဆောက်အဦတို့ကို။
သဇ္ဇေတွာ၊ စီရင်၍။ အန္တေဝါသိကေဟိ၊ အနီး၌နေသော တပည့်လက်သား
အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ အရညံ၊ တောသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။
ဂါမဒ္ဓါရဂါမမဇ္ဈဒေဝကုလသုသာနာဒိသု၊ ရွာတံခါး၊ ရွာလယ် နတ်ကွန်း၊
သုသာန် အစရှိသောအရပ်တို့၌။ ဌိတရုက္ခေ စေတ၊ တည်သော သစ်ပင်တို့ကို
လည်းကောင်း။ ဓျာမပတိတသုက္ခရုက္ခေ စ၊ မီးလောင်သော သစ်၊ အလိုလို
လဲကျသောသစ်၊ ခြောက်သောသစ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊
ကြည့်၍။ သမ္ပန္နပဒေသေ၊ ပြည့်စုံသော မြေအရပ်၌။ ဌိတေ၊ တည်ဆုန်သော။
သဗ္ဗဒေါသဝိဝဇ္ဇိတေ၊ အလုံးစုံသော အပြစ်တို့မှ ကင်းကုန်သော။ နာဘိ-
အရနေမိနံ၊ ပုံတောင်း၊ အကန့်၊ အကွပ်တို့အား။ အနုဗ္ဗပေ၊ လျောက်
ပတ်ကုန်သော။ ရုက္ခေ၊ သစ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တံ စက္ကံ၊ ထို
ရထားလည်းဘီးစက်ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ရုက္ခေ၊ သစ်တို့ကို။ ဝိစိနိတွာ၊
ရွေးချယ် စိစစ်၍။ ဂဏန္တဿ စေတ၊ ယူသည်လည်းဖြစ်ထသော။ ကရောန္တ-
ဿ စ၊ ပြုသည်လည် ဖြစ်ထသော။ တဿ၊ ထိုရထားထိန်းအား။ ဧတ္ထကော၊
ဤမျှလောက်သော။ ကာလော၊ ခြောက်လ-ခြောက်ညဉ့် ဟုဆိုအပ်သောကာ
လသည်။ ဝိတိဝတ္ထော ကိရ၊ လွန်ပြီးသတတ်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ဆဟိ
မာသေဟိ ဆာရတ္ထုနေဟိ” တိ၊ ဆဟိ မာသေဟိ ဆာရတ္ထုနေဟိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။ နာနာကရဏန္တိ၊ နာနာကရဏံ-ဟူသည်ကား။ နာနုတ္တံ၊ ထူးသည်
၏အဖြစ်သည်။ နေသန္တိ (ပဒဿ)၊ နေသံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ န သေ-န္တိ
(ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ န သေ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ သေ၊
ထိုနှစ်ဘက်သော လည်းဘီးစက်တို့အား။ န (ပဿာမိ)၊ မြင်။ အတ္ထေသ-န္တိ
(ပဒဿ)၊ အတ္ထေသံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ အတ္ထိ သေ-န္တိ (ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ အတ္ထိ သေ-
ဟူ၍ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ သေ၊ ထိုနှစ်ဘက်သော လည်းဘီး
စက်တို့အား။ (ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းသော။ နာနာကရဏံ၊ အထူးသည်။) အတ္ထိ၊

ရှိ၏။ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိတိ၊ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ-ဟူသည်ကား။ ပယောဂဿ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း၏။ ဂမနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ စိဂ္ဂံလ၊ ယိတွာတိ၊ စိဂ္ဂံလယိတွာ-ဟူသည် ကား။ ပရိဗ္ဗမိတွာ၊ လည်၍။ အက္ခာဟတံ မညေတိ၊ အက္ခာဟတံ မညေ ဟူသည်ကား။ အက္ခေ၊ ဝင်ရိုး၌။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။ ဌပိတမိဝ၊ ထားအပ်သကဲ့သို့။ မညာမိ၊ မှတ်ထင်၏။

သဒေဝိသာတိ၊ သဒေဝိသာ-ဟူသည်ကား။ သဂဏ္ဍာ၊ ငယ်ငယ် ကြီးကြီး ဖြစ်သော အမျက်-အဖုနှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဥဏ္ဏတောဏတဋ္ဌာနယုတ္တာ၊ အမြင့်- အနိမ့်ဖြစ်သော အရပ်နှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ သကသာဝါတိ၊ သကသာဝါ-ဟူသည် ကား။ ပူတိသာရေန စေဝ၊ ပုပ်သောအနှစ်နှင့်လည်းကောင်း။ ဖေဂ္ဂုနာ စ၊ အကာနှင့် လည်းကောင်း။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ကာယဝင်္ကံတိအာဒိနိ၊ ကာယဝင်္ကံ-ဤသို့အစရှိသော အမည်တို့သည်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ၊ ကာယ ဒုစ ရိုက်အစရှိသည်တို့၏။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။ ဧဝံ ပပတိတာတိ၊ ဧဝံ ပပတိတာ- ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂုဏပတေနန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ လဲပြီခြင်းဖြင့်။ ပတိတာ၊ လဲပြီကုန်၏။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂုဏဟိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့တွင်။ လောကိယမဟာဇနာ၊ လောကီဖြစ်သော လူအပေါင်းတို့ သည်။ ပပတိတာ နာမ၊ လဲပြီသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ သောတာပန္နာ- ဒယော၊ သောတာပန် အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌိတာ နာမ၊ တည် သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။ တေသုပိ၊ ထိုသောတာပန်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်လည်း။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ သမုဒါစာရက္ခဏေ၊ ဖြစ် သောဓဏ၌။ ပပတိတာ နာမ၊ လဲပြီသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။ ခိဏာသဝါ ပန၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ဧကန္တေနော၊ စင်စစ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌိတာ နာမ၊ တည်တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ တသ္မာ ဟူသည်ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အပ္ပဟိနကာယဝင်္ကံဒယော၊ မပယ်အပ်သေးသော ကိုယ်၏ကောက်ခြင်း စသည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပပတန္တိ၊ လဲပြီသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။ ပဟိနကာယဝင်္ကံဒယော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိုယ်၏ကောက်ခြင်း စသည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

ကာယဝင်္ကံဒီနံ ပန၊ ကိုယ်၏ကောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ -ပါဏာတိ- ပါတော၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချခြင်းလည်းကောင်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ဖြင့်မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းလည်းကောင်း။ မိစ္ဆာစာရော၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။ မုသာဝါဒေါ၊ မဟုတ်မှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ချေပစ်ကုန်းတိုက်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် မြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဖရုသာဝါစာ၊ လွှဲကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်းသော အတွေ့ရှိသော စကားလည်းကောင်း။ ဗျာပါဒေါ၊ စီးပွားချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးကြောင်းဖြစ်သော ဒေါသလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်သည်။ (ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။) အဘိဇ္ဈာ၊ သူတပါး၏ စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုတပ်သောအားဖြင့် ကြံခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မပ္ပလာပေါ၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ (ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဉ္စမသုတ်၏အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ အပဏ္ဏကပဋိပဒန္တိ၊ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ-ဟူသည် ကား။ အဝိရဒ္ဓပဋိပဒံ၊ မချွတ်မယွင်းသောအကျင့်ကို။ ဧကံသပဋိပဒံ၊ စင်စစ်အဖို့ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ နိယျာနိကပဋိပဒံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ကာရဏပဋိပဒံ၊ သင့်သောအကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ သာရပဋိပဒံ၊ အနှစ်သဖွယ်ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ မဏ္ဍပဋိပဒံ၊ ကြည်သောအကျင့်ကို။ အပစ္စနိကပဋိပဒံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မဟုတ်သော အကျင့်ကို။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့်ကို။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျော်သောသဘောဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တက္ကဂ္ဂါဟေန ဝါ၊ ကြံဆ၍ယူခြင်းဖြင့် လည်း

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

ကောင်း။ နယဂ္ဂါဟေန ဝါ၊ အနုမာနနည်းအားဖြင့် ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 တက္ကဂ္ဂါဟ၊ နယဂ္ဂါဟ နည်းအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်
 သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ရဟန်းယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီ
 ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည် လည်းကောင်း။ ဥပါသကော ဝါ၊ ဒါယကာ
 ယောကျ်ားသည်လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာ ဝါ၊ ဒါယိကာမိန်းမသည် လည်း
 ကောင်း။ မနုဿဒေဝနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိဟိ၊ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ နိဗ္ဗာန်
 စည်းစိမ်တို့မှ။ ဟာယတိ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၈၁) အပဏ္ဏကပဋိ-
 ပဒံ၊ မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သော။ (ဘိက္ခု ဝါ၊
 ရဟန်းယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်
 လည်းကောင်း။ ဥပါသကော ဝါ၊ ဒါယကာယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း။
 ဥပါသိကာ ဝါ၊ ဒါယိကာမိန်းမသည် လည်းကောင်း။) တဿ သမ္ပတ္တိဟိ၊
 ထိုသုံးပါးသော စည်းစိမ်တို့မှ။ န ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
 နည်းဟူမကား။) အတိတေ၊ အတိတ်ကလ၌။ ကန္တာရဗ္ဗါနဂုံ၊ အခွန်ရှည်
 သော ခရီးဟုဆိုအပ်သော ခရီးခဲသို့။ ပဋိပဇ္ဇေသု၊ သွားကုန်သော။ (ဒွိသု၊
 နှစ်ပါးကုန်သော။ ပက္ခေသု၊ အဖို့တို့တွင်။) ဒွိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
 သတ္တဝါဟေသု၊ လှည်းကုန်သည်တို့တွင်။ ယက္ခဿ၊ ဘီလူး၏။ ဝဇနံ၊ စကား
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဗာလသတ္တဝါဟော၊ ဒေဝဒတ် အလောင်းဖြစ်သော
 လှည်းကုန်သည်မိုက်သည်။ သတ္တေန၊ လှည်းကုန်သည်အပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တက္ခ။ အနုယဗျသနံ၊ အကျိုးမရှိ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။
 ယက္ခဿ၊ ဘီလူး၏။ ဝဇနံ၊ စကားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ “ဥဒကဒိဋ္ဌ-
 ဌာနေ၊ ရေကိုမြင်ရာအရပ်၌။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဆဇ္ဇဿာမ၊ စွန့်ကုန်အံ့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ သတ္တကေ၊ လှည်းကုန်သည် ငယ်သားတို့ကို။ သညာပေတွာ၊
 သိစေ၍။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇော၊ သွားသော။ ပဏ္ဍိတသတ္တဝါဟော ဝိယ၊
 ပညာရှိသော ဘုရားလောင်း လှည်းကုန်သည်များကဲ့သို့တည်း။ ယံ၊ အကြင်
 ချွတ်ယွင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မချွတ်မယွင်းသောအကျင့်ကို
 ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျေးဇူးယုတ်ခြင်း-မယုတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ -

အပဏ္ဏကံ ဌာနမေကေ၊ ဒုတိယံ အဟု တက္ကိကာ။
 တေဒညာယ မေဓဝီ၊ တံ ဂဏှေ ယံ ဒပဏ္ဏက”န္တိ။

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ၊ ၂။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။

အပဏ္ဏကံ ဌာနဓမ္မကေ၊ ဒုတိယံ အဟု တက္ကိကာ၊ တေဒညာယ မေဓာဝီ၊ တံ ဂဏှေ ယ၊ ဒပဏ္ဏကံ-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

“အပဏ္ဏကံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိသော။ ဌာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်၊ မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဧကေ၊ အချို့သော ဘုရားလောင်း လှည်းကုန်သည်မှ၊ အစရှိသော ပညာရှိသူလူအပေါင်းတို့သည်။ ဂဏှံ သု၊ ယူကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ဒေဝဒတ်အလောင်း လှည်းကုန်သည်မိုက်အမှူးရှိသော ပညာမရှိသော သူတို့သည်။ တက္ကိကာ၊ မိမိအထင်အားဖြင့် ကြံတတ်ကုန်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်၏။ တေ၊ ထိုမိမိ အထင်အားဖြင့် ကြံတတ်သော ဒေဝဒတ်အလောင်းလှည်းကုန်သည်မိုက် အမှူးရှိသော ပညာမရှိသူ လူအပေါင်းတို့သည်။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုခုမြောက်ဖြစ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သော အကျင့်ကို။ အဂ္ဂဟေသု၊ ယူကုန်၏။ မေဓာဝီ၊ မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ ထက်မြတ်သောပညာနှင့်ပြည့်စုံသော အမျိုးသားသည်။ တေ၊ ထိုမချွတ်မယွင်းသောအကျင့်၊ ချွတ်ယွင်းသောအကျင့်တို့၌ ကျေးဇူးရှိသောအဖြစ်ကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဩယံ အပဏ္ဏကံ၊ အကြင် မချွတ်မယွင်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ၁]တံ၊ အပဏ္ဏကံ၊ ထိုမချွတ်မယွင်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဂဏှေ၊ ယူရာ၏။”

ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတီတိ ဧတ္ထ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတီဟူသော ဤပါဌ်၌။ ယောနိတိ (တေ)၊ ယောနိ-ဟူသော ဤအမည်သည်။ ခန္ဓကောဌာသဿပိ၊ ခန္ဓာအစု၏လည်းကောင်း။ ကာရဏဿပိ၊ အကြောင်း၏လည်းကောင်း။ ပဿာဝမဂ္ဂဿပိ၊ ပဿာဝမဂ်၏လည်းကောင်း။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “စတဿော ခေါ သာရိပုတ္တ ယောနိယော” တိအာဒိသု၊ စတဿော ခေါ သာရိပုတ္တ ယောနိယော-ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ခန္ဓကောဌာသော။ ခန္ဓာအစုသည်။ ယောနိ နာမ၊ ယောနိမည်၏။

“သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ ယောနိယော၊ ခန္ဓာအစုတို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။”

၁။ ဤ [...] ထောင့်ကွင်းအတွင်းစကားရပ် နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။

၃၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တံကနိပါတ်]

“ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယာ” တံ အာဒိယ၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ-ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ယောနိ၊ ယောနိမည်၏။)

“ဘူမိဇ၊ ဘူမိဇ-မည်သော ရဟန်း။ ဖလဿ၊ အကျိုးကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်း၏။ ယောနိယော၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။”

“န စာဟံ ဗြာဟ္မဏံ ဗြူမိ၊ ယောနိဇံ ပေတ္တိသမ္ဘဝံ” နန္တိ စ၊ န စာဟံ ဗြာဟ္မဏံ ဗြူမိ၊ ယောနိဇံ ပေတ္တိသမ္ဘဝံ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “တမေနံ ကမ္မဇဝါတာ နိဝတ္တိတော ဥဒ္ဓံပါဒံ အဓောသိရံ သမ္ပရိဝတ္တေတော မာတု ယောနိမုခေ သမ္ပဋ္ဌိပါဒေန္တိ” တံ စ၊ တမေနံ ကမ္မဇဝါတာ နိဝတ္တိတော ဥဒ္ဓံပါဒံ အဓောသိရံ သမ္ပရိဝတ္တေတော မာတု ယောနိမုခေ သမ္ပဋ္ဌိပါဒေန္တိ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိ-အာဒိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပဿာဝမဂ္ဂေါ၊ ပဿာဝမဂ်သည်။ (ယောနိ၊ ယောနိမည်၏။)

“ယောနိဇံ၊ ပုဏ္ဏေးမ၏ ပဿာဝမဂ်၌ဖြစ်သော။ ပေတ္တိသမ္ဘဝံ၊ အဖ၏ သုက္ခသွေးကြောင့်ဖြစ်သော သူငယ်ကို။ ဗြာဟ္မဏံ၊ ဗြဟ္မဏ-ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ။”

“တမေနံ၊ ထိုပုဏ္ဏေးမ၏ ပဿာဝမဂ်၌ အဖ၏သုက္ခသွေးကြောင့် ဖြစ်သော သူငယ်ကို။ ကမ္မဇဝါတာ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော လေတို့သည်။ နိဝတ္တိတော၊ ပြန်လွန်၍။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ အထက်သို့ခြေရှိသည်ကို။ အဓောသိရံ၊ အောက်သို့ဦးခေါင်းရှိသည်ကို။ သမ္ပရိဝတ္တေတော၊ ပြန်လွန်၍။ မာတု ယောနိမုခေ၊ အမိ၏ပဿာဝမဂ်၌။ သမ္ပဋ္ဌိပါဒေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။”

ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ယောနိတိ၊ ယောနိ-ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အသိရှိ အပ်၏။ အာရဒ္ဓါတိ၊ အာရဒ္ဓါ-ဟူသည်ကား။ ပဂ္ဂဟိတာ၊ ချီပင့်အပ်၏။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ အဖန်တလဲလဲပွားစေသဖြင့် ပြည့်စုံ၏။

အာသဝါနံ ယောယာတိ ဧတ္ထ၊ အာသဝါနံ ယောယ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယေ ဓမ္မော၊ အကြင်တရားတို့သည်။) အာသဝန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထို့ကြောင့်။ တေ ဓမ္မော၊ ထိုတရားတို့သည်။ အာသဝါ၊ အာသဝမည်ကုန်၏။ စက္ခုတောပိ၊ စက္ခုဒွါရမှလည်းကောင်း။ ပ။ မနတောပိ၊ မနော

ခွါရမ္မလည်းကောင်း။ သန္တန္တိ။ စီးတတ်ကုန်၏။ ပဝတ္တန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဝါ။ တနည်းကား။ (ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။) ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်။ ယာဝ ဂေါတြဘူ၊ ဂေါတြဘူတိုင်အောင်။ သြကာသတော၊ ဘုံအားဖြင့်။ ယာဝ ဘဝဂ္ဂံ၊ ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ သဝန္တိ။ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ (တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။) အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်၏။ ဧတေ ဓမ္မေ စ၊ ထို ဂေါတြဘူတိုင်အောင်သော တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ တေဉ္စ သြကာသံ၊ ထို ဘဝဂ်တိုင်အောင်သော အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ အန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ပဝတ္တန္တိ။ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အယံ အာကာရော၊ ဤ အာသဝါဟူသော ပုဒ်၌ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော အာ-သဒ္ဒါသည်။ အန္တောကရဏတ္တော၊ အတွင်းပြုခြင်းအနက်ရှိ၏။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန၊ ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အနက်ကြောင့်။ မဒိရာဒယော၊ မုဒရက်သီးအစရှိသည်တို့သည်။ အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်၏။ (ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။) အာသဝါဝိယ၊ ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော မုဒရက်သီး အစရှိသည်တို့ကိုသို့။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။) အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ လောကသ္မိမ္မိ၊ လောက၌လည်း။ စိရပါရိဝါသိကာ၊ ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော။ မဒိရာဒယော၊ မုဒရက်သီးအစရှိသည်တို့ကို။ အာသဝါတိ၊ အာသဝ-တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန၊ ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အနက်ကြောင့်။ အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်သည်။ ယဒိ(သီယျံ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ (ဧဝံ-သန္တေသု၊ ဤသို့ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။) ဧတေယေစ၊ ထိုလောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော သုံးပါးသောတရားတို့သည်သာလျှင်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋ္ဌိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ”တိအာဒိ၊ ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋ္ဌိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ-အစရှိသော။ တေ (ဝစနံ)၊ ဤစကားကို။ (ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာတုရားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဖူးလေ။ (အထ ပစ္စာ၊

၁။ သဝန္တိ = (နိဿယမူဟောင်း) ၂။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

ထိုနောက်မှ၊ သမဘဝိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။) အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကောဋီ၊ အစွန်းသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်။”

ဝါ၊ တနည်းကား။ (ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။) အာယတံ၊ ရှည်စွာသော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသာရဒုက္ခံဖြစ်သော သင်္ခရန်ကို။ သဝန္တိ ပသဝန္တိ၊ ပူးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ) ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။) အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဝိဂ္ဂိုဟ်တို့တွင်။ ပုရိမာနိ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗစနာနိ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်တို့သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သောပါဠိအစိတ်တို့၌။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ အာသဝါတိ၊ အာသဝ-တို့ဟူ၍။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့၊ အဘိဓမ္မာဟုဆိုအပ်သောပါဠိအစိတ်တို့၌။ ယုဒန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပစ္စိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော အာယတံ သံသာရဒုက္ခံ သဝန္တိ ပသဝန္တိ-ဟူသော။ (နိဗ္ဗစနာနိ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်သည်။) ကမ္မေပိ၊ ကံ၌လည်း။ (ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကမ္မကိလေသာယေဝ၊ ကမ္မ၊ ကိလေသာတို့သည်သာလျှင်။ အာသဝါ၊ အာသဝ-မည်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ နာနပ္ပကာရာ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ ဥပဒ္ဒဝါ-ပိ၊ တေးရန်တို့သည်လည်း။ (အာသဝါ၊ အာသဝ မည်ကုန်သေး၏။) ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ သုတ္တေသု၊ သုတ်တို့၌။ “နာဟံ စန္ဒ ခိဋ္ဌဓမ္မိကာနိယေဝ အာသဝါနိ သံဝရာယ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၈၂) ဓမ္မံ ဒေသေမိ” တိ ဧတ္ထ၊ နာဟံ စန္ဒ ခိဋ္ဌဓမ္မိကာနိယေဝ အာသဝါနိ သံဝရာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဝိဝါဒမူလဘူတာ၊ ငြင်းခုံခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကောဓ၊ ဥပနာဟ-အစရှိသော ကိလေသာတို့သည်။ အာသဝါတိ၊ အာသဝတို့ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

“စန္ဒ၊ စန္ဒ။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ ခိဋ္ဌဓမ္မိကာနိ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါနိယေဝ၊ ကိလေသာတို့ကိုသာလျှင်။ သံဝရာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ န ဒေသေမိ၊ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်။”

“ယေန ဒေဝုပပတျဿ။ ပ။ ဝိနဠိကတာ” တိ ဧတ္ထ၊ ယေန ဒေဝုပပတျဿ။ ပ။ ဝိနဠိကတာ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ တေဘူမကံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ကမ္မဉ္စ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်လည်းကောင်း။ အဝသေသာ၊ တေဘူမက

ပဋိမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁

ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံမှ ကြွင်းကုန်သော။ အကုသလင်္ခ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တရားတို့သည် လည်းကောင်း။ (အာသဝါတိ၊ အာသဝ-တို့ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။)

“ယေန၊ အကြင်ကံ၊ ကိလေသာ-ဟုဆိုအပ်သော အာသဝတရားဖြင့်။ (မယံ၊ ငါ၏။) ဒေဝုပပတ္တိ၊ နတ်ပြည်တို့၌ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိဟဂံမော၊ ကောင်းကင်ဖြင့် သွားလေ့ရှိသော။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်မူလည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယေန၊ အကြင်ကံ၊ ကိလေသာ-ဟု ဆိုအပ်သော အာသဝတရားဖြင့်။ ယက္ခတ္တံ၊ ဘီလူး၏အဖြစ်သို့။ (အဟံ၊ ငါသည်။) ဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်ရာ၏။ မနုဿတ္တဉ္စ၊ လူ၏အဖြစ်သို့လည်း။ အဗ္ဗဇေ၊ ရောက်ရာ၏။ တေ အာသဝါ၊ ထိုအာသဝ-တို့သည်။ မယံ၊ ငါ့အား။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဝိဒ္ဓတ္ထာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ။ ဝိနဠိကတာ၊ ကင်းသောအဖြစ်ရှိသည်တို့ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ။”

“ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိသာတာယာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိသာတာယ-ဟူသောဤပါဠိ၌။ ပရူပဝါဒဝိပဋိသာရဝဓမ္မနာဒယော၊ သူတပါးတို့ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း-အစရှိကုန်သော။ ဥပဒ္ဒဝါစေဝ၊ ဘေးရန်တို့သည်လည်းကောင်း။ အပါယဒုက္ခဘူတာ၊ အပါယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ နာနပ္ပကာရာ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော။ ဥပဒ္ဒဝါ စ၊ ဘေးရန်တို့သည် လည်းကောင်း။ (အာသဝါတိ၊ အာသဝ-တို့ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။)

“ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ ဘေးရန်တို့ကို။ သံဝရာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ သမ္ပရာယိကာနံ၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့ကို။ ပဋိသာတာယ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။”

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေ ဧတေ အာသဝါ၊ ထိုကာမရာဂ-အစရှိသော ကိလေသာ၊ တေဘူမက ဖြစ်သောကံ၊ ပရူပဝါဒစသည် အပြားရှိသော ဘေးရန်ဟုဆိုအပ်သော အာသဝ တို့သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင် သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းဟုဆိုအပ်သော ပါဠိအစိတ်တို့၌။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း ဟုဆိုအပ်သော ပါဠိအစိတ်၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊

သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဧတေ၊ ထို အာသဝ-တရားတို့သည်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဘာတာယာ”တိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံသရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဘာတာယ-ဟူ၍။ ဇေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ သဠာယတနေ၊ သဠာယတန-သံယုတ် ဒေသနာတော်၌။ “တယောမေ အာရုသော အာသဝါ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ”တိ၊ တယောမေ အာရုသော အာသဝါ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ-ဟူ၍။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ အညေသု၊ တပါးကုန်သော၊ သုတ္တန္တေသု စ၊ သုတ္တန်တို့၌လည်း [ကောင်း။ အဘိ ဓမ္မေ စ၊ အဘိဓမ္မာ၌လည်းကောင်း။ တေ ယေဝ၊ ထို ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝတို့ကိုပင်လျှင်။] ဒိဋ္ဌာသဝေန၊ ဒိဋ္ဌာသဝနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယေန၊ နိဗ္ဗေဓိက-သုတ် ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ။ ပ။ ဒေဝလောကဂါမိနိယာ”တိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ။ ပ။ ဒေဝလောကဂါမိနိယာ-ဟူ၍။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ နိရယဂါမိနိယာ၊ ရဲသို့ လားစေတတ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တိရစ္ဆာနယောနိဂါမိနိယာ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ လားစေတတ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပေတ္တိဝိသယဂါမိနိယာ၊ ပြိတ္တာဘုံသို့ လားစေတတ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ မနုဿလောကဂါမိနိယာ၊ လူ့ပြည်သို့ လားစေတတ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဒေဝလောကဂါမိနိယာ၊ နတ်ပြည်သို့ လားစေတတ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။”

၁။ ဤ[....]ထောင့်ကွင်းအတွင်းစာသားများမှာ ဆဋ္ဌမူအတိုင်း နယာဇနာထာပေးခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းကိုဖြုတ်၍-တိဓာ၊သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ အဘိဓမ္မေယေဝ၊ အဘိဓမ္မာ၌သာလျှင်....ဟူသောစာသားကိုထည့်လျှင် နိဿိယမူဟောင်းအရှိအတိုင်းဖြစ်သည်။-စာတည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ နိဗ္ဗေဓိက-သုတ် ဒေသနာတော်၌။ ကမ္မမေဝ၊ ကံကို သာလျှင်။ အာသဝါတိ၊ အာသဝေါတရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဆက္ကနိပါတေ၊ ဆက္ကနိပါတ်၌။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ သံဝရာပဟာ တဗ္ဗာ” တိအာဒိနာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ သံဝရာပဟာတဗ္ဗာ-ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဆဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ သဗ္ဗာသဝပရိယာယေ၊ သဗ္ဗာသဝ-သုတ် ဒေသနာ တော်၌။ တေယေဝ၊ ထို ဆက္ကနိပါတ်၌လာသော ခြောက်ပါးသော အာသဝတရားတို့သည်ပင်လျှင်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟိ၊ သောတာပတ္တိမဂ် သည် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝ-တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ဣဓ ပန၊ ဤသုတ် ဒေသနာတော်၌ကား။ အဘိဓမ္မနယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် နည်းအား ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အသဝါ၊ အာသဝ-တရားတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဓယာယံတိ ဧတ္ထ ပန၊ ဓယာယ-ဟူသော ဤပါဌ်၌ကား။ အာသဝါနံ၊ အာသဝ တရားတို့၏။ သရသဘေဒေါပိ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် ပျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ခိဏာကာရေပိ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ကုန်သောအခြင်းအရာကို လည်းကောင်း။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိပိ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ “အာသဝက္ခယော” တိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ “ယော အာသဝါနံ ဓယော ဝယော ဘေဒေါ ပရိဘေဒေါ အနိစ္စတာ အန္တရဓာနံ” န္တိ ဧတ္ထ၊ ယော အာသဝါနံ ဓယော ။ပ။ အနိစ္စတာ အန္တရဓာနံ-ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ အာသဝါနံ၊ အာသဝ တရားတို့၏။ သရသဘေဒေါ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် ပျက်ခြင်းကို။ “အာသ- က္ခယော” တိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

“အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ယော ဓယော၊ အကြင်ကုန်ခြင်း သည်။ ယော ဝယော၊ အကြင်ကင်းခြင်းသည်။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင် ပျက်ခြင်းသည်။ ယော ပရိဘေဒေါ၊ အကြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပျက်ခြင်းသည်။ ယာ အနိစ္စတာ၊ အကြင် အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယံ အန္တရဓာနံ၊ အကြင် ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။)”

ဧ‘ဇာနန္တော’ အဟံ ဘိက္ခဝေ (ဋ္ဌ၊ ဒု- ၈၃) ပဿန္တော၊ အာသဝါနံ ဓယံ ဝဒါမိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဇာနန္တော အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဿန္တော၊ အာသဝါနံ ဓယံ

၁။ ဇာနန္တော=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပဿန္တော=(ဆဋ္ဌ)

ဝဒါမိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ အာသဝပ္ပဟာနံ၊ အာသဝတ္တိကို ပယ်ခြင်းကို။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတ္တိ၏။ အစူန္တက္ခယော၊ စင်စစ်အားဖြင့် ကုန်ခြင်းကို။ အာသမုပ္ပါဒေါ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို။ ခဏာကာဝရော၊ ကုန်သောအခြင်းအရာကို။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ “အာသဝက္ခယော”တိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတ္တိ၏။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းကို။ ဇာနန္တော၊ သိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပဿန္တော၊ မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။”

“သေဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။

ဓယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာတိ။-

ဧတ္ထ၊ သေဿ သိက္ခမာနဿ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။ ဓယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ “အာသဝက္ခယော” တိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

“သိက္ခမာနဿ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော၊ ဖြောင့်မတ်သော အရိယမဂ်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ သေဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓယသ္မိံ၊ အသဝေ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယမဂ်၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုသို့မဂ်ဖြစ်သည်မှ။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။”

“အာသဝါနံ ဓယာ သမဏော ဟောတိ” တိ ဧတ္ထ၊ အာသဝါနံ ဓယာ သမဏော ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ (အာသဝက္ခယောတိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။)

“အာသဝါနံ၊ အာသဝတ္တိ၏။ ဓယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ သမဏော၊ သမဏမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။”

“ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။

အာသဝါ တဿ ဝစုန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ” တိ။-

ဧတ္ထ၊ ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။ အာသဝါ တဿ ဝစုန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ (အာသဝက္ခယောတိ၊ အာသဝက္ခယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။)

ပဉ္စမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၄၅

“ပရဝဇ္ဇာနုပဿိယ၊ သူတပါး၏အပြစ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသော။ နိစ္စံ အမြဲ။ ဥဇ္ဈာနသည်နော၊ ကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသဝါ၊ အာသဝတို့သည်။ ဝဇုန္တိ၊ ပွားများကုန်၏။ သော၊ ထိုသူတပါး၏အပြစ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာသဝက္ခယာ၊ အာသဝ တရားတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်မှ။ အာရာ၊ ဝေး၏။”

ဣမသ္မိ’ ပန သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ၊ အာသဝါနံ ခယာယ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ အရဟတ္တဖလက္ခယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရေတိ၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရေ - ဟူသည်ကား။ မနစ္စဋ္ဌေသု၊ မနိန္ဒြိယျင် ခြောက်ခုမြောက် ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြိယတို့၌။ ပိဟိဘဒ္ဓါရေ၊ ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘောဇနေ မတ္တညတိ၊ ဘေဇနေ မတ္တည-ဟူသည်ကား။ ဘောဇနသ္မိံ၊ ဘောဇင်၌။ ပမာဏည၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂပစ္စဝေက္ခဏမတ္တံ၊ ခံခြင်းအတိုင်းအရှည်၊ သုံးဆောင်ခြင်း အတိုင်းအရှည်၊ ဆင်ခြင်ခြင်း အတိုင်းအရှည်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တောတိ၊ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော-ဟူသည်ကား။ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ ညဉ့်နေ့ကို။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်ဖို့တို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အဖို့တို့၌။ ဇာဂရဏဘာဝံ၊ နိုးကြားသည်၏ အပြစ်ကို။ အနုယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဇာဂရဏေယေဝ၊ နိုးကြားခြင်း၌ပင်လျှင်။ ယုတ္တပုယုတ္တော၊ လွန်စွာယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ (ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။) တမေဝ၊ ထိုမာတိကာကိုပင်လျှင်။ ဌပိတပဋိပင်္ဂိယာ၊ ထားအပ်သော ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဖန်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိအာဒိံ၊ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု-ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ

ဘိက္ခု-အစရှိသောပါဌ်၌။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိအာဒိနံ၊ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ
 ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊
 (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္ထာရိတော၊ ချဲ့အပ်ပြီ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဋိသင်္ခါယောနိ-
 သော အာဟာရံ အာဟာရေတိ နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနံ၊ ပဋိသင်္ခါယောနိသော
 အာဟာရံ အာဟာရေတိ နေဝ ဒဝါယ-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ (အတ္ထော၊
 အနက်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝိတ္ထာရိတော၊ ချဲ့အပ်
 ပြီ။) အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိတိ၊ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူသည်ကား။
 ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ နိဝရဏေဟိ၊ နိဝရဏဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊
 တရားတို့မှ။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နိဝရဏာနိ၊ နိဝရဏ-တရားတို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်
 စိတ်ကို။ အာဝရိတွာ၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ အာဝရဏီယာ ဓမ္မာတိ၊ အာဝရဏီယ ဓမ္မ-တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆို
 အပ်ကုန်၏။ သီဟသေယံ၊ ကပ္ပေတိတိ၊ သီဟသေယံ၊ ကပ္ပေတိ-ဟူသည်ကား။
 သီဟော ဝိယ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။
 ပါဒေ ပါဒိ အစွာဓာယာတိ၊ ပါဒေ ပါဒိ အစွာဓာယ-ဟူသည်ကား။ ဝါမပါဒိ၊
 လက်ဝဲခြေဘက်ကို။ ဒက္ခိဏပါဒေ၊ လက်ယာခြေဘက်၌။ အတိအာဓာယ၊
 လွန်၍ထား၍။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။
 ဌပိတေ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဇာဏုဒကန၊ ပုဆစ်ဒူးတဘက်ဖြင့်။ ဇာဏုကံ၊
 ပုဆစ်ဒူးတဘက်ကို။ ဂေါပ္ပကေန၊ ဖမျက်တဘက်ဖြင့်။ ဂေါပ္ပကံ၊ ဖမျက်တဘက်
 ကို။ ဃဋ္ဌိယတိ၊ ထိခိုက်အပ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ထိခိုက်သောကြောင့်။ ဝေဒနာ၊
 ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ ဥဠဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ ဒေါ-
 သဿ၊ ထို ဒုက္ခဝေဒနာ လခြင်းဟူသောအပြစ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေနတ္ထံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ သေ-သော၊ ဤ
 ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဒိ၊ ခြေကို။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 “ပါဒေ ပါဒိ အစွာဓာယာ”တိ၊ ပါဒေ ပါဒိ အစွာဓာယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၈၄) သတော သမ္ပဇာနောတိ၊ သတော သမ္ပဇာနော-ဟူသည်
 ကား။ သတိယာ စေဝ၊ သတိနှင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပဇညေန စ၊ ပညာအဆင်
 အခြင်နှင့်လည်းကောင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ကထံ ပန၊ အဘယ်
 သို့လျှင်။ သေ သော၊ ဤ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဒ္ဒါယန္တော၊ အိပ်မွေ့လျက်။
 သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပဇာနော နာမ၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့်ပြည့်စုံ

ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့နည်း?။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) ပုရိပုဝတ္တိဝသေန၊ အိပ်သည်မှရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်စေအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့်ပြည့်စုံသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသုဒ္ဓိနာ၊ အဖြေတည်း။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကံမေ၊ ကြံ့။ စက္ခမန္တော၊ စကြိုသွားသည်ရှိသော်။ နိဒ္ဒါယ၊ အိပ်မွေ့ခြင်း၏။ ဩက္ကမနဘာဝံ၊ သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ ပဝတ္တယမာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဌပေတု၊ ထား၍။ မဉ္ဇေ ဝါ၊ ညောင်စောင်း၌လည်းကောင်း။ ဖလကေ ဝါ၊ အင်းပျဉ်၌လည်းကောင်း။ နိပန္နော၊ လျောင်းလျက်။ နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂန္တော၊ ရောက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဗုဇ္ဈမာနော၊ နိုးလတ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဌာတု၊ တည်ရာအရပ်၌။ ဂဏုန္တောယေဝ၊ ယူလျက်ပင်လျှင်။ ပဗုဇ္ဈာတိ၊ နိုး၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိဒ္ဒါယန္တောပိ၊ အိပ်မွေ့လျက်လည်း။ သတော နာမ၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ သမ္ပဇာနော နာမ၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မူလကမ္မဋ္ဌာနေ၊ မူလမှစ၍ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နယော၊ သိကြောင်းဖြစ်သော နည်းတည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပရိဂ္ဂဟကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာပိ၊ အိပ်သောခဏ၌ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ယေ-ဇေသော၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတောနာမ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ သမ္ပဇာနော နာမ၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထံ-ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ အယံ၊ ဤယောဂီ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ စက္ခမန္တော၊ စကြိုသွားသည်ရှိသော်။ နိဒ္ဒါယ၊ အိပ်မွေ့ခြင်း၏။ ဩက္ကမနဘာဝံ၊ သက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ ပါသက-ဖလကေ ဝါ၊ ကျောက်ဖျာ၊ အင်းပျဉ်၌လည်းကောင်း။ မဉ္ဇေ ဝါ၊ ညောင်စောင်း၌လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာနံပါးဖြင့်။ နိပဇ္ဇိတု၊ လျောင်း၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ (ကိံ ဗစ္စဝေက္ခတိ၊ အဘယ်သို့ဆင်ခြင်သနည်း။) အစတေနာ၊ စိတ်မရှိသော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အစေတေနာ၊ စိတ်မရှိသော။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ အစေတေနာ၊ စိတ်မရှိသော။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်းသည်။ အစေတနာယံ၊ စိတ်မရှိသော။ ပထဝီယာ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ အစေတနာ၊ စိတ်မရှိသော။ ပထဝီ၊

၁။ ပဝတ္တယမာနံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ နယောဝ=(ဆဋ္ဌ)

မြေသည်။ အစေတနေ၊ စိတ်မရှိသော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ အစေတနံ၊ စိတ်မရှိသော။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ အစေတနေ၊ စိတ်မရှိသော။ ဝါတေ၊ လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ အစေတနေ၊ စိတ်မရှိသော။ ဝါတေ၊ လေသည်။ အစေတနေ၊ စိတ်မရှိသော။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့တည်ရာ၌။ အာကာသောပိ၊ ကောင်းကင်သည်လည်း။ ‘အဟံ၊ ငါသည်။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်၍။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝါတောပိ၊ လေသည်လည်း။ ‘အဟံ၊ ငါသည်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝါတော၊ လေသည်။ ‘အဟံ ငါသည်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်၍။ ဋ္ဌိတော၊ တည်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်းသည်။ ‘အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်၍။ ဋ္ဌိတော၊ တည်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ‘အဟံ၊ ငါသည်။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တေသံ၊ ထိုကိုယ်၊ ညောင်စောင်း၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ ကောင်းကင်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အာဘောဂေါ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သမန္နာဟာရော ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ စိတ်ကိုကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ မနသိကာရော ဝါ၊ စိတ်၌ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စေတနာ ဝါ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ ပတ္တနာ ဝါ၊ တောင့်တခြင်းသည်လည်းကောင်း။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ ‘ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီဖြစ်သော ရဟန်းအား။ တံ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တံ၊ ထိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောစိတ်သည်။ ဘဝဂေါ၊ ဘဝ၌။ ဩတရတိ၊ သက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိဒ္ဒါယန္တောပိ၊ အိပ်သောရဟန်းသည်လည်း။ သတော နာမ၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ သမ္ပဇာနေ နာမ၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိကဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဥဋ္ဌာနသည် မနသိကရိတွာတိ၊ ဥဋ္ဌာနသည် မနသိကရိတွာ-ဟူသည်ကား။ “စန္ဒေ ဝါ၊ လသည်လည်းကောင်း။ တာရကဿ ဝါ၊ ကြယ်သည်လည်းကောင်း။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။ ဝတေ၊

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ဂ-ဒေဝလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၄၉

ရောက်သည်ရှိသော်။ ဥဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။
ဥဋ္ဌာနကာယပရိစ္ဆေဒိကံ၊ ထအံ့သောကာလကို ပိုင်းခြားတတ်သော။ သည်း၊
အမှတ်ကို။ မနသိကရိက္ခာ၊ စိတ်၌ပြု၍။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ဥပေတွာ၊ ထား၍။
ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။
ဝေ၊ ဤသို့။ ကရိက္ခာ၊ ပြု၍။ သယိတော၊ အိပ်သောရဟန်းသည်။ ယထာ-
ပရိစ္ဆိန္နယေဝ၊ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကာ-
လေ၊ ကာလ၌။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထနိုင်၏။

၇-အတ္တဗျာဗာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၁၇။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ အတ္တဗျာပါဓာယာတိ၊ အတ္တဗျာပါဓာယ
ဟူသည်ကား။ အတ္တဒုက္ခာယ၊ မိမိဆင်းရဲခြင်းငှာ။ ပရဗျာပါဓာယာတိ၊
ပရဗျာပါဓာယ-ဟူသည်ကား။ ပရဒုက္ခာယ၊ သူတပါး၏ ဆင်းရဲခြင်းငှာ။
ကာယသုစရိတန္တိအာဒိနိ၊ ကာယသုစရိတံ - ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေ့အဖို့၌။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဆယ်ပါးသော
ကုသလကမ္မပထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ ဥပရိ ပန၊
အထက်၌ကား။ ယာဝ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်။ အဝါရိတာ-
နေဝ၊ မမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။

ဂ-ဒေဝလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၂

☸(ဋ္ဌ၊ ဒု-ဂ၇) ၁၈။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌။ အနိယေယျာထာတိ၊ အနိ-
ယေယျာထ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌာပိဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝေယျာ-
ထ၊ ဖြစ်ကုန်ရာအံ့လော။ ဟာရာယေယျာထာတိ၊ ဟာရာယေယျာထ-ဟူသည်ကား။
လဒ္ဓေယျာသ၊ ရှက်နိုးကုန်ရာအံ့လော။ ဇိဂုဇ္ဈိယျာထာတိ၊ ဇိဂုဇ္ဈိယျာထ-ဟူ
သည်ကား။ ဂုဿ၊ မစင်၌။ (သဉ္ဇာတဇိဂုဇ္ဈာ၊ ဖြစ်သော စက်ဆုပ်ခြင်း ရှိကုန်
သည်။ ဘဝန္တိ)ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ တသ္မိ ဝစနေ၊ ထိုစကား၌။ သဉ္ဇာတ-
ဇိဂုဇ္ဈာ၊ ဖြစ်သော စက်ဆုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝေယျာထ၊ ဖြစ်ကုန်ရာအံ့
လော။ ဣတိ ကိရာတိ ဧတ္ထ၊ ဣတိ ကိရ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဣတိတိ၊ ဣတိ-ဟူ
သောဤပုဒ်သည်။ ပဒသန္တိဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာယ^၃၊ ရှေ့ပုဒ်တို့၏နောက်ပုဒ်နှင့်စပ်
သည်၏အဖြစ်၊ ဝါကျတို့၏ ပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်၌။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။)

၁+၂။ နိသံသပူတောင်း၌မပါ။ ၃။ ပဒသန္တိဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာ=(ဆဋ္ဌ)။

နိပါဘော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ကိရာတိ(သော-သဒ္ဓေါ)၊ ကိရ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အနုဿဝတ္ထေ၊ အဆင့်ကြားခြင်း ဟူသောအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။) နိပါဘော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဒိဗ္ဗေန၊ နာမ်၌ဖြစ်သော။ အာယုနာ၊ အသက်ဖြင့်။ အနိယထ ကိရ၊ ငြီးငွေ့ကြကုန်လော့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ထို ကိရ-ဟူသောပုဒ်၏။ သမ္ပန္နော၊ အစပ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပဂေဝ ခေါ ပနာတိ၊ ပဂေဝ ခေါ ပန-ဟူသည်ကား။ ပဌမတရံယေဝ၊ ရှေးဦးစွာပင်လျှင်။

၉-ပဌမပါပဏိကသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝဓမ၊ နဝမသုတ်၌။ ပါပဏိကောတိ၊ ပါပဏိကော-ဟူသည်ကား။ အာပဏိကော၊ အိမ်ဈေးသည်သည်။ ဧဝံ၊ ဤ ပါပဏိက-ဟူသော အမည်သည်။ အာပဏိ၊ အိမ်ဈေးကို။ ဥက္ခါဋ္ဌော၊ အိမ်ဈေးတံခါးဥစ္စာထုပ်ကို ဖွင့်လှစ်၍။ ဟဏ္ဏဝိက္ကာယကဿ၊ ရောင်းဝယ်အပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသော။ ဝါဏိ-ဇဿ၊ ကုန်သည်၏။ အဒိဝရနံ၊ အမည်တည်း။ အဘဗ္ဗောတိ၊ အဘဗ္ဗော-ဟူသည်ကား။ အဘဗ္ဗတနုဘူတော၊ တည်ရာမဟုတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာဘိတိ၊ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင် သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ စီရင်အပ်သည်ရှိသော်။ သုအဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သယံ၊ ပီမိသည်။ အတ္တပစ္စက္ခံ၊ မိမိ၏မျက်မှောက်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ နာဒိဋ္ဌာတိ၊ မစီရင်။ ဝတ္ထု၊ ထိုပစ္စုသဒ္ဓါမယေန သက္ကစ္စံ-ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာဘိ-ဟူသောပါဌ၌။ ဝတ္ထုသဘာဝော၊ မိုးသောက်သောအခါ၌။ ပဒသဒ္ဓေန၊ သူဘာဝါးတို့သွားလာသော ခြေသံဖြင့်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဒိပံ၊ ဆီမီးကို။ ဇာလေတွာ၊ ညီ၍။ ဘဏ္ဏံ၊ ရောင်းဝယ်အပ်သောဘဏ္ဍာကို။ ပသာရေတွာ၊ ခင်း၍။ အနိသိဒန္တော၊ မနေသောအိမ်ဈေးသည် လူပျင်းသည်။ ပုဗ္ဗဏှသယံ၊ နံနက်အခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ ကမ္မန္တံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း အမှုကို။ န အဓိဋ္ဌာ-တိ နာမ၊ မစီရင်သည်မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌။ ဘဏ္ဏံ၊ ဘဏ္ဍာကို။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာကို။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ဟတ္ထဇော၊ လက်မှ။ ဝိဿဇ္ဇေဿာမ၊ စွန့်လွှတ်ကုန်အံ။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ အာပဏိ၊ အိမ်ဈေးသို့။ ဝန္တော၊ သွား၍။ အပေ္ဍေန၊ အနည်းငယ်သော။ အဋ္ဌေန၊ အဖိုးဖြင့်။ ယံ ဘဏ္ဏံ၊ အကြင် ခိုးယူအပ်သော

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၉-ပဌမပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၅၁

ဘဏ္ဍာကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ ဗဟူ ဝေရိနော၊ များစွာကုန်သော ရန်သူဖြစ်
ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ရတ္တိ၊ ည၌။ နဂဓေ၊ မြို့၌။ ဝသိတွာ၊
နေ၍။ ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ အာပဏံ၊ အိမ်ဈေးသို့။ ဂန္ဓာ၊
သွား၍။ ယံဗ္ဗိ ဘဏ္ဍံ၊ အကြင်ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ဂဏန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဇနပဒံ၊
ဇနပုဒ်တပါးသို့။ ဂန္တုကာမာ၊ သွားလိုကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။
ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ အာပဏံ၊ အိမ်ဈေးသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။
ယံ ဝါ ပန ဘဏ္ဍံ၊ အကြင်ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ကိဏန္တိ၊ ဝယ်ကုန်၏။ တပုစ္စ-
ယဿ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်လေးအပ်သော ဘဏ္ဍာ၊ များစွာသော ရန်သူဖြစ်သော
လူတို့သည် ယူအပ်သောဘဏ္ဍာ၊ ဇနပုဒ်တပါးသို့ သွားလိုသောလူတို့သည် ဝယ်
အပ်သော ဘဏ္ဍာသျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ လာဘဿ၊ လာသ်၏။ အဏာ-
မိကော၊ အရှင်မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ နံနက်အခါ၌ ရိုသေစွာရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို မစီရင်ခြင်း၌ အကျိုး
ယုတ်သည်မှတစ်ပါး နေ့အခါ၌ ရိုသေစွာရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို မစီရင်ခြင်း၌
အကျိုးယုတ်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဘောဇနဝေလာယ၊
ထမင်းစားချိန်အခါ၌။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှာ။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ပါတောဝ၊
စောစောကသာလျှင်။ ဘဏ္ဍံ၊ ဘဏ္ဍာကို။ ပဋိသာမေတွာ၊ သိမှီး၍။ ဃရံ၊
အိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ စား၍။ နိဒ္ဒါယိတွာ၊ အိပ်၍။ သာယံ၊
ညချမ်းအခါ၌။ ပန၊ တဖန်။ အာပဏံ၊ အိမ်ဈေးသို့။ အာဂစ္ဆန္တော၊
လာသော အိမ်ဈေးသည် လူပျင်းသည်။ ဇဗ္ဗနိကသမယံ၊ မှန်းတည့်သော
အခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ ကမ္မန္တိ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို။ န အဓိဋ္ဌာ-
တိ နာမ၊ မစီရင်သည်မည်၏။ ဟိ (ဝိတ္တာဓေမိ)၊ အကျယ် ချဲ့ဦးအံ့။ သော၊
ထို နေ့အခါ၌ ရိုသေစွာ ရောင်းဝယ်ခြင်း အမှုကို မစီရင်သော ဈေး
သည်ပျင်းသည်။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။
ဝိဿဇဇေတုံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငှာ။ န သမ္ပာပုဏိံ သု၊ မမီကုန်။ ဒိဝါကာလေ ပန၊
နေ့အခါ၌ကား။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ပမာဒက္ခဏေ၊ မေ့လျော့သော
အခါ၌။ အာပဏံ၊ အိမ်ဈေးသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ယံ ဘဏ္ဍံ၊ အကြင်ဘဏ္ဍာ
ကို။ အပ္ပဇ္ဈေန၊ အနည်းငယ်သာအဖိုးဖြင့်။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ ဘောဇန-
ဝေလာယ၊ ထမင်းစားအံ့သောအခါ၌။ ပုညဝန္တော၊ ဘုန်းကံရှိကုန်သော။

၁။ ဤပါကျဉ်းဆဋ္ဌတွင်-အယံ ဟိ-စသည်ဖြင့် 'အယံ' ပါသည်။
၂။ အသဉ္ဇာရက္ခဏေ = (ဆဋ္ဌ)

ဣဿရာ၊ အစိုးရသောသုတို့သည်။ “အာပဏတော၊ အိမ်ဈေးမှ။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ ဤမည်သောဝတ္ထု၊ ဤမည်သော စားဖွယ်ဝတ္ထုကိုလည်း။ လခွံ၊ ရခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဟိဏိဘူ၊ စေလွှတ်၍၊ ယဉ္စ၊ အကြင် စားဖွယ်ဖြစ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း။ (အဇ္ဈေန၊ အဖိုးဖြင့်။) အာဟာရာပေန္တိ၊ ဆောင်စေကုန်၏။ တပ္ပစ္စယဿ၊ ထိုသုတို့သည် အနည်းငယ်သောအဖိုးဖြင့် ရောင်းအပ်သောဘဏ္ဍာ၊ တုနိရိသောသုတို့သည် ဤမည်သောစားဖွယ်ဝတ္ထု ဤမည်သောစားဖွယ်ဝတ္ထုကို ရလို၏ဟု အဖိုးဖြင့်ဆောင်စေအပ်သော ဝတ္ထု လျှင် အကြောင်းရှိသော။ လာဘဿ၊ လာဘ်၏။ အဿာမိကော၊ အရှင်မဟုတ် သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ နေအခါ၌ ရှိသေစွာရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို မစီရင်ခြင်း၊ ထိုသို့ မစီရင် ခြင်း၌ အကျိုးယုတ်သည်မှတစ်ပါး ညအခါ၌ ရှိသေစွာရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို မစီရင်ခြင်း၊ ထိုသို့မစီရင်ခြင်း၌ အကျိုးယုတ်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ သာမိနော၊ အရှင် တို့သည်။ ယာဝ နိက္ခမနာ၊ ထွက်သည်တိုင်အောင်။ အန္တောအာပဏေ၊ အိမ်ဈေး၏အတွင်း၌။ ဒီပံ၊ ဆီမီးကို။ ဇာလာဘပတော၊ ညှိခေ၍။ အနိသီဒန္တာ၊ မနေသော ဈေးသည်ပျင်းသည်။ သာယနသမယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ ကမ္မန္တံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို။ န အဓိဋ္ဌာတိ နာမ၊ မစီရင်သည် မည်၏။ ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ သော၊ ထိုညအခါ၌ ရှိသေစွာ ရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုကို မစီရင်သောဈေးသည်ပျင်းသည်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၈၆) စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ပါတောပိ၊ နံနက်အခါ၌လည်းကောင်း။ ဒီဝါပိ၊ နေအခါ၌ လည်းကောင်း။ ဝိဿဇေတံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငှာ။ န သမ္မာပုဏိံ သု၊ မမီကုန်။ သာယံ ပန၊ ညအခါ၌ကား။ အာပဏံ၊ အိမ်ဈေးသို့။ ဂန္တော၊ သွား၍။ အပ္ပ-ဇ္ဈေန၊ အနည်းငယ်သောအဖိုးဖြင့်။ ယံ (ဘဏ္ဍံ)၊ အကြင်ဘဏ္ဍာကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ တပ္ပစ္စယဿ၊ ထိုခိုးသူတို့သည် အနည်းငယ်သောအဖိုးဖြင့်ပေးအပ် သော ဥစ္စာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ လာဘဿ၊ လာဘ်၏။ အဿာမိ-ကော၊ အရှင်မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ အရိုအသေပြုသဖြင့်။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ န သမာပဇ္ဇတိ၊ မဝင်စား။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပုဗ္ဗဏှသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ-ဟူသောပါဌ်၌။ ပါတောဝ၊ စောစောကပင်

၁။ ယာမ ဧတရိနိက္ခမနာ (ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၉-ပဌမပါဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၅၃

လျှင်။ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏသု၊ စေတိပြင်၊ ဗောဓိပြင်တို့၌။ ဝတ္ထံ၊ ပြုရာ
သောဝတ်ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာသို့။ ပဝိ-
သိတု၊ ဝင်၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဘိက္ခာစာရဝေလ၊ ဆွမ်းခံသော
အခါသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တာ၊ ထိုမျှလောက်။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။
အပေတု၊ ဝင်စား၍။ အနိသိဒန္တော၊ မနေသောရဟန်းပျင်းသည်။ ပုဗ္ဗဏှ-
သမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏နိမိတ်ကို။
န အဓိဋ္ဌာတိ နာမ၊ မဆောက်တည်သည်မည်၏။ ပန၊ နံနက်အခါ၌ ရှိသေစွာ
သမာဓိနိမိတ်ကိုမဆောက်တည်သည်မှတစ်ပါး နေအခါ၌ ရှိသေစွာ သမာဓိနိမိတ်
ကိုမဆောက်တည်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်
အခါ၌။ ပိဏ္ဏပါကပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာမှ ဖွဲပြီးသည်ရှိသော်။ ရတ္တိဋ္ဌာန-
ဒိဝါဋ္ဌာနံ၊ ညဉ့်သန်း၉၊ နေ့သန်းရာသို့။ ပဝိသိတု၊ ဝင်၍။ ယာဝ သာယန-
သမယာ၊ ညချမ်းအခါတိုင်အောင်။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ အပေတု၊
ဝင်စား၍။ အနိသိဒန္တော၊ မနေသော ရဟန်းပျင်းသည်။ မဇ္ဈိကသမယံ၊
မွန်းတည့်အခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏နိမိတ်ကို။ န
အဓိဋ္ဌာတိ နာမ၊ မဆောက်တည်သည်မည်၏။ ပန၊ နေအခါ၌ ရှိသေစွာ သမာဓိ
နိမိတ်ကို မဆောက်တည်သည်မှတစ်ပါး ညဉ့်အခါ၌ ရှိသေစွာ သမာဓိနိမိတ်ကို
မဆောက်တည်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ သာယံ၊ ညအခါ၌။ စေတိယံ၊ စေတိတော်
ကို။ ဝန္တိတု၊ ရှိခိုးပြီး၍။ တေရူပဋ္ဌာနံ၊ မထေရ်ကြီးအား စားခြင်းကို။
ကတု၊ ပြုပြီး၍။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတု၊ ဝင်၍။ ပဌမ-
ယာမံ၊ ပဌမယံပတ်လုံး။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတု၊ ဝင်စား၍။
အနိသိဒန္တော၊ မနေသောရဟန်းပျင်းသည်။ သာယနသမယံ၊ ညချမ်းအခါ
၌။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏နိမိတ်ကို။ န အဓိဋ္ဌာတိ နာမ၊
မဆောက်တည်သည် မည်၏။ သုက္ကပက္ခော၊ သုက္ကပက္ခကို။ ဝုတ္တပဋိပက္ခ-
နယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နည်းအားဖြင့် သာ
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤ
သုက္ကပက္ခ၌။ “သမာပတ္တိံ အပေတု”တိ၊ သမာပတ္တိံ အပေတု-ဟူ၍။
ဝုတ္တဋ္ဌာနော၊ ဆိုအပ်သောအရာ၌။ သမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်သည်။ အသတိ၊
မရှိသော်။ ဝိပဿနာပိ၊ ဝိပဿနာသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သမာဓိ-
နိမိတ္တန္တိ၊ သမာဓိ၏နိမိတ္တံ - ဟူသည်ကား။ သမာဓိအာရမ္မဏံ၊ သမာဓိ၏
အာရုံသည်။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ စ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “သမာဓိ-

၁+၁။ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ စ သမာဓိအာရမ္မဏံ = (ဆဋ္ဌ)

၅၄

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်

ပိ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓာရမ္ပဏောပိ ဓမ္မော၊ သမာဓိနိမိတ္တံ” န္တိ၊ သမာဓိပိ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓာရမ္ပဏောပိ သမာဓိနိမိတ္တံ-ဟူသော။ ဧတံ (၀စနံ)၊ ဤစကားကို။ (တဂဝတ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်းဟော တော်မူအပ်၏။

“သမာဓိပိ၊ သမာဓိသည်လည်း။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏ နိမိတ်မည်၏။ သမာဓာရမ္ပဏော၊ သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဓမ္မ-ပိ၊ တရားသည်လည်း။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏နိမိတ်မည်၏။”

၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ စက္ခုမာတိ၊ စက္ခုမဒ-ဟူသည်ကား။ ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇေတိ၊ ဝိဇ္ဇေ-ဟူသည်ကား။ ဝိသိဋ္ဌဇ္ဇေ၊ ထူးသောဝိရိယတည်း ဟူသော အဦးရှိသည်။ ဥတ္တမဇ္ဇေ၊ မြတ်သောဝိရိယတည်းဟူသော အဦး ရှိသည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေန၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ နိဿယသမ္ပန္နောတိ၊ နိဿယသမ္ပန္နော-ဟူသည် ကား။ အဝဿယသမ္ပန္နော၊ မှီခိုရာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ပတိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော၊ တည် ရာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ပဏိယန္တိ၊ ပဏိယံ-ဟူသည်ကား။ ဝိက္ကာယိကဘဏ္ဍံ၊ ရောင်း အပ်သောဘဏ္ဍာကို။ ဧတ္တကံ မူလံ ဘဝိဿတိ ဧတ္တကော ဥဒယောတိ၊ ဧတ္တကံ မူလံ ဘဝိဿတိ ဧတ္တကော ဥဒယော - ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ (ဝိက္ကာယိ- ကဘဏ္ဍေ)၊ ထိုရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌။ “ဧဝံ ကိတံ ဧဝံ ဝိက္ကာယမာန” န္တိ၊ ဧဝံ ကိတံ ဧဝံ ဝိက္ကာယမာန-ဟူ၍ [ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကယေန၊ ဝယ်အပ်သော။ ပါပဏိယေန၊ ချောင်းအပ်သောကုန်ဘဏ္ဍာဖြင့်။ တံ တံ ကိဘသင်္ခါတံ၊ ထိုထို ယ်ကြောင်းဖြစ်သောဥစ္စာဟုဆိုအပ်သော။ မူလံ၊ အရင်း ဥစ္စာသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။] ဝိက္ကာယမာနေ၊ ရောင်းအပ်လတ္တံ့သော။ တသ္မိံ၊ ထိုကုန်ဘဏ္ဍာ၌။ ယော စ ဝိက္ကယော၊ အကြင်ရောင်းခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိံ ဝိက္ကယေ၊ ထိုသို့ရောင်းခြင်း၌။ ဧတ္တကော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဥဒယော၊ အတိုးအပွားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဧတ္တိကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇိ၊ အတိုး

၁။ သမဉ္ဇေရမ္ပဏမ္ပိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဆဋ္ဌမူဠမပါ။
၃။ နိဿယမူဟေ၌မပါ။ ၄။ ဤ[....] အတွင်းဝါကျဆဋ္ဌမူဠမတူ။

ပံဉ်မပဏ္ဍိတသက္ကရာဇ်-ရဝကောရဝဂ္ဂ ၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၅၅

အပွါးသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။) ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ကုသလော ဟောတိ ပဏိယံ ကေတုဉ္စ ဝိက္ခေတုဉ္စာတိ၊ ကုသလော ဟောတိ ပဏိယံ ကေတုဉ္စ ဝိက္ခေတုဉ္စ-ဟူသည်ကား။ သုလဘဋ္ဌာနံ၊ ရလွယ်သောအရပ် သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ကိဏန္ဓော စ၊ ဝယ်သော အိမ်ဈေးသည်သည်လည်း ကောင်း။ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနံ၊ ရခဲရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဝိက္ခိဏန္ဓော စ၊ ရောင်းသော အိမ်ဈေးသည်သည်လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်းအမှု၌။ ကုသလော နာမ၊ လိမ္မာသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒသဂုဏမ္ပိ၊ ဆယ်ဆ အမြတ်အပွါးလည်းဖြစ်သော။ ဝိသတိဂုဏမ္ပိ၊ အဆန္ဒစိတ်ဆယ် အမြတ်အပွါးလည်းဖြစ်သော။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။

ဇ(ဋ္ဌ၊ ဒု-၇၇) အစုာတိ၊ အစုာ-ဟူသည်ကား။ ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်၏။ ဗဟုနာ၊ များစွာသော။ နိက္ခိတ္တဓနေန၊ မြေ၌မြုပ်ထားအပ်သော ဥစ္စာနှင့်။ သမန္ဓာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ မဟဒ္ဓနာတိ၊ မဟဒ္ဓနာ-ဟူသည်ကား။ ဝဋ္ဌဉ္စနက-ဝသေန၊ နေတိုင်းနေတိုင်း သုံးဆောင်အပ်သော ဥစ္စာ၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟဒ္ဓနာ၊ များသောဥစ္စာရှိကုန်၏။ မဟာဘောဂါတိ၊ မဟာဘောဂါ - ဟူသည်ကား။ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍေန၊ သုံးဆောင်အပ်၊ ခံစားအပ်သော ဘဏ္ဍာ ဖြင့်။ မဟာဘောဂါ၊ များသောအသုံးအဆောင်ရှိကုန်၏။ ပဋိပလောတိ၊ ပဋိပလော-ဟူသည်ကား။ ကာယဗလေန စေတ၊ ကိုယ်အားနှင့်လည်းကောင်း။ ဉာဏဗလေန စ၊ ဉာဏ်အားနှင့်လည်းကောင်း။ သမန္ဓာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်၏။ အမ္မာကဉ္စ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတုန္တိ၊ အမ္မာကဉ္စ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတုံ - ဟူသည့် ကား။ အမ္မာကဉ္စ၊ ငါတို့အားလည်း။ ဂဟိတဓနမူလိကံ၊ ဈေးယူအပ် သော အဖိုးရင်းဖြစ်သော ဥစ္စာကို။ ဝစိုတာ၊ ပွါးစေ၍။ ကာလေန ကာလံ၊ အခါမပြတ်။ အနုပ္ပဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ နိပတန္တိတိ၊ နိပတန္တိ-ဟူသည့် ကား။ နိမန္တန္တိ၊ ဖိတ်ကုန်၏။ နိပါတေန္တိတိပိ၊ နိပါတေန္တိ-ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အယမေဝ အတ္ထော၊ ဤ ဆိုပြီးသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ ဓေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယာတိ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ဟူသည်ကား။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သမ္ပာဒနတ္ထာယ၊ ပြည့်စုံ

စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှာ။ ထာမဝါတိ၊ ထာမဝါ
 ဟူသည်ကား။ ဉာဏထာမေန၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အစွမ်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 ပြည့်စုံ၏။ ဒဠပရက္ကမေဘိ၊ ဒဠပရက္ကမော-ဟူသည်ကား။ ထိရေန၊ မြဲမြံသော။
 ဉာဏပရက္ကမေန၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော လုံ့လနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။
 အနိက္ခိတ္တဓရောတိ၊ အနိက္ခိတ္တဓရော-ဟူသည်ကား။ “အဂ္ဂမဂ္ဂံ၊ အဟေတ္တမ္ပင်
 သို့။ အပါပုဏိတော၊ မဆောက်မူ၍။ ဣမံ ဝိရိယဓရံ၊ ဤ ဝိရိယတည်းဟူ
 သောဝန်ကို။ န ဌပေဿာမိ၊ မထားအံ့။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌပိတဓရော၊ မထား
 အပ်သောဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍။

ဗဟုဿုတာတိ၊ ဗဟုဿုတာ-ဟူသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
 ဧကနိကာယာဒိဝသေန၊ တခုသောနိကာယံ၊ နှစ်ခုသောနိကာယံ အစရှိသည်
 တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုတံ၊ ကြားအပ်သော။ ဗဟု၊ များစွာသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊
 မြတ်စွာဘုရားစကားတော်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။
 (တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) ဗဟုဿုတာ၊ ဗဟုဿုတ-မည်ကုန်၏။ အာဂတာ-
 ဂမာတိ၊ အာဂတာဂမာ-ဟူသည်ကား။ ဧကော၊ တခုသော။ နိကာယော၊
 နိကာယံသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ အာဂမော နာမ၊ အာဂုံမည်၏။ ဒွေ၊
 နှစ်ပါးကုန်သော။ နိကာယာ၊ နိကာယံတို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
 အာဂမာ နာမ၊ အာဂုံတို့မည်ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ နိကာယာ၊
 နိကာယံသို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အာဂမာ နာမ၊ အာဂုံတို့ မည်
 ကုန်၏။ ဧတေသု အာဂမေသု၊ ထိုအာဂုံတို့တွင်။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့အား။ ဧကောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အာဂမော၊ အာဂုံသည်။
 အာဂတော၊ လာ၏။ ပဂုဏော၊ လေ့လာအပ်၏။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေ
 အပ်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာဂတာဂမာ နာမ၊ နှုတ်၌လာသော
 နိကာယံရှိသည် မည်ကုန်၏။ ဓမ္မဓရောတိ၊ ဓမ္မဓရော-ဟူသည်ကား။ သုတ္တန္တ-
 ပိဋကဓရော၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်ကို ဆောင်ကုန်၏။ ဝိနယဓရောတိ၊ ဝိနယဓရော
 ဟူသည်ကား။ ဝိနယပိဋကဓရော၊ ဝိနည်းပိဋကတ်ကို ဆောင်ကုန်၏။ မာတိကာ-
 ဓရောတိ၊ မာတိကာဓရော-ဟူသည်ကား။ ဒွေမာတိကာဓရော၊ နှစ်ပါးသော
 မာတိကာကို ဆောင်ကုန်၏။ ပရိပုစ္ဆတိတိ၊ ပရိပုစ္ဆတိ-ဟူသည်ကား။ အတ္ထာ-
 နတ္ထံ၊ အကျိုးရှိသည်-မရှိသည်ကို။ ကာရဏဒကာရဏံ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်-
 မဟုတ်သည်ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရိပုစ္ဆတိတိ၊ ပရိပုစ္ဆတိ-ဟူသည်ကား။ “ဣမံ
 နာမ၊ ဤမည်သော ပုစ္ဆာကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အညာတိ၊
 သိ၏။ တုလေတိ၊ နှိုင်းချိန်၏။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ စုံစမ်း၏။ ယေသံ၊ အကြွင်းသည်။
 ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

၅၇

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုခွဲပြန်သော။ ရထကာရဝဇ္ဇော၊ ရထကာရဝဂ်တည်း။

(ဇွဲ၊ ဒု-ဂဂ) ၂၁။ တတိယသ၊ တတိယဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။
 စာနုဗသံ၊ စာနုတည်းဟူသော အစောတို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဗုသတိ၊
 ရောက်၏။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ နိရောဓံ၊ ဝဋ်တရားတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကရေတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထို
 ကြောင့်။ ကာယသက္ခိ၊ ကာယသက္ခိမည်၏။ ဒိဋ္ဌန္တံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တတ်သော
 သောတာပတ္တိမဂ်၏ အဆုံး၌။ ပစ္စော၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊
 ထိုကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပုစ္ဆော၊ ဒိဋ္ဌိပုစ္ဆ-မည်၏။ သဒ္ဓဟန္တော၊ ယုံကြည်သည့်ဖြစ်၍။
 ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာမုလတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊

၅၀ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ ဒုကနိပါတ် [တိကနိပါတ်

သဒ္ဓါဝိမုတ္တ-မည်၏။ ခမတိတိ၊ ခမတိ-ဟူသည်ကား။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ အဘိက္ကန္တတရောတိ၊ အဘိက္ကန္တတရော-ဟူသည်ကား။ အတိသုန္ဓရတရော၊ အထူးသဖြင့်ကောင်း၏။ ပဏီတတရောတိ၊ ပဏီတတရော-ဟူသည်ကား။ အတိပဏီတတရော၊ အထူးသဖြင့် အလွန်မြတ်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိတိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ သမိဒ္ဓတ္ထေရဿ၊ သမိဒ္ဓမထေရ်အား။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ်ဇာတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယသည်။ ဓရံ၊ အဦးသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သကတ်။ သေသာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယကြွင်းကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သဟဇာတိန္ဒြိယာနိ၊ တကွဖြစ်သော ဝီရိယိန္ဒြိယ-အရရှိသည် တို့သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြိယသာလျှင်။ ပရိဝါရာနိ၊ အခြံအရံတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ထေရော၊ သမိဒ္ဓမထေရ်သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောသိ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟော၏။ မဟာကောဠိကတ္ထေရဿ ပန၊ မဟာကောဠိက-မထေရ်အားကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ်ဇာတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိယသည်။ ဓရံ၊ အဦးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ သေသာနိ၊ သမာဓိန္ဒြိယကြွင်းကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယအရရှိသည်တို့သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသမာဓိန္ဒြိယသာလျှင်။ ပရိဝါရာနိ၊ အခြံအရံတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောပိ၊ ထိုမဟာကောဠိက-မထေရ်သည်လည်း။ သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန္တိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟူ၍။ ကထေန္တော၊ ဟောသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂမေဝ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ကိုသာလျှင်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

န ခေတ္တာတိ(ပဒဿ)၊ န ခေတ္တ-ဟူသောပုဒ်ကို။ န ခေါ ဧတ္ထာတိ-ပဒစ္စေဒေါ၊ န ခေါ ဧတ္ထ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗေ၊ ပြုအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့

သုံးဦးသော မထေရ်တို့၏ အလွန်ကောင်းသည်၏အဖြစ်၊ အလွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုရာ၌။ ကေသေန ဗျာကာတုန္တိ၊ ကေသေန ဗျာကာတုံ-ဟူသည်ကား။ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဗျာကရိတုံ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ အရဟတ္တဿ ပဋိ- ပန္နောတိ(ဣမိနာ)၊ အရဟတ္တဿ ပဋိပန္နော-ဟူသောကြွ်ပါ၌ဖြင့်။ အရဟတ္တ- မဂ္ဂသမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဝေ၊ ကြိုအတူ။ တေသ္မိံ သုတ္တေ၊ ထိုသုတ်၌။ တိဟိ၊ သုံးဦးကုန်သော။ ထေ- ရေဟိပိ၊ မထေရ်တို့သည်လည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိတို့သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂေါ၊ ထိုး ထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ကိုသာလျှင်။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ သမ္မာ- သမ္မုဒ္ဓေါ ပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား။ ဘုမ္မန္တရေနော၊ ဘုံအထူးဖြင့်သာ လျှင်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

၂-ဂီလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၂၂။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ သပ္ပါယာနီတိ၊ သပ္ပါယာနီ-ဟူသည်ကား။ ဟိတာနိ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ ဝုဒ္ဓိကဏ္ဍနိ၊ ကြီးပွားခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ပဘိရူပန္တိ၊ ပဘိရူပံ-ဟူသည်ကား။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျောက် ပတ်သော။ နေဝ ဝုဠာတိ တမ္မာ အာဗာဓာတိ ဣမိနာ၊ နေဝ ဝုဠာတိ တမ္မာ အာဗာဓာ-ဟူသောကြွ်ပါ၌ဖြင့်။ အတေကိစ္ဆေန၊ မကုစားကောင်းသော။ ဝါ- တာပမာရာဒိနာ၊ လေနာ၊ ဝက်ရူးနာ၊ ကြက်ရူးနာ အစရှိသော။ ရောဂေန၊ အနာနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ နိဗ္ဗပတ္တဂီလာနော၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သော သူနာရဟန်းကို။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏။ ဝုဠာတိ တမ္မာ အာဗာဓာ- တိ ဣမိနာ၊ ဝုဠာတိ တမ္မာ အာဗာဓာ-ဟူသောကြွ်ပါ၌ဖြင့်။ ခိပိတကုကစ္ဆုတိဏ- ပုပ္ဖကဇရာဒိဘေဒေါ၊ ချေဆတ်သောအနာ၊ ပြို့အန်သောအနာ၊ ဝဲကြီးနာ၊ ပွေးညှင်း-တင်းတိပ်အနာ၊ လေကြောင့်ဖြစ်သော မြက်ပွင့်ကဲ့သို့ဖျော့တော့သော အနာစသည်အပြားရှိသော။ အပ္ပမတ္တကအာဗာဓော၊ အနည်းငယ်သော အနာ ကို။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏။ လဘန္တော သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလ- ဘန္တောတိ ဣမိနာ ပန၊ လဘန္တော သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော- ဟူသောကြွ်ပါ၌ဖြင့်ကား။ ယေသံ၊ အကြင်အနာတို့ကို။ ပဋိဇဂ္ဂနေန၊ ဆေးကု စားခြင်းဖြင့်။ ဖာသုကံ၊ ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ အာဗာဓော၊ ထို အနာတို့ကို။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်ကုန်

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌ပေါ့။

၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ။ ဤ သူနာရဟန်းအား ဆေးကုရာ၌။ ပတိရူပေါ၊ လျောက်ပတ်သော။ ဥပဋ္ဌာကော နာမ၊ လုပ်ကျွေးတတ်သောသူ မည်သည်ကို။ ဂီလာနုပဋ္ဌာကအင်္ဂေဟိ၊ သူနာကိုလုပ်ကျွေးသောရဟန်း၏ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ဒက္ခော၊ လိမ္မာသော။ အနုလသော၊ ပျင်းရိခြင်းမရှိသောသူကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဂီလာနုပဋ္ဌာကော-အနုညာတောတိ၊ ဂီလာနုပဋ္ဌာကော အနုညာတော-ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ ဒါဘဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တသ္မိံ ဂီလာနော၊ ထိုသူနာ ရဟန်းသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မဘာယ၊ သဘော အားဖြင့်။ ယာပေတုံ၊ မျှခြင်းငှာ။ အသက္ခောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ရှိသော်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၈၉) ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်း သံဃာသည်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုသူနာရဟန်းအား။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဘိက္ခု စ၊ ရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ သာမဏေဇေ စ၊ သာမဏေကိုလည်းကောင်း။ “ဣမံ၊ ဤသူနာရဟန်းကို။ ပဋိဇ္ဇေတယ၊ လုပ်ကျွေးကြကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အပလောကောတွာ၊ ပန်ကြား၍။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တေ၊ ထိုသူနာရဟန်း၊ လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းသာမဏေတို့သည်။ တံ၊ ထိုသူနာရဟန်းကို။ ပဋိဇ္ဇေန္တိ၊ လုပ်ကျွေးကုန်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဂီလာနုဿ စ၊ သူနာရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသဉ္စ၊ ထိုရဟန်း၊ သာမဏေတို့အားလည်းကောင်း။ ယေန၊ အကြင်ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ အလိုရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပစ္စည်းသည်။ ဘိက္ခုသံဃဿေဝ၊ ရဟန်းသံဃာ၏သာလျှင်။ ဘာရော၊ ခန့်တည်း။

အညေပိ ဂီလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာတိ၊ အညေပိ ဂီလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ-ဟူသည်ကား။ ဣတရေပိ၊ ဤမှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဂီလာနာ၊ သူနာရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ လုပ်ကျွေးစေအပ်ကုန်၏။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ လုပ်ကျွေးစေအပ်ကုန်သနည်း။) ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယောပိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နိဋ္ဌပတ္တဂီလာနော၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သော အနာရှိ၏။ သော၊ ထိုသူနာရဟန်းသည်။ အနုပဋ္ဌိယမာနော၊ မလုပ်ကျွေးအပ်သည်ရှိသော်။ “မံ၊ ငါ့ကို။ သစေ ပဋိဇ္ဇေတယျ၊ အကယ်၍လုပ်ကျွေးကုန်ငြားအံ့။ ဟာသုက-

မေဝ်၊ ချမ်းသာသည်သာလျှင်။ တဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။) မံ၊ ငါ့ကို။ န ခေါ်ပန ပဋိဇဂ္ဂန္တိ၊ မလုပ်ကျွေးကုန်။” လူတိ၊ ဤသို့၊ မနောပဒေါသံ၊ စိတ်နှလုံးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အပါယော၊ အပါယ်၌။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပဋိဇဂ္ဂိယမာနဿ၊ လုပ်ကျွေးအပ်သော။ အဿ ပန၊ ထိုသူနာ ရဟန်းအားကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထိုပြုဖွယ်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဤဒိဿာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အနာရောဂါသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးတည်း။” လူတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူနာရဟန်းသည်။ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ရဟန်းသံဃာ၌။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာကို။ ဗစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ယော ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။ အပ္ပမတ္တကေန၊ အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော။ ဗျာဓိနာ၊ အနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ လတန္တောပိ၊ လျောက်ပတ်သော တောဇဉ်စသည်ကို ရသော်လည်းကောင်း။ အလတန္တောပိ၊ လျောက်ပတ်သော တောဇဉ်စသည်ကို မရသော်လည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ ထသည်သာလျှင်တည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ (ဝူပသဒေန၊ ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော။) တေသဇ္ဇေန၊ ဆေးနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဗျာဓိ၊ အနာသည်။ တေသဇ္ဇေ၊ ဆေးကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဓိပ္ပတရံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဝူပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဘော၊ ထိုအနာငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကိုမူလည်း။ ဥဂ္ဂဏိတုံ၊ သင်ယူခြင်းငှာ။ သက္ခိယတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ သမဏဓမ္မံ ဝါ၊ ရဟန်းတရားကိုမူလည်း။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ခိယတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ လူမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ “အညေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂီလာနာ၊ နာသောရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ လုပ်ကျွေးအပ်ကုန်၏။” လူတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

နေဝ၊ ဩက္ကတိတိ၊ နေဝ ဩက္ကတေ ဟူသည်ကား။ နေဝ ပဝိသတိ၊ မဝင်။ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ၊ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တိဟူသည်ကား။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။

၁။ ဖာသုကံ မေ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ ဝူပသမနဗျာဓိ = (ဆဋ္ဌ)

ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာတိ၊ ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာ-ဟူသည်ကား။
မာသဿ၊ လ၏။ အဋ္ဌ ဝါရေ၊ ရှစ်ကြိမ်တို့ပတ်လုံး။ ဓမ္မကထာ၊ တရားစကား
ကို။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗောတိ၊ အညေ-
သမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော-ဟူသည်ကား။ ဣတရေသမ္ပိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ကထေတဗ္ဗော၊ ဟောအပ်၏။
ကို ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ကထေတဗ္ဗော၊ ဟောအပ်
သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ အကြင်ကြောင့်။ ပဒပရမဿ၊ ပဒပရမ ဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣသမ္ပိ ပုတ္တဘာဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ
လေးပါးတရားကို။ ဝဋီဝဋ္ဋိတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တဿာပိ၊
မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ အနာဂတေ၊ နောင်သောအခါ၌။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း
သည့်။ တဝိဿာတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ တထာ-
ဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ရူပဒဿနံ၊ အဆင်းတော်ကို ဖူးမြင်ခြင်းကို။
လဘန္တောပိ၊ ရသော်လည်းကောင်း။ အလဘန္တောပိ၊ မရသော်လည်းကောင်း။
ဓမ္မဝိနယဉ္စ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကိုလည်း။ သဝနာယ၊ ကြားနာခြင်းငှာ။
လဘန္တောပိ၊ ရသော်လည်းကောင်း။ အလဘန္တောပိ၊ မရသော်လည်းကောင်း။
ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သော၊
ကိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အလဘန္တော၊ မရသည်ရှိသော်။ တာဝ အဘိသမေတိ၊

သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိသေး၏။ လတန္တော ပန၊ ရသညိရှိသော်
ကား။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ အဘိသဒ္ဓမ္မသတိ၊ သစ္စာလေးပါးတရား
ကို ထိုးထွင်း၍ သိလတ္တံ့။ ဣဘိ ဣဓိနာ (ဋ္ဌ၊ ၃-၉၀) ကာရဏေန၊ ဤသို့သော
အကြောင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ဒေသေတဗ္ဗော၊
ဟောအပ်၏။ တတိယဿ ပန၊ တတိယပုဂ္ဂိုလ်အားကား။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်
တလဲလဲ။ ဒေသေတဗ္ဗောဝ၊ ဟောအပ်သည့်သားလျှင်တည်း။

၃-သင်္ခါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၂၃။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ သဗျာဗဇ္ဈန္တိ၊ သဗျာဗဇ္ဈံ ဟူသည်ကား။
သဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ကာယသင်္ခါရံ-ဟူသည်ကား။
ကာယဒွါရေ၊ ကာယဒွါရ၌။ စေတနာရာသိံ၊ စေတနာအစုကို။ အဘိသင်္ခါရေ-
တိတိ၊ အဘိသင်္ခါရတိ ဟူသည်ကား။ အာယုဟတိ၊ အားထုတ်၏။ ရာသိံ
ကရေတိ၊ အစုကိုပြု၏။ ပိဏ္ဏံ ကရေတိ၊ အပေါင်းကိုပြု၏။ ဝစီမနောဒွါရေသုပိ၊
ဝစီဒွါရ၊ မနောဒွါရတို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းသည်သာလျှင်
နည်းရှိ၏။ သဗျာဗဇ္ဈံ လောကန္တိ၊ သဗျာဗဇ္ဈံ လောကံ-ဟူသည်ကား။ သဒုက္ခံ၊
ဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ လောကံ၊ လောက၌။ သဗျာဗဇ္ဈံ ဖဿာ ဖုသန္တိတိ၊
သဗျာဗဇ္ဈံ ဖဿာ ဖုသန္တိ-ဟူသည်ကား။ သဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သော။
ဝိပါကဖဿာ၊ ဝိပါကနှင့်ယှဉ်သော ဖဿတို့သည်။ ဖုသန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။
သဗျာဗဇ္ဈံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိတိ၊ သဗျာဗဇ္ဈံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ-ဟူသည်ကား။
သဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ ဝိပါကဝေဒနံ၊ ဝိပါကနှင့်ယှဉ်သောဝေဒနာကို။
ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ သဗ္ဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ နိရဿဒံ၊ သာယာ
ခြင်းကင်းသော။ ဣဘိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကတိ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ-ဟူသည်
ကား။ နိဒ္ဒယေ၊ ရေ၌။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ကေန္တဒုက္ခံ၊
စင်စင်ဆင် ရဲသော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒိယန္တိ ယထာ၊ ခံစားကုန်သကဲ့သို့။
ဝေ (တထာ)၊ ထိုအတူ။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားအပ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်
ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တတ္ထံ၊ ထိုငရဲတုံ၌။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာသည်။ နတ္ထိ ကိံ ပန၊ ရှိသလော?။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား
(ပုစ္ဆာ၊ အခမးတည်း။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပန (တထာပိ)၊ ထိုသို့ရှိသော်လည်း။

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။

ဒုက္ခဝေဒနံယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏။ ဗလဝဘာဝေဒန၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ အဗ္ဗောဟာရိကဋ္ဌာနေ၊ မခေါ်ဝေါ်လောက်သောအရာ၌။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိရယောဝ၊ ငရဲသည်သာလျှင်။ နိရယဿ၊ ငရဲ၏။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အာဂတော၊ လာ၏။ တတြ၊ ထိုသေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ-ဟူသောစကား၌။ သော၊ ဤဥပမာသည်။ ပဋိဘာဂဥပမာ နာမ၊ ဥပမေယျနှင့်တူသော ဥပမာမည်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ ဖြစ်သသတ်။

သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာတိ ဣဓာပိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ-ဟူသော ဤစကား၌လည်း။ ဒေဝလောကောဝ၊ နတ်ပြည်သည်သာလျှင်။ ဒေဝလောကဿ၊ နတ်ပြည်၏။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အာဂတော၊ လာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်လာသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမေသု၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မလောကေသု၊ ဗြဟ္မာ့ ပြည်တို့၌။ သပ္ပိတိကဇ္ဈာနဝိပါကော၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိပါက်သည်။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ သုဘကိဏှေသု၊ သုဘကိဏှာတို့တို့၌။ နိပ္ပိတိကော၊ ပီတိမရှိသော။ (ဈာနဝိပါကော၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိပါက်သည်။) ကေန္တသုခေါဝ၊ စင်စစ်ချမ်းသာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ၊ ထိုအောက်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ တို့တို့ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သုဘကိဏှာဝ၊ သုဘကိဏှာတို့ကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတြ၊ ထိုသေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ-ဟူသောစကား၌။ ဒေယမ္ပိ၊ ဤဥပမာကိုလည်း။ ပဋိဘာဂဥပမာ နာမာတိ၊ ဥပမေယျနှင့်တူသော ဥပမာမည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခန္တိ၊ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခ-ဟူသည်ကား။ ဝေါမိဿကသုခဒုက္ခံ၊ ရောပြွမ်းသော ချမ်းသာစင်ရဲကို။ သေယျထာပိ မနုဿာတိ (ဧတ္ထ)၊ သေယျထာပိ မနုဿာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဟိ (ဝိတ္ထာရော)၊ အကျယ်ကို (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တတေ၊ ဆိုအပ်၏။) မနုဿာနိလ္လတို့အား။ ကာလေန၊ ရံခါ။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကေစ္စေ စ ဒေဝါတိ၊ ကေစ္စေ စ ဒေဝါ-ဟူသည်ကား။ ကာမာဝစရဒေဝါ၊ ကာမာဝစရ နတ်တို့သည်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုကာမာဝစရ နတ်တို့အားလည်း။ ကာလေန၊ ရံခါ။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာလေန၊

၁။ အာဟရော=(ဆဋ္ဌ)

ရံခါ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ အကြင်
 ကြောင့်။ ဟိနတဗ္ဗနံ၊ အထူးသဖြင့်ယုတ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုကာမဒစရ
 နတ်တို့သည်။ မဟေသက္ခတရာ၊ အထူးသဖြင့် တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝတာ၊
 နတ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဠာတဗ္ဗံ၊ ထအပ်သင့်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဂ္ဂါ၊ ခရီးမှ။ ဥက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဖဲသင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ပါရုဘဝတ္ထံ၊ ဝတ်ရုံအပ်သောအဝတ်ကို။ အာနေတဗ္ဗံ၊ ပယ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အညလိကမ္ပံ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ တံ သဗ္ဗမ္ပံ၊ ထိုအလုံးစုံသောနေရာမှထခြင်း
 အစရှိသော အမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခံ နာမ၊ ဆင်းရဲခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဧကေစ္စ စ ဝိနိပါတိကာတိ၊ ဧကေစ္စ စ ဝိနိပါတိကာ-ဟူသည်ကား။
 ဝေမာနိကပေတော၊ ဗိမာန်ရှိသော ပြိတ္တာတို့သည်။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တေ၊
 ထိုဝေမာနိကပြိတ္တာတို့သည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ သမ္ပတ္တိံ၊ နတ်စည်းစိမ်ကို။
 အနုဘဝန္တိ၊ ခံစားရကုန်၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ကမ္ပံ၊ မကောင်းမှုကို။
 အနုဘဝန္တိ၊ ခံစားရကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဝေါကိဏ္ဏသုခ-
 ဒုက္ခာဝ၊ ရောပြမ်းသော ချမ်းသာ-ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ။ ဤသို့။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ သုစရိတာနိ၊ သုစရိုက်တို့ကို။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာနိ၊ လော
 ကီ၊ လောကုတ္တရာ ရောသည်တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၄-ဗဟုကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဇ(ဌ၊ဒု-၉၁) ၂၄။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဘတိ၊
 တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလ-ဟူသည်ကား။ အာစရိယပုဂ္ဂလာ၊ ဆရာပုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည်။ တယော၊ သုံးယောက်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာ-
 ရာတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာ-ဟူသည်ကား။ အန္တေဝါ သိကပုဂ္ဂလဿ၊ အနီး၌နေ
 သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗဟုပကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိကုန်၏။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူ
 သည်ကား။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားမြတ်ကို။ သရဏံ ဂတော ဟောတိတိ၊ သရဏံ
 ဂတော ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ အဝဿယံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ခြင်းငှာ
 ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတော၊ ဆည်းကပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မန္တိ၊ ဓမ္မ-ဟူ

၁။ နိဿိယမူဟောင်းတွင်-ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့-ဟူရှိသည်။
 ၂။ နိဿိယမူဟောင်း၌ပေါ။ ၃။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 (နိဿိယမူဟောင်း။)

သည့်ကား။ သတန္တိကံ၊ ပါဠိအစဉ်ဟုဆိုအပ်သော ပရိယတ်နှင့် တကွသော။
 နဝလောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို။ သံသန္တိ၊ သံသ-
 ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟံ၊ ရှစ်ယောက်သော အရိယပုဂ္ဂိုလ်
 အပေါင်းကို။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဣဒဉ္စ သရဏဂမနံ၊ ဤသရဏဂုံ
 ကိုလည်း။ အဂ္ဂဟိတသရဏပုဗ္ဗဿ၊ ရှေးဦးမယူပူးသော သရဏဂုံရှိသော။
 အကဘာဘိနိဝေသဿ၊ သရဏဂုံကိုဆောက်တည်ခြင်း၌ မပြုအပ်သော နှလုံး
 သွင်းခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ သရဏဒါယကော၊ သရဏဂုံပေးသော
 ဆရာ လည်းကောင်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသမ္ပာပကော၊ သောတာပတ္တိမဂ်သို့
 ရောက်စေတတ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပာပကော၊ အရဟတ္တ
 မဂ်သို့ ရောက်စေတတ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊
 သုံးပါးကုန်သော။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဗဟုကာရာ၊ များသောကျေး
 ဇူး ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒါယကော၊
 ရှင်အဖြစ်ကိုပေးတတ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဝစနဒါယကော၊ ဘုရား
 စကားတော်ကို ပေးတတ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ ကမ္မဝါစာစရိယော၊
 ကမ္မဝါစာဆရာလည်းကောင်း။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂသမ္ပာပကော၊ သကဒါဂါမိမဂ်
 သို့ရောက်စေတတ်သောဆရာလည်းကောင်း။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမ္ပာပကော၊ အနာ
 ဂါမိမဂ်သို့ရောက်စေတတ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမ
 အာစရိယာ၊ ဤဆရာတို့သည်။ န အာဂတာ၊ မလာကုန်။ ကိံ၊ အသို့နည်း။
 ဧတေ၊ ထိုရှင်အဖြစ်ကို ပေးတတ်သော ဆရာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဗဟုကာရာ၊
 များသော ကျေးဇူးရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သလော့။ ဣတိ
 (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) ဧတေ၊ ထိုရှင်အဖြစ်ကို
 ပေးတတ်သောဆရာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဗဟုကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိ
 ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်ကုန်။ (ဟောန္တိ-
 ယေစ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။) အယံ ပန ဧသေနာ၊ ဤဧသေနာတော်
 ကို။ ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထို
 ရှင်အဖြစ်ကိုပေးတတ်သောဆရာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဗဟုကာရာ၊ များသော
 ကျေးဇူးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုရှင်အဖြစ်ကိုပေးတတ်
 သောဆရာ အစရှိသည်တို့တွင်။ သရဏဂမနသ္မိံ ယေဝ၊ သရဏဂုံဆောက်တည်
 ခြင်း၌သာလျှင်။ အကဘာဘိနိဝေသော၊ မပြုအပ်သောနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ကသိဏပရိကမ္မ ဝိပဿနာဉာဏာနိ ပန၊

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ကသိုဏ်းပရိကံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တို့သည်ကား။ ပဌမမဂ္ဂ-
သန္နိသိတာနိ၊ ပထမမဂ်ကို မှီကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပရိ၊
သောတာပတ္တိမဂ်မှအထက်၌။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဂ္ဂ၊ စ၊ မဂ်တို့သည်
လည်းကောင်း။ ဖလ၊ နိ၊ ဖိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂသန္နိသိ-
တာနိ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို မှီကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝေဒိတဗျာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေနာတိ၊ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန-ဟူသည်ကား။ ဣမိနာ အန္တေ-
ဝါသိကပုဂ္ဂလေန၊ ဤ အနီး၌နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိတိ၊
န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ-ဟူသည်ကား။ ပတိကာရံ၊ ပြုတုံ၊ ပြုခြင်းကို။ ကာတုံ၊
ပြုခြင်းငှာ။ န သုကရံ၊ မလွယ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ
(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အတိဝါဒနာဒိသု၊ ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အနေကသတ-
ဝါရံ၊ အကြိမ်အရာမက လည်းကောင်း။ အနေကသဟဿဝါရမ္ပိ၊ အကြိမ်
အထောင်မက လည်းကောင်း။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊ ငါးပါးသောတည်ခြင်းဖြင့်။
နိပတိတော၊ ဝပ်၍။ ဝန္တန္တော၊ ရှိခိုးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ အာသနာ၊
နေရာမှ။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ပစ္စုပ္ပန္တန္တော၊ ခရီးဦးကြိုဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း
ကောင်း။ ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌိက္ခဏေ၊ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းသောခဏ၌။ အဉ္စလိ၊ လက်အုပ်ကို။
ပဂ္ဂဏန္တော၊ ချီသောပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျှောက်
ပတ်သော။ သာမိစိကမ္ပိ၊ အရှိအသေပြုခြင်းအမှုကို။ ကဇေန္တော၊ ပြုသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေတိုင်းနေတိုင်း၌။ ဇီဝရ-
သတံ၊ သင်္ကန်းတစ်ရာကို လည်းကောင်း။ စိဝရသဟဿံ၊ သင်္ကန်းတထောင်ကို
လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏပါတသတံ၊ ဆွမ်းတစ်ရာကို လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏပါတ-
သဟဿံ၊ ဆွမ်းတထောင်ကို လည်းကောင်း။ ဒဒမာနော၊ ပေးသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ စက္ကဝါဠပရိယန္တေန၊ စကြဝဠာအဆုံးရှိ
သောအရပ်ဖြင့်။ သဗ္ဗရတနမယံ၊ အလုံးစုံသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြီးသော။
အာဝါသံ၊ ကျောင်းကို။ ကဇေန္တော၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။
သပ္ပိနဝနိတာဒိနာနုပ္ပကာရံ၊ ထောပတ်၊ ဆီဦး စသော အထူးထူးအပြားပြား
ရှိသော။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ အနုပ္ပဒဇ္ဇမာနော၊ ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း
ကောင်း။ အာစရိယေန၊ ဆရာသည်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို။
ပတိကာရံ နာမ၊ ကျေးဇူးတုံ့ ပြုခြင်းမည်သည်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ နေဝ
သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ ဝေ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိ-
တဗျာ၊ သိအပ်၏။

၅-ဝဇီရူပမသုတ္တဝဏ္ဏာနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုက်၌။ အရူကုပမစိတ္တောတိ၊ အရူကုပမစိတ္တော-ဟူသည့်ကား။ ပုရာဏဝဏ္ဏသဒိသစိတ္တော၊ အမာဟောင်းနှင့်တူသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တောတိ၊ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော-ဟူသည့်ကား။ ဣတ္ထိရကာလောဘာသေန၊ တိုသောကာလ၌ဖြစ်သော အရောင်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇုသဒိသစိတ္တော၊ လျှပ်စစ်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဇီရူပမစိတ္တောတိ၊ ဝဇီရူပမစိတ္တော-ဟူသည့်ကား။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၉၂) ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ မူလသာတကရဏသမတ္တတာယံ၊ အမြစ်အရင်းကိုဖြတ်ခြင်းကိုပြုခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဇီရေန၊ ဝရဇိန်နှင့်။ သဒိသစိတ္တော၊ တူသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘိသဇ္ဇတိတိ၊ အဘိသဇ္ဇတိ-ဟူသည့်ကား။ လဂ္ဂတိ၊ ဒေါသအားဖြင့် ကပ်ငြိ၏။ ကုပ္ပတိတိ၊ ကုပ္ပတိ-ဟူသည့်ကား။ ကောပဝသေန၊ အမျက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကုပ္ပတိ၊ မျက်စိ၏။ ဗျာပဇ္ဇတိတိ၊ ဗျာပဇ္ဇတိ-ဟူသည့်ကား။ ပကတိဘဝံ၊ ပြုကတော့သော သဘောကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ပုတိကော၊ ပုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပတိတ္ထိယတိတိ၊ ပတိတ္ထိယတိ-ဟူသည့်ကား။ ထိနုဘဝံ၊ ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်သို့။ ထဒ္ဒဘဝံ၊ ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ကောပန္တိ၊ ကောပံဟူသည့်ကား။ ခုဗ္ဗလကောဓံ၊ အားနည်းသောအမျက်ကို။ ဒေါသန္တိ၊ ဒေါသံဟူသည့်ကား။ ဒုဿနဝသေန၊ ပြစ်မှားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတော၊ ထိုကောပ-ထက်။ ဗလဝတရံ၊ အထူးသဖြင့်အားကြီးသော ဒေါသကို။ အပ္ပစ္စယန္တိ၊ အပ္ပစ္စယံ-ဟူသည့်ကား။ အတုဋ္ဌာကာရံ၊ မနှစ်သက်သော အခြင်းအရာကို။ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဒုဋ္ဌာရုကောတိ၊ ဒုဋ္ဌာရုကောဟူသည့်ကား။ ပုရာဏဝဏ္ဏော၊ အမာဟောင်းသည်။ ကဋ္ဌေနာတိ၊ ကဋ္ဌေနဟူသည့်ကား။ ဒဏ္ဍကကောဋိယာ၊ လှံကံစွန်းဖြင့်။ ကဋ္ဌလေနာတိ၊ ကဋ္ဌလေနဟူသည့်ကား။ ကပါလေန၊ အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်။ အာသဝံ ဒေတိတိ၊ အာသဝံဒေတိ-ဟူသည့်ကား။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်သော ပြည်၊ သွေး၊ အစေးကို။ သဝတိ၊ ယိုစေတတ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပုရာဏဝဏ္ဏော၊ အမာဟောင်းသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗံ၊ ပြည်လည်းကောင်း။ လောဟိတံ၊ သွေးလည်းကောင်း။ ယူသံ၊ အစေးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤအညစ်အကြေး

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ဣတ္ထိရကာလောဘာသနေန=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ လဂ္ဂတိ=(ဆဋ္ဌ)

ပဋိမပဏ္ဏာသက] ၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ ၅-ဝဇီရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၆၉

တို့ကို။ သဝတိ၊ ယိုစေတတ်၏။ သဒ္ဓိတော ပန၊ တုတ်၊ လုံကံ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ခတ်မိသည်ရှိသော်ကား။ တာနိ၊ ထို ပြည်၊ သွေး၊ အစေး ဟုဆိုအပ်သော သုံးပါးသော အညစ်အကြေးတို့ကို။ အဓိကတရံ၊ အထူးသဖြင့် လွန်ကဲစွာ။ သဝတိ၊ ယိုစေတတ်၏။ -

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ၊ ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ-ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းတည်း။-ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဒုဠာရုက္ခော ဝိယ၊ အမာဟောင်းကဲ့သို့။ ကောဓနပုဂ္ဂလော၊ အမျက်ကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုအမာဟောင်း၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မဘာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ သဝနံ ဝိယ၊ ယိုစီးခြင်းကဲ့သို့။ ကောဓနဿပိ၊ အမျက်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မဘာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧဏှိကတဿ၊ ကြမ်းတမ်းခြင်း သဘောရှိသော။ ဥဒ္ဓုမာတဿ၊ လွန်စွာလွန်စွာ အထက်သို့တက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ (ကောဓနဿပိ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။) စရဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကဋ္ဌေန ဝါ၊ သစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကဋ္ဌ-လာယ ဝါ၊ အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗန္ဓနံ ဝိယ၊ ခတ်မိခြင်းကဲ့သို့။ အပ္ပမတ္တံ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ သဝနံ ဝိယ၊ ယိုစီးခြင်းကဲ့သို့။ “မာဒိသံ နာမ၊ ငါကဲ့သို့ သဘောရှိသည်မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေ-ဧသော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆိုဘိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆိုဘိ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ ဥဒ္ဓုမာယန-ဘာဝေါ၊ လွန်စွာလွန်စွာ အထက်သို့တက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ရတ္တန္တကာရတိမိသာယန္တိ၊ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယံ-ဟူသည်ကား။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏေန၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သော။ အန္တဘာဝကရဏေန၊ အမှိုက်တိုက်ကိုပြုခြင်းဖြင့်။ ဗဟလတမေ၊ ထူထဲသော အမှိုက်တိုက်၌။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယာတိ၊ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ-ဟူသည်ကား။ ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သောဓာတ်၌။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဝိဇ္ဇုပ္ပမစိတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ-ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းတည်း။-ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်

၁+၁။ ဆဋ္ဌ-မူ၌ ဧဝံ ဝဒတိ-ပုဒ် တပြိုင်သော။

ရှိသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ယောကျ်ားကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီး
 ဖြန်းခြင်းအမှု၌ လေ့ကျက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အန္ဓကာရာ^၁
 ဝိယ၊ အမှိုက်တိုက်တို့ကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈော၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်
 သတ်အပ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။
 ဝိဇ္ဇေသဉ္စရဏံ ဝိယ၊ လျှပ်စစ်၏ပြက်ခြင်းကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏။ ဥပ္ပတ္တိကာလော၊ ဖြစ်သောအခါကို။ ဒဠဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်၏။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သောခဏဖြင့်။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိ
 အမြင်ရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ား၏။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ရူပ-
 ဒဿနံ ဝိယ၊ အဆင်းကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏော၊ သောတာ
 ပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပုန၊
 တဖန်။ အန္ဓကာရာဝတ္ထရဏံ ဝိယ၊ အမှိုက်တိုက်၏လွှမ်းခြင်းကဲ့သို့။ သကဒါ-
 ဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈော၊ သကဒါဂါမိမဂ်သည် သတ်အပ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိ
 လေသာတို့ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝိဇ္ဇေသဉ္စရဏံ ဝိယ၊
 လျှပ်စစ်၏ပြက်ခြင်းကဲ့သို့။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာဏဿ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်၏။
 ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ လျှပ်စစ်၏ပြက်
 သောခဏဖြင့်။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ား၏။
 သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ရူပဒဿနံ ဝိယ၊ အဆင်းကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့။ သက-
 ဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၊ သကဒါဂါမိမဂ်ခဏ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ အန္ဓကာရာဝတ္ထရဏံ ဝိယ၊ အမှိုက်
 တိုက်၏ လွှမ်းခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈော၊ အနာဂါမိမဂ်သည် သတ်အပ်
 ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ပုန၊
 တဖန်။ ဝိဇ္ဇေသဉ္စရဏံ ဝိယ၊ လျှပ်စစ်၏ ပြက်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာဏဿ၊
 အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သောခဏဖြင့်။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။
 ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ား၏။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ရူပဒဿနံ ဝိယ၊ အဆင်း
 ကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊
 နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

(ဋ္ဌ၊ ဒု-၉၃) ငဇိရူပမစိတ္တတာယပိ၊ ငဇိရူပမစိတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ ဣဒံ၊
 ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ-ဥပမေယျနီးနှောခြင်းတည်း။

၁။ အန္ဓကာရံ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌။
 = (နိဿယမူဟေဝင်း)။

-ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ခွဲဦးအံ့။ ဝဇီရံ ဝိယ၊ ဝရဇိန်ကဲ့သို့။ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
 ဉာဏံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ မဏိဂဏ္ဌိပါသဏဂဏ္ဌိ ဝိယ၊
 ပတ္တမြားတုံး ကျောက်တုံးကဲ့သို့။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂသည် သုတ်
 အပ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။
 ဝဇီရဿ၊ ဝရဇိန်၏။ မဏိဂဏ္ဌိမ္မိ ဝါ၊ ပတ္တမြားတုံးကို လည်းကောင်း။ ပါသဏ-
 ဂဏ္ဌိမ္မိ ဝါ၊ ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။
 အဂမနဘာဝဿ၊ မသွားအပ်သည်၏အဖြစ်၏။ နတ္ထိတာ ဝိယ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်
 ကဲ့သို့။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်သည်။ အဝဇ္ဇာနံ၊ မသတ်
 အပ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝဇီရေန၊ ဝရဇိန်သည်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓေဝေဿ၊ ထုတ်ချင်း
 ထွင်းသော အပေါက်၏။ ပုန၊ တဖန်။ အပတိပုရဏံ ဝိယ၊ မပြည့်ခြင်းကဲ့သို့။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ္ဂသည်။ ဆိန္နာနံ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်သော။ ကိလေ-
 သာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ ပုန၊ တဖန်။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဉ္စမသုတ်၏ အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ်
 အပြီးသတ်တည်း။

၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ သေဝိတဗ္ဗောတိ၊ သေဝိတဗ္ဗော-ဟူသည်ကား။
 ဥပသကံမိတဗ္ဗော၊ ဆည်းကပ်အပ်၏။ ဘဇိတဗ္ဗောတိ၊ ဘဇိတဗ္ဗော-ဟူသည်
 ကား။ အလ္လိယိတဗ္ဗော၊ ကပ်ငြိအပ်၏။ ပယိရူပါသိတဗ္ဗောတိ၊ ပယိရူပါသိ-
 တဗ္ဗော-ဟူသည်ကား။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ နိသီဒနဝသေန၊ နေခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဥပါသိတဗ္ဗော၊ ဆည်းကပ်အပ်၏။ သက္ကတော
 ဂရုံကတောတိ၊ သက္ကတော ဂရုံ ကတော-ဟူသည်ကား။ သက္ကာရဉ္စေ၊ အရို
 အသေပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂရုကာရဉ္စ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို လည်း
 ကောင်း။ ကတော၊ ပြု၍။ ဟိနော ဟောတိ သိလေနာတိအာဒိသု၊ ဟိနော
 ဟောတိ သိလေန-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်၍
 ထောက်၍။ ဟိနတာ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 ဟိနော ဟောတိ သိလေန-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဟိ(ဝိတ္တာရေ)၊ အကျယ်ကို။
 (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စ သီလာနံ၊
 ငါးပါးသောသီလတို့ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒသသီလာနံ၊

၁။ အစွေန္တာနံ၊ မဖြတ်အပ်ကုန်သော = (ဆဋ္ဌ) ၂။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။

ဆယ်ပါးသောသီလတို့ကို။ ရက္ခန္ဓေန၊ စောင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န သေဝိ-
 တဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒသ သီလနိ၊ ဆယ်ပါး
 သော သီလတို့ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စတုပါရိသုဒ္ဓိ-
 သီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ရက္ခန္ဓေန၊ စောင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န သေဝိ-
 တဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ အညတြ အနုဒ္ဓယာ အညတြ အနုကမ္မာတိ၊ အညတြ
 အနုဒ္ဓယာ အညတြ အနုကမ္မာ-ဟူသည်ကား။ အနုဒ္ဓယဉ္စ၊ အစဉ်သနားခြင်းကို
 လည်းကောင်း။ အနုကမ္မဉ္စ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက် ခြင်းကို လည်းကောင်း။
 ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အတ္တဇော၊ မိမိ၏။ အတ္တာယေဝ၊
 အကျိုးငှာသာလျှင်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 န သေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ အနုဒ္ဓယာနုကမ္မာဝသေန ပန၊ အစဉ်သနားခြင်း၊
 အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကား။ တံ(ပုဂ္ဂလံ)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့။
 ဥပသကံမိတုံ၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

သီလသာမညဂတာနံ သတန္တိ၊ သီလသာမညဂတာနံ သတံ-ဟူသည်ကား။
 သီလေန၊ သီလနှင့်။ သမာနဘာဝံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတာနံ၊ ရောက်
 ကုန်သော။ သန္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သီလကထာ စ နော
 ဘဝိဿတိတိ၊ သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတိ-ဟူသည်ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။
 သမာနသီလနံ၊ တူသောသီလရှိကုန်သော။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့အား။ သီလ-
 မေဝ၊ သီလကိုသာလျှင်။ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။ ကထာ၊ စကားသည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သာ စ နော ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိတိ၊ သာ စ နော
 ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိ-ဟူသည်ကား။ သာ စ ကထာ၊ ထိုစကားသည်လည်း။
 ဒိဝသမ္ပိ၊ တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း။ ကထေန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သော။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့
 အား။ ပဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ န ပဋိဟည်ဿတိ၊ မထိပါးလတ္တံ့။ သာ စ
 နော ဖာသု ဘဝိဿတိတိ၊ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ-ဟူသည်ကား။
 ဒိဝသမ္ပိ၊ တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း။ ပဝတ္တိမာနာ၊ ဖြစ်သော။ သာ စ သီလကထာ၊
 ထိုသီလကထာသည်လည်း။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့အား။ ဖာသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာ
 စွာ နေရခြင်းသည်။ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ သမာမိ ပညာ ကထာသုပိ၊ သမာမိ၊ ပညာ စကားတို့၌လည်း။
 ဝေသေ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

သီလက္ခန္ဓန္တိ၊ သီလက္ခန္ဓ-ဟူသည်ကား။ သီလရာသိ၊ သီလအစုကို။ တတ္ထ တတ္ထ
 ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိတိတ္ထေ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ-ဟူသော
 ဤပါဌ်၌။ သီလဿ၊ သီလအား။ အသပ္ပါယေ၊ မလျှောက်ပတ်ကုန်သော။

အနုပကာရဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော တရားတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍။ သပ္ပါယေ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဥပကာရဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ သေဝဇ္ဇော၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုထို သို့သောအရာ၌။ သီလက္ခန္ဓံ၊ သီလကျေးဇူးကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှာတိ နာမ။ ချီးမြှင့်သည်မည်၏။ သမာဓိပညာက္ခန္ဓေသုပိ၊ သမာဓိက္ခန္ဓ၊ ပညာက္ခန္ဓတို့ ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းသည်လျှင် နည်းရှိ၏။ နိဟိယတိတိ၊ နိဟိယတိ-ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိအောက်။ ဟိနတရံ၊ အထူးသဖြင့် ယုတ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေဝဇ္ဇော၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခါရ- ပရိဿာဝနေ၊ ဆပ်ပြာကိုစစ်သော ရေစစ်၌။ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ၊ သွန်းလောင်း အပ်အော ရေကဲ့သို့။ သတတံ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ မပြတ်။ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ပရိဟာယတိ၊ ထက်စန်းကျင်မှယုတ်၏။ တုလျသေဝိတိ၊ တုလျသေဝိ-ဟူသည် ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမာနသေဝိ၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေဠမုပနမန္တိ၊ သေဠမုပနမံ ဟူသည်ကား။ (ဋ္ဌ၊ ဒု- ၄) သေဠံ၊ မြတ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဩဏမန္တော၊ ညွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဒေတိ ခိပ္ပန္တိ၊ ဥဒေတိ ခိပ္ပံ-ဟူသည်ကား။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ ဝစုတိ၊ ပွား၏။ တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထာတိ၊ တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထ-ဟူသည်ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သေဠံ၊ မြတ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပနမန္တော၊ ညွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဥဒေတိ၊ ပွား၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိထက်။ ဥတ္တရိတရံ၊ အထူး သဖြင့် လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိသိဋ္ဌတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထူးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘဇေထ၊ ဆည်းကပ်ကုန်ရာ၏။

၇-ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ၊ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော-ဟူသည် ကား။ ဂူထံ ဝိယ၊ မစင်ကိုကဲ့သို့။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ စက်ဆုပ်အပ်၏။ အထ ခေါ နန္တိ၊ အထ ခေါ နံ-ဟူသည်ကား။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ၏။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ-ဟူသည်ကား။ ကထာသဒ္ဓေါ၊ စကားသံ သည်။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ၊ ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဂူထကူပေါ ဝိယ၊ မစင်တုင်းကဲ့သို့။ ဒုဿိလျံ၊ သီလမရှိသောသူ၏ အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်

၁။ သေဠမုပနမန္တိ၊ သေဠမုပနမံ-ဟူသည်ကား= (နိဿယမူဟောင်း)။
 ၂။ ပဏမန္တော= (နိဿယမူဟောင်း)။ ၃။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၏။ ဂူထကူပေ၊ မစင်တုင်း၌။ ပတိတုာ၊ ကျ၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ဓမ္မနိ-
အဟိ ဝိယ၊ ဓမ္မနိ-မည်သော မြွေကဲ့သို့။ ဒုဿိလပုဂ္ဂလော၊ သီလမရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဂူထကူပတော၊ မစင်တုင်းမှ။ ဥဒ္ဓရိယမာ-
နေန၊ ထုတ်အပ်သော။ အဟိနာ၊ မြေသည်။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။
သရီရံ၊ ကိုယ်သို့။ အာရုဠေနာပိ၊ တက်သော်လည်း။ အဒဋ္ဌဘာဝေါ ဝိယ၊
မကိုက်သောအဖြစ်ကဲ့သို့။ ဒုဿိလံ၊ သီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေဝမာနဿာပိ၊
မှီဝဲသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုသီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိရိယာယ၊ အမှု
အရာကို။ အကရဏဘာဝေါ၊ မပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဂူထေန၊ မစင်ဖြင့်။ မက္ခေတုာ၊ လိမ်းကျံ၍။ အဟိနာ၊
မြေကို။ ဂဟိတကာလော ဝိယ၊ ဖမ်းယူအပ်သောအခါကဲ့သို့။ ဒုဿိလံ၊ သီလ
မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေဝမာနဿ၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပါပကိတ္တိသဒ္ဓအဗ္ဗုဂ္ဂ-
မနကာလော၊ မကောင်းသောကျော်စောသံ၏ နှံ့ခြင်းသို့ရောက်သောအခါကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

တိန္ဒုကာလာတန္တိ၊ တိန္ဒုကာလာတံ-ဟူသည်ကား။ တိန္ဒုကရက္ခအလာတံ၊
တည်သား မီးစကို။ ဘိယျောသော မတ္တာယ စိစ္စိဋ္ဌာယတိတိ(ဧတ္ထ)၊ ဘိယျော-
သော မတ္တာယ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဟိ(ဝိတ္တာရော)၊ အကျယ်
ကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) ဈာယမာနံ၊ လောင်သော။
တံ၊ ထို တည်သားမီးစသည်။ ပကတိယာပိ၊ သဘောအားဖြင့်လည်း။ ပပဋ္ဌိ-
ကာယော၊ မီးပွားတို့ကို။ မုစ္စန္တံ၊ လွှတ်လျက်။ စိစ္စိဋ္ဌာတိ၊ ဖြတ်ဖြတ်မည်၏။
“စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာ”တိ သဒ္ဓံ၊ ဖြတ်ဖြတ်ဟူသော အသံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သန္တိတံ ပန၊
ခတ်မိသည်ရှိသော်ကား။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်ကဲသောအသံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ
(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဝေမေဝ ခေါတိ၊
ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသည်ကား။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ ကောဓနော၊ အမျက်
ထွက်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယပိ၊ သဘော
အားဖြင့်လည်း။ ဥဒ္ဓတော၊ တက်ကြွသည်။ စဏ္ဍိကတော၊ ကြမ်းတမ်းသည်။
ဟုတုာ၊ ဖြစ်၍။ စရတိ၊ လှည့်လည်၏။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဝစနံ
ပန၊ စကားကိုကား။ သုတကာလေ၊ ကြားသောအခါ၌။ “မာဒိသံ နာမ၊ ငါကဲ့
သို့သဘောရှိသည်မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆိုဘိ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။
ဝဒတိ၊ ဆို၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အတိရေကတရံ၊ အထူးသဖြင့်လွန်ကဲစွာ။ ဥဒ္ဓတော၊
တက်ကြွသည်။ စဏ္ဍိကတော၊ ကြမ်းတမ်းသည်။ ဟုတုာ၊ ဖြစ်၍။ ကုဗျတိ၊ အမျက်

၁။ တေန အဟိနာ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ ဂတကာလော ဝိယ = (ဆဋ္ဌ)
၃။ ဓရတိ = (ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ ၇-ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏိနာ ၇၅

ထွက်၏။ ဂူထကူပေါ်တိ၊ ဂူထကူပေါ်-ဟူသည်ကား။ ဂူထပုဏ္ဏကူပေါ်၊ မစင်ဖြင့်
 ပြည့်သောတွင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဂူထရာသိယေဝ၊ မစင်အစုသာ
 တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသတ္တမသုတ်၌။ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ။
 ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းကို။ ပုရိမယေနော၊ ရှေးဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေရူပေါ၊
 ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူ
 ရှုအပ်၏။ န သေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်
 ကြောင့်။ ကောဓေနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အတိသေဝိယ-
 မာနောပိ၊ လွန်စွာ မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော် လည်းကောင်း။ အတိဥပသကံမိ-
 ယမာနောပိ၊ လွန်စွာ ဆည်းကပ်အပ်သည်ရှိသော် လည်းကောင်း။ ကုဇ္ဈတိ-
 ယေဝ၊ အမြက်ထွက်သည်သာလျှင်တည်း။ “ဣမိနာ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်။ ကိံ၊
 အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓိက္ကမန္တေပိ၊ ဖွဲ့သော်လည်း။
 ကုဇ္ဈတိယေဝ၊ အမျက် ထွက်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ၊ ကောက်ရိုးမီးကဲ့သို့။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။
 န သေဝိတဗ္ဗော၊ မမှီဝဲအပ်။ [နဘာဇိတဗ္ဗော၊ မဆည်းကပ်အပ်။ ကိံ-ကော
 အဓိပ္ပာယော၊ အဘယ်သို့သောအဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။
 ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း?။” ဟိ၊ ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပလာလဂ္ဂိ၊ ကောက်ရိုးမီးသို့။ အတိဥပသကံမိတွာ၊ အလွန်ချဉ်း
 ကပ်၍။ တပုတိ၊ ပူစေ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဈာယတိ၊
 လောင်၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတိပဋိက္ကမိတွာ၊ အလွန် နောက်သို့ဆုတ်
 ၍။ တပုတိ၊ ပူစေ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သိတံ၊ အချမ်းသည်။ န ဝုပသမ္မတိ၊
 မငြိမ်း။ အနုပသကံမိတွာ၊ မကပ်မူ၍။ အပုဋိက္ကမိတွာ၊ နောက်သို့မဆုတ်မူ၍။
 မဇ္ဈတ္တဘာဝေန၊ အလယ်အလတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တပေန္တဿ ပန၊ ပူစေသောပုဂ္ဂိုလ်
 အားကား။ သိတံ၊ အချမ်းသည်။ ဝုပသမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ၊ ကောက်ရိုးမီးကဲ့သို့။ ကောဓေနော၊ အမျက်ထွက်တတ်သော။
 ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၉၅) မဇ္ဈတ္တဘာဝေန၊ အလယ်အလတ်၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ န သေဝိတဗ္ဗော၊ မှီဝဲအပ်။
 န ဘာဇိတဗ္ဗော၊ မဆည်းကပ်အပ်။ န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ မခယ်မ်းအပ်။

ကလျာဏမိတ္တောတိ၊ ကလျာဏမိတ္တော-ဟူသည်ကား။ သု စိ မိ တ္တော၊
 စင်ကြယ်သော အဆွေခင်ပွန်းတည်း။ ကလျာဏသဟာယောတိ၊ ကလျာဏ

၁။ [...] နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ တပုန္တဿ ပန = (ဆဋ္ဌ)
 ၃။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

သဟာယော-ဟူသည်ကား။ သုစိသဟာယော၊ စင်ကြယ်သော အဖော်သဟဲ
 တည်း။ သဟာယာ နာမ၊ သဟာယ-တို့ မည်သည်ကား။ သဟဂါမိနော၊
 တကွသွားဖက်ဖြစ်ကုန်သော သူတို့တည်း။ သဒ္ဓိံ စရာ၊ တကွကျင်လည်ဖက်ဖြစ်
 ကုန်သော သူတို့တည်း။ ကလျာဏသမ္ပဝကောတိ၊ ကလျာဏသမ္ပဝကော-
 ဟူသည်ကား။ ကလျာဏေသု၊ ကောင်းကုန်သော။ သုစိပုဂ္ဂလေသု၊ စင်ကြယ်
 သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ သမ္ပဝကော၊ ကိုင်းညှပ်၏။ တန္နန္တတပေ္ဍါဏတပုဗ္ဗာရမာန
 သော။ ထိုကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ညှပ်သောစိတ်၊ ရှိုင်းသောစိတ်၊ ကိုင်းသော
 စိတ်ရှိ၏။ ဣဘိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဂ-ဂူထဘာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌။ ဂူထဘာဏီတိ၊ ဂူထဘာဏီ-ဟူသည်ကား။
 ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂူထံ ဝိယ၊ မစင်ကဲ့သို့။ ဒုဂ္ဂန္ဓကထံ၊ မကောင်း
 သော ကျေးဇူးအနံ့ရှိသော စကားကို။ ကထေတိ၊ ပြောဆို၏။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဂူထဘာဏီ၊ ဂူထဘာဏီမည်၏။) ပုပ္ဖဘာဏီတိ၊ ပုပ္ဖဘာဏီ-ဟူသည်
 ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုပ္ဖာနိ ဝိယ၊ ပန်းတို့ကဲ့သို့။ သုဂန္ဓကထံ၊
 ကောင်းသော ကျေးဇူးအနံ့ရှိသော စကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ (သော၊ ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုပ္ဖဘာဏီ၊ ပုပ္ဖဘာဏီမည်၏။) မဇ္ဇဘာဏီတိ၊ မဇ္ဇဘာဏီ-ဟူ
 သည်ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဇ္ဇံ ဝိယ၊ ပျားကဲ့သို့။ မဇ္ဇရကထံ၊
 ချိုမြိန်သာယာသော စကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 မဇ္ဇဘာဏီ၊ မဇ္ဇဘာဏီမည်၏။) သဘဂ္ဂတောတိ၊ သဘဂ္ဂတော - ဟူသည်
 သည်း။ သဘာယ၊ သဘင်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပရိသဂ္ဂတောတိ၊
 ပရိသဂ္ဂတော - ဟူသည်ကား။ ဂါမပရိသာယ၊ ရွာသူရွာသား ပရိသတ်၌။
 ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဉာတိမဇ္ဈဂတောတိ၊ ဉာတိမဇ္ဈဂတော-ဟူသည်
 ကား။ ဉာတိနံ၊ အဆွေအမျိုးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်
 ဖြစ်၍။ ပုဂ္ဂမဇ္ဈဂတောတိ၊ ပုဂ္ဂမဇ္ဈဂတော-ဟူသည်ကား။ သေနိနံ၊ နံသာ
 သည်အပေါင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ရာဇ-
 ကုလမဇ္ဈဂတောတိ၊ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော - ဟူသည်ကား။ ရာဇကုလံသာ၊
 မင်းမျိုး၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ မဟာဝိနိစ္ဆယေ၊ ကြီးစွာသော တရားဆုံးဖြတ်ရာ
 ၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ အဘိနိတောတိ၊ အဘိနိတော-ဟူသည်ကား။
 ပုစ္ဆနတ္ထာယ၊ မေးခြင်းအကျိုးငှာ။ အဘိနိတော၊ ဆောင်အပ်သည် ရှိသော်။

သက္ကိပုဋ္ဌောတိ၊ သက္ကိပုဋ္ဌော - ဟူသည်ကား။ သက္ကိ၊ မျက်မှောက်ကို။
ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဟောမ္မော ပုရိသာတိ တေ၊
ဟောမ္မော ပုရိသ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ အာလပနံ၊ အာလုပ်ဖြစ်သော
သဒ္ဒါတည်း။ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါတိ၊ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု
ဝါ-ဟူသည်ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ ပရဿိ ဝါ၊
သူတပါး၏လည်းကောင်း။ ဟတ္ထပါဒါဒိဟေတု ဝါ၊ လက်၊ခြေ အစရှိသည်တို့၏
အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ နေဟေတု ဝါ၊ ဥစ္စာ အစရှိသည်တို့၏
အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာမိသကိဉ္ဇိက္ခဟေတု ဝါတိ တွေ၊
အာမိသကိဉ္ဇိက္ခဟေတု ဝါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အာမိသန္တိ (ဣမိနာ)၊ အာမိသံ
ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ လာဘော၊ ရအပ်သောလာဘ်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိ
အပ်၏။ ကိဉ္ဇိက္ခန္တိ(ဣမိနာ)၊ ကိဉ္ဇိက္ခ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊
ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ်ကို။ (အ-
ဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။) အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
တိတ္ထိရ'ဝဇ္ဇကသပ္ပိပိဏ္ဏနဝနိတပိဏ္ဏာဒိမတ္တဿာပိ'၊ ခါ၊ ငုံး၊ ထောပတ်စိုင်၊ ဆီ
ဦးစိုင် စသည်မျှလည်းဖြစ်သော။ လာဘဿ၊ လာဘ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်း
ကြောင့်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သမ္ပဇာန-
မုသာ ဘာသိတာ ဟောတိတိ၊ သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ-ဟူသည်
ကား။ ဇာနန္တောယေဝ၊ သိလျက်ပင်လျှင်။ မုသာဝါဒံ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကား
ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နေလာတိ(တ္ထေ)၊ နေလာ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ လေံ၊
လေံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဿ၊ ထိုစကားအား။ လေံ၊ အပြစ်သည်။ န
အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထို့ကြောင့်။ နေလာ၊ နေလ-မည်၏။ နိဒ္ဒေါသာ၊
အပြစ်မရှိသော။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ (ကို
မိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။) “နေလင်္ဂေါ သေတပစ္စာဒေါ”တိ တွေ၊
နေလင်္ဂေါ သေတပစ္စာဒေါ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဝုတ္တသီလံ ဝိယ၊ ဟောတော်
မူအပ်သော သီလကဲ့သို့တည်း။ ကဏ္ဏသုခေါတိ၊ ကဏ္ဏသုခါ-ဟူသည်ကား။ ဗျဉ္ဇန-
မဓရတာယ၊ သဒ္ဒါ၏ ချိုသာယာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဏာနံ၊ နားတို့
အား။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ သုစိဝိဇ္ဈနံ ဝိယ၊ အပ်ဖြင့်ထိုးဘိသကဲ့သို့။ ကဏ္ဏ-
သုလံ၊ နား၏တံကျင်ကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ အတ္ထမဓရတာယ၊ အနက်၏

၁။ လဉ္ဇော=(ဆဋ္ဌ) ၂။ တိတ္ထိရိယ=(ဆဋ္ဌ)
၃+၃။...ဒိမတ္တကဿ လဉ္ဇဿ=(ဆဋ္ဌ)

ချိုသာယာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ ကောပံ၊ အမျက်ကို။ အဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ယေမံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ပေမနိယာ၊ ပေမနိယ-မည်၏။ ဟဒယံ၊ စိတ်နှလုံးသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ အပ္ပဋ္ဌိဟညမာနာ၊ ထိပါးခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဟဒယဂံမာ၊ ဟဒယဂံမာမည်၏။ ဂုံဏပရိပုဏ္ဏတာယ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ ပြည့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရီ၊ ပေါရီ-မည်၏။ ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌။ သံဝဇ္ဇနာရီ ဝိယ၊ ကြီးပွားသော မိန်းမကဲ့သို့။ သုကုမာရာ၊ အလွန်သိမ်မွေ့၏။ ဣတိ(တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ ပေါရီ၊ ပေါရီ-မည်၏။ ပုရဿ၊ ပြည်ကြီးသူ၏။ သော၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (ပေါရီ၊ ပေါရီ-မည်၏။) ပေါရီ၊ ပြည်ကြီးသူ၏ဥစ္စာ။ ပုရဿသောတိ(ဧတ္ထ)၊ ပုရဿ သော-ဟူသော ဤပါ၌။ နဂရဝါသိနံ၊ မြို့၌နေသောသူတို့၏။ ကထာ၊ စကားတည်း။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ နဂရဝါသိနော၊ မြို့၌နေသောသူတို့သည်။ ယုတ္တကုထာ၊ သင့်မြတ်သောစကားရှိကုန်သည်။ (ဌ၊ ဒု-၉၆) ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပိတိမတ္တံ၊ အဖမျှလောက်ရှိသောသူကို။ ပိတာတိ၊ အဖဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ မာတိမတ္တံ၊ အမိမျှလောက်ရှိသောသူကို။ မာတာတိ၊ အမိဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဘာတိမတ္တံ၊ မောင်မျှလောက်ရှိသောသူကို။ ဘာတာတိ၊ မောင်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်းသည်။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ ဗဟုဇနကန္တာ-မည်၏။ ကန္တာဘာဝေနေဝ၊ နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်း၏။ မနာပိ၊ စိတ်နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ စိတ္တဝုဒ္ဓိကရာ၊ စိတ်၏ပွားခြင်းကိုပြုတတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဗဟုဇနမနာပိ၊ ဗဟုဇနမနာပိမည်၏။

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။
 ၂+၂။ မာတိမတ္တံ မာတာတိ၊ ဝါကျနိဿိယမူဟောင်းတွင်မပါ။
 ၃။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။ ၄။ ဧဝရူပိ = (ဆဋ္ဌ)

၉-အန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌။ စက္ခု န ဟောတိတိ၊ စက္ခု န ဟောတိ-ဟူသည် ကား။ ပညာစက္ခု၊ ပညာစက္ခုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဖါတိ ကရေယျာ-တိ၊ ဖါတိ ကရေယျ-ဟူသည်ကား။ ဖိတံ၊ ပွင့်လင်းသည်ကို။ ဝစိတံ၊ ပွားသည်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေတိ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ-ဟူသည်ကား။ သဒေါသနိဒ္ဒေါသေ၊ အပြစ်ရှိ-မရှိသောတရားတို့ကို။ ဟိနပ္ပဏီတေတိ၊ ဟိနပ္ပဏီတေ-ဟူသည်ကား။ အဓမ္မတ္တမေ၊ အယုတ်-အမြတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ကဏ္ဍသုက္ကသပုဋ္ဌိဘာဂေတိ၊ ကဏ္ဍသုက္ကသပုဋ္ဌိဘာဂေ-ဟူသည်ကား။ ကဏ္ဍသုက္ကသယေဝ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုပင်လျှင်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဋိဗာဟနတော၊ တားမြစ်တံတ်သောကြောင့်။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သပုဋ္ဌိဘာဂါတိ၊ သပုဋ္ဌိဘာဂါ-ဟူ၍။ ဝံစန္ဒိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အယံ ပန၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကဏ္ဍသုက္ကသပုဋ္ဌိဘာဂေ-ဟူသောပုဒ်၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။- ကုသလေ။ လိမ္မာကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ-တို့ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ “အကုသလာ ဓမ္မာ”တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ-တို့ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ သာဝဇ္ဇာ-ဒီသုပိ၊ သာဝဇ္ဇာ-အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ဤနည်းသည်လျှင် နည်းရှိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ကဏ္ဍသုက္ကသပုဋ္ဌိဘာဂေသု၊ တူသောအဖို့ရှိသော မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား၊ ဖြူစင်သောကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ ကဏ္ဍဓမ္မေ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ “သုက္ကသပုဋ္ဌိ-ဘာဂါတိ၊ ဖြူစင်သောကုသိုလ်တရားနှင့်တူသော အဖို့ရှိသော တရားတို့ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ သုက္ကဓမ္မေ၊ ဖြူစင်သောကုသိုလ်တရားတို့ကို။ “ကဏ္ဍသပုဋ္ဌိ-ဘာဂါ”တိ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားနှင့်တူသော အဖို့ရှိသောတရားတို့ဟူ၍။ ယေန ပညာစက္ခုနာ၊ အကြင် ပညာစက္ခုဖြင့်။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တထာရူပမိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒိနာ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သေသဝါရေသုပိ၊ ကြွင်းသောဝါရတို့၌လည်း။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

န စေဝ ဘောဂါ တထာရူပိတိ၊ န စေဝ ဘောဂါ တထာရူပိ-ဟူသည် ကား။ တထာဇာတိကာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဘောဂါပိ၊ စည်းစိမ်တို့

သည့်လည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ န စ ပညာနိ-
 ကုဗ္ဗတိတိ၊ န စ ပညာနိ ကုဗ္ဗတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပညာနိ စ၊ ကောင်းမှုတို့
 ကိုလည်း။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တွေ့ဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောသဒ္ဓါ
 အစဉ်ဖြင့်။ ဘောဂုပ္ပါဒနစက္ခံ၊ နေ၊ စည်းစိမ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စက္ခု၏
 လည်းကောင်း၊ ပညကရဏစက္ခု၊ နေ၊ ကောင်းမှုကိုပြုကြောင်းဖြစ်သောစက္ခု၏
 လည်းကောင်း။ အဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဥဘယတ္ထ
 ကလိဂ္ဂါဟောတိ၊ ဥဘယတ္ထ ကလိဂ္ဂါဟော-ဟူသည်ကား။ ဣဓလောကေ စ၊
 ဤ ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ လည်းကောင်း။ ပရလောကေ စ၊ တမလွန်လောက၌
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘယသ္မိမ္မိ၊ နှစ်ပါးစုံသောလောက၌လည်း။
 အပရဒ္ဓဂ္ဂါဟော၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကိုယူတတ်သည်။ ပရာဇယဂ္ဂါဟော၊ ရှုံးခြင်းကို
 ယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥဘယတ္ထ ကလိဂ္ဂါဟောတိ၊ ဥဘယတ္ထ
 ကလိဂ္ဂါဟော-ဟူသည်ကား။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော လောက၌လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မကသမ္ပရာယိကာနံ၊ မျက်မှောက်- တမလွန်၌ ဖြစ်ကုန်
 သော။ အတ္ထာနံ၊ အကျိုးတို့၏။ ကလိဂ္ဂါဟော၊ ရှုံးခြင်းကိုယူတတ်သည်။ ပရာ-
 ဇယဂ္ဂါဟော၊ ရှုံးခြင်းကိုယူတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ
 သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဓမ္မာဓမ္မနာတိ၊ ဓမ္မာဓမ္မန-ဟူသည်
 ကား။ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေနပိ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ-တရား
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒသအကုသလကမ္မပထအဓမ္မေနပိ၊ ဆယ်ပါးသော အကု-
 သလကမ္မပထ-အဓမ္မဖြင့်လည်းကောင်း။ သဌောတိ၊ သဌော-ဟူသည်ကား။
 ကေရာဋ္ဌိကော၊ စဉ်းလဲခြင်းရှိသည်။ ဘောဂါနိ ပရိယေသတိတိ၊ ဘောဂါနိ
 ပရိယေသတိ-ဟူသည်ကား။ ဘောဂေါ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ဂဝေသတိ၊ ရှာမှီး၏။
 ထေယျေန ကုဋကဓမ္မေန၊ မုသာဝါဒေန စူဘယန္တိ၊ ထေယျေန ကုဋကဓမ္မေန၊ မုသာ-
 ဝါဒေန စူဘယံ-ဟူသည်ကား။ ထေယျာဒီသု၊ ခိုးတတ်သေးသူ၏ အဖြစ်
 အရှိသည်တို့တွင်။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးစုံသောအမှုဖြင့်။ ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီး
 ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကထံ (ပရိ-
 ယေသတိ)၊ အဘယ်သို့ရမှီသနည်းဟူမူကား။ ထေယျေန စ၊ ခိုးခြင်းအမှုဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ကုဋကဓမ္မေန စ၊ စဉ်းလဲသောအမှုဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယေ-
 သတိ၊ ရှာမှီး၏။ ထေယျေန စ၊ ခိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မုသာဝါဒေန စ၊
 မုသားဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီး၏။ ကုဋကဓမ္မေန စ၊ စဉ်းလဲ
 သောအမှုဖြင့် လည်းကောင်း။ မုသာဝါဒေန စ၊ မုသားဆိုခြင်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီး၏။ သဗ္ဗံတုန္တိ၊ သဗ္ဗံတုံ-ဟူသည်ကား။

သံသရိတုံ၊ ရုံးစုခြင်းငှာ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိတိ၊ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ-ဟူသည်ကား။ ဒသ-
ကုသလကမ္မပထဓမ္မသို့မို့၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ-တရား၌လည်း။
အကောပေတွာ၊ မပျက်စေမူ၍။ လဒ္ဓေဟိ၊ ရအပ်ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနာဓိဂ-
တန္တိ၊ ဥပဋ္ဌာနာဓိဂတံ-ဟူသည်ကား။ (ဌ၊ ၃-၉၇) ဝိရိယေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။
အဓိဂတံ၊ ရအပ်သော။ အဗျုတ္တမာနသောတိ၊ အဗျုတ္တမာနသော-ဟူသည်ကား။
နိဗ္ဗိတိကိစ္ဆစိတ္တော၊ ယုံမှားခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘဒ္ဒကံ ဌာနန္တိ၊
ဘဒ္ဒကံ ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ သေဌံ၊ မြတ်သော။ ဒေဝဌာနံ၊ နတ်ပြည်ဟူသော
အရပ်သို့။ န သောစတိတိ၊ န သောစတိ-ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်
အရပ်၌။ အန္တောသောကေန၊ အတွင်း၌ဖြစ်သော စိုးရိမ်ခြင်းဖြင့်။ န သောစတိ၊
မစိုးရိမ်။

၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၃၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ အဝကုဇ္ဇပညောတိ၊ အဝကုဇ္ဇပညော-ဟူ
သည်ကား။ အဓောမုခပညော၊ အောက်သို့မျက်နှာလှည့်သော ပညာရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥစ္ဆဂံပညောတိ၊ ဥစ္ဆဂံပညော-ဟူသည်ကား။ ဥစ္ဆဂံသဒိသ-
ပညော၊ ခါးပိုက်ဥစ္စာနှင့် တူသော ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုထုပညောတိ၊
ပုထုပညော-ဟူသည်ကား။ ဝိတ္တာရိကပညော၊ ပျံ့နှံ့သော ပညာရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဒိကလျာဏန္တိ အာဒိသု၊ အာဒိကလျာဏံ ဤသို့ အစရှိ
သော ပါဌ်တို့၌။ အာဒိတိ၊ အာဒိ-ဟူသည်ကား။ ပုဗ္ဗပဌပနာ၊ ရှေးဦး
စွာ ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ မဇ္ဈေတိ၊ မဇ္ဈေ-ဟူသည်ကား။ ကထာဝေမဇ္ဈံ၊ စကား
၏အလယ်တည်း။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ပရိယောသာနံ-ဟူသည်ကား။ သန္နိဌာနံ၊
စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မံ၊
တရားကို။ ကထေန္တော၊ ဟောကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပုဗ္ဗ-
ပဌပနေပိ၊ ရှေးဦးစွာသော အားထုတ်ခြင်း၌လည်း။ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ ဝေ၊
ကောင်းမြတ်သည်ကိုသာလျှင်။ အနဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်မရှိ သည် ကိုသာ လျှင်။
ကတွာ၊ ပြု၍။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မဇ္ဈေပိ၊ အလယ်၌လည်း
ကောင်း။ ပရိယောသာနေပိ၊ အဆုံး၌လည်းကောင်း။ (ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ ဝေ၊
ကောင်းသည်ကိုသာလျှင်။ အနဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်ကို သာလျှင်။

၁။ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မံ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။
၃။ မဇ္ဈန္တိ = (ဆဋ္ဌ) ၄။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။ ၅။ ဝေမဇ္ဈေပိ = (ဆဋ္ဌ)

ကတော၊ ပြု၍။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။) ၈။ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အစ၊
 အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလောကောင်းခြင်းတို့၌။ ဒေသနာယံ၊ ဒေသနာတော်၏။
 အာဒိမဇ္ဈပရိယောသနာနိ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ (အာဒိမဇ္ဈပရိယောသနာနိ၊ အစ၊ အလယ်၊
 အဆုံး တို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထို ဒေသနာ၊ သာသနာ နှစ်ပါး
 တို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ စတုပ္ပဒိက-
 ဂါထာယံ၊ လေးပဒရရှိသော ဂါထာ၏။ ပဌမပဒံ၊ ရှေးဦးစွာသော ပဒ-သည်။
 အာဒိ၊ အစ မည်၏။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ပဒ-တို့သည်။ မဇ္ဈံ၊
 အလယ်မည်၏။ အဝသာနပဒံ၊ အဆုံးဖြစ်သော ပဒ-သည်။ ပရိယောသနံ၊
 အဆုံးမည်၏။ ကောနုသန္တိကဿ၊ တစ်ခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တဿ၊
 သုတ်၏။ နိဒါနံ၊ နိဒါနိးသည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။ အနုသန္တိ၊ အနုသန္ဓေသည်။
 မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ ဣဒမဝေ၊ စတုတ္ထမဝေ၊ စ-ဟူ၍။ အပ္ပနာ၊ အပြီးအဆုံး
 နိဂုံးအုပ်ခြင်းသည်။ ပရိယောသနံ၊ အဆုံးမည်၏။ အနောကနုသန္တိကဿ၊
 များသော အနုသန္ဓေရှိသော။ (သုတ္တဿ၊ သုတ်၏။) ပဌမော၊ ပထမဖြစ်သော။
 အနုသန္တိ၊ အနုသန္ဓေသည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။ တတော၊ ထိုပထမအနုသန္ဓေမှ။
 ပရိ၊ နောက်၌။ ကော၊ တစ်ခုသော။ (အနုသန္တိ) ဝါ၊ အနုသန္ဓေသည်လည်း
 ကောင်း။ အနောက၊ တပါးမက များကုန်သော။ (အနုသန္တိယော) ဝါ၊ အနု
 သန္ဓေတို့သည်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ ပစ္ဆိမော၊ အဆုံးဖြစ်
 သော။ (အနုသန္တိ၊ အနုသန္ဓေသည်။) ပရိယောသနံ၊ အဆုံးမည်၏။ အယံ၊
 ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၌။
 နယော၊ သိကြောင်းဖြစ်သော နည်းတည်း။ ပန၊ ဒေသနာ၌ သိကြောင်း
 ဖြစ်သောနည်းမှတစ်ပါး သာသနာ၌ သိကြောင်းဖြစ်သော နည်းကို ဆိုဦးအံ့။
 သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ သီလံ၊ သီလ-သည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။
 သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ ပရိ-
 ယောသနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အာဒိ၊
 အစ မည်၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ်သည်။ ပရိယောသနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိပဿနာ၊
 ဝိပဿနာသည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်
 ၏။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ ပရိယောသနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ်သည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊

၁။ ကော= (ဆဋ္ဌ) ၂။ အနောက= (ဆဋ္ဌ)

နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဇွံ၊ ဇွော၊ နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ ကယိရမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သီလ-
သမာဓယော၊ သီလ၊ သမာဓိ တို့သည်။ အာဒိ၊ အစ မည်၏။ ဝိပဿနာ-
မဂ္ဂါ၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ် တို့သည်။ မဇ္ဈ၊ အလယ်မည်၏။ ဖလနိဗ္ဗာနာနိ၊ ဖိုလ်၊
နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။

သာတ္တန္တိ၊ သာတ္တိ-ဟူသည်ကား။ သာတ္တကံ၊ အကျိုးရှိသည်ကို။ ကတော၊
ပြု၍။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ သဗျဉ္ဇနန္တိ၊ သဗျဉ္ဇနံ-ဟူသည်ကား။ အက္ခရ-
ပါရိပူရိ၊ အက္ခရာ၏ ပြည့်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။
ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-ဟူသည်ကား။ သကလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံ
ပြည့်စုံသည်ကို။ အနုနံ၊ မယုတ်သည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောကုန်
၏။ ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ဟူသည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်ကို။ နိဇ္ဇဋ္ဌံ၊
အရှုတ်အထွေး အမြေးအယှက် မရှိသည်ကို။ နိဂ္ဂဟိ၊ အထုံးအဖွဲ့ မရှိသည်ကို။
ကတော၊ ပြု၍။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိတိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ
ပကာသေန္တိ-ဟူသည်ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒေသေန္တော စ၊ ဟောတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ သေဠစရိယဘူတံ၊ မြတ်သောအကျင့် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ အရိယံ၊ မြတ်
သော။ အဋ္ဌဂီကံ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ပကာသေန္တိ၊
ပြုကုန်၏။ နေဝ အာဒိ၊ မနသိ ကရောတိတိ၊ နေဝ အာဒိ၊ မနသိ ကရောတိ-ဟူ
သည်ကား။ ပုဗ္ဗပဌပနံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော တရားဒေသနာကို။ နေဝ မနသိ
ကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။

ကုမ္ဘောတိ၊ ကုမ္ဘော-ဟူသည်ကား။ ဃဇ္ဇော၊ အိုးတည်း။ နိက္ကုဇ္ဇောတိ၊
နိက္ကုဇ္ဇော-ဟူသည်ကား။ အခေမုခေါ၊ အောက်သို့မျက်နှာ ရှိသည်ဖြစ်၍။
ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ၊ ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသော ဤ
ပါဌ၌။ နိက္ကုဇ္ဇော၊ မောက်၍ထားအပ်သော။ ကုမ္ဘော ဝိယ၊ အိုးကဲ့သို့။ အဝကုဇ္ဇ-
ပညော၊ အောက်သို့မျက်နှာလှည့်သော ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၉၀) ဥဒကာသိဉ္ဇနကာလော ဝိယ၊ ရေကိုသွန်း
လောင်းသောအခါကဲ့သို့။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာကို။ လဒ္ဓကာလော၊
ရအပ်သောအခါကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဥဒကာယ၊ ရေ၏။ ဝိဝဇ္ဇန-
ကာလော ဝိယ၊ လျှောက်သောအခါကဲ့သို့။ တသ္မိ၊ အာသနေ၊ ထို တရားနာ

သောသုတို့၏နေရာ၌။ နိသိန္ဓဿ၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ သင်ယူခြင်း
ငှာ။ အသမတ္ထကာလော၊ မစွမ်းနိုင်သောအခါကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ အသဏ္ဌာနကာလော ဝိယ၊ မတည့်သောအခါကဲ့သို့။
ဥဂ္ဂဟေတော၊ သင်ယူ၍။ အသလ္လကုဏကာလော၊ မမှတ်နိုင်သောကာလကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အာကိဏ္ဏာနိတိ၊ အာကိဏ္ဏာနိ-ဟူသည်ကား။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ ထည့်အပ်ကုန်၏။
သတိသမ္မောသာယ၊ ပကိရေယျာတိ၊ သတိသမ္မောသာယ ပကိရေယျ-ဟူသည့်
ကား။ မုဋ္ဌဿတိတာယ၊ လွတ်သောသတိ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကိရေယျ၊
ဖရိဖရဲကြဲရာ၏။ ဝေမေဝ ခေါ်တိ ဧတ္ထ၊ ဝေမေဝ ခေါ်-ဟူသော ဤပါဌ၌။
ဥစ္ဆဂေါဝိယ၊ ခါးပိုက်ဥစ္စာကဲ့သို့။ ဥစ္ဆဂံပညော၊ ခါးပိုက်ဥစ္စာနှင့် တူသော
ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ နာနာဓဇ္ဇကာနိ
ဝိယ၊ အထူးထူးသောခဲဖွယ်တို့ကဲ့သို့။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိ
သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
ဥစ္ဆဂေါ ခါးပိုက်၌။ နာနာဓဇ္ဇကာ၊ အထူးထူးသော ခဲဖွယ်တို့ကို။ ခါဒန္တဿ၊
ခဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိသိန္ဓကာလော ဝိယ၊ နေသောကာလကဲ့သို့။ တသ္မိံ အာသနေ၊
ထို တရားနာသောသုတို့၏နေရာ၌။ နိသိန္ဓဿ၊ ထိုင်နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဂ္ဂဟေတု-
ကာလော၊ သင်ယူသောကာလကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊
ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သတိသမ္မောသာ၊ သတိလွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိကိရေယျ ကာ-
လော၊ ဝိယ၊ ဖရိဖရဲကြဲသောအခါကဲ့သို့။ ဘသ္မာ အာသနာ၊ ထို တရားနာသော
သုတို့၏ နေရာမှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသလ္လကု-
ဏကာလော၊ မမှတ်နိုင်သောကာလကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဥက္ကုဇ္ဇောတိ၊ ဥက္ကုဇ္ဇော- ဟူသည်ကား။ ဥပရိမုခေါ၊ အထက်သို့မျက်နှာ
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ သဏ္ဌာတိတိ၊ သဏ္ဌာတိ- ဟူသည်ကား။
ပတိဋ္ဌဟတိ၊ တည်၏။ ဝေမေဝ ခေါ်တိ ဧတ္ထ၊ ဝေမေဝ ခေါ်-ဟူသောဤ
ပါဌ၌။ ဥပရိမုခေါ၊ အထက်သို့ မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဌပိတော၊ ထားအပ်
သော။ ကုမ္မော ဝိယ၊ အိုးကဲ့သို့။ ပုထုပညော၊ ကြီးကျယ်သောပညာရှိသော။
ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဥဒကဿ၊ ရေကို။ အာသိတ္ထကာ-
လော ဝိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သောကာလကဲ့သို့။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာကို။
လဒ္ဓကာလော၊ ရအပ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။

၁။ ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပက္ခိရဏကာလော=(ဆဋ္ဌ)

ပဋိမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၁-သဗြဟ္မကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၈၅

သဏ္ဌာနကာလော ဝိယ၊ တညသောကာလကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထို တရားနာသောသူ တို့၏ နေရာ၌။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဂ္ဂဏ္ဌနကာလော၊ သင်ယူ သော ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ နော ဝိဝဋ္ဌနကာလော ဝိယ၊ မလျှော ကျသော ကာလကဲ့သို့။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သလ္လက္ခဏကာလော၊ မှတ်နိုင်သောကာလကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဒုမ္မေဓောတိ၊ ဒုမ္မေဓော-ဟူသည်ကား။ နိပ္ပုဉ္ဇော၊ ပညာရှိသည်။ အဝိ- စက္ခဏောတိ၊ အဝိစက္ခဏော-ဟူသည်ကား။ သံဝိဒဟနပညာယ၊ စီရင်ကြောင်း ဖြစ်သော ပညာမှ။ ရဟိတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓာတိ၊ ဂန္ဓာ-ဟူသည် ကား။ ဂမနသီလော၊ သွားတတ်သော အလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေ- ယျော ဧတေန ဝုစ္စတီတိ၊ သေယျော ဧတေန ဝုစ္စတီ-ဟူသည်ကား။ တဿှ၊ ထိုကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥတ္တရိတဓရာတိ၊ အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလဇ္ဈာတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလဇ္ဈာ-ဟူသည် ကား။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဿ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားအား။ အနုဓမ္မံ သဟ သီလေန၊ လျော်သော လောကုတ္တရာတရားနှင့် တကွဖြစ်သော သီလဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလဒံ၊ မင်္ဂကိုရုခြင်း၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခဿာတိ၊ ဒုက္ခဿ-ဟူသည်ကား။ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအပေါင်း၏။ အန္တကဓရာ သိယာတိ၊ အန္တကဓရာ သိယာ ဟူသည်ကား။ ကောဋိကဓရာ၊ အဆုံးဟုဆိုအပ်သော အစွန်းကိုပြသည်။ ပရိစ္ဆေဒကဓရာ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြသည်။ ပရိယန္တကဓရာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အစွန်းကိုပြသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒသမသုတ်၏ အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ၊ ပုဂ္ဂလဝဂ်တည်း။

၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၁-သဗြဟ္မကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ၊ စတုတ္ထဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။ အဇ္ဈာဂါရေတိ၊ အဇ္ဈာဂါရ-ဟူသည်ကား။ သကေ သရေ၊ မိမိအိမ်၌။ ပုဇိတာ ဟောဇ္ဈိတိ၊ ပုဇိတာ ဟောဇ္ဈိ-ဟူသည်ကား။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် ဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန တေန၊ ထိုထိုဝတ္ထုဖြင့်။ ပဋိဇဉ္ဇိတာ၊ သုတ်သင်အပ် ကုန်သည်။

၁+၁။ တေသ္မာ ပုဂ္ဂလာ (=ဆဌ) ၂။ ပရိဝဋ္ဌုမကဓရာ = (ဆဌ)
၃။ ယံ သရေ = (ဆဌ) ၄။ တေန-တစ်ပုဒ်သာ = (ဆဌ)

၁၁

ဂေါပိတော၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မာတာပိတုပူဇကာနိ၊ အမိအဖတို့ကို ပူဇော်တတ်ကုန်၏။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့သည်။ မာတာပိတုဟိ၊ အမိအဖတို့ဖြင့်။ သဗြဟ္မကောနိ၊ အမြတ်အထွတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပကာသေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ (ဌ၊ ဒု-၉၉) နေသံ၊ ထိုအမျိုးတို့၏။ သပုဗ္ဗာစရိယကာဒိဘဝံ၊ လက်ဦးဆရာ အရှေ့သည်တို့၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြုလုပ်သည်ဖြစ်၍။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိတိအာဒိ၊ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ-အစရှိသောပါဌ၌။ ဗြဟ္မာတိအာဒိနိ၊ ဗြဟ္မာ-ဤသို့အစရှိသော ဝါကျတို့ကို။ တေသံ၊ ထိုအမိအဖတို့၏။ ဗြဟ္မာဒိဘဝသေနတ္ထံ၊ ဗြဟ္မာ-အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဗဟုကာရာတိ၊ ဗဟုကာရာ-ဟူသည်ကား။ ပုတ္တာနံ၊ သားတို့အား။ ဗဟုပကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိကုန်၏။ အာပါဒကာတိ၊ အာပါဒကာ-ဟူသည်ကား။ ဇီဝိတဿ၊ အသက်ကို။ အာပါဒကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားတို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ မာတာပိတုဟိ၊ အမိအဖတို့သည်။ အာပါဒိတံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ပါလိတံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်၏။ သဋ္ဌိတံ၊ စေ့စပ်အပ်၏။ အနုပ္ပဗန္ဓေန၊ အစဉ်ဖွဲ့သဖြင့်။ ပဝတ္ထိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ပေါသကာတိ၊ ပေါသကာ-ဟူသည်ကား။ ဟတ္ထပါဒေ၊ လက်ခြေတို့ကို။ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ဟဒယလောဟိတံ၊ ရင်သွေးကို။ ပါယေတွာ၊ သောက်စေ၍။ ပေါသေတာရေ၊ မွေးမြူတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရေတိ (ဧတ္ထ)၊ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရေ-ဟူသောဤပါဌ၌။ ဟိ(ဝိတ္တာရေ)၊ အကျယ်ကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) ပုတ္တာနံ၊ သားတို့၏။ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ဤသတ္တလောက၌။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏဿ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံကို။ ဒဿနံ နာမ၊ မြင်ခြင်းမည်သည်ကား။ မာတာပိတရေ၊ အမိအဖတို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဇေတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဣမဿ လောကဿ၊ ဤသတ္တလောကကို။ ဒဿေတာရေ နာမ၊ ပြတတ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရေတိ(ဧတ္ထ)၊ ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရေ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ (ဗြဟ္မာတိ တေ၊ ဗြဟ္မာ-ဟူသောဤအမည်သည်။) သေဋ္ဌာဓိဝစနံ၊ အမြတ်ကဲ့စွာဆိုအပ်သော အမည်တည်း။ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ မေတ္တာ၊

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၁-သင်္ဃဟူကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၈၇

မေတ္တာလည်းကောင်း။ ကရုဏာ၊ ကရုဏာလည်းကောင်း။ မုဒိတာ၊ မုဒိတာလည်း
ကောင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတဿော၊
လေးပါးကုန်သော။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဟိတာ၊ မစွန့်အပ်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။
မာတာပိတုနံ၊ အမိအဖတို့သည်။ ပုတ္တကေသု၊ သားငယ်တို့၌။ စတဿော၊
လေးပါးကုန်သော။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဟိတာ၊ မစွန့်အပ်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟာ၊ ထိုလေးပါးသောဘာဝနာကို မစွန့်ခြင်း
တို့ကို။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုတို့ လေးပါးသောဘာဝနာကို မစွန့်သော
အခါ၌။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။-ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဒါရကေ၊
သူငယ်သည်။ ကုတ္တိဂတသ္မိံ၊ အမိဝမ်း၌တည်သည်ရှိသော်။ “ကဒါ၊ အဘယ်
အခါ၌။ အရောဂံ၊ အနာမရှိသော။ ပရိပုဏ္ဏဂ်ပစ္စင်္ဂံ၊ ပြည့်စုံသောအင်္ဂါကြီးငယ်
ရှိသော။ ပုတ္တကံ၊ သားငယ်ကို။ (ဗယ်၊ ငါတို့သည်။) ပဿိယာမ နု ခေါ၊
မြင်ရပါကုန်အံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ မာတာပိတုနံ၊ အမိအဖတို့အား။ မေတ္တာ-
စိတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ မေတ္တာဖြစ်သည်မှ
တပါး ကရုဏာဖြစ်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သေ-ဇေသော၊
ဤလူငယ်သည်။ မန္တော၊ ပညာနို့သည်ဖြစ်၍။ ဥတ္တာနသေယျကော၊ ပက်လက်
အိပ်ထတ်ခါမျှဖြစ်၍။ ဥိကာဟိ၊ သန်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါဏကေဟိ ဝါ၊
ပိုးတို့သည်လည်းကောင်း။ မင်္ဂလာဒိဟိ၊ ကြမ်းပိုး အစရှိကုန်သော။ ပါဏ-
ကေဟိ ဝါ၊ ပိုးတို့သည် လည်းကောင်း။ ဒဇ္ဈော၊ ခဲအပ်သည်ဖြစ်၍ လည်း
ကောင်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ခုက္ခသေယျာယ၊ ဆင်းရဲစွာအိပ်ခြင်းဖြင့်။ ပိဋ္ဌိတော
ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ပရောဒတိ၊ ငို၏။ ဝိရဝတိ၊ မြည်
တမ်း၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသားငယ်၏။ သဒ္ဓါ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်း
သော အသံကို။ သုတော၊ ကြား၍။ မာတာပိတုနံ၊ အမိအဖတို့အား။ ကာရုညံ၊
သနားသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ကရုဏာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊
ကရုဏာ ဖြစ်သည်မှတပါး မုဒိတာဖြစ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ အာဓာဝိတော၊
ရှေးရှုပြေး၍။ ဝိဓာဝိတော၊ ထိုမှဤမှ ပြေး၍။ ကိဋ္ဌနကာလေ ဝါ၊ ကစား
သောအခါ၌ လည်းကောင်း။ လောဘနိယဝယသ္မိံ၊ တပ်မက်မောဖွယ်သော
အရွယ်၌။ ဌိတကာလေ ဝါ၊ တည်သောအခါ၌လည်းကောင်း။ ဒါရကံ၊ သတို့
သားငယ်ကို။ သြလောကေတော၊ ကြည့်၍။ မာတာပိတုနံ၊ အမိအဖတို့၏။
စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သပ္ပိမဏ္ဍေ၊ ထောပတ်ကြည်၌။ ပက္ခိတ္တသတဝိဟတကပ္ပိသ-
ပိစုပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော အကြိမ်တစ်ရာ ဖတ်အပ်သော ဝါဂ္ဂမ်း
လွှာကဲ့သို့။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သည်။ အာမောဒိတံ၊ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်

၈၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တုံကနိပါတ်

တတ်သည်။ ပဒမာဒိတံ၊ အပြားအားဖြင့်မင်းမြောက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုအမိအဖတို့အား။ မုဒိတာ၊ မုဒိတာကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပန၊ မုဒိတာဖြစ်သည်မှတစ်ပါး ဥပေက္ခာဖြစ်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။
 ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သေ(သေသော) ပုတ္တော၊ ဤသားသည်။ ဒါရာဘရဏံ၊
 မယားမွေးမြူခြင်းကို။ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား။
 အဂါရံ၊ အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အုပ်စိုး၍နေ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ မတော-
 ပိတုနံ၊ အမိအဖတို့အား။ “ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နော၊ ငါတို့၏။
 ပုတ္တကော၊ သားငယ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတယ၊ သဘောအားဖြင့်။
 ယာပေတု၊ မျှခြင်းငှာ။ သက္ကေတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ မဇ္ဈတ္တ-
 ဘာဝေါ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ကာလေ၊
 ထိုအခါ၌။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဣမိနာ
 ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ “ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော”တိ၊
 ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေတိ (တ္ထေ)၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ-ဟူသော
 ဤပါဌ်၌။ ဟိ(ဝိတ္တာရော)၊ အကျယ်ကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။)
 မာတာပိတရော၊ အမိအဖတို့သည်။ ဇာတကာလတော၊ ဖွားမြင်သောအခါမှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ “ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိသိဒ၊ ထိုင်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိဋ္ဌ၊ ရပ်လော့။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သယ၊ အိပ်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဓါဒ၊ ခဲလော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘုဉ္ဇ၊ စားလော့။ အယံ၊ ဤသည်။ တေ၊ သင်၏။
 ဘာတာ၊ အစ်ကိုတည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အယံ၊ ဤသူကို။
 ဘာတိကာတိ၊ အစ်ကိုဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ခေါ်ဆိုသင့်၏။ အယံ၊ ဤသူကို။
 ဘဂိနီတိ၊ နှမဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ခေါ်ဆိုသင့်၏။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော
 အမှုကို။ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သောအမှုကို။
 ကာတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ အသုက္ခံ နာမ၊ ဤမည်သောသူသို့။
 ဥပသက္ခမိတု၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အသုက္ခံ နာမ၊ ဤမည်သောသူ
 သို့။ ဥပသက္ခမိတု၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂါဟာပေန္တိ၊
 ယူစေကုန်၏။ သိက္ခာပေန္တိ၊ သင်စေကုန်၏။ အထ၊ ထိုနောင်မှ။ အပရဘာဂေ၊
 တပါးသော ကြီးရင့်သောအဖို့၌။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ အာစရိယာ၊
 ဆရာတို့သည်။ ‘ဟတ္ထိသိပ္ပအဿသိပ္ပရထသိပ္ပဓနံသိပ္ပထရုသိပ္ပမုဒ္ဒါဂဏနာဒီနိ၊

ခ။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။ ၂။ တဉာတဉာတိ ဝုတ္တဗ္ဗော(ဆဋ္ဌ)

၀၀၀

ဆင်အတတ်၊ မြင်းအတတ်၊ ရထားအတတ်၊ လေးအတတ်၊ သန်လျက်-လုံမ
 စသောလက်နက်အတတ်၊ လက်ဆစ်ချိုးရေတွက်သော ဂဏန်းအတတ် အစရှိ
 သည်တို့ကို။ သိက္ခာပေန္တိ၊ သင်စေကုန်၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၀) အညော၊
 တပါးသော ဆရာသည်။ သရဏာနိ၊ သရဏဂုံတို့ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ အညော၊
 တပါးသော ဆရာသည်။ သိလေသု၊ သိလတို့၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။
 အညော၊ တပါးသောဆရာသည်။ ပဗ္ဗာဇေတိ၊ ရှင်ပြုစေ၏။ အညော၊ တပါး
 သောဆရာသည်။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေတိ၊ သင်
 စေ၏။ အညော၊ တပါးသောဆရာသည်။ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ ပဉ္စင်းခံစေ၏။
 အညော၊ တပါးသောဆရာသည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနိ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အစရှိ
 သည်တို့သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗပ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ တေ (အာစရိယာ)၊ ထို ဆင်အတတ်၊ မြင်းတတ် အစရှိသည်ကိုသင်
 စေကုန်သောဆရာ အစရှိသည်တို့သည်။ ပစ္ဆာစရိယာ နာမ၊ နောက်ဖြစ်
 သော ဆရာတို့မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မာတာပိတရော ပန၊
 အမိအဖတို့သည်ကား။ သဗ္ဗပဌမာ၊ ခပ်သိမ်းသောဆရာတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်
 ကုန်သော။ (အာစရိယာ နာမ၊ ဆရာတို့မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)
 တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ” တိ၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ-ဟူ၍။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ-ဟူသောပါဌ၌။
 ဝုစ္စရေတိ၊ ဝုစ္စရေ-ဟူသည်ကား။ ဝုစ္စန္တိ ကထိယန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အာဟု-
 နေယျာ စ ပုတ္တာနန္တိ၊ အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ-ဟူသည်ကား။ ပုတ္တာနံ၊
 သားသမီးတို့၏။ အာဟုတံ၊ အဝေးမှဆောင်၍ ပူဇော်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း
 ကောင်း။ ပါဟုတံ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ပူဇော်အပ်သော ဝတ္ထုကို
 လည်းကောင်း။ အဘိသခံတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော ဝတ္ထု ကိုလည်း ကောင်း။
 အန္ဓုပါနာဒိံ စ၊ ထမင်း၊ အဖျော်-အစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ အရဟန္တိ၊
 ထိုက်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအဝေးမှဆောင်၍ပူဇော်အပ်သော ဝတ္ထုအစရှိသည်
 ကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူခြင်းငှာ။ အနုစ္စဝိကာ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ” န္တိ၊
 အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပဇာယံ အနုကမ္မ-
 ကာတံ၊ ပဇာယ အနုကမ္မကာ-ဟူသည်ကား။ ပရေသံ၊ တပါးသောသူတို့၏။
 ပါဏေ၊ အသက်တို့ကို။ အစ္စန္တိတွာပိ၊ ဖြတ်၍လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဇံ၊
 သားကို။ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဂေါပါယန္တိ၊ လုံခြုံစေကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “ပဇာယ အနုကမ္မကာ” တိ၊ ပဇာယ အနုကမ္မကာ-ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

နမဿေယျာတိ၊ နမဿေယျ-ဟူသည်ကား။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သက္ကဓရေယျာတိ၊ သက္ကဓရေယျ-ဟူသည်ကား။ သက္ကာရေန၊ ရှိသေခြင်းဖြင့်။ ပဋိမာနေယျ၊ မြတ်နိုးရာ၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တံ သက္ကာရံ၊ ထိုအရိုးအသေပြုခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “အန္တေနာ”တိ အာဒိ၊ အန္တေန-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို အန္တေန-အစရှိသောပါဌ၌။ အန္တေနာတိ၊ အန္တေန-ဟူသည်ကား။ ယာဂုတတ္ထ-ခါဒနိယေန၊ ယာဂု၊ ထမင်း၊ ခဲဖွယ်ဖြင့်။ ပါနေနာတိ၊ ပါနေန-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌဝိဓပါနေန၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသောအဖျော်ဖြင့်။ ဝတ္ထေနာတိ၊ ဝတ္ထေန-ဟူသည်ကား။ နိဝါသနပါရူပနကေန၊ ဝတ်စရာ၊ ရုံစရာဖြစ်သော အဝတ်ပုဆိုးဖြင့်။ သယနေနာတိ၊ သယနေန-ဟူသည်ကား။ မဉ္ဇပိဋ္ဌာနုပ္ပဒါနေန၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကို ပေးသဖြင့်။ ဥစ္ဆာဒနေနာတိ၊ ဥစ္ဆာဒနေန-ဟူသည်ကား။ ဒုဂ္ဂန္တံ၊ မကောင်းသောအနံ့ကို။ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ သုဂန္တကရဏုစ္ဆာဒနေန၊ ကောင်းသောအနံ့ကိုပြုခြင်းငှာ ဖုံးလွှမ်းခြင်းဖြင့်။ နှာပနေနာတိ၊ နှာပနေန-ဟူသည်ကား။ သိတေ၊ ချမ်းအေးသောအခါ၌။ ဥဏှောဒကေန၊ ရေခွေးဖြင့်။ ဥဏှေ၊ ပူအိုက်သောအခါ၌။ သိတောဒကေန၊ ရေအေးဖြင့်။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့ကို။ ပရိသိဉ္စိတွာ၊ သွန်းလောင်း၍။ နှာပနေန၊ ရေချိုးခြင်းဖြင့်။ ပါဒါနံ ဓောဝနေနာတိ၊ “ပါဒါနံ ဓောဝနေန-ဟူသည်ကား။ ဥဏှောဒကသိတောဒကေဟိ၊ ရေခွေး၊ ရေအေးတို့ဖြင့်။ ပါဒဓောဝနေန စေဝ၊ ခြေဆေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ တေလမက္ခနေန စ၊ ဆီသုတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပေစ္စာတိ၊ ပေစ္စ-ဟူသည်ကား။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ၊ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ-ဟူသည်ကား။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မာတာပိတုသု၊ အမိအဖတို့၌။ ပါရိစရိယံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပါရိစရိယကာရဏာ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုအမိအဖကို လုပ်ကျွေးသောသူကို။ ပဏ္ဍိတမနုဿာ၊ ပညာရှိသောလူတို့သည်။ ဣဓေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌သာလျှင်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကသို့။ ဂန္ဓာ ပန၊ ရောက်၍ကား။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ မာတာပိတုဥဋ္ဌာကော၊ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးသော။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့်။ အာမောဒတိ၊ အစမှစ၍ မွေ့လျော်၏။ ပမောဒတိ၊ အပြားအားဖြင့်မွေ့လျော်၏။ ဣတိ၊ ဤသည့်လျှင် ပထမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသော စကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

၁။ ဓောဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့ = (နိဿယမူဟောင်း)

၂-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ တထာရူပေါတိ၊ တထာရူပေါ-ဟူသည် ကား။ တထာဇာတိကော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သမာဓိပဋိလာဘောတိ၊ သမာဓိပဋိလာဘော-ဟူသည်ကား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာလာဘော၊ စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းကိုရခြင်းသည်။ ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေတိ ဧတ္ထ၊ ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ-ဟူသောဤပါဌ၌။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ ပရဿ စ၊ သူတပါး၏လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘယေသမ္ပိန္နစပါ၊ စုံသောသူတို့၏လည်းကောင်း။ ကာယော၊ ကိုယ်ကို။ သဝိညာဏကဋ္ဌေန၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော အနက်သဘောဖြင့်။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတော၊ ပြု၍။ ဣမသ္မိန္နိ၊ ဣမသ္မိံ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာတိ၊ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ-ဟူသည်ကား။ အဟင်္ကာရဒိဋ္ဌိ စ၊ ငါဟူသော အခြင်းအရာရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း။ မမင်္ကာရတဏှာ စ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူသောအခြင်းအရာရှိသော တဏှာလည်းကောင်း။ မာနာနုသယော စ၊ မာနာနုသယလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ (ဌ၊ ဒု-၁၀၁) ပရဿ စ၊ သူတပါး၏လည်းကောင်း။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ နာဿတိ၊ နာဿ-ဟူသည်ကား။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသုတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု-ဟူသည်ကား။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ရူပါရုံဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရသာ၊ ဗောဓဗ္ဗဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဗောဓဗ္ဗဗ္ဗာရုံဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်လည်းကောင်း။ သဿတာဒိနိမိတ္တံ၊ သဿတ အစရှိသောနိမိတ်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလနိမိတ္တံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်လည်းကောင်း။ ဓမ္မနိမိတ္တံ၊ တရားဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧ ရူပေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာနံ၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု စ၊ အလုံးစုံသောနိမိတ်တို့၌ လည်းကောင်း။ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိန္နိ၊ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ-ဟူသည်ကား။ ဖလသမာဓိဉ္ဇေဝ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်းကောင်း။ ဖလဉာဏဉ္ဇ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ သိယာတိ၊ သိယာ-ဟူသည်ကား။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခုနောတိ၊ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခုနော-ဟူသည်ကား။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။

ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏိတန္တိ (ဣမိနာ)၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏိတံဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။
 နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဟိ
 (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ကိလေသဒနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ သန္တ-
 တာယ၊ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တံ နာမ၊ သန္တ-မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်
 သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဣတိ (မနသိ ကတွာ)၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ သမာ-
 ပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍သာလျှင်။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တစ်နေ့ပတ်
 လုံးလည်း။ နိသိန္နဿ၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တပ္ပါဒ်သည်။ သန္တ-
 နန္တော၊ ငြိမ်သက်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)ပိ၊ ထို
 ကြောင့်လည်း။ သန္တံ၊ သန္တ-မည်၏။ ပဏိတန္တိ၊ ပဏိတံ-ဟူသည်ကား။
 သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍။ နိသိန္နဿပိ၊ နေသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တပ္ပါဒ်သည်။ ပဏိတန္တော၊ မှန်မြတ်၏
 ဟူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊
 နိဗ္ဗာန်သည်။ ပဏိတံ နာမ၊ ပဏိတံ-မည်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိအာဒိ-
 နိပိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော-ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်လည်း။ တဿေ-
 ဝ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစံဖြစ်သော စကားတို့တည်း။
 ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၏
 ငြိမ်းရာဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ ဒိဝသဘာဂမ္ပိ၊ နေ
 အဖို့ ပတ်လုံးလည်း။ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍။ နိသိန္နဿပိ၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏
 လည်း။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တပ္ပါဒ်သည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောစော၊ အလုံးစုံ
 သော သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာဟူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။
 တထာ၊ ထိုအတူ။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ တဝေသု၊ တဝတို့၌။ ဝါနသင်္ခါ-
 တာယ၊ ဝါန-ဟုဆိုအပ်သော။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ တသ္မိံ၊
 ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍။ နိသိန္နဿ၊ နေ
 သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တပ္ပါဒ်သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်နန္တော၊ နိဗ္ဗာန်
 ဟူ၍နိဗ္ဗာန်ဟူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗ-
 သင်္ခါရသမထောတိအာဒိနိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော - ဤသို့အစရှိကုန်သော။
 နာမဒနိ၊ အမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အဋ္ဌဝိဓေ၊ ရှစ်ပါး
 အပြားရှိသော။ ဣမသ္မိံ၊ ဤ သန္တံ-ပဏိတံ-အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌။
 အာဘောဂသမန္နာဟာရေနလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သောစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်
 သော။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဧကောပိ၊ တစ်ပါးသောစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်
 င်းကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဧဝံ၊ နှစ်ပါးသောစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း

တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော စိတ်တို့ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ လဗ္ဘန္တေဝ၊ ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

သင်္ခါယာတိ၊ သင်္ခါယ-ဟူသည်ကား။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဇာနိတှာ။ သိ၍။ ပရောပရာနိတိ၊ ပရောပရာနိ-ဟူသည်ကား။ ပရာနိ စ၊ သူတပါး၏ အဇ္ဈတ္တိကာယဘနတို့သည် လည်းကောင်း။ သြပရာနိ စ၊ မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တိကာယဘနတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပရအတ္တဘာဝသကဇာတ္တဘာဝါနိ၊ သူတပါးအတ္တဘော၊ မိမိအတ္တဘောတို့သည်။ ပရာနိ စ၊ ပရ-မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သြပရာနိ စ၊ သြပရ-မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ (ဝုတ္တော)၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယဿာတိ၊ ယဿ-ဟူသည်ကား။ ယဿ အရဟတော၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣဉ္စိတန္တိ၊ ဣဉ္စိတံ-ဟူသည်ကား။ ရာဂိဉ္စိတံ၊ ရာဂဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိကိလေသဒုစ္စရိတိဉ္စိတံ၊ ဒေါသတည်းဟူသောတုန်လှုပ်ခြင်း၊ မောဟတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း၊ မာနတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကိလေသတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ဒုစ္စရိက်တည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ဣဉ္စိတာနိ၊ ဤ တုန်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ ဣမာနိ စလိတာနိ၊ ဤ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ ဣမာနိ ဖန္နိတာနိ၊ ဤထက် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ နတ္ထိ ကုဟိဉ္စိတိ၊ နတ္ထိ ကုဟိဉ္စိ-ဟူသည်ကား။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ကောရမ္မဏေပိ၊ ထင်ခဲ့သော အာရုံ၌လည်း။ နတ္ထိ(နသန္တိ)၊ မရှိကုန်။ သန္တောတိ၊ သန္တော-ဟူသည်ကား။ ပစ္စနိကကိလေသာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏။ သန္တတာယ၊ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှငြိမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဓုမောတိ၊ ဝိဓုမော-ဟူသည်ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဓမ္မဝိရဟိတော၊ ကာယဒုစ္စရိက်စသော အခိုးမှကင်းသည်ဖြစ်၍။ အနိဿောတိ၊ အနိဿော-ဟူသည်ကား။ ရာဂါဒိဤသဝိရဟိတော၊ ရာဂ-စသော ဆင်းရဲမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိရာဿောတိ၊ နိရာဿော-ဟူသည်ကား။ နိတ္တဏှော၊ တဏှာမရှိသည်ဖြစ်၍။ အတာရိတိ၊ အတာရိ-ဟူသည်ကား။ တိဏှော ဥတ္တိဏှော၊ ကူးမြောက်ပြီ။ သမတိက္ကန္တော၊ ကောင်းစွာလွန်မြောက်ပြီ။ သောတိ၊ သောဟူသည်ကား။ အရဟံ၊ တထောင်ငါးရာကိုလေသာတို့မှ လွန်းစွာဝေးတော်မူ

၁။ သင်္ခါရာတိ။ သင်္ခါရာဟူသည်ကား။ (နိဿယမူဟောင်း)

ပြီးသော။ သော ခိဏာသဘော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇာတိဇရန္တိ ဧတ္ထ၊
 ဇာတိဇရံ-ဟူသောဤပါရှိ၍။ ဇာတိဇရာဂဟဏေနေဝ၊ ဇာတိဇရာ-သဒ္ဓါဖြင့်
 ပင်လျှင်။ ဗျာဓိမရဏမ္ပိ၊ ဗျာဓိမရဏ-ကိုလည်း။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တန္တေပိ၊
 သုတ္တန်၌လည်းကောင်း။ ဂါထာယပိ၊ ဂါထာ၌လည်းကောင်း။ အရဟတ္တဖလ-
 သမာပတ္တိယေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်ကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်။ ဒုတိယသုတ်၏အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ်
 အပြီးသတ်တည်း။

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

ဧဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၂) ၃၃။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ သံခိတ္တေနာတိ၊ သံ-
 ခိတ္တေန-ဟူသည်ကား။ မာတိကာဌပနေန၊ မာတိကာထားခြင်းဖြင့်။ ဝိတ္တာရေနာ-
 တိ၊ ဝိတ္တာရေန-ဟူသည်ကား။ ဌပိတမာတိကာဝိတဇနေန၊ ထားအပ်ပြီးသော
 မာတိကာကို ဝေဖန်ခြင်းဖြင့်။ သံခိတ္တဝိတ္တာရေနာတိ၊ သံခိတ္တဝိတ္တာရေန-ဟူသည်
 ကား။ ကာလေ၊ ရံခါ၌။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကာလေ၊ ရံခါ၌။
 ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အညာတာရော စ ဒုလ္လဘာတိ၊ အညာတာရော
 စ ဒုလ္လဘာ-ဟူသည်ကား။ ပဋိဝိဇ္ဈနကပုဂ္ဂလာ ပန၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို
 ထိုးထွင်း၍သိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤအညာ-
 တာရော စ ဒုလ္လဘာ-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “သာရိ-
 ပုတ္တဧတ္ထရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ သဇ္ဇေမိ၊ စေ့စပ်
 အံ့။” ဣတိ(ဣဒံနာ) အဓိပ္ပာယေန၊ ဤသို့သော အလိုတော်ဖြင့်။ ကထေသိ၊
 ဟောတော်မူ၏။ တံ၊ ထို အညာတာရော စ ဒုလ္လဘာ-ဟူသောစကားကို။
 သုတံ၊ ကြား၍။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရား။ အဟံ၊ ဘပည့်တော်သည်။ အာဇာနိဿာမိ၊ သိနိုင်ပါအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။
 ကိဉ္ဇာပိ န ဝဒတိ၊ အကယ်၍မလျှောက်ဆို၏ ရှင်။ ပန-တထာပိ၊ ထိုသို့ မလျှောက်
 ဆိုသော်လည်း။ အဓိပ္ပာယေန၊ မိမိအလိုအားဖြင့်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုဗ္ဗေ၊
 အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ဝိဿတ္တာ၊ လွတ်လွတ် ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
 ဒေသထ၊ ဟောတော်မူပါကုန်လော့။ အဟံ၊ ဘပည့်တော်သည်။ တုဗ္ဗေဟိ၊ အရှင်
 ဘုရားတို့သည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ နယ-
 သတေန၊ နည်းအရာဖြင့်လည်းကောင်း။ နယသဟဿေန၊ နည်းအထောက်ဖြင့်

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌ပေါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယဂ္ဂ ၃-သုခရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၉၅

လည်းကောင်း။ ပဋိဝိဇ္ဈိယာမိ၊ ထိုတုင်း၍သိပါအံ့။ သေ-သော၊ ဤသိခြင်းသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဘာရာ၊ ဝန်သည်။ "ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။" လူတို့၊ ဤသို့။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒေသနာယ၊ တရားဟောခြင်း၌။ ဥဿာဟေန္တော၊ တိုက်တွန်းလိုသည်ဖြစ်၍။ တေဿ ဘဂဝါကာလောတိအာဒိ၊ တေဿဘဂဝါ၊ ကာလော-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ နားတော်လျှောက်၏။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်အား။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ "တသ္မာတိဟာတိ၊ တသ္မာတိဟ-ဟူ၍။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတသ္မာတိဟ-အစရှိသော ဒေသနာ၌။ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေတိအာဒိ၊ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ-ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ အဇ္ဈေဇ္ဇိ တဏှန္တိ၊ အဇ္ဈေဇ္ဇိ တဏှံ-ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂဉာဏသတ္တေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော လက်နက်ဖြင့်။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ ဆိန္တိ၊ ဖြတ်တော်မူပြီ။ ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနန္တိ၊ ဝိဝတ္တယိ၊ သံယောဇနံ-ဟူသည်ကား။ ဒသဝိဓေါ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို။ သမ္မလကံ၊ အမြစ်အရင်းနှင့်တကွ။ ဥဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ထုတ်၍။ ဆဇ္ဈေသိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။ သမ္မာမာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿ-ဟူသည်ကား။ သမ္မာ ဥပါယေန၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းသောအကျင့်ဖြင့်။ နဝဝိဿ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ မာနဿ၊ မာနကို။ ပဟာနာဘိသမယေန၊ ပယ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အဘိသမယဖြင့်။ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်း၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဣဒဉ္စ ပန မေတံ သာရိပုတ္တ သန္ဓာယ ဘာသိတန္တိ၊ ဣဒဉ္စ ပန မေတံ သာရိပုတ္တ သန္ဓာယ ဘာသိတံ-ဟူသည်ကား။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပါရာယနေ၊ ပါရာယန-ဝဂ်၌။ ဥဒယပဉ္စေ၊ ဥဒယ-ပဉ္စာ၌။ ဣဒံ ဖလသမာပတ္တိမေဝ၊ ဤ ဖလသမာပတ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တေ၊ ဤပဟာနံ ကာမသညာနံ-အစရှိသောစကားကို။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယံ တံ (ဝစနံ)၊ အကြင်စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ (ဝစနံ)၊ ထိုစကားကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၏။ ပဟာနံ ကာမသညာနန္တိအာဒိ၊ ပဟာနံ

ကာမသညာနံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဥဒယပဉ္စေ ၈၊ ဥဒယ-ပညာ၌ကား။ [တေံ ပဓံ၊ ဤ ပဟာနံ ကာမသညာနံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ “ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနံ” န္တိ၊ ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနံ-ဟူ၍။] အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤ အင်္ဂုတ္တရ တိက-ပါဠိတော်၌ကား။ အင်္ဂုတ္တရ-တာဏကေဟိ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကိုတတ်ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ “ကာမသညာနံ” န္တိ၊ ကာမသညာနံ-ဟူ၍။ အာရောပိတံ၊ တင်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ပဟာနံ ကာမသညာနံ၊ ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနံ-ဟူသောပါဠိ၌။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ အတ္ထော ပန၊ အနက်သည်ကား။ ကောယေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။ ကာမသညာနန္တိ၊ ကာမသညာနံ-ဟူသည်ကား။ ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို။ အရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နသညာနံ၊ ဖြစ်သောသညာတို့ကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ လောဘသဟဂတစိတ္တေဟိ၊ လောဘနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်တို့နှင့်။ သဟဇာတသညာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော သညာတို့ကို။ ဒေါမဿာန စူတယန္တိ၊ ဒေါမဿာန စူတယံ-ဟူသည်ကား။ ဟောတဉ္စ ကာမသညာနံ၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ပြု၍ဖြစ်သောသညာတို့ကိုလည်းကောင်း။ စေတသိကဒေါမနဿာနဉ္စ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော နှလုံးမသာခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ၊ နှစ်ပါးကုန်သောတရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပဟာနသင်္ခါတံ၊ တဖန်ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ အညာဝိမောက္ခံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီးသောအပိုင်းအခြားကို လျှော့မူ၍ သိကတ်သော ဝိမောက္ခကို။ ပဗြုမိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ နိဇ္ဈေသ ပန၊ ဟောနိဇ္ဈေသ ကျမ်း၌ကား။ “ကာမစ္ဆန္ဒယံ စ ဒေါမနဿယံ စ ဥဘိန္ဒံ၊ ပဟာနံ ဝုပသမံ ပဋိနိဿဂ္ဂံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ကာမစ္ဆန္ဒယံ စ ဒေါမနဿယံ စ ဥဘိန္ဒံ၊ ပဟာနံ ဝုပသမံ ပဋိနိဿဂ္ဂံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ အမတံ နိဗ္ဗာနံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပဟာနိဇ္ဈေသကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော ကာမစ္ဆန္ဒယံ စ ဒေါမနဿယံ စ ဥဘိန္ဒံ၊ ပဟာနံ ဝုပသမံ ပဋိနိဿဂ္ဂံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ အမတံ နိဗ္ဗာနံ-ဟူသောစကားကို။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ ပဟာန-သဒ္ဓါ၏အနက်ကို ထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပဟာနန္တိ၊ ပဟာနံ-ဟူသည်ကား။ ခိဏာကာရသင်္ခါတော၊

၁။ [...] ထောင့်ကွင်းအတွင်းကားရပ် နိဿယမူဟောင်းတွင်-တေံ ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနန္တိ၊ တေံ ပဟာနံ-ကာမစ္ဆန္ဒာနံဟူ၍....ဟုရှိသည်။
 ၂+၂+၂။ ခွံနိပိ=(နိဿယမူဟောင်း)

ကုန်သော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်တည်း။ ကိလေသော၊ ကိလေသာ
 တို့ကို။ ပဋိနိဿဒ္ဓန္တော၊ စွန့်သော။ မဂ္ဂေါပိ၊ မဂ်ကိုလည်းကောင်း။ ကိလေသ-
 ပဋိပုဿဒ္ဓိသင်္ခါတံ၊ ကိလေသာတို့ကို တဖန် ငြိမ်းစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။
 (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၃) ဖလမ္ပိ၊ ဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝုပသမောတိ၊ ဝုပသမော-ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မစွဲ၍။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာ
 တို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ တံ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊
 ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ (ဝုပသမောတိ၊ ဝုပသမ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။) တသ္မာ၊
 ထိုင်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာနိဒ္ဒေသကျမ်း၌။ တာနိ ပဒါနိ၊ ထို ပဟာနံ
 ဝုပသမ-အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 “အညာဝိမောက္ခံ ပဗြုမိ”တိ၊ အညာ ဝိမောက္ခံ ပဗြုမိ-ဟူ၍။ ဝစနတော၊
 ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အရဟတ္တဖလမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို သာလျှင်။
 အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ထိနဿ စ ပန္နဒနန္တိ (ဣမိနာ)ပိ၊ ထိနဿ စ ပန္နဒနံ
 ဟူသောကြှိပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ထိနဿ စ၊ ထိနကိုလည်း။ ပန္နဒနန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၏ အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အရဟတ္တဖလမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိ
 အပ်၏။ ကုက္ကုစ္စာယာနိဝါရနန္တိ၊ ကုက္ကုစ္စာယာနိဝါရဏံ - ဟူသည်ကား။
 ကုက္ကုစ္စနိဝါရဏဿ၊ ကုက္ကုစ္စကိုတားမြစ်တတ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်၏။
 အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်ကို
 သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓန္တိ၊ ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓိ-ဟူသည်ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
 နိကော၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ ဖလော၊ ဖိုလ်၌။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။
 ဥပေက္ခာယ စ၊ ဥပေက္ခာ၏ လည်းကောင်း။ သတိယံ စ၊ သတိ၏ လည်း
 ကောင်း။ သံသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဓမ္မတက္ကပုရေ-
 ဇဝံ-ဟူသောကြှိပါဌ်၌။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်ကို။ ဓမ္မတက္ကော၊
 ဓမ္မတက္က-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေဿ အညာဝိမောက္ခဿ၊ ထိုသောတာ
 ပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မရှိ သိတတ်သော အရ
 ဟတ္တဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခအား။ သော၊ ထိုဓမ္မတက္က-ဟု ဆိုအပ်သော
 သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်သည်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရတော၊
 ရှေ့၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ရှေ့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ

၁၊ ဝုပသမောတိ=(ဆဋ္ဌ) ၂+၂၊ ကုက္ကုစ္စာနိ=(ဆဋ္ဌ)

(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မတက္ကပ္ပရေဇဝံ^၁၊ ဓမ္မတက္ကပ္ပရေဇဝေ-မည်၏။
 တံ ဓမ္မတက္ကပ္ပရေဇဝံ၊ ထို ဓမ္မတက္က-ဟုဆိုအပ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်လျှင်ရှေ့
 သွားရှိသော သောတာပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားကိုမလွန်
 မူ၍ သိတတ်သောအရဟတ္တဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော^၂ ဝိမောက္ခကို။ အညာဝိမောက္ခံ၊
 အညာဝိမောက္ခံ-ဟူသည်ကား။ အညိန္ဒြိယပရိယောသာနေ၊ အညိန္ဒြေ၏အဆုံး
 ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခံ၊ ဝိမောက္ခတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အညာယ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်သည်မြင်အပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ သိခြင်းဖြင့်။
 ဝိမောက္ခံ၊ ကိလေသာမှ လွတ်သည်တည်း။ အညာဝိမောက္ခံ၊ သောတာပတ္တိ
 မဂ်သည်မြင်အပ်ပြီးသောအပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ သိခြင်းဖြင့် ကိလေသာမှ
 လွတ်သည်။ [ပညာဝိမုတ္တံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီးသော အပိုင်း
 အခြားကို မလွန်မူ၍ သိသောပညာဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သည်။^၃] ဣတိ
 (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဝိဇ္ဇာယ ပနောဒနန္တိ^၄၊
 အဝိဇ္ဇာယ ပနောဒနံ-ဟူသည်ကား။ အဝိဇ္ဇာယ ပနောဒနန္တေ၊ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်
 ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ပနောဒနသင်္ခါတံ၊ ပနောဒန-ဟု ဆိုအပ်
 သော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧဝံလဒ္ဓနာမံ၊ ဤသို့အဝိဇ္ဇာယပနောဒနံ-ဟူ၍ ရအပ်သော
 အမည်ရှိသော။ အရဟတ္တဖလမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ (အဓိပ္ပေတံ၊
 အလိုရှိအပ်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဟာ-
 နန္တိအာဒိဟိ၊ ပဟာနံ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။
 အရဟတ္တဖလမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၅

၃၄။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ နိဒါနာနိတိ၊ နိဒါနာနိ-ဟူသည်ကား။
 ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကမ္မာနန္တိ၊ ကမ္မာနံ-ဟူသည်ကား။ ဝဇ္ဇဂါ-
 မိကကမ္မာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်စေတတ်သော ကံတို့၏။ လောဘော နိဒါနံ
 ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ၊ လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ-ဟူသည်

၁။ ဓမ္မတက္ကပ္ပရေဇဝံ = (နိဿယမူဟောင်း) ၂။ [...] နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။
 ၃။ ဆဋ္ဌမူတွင်ပနောဒနံ'ဟုမရှိပဲ 'ပဘောဒနံ'ဟု ချည်းရှိသည်။
 ၄။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက]

၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉

ကား။ လုဗ္ဗနပလုဗ္ဗနသဘာဝေါ၊ အာရုံ၌တပ်ခြင်း၊ ပြင်းစွာ တတ်ခြင်း သဘောရှိသော။ လောဘော၊ လောဘသည်။ ဝဇ္ဇဂါမိကကမ္မာနံ၊ ဝဋ်ဆင်း ရဲသို့ရောက်စေတတ်သော ကံတို့၏။ သမုဒယာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပိဏ္ဏကရ-
ဏတ္ထာယ၊ ခေါင်းခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ နိဒါနံ ကာရဏံ၊ အကြောင်း သည်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဒေါသောတိ၊ ဒေါသော-ဟူသည်ကား။ ဒုဿနပ္ပဒုဿန-
သဘာဝေါ၊ ပြစ်မှားခြင်း၊ ပြင်းစွာပြစ်မှားခြင်း သဘောရှိသော။ ဒေါသော၊ ဒေါသတည်း။ မောဟောတိ၊ မောဟော-ဟူသည်ကား။ မုယုနပမုယုန-
သဘာဝေါ၊ တွေဝေခြင်း၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း သဘောရှိသော။ မောဟော၊ မောဟတည်း။

လောဘပကတန္တိ၊ လောဘပကတံ-ဟူသည်ကား။ လောဘေန၊ လောဘ ဖြင့်။ ပကတံ၊ ပြုအပ်သော။ လောဘာဘိဘူတေန၊ လောဘသည် နှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍။ လုဒ္ဓေန၊ တပ်မက်မောသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သော ကံတည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက် တည်း။ လောဘတော၊ လောဘကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ လောဘဇံ၊ လောဘဇ-မည်၏။ အဿ၊ ထိုကံအား။ လောဘော၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော။ နိဒါနံ၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ လောဘနိဒါနံ၊ လောဘနိဒါန-မည်၏။ အဿ၊ ထိုကံအား။ လောဘော၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော။ သမုဒယော၊ ဖြစ် ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ လောဘသမုဒယံ၊ လောဘသမုဒယ - မည်၏။ သမုဒယောတိ၊ သမုဒယော-ဟူသည်ကား။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ လောဘပစ္စယံ၊ လောဘတည်းဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသည်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ၊ နိဗ္ဗတ္တတိတိ၊ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင် ဌာနတို့၌။ လောဘဇကမ္မဝတော၊ လောဘကြောင့်ဖြစ်သော ကံရှိသော။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္တ-
ဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ပါတု-
ဘဝန္တိ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ ဟူသည်ကား။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့၌။ တံ ကမ္မံ၊ ထို လောဘကြောင့်ဖြစ်

သော ကံသည်။ ဝိပစ္စကိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေတိအာဒိ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုလောဘကြောင့်ဖြစ်သော ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဝါ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ၊ အဆက်ဆက်သောဘဝ၌ ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ ပဘေဒံ၊ ထိုကံအပြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြအံ့သောငှာ။ စုံတ္တံ၊ ဆုံအပ်၏။ သေသဒ္ဓယေပိ၊ ကြွင်းသောကံနှစ်ပါး အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

(ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၄) အဇဏ္ဏာနီတိ၊ အဇဏ္ဏာနီ-ဟူသည်ကား။ အဘိန္နာနီ၊ မကျိုးမပျက်ကုန်သော။ အပူတိနီတိ၊ အပူတိနီ-ဟူသည်ကား။ အပူတိဘာဝေန၊ ပုပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗီဇတ္တံ၊ မျိုးစေ့မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အပ္ပတ္တာနီ၊ မရောက်ကုန်သော။ အဝါတာတပဟတာနီတိ၊ အဝါတာတပဟတာနီ-ဟူသည်ကား။ ဝါတေန၊ လေသည်။ န ဟတာနီ၊ မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော။ အာတပေန စ၊ နေပူသည်လည်း။ န ဟတာနီ၊ မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော။ သာရာဒါနီတိ၊ သာရာဒါနီ-ဟူသည်ကား။ ဂဟိတသာရာနီ၊ ယူအပ်သော ဆံတို့တည်း။ သာရဝန္တာနီ၊ ဆံတည်းဟူသော အနှစ်ရှိကုန်သော။ န နိဿာရာနီ၊ အနှစ်မရှိသည် မဟုတ်ကုန်သော။ သုခသယိတာနီတိ၊ သုခသယိတာနီ-ဟူသည်ကား။ သန္နိစယဘာဝေန၊ သိုမှီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သယိတာနီ၊ သိုမှီးအပ်ကုန်သော။ သုခဇေတ္တတိ၊ သုခဇေတ္တ-ဟူသည်ကား။ မဏ္ဍဇေတ္တ၊ ကြည်လင်သောလယ်၌။ သုပရိကမ္မကဘာယ ဘူမိယာတိ၊ သုပရိကမ္မကဘာယ ဘူမိယာဟူသည်ကား။ နဂီလကသနေန စေဝ၊ ထွန်ဖြင့် ထွန်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဒဏ္ဍကေန စ၊ ရှစ်ချောင်းသောထွန်သွားရှိသော ထွန်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိကမ္မကဘာယ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဇေတ္တဘူမိယာ၊ လယ်မြေ၌။ နိက္ခိတ္တာနီတိ၊ နိက္ခိတ္တာနီ-ဟူသည်ကား။ ဌပိတာနီ၊ ထားအပ်ကုန်သော။ ဧဝပိတာနီ၊ စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်သော။ အနုပ္ပဝေဇ္ဇေယျာတိ၊ အနုပ္ပဝေဇ္ဇေယျ-ဟူသည်ကား။ အနုပ္ပဝေဇာယျ၊ သွင်းရာ၏။ ဝုဒ္ဓိန္နိအာဒိသု၊ ဝုဒ္ဓိ-ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ ဥဒ္ဓဂ္ဂမနေန၊ အထက်သို့တက်ခြင်းဖြင့်။

၁။ ပူတိဘာဝေန = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အဋ္ဌဒန္တကေန စ = (ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၀၁

ဝိဇ္ဇိ။ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ မူလပုတိဋ္ဌာနေန၊ အမြစ်၏တည်ခြင်းဖြင့်။ ဝိရုဋ္ဌိ၊ စီပင်ပြန့်ပွားခြင်းသို့။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝိတ္တာရိကဘာဝေန၊ ပြန့်နှံ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ စတုတ္ထသုတ်၌။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေတိ အာဒိ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ-ဤသို့အစရှိသော။ ယံ(ဝစနံ)၊ အကြင်ကောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ-အစရှိသောစကား၌။ အသမ္မောဟတ္ထံ၊ မတော့ဝေစိမ့်သောငှာ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ကမ္မဝိဘတ္တိ နာမ၊ ကံကို ဝေဖန်ခြင်းမည်သည်ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်သင့်၏။- ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ပြီးအံ့။ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ ကောဒသ၊ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုတစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ကံတို့သည်အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမကား?။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း။ အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ၊ အဆက်ဆက်သောဘဝ၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ယဂ္ဂရုကံ၊ အကြင်လေးသည်အဖြစ်ရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ယဗ္ဗဟုလံ၊ အကြင်များသောအဖြစ်ရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ယဒါသန္တံ၊ အကြင် သေခါနီးကာလ၌ အောက်မေ့အပ်၊ ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍ နီးသောအဖြစ်ရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ၊ အကျိုးမပေးပြုအပ်ကာမျှ၌ဖြစ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဇနကံ၊ ဝိပင်္ဂါ နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဥပတ္တမ္ဘကံ၊ ကပ်၍ထောက်ပံ့၊ ခိုင်စေတတ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဥပပိဋ္ဌကံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဥပဃာတကံ၊ ကပ်၍ သတ်တတ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဣတိ (ဣမာနိ)၊ ဤသည်တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ကံတို့တွင်။ ဧကဇနဝိထိယံ၊ တစ်ခုသော ဇောအစဉ်၌။ သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ စိတ်တို့တွင်။ ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်မူလည်းဖြစ်သော။ အကုသလာ ဝါ၊ အကုသိုလ်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဌမဇနစေတနာ၊ ပထမဇောစေတနာသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ကံမည်၏။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ကံသည်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤ ဗစုပုန် အတ္တ

၁။ အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ=(ဆဋ္ဌ)

ဘောဠသလျှင်။ ဝိပင်္ဂါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်သူ၏
 ကံကဲ့သို့နည်းဟူမကား။) ကာကဝဠိယပုဏ္ဏသေဠိနံ၊ ကာကဝဠိယသူကြွယ်၊ ပုဏ္ဏ
 သဌေးတို့၏။ ကုသလံ ဝိယ၊ ကုသိုလ်ကံကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နန္ဒယက္ခနန္ဒမာဏ-
 ဝက နန္ဒဂေါသံဘတက ကောကာလိယသုပ္ပဗုဒ္ဓဒေဝဒတ္တ စိဉ္စမာဏဝိကာနံ၊ နန္ဒ
 မည်သောဘီလူး၊ နန္ဒမည်သောလူလင်၊ နန္ဒမည်သော နွားသတ်ယောက်ျား၊
 ကောကာလိယသုပ္ပဗုဒ္ဓ၊ ဒေဝဒတ်၊ စိဉ္စမည်သော သတ္တိသမီးတို့၏။ အကုသလံ
 ဝိယ စ၊ အကုသိုလ်ကံကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ အသက္ကောန္တံ ပန၊ အကျိုးကိုပေးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော
 ကံသည်ကား။ အဟောသိကမ္ပံ နာမ၊ အဟောသိကံ မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အဝိပင်္ဂါကံ၊ အကျိုးမပေးခြင်းသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တံ၊
 ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မဒေဝဒနိယ ကံကို။ မိဂလုဒ္ဒကောပမာယ၊ သားမုဆိုးဥပမာဖြင့်။ အာဇေ-
 တဗ္ဗံ၊ ဝေဖန်အပ်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ကိုချဲ့ဦးအံ့။ မိဂလုဒ္ဒကေန၊
 သားမုဆိုးသည်။ မိဂံ၊ သားကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ခနံ၊ လေးကို။ အာကမ္ပိတော၊
 ငင်၍။ ခိတ္တော၊ ငစ်အပ်သော။ သရော၊ မြားသည်။ သစေ န ဝိရဇ္ဈတိ၊
 အကယ်၍ မချွတ်မယွင်းသည်ဖြစ်အံ့။ တံ မိဂံ၊ ထိုသားကို။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပစ်ရာ
 အရပ်၌ပင်လျှင်။ ပါတေတိ၊ လဲစေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုသားကို။
 မိဂလုဒ္ဒကော၊ သားမုဆိုးသည်။ နိစ္စမ္ပံ၊ အရေမရှိသည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။
 ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဆေတော၊ ဖြတ်၍။ မံသံ၊ အသားကို။ အာ-
 ဒါယ၊ ယူ၍။ ပုတ္တဒါရံ၊ သားမယားကို။ တောသေဇန္တော၊ နှစ်သက်စေလျက်။
 ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သစေ ပန ဝိရဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ ချွတ်ယွင်းသည်ဖြစ်ခဲ့မူကား။
 မိဂေါ၊ သားသည်။ ပလာယိတော၊ ပြေး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ ဒိသံ၊ ထိုပစ်ရာ
 အရပ်ကို။ န ဩလောကေတိ (ယထာ)၊ မကြည့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ (တထာ)၊
 ထိုအတူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊
 ဥပမာ ဥပမေယျကို မြှင့်၍ပြဦးအံ့။ သရဿံ၊ မြား၏။ အဝိရဇ္ဈိတော၊ မချွတ်
 မယွင်းမူ၍။ မိဂဝိဇ္ဈနံ ဝိယ၊ သားကိုစူးဝင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဒေဝဒနိ-
 ယဿ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သော အကျိုး
 ရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝိပင်္ဂါကဝါရပဋိလာဘော၊ အကျိုးပေးခြင်းအလှည့်ကို
 ရခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝိရဇ္ဈနံ ဝိယ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကဲ့သို့။ အဝိပင်္ဂါက-
 ဘာဝါယ၊ အကျိုးမပေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပဇ္ဇနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပဋိမပဏ္ဏာသက၊ ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၀၃

ပန၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ကံမူတပါး ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကံကို ဆိုဦးအံ့။ အတ္တ-
သမိကာ၊ အလ္လပေးခြင်း၊ သူ၏အသက်ကိုသတ်ခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကို
ပြီးစေတတ်သော။ သတ္တမဇေတနတနာ၊ သတ္တမဇောစေတနာသည်။ ဥပပဇ္ဇ-
ဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကံမည်၏။ တံ၊ ထိုဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံသည်။
အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ ဝိပါကံ၊ အကျိုး
ကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤလေးပါးသော ကံတို့
တွင်။ တံ၊ ထို ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကံကို။ ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်၏အဖို့၌။
အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အကုသလ-
ပက္ခေ၊ အကုသိုလ်၏အဖို့၌။ ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မဝသေန၊ ငါးပါးသော အာနန္တရိယ
ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထံ၊ ထို ရှစ်ပါးသောသမာပတ်၊
ငါးပါးသော အာနန္တရိယကံတို့တွင်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘံ၊ ရှစ်ပါးသော
သမာပတ်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကောယ၊ တစ်ခုသော။ သမာပတ္တိယာ၊
သမာပတ်ဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တတံ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ၊ ငါး
ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာနန္တရိယာနံ၊ အာနန္တရိယ-ကံတို့၏။ ကတတ္တာ၊
ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေန၊ တစ်ခုသော။ ကမ္မေန၊ ကံဖြင့်။
နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တတံ၊ ဖြစ်၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၅) သေသသမာပတ္တိယော စ၊
ကြွင်းသောသမာပတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မာနိ စ၊ အာနန္တရိယကံတို့သည်
လည်းကောင်း။ အဟောသိကမ္မဘာဝံယေဝ၊ အာဟောသိကံ၏ အဖြစ်သို့သာ
လျှင်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အဝိပါကာနိ၊ အကျိုးပေးခြင်းမရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ပုရိမဥပမာယယေဝ၊
ရှေးဖြစ်သော ဥပမာဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ-ကံမူတပါး အပရာပရိယာယဝေဒနီယ-ကံကို ဆိုဦးအံ့။
ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပဌမဇော စေတနာ၊ သတ္တမဇော စေတနာတို့၏။
အန္တရေ၊ အကြားအလယ်၌။ ပဉ္စဇေတနတနာ၊ ငါးချက်သော ဇောစေတနာ
တို့သည်။ အပရာပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ အပရာပရိယာယဝေဒနီယ-ကံ
မည်၏။ တံ၊ ထိုအပရာပရိယာယဝေဒနီယ-ကံသည်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်
ဘဝ၌။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘတံ၊ ရ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ
၌။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ၊ သံသရာဝဋ်၏ ဖြစ်
ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အဟောသိကမ္မံ နာမ၊ အဟောသိက ကံမည်သည်။

၁။ ဧတံ (တံ ပနနိတံ) = (ဆဋ္ဌ) ၂။ ကတ္ထာ = (ဆဋ္ဌ)
 ၃။ ဒိပေတဗ္ဗော = (ဆဋ္ဌ)

န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ သုနခလုဒ္ဓကေန၊ ခွေးမုဆိုးဖြင့်။
 ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ (တံ-ပါကဋ္ဌ-ကရောမိ)၊ ထိုကောင်းကို ထင်စွာပြဦးအံ့။
 သုနခလုဒ္ဓကေန၊ ခွေးမုဆိုးသည်။ မိဂံ၊ သားကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊
 လွတ်အပ်သော။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။ မိဂံ၊ သားကို။ အနုဗန္ဓိလ္လာ၊ အစဉ်
 လိုက်၍။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ပါပုဏာတိ၊ မိ၏။ တသ္မိံ ယေဝ၊ ထို
 အရပ်၌ပင်လျှင်။ ခုသတိ ယထာ၊ ကိုက်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူသာလျှင်။
 ဣဒံ ကမ္မံ၊ ဤအပရာပရိယာယဝေဒနီယ-ကံသည်။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။
 ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ၊ ထို အရပ်၌ပင်လျှင်။
 ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တေန၊ ထို အပရာပရိယာယဝေဒနီယ-ကံမှ။
 မုတ္တော၊ လွတ်သော။ သတ္တော နာမ၊ သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ-ကံစသော သုံးပါးသောကံတို့၏ အလူးအပြားကို
 ဆိုသည်မှတစ်ပါး ဂရုကံစသော လေးပါးသောကံတို့၏ အလူးအပြားကို ဆိုဦး
 အံ့။ ဂရုကာဂရုကေသု၊ လေးသည်-မလေးသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကုသ-
 လာ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ကံသည်။
 ဂရုကံ၊ လေးသောအဖြစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ကံသည်။
 ယဂ္ဂရုကံ (နာမ)၊ အကြင်လေးသော အဖြစ်ရှိသော ကံမည်၏။ တဒေတံ
 (တံ-တေ-ကမ္မံ)၊ ထို ဂရုကံကို။ ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်၏အဖို့၌။ မဟဂ္ဂတကမ္မံ၊
 မဟဂ္ဂုတ်ကံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အကုသလပက္ခေ၊ အကုသိုလ်၏အဖို့၌။
 ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မံ၊ ငါးပါးသော အာနန္တရိယ-ကံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
 တသ္မိံ၊ ထို ဂရုကံဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ကုသလာနိ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံတို့သည် လည်း
 ကောင်း။ အကုသလာနိ ဝါ၊ အကုသိုလ်ကံတို့သည် လည်းကောင်း။ ဝိ-ဇ္ဇိတံ၊
 အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါး
 အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တဒေဝ၊ ထို ဂရုကံ ကံသည်ပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိံ၊
 ပဋိသန္ဓေကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဟိ (တံ-ပါကဋ္ဌ-ကရောမိ)၊ ထို စကားကို
 ထင်စွာပြဦးအံ့။ သာသပပ္ပမာဏာပိ၊ မုန့်ညှင်းစေအတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ သက္ခရာ ဝါ၊ ကျောက်စရစ်သည် လည်းကောင်း။ အယဂ္ဂုဋ္ဌိကာ
 ဝါ၊ သံတော့ခဲသည် လည်းကောင်း။ ဥဒကရဟဒေ၊ ရေအိုင်၌။ ပက္ခိတ္တာ၊
 ထည့်အပ်သည် ရှိသော်။ ဥဒကပိဋ္ဌေ၊ ရေအပြင်၌။ ဥပ္ပဝိတံ၊ ပေါ်ခြင်းငှာ။
 န သက္ကောတိ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဟေဋ္ဌာဝ၊ အောက်သို့သာလျှင်။
 ပဝိသတိ ယထာ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကုသလေ-

ပဌမပဏ္ဏသက] ၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၀၅

ပိ၊ ကုသိုလ်ကံ၌ လည်းကောင်း။ အကုသလေပိ၊ အကုသိုလ်ကံ၌ လည်းကောင်း။
ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တဒေဝ၊ ထိုဂရုကံဖြစ်သော
ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်သာလျှင်။ ဂဏှိတော၊ ယူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။

ပန၊ ဂရုကံမှတစ်ပါး ဗဟုလ - ကံကိုဆိုပြီးအံ့။ ကုသလာ ကုသလေသု၊
ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့တွင်။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ
လေ့ကျက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံသည်။ ယဗ္ဗဟုလံ
နာမ၊ အကြင် များသော အကျိုးရှိသောကံ၊ များသောအပြစ်ရှိသောကံ မည်
၏။ တံ၊ ထိုယဗ္ဗဟုလ-ကံကို။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး။
လဒ္ဓါသေဝနဝသေန၊ ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗလဝကုသလကမ္မေသု၊ အားကြီး
သော ကုသိုလ်ကံတို့တွင်။ ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ 'သောမနဿကရံ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ အကုသလကမ္မေသု၊ အကုသိုလ်ကံတို့တွင်။
ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ သန္တာပကရံ၊ ပူပန်ခြင်းကိုပြုတတ်၏။ ဧတံ၊ ဤ
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ ပူပန်ခြင်းကို ပြု တတ် သော
အကုသိုလ်ကံသည်။ ယဗ္ဗဟုလံ နာမ၊ ယဗ္ဗဟုလ-ကံမည်၏။ တဒေတံ၊ ထို
ယဗ္ဗဟုလ-ကံသည်။ (ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။) ယထာ
နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဒွိသု၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ မလ္လေသု၊ လက်ပမ်း
သည်တို့သည်။ ယုဒ္ဓဘူမိံ၊ စစ်ထိုးရာမြေအရပ်သို့။ သြတိဏ္ဏေသု၊ ဘက်
ကုန်သည်ရှိသော်။ ယော၊ အကြင် လက်ပမ်းသည်သည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီး
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုအားကြီးသော လက်ပမ်းသည်သည်။
ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အားချိသော လက်ပမ်းသည်ကို။ ပါတေတွာ၊
လဲကျစေ၍။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသလျှင်။
ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော။ ဒုဗ္ဗလကမ္မံ၊ အားနည်းသောကံကို။ အဝတ္ထရိတွာ၊
လွှမ်းမိုး၍။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ အာသေဝနဝသေန ဝါ၊ အဖန်
တံလဲလဲ မှီဝဲခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဗဟုလံ၊ များစွာလေ့ကျက်အပ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာသန္နဝသေန ဝါ၊ နီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဗလဝံ၊
အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ဗဟုလ-ကံ၊ အာသန္န-ကံသည်။ ဝိပါကံ၊
အကျိုးကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်သူ၏ ကံကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။)
ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယရဉ္ဇော၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမည်သော မင်း၏။ ကမ္မံ ဝိယ၊
ကံကဲ့သို့တည်း။

၂၀

ကိရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဉ်းအံ့။ သော။ ထိုဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယ မည်သော မင်းသည်။ စူဠဝိသုဒ္ဓိ၊ စူဠဝိသုဒ္ဓိမည်သော စစ်မြေပြင်ဝယ် စစ်ထိုးသောကာလ၌။ ပရာဇိတော၊ စစ်ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ ဝဋ္ဋဝံ၊ မြည်းမသို့။ အာရုယျ၊ တက်စီး၍။ ပလာယိ၊ ပြေး၏။ တဿ၊ ထိုဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယ မည်သော မင်း၏။ စူဠပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးငယ်ဖြစ်သော။ တိဿာမစ္စော နာမ၊ တိဿမည်သော အမတ်သည်။ ဧကကောဝ၊ တစ်ယောက် အထီးတည်းသာလျှင်။ ပစ္ဆိတော၊ နောက်၌။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ရာဇာ၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ အဘယမည်သော မင်းသည်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ အဋ္ဌဝိ၊ တော အုပ်သို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ နိသိန္နော၊ နေသည်ရှိသော်။ ဗိသုတ္တယ၊ မှတ်သိပ်ခြင်းသည်။ ဗာဓယမာနော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ “ဘာတိက တိဿ၊ နောင်တော် တိဿ။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နော၊ ငါတို့အား။ ဗိသုတ္တ၊ မှတ်သိပ်ခြင်းသည်။ ဗာဓေါ၊ နှိပ်စက်၏။ ကိ၊ ကရိယာမ၊ အဘယ်သို့ပြုကုန် ရအံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၆) အာဟ၊ ဆို၏။ ဒေဝ၊ အရှင် မင်းကြီး။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သုဋ္ဌကန္တရေ၊ ပုဆိုး၏အကြား၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ သုဝဏ္ဏသရကတတ္ထံ၊ ရွှေခွက်ငယ်၌ ထည့်အပ်သောထမင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။) တေန ဟိ၊ ထိုသို့တပြားကား။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။) သော၊ ထိုတိဿမည်သော အမတ်ငယ်သည်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ရညော၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမည်သော မင်း၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဌပေသိ၊ ထား၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “တာတ၊ အမတ်။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးစုတို့ကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တယော ဇနာ၊ သုံးယောက်သော သူတို့တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးစုတို့ကို။ ကာရေသိ၊ ပြုစေဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။) ဘာတိက တိဿ၊ နောင်တော် တိဿ။ ယတော၊ အကြင် အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သရာမိ၊ အောက်မေ့၏။ (တတော၊ ထိုအခါမှ။ ပတုတိ၊ စ၍။) မေ၊ ငါသည်။ အယျာနံ၊ အရှင်တို့အား။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ ပရိဘုတ္တပုဗ္ဗော၊ သုံးဆောင်ဖူးသော။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ သွာဟံ(သော-

၁။ သေဉ်=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဗာဓယမာနာယ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ ဒေဝေါ=(ဆဋ္ဌ)
၄။ ကာရယတိ=(ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇

အဟံ)ထိုငါသည်။ အဇ္ဇပိယနေလည်း။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ မသုံးဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုတိဿမည်သော အမတ်သည်။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးစုတို့ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ရာဇာ၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယ မင်းသည်။ “ကာလံ၊ အခါကို။ ယောသေဟိ၊ ကြွေးကြော်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ ဆဋ္ဌိတာရညေ၊ လူတို့သည် စွန့်ပစ်အပ်သော တောအရပ်၌။ အယျေ၊ အရှင်တို့ကို။ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်မှ၊ လတိဿာမ၊ ရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။) “အယံ၊ ဤအရှင်ကောင်းတို့ကိုရခြင်းသည်။ တဝ၊ သင်၏။ န ဘာရော၊ ဝန်မဟုတ်။ မမ၊ ငါ့အား။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားသည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ အယျေ၊ အရှင်တို့ကို။ လတိဿာမ၊ ရကုန်အံ့။ ဝိဿတ္ထော၊ လွတ်လွတ်။ ကာလံ၊ အခါကို။ ယောသေဟိ၊ ကြွေးကြော်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုအမတ်သည်။ “ကာလော ဘန္တေ ကာလော ဘန္တေ”တိ၊ အရှင် ဘုရား...ဆွမ်းစားအံ့သောအခါ တန်ပါပြီ၊ အရှင်ဘုရား...ဆွမ်းစားအံ့သောအခါ တန်ပါပြီဘုရား။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ယောသေသိ၊ ကြွေးကြော်၏။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို တိဿအမည်ရှိသော အမတ်၏။ တံ သဒ္ဓံ၊ ထိုကြွေးကြော်သောအသံကို။ ဂေါဓိယမာလကမဟာတိဿတ္ထေရော၊ ဂေါဓိယမာလကမဟာတိဿမထေရ်သည်။ ဒိဗ္ဗာယ သောတ၊ ဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဖြင့်။ သုတ္တာ၊ ကြား၍။ “အယံ သဒ္ဓေါ၊ ဤအသံသည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ တံ(သဒ္ဓံ)၊ ထိုအသံကို။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ “အဇ္ဇ၊ ယခု။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယရာဇာ၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းသည်။ ယဒ္ဓပရာဇိတော၊ စစ်ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဌဝိ၊ တောအုပ်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ငင်၍။ နိသိန္တော၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ သရကဘတ္တံ၊ ခွက်ငယ်၌ ထည့်အပ်သော ထမင်းကို။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးစုတို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ‘ဧကကောဝ၊ တစ်ယောက်အထီးတည်းသာလျှင်။ န ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ မစားအံ့။’ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ကာလံ၊ အခါကို။ ယောသေဟိ၊ ကြွေးကြော်စေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတွာ၊ သိ၍။ “အဇ္ဇ၊ ယခု။ မယာ၊ ငါသည်။ ရညော၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းအား။ သင်္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။”

၁။ ဗောဓိမာတုမဟာတိဿတ္ထေရော = (ဆဋ္ဌ)

၂။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌ = (ဆဋ္ဌ)

ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ မနောဂတိယာ၊ စိတ်၏သွားခြင်းဖြင့်။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ ရညော၊ မင်း၏။ ပုရုဇော၊ ရှေ့မှ။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပသန္တစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ “ဘာတိကတိဿ၊ နောင်တော်တိဿ။ ပဿ၊ ရှုလော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ဆို၍။ ထေရံ၊ ဂေါမိယမာလကတိဿ မည်သော မထေရ်ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ နိဟရိ၊ ထုတ်၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အစုနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာဟာရပရိယယောနာမ၊ အာဟာရကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းမည်သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ (မမ၊ အကျွန်ုပ်အား။) မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ဆို၍။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်လေ၏။ တိဿာမစ္စောပိ၊ တိဿမည်သော အမတ်သည်လည်း။ “မမ၊ ငါ့အား။ အဟံပုတ္တော၊ အရှင်သားသည်။ ပဿန္တေ၊ မြင်စဉ်။ ဘုဉ်တု၊ စားခြင်းငှာ။ န သက္ခိယာမိ၊ မစွမ်းနိုင်။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ ထေရဿေဝ၊ မထေရ်၏ သလျှင်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ အာကရိ၊ လောင်း၏။ ဝဠဝါပိ၊ မြည်းမသည်လည်း။ “မယုမ္ပိ၊ ငါ၏လည်း။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ ထေရဿေဝ၊ မထေရ်အားသာလျှင်။ ဒါတံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဝဠဝံ၊ မြည်းမကို။ ဩလောကေတော၊ ကြည့်၍။ “အယမ္ပိ၊ ဤမြည်းမသည်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ ထေရဿေဝ၊ မထေရ်၏သာလျှင်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်လောင်းခြင်းကို။ ပစ္စာသိသတိ၊ တောင့်တ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတော၊ သိ၍။ တမ္ပိ၊ ထိုမြည်းမအစုဖြစ်သော ထမင်းကိုလည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမထေရ်၏သပိတ်၌ပင်လျှင်။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ တံ ဘတ္တံ၊ ထိုဆွမ်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဣန္ဒာ၊ ကြွသွားတော်မူ၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ ရဟန်းသံဃာအား။ အာလောပသခေံပေန၊ ဆွမ်းလုတ်အောင်ဖြင့်။ အဒါသိ၊ ပေး၏။

ရာဇာပိ၊ မင်းသည်လည်း။ “အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇိဃန္တိတာ၊ မှုပ်ဆိပ်ကုန်သည်။ အမ္မာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အတိရေကဘတ္တသိတ္တာနိ၊ အလွန် အကြွင်းဖြစ်

[...] ဤထောင့်ကွင်းအတွင်း နိဿယမူဟောင်းတွင်မပါ။

သော ထမင်းလုံးတို့ကို။ သစေ ပဟိဏေယျံ၊ အကယ်၍ စေသည်ဖြစ်အံ့။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာဓု၊ ကောင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ”ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တသိ၊ ကြံ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ရညော၊ မင်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။

(ဋ္ဌ၊ဒု-၁၀၇) အတိရေကဘတ္တံ၊ အလွန် အကြွင်းဖြစ်သော ထမင်းကို။ ဧတေသံ၊ ထိုသုံးယောက်သော သူတို့အား။ ယာပနမတ္တံ၊ မျှလောက်ရုံမျှကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ခိပိ၊ ပစ်လိုက်၏။ ပတ္တော၊ သပိတ်သည်။ အာဂန္တု၊ လာ၍။ ရညော၊ မင်း၏။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဘတ္တမ္ပိ၊ ထမင်းသည်လည်း။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ သူတို့အား။ ယာဝဒတ္တံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ အဘောသိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ လိုအခါ၌။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ခောဝိတု၊ ဆေး၍။ “တုစ္ဆပတ္တံ၊ အချည်နှိုးသော သပိတ်ကို။ န ပေသိဿာမိ၊ မစေအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဥတ္တရိသာဋကံ၊ အပေါ်လွှမ်းပုဆိုးကို။ မောစေတု၊ ဖြည်၍။ ဥဒကပုဉ္ဇနသာဋကံ၊ ရေသုတ်ပုဆိုးကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ဌပေတု၊ ထား၍။ “ပတ္တော၊ သပိတ်သည်။ ဂန္တု၊ သွား၍။ မမ၊ ငါ၏။ အယျဿ၊ အရှင်၏။ ဟဒတ္တေ၊ လက်၌။ ပတိဋ္ဌာတု၊ တည်စေသတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့မိဋ္ဌာန်၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ခိပိ၊ ပစ်လိုက်၏။ ပတ္တော၊ သပိတ်သည်။ ဂန္တု၊ သွား၍။ ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။

အပရတာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ရညော၊ မင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရဓာတုနံ၊ ကိုယ်တော်ဓာတ်တို့၏။ အဋ္ဌမဘာဂံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော အဖို့ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတု၊ တည်စေ၍။ ဝိသရတနသတိကံ၊ အတောင်တံစရာနှစ်ဆယ်ရှိသော။ မဟာစေတီယံ၊ မဟာစေတီကို။ ကာရေန္တဿ၊ ပြုစဉ်။ စေတိယေ၊ စေတီသည်။ အပရိနိဋ္ဌိတေယေဝ၊ မပြီးမီပင်လျှင်။ ကာလကိရိယာသမယော၊ သေအံ့သောအခါသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ မဟာစေတီယဿ၊ မဟာစေတီ၏။ ဒက္ခိဏပဿေ၊ လက်ယာနံပါး၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းသော။ အဿ၊ ထို ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယ မင်း၏။ ပဉ္စနိကာယဝသေန၊ ငါးပါးသော နိကာယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘိက္ခုသံသေ၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ သဇ္ဈာယံ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ ကုရောန္တေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ဆဟိဒေဝလောကေဟိ၊ ခြောက်ထပ်သောနတ်ပြည်တို့မှ။ ဆရထာ၊ ခြောက်ခုသောရထားတို့သည်။ အာဂန္တု၊ လာ၍။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်

၁။ ဥဒကံ ပုဉ္ဇိတု သာဋကံ=(ဆဋ္ဌ)

၌။ အဋ္ဌံသု၊ တညကုန်၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ “ပုညပေါတ္ထကံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုရေးသားရာဖြစ်သောစာရင်း ပုလုဗိုက်” ကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်ခွဲကုန်လော့။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပုညပေါတ္ထကံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ရေးသားရာဖြစ်သော ပုလုဗိုက်” ကို။ ဝါစာပေသိ၊ ဖတ်စေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ဗုဒ္ဓဂါမဏိအဘယံ မည်သောမင်းကို။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ န ပရိတောသေသိ၊ မနှစ်သက်စေ။ သော၊ ထိုဗုဒ္ဓဂါမဏိအဘယံမည်သော မင်းသည်။ “ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဝါစေထ၊ ဖတ်ကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပေါတ္ထကဝါစကော၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုရေးသားရာဖြစ်သော စာရင်းပုလုဗိုက်” ကို ဖတ်သောသူသည်။ “စုဠဂံဏိယယုဒ္ဓေ ပရာဇိတေန၊ စုဠဂံဏိယမည်သောစစ်မြေပြင်ဝယ် စစ်ထိုး၍စစ်ရှုံးသောမင်းသည်။ တဒေဝ အဋ္ဌဝိ”၊ ထိုစုဠဂံဏိယမည်သော တောအုပ်သို့သာလျှင်။ ပဓိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိသိန္ဓေန၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ကေ၊ တစ်ခုသော။ သရကဘတ္တံ၊ ချွန်ငယ်ဖြင့်ဆောင်အပ်သော ထမင်းကို။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးစုတို့ကို။ ကာဓရတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဂေါမိယမာလကမဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ ဂေါမိယမာလကမဟာတိဿ ထေရ်အား။ ဘိက္ခွာ၊ ဆွမ်းကို။ ဒိန္နာ၊ လှူအပ်ဖူး၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ။ ဖတ်ဆို၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ “ဌပေဟိ၊ တန်ခိုးရပ်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းသံဃာကို။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကတရော၊ အဘယ်မည်သော။ ဒေဝလောကော၊ နတ်ပြည်သည်။ ရမဏိယော၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ မဟာရာဇာ၊ မင်းမြတ်။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောဘုရားလောင်းတို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာဖြစ်သော။ တုသိတဘဝနံ၊ တုသိတနတ်ပြည်သည်။ (ရမဏိယံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။) ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တုသိတဘဝနတော၊ တုသိတနတ်ပြည်မှ။ အာဂထရထေဝ၊ လာဆောရထား၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ တုသိတဘဝနံ၊ တုသိတနတ်ပြည်သို့။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဗလဝကမ္မဿ၊ အားကြီးသောကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပါကဒါနေ၊ အကျိုးပေးခြင်း၌။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာတည်း။

ပန၊ ဗလဝ-ကံ၏ အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး အာသန္န-ကံ၏ အကျိုးပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ကုသလာကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ကံ၊

၁+၁+၁။ ပုလုဗိုက်=ပုရဗိုက်။ ၂။ ပရတော=(ဆဌ)
 ၃။ တေ ဒေဝ အဋ္ဌဝိ=(ဆဋ္ဌ)။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၁၁

အကုသိုလ်ကံတို့တွင်။ ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ အာသန္နမရဏေ၊ သေခါနီးသော ကာလ၌။ အနုဿရိတံ၊ အောက်မေ့ခြင်းငှာ။ သက္ကောတံ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တံ (ကမ္မံ)၊ ထိုကံသည်။ ယဒါသန္နံ နာမ၊ အကြင် နီးသောအဖြစ်ရှိသော ကံမည်၏။ တဒေတံ၊ ထို နီးသောအဖြစ်ရှိသော ကံသည်။ (ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။) ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဂေါဂဏပရိပုဏ္ဏဿ ဝဿေ၊ နွားအပေါင်းတို့ဖြင့်ပြည့်သော ခြံ၏။ ဒွါရေ၊ တံခါးကို။ ဝိဝဋ္ဌေ၊ ဖွင့်အပ်သည် ရှိသော်။ ပရဘာဓဂ၊ နောက်အဖို့၌။ ဒမ္မဂဝဗလဝဂဝေသု၊ ဆုံးမလောက်သောနွား၊ အားကြီးသောနွားတို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ယော (ဂေါဏော)၊ အကြင်နွားသည်။ ဝဇ္ဇေါရဿ၊ ခြံတံခါး၏။ အာသန္နော၊ အနီး၌တည်သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလဇရဂ္ဂဝေါပိ၊ အားနည်းသော နွားအုပ်စုဖြစ်သော်လည်း။ သောဝေ၊ ထို ခြံတံခါးအနီး၌နေသော နွားသည်သာလျှင်။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိက္ခမတံ ယထာ၊ ထွက်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အညေသု၊ တပါးကုန်သော။ ကုသလာကုသလေသု၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ မရဏကာလဿ၊ သေအံ့သော ကာလ၏။ အာသန္နတ္တာ၊ နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတံ၊ ပေး၏။

တတြ (ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့တည်း။ -ကိုရံ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဓေအင်္ဂဏဂါမေ၊ ဓေအင်္ဂဏ-မည်သောရွာ၌။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ဒမိဋ္ဌဒေါဝါရိကော၊ ကြည်းအမျိုးဖြစ်သော တံခါးစောင့်သည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်။ ဗဠိသံ၊ ငါးမျှားချိတ်ကို။ အာဒေါယ၊ ယူ၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ မစ္ဆေ၊ ငါးတို့ကို။ ဝဓိတော၊ သတ်၍။ တယော ကောဠာသေ၊ သုံးစုံတို့ကို။ (ဥ၊ ဒု-ဇောဝဂ္ဂ) ကတော၊ ပြု၍။ ဧကေန၊ တစုသောငါးဖြင့်။ တဏှုလေ၊ ဆံတို့ကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။ ဧကေန၊ တစုသောငါးဖြင့်။ ဒဓိ၊ နို့ဓိကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။ ဧကံ၊ တစုသောငါးကို။ ပစတိ၊ ချက်၏။ ဣမိနာ နိဟာရေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပညာသ ဝဿာနိ၊ အနှစ်ငါးဆယ်တို့ ပတ်လုံး။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတော၊ ပြု၍။ အပရဘာဓဂ၊ နောက်အဖို့၌။ မဟလ္လကော၊ ကြီးရင့်သည်ဖြစ်၍။ အနုဋ္ဌာနသေယံ၊ မထမူ၍ အိပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆိ၊ ရောက်၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဂိရိဝိဟာရဝါသိ၊ ဂိရိမည်

သောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော။ စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿထေရော၊ စူဠ
 ပိဏ္ဍပါတိကတိဿ-မထေရ်သည်။ “အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ မယံ၊
 ငါသည်။ ပဿန္တေ၊ မြင်စဉ်။ မာ နဿတု၊ ပျောက်စေလင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံး
 ပိုက်၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တဿ၊ ထိုကြည်းအမျိုးဖြစ်သော တံခါးစောင့်၏။
 ဂေဟဒ္ဓါရေ၊ အိမ်တံခါး၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ကြည်း
 အမျိုးဖြစ်သော တံခါးစောင့်၏။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ “သမိ၊ ချစ်လင်။
 ထေရော၊ မထေရ်သည်။ အာဂဘော၊ လာ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေသိ၊
 ပြောကြား၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပညာသ ဝယောနိ၊ အနှစ်ငါးဆယ်တို့ပတ်လုံး။
 ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ န ဂတပုဗ္ဗော၊ မသွားစဖူး။ မေ၊
 ငါ၏။ ကတရေန၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ဂုဏေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်။
 ထေရော၊ မထေရ်သည်။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့နည်း။ ဂစ္ဆာတိ၊ သွား
 လော့-ဟူ၍။ နံ၊ ထိုမထေရ်ကို။ ဝဒေ၊ ဆိုကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
 ဆို၏။ သာ၊ ထိုမယားသည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အတိစ္ဆထ၊ ကန်တော့ပါ
 သေး၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “ဥပါသကဿ၊
 ဒါယကာ၏။ ဘရိရပ္ပဝတ္ထိ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ်သို့နည်း။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်း၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ သရံ၊ အိမ်သို့။ ပဝိ-
 သိတွာ၊ ဝင်၍။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ “သီလံ၊ သီလကို။
 ဂဏိဿသိ၊ ယူလတ္တံ့လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရား။ အာမ(ဂဏိဿာမိ)၊ ဩော်...ယူပါအံ့။ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော့။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
 သရဏာနိ၊ သရဏဂုံတို့ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ပဉ္စ သီလးနိ၊ ငါးပါးသော
 သီလတို့ကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ အာရတိ၊ အားထုတ်၏။ တဿ၊
 ထိုကြည်းအမျိုးဖြစ်သော တံခါးစောင့်၏။ ပဉ္စ သီလာနီတိ၊ ပဉ္စ သီလာနီ
 ဟူ၍။ ဝစနကာလေယေဝ၊ ဆိုသောကာလ၌ပင်လျှင်။ ဇိဝှာ၊ လျှာသည်။
 ပတတိံ၊ ကျ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “တ္ထေကံ၊ ဤမျှလောက်သော
 သရဏဂုံသည်။ ဝရိဿတိ၊ သင့်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ လုံးပိုက်၍။ နိက္ခ-
 မိတွာ၊ တွက်၍။ ဂတော၊ သွား၏။ သောပိ၊ ထိုကြည်းအမျိုးဖြစ်သော
 တံခါးစောင့်သည်လည်း။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ စာတု-
 မဟာဓူမိကဘဝနေ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်၍

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၁၃

ဆိုဦးအံ့။ နိဗ္ဗတ္တက္ခယောယော၊ ဖြစ်သောခဏ၌ပင်လျှင်။ “ကိ” ကမ္မံ၊ အဘယ်
ကောင်းမှုကံကို။ ကတော၊ ပြု၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဣဒံ၊ ဤနတ်စည်းစိမ်ကို။
လဒ္ဓံ န ခေါ၊ ရအပ်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိ
သော်။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ နိဿယ၊ အမှီပြု၍။ လဒ္ဓဘာဝံ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်
ကို။ ဥတော၊ သိ၍။ ဒေဝလောကတော၊ နည်ပြည်မှ။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ ထေရံ၊
မထေရ်ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။
အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ “သော၊ ဤရပ်သောသူသည်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။” ဣတိ
စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊
တပည့်တော်သည်။ ဒမိဋ္ဌဒေါဝါရိကော၊ ကြည်းအမျိုးဖြစ်သော တံခါး
စောင့်ပါတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌။
နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆံ၊ မေး၏။)
ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ စာတုမဟာရာဇိကေသု၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်တို့၌။
(နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။) အယျော၊ အရှင်ဘုရားသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်
အား။ ပဉ္စ သီလာနိ၊ ငါးပါးသောသီလတို့ကို။ သစေ အဒဿ၊ အကယ်၍ပေး
သည်ဖြစ်အံ့။ ဥပရိ ဒေဝလောကေ၊ အထက်နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။
အသိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပုတ္တက၊ ချစ်သား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကိံ ကရိဿာမိ၊
အဘယ်သို့ပြုရာအံ့နည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ဂဏှိတံ၊ ယူခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်း
နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုစာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော
ကြည်းအမျိုးတံခါးစောင့်သည်။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ ဒေဝ-
လောကမေဝ၊ နည်ပြည်သို့သာလျှင်။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆို
အပ်ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကုသလကမ္မေ၊ ကုသိုလ်ကံ၌။ ဝတ္ထု၊
ဝတ္ထုတည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အန္တရဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏အကြား၌။ မဟာဝါတကာလံ^၁
ဥပါသကော နာမ၊ မဟာဝါတကာလအမည်ရှိသော ဒါယကာသည်။ အဟော-
သိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို မဟာဝါတကာလအမည်ရှိသော ဒါယကာသည်။ တံ သ
ဝဿာနိ၊ အန္တရသုံးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်အလိုငှာ။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရကို။ သဇ္ဈာယိတော၊ သရဇ္ဈာယ်၍။
“အဟံ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရကို။ သဇ္ဈာ-
ယန္တော၊ သရဇ္ဈာယ်သည်ရှိသော်။ ဩဘာသမတ္တမ္ပိ၊ အရိပ်အရောင်မျှကိုလည်း။

နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်သည်။ အနိယျာနိကံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မောက်ပြန်ခြင်းသို့။ ပတုဘ၊ ရောက်၍။ ကာလကိရိယံ၊ သေခြင်းကို။ ကတုဘ၊ ပြု၍။ မဟာဂင်္ဂါယ၊ မဟာဂင်္ဂါမြစ်၌။ နဝဥသတိကော၊ ကိုးဥသတရှိသော။ သုဿမာရပေတော၊ မိကျောင်းပြိတ္တာသည်။ ဟုတုဘ၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ကစ္ဆကတိတ္ထေန၊ ကစ္ဆကမည်သော ဆိပ်ဖြင့်။ သဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ် ကုန်သော။ ပါသာဏတ္ထမ္ဘသကဋ္ဌာနိ၊ ကျောက်တိုင်လည်းတို့သည်။ အဂမံသု၊ သွားကုန်၏။ သော၊ ထို မိကျောင်းပြိတ္တာသည်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဂေါဏေ စ၊ ထိုနှားတို့ကို လည်းကောင်း။ တေ ပါသာဏေ စ၊ ထို ကျောက်တို့ကို လည်းကောင်း။ ခါဒိ၊ စား၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ အကုသလကမ္မေ၊ အကုသိုလ်ကံ၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။

☞(ဋ္ဌ၊ဇု-၁၀၉) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧတေဟိ တိဟိ၊ ထို ဂရုကံစသောသုံးပါးသော ကံတို့မှ။ မုတ္တံ၊ လွတ်သော။ အညာဏဝသေန၊ မသိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ နာမ၊ ပြုအပ်ကာမျှဖြစ်သောကံမည်၏။ ယထာ ပန၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဥမ္မတ္တကေန၊ သူရူးသည်။ ခိတ္တဒဏ္ဍံ၊ ပစ်အပ်သောလှံတံသည်။ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ် ညားညားသော အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဘေသံ၊ ထို ဂရုကံစသော သုံးပါးသောကံတို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော ဘဝ၌။ ဝိပင်္ဂါ၊ အကျိုးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။

ဇနကံ နာမ၊ နဇက-ကံမည်သည်။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဇနေတုဘ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပဝတ္တိံ၊ ပဝတ္တိအကျိုးကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ အညံ၊ တပါးသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဝိပင်္ဂါ၊ အကျိုးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ(တံ-ပါကဋ်-ကရောမိ)၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ မာတာ၊ အမိသည်။ ဇနေတိယေဝ ယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့သာလျှင်။ ဇာတိ၊ အထိန်းသည်။ ဇဂ္ဂတိယေဝ ပန ယထာ၊ သုတ်သင်စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ မာတာ ဝိယ၊ အမိကဲ့သို့။ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တကံ၊

ပဌမပဏ္ဏာသက]] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၁၅

ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ဇနကကမ္မံ၊ ဇနက-ကံမည်၏။ ဓာတိ
ဝိယ၊ အထိန်းကဲ့သို့။ ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။ သမ္ပတ္တိကမ္မံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကိုဖြစ်
စေတတ်သောကံသည်။ ဥပတ္တမ္ဘကံ နာမ၊ ဥပတ္တမ္ဘက-ကံမည်၏။ ကုသလေပိ၊
ကုသိုလ်၌လည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အကုသလေပိ၊ အကုသိုလ်၌လည်း။ လဗ္ဘတိ၊
ရအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧကစော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်
ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ သုဂတိဘဝေ၊ သုဂတိဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသုဂတိဘဝ၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပုနပုနံ၊
အဖန်တလဲလဲ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေကို
ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို။ ဥပတ္တမ္ဘေတော၊ ထောက်ပံ့ ခိုင်စေ၍။ အနေကနိ၊
မျှားစွာကုန်သော။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အနှစ်တသိန်းတို့ပတ်လုံး။ သုဂတိ-
ဘဝသ္မိံ ယေဝ၊ သုဂတိဘဝ၌သာလျှင်။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်ရ၏။ ဧကစော၊
အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒုဂ္ဂတိဘဝေ၊
ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိဘဝ၌။
ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။
ကတော၊ ပြု၍။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံကို။ ဥပတ္တမ္ဘေတော၊
ထောက်ပံ့ ခိုင်စေ၍။ ဗဟူနိ၊ မျှားစွာကုန်သော။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊
အနှစ်တသိန်းတို့ ပတ်လုံး။ ဒုဂ္ဂတိဘဝသ္မိံ ယေဝ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ သာလျှင်။
ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်ရ၏။

အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊
ဆိုဦးအံ့။) - ဇနကံ နာမ၊ ဇနက-ကံမည်သည်ကား။ ကုသလမ္ပိ၊ ကုသိုလ်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အကုသလမ္ပိ၊ အကုသိုလ် သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ဇနက-ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌
လည်းကောင်း။ ပဝတ္ထေပိ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌ လည်းကောင်း။ ရူပါရူပဝိပါ-
ကက္ခန္ဓေ၊ ရုပ်နာမ် ဝိပါကံခန္ဓာတို့ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥပတ္တမ္ဘကံ ပန၊
ဥပတ္တမ္ဘက-ကံသည်ကား။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကံခန္ဓာကို။ ဇနေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။
န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ အညေန၊ တပါးသော။ ကမ္မေန၊ ကံသည်။ ဒိန္နာယ၊
ပေးအပ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၌။ ဇနိတေ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝိပါ--
ကေ၊ အကျိုး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခဒုက္ခံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို။
ဥပတ္တမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့ခိုင်စေတတ်၏။ အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။
ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥပပိဋ္ဌကံ နာမ၊ ဥပပိဋ္ဌက-ကံမည်သည်ကား။ အညေန၊

၁။ သမ္ပတ္တိကမ္မံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဝါကျခွဲပုံဆဋ္ဌမူနှင့်မတူ။

တပါးသော။ ကမ္မေန၊ ကံသည်။ ဒိန္နာယ၊ ပေးအပ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၌။ ဇနိတေ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝိပါကေ၊ အကျိုး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခ-
 ဒုက္ခံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ပိဋ္ဌေတိ ဗာဓေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။
 အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န ဒေတိ၊
 မပေး။ တတြ(ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ နယော၊
 နည်းတည်း။ -ကုသလကမ္မေ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဝိပစ္စမာနေ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ
 သည်ရှိသော်။ အကုသလကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ဥပပိဋ္ဌကံ၊ နှိပ်စက်တတ်
 သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထိုအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်ကံအား။
 ဝိပစ္စိတုံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ အကုသလကမ္မေ၊
 အကုသိုလ်ကံသည်။ ဝိပစ္စမာနေ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ကုသလကမ္မံ၊
 ကုသိုလ်ကံသည်။ ဥပပိဋ္ဌကံ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထို
 အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော အကုသိုလ်ကံအား။ ဝိပစ္စိတုံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း
 ငှာ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ဝစမာနကံ၊ ကြီးပွားသော။ ရုက္ခံ ဝါ၊ သစ်ပင်ကို
 လည်းကောင်း။ ဂစ္ဆံ ဝါ၊ ချုံကိုလည်းကောင်း။ လတံ ဝါ၊ နွယ်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်သာလျှင်။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊
 လှံကံဖြင့်လည်းကောင်း။ သုတ္တေန ဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘိန္ဒေယျ
 ဝါ၊ ဖျက်မှုလည်းဖျက်ငြားအံ့။ ဆိန္ဒေယျ ဝါ၊ ဖြတ်မှုလည်းဖြတ်ငြားအံ့။ အထ၊
 ထိုအခါ၌။ သော ရုက္ခော ဝါ၊ ထိုသစ်ပင်သည်လည်းကောင်း။ သော ဂစ္ဆော
 ဝါ၊ ထိုချုံသည်လည်းကောင်း။ သာ လတာ ဝါ၊ ထိုနွယ်သည်လည်းကောင်း။
 ဝစိတုံ၊ ပွားခြင်းငှာ။ န သက္ကုဏေယျ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊
 ဤအတူသာလျှင်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဝိပစ္စမာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော
 အကျိုးကို။ အကုသလေန၊ အကုသိုလ်သည်။ ဥပပိဋ္ဌတံ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်
 ဖြစ်၍။ အကုသလံ ဝါ ပန၊ အကုသိုလ်ကံသည်မူလည်း။ ဝိပစ္စမာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်
 သော အကျိုးကို။ ကုသလေန၊ ကုသိုလ်သည်။ ဥပပိဋ္ဌတံ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်
 ဖြစ်၍။ ဝိပစ္စိတုံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တတ္ထ၊
 ထို ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးတို့တွင်။ သုနက္ခတ္တဿ၊ သုနက္ခတ်၏။
 အကုသလကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ ဥပပိဋ္ဌေသိ၊
 နှိပ်စက်တတ်၏။ စောရဿာတကဿ၊ ခိုးသူသတ်သော ယောက်ျား၏။ ကုသလ-
 ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကံကို။ ဥပပိဋ္ဌေသိ၊ နှိပ်စက်
 တတ်၏။

၁။ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား= (နိဿယမူဟောင်း)

၀၀၀

ကိုရ (ဝိတ္ထာဓေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌။ ဝါတ-
ကာဠကော၊ ဝါတကာဠက^၁ အမည်ရှိသောသူသည်။ ပညာသ ဝဿာနိ၊
အနုစင်္ခါးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ စောရသာတကကမ္မံ၊ ခိုးသူ သတ်သောအမှုကို။
အကသိ၊ ပြု၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ဝါတကာဠက^၂-အမည်ရှိသော
ခိုးသူသတ်သောယောက်ျားကို။ ရညော၊ မင်းအား။ “ဒေဝ၊ မင်းကြီး။ ဝါတကာ-
ဠကော၊ ဝါတကာဠက^၃ အမည်ရှိသော ခိုးသူသတ်သော ယောက်ျားသည်။
မဟလ္လကော၊ ကြီးရင့်ပြီ။ စောရေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ သာဓေတတုံ၊ သတ်ခြင်းငှာ။ န
သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောဓေသုံ၊ ပြောကြားကုန်၏။
ရာဇေ၊ မင်းသည်။ နံ၊ ထို ဝါတကာဠက^၄ အမည်ရှိသောခိုးသူသတ်ယောက်ျား
ကို။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၁၀) တသ္မာဌာနန္တရာ၊ ထိုခိုးသူသတ်သော အရာဌာနအထူးမှ။
အပနေထ၊ ပယ်ကုန်လော့။ [ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အမစ္စာ၊ အမတ်
တို့သည်။ နံ၊ ထိုတမ္မဒါဌိက-အမည်ရှိသောခိုးသူသတ်ယောက်ျားကို။^၅ အပ-
နေတွာ၊ ပယ်စေ၍။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။ တသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ထို ခိုးသူသတ်
သောအရာ၌။ ဌပယိံ၊ သူ့ထားစေကုန်၏။ ဝါတကာဠကောမိ၊ ဝါတကာဠက^၆-
အမည်ရှိသော ခိုးသူသတ်သော ယောက်ျားသည်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ
လောက်။ တံကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံကို။ အကသိ၊ ပြု၏။ တာဝ၊ ထိုမျှ
လောက်။ အဟတဝတ္ထာနိ ဝါ၊ အစာမချေသေးသော အဝတ်တို့ကိုလည်း။
အတ္ထာဒိတုံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ။ သုရဘိပုဗ္ဗါနိ ဝါ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော
ပန်းတို့ကိုလည်း။ ပိဋ္ဌန္တိတုံ၊ ပန်ခြင်းငှာ။ ပါယာသံ ဝါ၊ နို့သနာကိုလည်း။
ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှာ။ ဥစ္ဆာဒနန္တာပနံ ဝါ၊ မကောင်းသောအနံ့ကိုပယ်ဖျောက်
ခြင်းငှာ ကောင်းသောအနံ့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းကိုလည်း။ ပစ္စနု-
ဘောတုံ၊ ခံစားခြင်းငှာ။ နာလတ္ထ၊ မရအပ်။ သော၊ ထိုဝါတကားဠက-အမည်
ရှိသော သူသတ်ယောက်ျားသည်။ “ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောညဉ့်နေ့ပတ်လုံး။
မေ၊ ငါသည်။ ကိလိဋ္ဌဝေဝောန၊ ညစ်နွမ်းသော အသွင်ဖြင့်။ စရိတံ၊ ကျင့်
အပ်၏။” ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ “မေ၊ ငါ့အား။ ပါယာသံ၊ နို့သနာကို။
ပစာဟိ၊ ချက်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘရိယံ၊ မယားကို။ အာဏာပေတွာ၊

၁+၁။ တမ္မဒါဌိကော၊ တမ္မဒါဌိက=(နိဿယမူဟောင်း)၊
၂+၂။ တမ္မဒါဌိက (နိဿယမူဟောင်း)
၃။ ဤ[....]ထောင့်တွင်းအတွင်းစကားရပ် နိဿယမူဟောင်းတွင်....ဣတိ၊
ဤသို့။ အမစ္စာနံ၊ အမတ်တို့ကိုဟု-ရှိသည်။
၄။ တမ္မဒါဌိကောပိ၊ တမ္မဒါဌိက....(နိဿယမူဟောင်း)

စေခိုင်း၍။ နှာနီယသမ္ဘာရာနိ၊ ရေချိုးခြင်း၏ အဆောက်အဦတို့ကို။ ဂါဟာ-
 ပေတွာ၊ ယူစေ၍။ နှာနတ်တ္ထံ၊ ရေချိုးဆိပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ သသိသံ
 နှတွာ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ၊ ရေချိုး၍။ အဟတဝတ္ထာနိ၊ အစာမချေသေး
 သော အဝတ်တို့ကို။ အတ္ထာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဂန္ဓေ၊ နံ့သာတို့ကို။ ဝိလိမ္ပိ-
 တွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ပိဋ္ဌန္တိတွာ၊ ပန်၍။ ဃရံ၊ အိမ်သို့။
 အာဂစ္ဆန္တော၊ လာသည်ရှိသော်။ သာရိပုတ္တဇ္ဇေရံ၊ သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို။
 ဒိသွာ၊ မြင်၍။ “သံကိလိဋ္ဌကမ္မသော၊ ညစ်နွမ်းသော မကောင်းမှုကံမှ။ အပ-
 ဂတော စ၊ ကင်းသည်လည်း။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါသည်။ အယျော စ၊
 အရှင်ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ တုဋ္ဌမာနသော၊ နှစ်
 သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ထေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်ကို။ ဃရံ၊
 အိမ်သို့။ နေတွာ၊ ပင့်ဆောင်၍။ နဝသပ္ပိသက္ခရစုဏ္ဏာဘိသင်္ခတေန၊ အသစ်
 သော၊ ထာပတ်သကာမှုန့်တို့ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်အပ်သော။ ပါယာသေန၊ နို့ဃနာ
 ဖြင့်။ ပရိဝိသိ၊ လုပ်ကျွေး၏။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်။
 တဿ၊ ထို ဝါတကာဠက - အမည်ရှိသော သူသတ်ယောကျ်ားအား။ အနုမော-
 ဒနံ၊ တရားဟောခြင်းကို။ အကာသံ၊ ပြု၏။ သော၊ ထို ဝါတကာဠက - အမည်
 ရှိသော ခိုးသူသတ်ယောကျ်ားသည်။ အနုမောဒနံ၊ တရားဟောသည်ကို။
 သုတွာ၊ ကြား၍။ အနုလောမိကခန္တိံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အား လျော်သော
 အနုလောမိကခန္တိဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘိတွာ၊ ရ၍။ ထေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထေရ်သို့။ အနုဂန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ နိဝတ္တမာနော၊ ပြန်သည်ရှိသော်။
 ကန္တုဗ္ဗေ၊ ခရီးအကြား၍။ တရုဏဝတ္ထာယ၊ ငယ်နုသော သားငယ်ရှိသော။
 ဂါဝိယာ၊ နွားမသည်။ မဒ္ဒိတွာ၊ နှင်းနယ်၍။ ဇီဝိတက္ကယံ၊ အသက်ကုန်
 ခြင်းသို့။ ပါပိဒေတာ၊ ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တာဝတိံသ-
 တဝနေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
 တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “တဒန္တ၊ အရှင်ဘုရား။ စောရသာတကော၊
 ခိုးသူသတ်ယောကျ်ားသည်။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့၌ပင်လျှင်။ ကိလိဋ္ဌကမ္မတော၊
 ညစ်နွမ်းသော မကောင်းမှုကံမှ။ အပနီတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဇေဝ၊
 ယနေ့၌ပင်လျှင်။ ကာလင်္ကတော၊ သေပြီ။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ နိဗ္ဗတ္တော
 နု ခေါ်၊ ဖြစ်လေသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးလျှောက်ကုန်၏။
 ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တာဝတိံသတဝနေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ (နိဗ္ဗ-
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။) တန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။

၁။ တမ္ပဒါဒိက = (နိဿယမူဟောင်း)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၁၉

စောရဿာတကော၊ ခိုးသူသတ်ယောက်ျားသည်။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေညဉ့်သတ်လုံး။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတို့ကို။ ဃာတေသိ၊ သတ်၏။ တုဗ္ဗေ စ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေထ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ပါပ-
ကမ္မဿ၊ မကောင်းမှုကံ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ န ခေါ၊ မရှိသလော။
ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိံ သု၊ မေးလျှောက်ကုန်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ မာ အဝစုတ္တံ၊ မဆိုးကြကုန်လင့်။ ဗလဝကလျာဏမိတ္တံ၊ နိဗ္ဗာန်သယံ၊
အားကြီးသော အဆွေခင်ပွန်းကောင်းဟု ဆိုအပ်သော မှီရာကို။ လဘိတွာ၊
ရ၍။ ဓမ္မသေနာပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား။
ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူ၍။ အနုဗောဓနံ၊ အနုဗောဓနာကို။ သုတွာ၊
ကြားနာရ၍။ အနုလောမိကခန္တိံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အားလျော်သော အနု-
လောမိကခန္တိဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘိတွာ၊ ရ၍။ သော၊ ထိုဝါတကာဠက^၁၊ အမည်
ရှိသော ခိုးသူသတ်ယောက်ျားသည်။ ဧတ္ထ၊ ထိုတာဝတ်^၂သာ နတ်ပြည်၌။
နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

နာဂရော၊ ရာဇဂြိုဟ်၌နေသော။ စောရဿာတကော၊ ခိုးသူကို
သတ်တတ်သော။ ဝါတကာဠကော၊ ဝါတကာဠက-အမည်ရှိသော
သူသည်။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာဟောအပ်သော တရားကို။
သုဏိတွာန၊ နာရ၍။ အနုလောမိကခန္တိံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အား လျော်
သော အနုလောမိကခန္တိဉာဏ်ကို။ လဒ္ဓါန၊ ရသည်ဖြစ်၍။ တိဒိဝံ၊
တာဝတ်^၂သာနတ်ပြည်သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ မောဒတိ၊
မွေ့လျော်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ပန၊ ဥပပိဋက-ကံ၏ အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး ဥပဿာတက
ကံ၏ အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ဥပဿာတကံ၊ ဥပဿာတက
ကံသည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ကုသလမ္ပ၊ ကုသိုလ်သည်လည်းကောင်း။ အကု-
သလမ္ပ၊ အကုသိုလ်သည်လည်းကောင်း။ သမာနံ၊ ဖြစ်၍။ အညံ၊ တစ်ပါးသော။
ဒုဗ္ဗလကမ္ပံ၊ အားနည်းသောကံကို။ ဃာတေတွာ၊ ပယ်၍။ တဿ၊ ထိုအား
နည်းသောကံ၏။ ဝိပင်္ဂါကံ၊ အကျိုးကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။ အတ္တနော၊
မိမိ၏။ ဝိပင်္ဂါကဿ၊ အကျိုးအား။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။
ဧဝံ ပန၊ ဤသို့လျှင်။ ကမ္မေန၊ ကံသည်။ ဩကာသော၊ အခွင့်ကို။ ကတေ၊
ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တံ ဝိပင်္ဂါကံ၊ ထိုဝိပင်္ဂါကံကို။ ဥပ္ပန္နံ နာမ၊ ဥပ္ပန္န-မည်၏

၁။ တမ္ပဒါဋ္ဌိက = (နိဿယမူလကောင်း) ၂။ နာဂရိယော = (ဆဋ္ဌ)

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဥပစ္ဆေဒကန္တိပိ(တေ)၊ ဥပစ္ဆေဒကံ-ဟူသော ဤအမည်သည်လည်း။ တေသေဝ၊ ထိုဥပသဘာဝက-ကံ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တတြ(ဝေနေ)၊ ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ -ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပစ္စနကာလေ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေသောကာလ၌။ ဧကံ၊ တပါးသော။ အကုသလကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကုသိုလ်ကံကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။ ပါတေတိ၊ ကျစေ၏။ အကုသလကမ္မဿပိ၊ အကုသိုလ်ကံ၏လည်း။ ဝိပစ္စနကာလေ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေသော ကာလ၌။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ကုသလကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တံ ကမ္မံ၊ ထို အကုသိုလ်ကံကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။ ပါတေတိ၊ ကျစေ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဥပစ္ဆေဒကံ နာမ၊ ဥပစ္ဆေဒက-ကံမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပစ္ဆေဒက-ကံ၌။ အဇာတသတ္တုနော၊ အဇာတသတ်မင်း၏။ ကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ (ဌ၊ ဒု-၁၁၁) ကုသလစ္ဆေဒကံ၊ ကုသိုလ်ကို ဖြတ်ခြင်းသည်။ အဟာသိ၊ ဖြစ်၏။ အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဿ၊ အင်္ဂုလိမာလမထေရ်၏။ (ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။) အကုသလစ္ဆေဒကံ၊ အကုသိုလ်ကိုဖြတ်ခြင်းသည်။ အဟာသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣသံ ဝေ၊ ဤသို့။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ ဧကောဒသ၊ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။

၉

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ သောဠသ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဣဒံ (ဣမာနိ-သောဠသကမ္မာနိ)၊ ဤ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသောကံတို့ဟူသည်။ သေယျသာ-ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမကား။ “ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ (ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင်ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ၊ ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စန္တိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ဧကစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။) အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ (ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင်ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စန္တိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ဧကစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်သောကံတို့သည်။) အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ (ယာနိ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁

ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ ကာလ-
သမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ကာလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န
ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ပါပကာနိ၊
ယုတ်မာကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်သော
ကံတို့သည်။) အတ္တိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ (ယာနိ)
ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ ပယောဂ-
သမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ပါပ-
ကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်
သောကံတို့သည်။) အတ္တိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။
(ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။
ဂတိဝိပတ္တိံ၊ ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ
ကုန်၏။ ပ။ ဥပဓိဝိပတ္တိံ၊ ဥပဓိ၏ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊
အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။ ကာလဝိပတ္တိံ၊ ကာလ၏ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။
ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။ ပယောဂဝိပတ္တိံ၊ ပယောဂ၏ပျက်စီးခြင်း
ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်
သော။ (ပါပကာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်
တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ အတ္တိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ကလျာဏာနိ၊ ကောင်း
ကုန်သော။ (ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့
သည်။ ဂတိဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်
၍။ န ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ဥပဓိဝိပတ္တိံ (ပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏
ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေ
ကုန်။) ကာလဝိပတ္တိံ (ပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ကာလ၏ ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်
အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။) ပယောဂဝိပတ္တိံ
ပဋိဗ္ဗာဏာနိ၊ ပယောဂ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န
ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေကုန်။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ကလျာဏာနိ၊
ကောင်းကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်သော
ကံတို့သည်။) အတ္တိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းကုန်သော။
(ယာနိ) ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ အကြင် ဆောက်တည်အပ်သောကံတို့သည်။ ဂတိ-
သမ္ပတ္တိံ၊ ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ
ကုန်၏။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းကုန်သော။ တာနိ-
ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထို ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ အတ္တိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်

၏။) ဥပဓိသမ္ပတ္တိံ။ ခန္ဓာကိုယ်၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ (အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။) ကာလသမ္ပတ္တိံ။ ကာလ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ (အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။) ပယောဂသမ္ပတ္တိံ။ ပယောဂ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စန္ဓိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေကုန်၏။ (ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ ကလျာဏာနိ၊ ကောင်းကုန်သော။ တာနိ-ကမ္မသမာဒါနာနိ၊ ထိုဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (သောဠသ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။)

တတ္ထ၊ ထို အတ္ထေကစ္စာနိ ပါပကံာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ပါပကံာနိတိ၊ ပါပကံာနိ-ဟူသည့်ကား။ လာဗကံာနိ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ကမ္မသမာဒါနာနိတိ၊ [ကမ္မသမာဒါနာနိ-ဟူသည့်ကား။ ကမ္မဂ္ဂဟဏာနိ၊ ကံကို ယူခြင်းတို့သည်။] ၁။ တေ၊ ကမ္မသမာဒါနာနိ-ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဂဟိတသမာဒိန္နာနံ၊ ယူအပ်ပြီးသော ဆောက်တည်ခြင်းရှိကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္ဓိတိအာဓိသု၊ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္ဓိ-ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝနာရဟေ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းငှာထိုက်သော။ ကမ္မေ၊ ကံသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ၊ ရှိလျက်ပင်လျှင်။ သုဂတိဘဝေ၊ သုဂတိဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသို့၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုအကုသိုလ်ကံသည်။ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠံ၊ ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေသည် မည်၏။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ပဋိဗာဟိတံ၊ တားမြစ်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပန၊ ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး ဥပဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသော အခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါပကမ္မေန၊ မကောင်းမှုကံဖြင့်။ ဒါသိယာ ဝါ၊ ကျွန်မ၏ လည်းကောင်း။ ကမ္မကာရိယာ ဝါ၊ အမှုလုပ်မိန်းမ၏လည်းကောင်း။ ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဓိသမ္ပန္နော၊ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓိယံ၊ အတ္တဘော၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ တိဋ္ဌတိ၊

၁။ ဤ[...] ထောင့်ကွင်း အတွင်း စကားရပ်များကိုပယ်လျှင် နိသယမူဟောင်း အရှိအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂။ နိဗ္ဗတ္တသ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။

တည့်၏။ အထာ၊ ထိုအခါ၌။ အထာ၊ ထို ကျွန်မိန်းမ၊ အမှုလုပ်မိန်းမ၏
 ဝမ်းဗွဲဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏။ သာမိကာ၊ အရှင်တို့သည်။
 တထာ၊ ထိုကျွန်၊ အမှုလုပ်မိန်းမ၏ ဝမ်းဗွဲဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏။
 ရှာသမ္ပတ္တိံ၊ အဆင်း၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “အယံ၊ ဤသူသည်။
 ကိုလိဋ္ဌကမ္မဿ၊ ဆင်ထိန်း၊ မြင်းထိန်း စသော ညစ်နွမ်းသော အမှုအား။
 အနုစ္စဝိကော၊ လျှောက်ပတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်
 ကို။ ဥပ္ပုဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပုတ္တဓိတရံ ဣဝံ၊ သားသမီး
 ကိုကဲ့သို့။ ဘဏ္ဍာဂါရိကာဒိဋ္ဌာနေသု၊ ဘဏ္ဍာစိုး-အရှေ့သော အရာတို့၌။ ဌပေတွာ၊
 ထား၍။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ပရိဟရန္တိ၊ ရှက်
 ဆောင်ကုန်၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသောသူ၏။ ကမ္မံ၊ အကုသိုလ်
 ကံသည်။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဠံ၊ ဥပဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။
 န ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေသည်မည်၏။ ပန၊ ဥပဓိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်
 တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသောအခြင်းအရာမှ
 တပါး ကာလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏
 အကျိုးမပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဌမ-
 ကပ္ပိကကာလသဒ္ဓိသေ၊ ကမ္ဘာဦးကာလနှင့်တူသော။ သုလဘသမ္ပန္နရုလဘောဇ-
 နေ၊ ရလွယ်သော အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော ဘောဇဉ်ရှိသော။ သုဘိက္ခကာလေ၊
 ဝ-ပြောသော ကာလ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုသူ၏။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊
 ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ကာလသမ္ပတ္တိ-
 ပဋိဗာဠံ၊ ကာလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ
 နာမ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေသည်မည်၏။ ပန၊ ကာလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်
 အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသောအခြင်းအရာမှတပါး
 ပယောဂ၏ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုး
 မပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ သမ္မာပယောဂံ၊
 ကောင်းသောလုံ့လကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဇီဝတိ၊ အသက်မွေး၏။ ဥပ-
 သင်္ကမိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ၊ ဆည်းကပ်သင့်သော အခါ၌။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဆည်း
 ကပ်၏။ ပဋိက္ခမိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ၊ ဖဲသင့်သောအခါ၌။ ပဋိက္ခမတိ၊ ဖဲ၏။
 ပလာယိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ၊ ပြေးသင့်သောအခါ၌။ ပလာယတိ၊ ပြေး၏။
 လဉ္ဇဒါနယုတ္တကာလေ၊ တံစိုးလက်ဆောင် ခေးသင့်သောကာလ၌။ လဉ္ဇံ၊
 တံစိုးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ စောရိက ယုတ္တကာလေ၊ ခိုးခြင်းအမှုကိုပြုသင့်သော

အခါ၌။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၁၂) စောရိကံ၊ ခိုးခြင်းအမှုကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသောသူ၏။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ-ပဋိဗာဠ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ၊ နာမ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေသည်မည်၏။

ပန၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ် အပ် သည် ဖြစ် ၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး ဂတိ၏ ပျက်စီးခြင်းကိုစွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါ၏။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ဂတိဝိပစ္စိ၊ ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေသည်မည်၏။ ပန၊ ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းကိုစွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးသောအခြင်းအရာမှတစ်ပါး ဥပဓိဒ်ပျက်စီးခြင်းကို စွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒါသိယံ ဝါ၊ ကျွန်မ၏လည်းကောင်း။ ကမ္မကာရိယာ ဝါ၊ အမှုလုပ် မိန်းမ၏လည်းကောင်း။ ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ဝမ်း၌။ နိဗ္ဗုဏ္ဏော၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဗုဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသည်။ ဒုဿဏ္ဏာနော၊ မကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ယက္ခော န ခေါ၊ ဘိလူးလော။ မနုဿော န ခေါ၊ လူလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သော၊ ထို ကျွန်မ၊ အမှုလုပ်မိန်းမ ဝမ်း၌ဖြစ်၍ အဆင်းသဏ္ဌာန်မလှသော သူသည်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ကျွန်မ၊ အမှုလုပ်မိန်းမ ဝမ်း၌ဖြစ်၍ အဆင်းသဏ္ဌာန်မလှသောသူကို။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ အညဿ၊ တပါးသော။ ကမ္မဿ၊ အမှုအား။ န အနတ္ထဝိကော၊ မလျောက်ပတ်။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ဟတ္ထိံ ဝါ၊ ဆင်ကိုမူလည်း။ ရက္ခာပေန္တိ၊ စောင့်စေကုန်၏။ အဿံ ဝါ၊ မြင်းကိုမူလည်း။ ရက္ခာပေန္တိ၊ စောင့်စေကုန်၏။ ဂေါဏေ ဝါ၊ နွားတို့ကိုမူလည်း။ ရက္ခာပေန္တိ၊ စောင့်စေကုန်၏။ တိဏကဋ္ဌာဒီနိ ဝါ၊ မြက်၊ ထင်း အစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း။ အာဟရာပေန္တိ၊ ဆောင်စေကုန်၏။ ခေဋ္ဌသရကံ ဝါ၊ တံထွေးခွက်ကိုလည်း။ ဂဏ္ဍာပေန္တိ၊ ယူစေကုန်၏။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ကျွန်မ၊ အမှုလုပ်မိန်းမ ဝမ်း၌ဖြစ်၍ အဆင်းသဏ္ဌာန်မလှသော မိန်းမကို။ ဟတ္ထိအဿာဒီနံ၊ ဆင်၊ မြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဘတ္တမာသာဒီနိ ဝါ၊ ထမင်း၊ ပဲကြိုး အစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း။ ပစာပေန္တိ၊ ချက်စေကုန်၏။ ကစဝရံ ဝါ၊ အမှိုက်ကိုမူလည်း။ ဆဇ္ဇာပေန္တိ၊ စွန့်စေကုန်၏။ အညံ ဝါပန၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဇိဂ္ဂုစ္ဆနိယကမ္မံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော

အမှုကိုမူလည်း။ ကာရေန္တိ၊ ပြုစေကုန်၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သတော့ရှိသော သူ၏။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ဥပဓိဝိပတ္တိံ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်စီးခြင်း ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေသည် မည်၏။ ပန၊ ဥပဓိ၏ ပျက်စီးခြင်းကိုစွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး ကာလ၏ပျက်စီးခြင်းကိုစွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ ဝါ၊ ငတ်မှတ်ခေါင်းပါး သော ကာလ၌လည်းကောင်း။ ပရိဟိနသမ္ပတ္တိကာလေ ဝါ၊ ယုတ်သောပြည့်စုံ ခြင်းရှိသော ကာလ၌လည်းကောင်း။ အန္တရကပ္ပေ ဝါ၊ အဆုံးဖြစ်သော အန္တရကပ်၌လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ကာလဝိပတ္တိံ၊ ကာလ၏ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေသည် မည်၏။ ပန၊ ကာလဝိပတ္တိကိုစွဲ၍အကုသိုလ် ကံ၏အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး ပယောဂဝိပတ္တိကိုစွဲ၍ အကုသိုလ် ကံ၏ အကျိုးပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပယောဂံ၊ လုံ့လကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဥပ- သက်မိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ သင့်သောအခါ၌။ ဥပသက်မိတုံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။ စောရိကယုတ္တကာလေ၊ ခိုးခြင်း အမှုကို ပြုသင့်သောကာလ၌။ စောရိကံ၊ ခိုးခြင်းအမှုကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ပယောဂ- ဝိပတ္တိံ၊ ပယောဂ၏ ပျက်စီးခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေသည် မည်၏။

ပန၊ ပယောဂဝိပတ္တိကိုစွဲ၍ အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာ မှတစ်ပါး ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုး မပေးသောအခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနု- ဘဝနာရဟေ၊ ဣဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ကမ္မေ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ၊ ထင်ရှားရှိလျက်ပင်လျှင်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဒုဂ္ဂတိဘဝေ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကုသိုလ်ကံသည်။ ဂတိဝိပတ္တိပဋိဗာဠ၊ ဂတိ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေသည်မည်၏။ ယော ပန၊ အကြင်သူသည် ကား။ ပုညာနုဘာဝေန၊ ကောင်းမှု၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ- ဒီနံ၊ မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသောသူတို့၏။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ- တွာ၊ ဖြစ်၍။ ကာဏော ဝါ၊ ကန်းသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၍။ ကုဏိ ဝါ၊

ကောက်သည်မှလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ခုဇ္ဇော^၁ ဝါ၊ ကုန်းသည်မှလည်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပက္ခဟတော ဝါ၊ ဆွံသည်မှလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တဿ၊ ထိုသူအား။ ဩပရဇ္ဇသေနာပတိဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနာဒိနိ၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊
 အရာ၊ စစ်သူကြီးအရာ၊ ဘဏ္ဍာစိုးအရာ အစရှိသည်တို့ကို။ [န အနုစ္ဆဝိကာနိ၊
 မလျောက်ပတ်ကုန်။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။^၂] န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ပုညံ၊ ထိုကောင်းမှုကံသည်။ ဥပဓိ-
 ဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠ၊ ဥပဓိ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည် ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ
 နာမ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေသည်မည်၏။ ပန၊ ဥပဓိ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်
 တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသော အခြင်းအရာမှ
 တပါး ကာလ၏ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ကံ၏
 အကျိုး မပေးသော အခြင်းအရာကို ဆိုဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ ဝါ၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသောကာလ၌လည်းကောင်း။ ပရိဟိန-
 သမ္ပတ္တိကာလေ ဝါ၊ ယုတ်သောပြည့်စုံခြင်းရှိသော ကာလ၌လည်းကောင်း။
 အန္တရကပ္ပေ ဝါ၊ အဆုံးဖြစ်သော အန္တရကပ်၌လည်းကောင်း။ မနုဿေသု၊
 လူပြည်တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ကလျာဏကမ္မံ၊ ထို
 ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံသည်။ ကာလဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠ၊ ကာလ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်
 တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေသည်မည်၏။
 ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနာယနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပယောဂံ၊ လုံ့လကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။
 နဇာနာတိ၊ မသိ။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ကလျာဏကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံသည်။
 ပယောဂဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠ၊ ပယောဂ၏ ပျက်စီးခြင်းသည် တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်
 ၍။ န ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေသည် မည်၏။

ပန၊ ပယောဂဝိပတ္တိကိုစွဲ၍ ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမပေးသောအခြင်းအရာမှ
 တပါး ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းကိုစွဲ၍ ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးပေးသော အခြင်းအရာကို
 ဆိုဦးအံ့။ ကလျာဏကမ္မေန၊ ကောင်းမှုကံကြောင့်။ သုဂတိသစေ၊ သုဂတိဘုံ
 ၌။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ဖြစ်သောသူ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကုသိုလ်ကံသည်။ ဂတိသမ္ပတ္တိံ၊
 ဂတိ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မံ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေသည်
 မည်၏။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒိနိ၊ မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသောသူတို့

၁။ ခုဇ္ဇော=(ဆဋ္ဌ)
 ၂။ ဤ[....]ထောင့်တွင်းအတွင်းစကားသည် နိဿယမူဟောင်းတွင်မပါ။

၏။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ဖြစ်၍။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၁၃) လဒ္ဓဿ၊^၁
 ရအပ်သော ခန္ဓာကိုယ် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော။ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓိယံ၊ အတ္တဘော၏
 ပြည့်စုံခြင်း၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေဝနဂဇေ၊ နတ်မြို့၌။ သမုဿိတ-
 ရတနတောရဏသဒိသံ၊ ကောင်းစွာ စိုက်ထောင်အပ်သော ရတနာတုရိုက်-
 တိုင်နှင့်တူသော။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣမဿ၊ ဤသို့
 အား။ သြပရဇ္ဇသေနာပတိဘဏ္ဍာဂါရိကဌာနာဒိနိ၊ အိမ်ရှေ့မင်းအရာ၊ စစ်သူ
 ကြီးအရာ၊ ဘဏ္ဍာစိုးအရာ အစရှိသည်တို့သည်။ အနုစ္ဆဝိကာနိ၊ လျှောက်ပတ်
 ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဒဟရဿေဝ၊ ငယ်သည်သာလျှင်။
 သတော၊ ဖြစ်သောသူအား။ တာနိ၊ ဌာနန္တရာနိ၊ ထို အိမ်ရှေ့မင်းအရာ၊ စစ်သူ
 ကြီးအရာ၊ ဘဏ္ဍာစိုးအရာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ ဝေရူပဿ၊
 ဤသို့သဘောရှိသောသူ၏။ ကလျာဏကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံသည်။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ၊
 ခန္ဓာကိုယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို ဖြစ်
 စေသည်မည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဌမကပ္ပိကေသု ဝါ၊ ကမ္မာဦး
 အခါတို့၌ လည်းကောင်း။ သုလဘန္ဓုပါနကာလေ ဝါ၊ ရလွယ်သော ထမင်း၊
 အဖျော်ရှိသော ကာလ၌ လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။
 ကလျာဏကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံသည်။ ကာလသမ္ပတ္တိ၊ ကာလ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။
 အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ယော၊ အကြင်
 သူသည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပယောဂံ၊
 လုံ့လကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဇာနာတံ၊ သိ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။
 ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊
 စွဲ၍။ ဝိပစ္စတိ နာမ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဘိဓမ္မပရိ-
 ယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်။ သောဠသ၊ တစ်ဆယ့်
 ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။

အပရာနိပိ၊ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပရိယာယေန၊
 ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်။ ဒွါဒသ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်
 သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထို
 တစ်ဆယ့် နှစ်ပါးသောကံတို့ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်းဟူ မှကား။ - “ကမ္မံ၊
 ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အဟော-
 သိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော။

ကံ၏အကျိုးသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဖူးလေ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မံ၊
 ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုး
 သည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါ-
 ကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မ-
 ဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။
 ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။
 အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။
 ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါ-
 ကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဣမာနိ)၊
 ဤသည်တို့တည်း။

တတ္ထ၊ ထို တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ကံတို့တွင်။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံကို။
 အတိတေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ (တံ ကမ္မံ၊ ထိုကံ
 သည်။) အတိတေယေဝ၊ အတိတ်ဘဝ၌သာသာလျှင်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေး
 ခြင်း၏အလှည့်ကို။ လဘိ၊ ရ၏။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော
 ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဇနေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ရူပဇနကံ၊ ရုပ်ကို
 ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေသိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တံ (ကမ္မံ)၊ ထိုကံ
 ကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုး
 သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
 ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ အလှည့်ကို။
 န လဘိ၊ မရ။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်
 မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော
 ကံသည်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခံ၊ မစွမ်းနိုင်။
 တံ (ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊
 ကံ၏အကျိုးသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဖူးလေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊
 ထိုမှတပါး။ ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံကို။ အတိတေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊
 အားထုတ်အပ်၏။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ လဒ္ဓဝိပါကဝါရံ၊ ရအပ်သော
 အကျိုးပေးခြင်းအလှည့်ရှိ၏။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော
 ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဇနေတု၊ ဖြစ်စေ၍။ ရူပဇနကံ၊

ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေက္ခာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ တံ (ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ အလဒ္ဓဝိပါကဝါရံ၊ မရအပ်သောအကျိုးပေးခြင်း အလှည့်ရှိ၏။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည် မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံကို။ အတိတေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ အလှည့်ကို။ လဘိဿတိ၊ ရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်းအလှည့်ကို။ န လဘိဿတိ၊ မရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၁၄) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံကို။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တေရဟိယေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏အလှည့်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံသည်။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏အလှည့်ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၁၃၀

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ (ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံကို။
 တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ အနာဂတေ၊
 အနာဂတ်ဘဝ၌။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ အလှည့်ကို။ လဘိဿတိ၊
 ရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊
 ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။
 ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။
 ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊
 အကြင်ကံသည်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ အလှည့်ကို။ န လဘိဿတိ၊
 မရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။
 ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူ
 လည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မစွမ်းနိုင်
 လတ္တံ့။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊
 ကံ၏အကျိုးသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ(ကမ္မံ)၊ အကြင်ကံကို။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်
 ဘဝ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်လတ္တံ့။ အနာဂတေယေဝ၊ အနာဂတ်
 ဘဝ၌သာလျှင်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏အလှည့်ကို။ လဘိဿတိ၊
 ရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်
 မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သော ကံသည်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေဿတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့။ တံ
 ကမ္မံ၊ ထို ကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါ-
 ကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဝိပါကဝါရံ၊ အကျိုး
 ပေးခြင်း၏အလှည့်ကို။ န လဘိဿတိ၊ မရလတ္တံ့။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေ
 ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ရူပဇနကံ ဝါ၊
 ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံသည်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်း
 ငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ကံကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်
 လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပရိယာ-
 ယေန၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ ဒွါဒသ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး
 ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါဒေသ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိ ၈၀၊ ဤကံ
 တို့သည်လည်းကောင်း။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်နည်း
 အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်သော။ သောဠသ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး
 ကုန်သော။ ကမ္မာနိ ၈၊ ကံတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဌာနာ၊
 အရာမှ။ ဩသက္ကိတာ၊ ဆုတ်နှစ်၍။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာ
 တော် နည်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဧကောဒေသ၊ တစ်
 ဆယ့် တစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနိယေဝ၊ ကံတို့သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ တာနိပိ၊ ထို တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ကံတို့သည်လည်း။ တတော၊ ထို
 တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသောကံမှ။ ဩသက္ကိတာ၊ ဆုတ်နှစ်၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ဒိဋ္ဌ
 ဓမ္မ ဝေဒနီယ ကံလည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကံလည်း
 ကောင်း။ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ၊ အပရပရိယာယဝေဒနီယ ကံလည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိယေဝ၊ သုံးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
 ကံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ-ကံစသော
 သုံးပါးသော ကံတို့၏။ သင်္ကမနံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ-စသော ကံ၏အဖြစ်သို့
 ရောက်သောအားဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာဌာနေယေဝ၊
 တည်မြဲတိုင်းသော အရာ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ) မှန်၏။
 (ဣဒံ) ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ကမ္မံ၊ ဤ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ကံသည်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ
 ဝါ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကံသည်လည်းကောင်း။ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ၊
 အပရပရိယာယဝေဒနီယ ကံသည်လည်းကောင်း။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်ငြားအံ့။ “ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ”တိ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ-ဟူ၍။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ န ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မူရာ။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီ
 ယ ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ကံသည်လည်းကောင်း။
 အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ၊ အပရပရိယာယဝေဒနီယ ကံသည်လည်းကောင်း။
 သဓေပိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍မူလည်းဖြစ်ငြားအံ့။ “ဥပပဇ္ဇ ဝါ”တိ၊ ဥပပဇ္ဇ ဝါ-
 ဟူ၍။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ န ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မူရာ။ အပရ-
 ပရိယာယဝေဒနီယံ၊ အပရပရိယာယဝေဒနီယ ကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌ
 ဓမ္မ ဝေဒနီယ ကံသည်လည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဝါ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ
 ကံသည်လည်းကောင်း။ အတံပိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ “အပရေ ဝါ
 ပရိယာယေ”တိ၊ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ-ဟူ၍။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 န ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မူရာ။

...သုက္ကမက္ခေပိ၊ သုက္ကပက္ခ၌လည်း။ ဣမိနာဝံ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။
 အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဧတ္ထိ ပန၊ ဤသုက္ကပက္ခကား။

လောဘော ဝိဂတေတိ၊ လောဘော ဝိဂတေ-ဟူသည်ကား။ လောဘော၊ လောဘ
သည်။ အပဂတေ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကင်းသည့်ရှိသော်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ အရဟတ္တ
မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ချုပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ တာလာဝတ္ထုကတန္တိ၊ တာလာဝတ္ထုကတံ-
ဟူသည်ကား။ တာလာဝတ္ထု ဝိယ၊ ထန်းပင်၏တည်ရာကဲ့သို့။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။
မတ္ထကန္တိန္ဒတာလော ဝိယ၊ လည်ဆစ်ပြတ်ပြီးသောထန်းပင်ကဲ့သို့။ ပုန၊ တဖန်။
အဝိရုဠိသဘာဝံ၊ မစည်ပင် မပေါက်ရောက်ခြင်း သဘောရှိသည်ကို။ ကတံ၊
ပြုအပ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အနဘာဝံ
ကတန္တိ၊ အနဘာဝံ ကတံ-ဟူသည်ကား။ အနု အဘာဝံ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို။
ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ကတေ၊
ပြုအပ်သည် ရှိသော်။) ပုန၊ တဖန်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ(တထာ)၊ ဤသို့သော
အခြင်းအရာဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝေယျံ၊
☐ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဧဝေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ၊ ဧဝေဝ ခေါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။
ဗီဇာနိ ဝိယ၊ မျိုးစေ့တို့ကဲ့သို့။ (ဋ္ဌ-ဒု၊ ၁၁၅) ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်၊
အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တာနိ၊ ထို မျိုး
စေ့တို့ကို။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်။ ဥဟနပုရိသော ဝိယ၊ တိုက်သောဇယာကျား
ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှု၌ လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အဂ္ဂိ ဝိယ၊ မီးကိုကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ အရ
ဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဗီဇာနံ၊
မျိုးတို့ကို။ ဥဟနကာလော ဝိယ၊ လောင်စေသော အခါကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏေန၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဝဓကကာလော၊
သတ်သောကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မသိကတကာလော ဝိယ၊ မင်
ကိုပြုသော ကာလကဲ့သို့။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဆိန္ဒု-
မူလကေ၊ ဖြတ်အပ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော အကြောင်းရှိသည်တို့ကို။
ကတွာ၊ ပြု၍။ ဌပိတကာလော၊ ထားအပ်သော ကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်
အပ်၏။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ကြီးစွာသော လေ၌မူလည်း။ ဩပုနိတွာ၊ ခါလွှင့်
၍။ နဒိယာ ဝါ၊ မြစ်၌မူလည်း။ ပဝါဟေတွာ၊ မျော၍။ အပ္ပဝတ္တိကတကာ-
လော ဝိယ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသောကာလကဲ့သို့။ ဥပါဒိန္နကသန္တာနဿ၊
ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာအစဉ်၏။ နိရောဓေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်
ခြင်းကြောင့်။ ဆိန္ဒုမူလကာနံ၊ ဖြတ်အပ်သော ကိလေသာ တည်းဟူသော

၁၊ အနုကာလော (ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက]

၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃

အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကဘာဝေန၊ တဖန် ဘဝတပါး၌ စေ့စပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈိတော၊ ချုပ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဘဝသို့၊ ဘဝသစ်၌။ ပဋ္ဌိသန္တိ၊ ပဋ္ဌိ သန္ဓေကို။ အဂ္ဂဟိတကာလော၊ မယူသောကာလကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

မောဟဇဉ္ဇာပဝိဒ္ဓသုတိ၊ မောဟဇဉ္ဇာပဝိဒ္ဓသု-ဟူသည်ကား။ မောဟဇဉ္ဇာပိ၊ မောဟကြောင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံကိုမူလည်း။ အဝိဒ္ဓသု၊ မသိသောသူ သည်။ ဣဒံ (အယံ-အဓိပ္ပာယ်ယော)၊ ဤအဓိပ္ပာယ်သည်။ ဝုတ္တံ (ဝုတ္တော)၊ ဆို လိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။-အဝိဒ္ဓ၊ မသိသော။ အန္ဓဗာလော၊ မှိုက်သော။ သော (ပုဂ္ဂလော)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောဘဇဉ္ဇ၊ လောဘကြောင့်ဖြစ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဒေါသဇဉ္ဇ၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ကံလည်းကောင်း။ မောဟဇဉ္ဇ၊ မောဟကြောင့်ဖြစ်သော ကံလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကရောန္နေန၊ ပြုသော။ တေန၊ ထိုမှိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပံ ဝါ၊ အားနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ယဒိ ဝါ၊ ထိုမှိုက်မှု။ ဗဟံ ဝါ၊ အားများသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံ ကို။ ပကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယန္တိ၊ ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယံ-ဟူသည် ကား။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကံသည်။ တေန ဗာလေန၊ ထိုသူမှိုက်သည်။ ဣဒ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘော၌။ သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေယေ- ဝ၊ အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ (ကမ္မံ)၊ ထိုကံသည်။ တဿေဝ၊ ထိုသူမှိုက်၏သလျှင်။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တ ဘော၌။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတိ-ဟူသည်ကား။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပစ္စနတ္ထာယ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အညံ၊ တပါးသော။ ဝတ္ထု၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အညေန၊ တပါးသောသူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညဿ၊ တပါး သောသူ၏။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ န ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုမဖြစ်စေ။ တသ္မာ လောဘဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ၊ မောဟဇဉ္ဇာပိ ဝိဒ္ဓသုတိ၊ တသ္မာ လောဘဉ္ဇ ဒေါ- သဉ္ဇ၊ မောဟဇဉ္ဇာပိ ဝိဒ္ဓသု-ဟူသည်ကား။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဒ္ဓ၊ သိသော။ မေဓာဝိ၊ မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ ထက်မြက်သောပညာရှိသော။ ပဏ္ဍိတော၊ အကြောင်း အကျိုးကို ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ပညာရှိသော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောဘဇာဒိဘေဒံ၊ လောဘကြောင့်ဖြစ်သောကံ-စသည်အပြား

ရှိသော။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကံကို။ န ကရေတိ၊ မပြု။ [သော ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒယံ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေတိ၊ သော ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒယံ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ-ဟူသည်ကား။^၁] အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသောဝိဇ္ဇာကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ တံ ဝါ ပန ဝိဇ္ဇံ၊ ထို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်းသော။ ဒုဂ္ဂတိယော၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝတို့ကို။ ဇဟေတိ၊ စွန့်နိုင်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆို၌ အံ့။ ဧတံ၊ ဤ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေသိ-ဟူသောစကားသည်။ ဒေသနာသိတမေဝ၊ ဒေသနာတော်ကို ပဋ္ဌာနပြု၍ ဆိုသောစကားသည်သာလျှင်။ ဇဟေတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ သော ခဏာသဝေ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုဂတိယောပိ၊ သုဂတိဘဝတို့ကိုလည်း။ ဇဟေတိယေဝ၊ စွန့်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ “တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စာ”တိ^၂၊ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စ-ဟူ၍။ ယမ္ပိ စ ဧတံ(ဝစနံ)၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤစကား၌လည်း။ လောဘဒေါသသိသေန၊ လောဘ၊ ဒေါသကို ပဋ္ဌာနပြုသဖြင့်။ လောဘဉ္စ၊ လောဘကြောင့်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေါသဉ္စ၊ ဒေါသကြောင့်လည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မမေဝ၊ ကံကိုသာလျှင်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတ္တန္တေသုပိ၊ သုတ္တန်တို့၌လည်းကောင်း။ ဂါထာသုပိ၊ ဂါထာတို့၌လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ၊ ဝဋ္ဋဘုရား၊ ဝဋ္ဋကင်းရာဖြစ်သော တရားကိုသာလျှင်။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စတုတ္ထသုတ်၏အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ အာဠဝိယန္တိ၊ အာဠဝိယံ-ဟူသည်ကား။ အာဠဝိရဒဠ၊ အာဠဝိတိုင်း၌။ ဂေါမဂ္ဂေတိ၊ ဂေါမဂ္ဂ-ဟူသည်ကား။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။ ဂမနမဂ္ဂေ၊ သွားရာဖြစ်သောခရီး၌။ ပဏ္ဏသန္တရေတိ၊ ပဏ္ဏသန္တရေ-ဟူသည်ကား။ သယံ ပတိတပဏ္ဏသန္တရေ၊ အလိုလိုကြွေကျသော သစ်ရှက်အခင်း၌။ အထာတိ၊ အထ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။ ဂမနမဂ္ဂံ၊

၁။ [...]ဆဋ္ဌမူနှင့် သံဝဏ္ဏိတဗ္ဗယူပုံမတူ။

၂။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။ ၃။ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စ မောဟဉ္စာတိ၊ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စ မောဟဉ္စ-ဟူ၍ (နိသယယမူဟောင်း) ၄။ သုတ္တန္တေပိ=(ဆဋ္ဌ)

၅။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၃၅

သွားရာဖြစ်သော လမ်းခရီးကို။ ဥဇုံ မဟာပထံ၊ ဖြောင့်သောခရီးကို။ နိဿာယံ၊ မှီ၍။ သိသပါဝနေ၊ ထန်းဆင့်တော၌။ သယံ ပတိတပဏ္ဏာနိ၊ အလိုလိုကြေ ကျသော သစ်ရွက်ထို့ကို။ သံကဗ္ဗိတု၊ ရုံးစု၍။ ကတသန္တရေ၊ ပြုအပ်သောအခင်း ၌။ သုဂတမဟာစီဝရံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောသင်္ကန်းတော်ကို။ ပတ္ထရိတု၊ ဖြန့်ခင်း၍။ ပလ္လက်၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဗိတု၊ နေ၍။ တထာဂတော၊ မြတ် စွာဘုရားသည်။ နိသိန္ဒေ၊ နေတော်မူသည်ရှိသော်။ ဟတ္ထကော အဋ္ဌဝကော- တံ၊ ဟတ္ထကော အဋ္ဌဝကော-ဟူသည်ကား။ ဟတ္ထတော၊ အဋ္ဌဝကဘီးလူး လက်၊ မြတ်စွာဘုရားလက်တော်မှ။ ဟတ္ထံ၊ မြတ်စွာဘုရားလက်၊ မင်းချင်းတို့၏ လက်သို့။ ဂတတ္တာ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံလဒ္ဓနာမော၊ ဤသို့ရ အပ်သော အမည်ရှိသော။ အဋ္ဌဝကော၊ အဋ္ဌဝက အမည်ရှိသော။ ရာဇ- ပုတ္တော၊ မင်းသားသည်။ တေဒဝေါဘတံ၊ တေဒဝေါ-ဟူသည်ကား။ တေ

“ကစ္စိ(ဋ္ဌ၊ ၃-၁၁၆) သန္တေ ဘဂဝါ” တိအာဒိဝစနံ၊ တေ ကစ္စိ သန္တေ ဘဂ- ဝါ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ဆို၏။ ပန၊ စောဒနာဦး အံ။ ကသွ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တော၊ ကြွသွားတော်မူ၍။ နိသိန္ဒော၊ နေတော်မူသည်။ ကသွ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရာဇကုမာရော၊ ဟတ္ထဋ္ဌဝက မင်းသားသည်။ တတ္ထ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားရှိရာအရပ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။)? သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဋ္ဌ၊ ပတ္တိကာယ၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ဓမ္မဒေ- သနယ၊ တရားဒေသနာ၏။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဒိသော၊ မြင်တော်မူ ၍။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌဝတိုင်း နွားတို့၏သွားရာခရီး ထန်းဆင့်ပင်သော သစ်ရွက် အခင်းရှိရာအရပ်၌။ နိသိန္ဒော၊ နေတော်မူ၏။ ရာဇကုမာရေပိ၊ ဟတ္ထဋ္ဌဝက မင်းသားသည်လည်း။ ပါတောဝ၊ စောစောကလျှင်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပဉ္စဟိ ဥပါသကသတေဟိ၊ ငါးရာသော ဒါယကာတို့သည်။ ပရိဝုတော၊ ခြံငိုအပ်သည် ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓ၊ ပဋ္ဌာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားအား စေားရာသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည့် ရှိသော်။ မဟာမဂ္ဂါ၊ ခရီးမ မှ။ ဩက္ကမ္မံ၊ သက်၍။ ဂေါပထံ၊ နွားတို့၏ သွားရာဖြစ်သော ခရီးကို။ ဂဟေတု၊ ယူ၍။ “ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ ပူဇနတ္ထာယ၊ ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှာ။ မိဿကမာလံ၊ အရောရောသောပန်းကို။ ဩစိနိဿာမိ၊ ဆုတ်အံ။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိ သော်။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ ဥပသင်္ကမိတု၊ ကပ်၍။ ဝန္တိတု၊ ရှိခိုး၍။ ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင် နေ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သော၊ ထိုဟတ္ထဋ္ဌဝက မင်းသားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမြတ်

စွာဘုရား ရှိရာအရပ်သို့။ ဂစ္ဆော၊ သွား၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။) သုခမသယိတ္ထာတိ၊ သုခမသယိတ္ထ-ဟူသည်ကား။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သယိတ္ထ၊ အိပ်တော်မူရပါ၏လော။

အန္တရဋ္ဌကောတိ၊ အန္တရဋ္ဌကော-ဟူသည်ကား။ မာဃဖဂ္ဂုဏာနံ၊ တပို့၊ တွဲလ၊ တပေါင်းလတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ အဋ္ဌဒိဝသပရိမာဏော၊ ရှစ်ရက် အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ကာလော၊ ကာလတည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မာဃဿ၊ တပို့၊ တွဲလ၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ စတ္တာရော ဒိဝသာ၊ လေးရက်တို့လည်းကောင်း။ ဖဂ္ဂုဏဿ၊ တပေါင်းလ၏။ အာဒိမ္ပိ၊ အစ၌။ စတ္တာရော (ဒိဝသာ)၊ လေးရက်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ၊ ဤရှစ်ရက်ကို။ “အန္တရဋ္ဌကော”တိ၊ အန္တရဋ္ဌကော-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိမပါတသမယောတိ၊ ဟိမပါတသမယော-ဟူသည်ကား။ ဟိမသနုပတနသမယော^၁၊ ဆီးနှင်း တခဲနက်ကျသောအခါတည်း။ ခရာတိ၊ ခရာ-ဟူသည်ကား။ ဖရသ၊ ကြမ်း၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကက္ခဋ္ဌာ၊ ခက်ထန်၏။ ဂေါကဏုကဟတာတိ၊ ဂေါကဏုကဟတာဟူသည်ကား။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ နဝဝုဋ္ဌေ၊ ရွာသစ်စ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဂါဝိနံ၊ နွားတို့၏။ အက္ကန္တက္ကန္တဋ္ဌာနေ၊ နင်းရာနင်းရာအရပ်၌။ ခုရန္တရေဟိ၊ ခွာ၏အကြားတို့မှ။ ကဒ္ဒမော၊ ညွှန်သည်။ ဥဂ္ဂန္ဓာ၊ တက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သော (ကဒ္ဒမော)၊ ထိုညွှန်သည်။ ဝါတာတပေန၊ လေ၊ နေပူဖြင့်။ သုက္ခော၊ ခန်းခြောက်သည်ဖြစ်၍။ ကကံစဒန္တသဒိသော၊ လူသွားနှင့်တူသည်။ ဒုက္ခသမ္ပယော၊ ဆင်းရဲသော အတွေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုနွား၏ခွာကြားတို့မှတက်၍ တည်သော လူသွားနှင့်တူသော ညွှန်ခြောက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “ဂေါကဏုကဟတာ ဘူမိ”တိ၊ ဂေါကဏုကဟတာ ဘူမိ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဂန္ဓံ၊ နွားတို့၏။ ခုရန္တရေဟိ၊ ခွာ၏အကြားတို့ကြောင့်။ ဆိန္နာ၊ ပြတ်သည်တည်း။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝေရဗ္ဗော ဝါတော ဝါယတိတိ၊ ဝေရဗ္ဗော ဝါတော ဝါယတိ-ဟူသည်ကား။ စတုဟိ ဒိသာဟိ၊ လေးရပ်၊ လေးမျက်နှာတို့မှ။ ဝါယန္တော^၂၊ လာသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ ဝါယတိ၊ လာ၏။ ကေယ ဒိသာယ ဝါ၊ တဘက်သောအရပ်မျက်နှာမှ လည်းကောင်း။ ဒွိဟိ ဒိသာဟိ ဝါ၊ နှစ်ဘက်သော အရပ်မျက်နှာတို့မှလည်းကောင်း။ တိဟိ ဒိသာဟိ ဝါ၊ သုံးဘက်သော အရပ်မျက်နှာတို့မှ လည်းကောင်း။

၁။ ဟိမဿ ပတနသမယော = (ဆဋ္ဌ) ၂။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၃၇

ဝါယန္တော၊ လာသော။ ဝါတော၊ လေကို။ ဝေရမ္ဘောတိ၊ ဝေရမ္ဘော ဟူ၍။
န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။

တေနဟိ ရာဇကုမာရာတိ ဣဒံ၊ တေနဟိ ရာဇကုမာရ-ဟူသော ဤစကား
ကို။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “အယံ ရာဇကုမာရော၊ ဤဟတ္ထာဠဝက
မင်းသားသည်။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ သုခဝါသိနော၊ ချမ်းသာစွာနေ
ခြင်းရှိသောသူတို့ကို။ နေဝ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒုက္ခဝါသိနော၊ ဆင်းရဲစွာ နေ
ခြင်းရှိသောသူတို့ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ နံ၊ ထို ဟတ္ထာဠဝက မင်းသားကို။
ဇာနာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ ဥပရိ၊ အထက်
ဖြစ်သော။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ ဝဇေန္တော၊ ပွားစေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတေနဟိ ရာဇကုမာရ-အစရှိသော ဒေသနာ
တော်၌။ ယထာ တေ ခမေယျာတိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ-ဟူသည်ကား။
ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ တုယံ၊ သင်သည်။ ရုစစ္စယျ၊ နှစ်
သက်အပ်ရာ၏။ ဣဿာတိ၊ ဣဿ-ဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ဤ
လောက၌။ အဿ၊ ထိုသူအား။ ဂေါနကတ္ထတောတိ၊ ဂေါနကတ္ထတော-ဟူ
သည်ကား။ စတုရဂုံလလောမေန၊ လက်လေးသစ်ရှည်သော အမွေးရှိသော။
ကာဠုကောဇဝေန၊ ကော်ဇောနက်ဖြင့်။ အတ္ထတော၊ ခင်းအပ်၏။ ပဋိကတ္ထ-
တောတိ၊ ပဋိကတ္ထတော-ဟူသည်ကား။ ဥဏ္ဏာမယေန၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော။
သေတတ္ထရဏေန၊ ဖြူသောအခင်းဖြင့်။ အတ္ထတော၊ ခင်းအပ်၏။ ပဋုလိကတ္ထ-
တောတိ၊ ပဋုလိကတ္ထတော-ဟူသည်ကား။ ရတနမယေန၊ ရတနာဖြင့်ပြီး
သော။ ဥဏ္ဏာမယအတ္ထရဏေန၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းဖြင့်။ အတ္ထတော၊
ခင်းအပ်၏။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏောတိ၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏော-ဟူ
သည်ကား။ ကဒလိမိဂစမ္မမယေန၊ ဝံပိုင်မည်သော သားရေဖြင့်ပြီးသော။
ဥတ္တမပစ္စတ္ထရဏေန၊ မြတ်သော အိပ်ရာလှမ်းဖြင့်။ အတ္ထတော၊ ခင်းအပ်၏။
တံ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ ထို အိပ်ရာလှမ်းကို။ သေတဝတ္ထဿ၊ ဖြူသောအဝတ်၏။ ဥပရိ၊
အထက်၌။ ကဒလိမိဂစမ္မံ၊ ဝံပိုင်မည်သော သားရေကို။ အတ္ထရိတွာ၊ ခင်း၍။
သိဗ္ဗိတွာ၊ ချုပ်၍။ ကဇရာန္တိ ကိရ၊ ပြုကုန်သတတ်။ သဥတ္တရစ္ဆဒေါတိ၊ သ-
ဥတ္တရစ္ဆဒေါ-ဟူသည်ကား။ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ အထက်၌ဖြစ်သော ဗိတာန်နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဗဒ္ဒေန၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ရတ္တဝိတာနေ၊ နိသော
ဗိတာန်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနောတိ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနော-

ဟူသည်ကား။ သီသုပဓာနဉ္စ၊ ခေါင်းအုံးလည်းကောင်း။ ပါဒုပဓာနဉ္စ၊ ခြေအုံးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပလ္လင်္ကဿ၊ ပလ္လင်၏။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်သောအဖို့၌။ ဌပိတလောဟိတကူပဓာနော၊ တားအပ်လော နိသောအုံးရှိ၏။ ပဇာပတိယောတိ၊ ပဇာပတိယော-ဟူသည်ကား။ ဘရိသယော၊ ယော၊ တို့သည်။ (ဌ၊ ဒု-၁၁၇) မနာပေန ပစ္စုပဋ္ဌိတာ အဿတိ၊ မနာပေန ပစ္စုပဋ္ဌိတာ အဿ-ဟူသည်ကား။ မနာပေန၊ နှစ်ဘက်ဖွယ်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာနဝိဓာနေန၊ လုပ်ကျွေးခြင်း အစီအရင်ဖြင့်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှုတည်ကုန်သည့်။ ဘဝယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

ကာယိကာတိ၊ ကာယိကာ-ဟူသည်ကား။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယံ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရိကို အစဉ်လျှောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်အပေါင်းကို။ ခေါဘယမာနာ၊ ချောက်ချားစေလျက်။ စေတသိကာတိ၊ စေတသိကာ-ဟူသည်ကား။ မနောဒ္ဓါရံ၊ မနောဒ္ဓါရိကို။ ခေါဘယမာနာ၊ ချောက်ချားစေလျက်။ သောရာဂေါ တထာဂတဿ ပဟိနောတိ၊ သော ရာဂေါ တထာဂတဿ ပဟိနော-ဟူသည်ကား။ တထာရူပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တဿ၊ ထိုသူကြွယ်သား၏။ ယော ပန ရာဂေါ၊ အကြင် ရာဂသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သော ရာဂေါ၊ ထိုသူကြွယ်သား၏ ရာဂကို။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဟိနော နာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသမောဟေသုပိ၊ ဒေါသ၊ မောဟ-တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

ဗြာဟ္မဏောတိ၊ ဗြာဟ္မဏော-ဟူသည်ကား။ ဗာဟိတပါပေါ၊ အပဉ္စအပ်ပြီးသော အကောင်းမှုရှိသော။ ခိကာသဝဗြာဟ္မဏော၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော-ဟူသည်ကား။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းတော်မူ၏။ န လိမ္မတိ ကာမေသုတိ၊ န လိမ္မတိ ကာမေသု-ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထုကာမေသုစ၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌လည်းကောင်း။ ကိလေသကာမေသု စ၊ ကိလေသကာမတို့၌လည်းကောင်း။ တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသေဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ကိလေသာတို့ဖြင့်။ န လိမ္မတိ၊ မလိမ်းကပ်။ သိတိဘူတောတိ၊ သိတိဘူတော-ဟူသည်ကား။ အပ္ပန္နရေ၊ အတင်း၌။ တပနကိလေသာနံ၊ ပူပန်စေတတ်သော

၁။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကာယံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ(ဆဋ္ဌ=၃)

မဋ္ဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတတဝဂ္ဂ ၆-ဒေဝဒုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၃၉

ကိလေသာတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သီတိဘူတော၊ ငြိမ်းသည်
 ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ နိရူပဓိတိ၊ နိရူပဓိ-ဟူသည်ကား။ ကိလေသုပဓိနံ၊ ကိလေသာ
 တည်းဟူသော ဥပဓိတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိရူပဓိ၊ ဥပဓိမရှိ။
 သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာတိ (ဧတ္ထ)၊ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာ-
 ဟူသော ဤပါဌ်၌။ တဏှာယော၊ တဏှာတို့ကို။ အာသတ္တိယော၊ အာသတ္တိ
 တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံအစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏေ-
 သု၊ အာရုံတို့၌။ အာသတ္တဝိသတ္တာ၊ ရှေးရှုကပ်ငြိတတ်၊ အထူးထူးအပြားပြား
 အားဖြင့် ကပ်ငြိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ တာ အာသတ္တိယော၊ ထို ကပ်တတ်၊ ငြိတတ်သော တဏှာတို့ကို။ ဆိန္ဒိ-
 တွာ၊ ဖြတ်၍။ ဝိဇနယု ဟဒယေ ဒရန္တိ၊ ဝိဇနယု ဟဒယေ ဒရံ-ဟူသည်ကား။
 ဟဒယနိဿိတံ၊ စိတ်နှလုံးကိုမှီခိုသော။ ဒရထံ၊ ပူပန်ခြင်းကို။ ဝိနယိတွာ၊ ပယ်
 ဖျောက်၍။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ သန္တိ၊ ပပုယု စေတသောတိ၊ သန္တိ-
 ပပုယု စေတသော-ဟူသည်ကား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ၊ ကိလေ
 သာ၏ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တေ၊ ဤ
 စေတသော-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရုဏာဝရနံ၊ ကရိုဏ်းဝိတက်ရှိသော ပုဒ်တည်း။
 (ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်ရပ်တို့၌ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။) “သဗ္ဗစေတသော
 သမန္နာဟရိတွာ”တိ အာဒိသု ဝိယ၊ သဗ္ဗစေတသော သမန္နာဟရိတွာ-ဤသို့
 အစရှိသော ပါဌ်ရပ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ စေတသော၊ စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။
 ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

၆-ဒေဝဒုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ ဒေဝဒုတာနီတိ၊ ဒေဝဒုတာနိ-ဟူသည်ကား။
 ဒေဝဒုတာ၊ သေမင်း၏တမန်တို့သည်။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ဒေဝဒုတာနိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ပါဌ်တော်၏ အနက်တည်း။
 မစ္စု၊ သေမင်းကို။ ဒေဝေါတိ၊ ဒေဝ-ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ၊ ထို
 သေမင်း၏။ ဒုတာ၊ တမန်တို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဒေဝဒုတာ၊
 ဒေဝဒုတ-မည်ကုန်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတာ၊
 သူအို၊ သူနာ၊ သူသေတို့သည်။ သံဝေဂဇနနဋ္ဌေန၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
 တတ်သောအနက်ကြောင့်။ “ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘေ၊ ထိုသူတို့သည်။ မစ္စု-

သမိပံ၊ သေမင်း၏အနီးသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒေန္တိ၊
 ဝိယ၊ စောဒနာသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒေဝဒုတာတိ၊ ဒေဝ
 ဒုတ-တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဒေဝ၊ ဝိယ၊ ပကတိသောနတ်တို့ကဲ့သို့
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုတာ၊ တမန်တို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ) ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။
 ဒေဝဒုတာ၊ ဒေဝဒုတ-မည်ကုန်၏။ ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ အလက်-
 တပဋိယတ္တာယ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်သော။ ဒေဝတာယ၊ နတ်သည်။
 အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ “တံ၊ သင်သည်။ အသုက-
 ဒိဝသေ၊ ဤမည်သောနေ၌။ မရိယသိ၊ သေလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊
 ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုပကတိသောနတ်၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။
 သဒ္ဓါတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ ဤ
 အတူသာလျှင်။ ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတောပိ၊ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေတို့သည်လည်း။ ဒိဿ-
 မာနာ၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ “တုမ္ပိ၊ သင်သည်လည်း။ ဝေမေဓော၊ ဤသို့
 အိုခြင်းသဘော၊ နာခြင်းသဘော၊ သေခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်
 လတ္တံ့။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒေန္တိ ဝိယ၊ စောဒနာသကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတသဉ္စ၊
 ထို သူအို၊ သူနာ၊ သူသေတို့၏လည်း။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ အနညထာ-
 ဘာဝိတာယ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဒေဝတာယ၊ နတ်၏။ ဗျာကရဏသဒိသမေဝ၊ ကြားအပ်သည်နှင့်တူ
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝ၊ ဝိယ၊ ပကတိသော
 နတ်တို့ကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုတာ၊ တမန်တို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။
 ဒေဝဒုတာ၊ ဒေဝဒုတ-မည်ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ၊ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်
 သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဒုတာ၊ တမန်တို့တည်း။ ဣတိ (တသ္မာ) ပိ၊
 ထိုကြောင့်လည်း။ ဒေဝဒုတာ၊ ဒေဝဒုတ-မည်ကုန်၏။ ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊
 အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့
 သည်။ (ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ၊ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ
 တို့၏။ ဒုတဘူတေ၊ တမန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။) ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတပဗ္ဗဇိတေ၊ သူအို၊
 သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ သံဝေဝံ၊ ထိတ်လန့်
 ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ နိက္ခမ္မ၊ တောထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိံသု၊ ရဟန်းပြု
 ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ၊ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်
 ဖြစ်သောဗြဟ္မာတို့၏။ ဒုတာ၊ တမန်တို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ) ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။
 ဒေဝဒုတာ၊ ဒေဝဒုတ-မည်ကုန်၏။ ဣမ ပန၊ ဤဒေဝဒုတ-သုတ်၌ကား။
 လိဂံဝိပလ္လာသေန၊ ပုလ္လိင်ကို နပုလ္လိင်ပြန်သောအားဖြင့်။ “ဒေဝဒုတာနိ”တိ၊
 ဒေဝဒုတာနိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

☞ (ဋ္ဌ-ဒု-၁၁၈) ကာယေန ဒုစ္စရိတန္တိအာဒိ၊ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ-ဤသို့ အစ ရှိသောစကားကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဘဂဝတ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း။ ဒေဝဒုတာနိယုဉ္ဇနဌာနုပက္ကမကမ္မဒဿနတ္ထံ၊ နတ်၏တမန်ကို မေးစိစစ်ခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်သို့ရောက်သော ကံကိုပြခြင်း အကျိုးငှာ။ (အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဣမိနာ ကမ္မေန၊ ဤမကောင်းမှုကံကြောင့်။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (....) ယမော ရာဇာ၊ ယမမင်းသည်။ ဒေဝဒုတေ၊ သေမင်း၏ တမန်တို့ကို။ သမနု-ယုဉ္ဇတိ၊ မေးစိစစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ကာယေန ဒုစ္စရိတံ-အစ ရှိသောပါဌ်၌။ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိတိ၊ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ-ဟူသည် ကား။ ကာယဒ္ဓါရေန၊ ကာယဒ္ဓါရဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဒုစ္စရိတံ၊ ဒုစ္စရိတ်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဝါစာယာတိ၊ ဝါစာယ-ဟူသည်ကား။ ဝစိဒ္ဓါရေန၊ ဝစိဒ္ဓါရဖြင့်။ စတုပ္ပိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဒုစ္စရိတံ၊ ဒုစ္စရိတ်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ မနုသာတိ၊ မနုသာ-ဟူသည်ကား။ မနောဒ္ဓါရေန၊ မနောဒ္ဓါရဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဒုစ္စရိတံ၊ ဒုစ္စရိတ်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာတိတ္ထေ၊ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဧကေစ္စ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေရာ၊ မထေရ်တို့သည်။ “နိရယပါလာ နာမ၊ ငရဲထိန်းတို့ မည်ကုန်သည်။ နတ္ထိ (န သန္တိ)၊ မရှိကုန်။ ယန္တရူပံ ဝိယ၊ ယန္တရားရုပ်ကဲ့သို့။ ကမ္မမေဝ၊ မိမိတို့ပြုအပ်သော မကောင်းမှုကံ သည်သာလျှင်။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုနိရယပါလာ နာမ နတ္ထိ-အစရှိသော စကားကို။ “အတ္ထိ နိရယေ နိရယပါ-လာတိ၊ အာမန္တာ။ အတ္ထိ စ ကာရဏိကာ” တိအာဒိနာ၊ အတ္ထိ နိရယေ နိရ-ယပါလာတိ၊ အာမန္တာ။ အတ္ထိ စ ကာရဏိကာ-ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာ၌။ ပုပ္ဖိသေဓိတမေဝ၊ မြစ်အပ်သည်သာလျှင် တည်း။

နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အတ္ထိ (သန္တိ)၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ (ပုစ္ဆာယံ)၊ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) အာမန္တာ၊ သြော်-ရှိကုန်၏။ ကာရဏိကာ စ၊ ညည်း ဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ငရဲထိန်းတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ (သန္တိ)၊ ရှိကုန်၏။

၁။ (....)ဆဋ္ဌမူတွင်“အထ နံ တတ္ထိ”ဟုပါသည်။

ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည်၌။ ကမ္မကာ-
ရဏကာရကာ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော ထောင်သား၊ လက်မရွံ့-
အစရှိသောသူတို့သည်။ အတ္တိ (သန္တိ) ယထာ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤ
အတူသာလျှင်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိရယပါလာ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အတ္တိ (သန္တိ)၊
ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ယမဿ ရညောတိ (တ္ထေ)၊
ယမဿ ရညော-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ယမရာဇာ နာမ၊ ယမမင်း မည်သည်ကား။
ဓမ္မာနိကပေတရာဇာ၊ ပိမာန်ရှိသောပြိတ္တာတို့၏ မင်းတည်း။ ကေသ္မိံ ကာလေ၊
တစ်ခုသောအခါ၌။ ဒိဗ္ဗဝိမာနေ၊ နတ်တို့၏ ပိမာန်၌။ ဒိဗ္ဗကပ္ပရက္ခဒိဗ္ဗဥယျာန-
ဒိဗ္ဗနာဠကာဒိသဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်၌ဖြစ်သောပဒေသာပင်၊ နတ်၌ဖြစ်သောဥယျာဉ်၊
နတ်၌ဖြစ်သောကချေသည်-စသော အလုံးစုံသောစည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံ-
စားရ၏။ ကေသ္မိံ ကာလေ၊ တစ်ခုသောအခါ၌။ ကမ္မဝိပါကံ၊ အကုသိုလ်ကို
၏အကျိုးကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားရ၏။ ဓမ္မိကော၊ တရားကို စောင့်၏။ ဓမ္မရာ-
ဇာ၊ တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်၏။ ဓမ္မ-ဇေသော၊ ဤယမမင်းသည်။ ကောဝ၊
တစ်ယောက်သည်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
စတုသု ဒွါရေသု၊ တံခါးလေးမျက်နှာတို့၌။ စတ္တာရာ ဇနာ၊ လေးယောက်
သော ယမမင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ အမတ္ထေယျောတိ၊ အ-
မတ္ထေယျော-ဟူသည်ကား၊ မာတု၊ အမိ၏။ ဟိဘော၊ အစီးအပွားတည်း။ မတ္ထေ-
ယျော၊ အမိ၏အစီးအပွား။ မာတရိ၊ အမိ၌။ သမ္မာ ပဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာ
ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း။ မတ္ထေယျော၊ အမိ၏အစီးအပွားကို ဆောင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ
(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အမတ္ထေယျော၊ အမတ္ထေယျ-မည်၏။ မာတရိ၊ အမိ၌။
မိစ္ဆာ ပဋိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ကျင့်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်
ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဓမ္မပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော အပေတ္ထေ-
ယျော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်း
ရှိ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဗြဟ္မညောတိ တ္ထေ၊ အဗြဟ္မညော-ဟူ သော ဤပါဌ
၌။ ခိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏာ နာမ၊ ဗြာဟ္မဏ-တို့ မည်
ကုန်၏။ တေသု၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မိစ္ဆာ ပဋိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်သော
အားဖြင့် ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဗြဟ္မညော နာမ၊ အဗြဟ္မည-မည်၏။

၁။ ရာဇာ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ မတ္ထေယျောတိ = (နိဿယမူဟောင်း)

၃။ အမတ္ထေယျော = (နိဿယမူဟောင်း)

ပဌမပုဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတတဝဂ္ဂ ၆-ဒေဝဒုတသတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၄၃

သမန္နယုဉ္ဇတိတိ၊ သမန္နယုဉ္ဇတိ-ဟူသည်ကား။ အနုယောဂဝတ္ထံ၊ မေးစိစစ်သောဝတ်သို့။ အာရာပေန္နော၊ တင်သည်ဖြစ်၍။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္နော ပန၊ တည်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ သမန္နဂ္ဂါဟတိ နာမ၊ မိမိအယူကို ကောင်းစွာယူစေသည် မည်၏။ ကာရုဏံ၊ သင့်သော အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသောသူသည်။ သမန္နဘာသတိ နာမ၊ လျှောက်ပတ်စွာ ဆိုသည်မည်၏။ နာဒ္ဒသန္တိ(တေ)၊ နာဒ္ဒသံ-ဟူသော ဤစကားကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တိကေ၊ အထံသို့။ ပဟိတဿ၊ စေလွှတ်အပ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ဒေဝဒုတဿ၊ သေမင်းတမန်၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ငရဲသို့ရောက်သော သတ္တဝါကို။ ယမော၊ ယမမင်းသည်။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ ဘာသိတဿ၊ ဆိုအပ်သောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ န သလ္လက္ခေတိ၊ မမှတ်နိုင်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတု၊ သိ၍။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ သလ္လက္ခာပေတုကာမော၊ မှတ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အမ္မော-တိအာဒိံ၊ အမ္မော-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတ္ထ၊ ထိုအမ္မော-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဇိဏ္ဏန္တိ၊ ဇိဏ္ဏ-ဟူသည်ကား။ ဇရာဇိဏ္ဏံ၊ အရွယ်မှယုတ်သောအားဖြင့် အိုမင်းသော။ ဂေါပါနသိဝံကန္တိ၊ ဂေါပါနသိဝက်-ဟူသည်ကား။ ဂေါပါနသိ ဝိယ၊ ကောက်သောအခြင်ကဲ့သို့။ ဝက်ံ၊ ကောက်သော။ ဘောဂ္ဂန္တိ၊ ဘောဂ္ဂံ-ဟူသည်ကား။ ဘဂ္ဂံ၊ ပျက်စီးသော။ ဣမိနာပိ၊ ဤ ဘောဂ္ဂံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အထ၊ ထိုသူအိုတမန်၏။ ဝက်ံဘာဝ-မေဝ၊ ကောက်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဒုဏ္ဏပရာယနန္တိ၊ ဒုဏ္ဏပရာယနံ-ဟူသည်ကား။ ဒုဏ္ဏပဋိသရဏံ၊ တောင်ဝှေးလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော။ ဒုဏ္ဏဒုတိယံ၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်းတို့၌ တောင်ဝှေးလျှင် အဖော်ရှိသော။ ပဝေဓမာနန္တိ၊ ပဝေဓမာနံ-ဟူသည်ကား။ ကမ္မမာနံ၊ တုန်လှုပ်သော။ အာတုရန္တိ၊ အာတုရံ-ဟူသည်ကား။ ဇရာတုရံ၊ အိုမင်းသောအားဖြင့် နာကျင်သော။ ခဏ္ဏဒန္တန္တိ၊ ခဏ္ဏဒန္တံ-ဟူသည်ကား။ ဇရာနုဘာဝေန၊ အိုမင်းခြင်း၏ အနုတော်ကြောင့်။ ခဏ္ဏိတဒန္တံ၊ ကျိုးသောသွားရှိသော။ ပလိတကေသန္တိ၊ ပလိတကေသံ-ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဏရကေသံ၊ ဖျော့တော့ ဖြူသောဆံရှိသော။ ဝိလူနန္တိ၊ ဝိလူနံ-ဟူသည်ကား။ လူဉ္ဇတု၊ နုတ်၍။ ဂဟိတကေသံ (ဌ၊ ဒု-၁၁၉)ဝိယံ၊ ယူအပ်သောဆံရှိသကဲ့သို့။ ခလ္လိတသိရန္တိ၊ ခလ္လိတသိရံ-ဟူသည်ကား။ ခလ္လိတသိသံ၊ ဦးပြည်းသော ဦးခေါင်းရှိသော။ ဝလိတန္တိ၊ ဝလိတံ-

၁။ ဂဟိတကေသံ ဝိယ လ္လောဋ္ဌံ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ မဟာခလ္လောဋ္ဌသိသံ = (ဆဋ္ဌ)

ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗာတဝလီ။ ကောင်းစွာဖြစ်သော အရေတုန့်ခြင်းရှိသော။
 တိလကာဟတဂတ္ထန္တိ။ တိလကာဟတဂတ္ထံ-ဟူသည်ကား။ သေတတိလက-
 ကာဠတိလကေဟိ။ မုညဖြူ မည်မည်းတို့ဖြင့်။ ဝိကိဏ္ဏသရီရံ။ ပြမ်းသောကိုယ်
 ရှိသော။ ဇရာဓမ္မောတိ။ ဇရာဓမ္မော-ဟူသည်ကား။ ဇရာသဘာဝေါ။ အိုခြင်း
 သဘောရှိသည်။ ဇရာယ။ အိုခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တာ၊ မလွတ်သည်။
 ဇရာဇိဏ္ဏံ နာမ၊ အရွယ်မှယုတ်သောအားဖြင့် အိုခြင်းမည်သည်။ မယံ၊ ငါ၏။
 အဗ္ဘန္တရေယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝဒတိ
 နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။) ပရတော၊ နောက်၌။ ဗျာဓိဓမ္မော မရဏဓမ္မောတိ
 ပဒဒ္ဒယေပိ။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ မရဏဓမ္မော-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။
 ဒေသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇိတူတိ ဧတ္ထ၊ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇိတူ-
 ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဇရာဇိဏ္ဏသတ္တော၊ အရွယ်မှယုတ်သောအားဖြင့် အိုမင်း
 သောသတ္တဝါသည်။ အတ္ထတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ
 နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ “ဘော၊ အို...အချင်းတို့။ ပဿထ၊ ရှုကြကုန်လော့။
 အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ တုဗ္ဗေ ဝိယ၊ သင်တို့ကဲ့သို့။ တရုဏော၊ ပျိုနုသည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ ဥရုဗလီ၊ ပေါင်တို့၏ အစွမ်း
 ရှိသည်။ ဗာဟုဗလီ၊ လက်ရုံးတို့၏ အစွမ်းရှိသည်။ ဇဝသမ္ပန္နော၊ လျင်ခြင်းနှင့်
 ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ တဿ မေ၊ ထိုငါအား။ တာ ဗလဇဝ-
 သမ္ပတ္တိယော၊ ထို အားစွမ်းလျင်မြန်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။ အန္တရဟိတာ၊
 ကွယ်ပျောက်ကုန်ပြီ။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဟတ္ထပါဒါ၊
 လက်ခြေတို့သည်။ ဟတ္ထပါဒကိစ္စံ၊ လက်ခြေတို့၏ ကိစ္စကို။ န ကရေန္တိ၊ မပြု
 နိုင်ကုန်။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တာယ၊ မလွတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဒေဝိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ အမ္ပိ၊ ဖြစ်
 ၏။ အဟမေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ (ဇရာယ၊ အိုခြင်းသဘောမှ။ အပရိ-
 မုတ္တာ၊ မလွတ်သည်။) န ခေါ အမ္ပိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တုဗ္ဗေပိ၊ သင်တို့သည်
 လည်း။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တာဝ၊ မလွတ်ကုန်သည်သာလျှင်။
 (ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ သတည်း။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မယံ၊ ငါအား။ (ဇရာ၊
 အိုခြင်းသဘောသည်။ အာဂစ္ဆတိ) ယထေဝ၊ လာရောက်သကဲ့သို့သောလျှင်။ ဧဝံ
 (တထာ)၊ ထိုအတူ။ တုဗ္ဗာကမ္ပိ၊ သင်တို့အားလည်း။ ဇရာ၊ အိုခြင်းသဘောသည်။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၆-ဒေဝဒုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၄၅

အာဂမိယတိ၊ ရောဂ်လတ္တံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထိုအံ့ခြင်းသဘောသည်။ ပုရေ အာဂမနာဝ၊ လာရောက်သည်မှ ရှေ့အဖို့သွင်သလျှင်။ ကလျာဏံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သလျှင်။ သေ-သော။ ဤ အံ့ခြင်းသဘောသည်။ ဒေဝဒုတော နာမ၊ သေမင်း၏တမန်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ အာဗာ-မိကန္တိ၊ အာဗာမိကံ-ဟူသည်ကား။ ဗာမိကံ၊ ဖြစ်သော ဖျားနာခြင်းရှိသော။ ဒုက္ခိတန္တိ၊ ဒုက္ခိတံ-ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခပုတ္တံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သော။ ဗာဠ-ဂီလာနန္တိ၊ ဗာဠဂီလာနံ-ဟူသည်ကား။ အမိမတ္တဂီလာနံ၊ လွန်ကဲသော ဖျားနာခြင်းရှိသော။

ဧတ္ထပိ၊ ဤ သူနာဟုဆိုအပ်သောတမန်ကိုဆိုရာ၌လည်း။ ဂီလာနသတ္တော၊ ဖျားနာသော သတ္တဝါသည်။ အတ္တတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ “ဘော၊ အို...အချင်းတို့။ ပဿထ၊ ရှုကုန်လော့။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ တုမေ၊ ဝိယ၊ သင်တို့ကဲ့သို့။ နိရောဂေါ၊ အနာမရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ သော-အဟံ၊ ထိုငါသည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗျာမိနာ၊ ဖျားနာခြင်းသည်။ အတိဟတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်။ အမ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သကေ မုတ္တကရိသေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ကျင်ငယ်၊ ကျင်းကြီး၌၊ ပလိပ-နော၊ နစ်သည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာတုမ္မိ၊ ထခြင်းငှာလည်း။ န သက္ကောမိ၊ မစွမ်းနိုင်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဟတ္ထပါဒေါ၊ လက်ခြေတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ဟတ္ထပါဒကိစ္စံ၊ မိမိတို့၏ လက်ခြေကိစ္စကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဗျာမိတော၊ အနာမ။ အပရိမုတ္တာယ၊ မလွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသော၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ အမ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟမေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ (ဗျာမိတော၊ ဖျားနာခြင်းမှ။ အပရိမုတ္တာ၊ မလွတ်သည်။) န ခေါ၊ အမ္မိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တုမေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ ဗျာမိတော၊ ဖျားနာခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တာဝ၊ မလွတ်ကုန်သည့်သာလျှင်။ (ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ယေ၊ ငါ့အား။ (ဗျာမိ၊ ဖျားနာခြင်းသည်။ အာဂစ္ဆတိ) ယထေဝ၊ လာရောက်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ တုမှာကမ္မိ၊ သင်တို့အားလည်း။ ဗျာမိ၊ ဖျားနာခြင်းသည်။ အာဂမိယတိ၊ လာရောက်လတ္တံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထိုဖျားနာခြင်းသဘော၏။ ပုရေ

၁။ ဒုတိယံ ဒေဝဒုတန္တိ ဧတ္ထပိ-ဟု ဆဋ္ဌမုဉ်တည်ပါ၍အဖြစ်ဖြင့်ရှိသည်။

အာမနာဝ၊ လာရောက်သည်မှ ရွှေအဖို့၌သာလျှင်။ ကလျာဏံ၊ ကုသိုလ်
 ကောင်းမှုကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထတော၊
 သဘောအားဖြင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ တေနေဝ၊ ထို
 ကြောင့်သာလျှင်၊ သေ-သေဝ။ ဤဖျားနာခြင်းသဘောသည်။ ဒေဝဒူတော
 နာမ၊ သေမင်း၏ တမန်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။

ကောဟမတန္တိအာဒိသု၊ ကောဟမတံ-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌မတဿ၊
 သေသော။ အဿ၊ ထိုသူအား။ ကောဟံ၊ တစ်ရက်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ
 (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ကောဟမတော၊ ကောဟမတ-မည်၏။ တံ ကောဟ-
 မတံ၊ ထို သေ၍တစ်ရက်ရှိပြီးသော သူကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပဒဒ္ဒယေပိ၊
 ဒွိဟမတံ၊ တိဟမတံ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤ
 နည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။ ဘတ္ထာ၊ သားရေအိတ်သည်။ ဝါယုနာ၊ လေကြောင့်။
 ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ (သမုဂ္ဂတံ) ဝိယ၊ တက်သကဲ့သို့။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ ဇီဝိ-
 တိန္ဒြေကုန်သည်မှ။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သမုဂ္ဂတေန၊ တက်သော။ သူန-
 ဘဝေန၊ အကောင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ၊ သေသည်မှအထက်ဖြစ်သော
 နောက်ကာလ၌ လေဖြင့်ပြည့်သောသားရေအိတ်ကဲ့သို့ ဖူးဖူးရောင်သော
 အကောင်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက-မည်၏။ ဝိပရိဘိန္န-
 ဝက္ကော၊ အဖြူ၊ အနီ-အစရှိသည်ဖြင့်ရောလျက် ပျက်သော ညိုသောအဆင်းရှိ
 သော အကောင်ကို။ ဝိနီလော၊ ဝိနီလ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိနီလောဝ၊
 အဖြူအနီအစရှိသည်ဖြင့်ရောလျက် ညိုသောအဆင်းရှိသော အကောင်သည်ပင်
 လျှင်။ ဝိနီလကော၊ ဝိနီလက မည်၏။ တံ ဝိနီလကံ၊ ထိုအဖြူအနီ-အစရှိသည်
 ဖြင့်ရောလျက် ပျက်သော ညိုသောအဆင်းရှိသော အကောင်ကို။ ဝါ၊ တနည်း
 ကား။ ပဋိက္ခလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်
 သော။ ဝိနီလံ၊ အဖြူ၊ အနီ-အစရှိသည်တို့ဖြင့်ရောလျက် ပျက်သော ညိုသော
 အဆင်းရှိသော အကောင်တည်း။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီ-
 လက-မည်၏။ ဝိပုဗ္ဗကန္တိ၊ ဝိပုဗ္ဗကံ-ဟူသည်ကား။ ဝိဿန္ဓမာနပုဗ္ဗကံ၊ ယိုစီးသော
 ပြည်ရှိသော။ ပရိဘိန္နဌာနေဟိ၊ ပေါက်ပြဲရာအရပ်တို့မှ။ ပုဗ္ဗရိတေန၊ ယိုစီးသော။
 ပုဗ္ဗေန၊ ပြည်ဖြင့်။ ပလိမက္ခိတံ၊ လိမ်းကျံအပ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထောအနက်တည်း။

(ဌ၊ ဒု-၁၂၀)တတိယံ ဒေဝဒူတန္တိတ္ထေ၊ တတိယံ ဒေဝဒူတံ-ဟူသော ဤ
 ပါဠိ၌ မတကသတ္ထော၊ သေသောသတ္တဝါသည်။ အတ္ထတော၊ သဘောအား
 ဖြင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ “ဘော၊ အချင်းတို့။ အာ-

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတတဝဂ္ဂ ၆-ဒေဝဒုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၂၇

မကသုသာနေ၊ သုသာန် တစပြင်၌။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်အပ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကာ-
ဒိဘာဝပ္ပတ္တိ၊ သေသည်မှအထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ လေဖြင့်ပြည့်သော
သားရေအိတ်ကဲ့သို့ ဖူးဖူးရောင်သောအကောင် အရှေ့သည်တို့၏အဖြစ်သို့ ရောက်
သော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပဿထ၊ ရှုကုန်လော့။ မရဏတော၊ သေခြင်းသဘောမှ။
အပရိမုတ္တတာယ၊ မလွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသော၊ ဤသို့သဘောရှိ
သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ အဟမေဝ၊
ငါသည်သာလျှင်။ (မရဏတော၊ သေခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်
သည်။) န အမှိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တုဗ္ဗေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ မရဏတော၊
သေခြင်းသဘောမှ။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်ကုန်သည်။ (သဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ္တံ့။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မယံ၊ ငါ့အား။ (မရဏံ၊ သေခြင်းသဘောသည်။
အာဂစ္ဆတိ) ယထေဝ၊ လာရောက်သကဲ့သို့ သာလျှင်။ ဧဝံ (တထာ)၊ ထိုအတူ။
တုဗ္ဗာကမ္ပိ၊ သင်တို့အားလည်း။ မရဏံ၊ သေခြင်းသဘောသည်။ အာဂမိဿတိ၊
လာရောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထိုသေခြင်းသဘော၏။ ပုရေ အာဂ-
မနာဝ၊ လာရောက်သည်မှ ရှေ့အဖို့၌သာလျှင်။ ကလျာဏံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု
ကို။ ကရေထ၊ ပြုကုန်လော့။” .. ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တတော၊ သဘောအား
ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ တေနေဝ၊ ထို
ကြောင့်သာလျှင်။ သေ-သော၊ ဤ သေခြင်းသဘောသည်။ ဒေဝဒုတော
နာမ၊ သေမင်း၏ တမန်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣမံ ဒေဝဒုတာနုယောဂံ၊ ဤသေမင်း၏တမန်ကို
မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ လဘတိ၊ ရသနည်း။ ကော၊ အဘယ်
သူသည်။ န လဘတိ၊ မရသနည်း။ (ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေး
တည်း။) ယေန၊ အကြင်သူသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဗဟံ၊ များစွာသော။
ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။
နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယေန ပန၊ အကြင်
သူသည်ကား။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်
၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ (ဒေဝဒုတာနုယောဂံ၊ သေမင်းတမန်ကို မေးစိစစ်ခြင်း
ကို။) လဘတိ၊ ရ၏။ ဟိ(တံ ပါကဋံ ကရေမိ)၊ ထို စကားကိုထင်စွာပြဦးအံ့။
သဘဏ္ဏံ၊ ခိုးယူအပ်သောဘဏ္ဏာနှင့် တကွသော။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊
ဖမ်းယူ၍။ ကတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ပြုဖွယ်ဖြစ်သော မင်းဒဏ်ကို သာလျှင်။ ကရေန္တိ
ယထာ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ န ဝိနိစ္ဆိန္တိ ယထာ၊ မဆုံးဖြတ်ကုန်သကဲ့သို့။ အနု-
ဝိဇ္ဇိတွာ၊ မေးစိစစ်၍။ ဂဟိတံ ပန၊ ဖမ်းယူအပ်သောသူကိုကား။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနံ၊

တရားဆုံးဖြတ်ရာသို့။ နယန္တိ ယထာ၊ ဆောင်ကုန်သကဲ့သို့။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ လဘတိ ယထာ၊ ရသကဲ့သို့။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ ဧတံ သမ္ပဒံ-အယံ ဥပမာယ သမ္ပတ္တိ၊ ဤဥပမာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗိ-ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပရိတ္တပါပကမ္မာ၊ အနည်းငယ်သော မကောင်းမှု ကံရှိသောသူတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယပိ၊ သဘောအားဖြင့်လည်း။ သရန္တိ၊ အောက်မေ့နိုင်ကုန်၏။ သာရိယမာနာပိ၊ သူတပါးတို့သည် အောက်မေ့စေအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။ သရန္တိ၊ အောက်မေ့ နိုင်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်သောသူတို့တင်။ ဒီဃဇယန္တော^၁ နာမ၊ ဒီဃဇယန္တ အမည်ရှိသော။ ဒမိဋ္ဌော၊ ကျည်းအမျိုးဖြစ်သောသူသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ သရိ၊ အောက်မေ့၏။ ကိရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ သော ဒမိဋ္ဌော၊ ထို ဒီဃဇယန္တ-အမည်ရှိသော ကျည်းအမျိုးဖြစ်သောသူသည်။ သုမနဂိရိမဟာဝိဟာရေ၊ သုမနဂိရိမည်သော ကျောင်းကြီး၌။ အာကာသစေတီယံ၊ တောင်ထွတ်ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ပြုအပ်သော စေတီ၌။ ရတ္တပဋ္ဌိ^၂၊ နိသောပုဆိုးကို။ ပဋ္ဌာကံ ကတော^၃၊ ကုက္ကားပြု၍။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်၏။ အထ (ပစ္စာ)၊ ထိုမှနောက်၌။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ဥဿဒသာမန္တေ၊ ဥဿဒငရဲ၏ အနီး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၍။ အဂ္ဂိဇာလသဒ္ဓံ၊ ငရဲမီးလျှံ၏ အသံကို။ သုတောဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပူဇိတပဋ္ဌံ၊ ပူဇော်အပ်သော ပုဆိုးကို။ အနုဿရိ၊ အောက်မေ့၏။ သော၊ ထို ဒီဃဇယန္တ-အမည်ရှိသော ကျည်းအမျိုးဖြစ်သောသူသည်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ အပဇ္ဇေပိ၊ တစ်ယောက်သောသူသည်လည်း။ ပုတ္တဿ၊ သားဖြစ်သော။ ဗဟရဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းငယ်အား။ ခလိသာဋ္ဌကံ၊ ခစိတင်အပ်သော ပုဆိုးကို။ ဒေန္တော၊ လူရသည်ရှိသော်။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ ဥပနကာလမိ၊ ထားသောကလ၌။ သဒ္ဓေ၊ ဖြတ်ဖြတ်ဟူသော ပုဆိုးအသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။^၄ သောပိ၊ ထို သားဖြစ်သော ရဟန်းငယ်အား ပုဆိုးလူရသောသူသည်လည်း။ ဥဿဒသာမန္တေ၊ ဥဿဒငရဲ၏ အနီး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဇာလသဒ္ဓေန၊ ငရဲမီးလျှံ၏ အသံဖြင့်။ တံ သဒ္ဌကံ၊ ထို ပုဆိုးကို။ အနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊

၁။ ဒီဃဇယန္တဒမိဋ္ဌော=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ရတ္တပဋ္ဌေန=(ဆဋ္ဌ) ၃။ ဆဋ္ဌမုန့်မပါ။
 ၄။ [...] ဤထောင့်ကွင်းအတွင်းရှိစကားရပ် ဆဋ္ဌမုန့်နှင့်မတူ။ ဆဋ္ဌမုတွင်-ဌပေသိ မရဏကာလမိ ပဋ္ဌပဋ္ဌာတိသဒ္ဓေနိမိတ္တံ ဂဏှိ-ဟူရှိသည်။

ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ သရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တတံ၊ ဖြစ်၏။

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ အသရန္တေ ပန၊ မအောက်မေ့နိုင်သော သူတို့ကိုကား။ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ဒေဝဒုတေ၊ သေမင်း၏တမန်တို့ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမိမိတို့သဘောအားဖြင့် မအောက်မေ့နိုင်သောသူတို့တွင်။ ကောစိ၊ အချို့သောသူသည်။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒေဝဒုတေန၊ သေမင်း၏တမန်ဖြင့်။ သရတိ၊ အောက်မေ့နိုင်၏။ ကောစိ၊ အချို့သောသူသည်။ ဒုတိယတတိယေဟိ၊ ဒုတိယတတိယဖြစ်ကုန်သော။ (ဒုတေဟိ၊ တမန်တို့ဖြင့်။ သရတိ၊ အောက်မေ့နိုင်၏။) ကောစိ၊ အချို့သောသူသည်။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒုတေဟိ၊ တမန်တို့ဖြင့်။ နဿရတိ၊ မအောက်မေ့နိုင်။ ယမော ရာဇာ၊ ယမမင်းသည်။ တံ၊ ထိုမအောက်မေ့နိုင်သောသူကို။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ သာရေတိ၊ အောက်မေ့စေ၏။ ကိရ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ပြီးအံ့။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ အမစ္စော၊ အမတ်သည်။ သုမနပုပ္ဖကုမ္မေန၊ တစ်ကုမ္မရှိသော မြတ်လေးပန်းဖြင့်။ မဟာစေတီယံ၊ မဟာစေတီကို။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်၍။ ယမဿ၊ ယမမင်းအား။ ပတ္တိံ၊ ကောင်းမှု၏ အဖို့ကို။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ အကုသလကမ္မေန၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အမတ်ကို။ ယမဿ၊ ယမမင်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ နယိံသု၊ ဆောင်ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအမတ်သည်။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝဒုတေဟိ၊ သေမင်း၏ တမန်တို့ဖြင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ အသရန္တေ၊ မအောက်မေ့နိုင်သည်ရှိသော်။ ယမော၊ ယမမင်းသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “တံ၊ သင်သည်။ မဟာစေတီယံ၊ မဟာစေတီကို။ သုမနပုပ္ဖကုမ္မေန၊ တစ်ကုမ္မရှိသော မြတ်လေးပန်းဖြင့်။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်၍။ မယံ၊ ငါ့အား။ ပတ္တိံ၊ ကောင်းမှု၏အဖို့ကို။ အဒါသိ နနု၊ ပေးဖူးသည်မဟုတ်တုံလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သာရေတိ၊ အောက်မေ့စေ၏။ သော၊ ထိုအမတ်သည်။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုသို့ အောက်မေ့စေသော အခါ၌။ သရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၁) ဂတော၊ သွား၏။ ယမော ပန၊ ယမမင်းသည်ကား။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်း ဩလောကေတွာပိ၊ ကြည့်၍လည်း။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ရှိသော်။ “အယံ

သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ မဟာဒုက္ခံ နာမ၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲခြင်း မည်သည်ကို။ အနုဘဝိဿတိ၊ ခံစားရလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ အယောသိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထံ အယောခိလန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ-ဟူသည်ကား။ တိဂါဝုတံ၊ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော။ လောဟပထဝိယာ၊ သံမြေ၌။ ဥတ္တာနကံ၊ ပက်လက်။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ ဒက္ခိဏဟတ္ထေ၊ လက်ယာလက်၌။ တာလပ္ပမာဏံ၊ ထန်းလုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယသုလံ၊ သံတံကျင်ကို။ ပဝေသေန္တိ၊ သွင်းကုန်၏။ ဝါမဟတ္ထာဒိသု၊ လက်ဝဲလက် အစရှိသည်တို့၌။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဝေသေန္တိ၊ သွင်းကုန်၏။ တံ၊ ထိုငရဲသူ သတ္တဝါကို။ ဥတ္တာနကံ၊ ပက်လက်။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ (ဒက္ခိဏဟတ္ထေ၊ လက်ယာလက်၌။ တာလပ္ပမာဏံ၊ ထန်းလုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယသုလံ၊ သံတံကျင်ကို။ ပဝေသေန္တိ) ယထာ စ၊ သွင်းကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ (ဝါမဟတ္ထာဒိသု၊ လက်ဝဲလက် အစရှိသည်တို့၌။ တာလပ္ပမာဏံ၊ ထန်းလုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယသုလံ၊ သံတံကျင်ကို။ ပဝေသေန္တိ ယထာ စ၊ သွင်းကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။) ဝေ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ ဥရေနပိ၊ ရင်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါမပဿေနပိ၊ လက်ဝဲနံတောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏပဿေနပိ၊ လက်ယာနံတောင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ တေ၊ ထိုငရဲထိန်းတို့သည်။ တံ ကမ္မကာရဏံ၊ ထို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်သော အမှုကို။ ကရာန္တိယေဝ၊ ပြုကုန်သလျှင်ကတည်း။ ပဝေသေတွာတိ၊ ပဝေသေတွာ-ဟူသည်ကား။ ဇလိတာယ၊ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော။ လောဟပထဝိယာ၊ သံမြေ၌။ တိဂါဝုတံ၊ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ ကုဋ္ဌာရိဟိတိ၊ ကုဋ္ဌာရိဟိ-ဟူသည်ကား။ မဟတီဟိ၊ ကြီးစွာကုန်သော။ ဂေဟဿ၊ အိမ်၏။ ဧကပက္ခန္တဒနမတ္တာဟိ၊ တဘက်သောအမိုး အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ကုဋ္ဌာရိဟိ၊ ဓားမတိုဖြင့်။ တစ္ဆန္တိ၊ ရွှေကုန်၏။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ နဒီ ဟုတွာ၊ မြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၍။ သန္တတိ၊ စီး၏။ လောဟပထဝိတော၊ သံမြေမှ။ ဇာလာ၊ မီးလျှံသည်။ ဥဌဟိတွာ၊ တက်၍။ တစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ ရွှေရာအရပ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ လောင်၏။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တစ္ဆန္တာပန၊ ရွှေကုန်သောသုတို့သည်ကား။ သုတ္တာဟတံ၊ တံမျဉ်း

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၆-ဒေဝဒုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၁

ကြီးဖြင့် ခတ်အပ်သည်ကို၊ ကရိတော၊ ပြု၍။ ဒါရုံ ဝိယ၊ သစ်ကဲ့သို့။ အဋ္ဌသမ္ပိ၊ ရှစ်မြောက်ကိုလည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌသမ္ပိ၊ ခြောက်မြောက်ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဝါသီဟိတံ၊ ဝါသီဟိ-ဟူသည်ကား။ မဟာသုပ္ပပ္ပမာဏာဟိ၊ ကြီးစွာသောမန်း အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝါသီဟိ၊ ပဲခုပ်တို့ဖြင့်။ ရထေယောဇေတောတိ၊ ရထေ ယောဇေတော-ဟူသည်ကား။ ယုဂယောတ္တပက္ခရထစက္က-ကုဗ္ဗရပါဇနေဟိ၊ ထမ်းပိုး၊ ကြိုး၊ လှည်းသံ၊ လှည်းဘီး၊ ဝက်စွယ်၊ နှင်တံ-တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်မှ။ ပဇ္ဇလိတေ၊ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော။ ရထေ၊ ရထား၌။ ယောဇေတော၊ က၍။ မဟန္တန္တိ၊ မဟန္တ-ဟူသည်ကား။ မဟာကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏံ၊ ကြီးစွာသော စုလစ်မုန်းချွန် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အာရောပေန္တိတိ၊ အာရောပေန္တိ-ဟူသည်ကား။ သမ္ပုဇ္ဇလိတေဟိ၊ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သော။ အယမဂ္ဂုရေဟိ၊ သံဆောက်ပုတ်တို့ဖြင့်။ ပေါဏေန္တော၊ ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်။ အာရောပေန္တိ၊ တင်ကုန်၏။ သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓန္တိ၊ သကိမ္ပိဥဒ္ဓိံ-ဟူသည်ကား။ သုပက္ကုလိတာယ၊ ကောင်းစွာ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော။ ဥက္ခလိယာ၊ ထမင်းအိုး၌။ ပက္ခိတ္တတဏှုလာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဆန်တို့ကဲ့သို့။ ဥဒ္ဓိံ စ၊ အထက်သို့လည်းကောင်း။ အဓော စ၊ အောက်သို့လည်းကောင်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဖိလာအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ မဟာနိရယေတိ၊ မဟာနိရယေ-ဟူသည်ကား။ အဝိစိမဟာနိရယမ္ပိ၊ အဝိစိငရဲကြီး၌။

ဘာဂသော မိတောတိ၊ ဘာဂသော မိတော-ဟူသည်ကား။ ဘာဂေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ဝိဘတ္တော၊ ဝေဖန်အပ်၏။ ပရိယန္တောတိ၊ ပရိယန္တော-ဟူသည်ကား။ ပရိက္ခိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ရံအပ်၏။ အယသ၊ ပဋိကုဋ္ဌိတောတိ၊ အယသ၊ ပဋိကုဋ္ဌိတော-ဟူသည်ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အယပဇ္ဇေန၊ သံပြားဖြင့်။ ဆာဒိတော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတော တိဌတိတိ၊ သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတော တိဌတိ-ဟူသည်ကား။ ယံထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထို ငရဲသည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ယောဇနသတေ၊ ယူဇနသတံရာရှိသော အရပ်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ ဩလောကေန္တယ၊ ကြည်သောသူ၏။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့သည်။ ယမကဂေ၊ ဌကာ ဝိယ၊ အစုံသော ခုံညင်းကဲ့သို့။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဖရိတော၊ ခွံ၍။ တိဌတိ၊ တည်၏။

ဟိနကာယူပဂါထိ၊ ဟိနကာယူပဂါ-ဟူသည်ကား။ ဟိနံ၊ ယုတ်သော။
 ကာယံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်ကုန်၍။
 ဥပါဒါနေတိ၊ ဥပါဒါနေ-ဟူသည်ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်
 စွဲလမ်းခြင်း၌။ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေတိ၊ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝ-ဟူသည်ကား။
 ဇာတိယာ စ၊ ဇာတိ၏လည်းကောင်း။ မရဏဿ စ၊ မရဏ၏လည်းကောင်း။
 ကာရဏဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုပါဒါတိ၊ အနုပါဒါ-ဟူ
 သည်ကား။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနေဟိ၊ ဥပါဒါန်တရားတို့ဖြင့်။
 အနုပါဒိယိတွာ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ ဇာတိမရဏသင်္ခယေတိ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ-
 ဟူသည်ကား။ ဇာတိမရဏသင်္ခယသင်္ခါတေ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ သေခြင်းတို့၏
 ကုန်ရာဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိ-
 နိဗ္ဗုတာတိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ-ဟူသည်ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော
 ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။
 သဗ္ဗကိလေသနိဗ္ဗာနေန၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗု-
 တာ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစုဂ္ဂန္တိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစုဂ္ဂ-ဟူသည်ကား။ သကလ-
 ဝဋ္ဋဒုက္ခံ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဆင်းရဲအပေါင်းကို။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်၏။

၇-စတုမတာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၂) ၃၇။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာတိ၊
 အမစ္စာပါရိသဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ ပရိစာရိကဒေဝတာ၊ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော
 နတ်တို့သည်။ ဣမံ လောကံ 'အနုဝိစရန္တိတိ၊ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ-ဟူသည်
 ကား။ အဋ္ဌမိဒိဝသေ၊ ရှစ်ရက်မြောက်ဖြစ်သော နေ့၌။ ဒေဝရာဇာ၊ နတ်တို့၏
 မင်းဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်
 သော။ မဟာရာဇေနာ၊ နတ်မင်းကြီးတို့ကို။ "တာတာ၊ အမောင်တို့။ အဇ္ဇေ၊
 ယနေ့။ အဋ္ဌမိဒိဝသေ၊ ရှစ်ရက်မြောက်ဖြစ်သောနေ့၌။ မနုဿလောကေ၊ လူ-
 ပြည်၌။ အနုဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်ပြီး၍။ ပုညာနိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရေန္တာ-
 နံ၊ ပြုကုန်သောသူတို့၏။ နာမဂေါတ္ထံ၊ အမည်၊ အနွယ်ကို။ ဥဂ္ဂဟိတွာ၊ ယ၍။
 အာဂစ္ဆထ၊ လာခဲ့ကုန်လော့။" ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏာပေတိ ကိရ၊ စေသတတ်။
 တေ၊ ထိုနတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အတ္တနော၊
 မိမိတို့၏။ ပရိစာရကေ၊ အခြံအရံဖြစ်သော နတ်တို့ကို။ "တာတာ၊ အမောင်တို့။

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မရှိ။ ၂။ လာကံ = (ဆဋ္ဌ)

“ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅၃

ဂစ္ဆထ၊ သွားကုန်လော့။ မနုဿလောကံ၊ လူ့ပြည်သို့။ ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်
 ၍။ ပုညကာရကနံ၊ ကောင်းမှုပြုသောသူတို့၏။ နာမဂေါတ္တာနိ၊ အမည်၊ အနွယ်
 တို့ကို။ သုဝဏ္ဏပဇ္ဇေ၊ ရွှေပြား၌။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ အာနေထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်
 လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေသေန္တိ၊ စေကုန်၏။ တေ၊ ထို နတ်မင်းကြီး လေး
 ယောက်တို့၏ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ တထာ၊ ထို နတ်မင်းကြီး
 လေးယောက်တို့ ဆိုတိုင်း။ ကဗျေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ဣမံ
 လောကံ အနုဝိစရန္တိ”တိ၊ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ-ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ကစ္စိ ဗဟုတိအာဒိ၊ ကစ္စိ ဗဟု-ဤသို့
 အစရှိသော စကားကို။ တေသံ၊ ထို နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့၏ အခြံအရံ
 ဖြစ်သော နတ်တို့၏။ ဥပပရိက္ခာကာရဒဿနတ္ထံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းကို ပြခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကစ္စိ-
 ဗဟု-အစရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပပရိက္ခန္ဓာ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ကုန်လျက်။
 တေ၊ ထို နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့၏ အခြံအရံဖြစ်သော နတ်တို့သည်။ အနု
 ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ကစ္စိ ဗဟု-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဥပေါသ-
 ထံ ဥပဝသန္တိတိ၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ-ဟူသည်ကား။ မာသဿ၊ လ၏။ အဠ
 ဝါရေ၊ ရှစ်ကြိမ်တို့ပတ်လုံး။ ဥပေါသထဂံ၊ နိ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တိ၊
 ဆောက်တည်ကုန်၏။ ပဋိဇာဂဗျေန္တိတိ၊ ပဋိဇာဂဗျေန္တိ-ဟူသည်ကား။ ပဋိဇာဂ-
 ရ ဥပေါသထကမ္ပံ နာမ၊ အဖန်တလဲလဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုသောအားဖြင့်
 နိုးကြားသည်မည်သောသူတို့၏ ဥပုသ်သုံးခြင်းအမှု မည်သည်ကို။ ကဗျေန္တိ၊
 ပြုကုန်၏။ တံ၊ ထို အဖန်တလဲလဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုသောအားဖြင့် နိုး
 ကြားသည် မည်သောသူတို့၏ ဥပုသ်သုံးခြင်း အမှုကို။ ကဗျေန္တိ၊ ပြုကုန်
 သောသူတို့သည်။ ဧကသ္မိံ၊ တစ်ခုသော။ အဒ္ဓမာသေ၊ လခွဲ၌။ စတုန္တံ၊ လေးခု
 ကုန်သော ဥပေါသထဒီဝသာနံ၊ ဥပုသ်နေ့တို့ကို။ ပစ္စုဂ္ဂမနာနုဂ္ဂမနဝသေန၊
 အကြို အပို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကဗျေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ပဉ္စမိဥပေါသထံ၊ ပဉ္စမိ
 ဥပုသ်ကို။ ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တိ၊ ကြိုကုန်သော သူတို့သည်။ စတုတ္ထိယံ၊ လေးရက်
 မြောက်သော နေ့၌။ ဥပေါသထိကာ၊ ဥပုသ်သုံးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၍။ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ပို့ကုန်သောသူတို့သည်။ ဆဋ္ဌိယံ၊ ခြောက်ရက် မြောက်
 ဖြစ်သော နေ့၌။ ဥပေါသထိကာ၊ ဥပုသ်သုံးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 အဋ္ဌမိဥပေါသထံ၊ အဋ္ဌမိဥပုသ်ကို။ ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တိ၊ ကြိုကုန်သော သူတို့သည်။
 သတ္တမိယံ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ ဥပေါသထိကာ၊ ဥပုသ်သုံးကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ပို့ကုန်သောသူတို့သည်။ နဝမိယံ၊ ကိုးရက်
 မြောက်သောနေ့၌။ ဥပေါသထိကာ၊ ဥပုသ်သုံးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်

၏။ စာတုဒ္ဓသိ၊ စာတုဒ္ဓသိ ဥပုသ်ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ကြိုက်သောသူတို့သည်။
 တေရသိယံ၊ တစ်ဆယ့်သုံးရက်မြောက်သောနေ့၌။ ဥပေါသထိကာ၊ ဥပုသ်သုံး
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန္နရသိဥပေါသထံ၊ ပန္နရသိဥပုသ်ကို။ အနု-
 ဂစ္ဆန္တော၊ ပို့ကုန်သောသူတို့သည်။ ပါဠိပဒေ၊ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌။ ဥပေါသ-
 ထိကာ၊ ဥပုသ်သုံးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာနိ၊ ကရောန္တိတိ၊
 ပညာနိ ကရောန္တိ-ဟူသည်ကား။ သရဏဂမနနိစ္စသီလပုပ္ဖပုဇာဓမ္မသဝနပဒီပ-
 သဟဿအာရောပနဝိဟာရကရဏာဒိနိ၊ သရဏဂုံ၊ ငါးပါးသီလဟုဆိုအပ်သော
 နိစ္စသီလ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ ဆီမီးတထောင်တင်ခြင်း၊ ကျောင်း
 ကိုပြုလုပ်ခြင်း-အစရှိကုန်သော။ နာနပ္ပကာရာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်
 သော။ ပညာနိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေ၊ ထိုနတ်မင်းကြီး
 လေးယောက်တို့၏ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနု-
 ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ပညကမ္ပကာရကာနံ၊ ကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့၏။
 နာမဂေါတ္တာနိ၊ အမည်၊ အနွယ်-တို့ကို။ သောဝဏ္ဏမယေ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော။
 ပဇ္ဇေ၊ အပြား၌။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ စတုန္တံ၊ လေး
 ပါးကုန်သော။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။
 (တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။) ပုတ္တာ ဣမံလောကံ အနုဝိစရန္တိတိ။
 ပုတ္တာ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ-ဟူသည်ကား။ စတုဟိ၊ လေးယောက်ကုန်
 သော။ မဟာရာဇေဟိ၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်
 သာလျှင်။ ပဟိတတ္တာ၊ စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဝိစရန္တိ၊ လှည့်
 လည်ကုန်၏။ တဒဟူတိ၊ တဒဟု-ဟူသည်ကား။ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ ဥပေါ-
 သထေတိ၊ ဥပေါသထေ-ဟူသည်ကား။ ဥပေါသထဒိဝသေ၊ ဥပုသ်နေ့၌။

သစေ ဘိက္ခုဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိတိ၊ သစေ ဘိက္ခုဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ-ဟူ
 သည်ကား။ စတုန္တံ၊ လေးယောက်ကုန်သော။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့
 ၏။ အမစ္စာ၊ အမတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါရိသဇ္ဇာ၊ အခြံအရံတို့သည်။ တာတာ
 ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော၊ ထိုထို ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည် တို့သို့။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊
 ကပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ တာ၊ ထို ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့ကို။
 ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ အဓိဝတ္တာ၊ စံ၍နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။
 “မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ အာဂတာ၊
 လာကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဏာကာရံ၊ လက်ဆောင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၅

၂

တေသံ၊ ထိနတ်မင်းကြီးတို့၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။
တေသံ၊ ထို ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်၌ နေကုန်သောသူတို့၏၊ ပဏ္ဏာသကရံ၊ လက်
ဆောင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “ကစ္စိ န ခေါမာရိသာ ဗဟု မနုဿာ မတ္တေ-
ယျာ”တံ၊ ကစ္စိ န ခေါမာရိသာ ဗဟု မနုဿာ မတ္တေယျ-ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆို
အပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ပုညပဋိပတ္တိံ၊ ကောင်းမှုအကျင့်
ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ “မာရိသာ၊ အချင်း။ အာမ၊ ဩော်-ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို
ပြုကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ဂါမေ၊ ဤရွာ၌။ အသုကော စ၊ ဤအမည်ရှိသော သူသည်
လည်းကောင်း။ အသုကော စ၊ ဤအမည်ရှိသော သူသည် လည်းကောင်း။
ပုညာနိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။” ဣတံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆို
အပ်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထို ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသော သူတို့၏။ နာမ-
ဂေါတ္ထံ၊ အမည်၊ အနွယ်ကို။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၃) အညတ္ထ၊
တပါးသောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ အထ(ပစ္စာ)၊ ထိုမှနောက်၌။
စာတုဒ္ဒသိယံ၊ တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက်သော နေ့၌။ စတုန္တံ၊ လေးယောက်
ကုန်သော။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏။ ပုတ္တာပိ၊ သားတို့သည်လည်း။
တမေဝ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌံ၊ ထိုရွှေပြားကိုပင်လျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တေနေဝ
နယေန၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အနုဝိစရန္တာ၊ လှည့်လည်
ကုန်လျက်။ နာမဂေါတ္တာနိ၊ အမည်၊ အနွယ်တို့ကို။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။
ပန္နရထေ၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့
၌။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ မဟာရာဇာနောပိ၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်
လည်း။ တေနေဝ နယေန၊ ထို ရွှေ၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တသ္မိံ
ယေဝ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ၊ ထိုရွှေပြား၌ ပင်လျှင်။ နာမဂေါတ္တာနိ၊ အမည်၊ အနွယ်
တို့ကို။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ ဇတ၊ ထို နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်။
သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပရိမာဏေနဝ၊ ရွှေပြား အတိုင်းအရှည်ဖြင့်ပင်လျှင်။ “ဣမသ္မိံ
ကာလေ၊ ဤအခါ၌။ (ပုညကရာ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော။) မနု-
ဿာ၊ လူတို့သည်။ အပ္ပကာ၊ နည်းကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤအခါ၌။
(ပုညကရာ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော။) မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဗဟုကာ၊
များကုန်၏။” ဣတံ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ သိခြင်းကို။
သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “သစေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ မနုဿာ”တိအာဒိ၊
သစေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ မနုဿာ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။
ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒေဝါနံ

တာဝတိံသာနန္တိ၊ ဒေဝါနံတာဝတိံသာနံ-ဟူသည်ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေတ္ထိံသ ဒေဝပုတ္တေ၊ သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော နတ်သားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝေဿဒ္ဓနာမာနံ၊ ဤသို့ ရအပ်သော အမည်ရှိကုန်သော။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေသံ၊ ထို သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော နတ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိကထာ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ဆိုရာဖြစ်သောစကားအစဉ်ကို။ ဒိဃနိကာယေ၊ ဒိဃနိကာယ်၌။ သက္ကပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ သက္ကပဉ္စသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဝိတ္တာရိတာ၊ ချွဲအပ်ပြီ။ တေနာတံ၊ တေန-ဟူသည်ကား။ တေန အာရောစနေန၊ ထိုသို့ ကြားခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပုညကာရကနံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုကုန်သောသူတို့၏။ တေန အပ္ပကဘာဝေန၊ ထိုသို့ နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိဟာယိဿန္တိတိ၊ ဒိဗ္ဗာ ဝတဘော ကာယာ ပရိဟာယိဿန္တိ-ဟူသည်ကား။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တဒနံ၊ နတ်သားတို့၏။ အပါတုဘာဝေန၊ ထင်ရှား မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒေဝကာယာ၊ နတ်ပြည်တို့သည်။ ပရိဟာယိဿန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်လတ္တံ့။ ရမဏီယံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ဒသယောဇနသဟယံ၊ ယူဇနာတသောင်းရှိသော။ ဒေဝနဂရံ၊ နတ်ပြည်သည်။ သုညံ၊ ဆိုတ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပရိပူရိဿန္တိ အသုရကာယာတိ၊ ပရိပူရိဿန္တိ အသုရကာယာ-ဟူသည်ကား။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အပါယာ၊ အပါယ်တုံတို့သည်။ ပရိပူရိဿန္တိ၊ ပြည့်ကုန်လတ္တံ့။ ဣမိနာ၊ ဤ နတ်မြို့ဆိတ်ခြင်း၊ အပါယ်တုံတို့၏ ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ “မယံ ငါတို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏေ၊ ပြည့်သော။ ဒေဝနဂရေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဒေဝသံဃမဇဇ္ဈ၊ နတ်အပေါင်းတို့၏ အလယ်၌။ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်သဘင်ကို။ ကီဠိတုံ၊ ကစားခြင်းငှာ။ န လဘိဿာမ၊ မရကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အနတ္တမနာ၊ မနှစ်သက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သုက္ကပဏ္ဍေပိ၊ သုက္ကပဏ္ဍလည်း။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒောတိ(တေ)၊ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော-ဟူသော ဤစကားကို။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ သက္ကဒေဝရာဇကာလံ၊ သိကြားနတ်မင်း ဖြစ်သောအခါကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ကံထေတိ၊ ဆို၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်သော။ သက္ကဿ၊ သိကြား၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အနုနယမာနောတိ၊ အနုနယမာနော-ဟူသည်ကား။ အနုဗောဓယမာနော၊ လျောက်ပတ်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ တာယံ ဝေလော-

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၇

ယန္တိ၊ တာယံ ဝေလာယံ-ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုသို့ လျောက်ပတ်
စွာသိသော အခါ၌။

ပါဠိဟာရိယပက္ခဏာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိဟာရိယပက္ခဏ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။
ပါဠိဟာရိယပက္ခဏာ နာမ၊ ပါဠိဟာရိယပက္ခ-မည်သည်ကား။ အန္တောဝဿေ၊
ဝါတွင်း၌။ ဧတမာသံ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ နိဗ္ဗုဒ္ဓုပေါသထော၊ မပြတ်
ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်တည်း။ တံ၊ ထို ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ကျင့်သုံးအပ်
သောဥပုသ်ကို။ အသက္ကောန္တဿ၊ မစွမ်းနိုင်သောသူ၏။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
ပဝါရဏာနံ၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ဟုဆိုအပ်သော
ပဝါရဏာနေ့တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဧကမာသံ၊ တစ်လပတ်လုံး။
နိဗ္ဗုဒ္ဓုပေါသထော၊ မပြတ်ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်တည်း။ တမ္ပိ၊ ထို တစ်လ
ပတ်လုံး ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်ကိုလည်း။ အသက္ကောန္တဿ၊ မစွမ်းနိုင်သော
သူအား။ ပဌမပဝါရဏတော၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ ပဝါရဏာ နေ့မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ အဒ္ဓမာသော၊ လခွဲသည်။ ပါဠိဟာရိ-
ယပက္ခဏာယေဝ နာမ၊ ပါဠိဟာရိယပက္ခ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတန္တိ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါး
ကုန်သော။ ဂုဏဂေါဟိ၊ ဂုဏကျေးဇူးဖြစ်သော အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊
ပြည့်စုံသော။ ယောပိဿ မာဒိသော နရောတိ၊ ယောပိဿ မာဒိသော နရော-ဟူ
သည်ကား။ ယောပိသတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်လည်း။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့
သို့သဘောရှိသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ သက္ကောပိ၊ သိကြားမင်းသည်
လည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဥပေါသတကမ္မဿ၊
ဥပုသ်ကံ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏကျေးဇူးကို။ ဇာနိတော၊ သိ၍။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
ဒေဝလောကသမ္ပတ္တိယော၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်တို့ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်
၍။ သယံ၊ မိမိသည်။ မာသဿ၊ လ၏။ အဋ္ဌ ဒိဝသေ၊ ရှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။
ဥပေါသတံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသတိ ကိရ၊ ကျင့်သုံးသတတ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။
(မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။)-ယောပိဿ မာဒိသော နရောတိ၊
ယောပိဿ မာဒိသော နရော-ဟူသည်ကား။ ယောပိ သတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါ
သည်လည်း။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မဟာ-
သမ္ပတ္တိ၊ ကြီးစွာသော။ စည်းစိမ်သို့။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၄) သမ္မာမုဏိတုံ၊ ကောင်း

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။ ၃။ အဋ္ဌ ဝါရေ=(ဆဋ္ဌ)
၄။ ယောပိ ဝတ္တံ သမ္ပတ္တိ=(ဆဋ္ဌ)

စွာရောက်ခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆယျံ၊ အလိုရှိရာ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဥပေါသထကမ္မေန၊ ဥပုသ်သုံးသောအမှုဖြင့်။ သက္ကသမ္ပတ္တိံ၊ သိကြားမင်း၏ စည်းစိမ်သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယောပိဿ မာဒိသော နုရော-ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပာယော၊ သိကြားမင်း၏အလိုတည်း။

ဝုသိဘဝါတိ၊ ဝုသိဘဝါ-ဟူသည်ကား။ ဝုတ္တဝါသော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အရိယမဂ်တည်းဟူသော နေခြင်းရှိ၏။ ကတကရဏီယောတိ၊ ကတကရဏီယော-ဟူသည်ကား။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ အရိယမဂ်တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပရိညာဉ်အစရှိသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဩဟိတဘာရောတိ၊ ဩဟိတဘာရော-ဟူသည်ကား။ ခန္ဓဘာရကိလေသဘာရအဘိသင်္ခါရဘာရေ၊ ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သောဝန်၊ ကိလေသာဟုဆိုအပ်သောဝန်၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဟုဆိုအပ်သော အဘိသင်္ခါရဝန်တို့ကို။ ဩတရေတော၊ ချ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထောတိ (ဧတ္ထ)၊ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သဒတ္ထော၊ သဒတ္ထ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မိမိအကျိုးစီးပွားသို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်၏။ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနောတိ၊ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော-ဟူသည်ကား။ ဗဒ္ဒေန၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ယေန သံယောဇနေန၊ အကြင်သံယောဇန်ဖြင့်။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ အာကစ္စိယတိ၊ ငင်၏။ တဿ၊ ထိုဘဝတို့၌ ငင်တတ်ဖွဲ့တတ်သော သံယောဇန်၏။ ခိဏတ္တာ၊ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇန်ရှိ၏။ (ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။^၁) သမ္မုဒညာ ဝိမုတ္တောတိ၊ သမ္မုဒညာ ဝိမုတ္တော-ဟူသည်ကား။ ဟေတုနာ နယေန၊ သင့်သောနည်းဖြင့်။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ ကလ္လံ ဝစနာယာတိ၊ ကလ္လံဝစနာယ-ဟူသည်ကား။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။

ယောပိဿ မာဒိသော နုရောတိ၊ ယောပိဿမာဒိသော နုရော-ဟူသည်ကား။ ယောပိ(သတ္ထော)၊ အကြင် သတ္တဝါသည်လည်း။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသော။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သောပိ(သတ္ထော)၊

၁။ ဗဒ္ဒေန=(ဆဋ္ဌ)၊ ၂။ ဆဋ္ဌဗုဒ္ဓံဟု။

ထိုရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝေရုပ်၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဥပေါ-
သထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသေယျ၊ ကျင့်သုံးရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပေါသထကမ္မဿ၊
ဥပုသ်သုံးခြင်းအမှု၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တော၊ သိ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။
ဝသေယျ၊ ကျင့်သုံးရာ၏။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယ၊
ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) ယောပိဿ မာဒိသော နရောတိ၊ ယောပိဿ မာဒိ-
သော နရောဟူသည်ကား။ ယောပိ သတ္တော၊ အကြင် သတ္တဝါသည်လည်း။ မာဒိ-
သော၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မဟာသမ္ပတ္တိံ^၁၊ ကြီးစွာသော
စည်းစိမ်သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆေယျ၊ အလိုရှိရာ၏။ ဣတိ (အယံ)၊
ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့
သဘောရှိသော။ ဥပေါသထကမ္မေန၊ ဥပုသ်သုံးခြင်းအမှုဖြင့်။ ခိဏာသဝေသမ္ပတ္တိံ^၂၊
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စည်းစိမ်သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်
ကောင်း၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယောပိဿ
မာဒိသော နရော-ဟူသောပါဌ၌။ အဓိပ္ပာယော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလို
တည်း။ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမသုတ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်သောအနက် ရှိ
သည်သာလျှင်တည်း။

၉ - သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၃

၃၉။ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌။ သုခုမာလောတိ၊ သုခုမာလော-ဟူသည်ကား။
နိဒ္ဒုက္ခော၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းသည်။ ပရမသုခုမာလောတိ၊ ပရမ
သုခုမာလော-ဟူသည်ကား။ ပရမနိဒ္ဒုက္ခော၊ လွန်စွာသော ကိုယ်၊ စိတ်၏
ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းသည်။ အစူန္တသုခုမာလောတိ၊ အစူန္တသုခုမာလော-ဟူသည်
ကား။ သဘတနိဒ္ဒုက္ခော၊ အမြဲ ကိုယ်၊ စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းသည်။ ဣဒံ^၄၊
ဤ သုခုမာလော-အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကပိလ-
ပုရေ၊ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်၌။ နိဗ္ဗုတ္တကာလတော၊ ဖြစ်တော်မူသောအခါ
မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ နိဒ္ဒုက္ခဘာဝံ၊ ကိုယ်၊ စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်း ကင်းသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ စရိယကာလေ ပန၊
အလောင်းတော်ဖြစ်၍ ဖြည့်ကျင့်သောအခါ၌ကား။ တေန၊ ထိုဘုရားလောင်း
သည်။ အနုဘူတ ဗုဒ္ဓဿ၊ ခံစားအပ်သော ဆင်းရဲ၏။ အန္တော၊ အပိုင်းအခြား
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိဘဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧကတ္ထာတိ၊ ဧကတ္ထ-

၁။ ဝေရုပ် = (ဆဋ္ဌ)
၂။ မယာ ပတ္တံ သမ္ပတ္တိံ = (ဆဋ္ဌ)
၃။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။
၄။ ဣဒံ = (ဆဋ္ဌ)

ဟူသည်ကား။ ကေိယာ၊ တစ်ခုသော။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ ရေကန်၌။ ဥပ္ပလံ
 ဝပ္ပတိတိ၊ ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိ-ဟူသည်ကား။ ဥပ္ပလံ၊ ကြာကို။ ရောပေတိ၊ စိုက်ပျိုး၏။
 သာ၊ ထိုရေကန်သည်။ နိလုပ္ပလဝနသဉ္စန္ဒာ၊ ကြာညှိတောဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဒုမန္တိ၊ ပဒုမံ-ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဍရပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာဖြူကို။
 ပုဏ္ဍရိကန္တိ၊ ပုဏ္ဍရိကံ-ဟူသည်ကား။ ရတ္တပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာနီကို။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
 ဣတရာပိ၊ ဤမှတပါးသော ရေကန်တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။
 ဒေ၊ နှစ်ခုသောရေကန်တို့သည်။ ပဒုမပုဏ္ဍရိကဝနေဟိ၊ ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာပုဏ္ဍ
 ရိကံတောတို့ဖြင့်။ သဉ္စန္ဒာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗောဓိ-
 သတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်း၏။ သတ္တဌဝသိကကာလေ၊ ခုနစ်နှစ်အရွယ်၊ ရှစ်နှစ်
 အရွယ်ရှိသောအခါ၌။ ဣဇာ၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်။ အမဇ္ဈေး
 အမတ်တို့ကို။ “တရုဏဒါရကာ၊ ငယ်နုသောသူငယ်တို့သည်။ ကတရကိဋ္ဌိကံ၊
 အဘယ်မည်သော ကစားခြင်းကို။ ပိယာယန္တိ၊ ချစ်မြတ်နိုးကုန်သနည်း။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးသတတ်။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ ဥဒကကိဋ္ဌိကံ၊ ရေကစား
 ခြင်းကို။ ပိယာယန္တိ၊ ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဝေါစုံ၊ လျှောက်
 တင်ကုန်၏။) တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဣဇာ၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး
 သည်။ ကုဒ္ဒါလကမ္မကာရဏေ၊ ပေါက်တူးအမှုကို ပြုစုတ်သောသူတို့ကို။
 သန္တိပါတေတွာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ ပေါက္ခရဏိဌာနာနိ၊ ရေကန်တူးခြင်းငှာ
 လျှောက်ပတ်သောအရပ်တို့ကို။ ဂဏှာပေသိ၊ ယူစေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဒေဝ-
 ဣဇာ၊ နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ ဆင်
 ခြင်သည်ရှိသော်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုဘုရားလောင်းခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်း
 ကြီး၏ ရေကန်တူးလိုသောအကြောင်းကို။ ဥ၊ တွာ၊ သိ၍။ “ဟောသတ္တဿ၊
 ဘုရားလောင်းအား။ မာနုသကပရိဘောဂေါ၊ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော အသုံး
 အဆောင်သည်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ဒိဗ္ဗပရိဘောဂေါ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသုံး
 အဆောင်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဝိဿကမ္ပံ၊
 ဝိသကြုံနတ်သားကို။ အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍။ “တတ၊ အမောင်ဝိသကြုံ၊
 ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ ဟောသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းအား။ ကိဋ္ဌောဘူမိယံ၊ ကစား
 ရာမြေ၌။ ပေါက္ခရဏိယော၊ ရေကန်တို့ကို။ မာပေဟိ၊ ဖန်ဆင်းချေလော့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၅) ဒေဝ၊ အရှင်သိကြားမင်း။
 ကိဓိသ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေချင်ကုန်သနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အပဂတကာဋ္ဌကဒ္ဓမာ၊ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော

၂၅

၁။ ဝိသုကမ္ပံ= (နိဿယမူဟောင်း) ၂။ အပဂတကုလလကဒ္ဓမာ= (ဆဋ္ဌ)

ညွှန်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့၊ ဝိပုကိဏ္ဍမဏိမုတ္တပဝါဠိကာ၊
 ဖရိဖရဲကြသောပတ္တမြား၊ ပလဲ၊ သန္တာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်
 လော့။ သတ္တရတနမယပါကာရပရိက္ခိတ္တာ၊ ခုနစ်ပါးသောရတနာဖြင့်ပြီးသော
 တံတိုင်းဖြင့်ရံအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ ပဝါဠမယဉာဏီသေဟိ၊
 သန္တာဖြင့်ပြီးသော စောင်းတန်းဦးရှိကုန်သော။ မဏိမယသောပါနဗာဟု-
 ကေဟိ၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော စောင်းတန်းလက်ရုံးရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏရတ-
 မဏိမယဖလကေဟိ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော ပျဉ်ရှိကုန်သော။ သော-
 ပါနေဟိ၊ စောင်းတန်းတို့နှင့်။ သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တု၊
 ဖြစ်စေကုန်လော့။ ဧတ္ထ၊ ဤရေကန်၌။ သုဝဏ္ဏရတမဏိပဝါဠမယာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊
 ပတ္တမြား၊ သန္တာဖြင့် ပြီးကုန်သော။ နာဝါ၊ လေ့တို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊
 ဖြစ်စေကုန်လော့။ သုဝဏ္ဏနာဝါယ၊ ရွှေလှေ၌။ ရတပလ္လကော၊ ငွေပလ္လင်
 သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။ ရတနာဝါယ၊ ငွေလှေ၌။ သုဝဏ္ဏပလ္လကော၊
 ရွှေပလ္လင်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။ မဏိနာဝါယ၊ ပတ္တမြားလှေ၌။
 ပဝါဠပလ္လကော၊ သန္တာပလ္လင်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။ ပဝါဠနာဝါယ၊
 သန္တာလှေ၌။ မဏိပလ္လကော၊ ပတ္တမြားပလ္လင်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။
 သုဝဏ္ဏရတမဏိပဝါဠမယာဝ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ သန္တာဖြင့် ပြီးသည်သဒ္ဓ
 လျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒကသေစနနာဠိကာ၊ ရေသွန်းစရာ ကျည်တို့သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။
 ပဒုမေဟိ စ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့ဖြင့်လည်း။ သဉ္ဇန္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။) “ဒေဝ၊ အရှင်
 သိကြားမင်း။ သဒ္ဓေ၊ ကောင်းပါပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသကမ္မဒေဝပုတ္တော၊
 ဝိသကြုံနတ်သားသည်။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်းအား။ ပဋိသုဏိတာ၊ ဝန်ခံ၍။
 ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အဖို့၌။ ဩတရိတာ၊ သက်၍။ ရညော၊ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး
 ၏။ ဂဟာပိတပေါက္ခရဏိဋ္ဌာနေသုယေဝ၊ ယူအပ်သော ရေကန်ရာအရပ်တို့၌
 သာလျှင်။ တေနေဝ နိယာမေန၊ ထိုသို့ယူစေအပ်သော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်။
 ပေါက္ခရဏိယော၊ ရေကန်တို့ကို။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်း၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တော၊ ဤရေကန်တို့သည်။ အပဂတကာဠကဒ္ဓမာ၊
 မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ညွှန်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု နန္ဒ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်
 လော။ ဧတ္ထ၊ ဤရေကန်၌။ ပဒုမာနိ၊ ကြာပဒုမ္မာတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့

၁။ အပဂတကလလကဒ္ဓမာ = (ဆဋ္ဌ)

လျှင်။ ပုပ္ဖိသု။ ပွင့်ကုန်သနည်း?။ ဣတိ (အယံ)။ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) သော၊ ၊ ထို ဝိသင်္ကြန်တံသားသည်။ တာသု ပေါက္ခရဏီသု၊ ထိုရေကန်တို့၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ သုဝဏ္ဏရုဇတမဏိပဝါဠမယာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ သန္တာဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ခုဒ္ဒကနာဝါယော၊ လှေငယ်တို့ကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ “တော၊ ထိုလှေငယ်တို့သည်။ ဓာဋ္ဌကဒ္ဓမပုရိတာ စ၊ ညွှန်ပျောင်း၊ ညွှန်ဖြစ်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤရေကန်၌။ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ပဒုမာနိ စ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်း။ ပုပ္ဖန္တ၊ ပွင့်စေကုန်သတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌာသိကိရ၊ အဓိဋ္ဌာန်သတတ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်သည်ရှိသော်။ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ပဒုမာနိ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ ပုပ္ဖိသု၊ ပွင့်ကုန်၏။ ရေဏုဝဋ္ဌိယော၊ ဝတ်ဆံထွေးတို့သည်။ ဥဂ္ဂန္ဓာ၊ တက်၍။ ဥဒကပိဋ္ဌ၊ ရေအပြင်ကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဓိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ငါးပါးအပြာရှိကုန်သော။ ဘမရဂဏာ၊ ပိတုန်းအပေါင်းတို့သည်။ ဥပကုဇန္ဓာ၊ ကျူးရင့်ကုန်လျက်။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဝိဿကမ္မော၊ ဝိသင်္ကြန်တံသားသည်။ ဒေဝပုရုမေဝ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့သာလျှင်။ ဂတော၊ သွား၏။ တတော၊ ထိုနတ်သား သွားသောအခါမှ။ ရတ္တိယာ၊ ည၌သည်။ ဝိဘာတာယ၊ လင်းသည်ရှိသော်။ မဟာဇနော၊ လူများသည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “မဟာပုရိသဿ၊ ယောကျ်ားမြတ်အား။ မာပိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ရညော၊ မင်းကြီးအား။ အာရာဇေသိ၊ ကြားလျှောက်၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ မဟာဇနပရိဝါရာ၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပေါက္ခရဏီယော၊ ရေကန်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “မမ၊ ငါ၏။ ပုတ္တဿ၊ သား၏။ ပုညိဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းမှု၏ တန်ခိုးကြောင့်။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့သည်။ မာပိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တမနော၊ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မဟာပုရိသော၊ ယောကျ်ားမြတ်သည်။ ဥဒကကိဋ္ဌိကံ၊ ရေ၌ကစားခြင်းသို့။ အဂမာသိ၊ ရောက်၏။

ယာဝဒေဝ မမတ္တာယာတိ ဧတ္ထ၊ ယာဝဒေဝ မမတ္တာယ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ယာဝဒေဝါတိ(ဣဒံ)၊ ယာဝဒေဝ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ၊ ပယော-

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၉-သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၃

ဇနာဝဓိနိယာမဝစနံ၊ အကျိုးအပိုင်းအခြားကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါ
တည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ မမေဝ၊ ငါ၏သာလျှင်။ အတ္တယ၊
အကျိုးငှာ။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ရေကန်ဖန်ဆင်းခြင်း၊ ကြာမျိုးငါးပါးကိုစိုက်ပျိုးခြင်း
၌။ အညံ၊ ငါမှတစ်ပါးသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ
(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ န ခေါ် ပနဿာဟန္တိ(ပဒဿ)၊
န ခေါ် ပနဿာဟံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ န ခေါ် ပနဿ အဟ-န္တိ(ပဒဇ္ဈဒေါ)၊
န+ခေါ်+ပနဿ+အဟံ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ကာ-
သိကံ စန္ဒနန္တိ^၁၊ ကာသိကံ စန္ဒနံ-ဟူသည်ကား။ သိုသဏှံ^၂၊ ကောင်းစွာသိမ်မွေ့
သော။ ကာသိကံ^၃၊ ကာသိတိုင်းမှဖြစ်သော။ စန္ဒနံ^၄၊ စန္ဒကူးကို။ သု မေ တံ
ဘိက္ခဝေ ဝေဠုနန္တိ^၅၊ သု မေ တံ ဘိက္ခဝေ ဝေဠုနံ-ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဠုနမ္ပ၊ ဦးရစ်သည်လည်း။ ကာသိကံ၊ ကာသိတိုင်း၌
ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟံ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သု မေ တံ
ဘိက္ခဝေ ဝေဠုနံ-ဟူသောပါဌ်၌။ သုဣတိ စ၊ သု-ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်း
ကောင်း။ တန္တိ စ၊ တံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်းကောင်း။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်
မျှသာတည်း။ မေတိ(တေ)၊ မေ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ သာမိဝစနံ၊ သာမိ
ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဠုနမ္ပ၊ ဦးရစ်သည်လည်း။ သဏှ-
မေဝ၊ သိမ်မွေ့သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (ဣမံ-အတ္ထံ)၊ ဤသို့
သောအနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ကာသိကာ ကဉ္စုကာသိ၊ ကာသိကာ ကဉ္စု
ကာ-ဟူသည်ကား။ ပါရုပနကဉ္စုကောပိ^၆၊ ရုံသော သင်တိုင်းသည်လည်း။
သဏှကဉ္စုကောဝ^၇၊ သိမ်မွေ့သော သင်တိုင်းသည်သာတည်း။ သေတစ္ဆတ္ထံ ဓာရိယ
တိတိ၊ သေတစ္ဆတ္ထံ ဓာရိယတိ-ဟူသည်ကား။ မာနံသကသေစ္ဆတ္ထမ္ပိ၊ လူ၌ဖြစ်
သော ထီးဖြူကိုလည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္ထမ္ပိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ထီးဖြူကို
လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဓာရိတမေဝ၊ ဆောင်းအပ်သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မာ နံ ဖုသိ သီတံ (ဌ၊ ဒု-၁၂၆)ဝါတိ၊ မာ နံ ဖုသိ သီတံ
ဝါ-ဟူသည်ကား။ တေ ဗောဓိသတ္တံ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို။ သီတံ ဝါ၊ အချမ်း
သည်မူလည်း။ မာ(ဖုသတု)၊ မနှိပ်စက်စေလင့်။ ဥဏှာဒိသု၊ အပူ အစရှိသည်

၁။ အကာသိကံစန္ဒနန္တိ အသဏှံ စန္ဒနံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဆဋ္ဌမ္ပိမပါ။

၂။ ကာသိကံ ဘိက္ခဝေ သု မေ တံ ဝေဠုနန္တိ=(ဆဋ္ဌ)

၃+၄။ ပါရုပနကဉ္စုကော စ၊ ရုံသောသင်တိုင်းသည်လည်းကောင်း။ သိသ-
သဏှကဉ္စုကောစ၊ ဦးခေါင်း၌တည်သော သင်တိုင်းသည်လည်းကောင်း=(နိဿယ
မူဟောင်း)

တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးလည်းမူလည်း။ မာ ဖုသတု၊ မနိပ်စက်စေလင့်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

တယော ပါသာဒါ အဟေသန္တိ၊ တယော ပါသာဒါ အဟေသုံ-ဟူသည်ကား။ ဗောဓိသတ္ထေ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကေ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရှိပြီးသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇော၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းမြတ်သည်။ “ပုတ္တဿ၊ သား၏။ ဝသ-နကပါသာဒေ၊ နေရာဖြစ်သော ပြာသာဒ်တို့ကို။ ကာရေဿာမိ၊ ပြုစေအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဇုကိနေ၊ လက်သမားတို့ကို။ သန္နိပါတာပေက္ခာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ ဘဒ္ဒကေန၊ ကောင်းမြတ်သော။ နက္ခတ္တမဟုတ္တေန၊ နက္ခတ္တခဏဖြင့်။ နဝ-ဘူမိကတပရိကမ္ပံ၊ အသစ်သောမြေကို ပြုပြင်ခြင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ တယော ပါသာဒေ၊ သုံးဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့ကို။ ကာရာပေသိ ကိရ၊ ပြုစေသတတ်။ တေ၊ ထို သုံးဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တေ၊ ဤတယော ပါသာဒါ အဟေသုံ-ဟူသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟေမန္တိကောတိအာဒိသု၊ ဟေမန္တိကော-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ယတ္ထ၊ အကြင် ပြာသာဒ်၌။ ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းလ အခါ၌။ ဝသိတုံ၊ နေခြင်းငှာ။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤပြာသာဒ်သည်။ ဟေမန္တိကော၊ ဟေမန္တိက-မည်၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော ဂိမ္မိကော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဟေမန္တိကော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ပါဠိတော်၏ အနက်တည်း။ -ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းလ အခါ၌။ ဝါသော၊ နေခြင်းတည်း။ ဟေမန္တံ၊ ဆောင်းလအခါ၌နေခြင်း။ ဟေမန္တံ၊ ဆောင်းလအခါ၌ နေခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဟေမန္တိကော၊ ဟေမန္တိက-မည်၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော ဂိမ္မိကော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင်နည်းရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထို သုံးဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့တွင်။ ဟေမန္တိကော၊ ဆောင်းကာလ အခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်သည်။ နဝဘူမကော၊ ဘုံကိုးဆင့်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အဿ၊ ထို ဆောင်းလ အခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၏။ ဘူမိယော၊ ဘုံကိုးဆင့်တို့သည်။ ဥဏှဥတုဂ္ဂါဟာပနတ္ထာယံ၊ ပူသောအဖွေကို ယူစေခြင်းငှာ။ နိစာ၊ နိမ့်ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဆောင်းလအခါ စံနေခြင်းကို ထိုက်သော

ပဌမပဏ္ဏာသကံ] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၉-သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၅

ပြာသာဒ်၌။ ခွါရဝါတပါနာဒီသု၊ တံခါးမ၊ လေသောက်တံခါးအစရှိသည်တို့၌။
 ဖုသိဘကဝါတာနိ၊ ထိအပ်သောလေသောက်တံခါးရှက်တို့သည်။ နိဗ္ဗိဝရာနိ၊
 အပေါက်မရှိကုန်သည်။ အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ္တကမ္မမ္ပိ၊ ဆန်းကြယ်သော
 ပန်းချီအမှုကိုလည်း။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သောသူတို့သည်။ တတ္ထ ဟတ္ထ၊ ထိုထို
 အရပ်၌။ ပဇ္ဇလိတေ၊ အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်ကုန်သော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓေယေဝ၊
 မီးပုံအသွင်တို့ကိုသာလျှင်။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဆောင်းလအခါ
 စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဘုမ္မတ္ထရဏံ ပန၊ မြေအခင်းသည်ကား။
 ကမ္မလမယံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ သာဏိဝိတာနာနိ၊
 တင်းတိမ်၊ ဗိဘာန်တို့သည်လည်းကောင်း။ နိဝါသနပါရူပနဝေဌနာနိ၊ အစတ်၊
 အရံ၊ ဦးရစ်တို့သည်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ (ကမ္မလမယာနိ၊ သားမွေး
 ဖြင့်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဝါတပါနာနိ၊ လေသောက်တံခါးတို့
 သည်။ ဥဏ္ဍဂ္ဂါဟာပနတ္ထံ၊ ပူသောအဇ္ဇေကို ယူစေခြင်းငှါ။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။
 ဝိဝဋ္ဌာနိ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရတ္တိ၊ ည၌အခါ၌။
 ပိဟိတာနိ၊ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။]

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိမ္ဗိကော၊ နွေလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော။ (ပါသာ-
 ဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။) ပဉ္စဘူမကော၊ ဘုံငါးဆင့်ရှိသည့်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။
 ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ နွေလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။
 သီတဥတုဂ္ဂါဟာပနတ္ထံ၊ အေးသောဥတုကို ယူစေခြင်းငှာ။ ဘူမိယော၊ ဘုံဆင့်
 တို့သည်။ ဥစ္စာ၊ မြင့်ကုန်သည်။ အသမ္ဘာဓေ၊ မကျဉ်းမြောင်းကုန်သည်။
 အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ခွါရဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လေသောက်တံခါးတို့သည်။
 နာတိဖုသိတာနိ၊ မထိလွန်းကုန်သည်။ သဝိဝရာနိ၊ အပေါက်ရှိကုန်သည်။
 သဇာလာနိ၊ ကွန်ရက်ရှိကုန်သည်။ အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ္တကမ္မေ၊ ဆန်းကြယ်
 သော ပန်းချီအမှု၌။ ဥပ္ပလာနိ၊ ကြာနီ၊ ကြာဖြူ၊ ကြာညိုအသွင်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပဒုမာနိ၊ ပဒုမ္မာကြာအသွင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကာနိယေဝ၊
 ကြာပုဏ္ဏရိက် အသွင်တို့ကိုသာလျှင်လည်းကောင်း။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ဧတ္ထ၊
 ဤ နွေလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဘုမ္မတ္ထရဏံ ပန၊ မြေအခင်း
 သည်ကား။ ဒုကူလမယံ၊ ဘွဲ့ဖြူပူဆိုးဖြင့်ပြီးသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ သာဏိဝိတာနာ-
 နိဝါသနပါရူပနဝေဌနာနိ၊ တင်းတိမ်အကာ၊ ဗိဘာန်မျက်နှာကြက်၊ အစတ်
 အရံ၊ ဦးရစ်တို့သည်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဒုကူလမယာနိ၊ ဘွဲ့ဖြူ

၁+၁။ ခွါရဝါတပါနာနိ သုဖုသိတကဝါဒာနိ = (ဆဋ္ဌ)

၂+၂။ သမဉ္ဇည်ပုဒ်တစ်ခုတည်း = (ဆဋ္ဌ)

ပုဆိုးဖြင့် ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) စ။ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဤ နေ့လအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဝါတပါနသမိပေသု၊ လေသောက်တံခါး၏ အနီးတို့၌။ နဝ စာဋိယော၊ အသစ်သောအိုးစသည်ကြီးတို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။ ပူရေတော၊ ပြည့်စေ၍။ နိလုပ္ပလာဒီဟိ၊ ကြာညို အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဉ္ဇောဒေန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်၏။ တေသု တေသု ပဒေသေသု၊ ထိုထိုအရပ်တို့၌။ ဥဒကယန္တနိ၊ ရေယန္တရားတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ယေဟိ၊ အကြွင်း ရေယန္တရားတို့မှ။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ ဝိယ၊ ရွာဘိသကဲ့သို့။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်တို့သည်။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။ အန္တောပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၏အတွင်း၌။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ကလလပူရာ၊ ညွှန်ဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။ ဒေါဏိယော၊ စကျင်းတို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ၊ ငါးပါးသောအဆင်းရှိကုန်သော။ ပဒုမာနိ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့ကို။ ရောပယိသု၊ စိုက်ပျိုးကုန်၏။ ပါသာဒမတ္ထကေ၊ ပြာသာဒ်အထက် ဟင်းလင်းအပြင်ကောင်းကင်၌။ သုက္ခမဟိံ သမ္ပေ၊ ခြောက်သော ကျွဲရေကို။ ဗန္ဓိတော၊ ပြာသာဒ်အမိုးအထက်၌ ဖွဲ့၍။ ယန္တိ၊ ယန္တရားစက်ကို။ ပရိဝတ္တေတော၊ လည်စေ၍။ ယာဝဆဒနပိဋ္ဌိယာ၊ အမိုးအစွန်းတိုင်အောင်။ ပါသာဏေ၊ ကျောက်တို့ကို။ အာရောပေတော၊ တင်၍။ တသ္မိံ၊ ထိုပြာသာဒ်အထက် ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ဖွဲ့အပ်သော ကျွဲရေခြောက်၌။ ဝိဿဇေန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ စံမေ၊ ဖွဲ့အပ်သော ကျွဲရေခြောက်၌။ ပဝဋ္ဌန္တာနိ၊ လည်စေအပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ယန္တရားတို့၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ မေဃဂဇ္ဇိတံ ဝိယ၊ မိုချွန်းသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဤ နေ့လအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဒွါရဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လေသောက်တံခါးတို့သည်။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ ပိဟိတာနိ၊ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ဝိဝဋ္ဌာနိ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၂၇) ဝဿိကော၊ မိုးလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော။ (ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။) သတ္တဘူမကော၊ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဤမိုးလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဘူမိယော၊ ဘုံဆင့်တို့ကို။ ဒွိန္ဒမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုနံ၊ အချမ်း၊ အပူဟုဆိုအပ်သော ဥတုတို့ကို။ ဂါဟာပနတ္ထာယ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ နာဘိဉ္စာ၊ မမြင့်လွန်းသည်တို့ကို။ နာဘိနိစာ၊ မနိမ့်လွန်းသည်တို့ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒွါရဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လေ

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၉-သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၇

သောက်တံခါးတို့သည်။ သံဗုသိတာနိ^၁၊ ကောင်းစွာထိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ကေစ္စာနိ၊ အချို့ကုန်သော။ (ဒွါရဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လေ
 သောက်တံခါးတို့သည်။) သုဝိဝရာနိ^၂၊ ကောင်းစွာဖွင့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမိုးလအခါ စံနေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ စိတ္တကမ္မမ္ပိ၊
 ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီအမှုကိုလည်း။ ကေသုစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဌာနေသု၊
 အရပ်တို့၌။ ပဇ္ဇလိတအဂ္ဂိက္ခန္ဓဝသေန၊ ပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးပုံကြီး
 အသွင်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေသုစိ၊ အချို့ကုန်သော အရပ်တို့၌။
 ဇာတသုရဝသေန၊ ချော်ဖြစ်ပွားသော ကြွေမျိုးငါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမိုးလအခါ စံနေ
 ခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်၌။ ဘူမတ္ထရဏာဒီနိ၊ ပြုအပ်သောမြေအခင်း အစရှိ
 သည်တို့သည်။ ကမ္မသဒ္ဓုကုလဝသေန၊ ကမ္မလာဘ်ဖြူပူဆိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဘယ-
 မိဿကာနိ၊ နှစ်ပါးစုံဆရာကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေစ္စ၊ အချို့
 ကုန်သော။ ဒွါရဝါတပါနာ၊ တံခါးမ၊ လေသောက်တံခါးတို့သည်။ ရတ္တိံ၊
 ညဉ့်အခါ၌။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ
 ၌။ ပိဟိတာ၊ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေစ္စ၊ အချို့ကုန်
 သော။ (ဒွါရဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လေသောက်တံခါးတို့သည်။) ဒိဝါ၊
 နေ့အခါ၌။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ
 ၌။ ပိဟိတာ၊ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တယောပိ၊ သုံးဆောင်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါသာဒါ၊ ပြာသာဒ်တို့သည်။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အစောက်အား
 ဖြင့်။ သမပ္ပမာဏာ၊ တူမျှသောပမာဏရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဘူမိကာသု ပန၊ ဆုံဆင့်တို့၌ကား။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်၏။

ဝေ၊ ဤသို့။ ပါသာဒေသု၊ ပြာသာဒ်တို့သည်။ နိဠိတေသု၊ ပြီးကုန်သည်တို့
 သော်။ ရာဇာ၊ သုဇ္ဈေဒနမင်းကြီးသည်။ “မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊ သားသည်။
 ဝယပ္ပုတ္တော၊ အရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ အဿ၊ ထို ငါ့သားတော်အား။ ဆတ္တံ၊
 ထီးဖြူကို။ ဥဿာပေတော၊ စိုက်ထောင်စေ၍။ ရဇ္ဇေသိရိံ၊ မင်း၏အသရေကို။
 ပဿိဿာမိ၊ ရှုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ သော၊ ထို သုဇ္ဈေဒနမင်း
 ကြီးသည်။ သာကိယာနံ၊ သာကီဝင်မျိုးတို့အား။ “မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊
 သားသည်။ ဝယပ္ပုတ္တော၊ အရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။ နံ၊ ထို

၁။ သုဗုသိတာနိ=(ဆဋ္ဌ)။

၂။ သုဝိဝရာနိ=(ဆဋ္ဌ)။

ငါ့သားတော်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေသာမိ၊ တည်စေအံ့။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သာ
ကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိတို့၏။ ဂေဟေယု၊
အိမ်တို့၌။ ဝယပ္ပတ္တာ၊ အရွယ်သို့ရောက်ကုန်သော။ ဒါရိကာ၊ သတို့သမီးတို့ကို။
ဣမံ ဂေဟံ၊ ဤငါ့သား၏အိမ်တော်သို့။ ပေသေန္တု၊ ပို့လာကုန်လော့။” ဣတိ၊
ဤသို့။ ပဏ္ဏာနံ၊ ကမ္ပည်းစာတို့ကို။ ပဟိဏိ၊ စေလွှတ်၏။ တေ၊ ထို သာကီဝင်
မင်းမျိုးတို့သည်။ သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ သုတော၊ ကြား၍။ “ကုမာရော၊
မင်းသားသည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒဿနက္ခမော၊ ရှုခြင်းငှာခုံ၏။ ရူပ-
သမ္ပန္နော၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ န
ဇာနာတိ၊ မသိ-မတတ်။ ဒါရုဘရဏံ၊ မယားမွေးမြူခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။
န သက္ခိယတိ၊ မမွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဓိတရော၊ သမီးတို့ကို။
န ဒဿာမ၊ မပေးကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ရာဇာ၊
သို့ဇ္ဇေါဒနမင်းကြီးသည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ သုတော၊ ကြား၍။
ပုတ္တဿ၊ သားတော်၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အာရောစေသိ၊
ပြောကြား၏။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ “တဘတ၊ ခမည်းတော်။
ကိံ သိပ္ပံ၊ အဘယ်အတတ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။”
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တဘတ၊ ချစ်သား။ သဟဿထာမဓနံ၊ ယောက်ျား
တထောင်သည် ဆောင်အပ်သောဝန်ရှိသော လေးကို။ အာရောပေတုံ၊ တင်ခြင်း
ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့တပြီး
ကား။ အာဟရာပေထ၊ ဆောင်စေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။
ရာဇာ၊ သို့ဇ္ဇေါဒနမင်းကြီးသည်။ အာဟရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍။ အဒါသိ၊
ပေး၏။ ဓနံ၊ လေးကို။ ပုရိသသဟဿံ၊ ယောက်ျားတထောင်သည်။ အာရော-
ပေတိ၊ တင်ရ၏။ ပုရိသသဟဿံ၊ ယောက်ျားတထောင်သည်။ သြရောပေတိ၊
ချရ၏။ မဟာပုရိသော၊ ယောက်ျားမြတ်သည်။ ဓနံ၊ လေးကို။ အာဟရာပေတွာ၊
ဆောင်စေ၍။ ပလ္လက္ခေ၊ ရတနာဖြင့်ပြီးသော ပလ္လင်၌။ နိဿိန္နောဝ၊ ထိုင်လျက်သာ
လျှင်။ ဇိယံ၊ ညှို့ကို။ ပါဒဂုံဋ္ဌကေ၊ ခြေမဉ္ဇံ။ ဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍။
ကစုန္တော၊ ငင်လျက်။ ပါဒဂုံဋ္ဌကေနော၊ ခြေဖြင့်သာလျှင်။ ဓနံ၊ လေးကို။
အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝါမေန ဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်။ ဒဏ္ဍံ၊ လေး
ကိုင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ယာလက်ဖြင့်။ ကစိ-
တွာ၊ ငင်၍။ ဇိယံ၊ ညှို့ကို။ ဖေါဋ္ဌေသိ၊ ဖြန့်၏။ သကလနဂရံ၊ ကပိလဝတ်မြို့
အလုံးသည်။ ဥပ္ပတနာကာရပ္ပတ္တံ၊ ပြိုအံ့သောအခြင်းအရာသို့ ရောက်သည်။

၁။ ဒဏ္ဍေ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပေါဏသိ=(ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဇ္ဇတဝဂ္ဂ ၉-သုခမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၉

အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ “သော၊ ဤအသံသည်။ ကိံ သဒ္ဓေါ၊ အဘယ်သို့သဘော ရှိသော အသံနည်း။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ ဂစ္ဆတိ၊ ချုန်း၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန် ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အညော၊ တပါးသောသူတို့သည်။ “တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့ သည်။ န ဇာနာထ၊ မသိကြကုန်။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ န ဂစ္ဆတိ၊ ချုန်းသည် မဟုတ်။” သော၊ ဤအသံသည်။ သဟဿထာမဓနံ၊ ယောက်ျားတထောင် သည် ဆောင်အပ်သောဝန်ရှိသော သေးကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဗိယံ၊ ညို့ကို။ ဖေါဋ္ဌေန္တဿ၊ ဖြန့်သော။ အဂီရသဿ၊ ကိုယ်တော်မှ ပြီးပြီးပြန် ထွက်လတ်သော အရောင်ရှိသော။ ကုမာရဿ၊ မင်းသား၏။ ဗိယပ္ပဟာရ- သဒ္ဓေါ၊ ညို့ကိုဖြန့်သော အသံတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ သာကိယာ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ တာဝကကေနေဝ၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့် ပင်လျှင်။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ အဟောသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။

မဟာပုရိသော၊ ယောက်ျားမြတ်သည်။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ် အမှုကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို ၏။ အဋ္ဌဂုံလမတ္တဗဟလံ၊ လက်ရှစ်သစ်ထူသော။ အယောပဋ္ဌံ၊ သံပြားကို။ ကဏ္ဍေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ချင်းလျှို ထွင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထို လက်ရှစ်သစ်ထူသော သံပြားကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ချင်းလျှို ထွင်း၍။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ်အမှု ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို ၏။ စတုရဂုံလဗဟလံ၊ လက်လေးသစ်ထူသော။ အသနဖလကံ၊ ပိတောက်ပျဉ် ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ချင်းလျှိုထွင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုလက်လေးသစ်ထူသော ပိတောက်ပျဉ်ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ချင်းလျှို ထွင်း၍။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ်အမှု ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို ၏။ ဝိဒတ္တိဗဟလံ၊ တစ်တွာထူသော။ ဥဒ္ဓမ္မရုဖလကံ၊ ရေသဖန်းပျဉ်ကို။ (ဋ္ဌ၊ ဒု- ၁၂၈) ဝိနိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ချင်းလျှို ထွင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုတစ်တွာအထူရှိသော ရေသဖန်းပျဉ်ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ထွင်း၍။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ်အမှု ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို ၏။ ယန္တေ၊ ယန္တရား၌။ ဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ဖလကသတံ၊ ပျဉ်ချပ်တစ်ရာကို။

၁။ ဖေါဋ္ဌေန္တဿ=(ဆဋ္ဌ)

ဝိနိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို၊ ထွင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ 'ထို ပျဉ်ချပ်ဘစ်ရာကို။ ဝိနိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ထွင်း၍။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ၊ ဆို၏။ သဠိပဋ္ဌလံ၊ အချပ် အလွှာ ခြောက်ဆယ်ရှိသော။ သုက္ခမဟိံသစမ္ပံ၊ ခြောက်သွေ့သော ကျွဲရေ ကို။ ဝိနိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ထွင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တမ္ပံ၊ ထို အချပ်အလွှာ ခြောက်ဆယ်ရှိသော ကျွဲရေကို လည်း။ ဝိနိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ထွင်း၍။ “အညံ၊ တပါးသော။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ၊ ဆို၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဝါလိကသကုဋ္ဌာဒီနိ၊ သဲလှည်း အစ ရှိသည်တို့ကို။ အာစိက္ခံသု၊ ကြားကုန်၏။ မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ ဝါလိကသကုဋ္ဌမ္ပံ၊ သဲလှည်းကိုလည်းကောင်း။ ပလာလသကုဋ္ဌမ္ပံ၊ ကောက်ရိုး လည်းကို လည်းကောင်း။ ဝိနိဇ္ဈိတံ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ထွင်း၍။ ဥဒကော၊ ရေခွံ။ ကေသာတပ္ပမာဏံ၊ တစ်ဥသဘ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်သို့။ ကဏ္ဍံ၊ မြား ကို။ ပေသေသိ၊ လွှတ်၏။ ထလေ၊ ကြည်း၌။ အဋ္ဌဥသဘပ္ပမာဏံ၊ ရှစ်ဥသဘ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်သို့။ ကဏ္ဍံ၊ မြားကို။ ပေသေသိ၊ လွှတ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို။ “ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝါတိဂံဏသညာယ၊ ခရမ်းသီးအမှတ်ဖြင့်။ ဝါလံ၊ သားမြီးကို။ ဝိဇ္ဈိတံ၊ ထိုးခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့တပြီး ကား။ ဗန္ဓာပေထ၊ ဖွဲ့စေ့ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုဒတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ [ကိုတ္တကော၊ အဘယ်မျှလောက်သော အရပ်၌။ ဗန္ဓာမ၊ ဖွဲ့ရကုန်အံ့ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုဒတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။] တာတာ၊ အချင်းတို့။ သဒ္ဓန္တဓရ၊ ဟင်္ဂေါသံ ကြားသောအရပ်၌။ ဗဗ္ဗတု၊ ဖွဲ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ၊ ဆို၏။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဂစ္ဆန္တု၊ တိုးကုန်လော့။ ဂါဝုတန္တဓရ၊ တစ် ဂါဝုတ်၏ အတွင်း၌။ ဗန္ဓန္တု၊ ဖွဲ့ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ၊ ဆို၏။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဂစ္ဆန္တု၊ တိုးကုန်လော့။ အဒ္ဓယေဒဇနေ၊ ယူဇနာခွဲသော အရပ်၌။ ဗန္ဓန္တု၊ ဖွဲ့ကုန်လော့။ [တိဂါဝုတေ၊ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော အရပ်၌။ ဗန္ဓန္တု၊ ဖွဲ့ကုန်လော့။ ယောဇနေ၊ တစ်ယူဇနာရှိသောအရပ်၌။ ဗန္ဓန္တု၊ ဖွဲ့ကုန် လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ၊ ဆို၏။] တာတာ၊ အချင်းတို့။ ဗန္ဓာပေထ၊ ဖွဲ့

၁။ [...] ဤ-ကိုတ္တကော ဗန္ဓာမာတိ-ဝါကျဆဋ္ဌမူလ်မပါ။
 ၂။ [...] တိဂါဝုတေ-စသောစကားရပ် ဆဋ္ဌမူတွင်မပါ။ ပုရတော ဂစ္ဆန္တု၊
 ယောဇနေ ဗန္ဓန္တု-ဟူ၍သာရှိသည်။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဗျူဟာဝဂ္ဂ ၉-သုခမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၇၁

စေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ယောဇနမတ္ထကော၊ တစ်ယူဇနာ၏ အထက်၌။ ဝါတိဂံဏသညာယ၊ ခရမ်းသီးအမှတ်ဖြင့်။ ဝါလံ၊ သားမြီးကို။ ဗန္ဓာပေတွာ၊ ဖွဲ့စေ၍။ ရုတ္တန္တကာရေ၊ ညဉ့်မိုက်သောအခါ၌။ [မေဃ-ပဋ္ဌလစ္ဆန္နာသု၊ မိုးတိမ်ဖုံးအုပ်ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်တို့သို့၊ ကဏ္ဍံ၊ မြားကို။ ခိပိ၊ ပစ်၏။] တံ၊ ထိုမြားသည်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ယောဇနမတ္ထကော၊ တစ်ယူဇနာ၏ အထက်၌။ ဝါလံ၊ သားမြီးကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ပထဝီ၊ မြေသို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှလောက် အတတ်ကိုသာလျှင်။ န သန္ဓသေသိ၊ ပြသည်မဟုတ်သေး။ တံ ဒီဝသံ ပန၊ ထိုနေ၌ကား။ မဟာသတ္တေဒ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကေ၊ လူ့ရွာဌာန လူ့ဘုံလောကကြီး၌။ ဝတ္ထမာန သိပ္ပံ၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှသော အဘတ်ကို။ သန္ဓသေသိ၊ ပြ၏။ သကျ-ရာဇာနော၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိတို့၏။ ခီတဇရာ၊ အချိန်အရွယ်ကျသော အပျိုလှသမီးတို့ကို။ အလင်္ကရိတွာ၊ လန်ဆာဆင်၍။ ပေသယိံသု၊ ပို့စေကုန်၏။ စတ္တာလိသသဟဿနာဠကိတ္တိယော၊ လေးသောင်းသော ကချေသည်မိန်းမတို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဟာပုရိသော၊ ယောက်ျားမြတ်သည်။ တိသု၊ သုံးဆောင်ကုန်သော။ ပါသာဒေသု၊ ပြာသာဒ်တို့၌။ ဒေဝေါ ဝိယ၊ နတ်ကဲ့သို့။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိတိ၊ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ-ဟူသည်ကား။ ပုရိသ-ဝိရဟိတေဟိ၊ ယောက်ျားမှကင်းကုန်သော တူရိယာမျိုးတို့ဖြင့်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပြာသာဒ်၌။ တူရိယာနေဝ၊ တူရိယာမျိုးတို့သည်သာလျှင်။ နိပ္ပုရိသာနိ၊ ယောက်ျားမှကင်းကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ သဗ္ဗဌာနာနိပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့သည်လည်း။ နိပ္ပုရိသာနေဝ၊ ယောက်ျားမှကင်းကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒေါဝါရိကာပိ၊ တံခါးစောင့်တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိယောဝ၊ မိန်းမတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နှာပနာဒိပရိကမ္မကရာပိ၊ ရေချိုးခြင်း-အစရှိသည်ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်သော သူတို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိယောဝ၊ မိန်းမတို့သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ သုဇ္ဈေဒနမင်းကြီးသည်။ “တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဣဿ-

၁။ [....] နိဿိယမူဟောင်းတွင်- မေဃပဋ္ဌလသဉ္စန္ဓေ၊ မိုးတိမ်ဖုံးအုပ်သော။ သမယေ၊ အခါ၌။ သရံ၊ မြားကို။ ပဋိက္ခိပိ၊ ပစ်၏-ဟူရှိသည်။

၂-၂။ ဒေဝေါ မညေ ပရိစာရေန္တော မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ= (ဆဋ္ဌ)

၃။ နိပ္ပုရိသေဟိတိ= (ဆဋ္ဌ)

ရိယသုခသမ္ပတ္တိံ၊ အစိုးရသောစည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အနုဘဝမာ-
 နာယ၊ ခံစားသော ငါးသားအား။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျားကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
 ပုရိသသင်္ကာံ၊ ယောက်ျား၌ ရှိရှာခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထို ရှိရှာ
 ခြင်းသည်။ ဓေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တဿ၊ သားအား။ မာ အဟာသိ၊ မဖြစ်စေလင့်။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ သဗ္ဗကိစ္စသု၊ ခပ်သိမ်းသောအမှုကိစ္စတို့၌။ ဣတ္ထိယော-
 ဝ၊ မိန်းမတို့ကိုသာလျှင်။ ဌပေသိ၊ ထား၏။ ပရိစာရယမာနောတိ၊ ပရိစာရယ-
 မာနော-ဟူသည်ကား။ မောဒမာနော၊ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ န ဟေဋ္ဌာပါ-
 သာဒံ၊ သြဇာတုမာမိတိ၊ န ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ၊ သြဇာတုမာမိ-ဟူသည်ကား။ ပါသာဒ
 တော၊ ပြာသာဒ်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ န ဩတရာမိ၊ မသက်။ ဣတိ (ကသ္မာ)၊
 ထိုကြောင့်။ ဣမံ၊ ဤဘုရားလောင်းကို။ စက္ကာရော မာသေ၊ လေးလံတို့ပတ်
 လုံး။ အညော၊ တစ်ပါးသော။ သိခါဗဒ္ဒေါ၊ ဦးသျှောင်ထုံးသော။ ပုရိသော
 နာမ၊ ယောက်ျားမည်သည့်။ ပဿိတုံ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ နာလတ္ထ၊ မရ။ ယထာတိ၊
 ယထာ-ဟူသည်ကား။ ယေန နိယာမေန၊ အကြင်သို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ဒါသ-
 ကမ္မကရပေါရိသဿာတိ၊ ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ-ဟူသည်ကား။ ဒါသ-
 နုဉ္ဇေဝ၊ ကျွန်တို့အားသာလျှင် လည်းကောင်း။ အဝသိဋ္ဌဘတ္တဝေတနဘဋ္ဌာနံ၊
 ကြွင်းသောထမင်းရိက္ခာကို ဆောင်ကုန်သော။ ကမ္မကရာနုဉ္ဇံ၊ အမှုလုပ်သော
 သူတို့အား လည်းကောင်း။ ဇီဝမာနပုရိသာနုဉ္ဇံ၊ အသက်မွေးကုန်သောယောက်ျား
 တို့အား လည်းကောင်း။ ကဏာဇကန္တိ၊ ကဏာဇကံ-ဟူသည်ကား။ ကုဏ္ဍက-
 ဘတ္တံ၊ ဆန်ခွဲထမင်းကို။ ဗိလင်္ဂဒုတိယန္တိ၊ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ-ဟူသည်ကား။ ကဉ္စိက-
 ဒုတိယံ၊ ပအုံးရည်ဟင်းလျှင် နှစ်ခုမြောက်သော။

ဝေရူပါယ ဣဒ္ဓိယာတိ၊ ဝေရူပါယ ဣဒ္ဓိယာ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံဇာတိကာ-
 ယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုညိဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းမှု၏တန်ခိုးနှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊
 ပြည့်စုံသော ဘုရားလောင်းအား။ ဝေရူပေန စသုခမာလေနာတိ၊ ဝေရူပေန စ
 သုခမာလေန-ဟူသည်ကား။ ဧဝံဇာတိကေန စ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ နိဒ္ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၂၉)
 သောခုမာလေနာတိပိ၊ သောခုမာလေန-ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတ္တကေန၊
 ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနေန၊ အရာဖြင့်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်

၁။ ပရိသင်္ကာံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဒေဝသိကဘတ္တဝေတနဘဋ္ဌာနံ=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ ကမ္မကရာနုဉ္ဇံ နိဿိယာယ=(ဆဋ္ဌ) ၄။ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ=(ဆဋ္ဌ)

၏။ သိရိသမ္ပတ္တိံ၊ အသရေ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ကထေန္တော၊ စ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည်လည်း။ ဥပ္ပိလာ-ဝိတဘာဝတ္ထံ၊ ပေါ်လွင် သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အကျိုးငှာ။ န ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ။ “ပန၊ ဆက်၍ပြဦးအံ့။ ဝေရူပါယပိ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သမ္ပတ္တိယံ၊ စည်းစိမ်၌။ ဌိတော၊ တည် သည်ဖြစ်လျက်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကိုအကတော၊ ပြုမူ၍။ အပ္ပမေတ္တာဝ၊ မမေ့မလျော့သည်သလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အပ္ပမာဒ-လက္ခဏသေဝ၊ အပ္ပမာဒလက္ခဏာကိုသာလျှင်။ ဒီပနတ္ထံ၊ ငြိမ်းအကျိုး ငှာ။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ သေနော၊ ထိုသို့ အပ္ပမာဒလက္ခဏာကိုပြခြင်း အကျိုးငှာ ဟောတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဿုတဝါ ခေါ် ပုထုဇ္ဇနောတိအာဒိ၊ အဿုတဝါခေါ်ပုထုဇ္ဇနော-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို အဿုတဝါ ခေါ် ပုထုဇ္ဇနော-အစရှိသော ပါဌ၌။ ပရန္တိ၊ ပရံ-ဟူသည်ကား။ ပရပုဂ္ဂလံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဇိဏ္ဏန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ-ဟူသည်ကား။ ဇရာဇိဏ္ဏံ၊ အရွယ်မှယုတ်သောအားဖြင့် အိုင်းသေးသူကို။ အဇ္ဈိယတိတိ၊ အဇ္ဈိယတိ-ဟူသည်ကား။ အဇ္ဈော ပိဋ္ဌိတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟရာယတိတိ၊ ဟရာယတိ-ဟူသည်ကား။ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်း ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ လဇ္ဇတိ၊ ရှက်နိုး၏။ ဇိဂ္ဂစ္ဆတိတိ၊ ဇိဂ္ဂစ္ဆတိ-ဟူသည်ကား။ အသုစိံ ဝိယ၊ မောင်ကိုကဲ့သို့။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဇိဂ္ဂစ္ဆံ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါ-ဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အတ္တာနံယေဝ အတိယိတွာတိ၊ အတ္တာနံယေဝ အတိယိတွာ-ဟူသည်ကား။ ဇရာဓမ္မံ၊ အိုခြင်းသဘောရှိသည်။ သမာနုဗ္ဗိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ အဇ္ဈိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဟရာယတိ၊ ရှက်နိုး၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဇရာဓမ္မောတိ၊ ဇရာဓမ္မော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇရာသဘာဝေါ၊ အို ခြင်းသဘောရှိသည်။ ဇရံ အနတိတောတိ၊ ဇရံ အနတိတော-ဟူသည်ကား။ ဇရံ၊ အိုခြင်းသဘောကို။ အနတိက္ကန္တော၊ မလွန်သည်။ [ဇရာယ၊ အိုခြင်းသဘော သို့။ ပတ္ထော၊ ရောသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။] ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတောတိ၊ ဣတိ ပဋိ သဉ္ဇိက္ခတော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခန္တယ၊ ဆင်ခြင်သော ငါ့ အား။ ယောဗ္ဗနမဒေါတိ၊ ယောဗ္ဗနမဒေါ-ဟူသည်ကား။ ယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်

၁။ အတိယိတွာတိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဆဋ္ဌမုဉ္ဇမပါ။
 ၃။ [] ဤထောင့်ကွင်းအတွင်း ဆဋ္ဌမုဉ္ဇမတူ၊ ဆဋ္ဌမုဉ္ဇ-အန္တောဇရာယ ဝတ္ထာဒိ-ဟူသာရှိ၏။

ကို။ နိဿယ။ မိ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကော၊ ဖြစ်သော။ မာနမဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းကို။ သဗ္ဗသော ပဟိယိတိ၊ သဗ္ဗသော ပဟိယိ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဟိနော၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ပဟိနသဒိသော၊ ပယ်အပ်သည်နှင့်တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒဿိတော၊ ပြုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပြုအပ်သော်လည်း။ သေ-သော၊ ဤသို့ အရွယ်ကိုမိ၍ မာန်ယစ်ခြင်းကို။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ န ပဟိနော၊ မပယ်အပ်။ ပဋိသင်္ခါနေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ပဟိနော၊ ပယ်အပ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းအား။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဇရာဗတ္တံ၊ အိုခြင်းသဘောသို့ရောက်သော။ (သတ္တံ၊ သတ္တဝါကို။) ဒဿေသံ၊ ပြုကုန်၏။ တတော၊ ထိုပြသောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ အရဟတ္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ မဟာသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းအား။ ယောဗ္ဗနမဒေါ နာမ၊ အရွယ်ကိုမိ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်းမည်သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သေသပဒေသယေပိ၊ ကြွင်းသော အာရောဂျမဒေါ၊ ဇီဝိတမဒေါ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ အာရောဂျမဒေါ-တိ၊ အာရောဂျမဒေါ-ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ နိရောဂေါ၊ အနာမရှိသည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောဂျံ၊ အနာမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿယ။ မိ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကော၊ ဖြစ်သော။ မာနမဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းတည်း။ ဇီဝိတမဒေါတိ၊ ဇီဝိတမဒေါ-ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဇီဝိ၊ အသက်ရှည်သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ နိဿယ။ မိ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကော၊ ဖြစ်သော။ မာနမဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းတည်း။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယာတိ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ-ဟူသည်ကား။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပဋိကိပ္ပိတော၊ ငယ်၍။ ဟိနာယာဝတ္တတိတိ၊ ဟိနာယာဝတ္တတိ-ဟူသည်ကား။ ဟိနာယ လာမကာယ၊ ယုတ်သော။ ဂိဟိဘာဝါယ၊ လူ၏အဖြစ်သို့။ အာဝတ္တတိ၊ လည်၏။

ယထာဓမ္မာတိ၊ ယထာဓမ္မာ-ဟူသည်ကား။ ဗျာဒိအာဒိဟိ၊ အနာမရှိသည်တို့ဖြင့်။ ယထာဘဘာဝါ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သည်။ တထာသန္တာတိ၊ တထာသန္တာ-ဟူသည်ကား။ ယထာသန္တာ ဝေ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အဝိပရိတဗျာဒိအာဒိသဘာဝါ၊ မဖောက်ပြန်သောအနာမသည်ရှိသော

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတိယ ၉-သုခမာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၇၅

သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဇိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ဇိဂ္ဂစ္ဆန္တိ-ဟူသည်ကား။ ပရပုဂ္ဂလံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဇိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ စက်ဆုပ်ကုန်၏။ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနောတိ၊ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇိဂ္ဂစ္ဆန္တိဝိဟာရေန၊ စက်ဆုပ်သောနေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသော။ မယံ၊ ငါ့အား။ ဧဝံ ဇိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ဤသို့ စက်ဆုပ်ခြင်းသည်။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်သည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ နာနုစ္ဆဝိကံ၊ မလျောက်ပတ်။ သောဟံ ဧဝံ ဝိဟရန္တောတိ၊ သောဟံ ဧဝံ ဝိဟရန္တော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဇိဂ္ဂစ္ဆမာနော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣမိနာ ပဋိသင်္ခါနဝိဟာရေန၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်၍နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော ငါသည်။ ဥတှာ ဓမ္မံ နိရူပမိန္တိ၊ ဥတှာ ဓမ္မံ နိရူပမိ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗုပမိဝိရဟိတံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပမိမ္မကင်းသော။ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို။ ဥတှာ၊ သိ၍။ သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိတိ၊ သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဒေ၊ မာန်ယစ်ခြင်းတို့ကို။ အဘိဘဝိံ သမတိက္ကမိံ၊ ကောင်းစွာလွန်၏။ နေက္ခမ္မေ ဒဠု ခေမတန္တိ၊ နေက္ခမ္မေ ဒဠု ခေမတံ-ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ မေတောဝံ၊ ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ နေက္ခမ္မံ ဒဠု ခေမတောတိပိ၊ နေက္ခမ္မံ ဒဠု ခေမတောဟူ၍လည်း။ ပါဒဌာ၊ ပါဌ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ခေမတော၊ ဘေးမရှိသောအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊

အနက်တည်း။ (ဌ၊ ဒု-၁၃၀) တဿ မေ အဟု ဥဿာဟောတိ၊ တဿ မေ အဟု ဥဿာဟော-ဟူသည်ကား။ နေက္ခမ္မသင်္ခါတံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထို နိဗ္ဗာန်ကို။ အဘိပဿန္တဿ၊ ရှေးရှုမြင်သော။ တဿ မယံ၊ ထို ငါ့အား။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ ဝါယာမော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ အဟာသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ နာဟံ ဘဗ္ဗော တေရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတုန္တိ၊ နာဟံ ဘဗ္ဗောတေရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတံ-ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဒုဝိပေဝိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာမေ၊ ကာမတို့ကို။ ပဋိသေဝိတံ၊ မှီဝဲခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ အနိဝတ္တိဘဝိယာမိတိ၊ အနိဝတ္တိ ဘဝိယာမိ-ဟူသည်ကား။ ပဗ္ဗဇိတတော စံ၊ ရဟန်း

အဖြစ်မှ လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုဘညာဏတော စ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်မှ လည်းကောင်း။ န နိဝတ္တိသာမိ၊ 'မဆုတ်နစ်အံ့။ အနိဝတ္တကော၊ မဆုတ်နစ်သည်။ ဘဝိသာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏော-ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယပရာယဏော၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်လျှင်လဲလျောင်းရာရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ ဤဂါထာတို့ဖြင့်။ မဟာဗောဓိပလ္လကေ၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်၌။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ အာဂမနိယ ဝီရိယံ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

၁၀ - အာဓိပတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၄၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ အာဓိပတေယျာနိတိ၊ အာဓိပတေယျာနိ-ဟူသည်ကား။ ဇေဋ္ဌကကာရဏတော၊ 'အကြီးအကဲဖြစ်သော အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အတ္တာဓိပတေယျန္တိအာဒိသု၊ အတ္တာဓိပတေယျ-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဂုဏဇာတံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသည်။ အတ္တာဓိပတေယျံ၊ အတ္တာဓိပတေယျ-မည်၏။ လောကာဓိပတေယျန္တိ၊ လောကာဓိပတေယျ-ဟူသည်ကား။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ (ဂုဏဇာတံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းသည်။) လောကာဓိပတေယျံ၊ လောကာဓိပတေယျ-မည်၏။ ဓမ္မာဓိပတေယျန္တိ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျ-ဟူသည်ကား။ နဝိဓံ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ (ဂုဏဇာတံ၊ ဂုဏ်အပေါင်းသည်။) ဓမ္မာဓိပတေယျံ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျ-မည်၏။ န ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတုတိ၊ န ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု-ဟူသည်ကား။ ဣတိ ဘဝေါ၊ ဤသို့ ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ ဣတိ ဝိဘဝေါ၊ ဤသို့ ပြည့်စုံခြင်းမရှိ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ တဿ တဿ သမ္ပတ္တိဘဝဿ၊ ထိုထို ပြည့်စုံသောဘဝ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ (အဂါရသ္မာ၊ အိမ်ရာတည်ထောင်သော လူ၏ဘောင်မှ။ အနာဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။) န အမိ မဖြစ်။ ဩတိဏ္ဏောတိ၊ ဩတိဏ္ဏော-ဟူသည်ကား။ အနုပဝိဋ္ဌော၊

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂-၂။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတဝဂ္ဂ ၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၇၇

သက်ဝင်အပ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္တော၊
အတွင်းသို့။ ဇာတိ၊ ဘဝသစ်၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်၏။
သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇာတိယာ၊ ဘဝသစ်၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။
ဩတိဏ္ဍော နာမ၊ သက်ဝင်အပ်သည်မည်၏။ ဇရာဒိသုပိ၊ အိုခြင်း-အစရှိ
သည်တို့၌လည်း။ ဘေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဟူသည်ကား။ သကလဿ၊
အလုံးစုံသော။ ဝဋ္ဌဒုက္ခဏသိဿ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစု၏။ အန္တကိရိယာ ပညာ-
ယေထာတိ၊ အန္တကိရိယာ ပညာယေထ-ဟူသည်ကား။ အန္တကရဏံ၊ အဆုံး
ကိုပြုခြင်းသည်။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဌမကရဏံ၊ အပိုင်းအခြား၏ကင်းခြင်းကိုပြုခြင်း
သည်။ ပညာယေယျ၊ ထင်ရာ၏။ ဩဟာယာတိ၊ ဩဟာယ-ဟူသည်ကား။
ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ပါပိဋ္ဌတရေတိ၊ ပါပိဋ္ဌတရေ-ဟူသည်ကား။ လာမကတရေ၊
အထူးသဖြင့် ယုတ်ကုန်သော။ အာရဒ္ဓန္တိ၊ အာရဒ္ဓ-ဟူသည်ကား။ ပဂ္ဂဟိတံ၊
ချီးပင့်အပ်၏။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံ၏။ အာရဒ္ဓတ္တာဝ၊ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အသလ္လိနံ၊ မတုန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပဋ္ဌိတာတိ၊
ဥပဋ္ဌိတာ-ဟူသည်ကား။ စတုသတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်၏။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာဝ၊ အာရုံသို့ကပ်၍
တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ မပျောက်မပျက်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ကာယောတိ၊ ပဿဒ္ဓေါ၊ ကာယော-ဟူသည်
ကား။ နာမကာယော စ၊ နာမကာယ-သည်လည်းကောင်း။ ကရဇကာယော
စ၊ ကရဇကာယ-သည်လည်းကောင်း။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ငြိမ်း၏။ ဝုပသန္တဒရထော၊
ငြိမ်းပြီးသော ဝုပန်ခြင်းရှိ၏။ ပဿဒ္ဓတ္တာဝ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ
လျှင်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ဝုပန်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ၊
သမာဟိတံ စိတ္တံ-ဟူသည်ကား။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမ္မာ၊
ကောင်းစွာ။ အာဟိတံ၊ ထားအပ်သည်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်
သည်။ သမ္မာအာဟိတတ္တာဝ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သာလျှင်။ ကေဂ္ဂံ၊ တစ်ခုသောအာရုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဓိပတိံ
ကရိတွာတိ၊ အဓိပတိံ ကရိတွာ-ဟူသည်ကား။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။
ကတွာ၊ ပြု၍။ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ-ဟူသည်

၁။ ကောဂ္ဂိကရဏံ = (နိဿယမူဟောင်း)

၂ + ၂။ ပရိပုဏ္ဏံ အာရဒ္ဓတ္တာဝ၊ ပြည့်စုံသောအားထုတ်ခြင်းရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်

သာလျှင် = (နိဿယမူဟောင်း)

၁၁၇၀။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သည်ကို။ နိမ္မိတံ၊ ရောဂ-အစရှိသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသည်ကို။ ကတ္တာနံ၊ ပြု၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရတိ၊ ရွက်ဆောင်၏။ ပဋိဇဉ်တိ၊ သုတ်သင်၏။ ဝေဝါပါယတိ၊ လုံခြုံစေ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အယဉ္ဇ (ဘိက္ခု)၊ ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းသည်လည်း။ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ် တိုင်အောင်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ် အားဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်စွာ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရတိ၊ ရွက်ဆောင်သည်မည်၏။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဖလပ္ပတ္တောဝ၊ ဖိုလ်သို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မရအားဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်စွာ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရတိ၊ ရွက်ဆောင်သည်မည်၏။

သွာက္ခာတောတိအာဒိနိ၊ သွာက္ခာတော ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (အဗ္ဗေဟိ၊ ဝါတိသည်။) ဝိတ္တာရိတံနိ၊ ချွဲအပ်ကုန်ပြီ။ ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရန္တိတိ၊ ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရန္တိ-ဟူသည်ကား။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရား ကို။ ဇာနန္တာ၊ သိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဿန္တာ၊ မြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ စိ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ တိဏိ (ဌ၊ ဒု-၁၃၁) အာဓိပတေယျာနိတိ (ဧတ္ထိ)၊ ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ တိဏိ အာဓိပတေယျာနိ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ တာနိ၊ အာဓိပတေယျာနိ၊ ထို အကြီးအကဲဖြစ်သောအကြောင်းမှ လာကုန်သောတရားတို့ကို။ လောကီယ-လောကုတ္တရမိဿကာနိ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရ-ရောသည်တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

ပကုဗ္ဗတောတိ၊ ပကုဗ္ဗတော-ဟူသည်ကား။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ် ၏။ အတ္တာ တေ ပရိသ ဇာနာတိ၊ သစ္စံ ဝါယဒိ ဝါ မုသတိ၊ အတ္တာ တေ ပရိသ ဇာနာတိ၊ သစ္စံ ဝါယဒိ ဝါ မုသတိ-ဟူသည်ကား။ တံ၊ သင်သည်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကရောသိ၊ ပြု၏။ တံ၊ ထို သင်ပြသောအမှုကို။ ယဒိ ဝါ ယထာသဘာဝံ၊ အကြင်အကြင် ဟုတ်မှန်သော သဘောရှိသည် လည်းကောင်း။ ယဒိ ဝါ နော ယထာသဘာဝံ၊ အကြင်အကြင် မဟုတ်မှန်သော သဘောရှိ သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဟုတ်မှန်သော သဘောရှိ သည် မဟုတ်မှန်သော သဘောရှိသည်ကို။ တာဝံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တာဝ၊

၁+၁။ ဆဋ္ဌမုဋ္ဌမပါ။ ဧတ္ထောဝတာ-ဟူသောရှိသည်။ ၂။ တိဏိ=(ဆဋ္ဌ)။
၃။ ဆဋ္ဌမုဋ္ဌ-တံ-မပါ။ ယထာသဘာဝန္တိ-ဟူသောစုတိနှင့်ရှိသည်။
၄။ တဝ=(ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၄-ဒေဝဒုတတဂ္ဂ ၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၇၉

မိမိသည်သာလျှင်။ ဇာနတ်၊ သိ၏။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော
 အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော။ “ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံ
 ကံ။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဋိစ္စန္ဒဋ္ဌာနံ
 နာမ၊ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏။ ကလျာဏန္တိ၊ ကလျာဏံ-ဟူသည်ကား။ သန္တရံ၊ ကောင်း၏။ အတိ-
 မညသိတိ၊ အတိမညသိ-ဟူသည်ကား။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ မညသိ၊ အောက်
 မေ၏။ အတ္တာနံ ပရိဂူဟသိတိ၊ အတ္တာနံ ပရိဂူဟသိ-ဟူသည်ကား။ ယထာ၊
 အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာပိ၊ ကိုယ်သည်
 လည်း။ န ဇာနတ်၊ မသိ။ ဧဝံ (တထာ)၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊
 ထိုမကောင်းမှုကို။ ပရိဂူဟမိ၊ လျှို့ဝှက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါယမသိ၊ အား
 ထုတ်၏။ အတ္တာဓိပတေယျကောတိ၊ အတ္တာဓိပတေယျကော-ဟူသည်ကား။
 အတ္တာဓိပတိံ၊ မိမိလျှင် အကြီးအမှူးရှိသည်။ အတ္တဇေဋ္ဌကော၊ မိမိကိုယ်လျှင်
 အကြီးအကဲရှိသည်။ လောကာဓိပေါတိ၊ လောကာဓိပေါ-ဟူသည်ကား။
 လောကဇေဋ္ဌကော၊ သတ္တလောက၌ အကြီးအကဲသည်။ နိပကောတိ၊ နိပကော
 ဟူသည်ကား။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသည်။ ဈာယိတိ၊ ဈာယိ-ဟူသည်ကား။
 ဈာယန္တော၊ မကောင်းမှုကို ဖုတ်မြှိုက်တတ်သော။ ဓမ္မာဓိပေါတိ၊ ဓမ္မာဓိပေါ-
 ဟူသည်ကား။ ဓမ္မဇေဋ္ဌကော၊ တရားလျှင် အကြီးအကဲရှိသော။ သစ္စပရက္က-
 မောတိ၊ သစ္စပရက္ကမော-ဟူသည်ကား။ ဘူတပရက္ကမော၊ ဟုတ်မှန်သော လုံ့လ
 ရှိသော။ ပသယ မာရန္တိ၊ ပသယ မာရံ-ဟူသည်ကား။ မာရံ၊ မာရ်ကို။
 ပသဟိတွာ၊ နှိပ်စက်၍။ အဘိဘုယျ အန္တကန္တိ ဣဒံ၊ အဘိဘုယျ အန္တကံ-ဟူ
 သော ဤသဒ္ဓါသည်။ တထေဝ၊ ထို ပသယ မာရံ-ဟူသောပုဒ်၏ သာလျှင်။
 ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ယော စ ဖုသိ ဇာတိက္ခယံ ပဓာနဝါတိ၊ ယော စ ဖုသိ
 ဇာတိက္ခယံ ပဓာနဝါ-ဟူသည်ကား။ ဈာယိ၊ မကောင်းမှုကို ဖုတ်မြှိုက်တတ်
 သော။ ပဓာနဝါ၊ လုံ့လဝီရိယရှိသော။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မာရံ၊
 မာရ်ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ နှိပ်စက်၍။ ဇာတိက္ခယံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။
 အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဖုသိ၊ ရောက်၏။ သော တာဒိသောတိ၊ သော
 တာဒိသော-ဟူသည်ကား။ တထာဝိဓော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ တထာသဏ္ဌိ-
 တော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော။ သော၊ ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကဝိဇ္ဇတိ၊ လောကဝိဇ္ဇ-ဟူသည်ကား။ တယော၊ သုံးပါး
 ကုန်သော။ သောကော၊ လောကဘို့ကို။ ဝိဒိတေ ပါကဋ္ဌေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။

၁။ ဆဋ္ဌမ္ပုဗ္ဗမပါ။ ၂။ ထိရပရက္ကမော ဘူတပရက္ကမော=(ဆဋ္ဌ)

ကတော၊ ပြုရုံ။ ဌိတော၊ တည်၏။ သုမေဓောတိ၊ သုမေဓော-ဟူသည်ကား။ သုန္တရပညော^၁၊ ကောင်းသောပညာရှိ၏။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အတမ္ပယော မုနိ-တိ၊ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အတမ္ပယော မုနိ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေဘူမကဓမ္မေ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို။ တဏှာသင်္ခါတဿ၊ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော။ တမ္ပယတဿ၊ ထိုတဏှာသည် ပြီးစေအပ်သော သူ၏အဖြစ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတမ္ပယော၊ ထို တဏှာသည် မပြီးစေအပ်သော။ ခိဏာသဝမုနိ၊^၂ ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ကတ္ထစိ၊ အစုံတခုသောအရပ်၌။ န ဟိယတိ၊ မယုတ်။ န ပရိဟိယတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မယုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒသမသုတ်၏ အဖွင့်ကိုဆိုသော စကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဒေဝဒုတဝဂ္ဂေါ၊ ဒေဝဒုတဝဂ်သည်။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်တည်း။

၅-စူဠဝဂ္ဂ ၁-သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ပဉ္စမဿ၊ ပဉ္စမဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါတိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါ-ဟူသည်ကား။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေန-မုက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတဿ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပသဝတိတိ၊ ပသဝတိ-ဟူသည်ကား။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သဒ္ဓါယ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါတိ (တ္ထေ)၊ သဒ္ဓါယ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ဟိ(ဝိတ္ထာဓေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားသည်။ ယဒိ န ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဒေယျဓမ္မော၊ လူဖွယ်ဝတ္ထုသည်။ ယဒိ န ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဒက္ခိဏဿ သင်္ခါတော၊ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သည်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဋိဂ္ဂဟကပုဂ္ဂလာ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယဒိ န ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ပုညကမ္မံ၊ ဒါနဟုဆိုအပ်သော ကောင်းမှုကံကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကဓေယျ၊ ပြုရအံ့နည်း။ တေသံ၊ ထို သဒ္ဓါတရား၊ လူဖွယ်ဝတ္ထု၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေန၊ မုက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုညကမ္မံ၊ ဒါနဟုဆိုအပ်သော ကောင်းမှုကံကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “သဒ္ဓါ-ယ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါ”တိအံဒိ^၃၊ သဒ္ဓါယ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တ္ထေ၊ ဤသဒ္ဓါတရား၊ လူဖွယ်ဝတ္ထု၊

၁။ သုပညော=(ဆဋ္ဌ)

၀ အလ္လခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ (ဋ္ဌ၊ ၃-၁၃၂) ဒေယျဓမ္မာ စေတ၊ လူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေယျာ စ၊ မြတ်သော အလ္လခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ လည်းကောင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သုလဘာ၊ ရလွယ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါ၊ ပန၊ သဒ္ဓါတရားသည်ကား။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သောသူ၏။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားသည်။ အထာဝရာ၊ အမြဲမတည်။ ပဒဝါရေန၊ ဖဝါးလှမ်း အကြိမ်ဖြင့်။ နာနာ၊ အထူးအထူး။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဘေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသဒိသော၊ မဟာမောဂ္ဂသာန်မထေရ်နှင့်တူလော။ အဂ္ဂသာဝကောပိ၊ အဂ္ဂသာဝကသည်လည်း။ ပါဠိဘောဂေါ၊ ခံဝန်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောဇ္ဈော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ “ဒိန္နံ ခေါတေ အဟံ အာဝုသော ဓမ္မာနံ ပါဠိဘောဂေါ ဇီဝိတဿ စ နေဿ စ”၊ သဒ္ဓါယ ပန တံယေဝ ပါဠိဘောဂေါ”တိ၊ ဒိန္နံ ခေါတေ အဟံ အာဝုသော ဓမ္မာနံ၊ ပါဠိဘောဂေါ ဇီဝိတဿ စ နေဿ စ၊ သဒ္ဓါယ ပန တံယေဝ ပါဠိဘောဂေါ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဒါယကာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေ၊ သင်၏။ ဇီဝိတဿ စ၊ အသက်၏လည်းကောင်း။ နေဿ စ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်၏လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ပါဠိဘောဂေါ၊ ခံဝန်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်အံ့။ သဒ္ဓါယ စပန၊ သဒ္ဓါတရား၏ကား။ တံယေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ ပါဠိဘောဂေါ၊ ခံဝန်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။

၂-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာတိ၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန-ဟူသည်ကား။ ဝိဂတမစ္ဆရိယမလေန၊ ကင်းသော ဝန်တိုခြင်းဟုဆိုအပ်သော အညစ်အကြေးရှိသော။ မုတ္တစာဂေါတိ၊ မုတ္တစာဂေါ-ဟူသည်ကား။ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပယတပါဏီတိ၊ ပယတပါဏီ-ဟူသည်ကား။ ဓောတဟတ္ထော၊ ဆေးကြောအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အဿဒွေ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သူသည်။ သတက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်တစ်ရာ။ ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ ဓောဝိတာပိ၊ ဆေးပြီး၍လည်း။ မလိနဟတ္ထောဝ၊ အညစ်အကြေးဖြင့်လိမ်းကျံအပ်သော လက်ရှိ

၁။ ဆဋ္ဌမုဉ် နေဿ-မပါ၊ ဘောဂါနဉ္စ ဇီဝိတဿ စ-ဟု ရှိ၏။
 ၂။ ဒိဿိယမူလဟောင်း၌မပါ။

သညမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဒ္ဓေါ ပန၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော သူသည်ကား။ ဒါနာဘိရတတ္တာ၊ ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ မလိနဟတ္ထောပိ၊ အညစ်အကြေးဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော လက်ရှိ သော်လည်း။ ဓောတဟတ္ထောဝ၊ ဆေးအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်မည်သည်သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဿဂ္ဂရတောတိ၊ ဝေဿဂ္ဂရတော-ဟူသည်ကား။ ဝေဿဂ္ဂသင်္ခါတေ၊ စွန့်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဒါနော၊ ပေးလှူခြင်း၌။ ရတော၊ မွေ့လျော်၏။ ယာစယောဂေါတိ၊ ယာစယောဂေါ-ဟူသည်ကား။ ယာစိတုံ၊ တောင်းခြင်းငှာ။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယာစကေဟိ၊ တောင်းတတ်သောသူတို့နှင့်။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ယာစယောဂေါ၊ ယာစယောဂ-မည်၏။ ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ၊ ဒါနသံဝိဘာဂ-ရတော-ဟူသည်ကား။ ဒါနံ၊ အလှူဝတ္ထုကို။ ဒဒန္တော စ၊ ပေးလှူသောပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်းကောင်း။ သံဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းကို။ ကရောန္တော စ၊ ပြု သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ ဒါနသံဝိဘာဂရတောနာမ၊ အလှူဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒဿနကာမော သီလဝတန္တိ၊ ဒဿနကာမော သီလဝတံ-ဟူသည်ကား။ ဒသပိ ယောဇနာနိ၊ ဆယ်ယူဇနာရှိသော အရပ်တို့သို့လည်းကောင်း။ ငါသမ္ပိ (ယောဇနာ- နိ)၊ ယူဇနာနှစ်ဆယ်ရှိသော အရပ်တို့သို့လည်းကောင်း။ တိသမ္ပိ (ယောဇနာနိ)၊ ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော အရပ်တို့သို့လည်းကောင်း။ ယောဇနသတမ္ပိ၊ ယူဇနာ တစ်ရာရှိသော အရပ်သို့လည်းကောင်း။ ဂန္တော၊ သွား၍။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလ နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဠုကာမော၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာအလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကောဝိယ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။) ပါဠိလိပုတ္တ- ကဗြာဟ္မဏော ဝိယ စ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည့်စုံနေသော ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါတိဿရာဇော ဝိယ စ၊ သဒ္ဓါတိဿမည်သော မင်းကဲ့သို့လည်း ကောင်းတည်း။ ကိရ (ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည့်၏။ နဂရဒ္ဓေါရေ၊ မြို့တံခါး၌။ သလ္လာယ၊ ဖရပ်၌။ နိသိန္နော၊ နေကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသိဟောနာဂတ္ထေရဿ၊ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပ်၌နေလေ့ရှိသော မဟာနာဂမထေရ်၏။ ဂုဏကထံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ “အမေဟံ၊ ငါတို့သည်။ တံ ဘိက္ခု၊ ထို မဟာနာဂမည်သောရဟန်းကို။ ဒဠု၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဒေပိ၊ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇနာ၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်သောသူတို့သည်။

နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ကုန်၏။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သောပုဏ္ဏားသည်။ အန္တရာ-
မဂ္ဂေါ၊ ခရီးအကြား၌။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ဧကော၊ တစ်
ယောက်သောပုဏ္ဏားသည်။ သမုဒ္ဒတီရံ၊ သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းတဘက်သို့။ ပတှာ၊
ရောက်၍။ နာဂါယ၊ လျှော့မှ။ မဟာတိတ္ထပဉ္စနော၊ မဟာတိတ္ထအမည်ရှိသော ဆိပ်
၌။ ဩရုယျ၊ သက်၍။ အနုရာပေရံ၊ အနုရာပြေည့်သို့။ အာဂန္တော၊ လာ၍။
“ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပေါ၊ ကာဠဝလ္လိအမည်ရှိသော မဏ္ဍပ်သည်။ ကုဟိ၊ အဘယ်
အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိသနည်း။” လူတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ရောဟဏဇနပဒေ၊
ရောဟဏဇနပုဒ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ လူတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ သော၊
ထိပ်ဏ္ဏားသည်။ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်သဖြင့်။ [....]ထေရဿ၊ မဟာနာဂမထေရ်
အား။ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။ သမ္ပါဒေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ပါတောဝ၊ စော-
စောက်လျှင်။ ဒဿနတ္ထာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂအမည်ရှိ
သော မထေရ်၏။ ဝသနဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ ဂန္တော၊ သွား
၍။ ဇနပရိယဇန္တ၊ လူတို့၏အစွန့်၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ထေရံ၊ မဟာနာဂ
အမည်ရှိသော မထေရ်ကို။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှလျှင်။ အာဂန္တန္တံ၊ လာသည်
ကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ သကိ၊ တစ်ကြိမ်။ တဇတ္ထဝ၊ ထိုမြင်ရာအရပ်၌ပင်လျှင်။
ပတိဌိတော၊ တည်လျက်။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပသကံမိတွာ၊ အနီး
အပါးသို့ချဉ်းကပ်၍။ ဂေါပုဏေသု၊ ဖမျက်တို့၌။ ဒဠိ၊ မြို့စွာ။ ဂဟေတွာ၊
ကိုင်၍။ ဝန္တန္တော၊ ရှိခိုးလျက်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုဗ္ဗေ၊ အရှင်ဘုရားတို့
သည်။ ဥစ္စာ၊ မြင့်တော်မူကုန်၏။” လူတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။
ထေရော၊ စ၊ မဟာနာဂအမည်ရှိသော မထေရ်သည်လည်း။ နာတိဥစ္စော၊
မမြင့်လွန်းသည်။ နာတိရဿော၊ မနိမ့်လွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပမာဏ-
ယုတ္တောဝ၊ ပဏာမနှင့်ယှဉ်သည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
နံ၊ ထိုမဟာနာဂအမည်ရှိသောမထေရ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ အာဟ၊ လျှောက်၏။
“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုဗ္ဗေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ နာတိဥစ္စာ၊ အရပ်အားဖြင့်
မမြင့်လွန်းကုန်။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၃) ပန၊ ထိုသို့အရပ်အားဖြင့် မမြင့်လွန်းသော်လည်း။
တုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့သည်။ မေဓကဝဏ္ဏကျ၊

၁။ [....]ထေရဿ၊ မဟာနာဂမထေရ်၏။ ဝသနဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့။
ပတှာ၊ ရောက်၍။ စူဠနဝရဂါမေ၊ စူဠနဝရရွာ၌။ ဓုရဿရေ၊ အမြဲနေရာအိမ်၌။ နိဝါသံ၊
နေခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဟူသောစာကြောင်း နိဿယမူဟောင်းတွင်ကျသည်။
(ဆဋ္ဌမုဒ္ဒိ)

၂။ ဝုဠာယ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ နိဿယမူဟောင်း၌ပေါ။ ၄။ ဌိတော=(ဆဋ္ဌ)

ကျီးဥညိအဆင်းရှိသော။ သမုဒ္ဒဿ၊ သမုဒ္ဒရာ၏။ မတ္ထကေန၊ ထိပ်အပြင်ဖြင့်။
 ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလံ၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပကျွန်း၊ မြေအပြင်
 ကို။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဂတာ၊ သွားကုန်၏။ အဟမ္ဘိအ ကျွန်ုပ်သည်
 လည်း။ ပါဠိလိပုတ္တနဂရဒ္ဒါရေ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည် မြို့တံခါး၌။ နိသီဒိတွာ၊
 ထိုင်၍။ ထုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ဂုဏကထံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို။
 အသောသိ၊ ကြားပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟလျောက်၏။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏား
 သည်။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂအမည်ရှိသော မထေရ်အား။ ဘိက္ခဟာရံ၊ ဆွမ်း
 အာဟာရကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူ၍။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ တိစိဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံး
 ထည်ကို။ ပဋိယာဒေတွာ၊ စီရင်စေ၍။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂမည်သော
 မထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍။ တဿ၊ ထိုမဟာနာဂ
 မထေရ်၏။ သြဝါဒေ၊ အဆုံးအမ၌။ ပတိဋ္ဌာယံ၊ တည်၍။ ကတိပါဟေနေဝ၊
 နှစ်ရက် သုံးရက်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ၊ ဧကန်၏။

သဒ္ဓါတိဿမဟာရာဇာပိ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းမြတ်သည်လည်း။
 “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝန္တိတဗ္ဗယုတ္တကံ၊ ရှိခိုးအပ်သည်နှင့်
 ယှဉ်သော။ ဧကံ၊ တစ်ယောက်သော။ အယှံ၊ အရှင်ကို။ အာစိက္ခထံ၊ ကြား
 တော်မူကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့
 သည်။ “မဂ်လဝါသိ၊ မဂ်လအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ ကုဋ္ဌတိဿတ္ထေရော၊
 ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်သည်။ (တုမ္မာကံ၊ သင်မင်းကြီးတို့၏။ ဝန္တိတဗ္ဗ-
 ယုတ္တကော၊ ရှိခိုးအပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော မထေရ်တည်း။)” ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ရာဇာ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းမြတ်သည်။ မဟာ-
 ပရိဝါရေန၊ များစွာသော အခြံအရံဖြင့်။ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ၊ ငါးယူဇနရှိသော
 ဓရီးသို့။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ ထေရော၊ ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်
 သည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ သော-သဒ္ဓေါ၊ ဤအသံသည်။ ကိံ သဒ္ဓေါ၊
 အဘယ်သို့သဘောရှိသော အသံနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်း
 သံသာကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ရာဇာ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်
 ရှိသော မင်းသည်။ တုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား။ ဒဿနတ္ထာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်း
 အကျိုးငှာ။ အာဂတော၊ လာ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ထေရော၊
 ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်သည်။ “မယှံ၊ ငါ့အား။ မဟလ္လကကာလေ၊
 ကြီးရင့်သောအခါ၌။ ရာဇဂေဟေ၊ မင်းအိမ်၌။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ကိံ၊ အဘယ်

ပဌမပဏ္ဏာသက]

၅-စူဠဝဂ္ဂ ၂-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅

အကျိုးရှိအံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ (စိန္တေတွာန၊ ကြံပြီး၍။) ဒိဝါဌာနေ၊ နေသန့်ရာအရပ်၌။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်း၌။ နိပဇ္ဇိတွာ၊ လျောင်း၍။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ လေခံ၊ အရေးကို။ လိခန္တေ၊ ရေးလျက်။ အတ္ထိ၊ နေ၏။ ရာဇာ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းသည်။ “ထေရော၊ ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ (အတ္ထိ၊ နေသနည်း။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ “ဒိဝါဌာနေ၊ နေသန့်ရာအရပ်၌။ (အတ္ထိ၊ နေ၏။)” ဣတိ (ဣဒံ-ဝစနံ)၊ ဤသို့သောစကားကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ တတ္ထ၊ ထို ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်ရှိရာအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ လေခံ၊ အရေးကို။ လိခန္တံ၊ ရေးသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ခိဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ နာမ၊ လက်၏ မငြိမ်သက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခိဏာသဝေ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ အဝန္တိတွာ၊ ရှိမခိုးမူ၍သာလျှင်။ နိဝတ္တတိ၊ ပြန်နှစ်၏။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းသည်။ ထေရံ၊ ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသော မထေရ်ကို။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံဝိဿေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရညော၊ သဒ္ဓါတိဿ အမည်ရှိသော မင်းအား။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝိပုဋ္ဌိသဓရံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ကရိတ္ထ၊ ပြုတော်မူကုန်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မေးလျှောက်၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ရညော၊ မင်း၏။ ပဿာဒရက္ခနံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ န ဘာရော၊ ဝန်မဟုတ်။ မဟလ္လကတ္ထေရဿ၊ မဟာထေရ်ကြီး၏။ ဘာရော၊ ဝန်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါကနာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းသံဃာကို။ “မယံ၊ ငါ၏။ ကုဋ္ဌာဂါရမိ၊ စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သောပြာသာဒ်၌။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ငလ္လကံ၊ ငလ္လင်ကို။ အတ္ထရထ၊ ခင်းကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တသ္မိံ၊ ထိုပလ္လင်ကို။ အတ္ထတေ၊ ခင်းအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ထေရော၊ ကုဋ္ဌတိဿအမည်ရှိသောမထေရ်သည်။ “ဣဒံ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ ဤစုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ အပ္ပတိဌဟိတွာ၊ မတည်မူ၍။ ရညော၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းကြီးသည်။ ဒိဋ္ဌကာလေယေဝ၊ မြင်သောကာလ၌ပင်လျှင်။ ဘူမိယံ၊

မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာတု၊ တညစေသတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌဟိတော၊ ဓိဋ္ဌာန်
 ဘော်မူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်မွန်းချွန်
 အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ၊ ငါးယူဇနရှိသော ခုရီး
 သို့။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ ပဉ္စယောဇန-
 မတ္တေ၊ ငါးယူဇနအတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်၌။ ဓဇံ၊ တံခွန်ကို။ ဓာရေတုံ၊
 ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ဓဇံ၊
 တံခွန်ကို။ ဂဟိဘာဝံ၊ ယူအပ်ကုန်သည့်သာလျှင်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဂစ္ဆာပိ၊ သစ်ပင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဂမ္မာပိ၊
 ချုံတို့သည်လည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌာဂါရာဘိမုခေါ၊ စုလစ်မွန်းချွန်အထွတ်တပ်သော
 ပြာသာဒ်သို့ ရှေးရှုကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ အဋ္ဌသု၊ တည်ကုန်၏။

ရညာပိ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းအားလည်း။ “ထေရော၊ ကုဋ္ဌ-
 တိဿအမည်ရှိသော မထေရ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပြီ။ ကုဋ္ဌာ-
 ဂါရံ၊ စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။ အာကာသေန၊
 ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဏံ၊ ကမ္မည်းစာကို။
 ပဟိဏိံသု၊ စေကုန်၏။ ဖုဇာ၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော မင်းသည်။ န သဒ္ဓ-
 ဟိ၊ မယုံကြည်။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။
 အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ထူပါရာမံ၊ ထူပါရုံစေတီ
 ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာရစ်လျှည့်သည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ သိလာစေတီယဋ္ဌာနံ၊
 သိလာစေတီတည်ရာအရပ်သို့။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ စေတီယံ၊ သိလာစေတီ
 သည်။ ဝတ္ထုနာ၊ အကျည်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပတိတော၊ ပျံတက်၍။ ကုဋ္ဌာ-
 ဂါရမတ္ထကေ၊ စုလစ်မွန်းချွန်အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်၏အတက်၌။ အဋ္ဌာ-
 သိ၊ တည်၏။ သာဓုကာရသဟဿာနိ၊ ကောင်းချီးပေးသော အခြင်းအရာ
 အလောင်းတို့သည်။ ပဝတ္တိံသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ မဟာ-
 ဗျူဟေတ္ထေရာ နာမ၊ မဟာဗျူဟအမည်ရှိသော မထေရ်သည်။ လောဟပါသာဒေါ၊
 ကြေးပြာသာဒ်၌။ သတ္ထမကုဋ္ဌာဂါရေ၊ ခုနစ်ဆင့်မြောက်သော စုလစ်မွန်းချွန်
 အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ တံ သဒ္ဓါ၊ ထို ကောင်း
 ချီးပေးသောအသံကို။ သုတော၊ ကြား၍။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၃၄) “သော၊ ဤအသံ
 သည်။ ကိံ သဒ္ဓေါ၊ အဘယ်အသံနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိပုစ္ဆံ၊ မေး၏။

၉

၁။ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ = (ဆဋ္ဌ) ၂ + ၂။ ဇေပဂ္ဂဟိတာဝံ = (ဆဋ္ဌ)
 ၃။ နိသိန္နော ဘိက္ခုနံ ပိနယက္ခမံ ကရောန္တော = (ဆဋ္ဌ)။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မင်္ဂလဝါသိ၊ ကုဋ္ဌတိဿထေရော၊ မင်္ဂလအရပ်၌နေသော
 ကုဋ္ဌတိဿမထေရ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပြီ။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊
 စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။ ပဉ္စယောဇနဗေဂံ၊ ငါးယူဇနာ
 ရှိသောခရီးသို့။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုကုဋ္ဌတိဿမထေရ်၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာအရပ်၌။ သော သဗ္ဗကုဋ္ဌာရသဒ္ဓေါ၊
 ထိုကောင်းချီးပေးသောအသံတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ လျှောက်ကုန်
 ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ပုညဝန္တေ၊ တုန်းရှိသောသူတို့ကို။ နိဿယ၊
 မှီ၍။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သကားကို။ လိဘိဿာမ၊ ရကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။
 အာကာသေနော၊ ကောင်းကင်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အာဂန္တော၊ ကြွလာ၍။ တံကုဋ္ဌာ-
 ဂါရံ၊ ထိုစုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သောပြာသာဒ်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။
 ဒုတိယမဉ္ဇေ၊ နှစ်ခုမြောက်သောညောင်စောင်း၌။ နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ အနုပါဒိ-
 သေဿယ၊ ဝိပါနာမက္ခန္ဓာ၊ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊
 နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရာဇော၊ သဒ္ဓါတိဿအမည်ရှိသော
 မင်းသည်။ ဂန္ဓပုပ္ဖဏ္ဏာနိ၊ နံသာပန်းအမွှန်းတို့ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဂန္ဓော၊
 သွား၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်
 မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သောပြာသာဒ်ကို။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်၏။ တသ္မိံ၊ ခဏေး
 ထိုခဏ၌။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ပြာသာဒ်သည်။ ဩ-
 တရိတွာ၊ သက်၍။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ ပတိဌိတံ၊ တည်၏။ ရာဇော၊ သဒ္ဓါတိဿ
 အမည်ရှိသော မင်းသည်။ မဟာသက္ကာရေန၊ များစွာသောပူဇော်သကားဖြင့်။
 သရီရကိစ္စံ၊ အလောင်းတော်ကို ဖုတ်ကျဉ်းသဂြိုဟ်သောအမှုကို။ ကာရေတွာ၊
 ပြုစေ၍။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ စေတိယံ၊ စေတီ
 ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သိလဝန္တနံ၊
 သိလရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဿနကာမာ နာမ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာအလိုရှိသည်
 မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိတိ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိ-ဟူသည်ကား။ တ-
 ထာဂံတပုဝေဒိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူအပ်သော။
 သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း တရားကို။ သောတုကာမော၊ နာခြင်းငှာ အလို
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကေ ဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ
 ကား။) ပိဏ္ဍပါတိကဏ္ဍေရာဒယော ဝိယ၊ ပိဏ္ဍပါတိကမထေရ် အစရှိသော

၁။...တိ အန္တေဝါသိကေ ခမာပေတွာ=(ဆဋ္ဌ)
 ၂။ ဒိသွာ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပူဇေသိ=(ဆဋ္ဌ)

သုတ္တံကဲ့သို့တည်း။ ကိရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဂင်္ဂါဝနဝါလိ-
 အင်္ဂဏမိ၊ ဂင်္ဂါဝနဝါလိမည်သော-အပြင်၌။ တိသ တိက္ခ။ သုံးကျိပ်သော
 ရဟန်းတို့သည်။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကုန်၏။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတိုင်း။
 ဥပပါသထဒိဝသေ၊ ဥပုသ်နေ့၌။ စတုပစ္စယသန္တာသဘာဝနာရာမ မဟာ-
 အရိယဝံသဉ္စ၊ လေးပါးသောပစ္စည်းဖြင့် ရောင်းရဲခြင်း၊ ဘာဝနာ၌ မွေ-
 လျော်ခြင်း-ဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သော အရိယဝံသတရားကိုလည်း။ ကထေန္တိ၊
 ဟောကုန်၏။ ဧကော၊ တစ်ပါးသော။ ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရော၊ ပိဏ္ဍပါတိက
 မထေရ်သည်။ ပစ္ဆာဘာဝေန၊ တရားဟောပြီးသောမထေရ်၏ နောက်အဖို့၌။
 အာဂန္တော၊ လာ၍။ ပဋိစ္စန္ဒဌာနေဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ အထ၊
 ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပိဏ္ဍပါတိက မထေရ်ကို။ ဧကော၊ တစ်ကောင်သော။
 ဂေါနသော။ မြေပွေးသည်။ ဇဿံပိဏ္ဍိမံသံ၊ သလုံးသုံးကို။ သဏ္ဌာသေန၊
 ညှပ်ဖြင့်။ ဂဏုန္တောဝိယ၊ ယူသကဲ့သို့။ ခံသံ၊ ကိုက်၏။ ဝေရော၊ ပိဏ္ဍပါတိက
 မထေရ်သည်။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ ဂေါနသံ၊ မြေပွေး
 ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “အဇ္ဇ၊ ယခု။ ဓမ္မသဝနန္တရာယံ၊ တရားနာခြင်း၏ အန္တ-
 ရာယံကို။ န ကရိယာမိ၊ ငါမပြုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဂေါနသံ၊
 မြေပွေးကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ထဝိကာယ၊ အိတ်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။
 ထဝိကာမုခံ၊ အိတ်ဝကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ အဝိဒ္ဓုရေ၊ မနီးမဝေးသော။ ဩနေ၊
 အရပ်၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ သုဏန္တောဝ၊ နာလျက်သာလျှင်။
 နိသိဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ အရုဏဂ္ဂမနဉ္စ၊ အရုဏ်တက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ (ဝိပဿ
 နာဒေတဇေန၊ ဝိပဿနာတန်ခိုးဖြင့်။) ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။
 ထေရဿ၊ ပိဏ္ဍပါတိက မထေရ်၏။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဖလာနံ၊
 အောက်ဖိုလ်တို့သို့။ ပါပုဏနဉ္စ၊ ရောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိဿသ၊ အဆိပ်
 ၏။ ဒဠဌာနေနေဝ၊ ကိုက်ရာအရပ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဩတရိတွာ၊ သက်၍။ ပထဝိ-
 ပဝိသနဉ္စ၊ မြေသို့ဝင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ကထေန္တဿ၊
 ဟောသောမထေရ်၏။ ဓမ္မကထာနိဌာပနဉ္စ၊ တရားစကားကို ပြီးစေခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ဧကေကမ္မဇယဝ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌သာလျှင်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဝေရော၊ ပိဏ္ဍပါတိက မထေရ်သည်။
 “အာဝုဒသော၊ ငါရှင်တို့။ မေ၊ ငါသည်။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ စော-
 ရော၊ ခိုးသူကို။ ဂဟိတော၊ ဖမ်းယူအပ်ပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။
 ထဝိကံ၊ အိတ်ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ ဖြေ၍။ ဂေါနသံ၊ မြေပွေးကို။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၅-စူဠဝဂ္ဂ ၂-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၈၉

လွတ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကာယ ဝေလာယ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဒဠာ၊ ကိုက်အပ်ကုန်သည်။ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိသု၊ မေးကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဟိယျော၊ ယမန်နေက။ သာယန္တသမယော၊ ညချမ်းအခါ၌။ (ဒဠာ၊ ကိုက်အပ်ကုန်သည်။ အမ္မာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဘာရိယံ၊ ခဲယဉ်းစွာသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကရိတ္ထ၊ ပြုတော်မူကုန်ဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒိဃိဇာတိကေန၊ ကျောက်ရှည်မျိုးသည်။ ဒဠာ၊ ကိုက်အပ်သည်။ အပ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝဒေယျံ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ တွေကံ၊ ဤမျှလောက်သော။ ဣမံ အာနိသံသံ၊ ဤအကျိုးဆက်ကို။ န လစေယျံ၊ မရရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရဿ၊ ပိဏ္ဍပါတိက မထေရ်၏။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။

၂၃

ဒိဃဝါပိယမ္ပိ၊ ဒိဃဝါပိ အမည်ရှိသောအရပ်၌လည်း။ “မဟာခုဒ္ဒကဘာဏကတ္ထေရော၊ ကြီးစွာသော ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုတတ်သော မထေရ်သည်။ ဂါထာသဟဿံ၊ ဂါထာတထောင်ရှိသော။ မဟာဝေဿန္တရံ၊ မဟာဝေဿန္တရာဇာတ်ကို။ ကထေဿတိ၊ ဟောလတ္တံ။” ဣတိ (ဣဒံ-ဝစနံ)၊ ဤသို့သောစကားကို။ တိဿမဟာဂါမေ၊ တိဿမည်သော ရွာကြီး၌။ တိဿမဟာဝိဟာရဝါသိ၊ တိဿအမည်ရှိသောကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော - (ဠ၊ ဒု-၁၃၅) ကော၊ တစ်ပါးသော။ ဒဟရော၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်။ သုတု၊ ကြား၍။ တတော၊ ထိုတိဿအမည်ရှိသော ကျောင်းကြီးမှ။ နိက္ခမိတု၊ ထွက်၍။ ကောဟေနေဝ၊ တစ်ရက်ချင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ နဝယောဇနမဂ္ဂံ၊ ကိုးယူဇနရှိသောခရီးသို့။ အာဂတော၊ လာရောက်၏။ တသ္မိယေဝ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ထရော၊ ကြီးစွာသော ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုတတ်သော မထေရ်သည်။ ဓမ္မဿံ၊ တရားကောင်းကို။ အာရတိ၊ အားထုတ်၏။ ဒဟရော၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်။ ခုရမဂ္ဂါဂမနေန၊ ဝေးသောခရီးမှ လာသဖြင့်။ သဉ္ဇာတကာယဒရထတ္တာ၊ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ပုဒ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌာနဂါထာယ၊ ပြဋ္ဌာန်းသောဂါထာနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ အဝသာနဂါထိယေဝ၊ အဆုံးဂါထာကိုသလျှင်။ ဝဝတ္ထပေသိ၊ မှတ်သားနိုင်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ထေရဿ၊ ကြီးစွာသော ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုတတ်သော မထေရ်၏။ “ဣဒမဝေါစာတိ (ဝစနံ)” ဣဒမဝေါစဟူသော ဤစကား

၁။ မဟာဝေတကဘာဏကတ္ထေရော=(ဆဋ္ဌ)

ကို။ ဝတုဒ၊ ဆို၍။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဂမနကာလေ၊ သွားသောအခါ၌။
 “မယံ၊ ငါ၏။ အာဂမနကမ္ပံ၊ လာသောအမည်။ မောသံ၊ အချီးနှီးသည်။
 ဇာတံ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ရောဒမာနော၊ ငိုလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။
 ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ မနုဿော၊ လူသည်။ တံကထံ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်
 ငိုသောအသံကို။ သုတုဒ၊ ကြား၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ထေရဿ၊ ကြီးစွာသော
 ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုတတ်သော မထေရ်အား။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမ္မာကံ၊
 အရှင်ဘုရားတို့၏။ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို။ သောဿာမိ၊ နာအံ။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဧကော၊ တစ်ပါးသော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်။ တိဿမဟာ-
 ဝိဟာရာ၊ တိဿမည်သော ကျောင်းကြီးမှ။ အာဂတော၊ လာ၏။ သော၊ ထို
 ပဉ္စင်းငယ်သည်။ ‘ကယဒရထဘာဝေန၊ ကိုယ်၏ ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်။ မောသံ၊ အချည်းနှီးသည်။
 ‘ဇာတံ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရောဒမာနော၊ ငိုလျက်၊ ဌိတော၊ တည်၏။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေသိ၊ ကြားလျှောက်၏။ ဂစ္ဆထ၊ သွားချေလော့။
 နံ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်ကို။ “ပုန၊ တဖန်။ သေ၊ နှက်ဖြန်။ ကထေဿာမ၊ ဟောကုန်
 ဦးအံ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာပေထ၊ သိစေကုန်လော့။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။
 ပုနုဒိဝသေ၊ တဖန် မိုးသောက်သောနေ့၌။ ထေရဿ၊ ကြီးစွာသောခုဒ္ဒကနိကာယ်
 ကို တတ်သော မထေရ်၏။ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို။ သုတုဒ၊ ကြားနာရ၍။
 သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။

အပရာပိ၊ တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော။ ဥလ္လကောလိကဏ္ဍိဝါသိကာ၊ ဥလ္လ
 ကောလိကဏ္ဍိအရပ်၌နေသော။ ကော၊ တစ်ယောက်သော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။
 ပုတ္တကံ၊ သားငယ်ကို။ ပါယမာနာ၊ ချီပိုးလျက်။ “ဒီသဘာဏကဟောအဘ-
 ယတ္ထေရော နာမ၊ ဒီသနိကာယ်ကိုတတ်သော မဟာအဘယမည်သော မထေရ်
 သည်။ အရိယဝံသဠိပဒံ၊ အရိယဝံသဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ကထေတိ၊ ဟော
 ဘော်မူ၏။” ဣတိ (ဣဒံ-ဝစနံ)၊ ဤသို့သောစကားကို။ သုတုဒ၊ ကြား၍။ ပဉ္စ-
 ယောဇနဒွံ၊ ငါးယူဇနရှည်သောခရီးသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။
 ကထိကတ္ထေရဿ၊ တရားဟောသောမထေရ်၏။ နိသိန္နကာလေယေဝ၊ ထိုင်နေ
 သောအခါ၌ပင်လျှင်။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။
 ပုတ္တံ၊ သားကို။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ ကထိကတ္ထေရဿ၊
 တရားဟောသော မထေရ်၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဌိဘကာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။
 အသောသိ၊ နာ၏။ သရဘာဏကေ ထေရေ၊ ပါဠိရွတ်သော မထေရ်သည်။
 ဥဋ္ဌိတေ၊ ထသည်ရှိသော်။ ဒီသဘာဏကမဟာအဘယတ္ထေရော၊ ဒီသနိကာယ်ကို

တတ်သော မဟာအာဘယ မထေရ်သည်။ စတုပ္ပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမ-
 မဟာအရိယဝံသံ၊ လေးပါးသောစွည်း၌ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်
 ခြင်း-ဟုဆိုအပ်သော မြတ်သော အရိယဝံသတရားကို။ အာရတိ၊ အားထုတ်၏။
 သာဝိ (ဣတ္ထိ)၊ ထို မိန်းမသည်လည်း။ ဌိတကာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။ ပဂ္ဂဏာ-
 တိ၊ ကောင်းစွာနာယူ၏။ ထေရော၊ ဒီဃနိကာယ်ကိုတတ်သော မဟာအာဘယ
 မထေရ်သည်။ တယော-ဝေ၊ သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယ၊
 ပစ္စည်းတို့ကို။ ကထေတော၊ ဟော၍။ ဥဋ္ဌာနာကရံ၊ ထအံသော အခြင်းအရာကို။
 အကာသိ၊ ပြု၏။ သာဥပါသိကာ၊ ထိုဥပါသိကာမသည်။ “အယျော၊ အရှင်
 တရားသည်။ အရိယဝံသံ၊ မြတ်သော အရိယဝံသတရားကို။ ကထေသာမိ၊ ဟော
 အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိနိဗ္ဗဘောဇနံ၊ သိမ်မွေ့သော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇိတော၊ စား
 ၍။ မဓုရပါနကံ၊ ချိုမြိန်သော အဖျော်ကို။ ပိဝိတော၊ သောက်၍။ သပ္ပိမဓုက-
 တေလာဒိဟိ၊ ထောပတ်၊ ပျား၊ ဆီ-အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။
 ကတော၊ ပြု၍။ ကထေတံ၊ ဟောခြင်းငှာ။ ယုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ၊ သင့်သောအရာ၌
 သာလျှင်။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထတော်မူတိ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။
 ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “ဘဂီနိ၊ နှမ။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝတော၊ ဆို၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဘာဝနာရာမံ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းဟု
 ဆိုအပ်သော မြတ်သော အရိယဝံသတရားကို။ ဗုဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အရုဏ္ဏဂ္ဂ-
 မနဉ္စ၊ အရုဏ်ဘက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဒုထေရဿ၊ ဒီဃနိကာယ်ကိုတတ်
 သော မဟာအာဘယမ ထေရ်၏။ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ဝစနဉ္စ၊ ဣဒမဝေါစ-ဟူ
 သောစကားသည်လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာယ၊ ဥပါသိကာပ၏။ သောတာ-
 ပတ္တိဖလုပ္ပတ္တိ စ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧကက္ခ-
 ဏေယေဝ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

အပရာပိ၊ တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော။ ကဋ္ဌမ္မရုပိသိကာ၊ ကဋ္ဌမ္မရအရပ်
 ၌နေသော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ အကေန၊ ရင်ခွင်ဖြင့်။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ အာ-
 ဒါယ၊ ချီ၍။ “ဓမ္မံ၊ တရားကို။ သောသာမိ၊ နှအံ။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။
 စိတ္တလပဗ္ဗတံ၊ စိတ္တလ်အမည်ရှိသော တောင်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဧကံ၊ တစ်ခု
 သော။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဒါရကံ၊ သားငယ်ကို။ နိဗ္ဗေတော၊
 အိပ်စေ၏။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဌိတကာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။
 သုဏ္ဍာတိ၊ နာ၏။ ရုတ္တိဘာဂသမုနန္တရေ၊ ညဉ့်အဖို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဧကော၊

၁။ ယဉ္ဇမဓုကတေလာဒိဟိ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ နိဿာ မူဟောင်း၌မပါ။

တစ်ကောင်သော။ ဒီသဇာတိကော၊ ကျောက်ရှည်မျိုးသည်။ (ဋ္ဌ၊ဒု-၁၃၆) ကဿ၊ထိုမိန်းမ၏။ ပဿန္တိယာယေဝ၊ မြင်စဉ်ပင်လျှင်သမိပေ၊ အနိန္ဒ၊နိပန္န-ဒါရကံ၊လျောင်းသောသားငယ်ကို။ စတူဟိ ဒါဌာဟိ၊လေးချောင်းသောအစွယ်တို့ဖြင့်။ ခုံသိတွာ၊ကိုက်၍။ အဂမသိ၊သွား၏။ သာ(ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ (ကိံ စိန္တေသိ၊ အဘယ်သို့ကြံသနည်း။) ‘အဟံ၊ငါသည်။’ ‘မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊ သားကို။ သပေန၊ မြေသည်။ ဒဠော၊ ကိုက်အပ်၏။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝက္ခာမိ၊ အကယ်၍ ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အနေကက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အယံ၊ ဤသားငယ်သည်။ သံသာရဝဇ္ဇော၊ သံသရာဝဋ်၌။ ဝဇ္ဇန္တိယာ၊ ကျင်လည်သော။ မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားကို သာလျှင်။ စရိဿာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ (စိန္တေတွာ၊ ကြံပြီး၍။) တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ ဌိတကာဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဂ္ဂဏိတွာ၊ ကောင်းစွာနာယူ၍။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ပတိဌာယ၊ တည်၍။ အရုဏေ၊ အရုဏ်သည်။ ဥဂ္ဂတေ၊ တက်သည်ရှိသော်။ သစ္စကိရိယာယ၊ သစ္စာပြုခြင်းဖြင့်။ ပုတ္တဿ၊ သားအား။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ နိမ္မထေတွာ၊ နှိပ်နင်း၍။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂတာ၊ သွား၏။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ သောတုကာမာ နာမ၊ နာခြင်းငှာ အလိုရှိသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၃-အတ္ထဝသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ တယော ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနေနာတိ၊ တယော ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနေန-ဟူသည်ကား။ တယော အတ္ထ တိဏိ ကာရဏာနိ၊ သုံးပါးကုန်သော အကြောင်းတို့ကို။ ပဿန္တေန၊ မြင်သေးပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အလမေဝိတိ၊ အလမေဝ-ဟူသည်ကား။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်မြတ်သည်သလျှင်တည်း။ ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ၊ ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ-ဟူသည်ကား။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတုသစ္စ-ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ အတ္ထပုဂ္ဂိုလံဝေဒိတိ၊ အတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒိ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌကထံ၊ အဋ္ဌကထာကို။

ပဌမပဏ္ဏာသက]

၅-စူဠဝဂ္ဂ ၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၃

ဉာဏန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒီ၊ အဖန်တလဲလဲ သိလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒီတိ၊ ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒီ-ဟူသည်ကား။ ပါဠိဓမ္မ၊ ပါဠိတော်ဓမ္မကို။
ပဋိသံဝေဒီ၊ အဖန်တလဲလဲ သိလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ တေတိတ္ထ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ ဌာနေဟိတိ၊ ဌာနေဟိ-ဟူသည်ကား။ ကာ-
ရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိနိတိ၊ ပဝတ္တိနိ-ဟူသည်ကား။ အပုဂ္ဂိုဟတဒ၊
အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိသော။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်
စေတတ်သော။ (ကထာပဝတ္တိနိ၊ စကား၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။)

၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိတိ၊ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ-ဟူ-
သည်ကား။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်
အပ်သော အရာတို့သည်။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်သော အရာတို့သည်။
ပသတ္တာနိ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အရာတို့သည်။ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိတိ၊ သပ္ပုရိသ
ပညတ္တာနိ-ဟူသည်ကား။ သပ္ပုရိသေဟိ၊ မဟာပုရိသေဟိ၊ ယောကျ်ားမြတ်
တို့သည်။ ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်အပ်သော အရာတို့သည်။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်
သော အရာတို့သည်။ ပသတ္တာနိ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အရာတို့သည်။ အဟိံသာ-
တိ၊ အဟိံသာ-ဟူသည်ကား။ ကရုဏာ စေတ၊ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိဟုအပ်
သော သမာပတ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ၊ ကရုဏာစေတော
ဝိမုတ္တိဟုဆိုအပ်သော သမာပတ်၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ကရုဏာကိုလည်း
ကောင်း။ သံယမောတိ၊ သံယမော-ဟူသည်ကား။ သီလသံယမော၊ သီလကို
စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ဒမောတိ၊ ဒမော-ဟူသည်ကား။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊
စက္ခု-စသော ဣန္ဒြိယကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥပေါ-
သထဝသေန၊ ဥပုသ်သုံးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တဒမနံ၊ စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းကို။
ပုဏ္ဏောဝါဒေ၊ ပုဏ္ဏောဝါဒ-သုတ်၌။ ဒမောတိ (ဣမိနာ)၊ ဒမော-ဟူသော ဤ
ပါဠိဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ခန္တိပိ၊ သည်းခံခြင်းသည် လည်း
ကောင်း။ အာဠဝကေ၊ အာဠဝက-သုတ်၌။ (ဒမောတိ ဣမိနာ၊ ဒမော-ဟူသော
ဤပါဠိဖြင့်။) ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ပညာပိ၊ ပညာသည်လည်း

ကောင်း။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤ ပဉ္စမသုတ်၌။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သးလျှင်
 တည်း။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ မာတာ-
 ပိတုနံ၊ အမိအဖတို့အား။ ရက္ခနံ၊ ခပ်သိမ်းသောဥပဒ္ဒဝေါတို့မှ စောင့်ရှောက်
 ခြင်းကို။ ဂေါပနံ၊ ဖျားနာခြင်းစသော အကျိုးမဲ့မှ လုံခြုံစေခြင်းကို။
 ပဋိဇဉ္ဇနံ၊ အဝတ်အစား-အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကျွေးမွေးသုတ်သင်ခြင်းကို။ သန္တာ-
 နန္တိ (ဧတ္ထ)၊ သန္တာနံ-ဟူသော ဤပါ၌။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။
 ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကော၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယသာဝက တို့သည်။
 သန္တော နာမ၊ သန္တ-မည်ကုန်၏။ ဣမ ပန၊ ဤသုတ်၌ကား။ မာတာပိတု-
 ဥပဋ္ဌာကာ၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးတတ်သော သူတို့ကို။ (သန္တောတိ၊ သန္တ-
 ဟူ၍။) အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဥတ္တမဋ္ဌေန၊
 မြတ်သောအနက်ကြောင့်။ (ဌ၊ ဒု-၁၃၇) သန္တာနံ၊ သူတော်ကောင်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ သေဋ္ဌစရိယဋ္ဌေန၊ မြတ်သောအကျင့်ရှိသော အနက်ကြောင့်။
 ဗြဟ္မစာရိနံ၊ မြတ်သောအကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣဒံ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ၊
 ဤ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ သမ္ဘိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။
 ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော၊ ဤသို့သာအနက်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 သန္တာနံ-အစရှိသော ပါ၌။ ဒဋ္ဌဗျော၊ မှတ်အပ်၏။ သတံ တောနိ ဌာနာနီတိ၊
 သတံ တောနိ ဌာနာနီ-ဟူသည်ကား။ သန္တာနံ၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်
 ကုန်သော။ ဥတ္တမပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တောနိ
 ဌာနာနိ၊ ဤအကြောင်းတို့သည်။ အရိယော ဒဿနသမ္ပန္နောတိ၊ အရိယော
 ဒဿနသမ္ပန္နော-ဟူသည်ကား။ ဣမ၊ ဤသုတ်၌။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။
 ဣမသံယေဝ ဌာနာနံ၊ ဤအကြောင်းတို့ကိုသာလျှင်။ ကရဏေန၊ ပြုခြင်း
 ကြောင့်။ အရိယော စေဝ၊ အရိယာမည်၏။ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒဿနသမ္ပန္နော
 စ၊ ဉာဏ်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။
 ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (အရိယာ စေဝ၊ အရိယာတို့
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒဿနသမ္ပန္နော စ၊ ဒဿနသမ္ပန္န-တို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။)
 န ဝေဒိတဗျော၊ မသိအပ်ကုန်။ သောဘာပန္နော၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 (အရိယာ စေဝ၊ အရိယာတို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒဿနသမ္ပန္နော စ၊ ဒဿန-
 သမ္ပန္န-တို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။) န ဝေဒိတဗျော၊ မသိအပ်ကုန်။ အထ ဝါ၊
 တနည်းကား။ သတံ တောနိ ဌာနာနီတိ၊ သတံ တောနိ ဌာနာနိ-ဟူသည်ကား။
 မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ-ဟူသောဤပါ၌။ (ဝတ္ထာနိ၊

၁။ ဥပညာတံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဌာနာနိ ကာရဏာနိ=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ မာတုပဋ္ဌာနံ ပိတုပဋ္ဌာနန္တိ=(ဆဋ္ဌ)

ဆိုပ်ကုန်သော။) တောနိ ဌာနာနိ၊ ဤအကြောင်းတို့သည်။ သန္တာနံ၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်ကုန်သော။ ဥတ္တမပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ မာတာပိတုဥပဌာကဝသေန၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုကားသည်မှန်၏။ မာတာပိတုဥပဌာကောယေဝ၊ အမိအဖကို လုပ်ကျွေးသောသူကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ “အရိယောတိ၊ အရိယာ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒဿနသမ္ပန္နော”တိ၊ ဒဿနသမ္ပန္န-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ သ လောကံ ဘဇတေ သိဝန္တိ၊ သ လောကံ ဘဇတေ သိဝံ-ဟူသည်ကား။ သော (ပုဂ္ဂလော)၊ ထို အမိအဖကို လုပ်ကျွေးသောသူသည်။ ဧမံ၊ ဘေးမရှိသော။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဉ္စမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၆ - သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ တီဟိ ဌာနေဟိတိ၊ တီဟိ ဌာနေဟိ-ဟူသည် ကား။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကာရဏဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ကာယေနာတိအာဒိသု၊ ကာယေန-ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာသည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းငှာ။ ကရေန္တာ၊ ပြုကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားသောရဟန်းတို့ကို။ အနုဂစ္ဆန္တာ၊ ပို့လိုက်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ အာသနသာလယ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌။ သမ္ပဗ္ဗေနဥပလေပနာဒိနိ၊ တံမြက်လည်းခြင်း၊ နွားချေးစို့ လိမ်းကျံခြင်း-အစရှိသည်တို့ကို။ ကရေန္တာ၊ ပြုကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို။ ပညာပေန္တာ၊ ခင်းကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ပစ္စုပ္ပန်ပေန္တာ၊ တည့်စားသောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ပသဝန္တိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှာ။ စရန္တိ၊ သွားသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ယာဂုံ၊ ယာဂုကို။ ဒေထ၊ လူကုန်လော့။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒေထ၊ လူကုန်လော့။ သပ္ပိနဝနိတာဒိနိ၊ ထောပတ်၊ ဆီဦး-အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေထ၊ လူကုန်

လော့။ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒိဟိ။ နံသာ၊ ပန်း-အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပူဇေထံ၊ ပူဇော်ကုန်
 လော့။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသထံ၊ ကျင့်သုံးကုန်လော့။ ဓမ္မံ၊ တရား
 ကို။ သုဏ္ဏာထံ၊ နာကုန်လော့။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဝန္ဓုယ၊ ရှိခိုးကုန်
 လော့။” ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုကုန်သော
 သူတို့သည်။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ပသဝန္တိ နာမ၊ ပွား
 စေသည်မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရန္တေ၊
 သွားသည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ပိဏ္ဍုးဆွမ်းကို။ လစန္ဒ၊ ရုစေကုန်သတည်း။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တန္တော၊ ကြံကုန်သောသူတို့သည်။ မနုဿာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ပုညံ၊
 ကောင်းမှုကို။ ပသဝန္တိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်ကုန်၏။ ပသဝန္တိတိ၊ ပသဝန္တိ-
 ဟူသည်ကား။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆဋ္ဌ
 သုတ်၌။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်ကို။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကံ၊ လောကီ၊
 လောကုတ္တရာ ရောသောကုသိုလ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၇-သင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၄၇။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ သင်္ခတဿာတိ၊ သင်္ခတဿ-ဟူသည်ကား။
 ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သမာဂန္တော၊ ကပ်ရောက်၍။ ကတဿ၊ ပြု
 အပ်သောတရား၏။ သင်္ခတလက္ခဏာနိတိ၊ သင်္ခတလက္ခဏာနိ-ဟူသည်ကား။
 ဧတံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ကပ်၍ပြုပြင်အပ်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဉ္ဇာနနကာရဏာနိ၊ အမှတ်ကိုပြု၍သိခြင်း၏ အကြောင်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဟူသည်
 ကား။ ဧတိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဝယောတိ၊ ဝယော-ဟူသည်ကား။ ဘေဒေါ၊
 ပျက်ခြင်းတည်း။ ဌိတဿ၊ တည်သောသင်္ခတရား၏။ အညတ္တတ္ထံ နာမ၊
 တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ ဇရာ၊ ရင့်ရင်း
 တည်း။ တတ္ထ၊ ထို သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ = အစရှိသောပါဌ၌။
 သင်္ခတန္တိ၊ သင်္ခတံ-ဟူသည်ကား။ တေတူမကာ၊ တံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။
 ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ မဂ္ဂဖလာနိ ပန၊ မဂ်ဖိုလ်တို့ကိုကား။ အသမ္မု-
 သန္နပဂတတ္တာ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးသို့တင်သဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသို့မရောက်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤသုတ်၌။ (သင်္ခတံ နာမ၊ သင်္ခတ-မည်၏ဟူ
 ၍။) န ကထိယန္တိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ဥပ္ပါဒေါယော၊ ဥပါဒ် အစရှိသည်တို့သည်။
 သင်္ခတလက္ခဏာ နာမ၊ သင်္ခတတရား၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မည်ကုန်၏။

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ အသမ္မုသန္နပဂတတ္တာ = (ဆဋ္ဌ)

ပဌမပဏ္ဏာသက] ၅-စုဋ္ဌဝဂ္ဂ ၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၉၇

တေသု၊ ထိုဥပါဒ်-အစရှိသည်တို့တွင်။ ဥပါဒက္ခဏေ၊ ဥပါဒ်ခဏ၌။ ဥပါဒေါ၊
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဌာနက္ခဏေ၊ ဌာနဏ၌။ ဇရာ၊ ရင့်ခြင်းသည်။ တင်္ဂက္ခဏေ၊ တင်
 ခဏ၌။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာမည်၏။
 သင်္ခတံ၊ သင်္ခတမည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ သင်္ခတံ၊ သင်္ခတတရားသည်။ (ဌ၊ ဒု-
 ၁၃၈)လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာမည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ လက္ခဏေန၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာဖြင့်။ သင်္ခတံ၊ သင်္ခတတရား
 ကို။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဟိတံ-ပါကဋ္ဌံ-ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှား
 စွာပြဦးအံ့။ ဟတ္ထိအာယဒယော၊ မဟိံသဒ္ဓိနံ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ နွား၊ ကျဲ-အစရှိသည်တို့
 ၏။ သတ္တိသုလဒ္ဓိနံ၊ လုံ့မ၊ တံကျင်-အစရှိသည်တို့သည်။ သဉ္ဇာနနကာရဏာနံ၊
 အမှတ်ကိုပြု၍သိခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝ၊
 တနည်းကား။ ဟတ္ထိအာယဒယော၊ ဆင်၊ မြင်း-အစရှိသည်တို့သည်။ လက္ခဏာ၊
 မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ လက္ခဏဒနိ၊ မှတ်
 ကြောင်းလက္ခဏာတို့သည်။ ဟတ္ထိအာယဒယော၊ ဆင်၊ မြင်း-အစရှိသည်တို့
 သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 လက္ခဏေဟိ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့ဖြင့်။ ဟေ၊ ထိုဆင်၊ မြင်း၊ နွား၊ ကျဲ-
 အစရှိသည်တို့ကို။ “အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသောသူ၏။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်။ အသု-
 ကဿ၊ ဤအမည်ရှိသောသူ၏။ အယော၊ မြင်း။ အသုကဟတ္ထိ၊ ဤအမည်ရှိ
 သောဆင်။ အသုကအယော၊ ဤအမည်ရှိသောမြင်း။” ဣတိ ဝ၊ ဤသို့လည်း။
 ပညာယန္တိ ယထာ၊ သိအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ (တထာ)၊ ထိုအတူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ
 (အယံ-ဥပမာယ သမ္ပတ္တိ)၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 သိအပ်၏။

၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၄၈။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌။ အသင်္ခတဿိတိ၊ အသင်္ခတဿ-ဟူသည်
 ကား။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ သမာဂန္တော၊ ကပ်ရောက်၍။
 အကတဿ၊ မပြုအပ်သောတရား၏။ အသင်္ခတလက္ခဏာနီတိ၊ အသင်္ခတ
 လက္ခဏာနီ-ဟူသည်ကား။ ဧတံ၊ ဤ သဘောတရားကို။ အသင်္ခတံ၊ အကြောင်း
 တရားတို့သည် ကပ်၍မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဉ္ဇာနနကာရဏာနံ၊ အမှတ်ကို

၁။ ဘေဒက္ခဏေ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဆဋ္ဌမုဋ္ဌမပါ။
 ၃။ [] သဉ္ဇာနနလက္ခဏာနိ န ဟတ္ထိအာဒယော၊ နပိ ဟတ္ထိအာဒယော
 လက္ခဏာနနဝ=(ဆဋ္ဌ) ၄။ နိဿယမူဟောင်း၌ပေါ့။

၁၉၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တံကနိပါတ်

ပြု၍သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ န
 ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိတိအာဒိဟိ၊ န ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ - ဤသို့အစရှိသော
 ပါဠိတို့ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေရာဘင်္ဂါနံ၊ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်္ဂ တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းကို။
 ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဥပ္ပါဒါဒိနံ၊ ဥပါဒ် အစရှိသည်
 တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ခဘန္တိ၊ အသင်္ခတ-ဟူ၍။ ပညာ-
 ယတိ၊ သိအပ်၏။

၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ'

၄၉။ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌။ မဟာသာလာတိ၊ မဟာသာလာ-ဟူသည်
 ကား။ မဟာရုက္ခာ၊ သစ်ပင်ကြီးတို့သည်။ ကုလပတိန္တိ၊ ကုလပတိ-ဟူသည်ကား။
 ကုလဇေဋ္ဌကံ၊ အမျိုး၌ အကြီးအကဲဖြစ်သောသူကို။ သေလောတိ၊ သေလော
 ဟူသည်ကား။ သိလာမယော၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော။ အရညသ္မိန္တိ၊ အရညသ္မိ
 ဟူသည်ကား။ အဂါမကဋ္ဌာနေ၊ ရွာမရှိသော အရပ်၌။ ဗြဟ္မာတိ၊ ဗြဟ္မာ
 ဟူသည်ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးသော။ ဝနေတိ၊ ဝနေ-ဟူသည်ကား။
 အဋ္ဌဝိယံ၊ တောအုပ်၌။ ဝနပုတိတိ၊ ဝနပုတိ-ဟူသည်ကား။ ဝနဇေဋ္ဌကံ၊ တော၌
 အကြီးအကဲဖြစ်ကုန်သော။ ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနန္တိ၊ ဣဓ ဓမ္မံ
 စရိတွာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနံ-ဟူသည်ကား။ သုဂတိဂါမိကမဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ သုဂတိ
 တဝသ္မိ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ခရီးဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်ဝတ်တရား
 ကို။ စရိတွာ၊ ကျင့်၍။

၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ'

၅၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ အာတပ္ပံ ကရဏီယန္တိ၊ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ
 ဟူသည်ကား။ ဝီရိယံ၊ လုံ့လကို။ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။
 အနုပ္ပါဒါယာတိ၊ အနုပ္ပါဒါယ ဟူသည်ကား။ အနုပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ မဖြစ်စေ
 ခြင်းအကျိုးငှာ။ အနုပ္ပါဒါနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။
 အနုပ္ပါဒေသာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောကြောင်း
 ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။
 ပရတေသပိ၊ နောက်ဖြစ်သော အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။
 ယေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ သာရီရိကာနန္တိ၊ သာရီရိကာနံ-ဟူ

၁-၂။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။ ၃-၄-၅။ အနုပ္ပါဒတ္ထာယ၊ အနုပ္ပါဒ
 သာသောသမိ=(ဆဋ္ဌ)။

ပဋိမပဏ္ဏာသက] ၅-စူဠဝဂ္ဂ ၁၁-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၉၉

သည့်ကား။ သရီရသမ္ဘဝါနံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခာနန္တိ၊ ဒုက္ခာနံ-ဟူသည့်ကား။ ဒုက္ခမာနံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ကုန်သော။ တိဗ္ဗာနန္တိ၊ တိဗ္ဗာနံ-ဟူသည့်ကား။ ဗဟသာနံ၊ ထူထဲကုန်သော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တာပနဝသေန၊ ပူပန်ဆင်းရဲစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဗ္ဗာနံ၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော။ ခရာနန္တိ၊ ခရာနံ-ဟူသည့်ကား။ ဖရုသာနံ၊ ခက်ထန်ကုန်သော။ ကဋ္ဌကနန္တိ၊ ကဋ္ဌကနံ-ဟူသည့်ကား။ တိခိဏာနံ၊ ထက်စွာကုန်သော။ အသာတာနန္တိ၊ အသာတာနံ-ဟူသည့်ကား။ အမဓုရာနံ၊ မချိုမြိန်ကုန်သော။ အမနာပါနန္တိ၊ အမနာပါနံ-ဟူသည့်ကား။ မနံ၊ စိတ်နှလုံးကို။ ဝဇေတုံ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ အသမတ္တာနံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော။ ပါဏဟရာနန္တိ၊ ပါဏဟရာနံ-ဟူသည့်ကား။ ဇီဝိတဟရာနံ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်ကုန်သော။ အဓိဝါသနာယာတိ၊ အဓိဝါသနာယ-ဟူသည့်ကား။ အဓိဝါသနတ္ထာယ သဟနတ္ထာယ ခမနတ္ထာယ၊ သည်းခံခြင်းအကျိုးငှာ။

☞(ဌ၊ ဒု-၁၃၉) တွေ့ကေ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဏာပေတွာ၊ စေခိုင်းတော်မူ၍။ အာဏတ္ထိ၊ စေခိုင်းခြင်းကို။ ပဝတ္ထေတွာ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သမာဒပေန္တော၊ တိုက်တွန်းလိုသည်ဖြစ်၍။ ယတော ခေါ် ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ယတော ခေါ် ဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို ယတော ခေါ် ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကား၌။ ယတောတိ၊ ယတော-ဟူသည့်ကား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အာတာပိတိ၊ အတာပိ-ဟူသည့်ကား။ ဝီရိယဝါ၊ ဝီရိယရှိသောသူဟူ၍။ နိပကောတိ၊ နိပကော-ဟူသည့်ကား။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသောသူဟူ၍။ သဘောတိ၊ သဘော-ဟူသည့်ကား။ သတိယာ၊ သတိနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူဟူ၍။ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ၊ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ-ဟူသည့်ကား။ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲ၏။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဌ၊ မကိရိယာယ၊ အပိုင်းအခြားဟုဆိုအပ်သော ဝဋ္ဌ၏အဆုံးကိုပြုခြင်းငှာ။ ဝပန၊ ဆက်၍ အထူး ဆိုဦးအံ့။ အာတာပါဒယော၊ အာတာပ-အစွဲကုန်သော။ ဣမေတယောပိ၊ ဤသုံးပါးသော ဝီရိယတို့ကိုလည်း။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ-ရောသော ဝီရိယတို့ကို။ တထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။

၁၁-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၅၁။ ကောဒသမေ၊ ကောဒသမသုတ်၌။ ဟောစောရေတိ၊ မဟာစောရော-ဟူသည့်ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးသော။ ဗလဝစောရော၊ အားကြီးသောခိုးလူ

၁။ နိဿယမူဟေဉ်း၌မပါ။

တည်း။ သန္တိန္တိ၊ သန္တိ - ဟူသည်ကား။ ခာရသန္တိ။ အိမ်၏အစပ်ကို။ နိလ္လောပန္တိ၊
 နိလ္လောပံ - ဟူသည်ကား။ မဟာဝိလောပံ၊ ကြီးစွာသော လုယက်ခြင်းကို။ ကော-
 ဝါရိကန္တိ၊ ကောဝါရိကံ ဟူသည်ကား။ ကေမေဝ ဂေဟံ၊ တစ်အိမ်တည်းကို
 ပင်လျှင်။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဝိလုပ္ပနံ၊ လုယက်ခြင်းကို။ ပရိပန္နေပိ တိဋ္ဌ-
 တိတံ၊ ပရိပန္နေပိ တိဋ္ဌတိ-ဟူသည်ကား။ ပန္နဗဟနဂမ္မံ၊ ခရီး၌ဖျက်ဆီးသော
 အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ နုဒိဝိဒုဂ္ဂန္တိ၊ နုဒိဝိဒုဂ္ဂံ-ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 ကျွန်း၏ အလယ်၌။ ဒိဟိပိ ဇဗ္ဗံသဟဿေဟိ၊ နှစ်ထောင်သော မြင်းခေါင်းတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ တိဟိပိ ဇဗ္ဗံသဟဿေဟိ၊ သုံးထောင်သော မြင်းခေါင်းတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ သန္တိ။ တက္က။ နိလိယိတံ၊ ပုန်းအောင်းခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်
 ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။) နုဒိနံ၊
 မြစ်တို့၏။ ဒုဂ္ဂဒနဋ္ဌာနံ၊ ကူးခတ်နိုင်ခဲ့သော အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အန္တရုဒိပကံ၊
 အလယ်ကျွန်းကို။ ပဗ္ဗတဝိသမန္တိ၊ ပဗ္ဗတဝိသမံ-ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 မညီမညွတ်သောတောင်၏ အကြား၌။ သတ္တဟိ ဝါ ဇဗ္ဗံသဟဿေဟိ၊ ခုနစ်
 ထောင်သော မြင်းခေါင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဟိ ဝါ ဇဗ္ဗံသဟဿေဟိ၊
 ရှစ်ထောင်သော မြင်းခေါင်းတို့နှင့် လည်းကောင်း။ သန္တိ။ တက္က။ နိလိယိတံ၊
 ပုန်းအောင်းခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တာဒိ-
 သံ၊ ထို သို့သဘောရှိသော။) ပဗ္ဗတာနံ၊ တောင်တို့၏။ ဝိသမဋ္ဌာနံ၊ မညီမညွတ်
 သော အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဗ္ဗတန္တရံ၊ တောင်၏အကြားကို၊ တိဏဂဟနန္တိ၊
 တိဏဂဟနံ ဟူသည်ကား။ တိဏန၊ မြတ်သည်။ ဝစိုတွာ၊ ပွားစီး၍။ ပဋိစ္ဆန္တိ၊
 ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဒုတ္တိယောဇနဋ္ဌာနံ၊ နှစ်ယူဇနာ၊ သုံးယူဇနာရှိသော အရပ်ကို။
 ရောဓန္တိ၊ ရောဓံ-ဟူသည်ကား။ ဃနံ၊ တခဲနက်သော။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။
 သံသဋ္ဌသခံ၊ ရောယှက်သော အခက်ရှိသော။ ကောဗဒ္ဓံ၊ တစပ်တည်းစပ်သော။
 မဟာပနသဏ္ဍံ၊ ကြီးစွာသောတောအုပ်ကို။ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိတိ၊
 ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိယန္တိ-ဟူသည်ကား။ ပရိယောဒဟိတွာ၊ ဂုဏ်ကျေး
 ဇူးကို ထည့်၍။ တံ တံ ကာရဏံ၊ ထိုသို့ ယဉ်သော အကြောင်းကို။ ပက္ခိပိတွာ၊
 ထည့်၍။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ ကထယိယန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။ တျာဿာတိ
 (ပဒဿ)၊ တျာဿ-ဟူသောပုဒ်ကို။ တေ အဿာတိ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ တေ+အဿ-
 ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ သော၊ ထိုမင်း၊ မင်း၏ ဘမတ်ကြီး
 တို့သည်။ အဿ၊ ထိုခိုးသူကြီးအား။ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိတိ၊ ပရိ-
 ယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိ-ဟူသည်ကား။ ကိသ္မိဉ္စ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။

၁။ သန္တိန္တိ = (ဆဋ္ဌ)

ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအပြစ်ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အာရဇ္ဈေယေဝ၊ အားထုတ်
 အပ်သော်သာလျှင်။ “ဝေ၊ ဤသို့။ မ၊ အဝစုတ္တ၊ မဆိုကုန်လင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 တေ၊ ဤသို့ကို။ ကုလပရမ္ပရာယ၊ အမျိုးအဆက်ဆက်ဖြင့်။ ဇာနာမ၊ သိကုန်အံ့။
 သေ-သော၊ ဤသို့သည်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို။ နကရိသတိ၊
 မပြုလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ တံ တံ ကာသုကံ၊ ထိုထို သင့်ဘောအကြောင်းကို။
 ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ မဟန္တမ္ပိ၊ ကြီးစွာလည်းဖြစ်သော။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။
 ပရိဟရန္တော၊ ပယ်ကုန်လျက်။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။
 အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပရိယောဓယာတိ၊ ပရိယောဓယ-ဟူသည်ကား။
 ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ပိဒဟိတော၊ ပိတ်၍။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တေ၊ ထို မင်း၊ မင်း၏။ တေ
 ကြီးတို့သည်။ တဿပိ၊ ထိုခိုးသူကြီး၏လည်း။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊
 ဖုံးလွှမ်း၍။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တေ ဥပဟတန္တိ၊ တေ
 ဥပဟတံ-ဟူသည်ကား။ ဂုဏနနနေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို တူးဖို့သဖြင့်။ တေ၊ တူးဖို့
 အပ်သော။ ဂုဏုပသာတေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ ဥပဟတံ၊ ဖျက်
 ဆီးအပ်သော။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေနာတိ၊ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန-ဟူသည်
 ကား။ သမ္ပက္ခလနဇဋ္ဌန၊ ချော်ချွတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဝိသမေန၊ မညီ
 မညွတ်သော။ ကာယဒ္ဓါရိကကမ္မေန၊ ကာယဒ္ဓါရိ၍ဖြစ်သော ကံဖြင့်။ ဝစီမနော-
 ကမ္မေသုပိ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်း
 ရှိ၏။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယာတိ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ-ဟူသည်ကား။ ဒသဝတ္ထုကဿ၊
 ဆယ်ပါးသောအကြောင်းရှိသော။ အန္တံ၊ သဿတ-အစရှိသော အပိုင်း
 အခြားကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဌိတဒိဌိယာ၊ တည်သောမိစ္ဆာဒိဌိနှင့်။ သေသံ၊
 အကြွင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်
 လွင်သောအနက် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ကောဒေသသုတ်
 ၏အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

စူဠဝဂ္ဂေါ၊ စူဠဝဂ်သည်။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်တည်း။
 ပဌမပဏ္ဏာသကော၊ ရှေးဦးစွာသော ပဏ္ဏာသကသည်။ နိဋ္ဌိတော၊
 ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၁။ ဟရန္တော=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာတိပိ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ ဆဋ္ဌမုဉ္ဇပေါ။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁-ပဌမဓမ္မဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂။ ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂဿ၊ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်၌။ ဇိဏ္ဏာတိ၊ ဇိဏ္ဏာ-ဟူသည်ကား။ ဇရာဇိဏ္ဏာ၊ အရွယ်မှယုတ်သောအားဖြင့် အိုမင်းကုန်သော။ ဝုဒ္ဓါတိ၊ ဝုဒ္ဓါ ဟူသည်ကား။ ဝယောဝုဒ္ဓါ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။ မဟလ္လကာတိ၊ မဟလ္လကာ-ဟူသည်ကား။ ဇာတိမဟလ္လကာ၊ အမျိုးအားဖြင့်ကြီးကုန်သော။ အဒ္ဓဂတာတိ၊ အဒ္ဓဂတာ-ဟူသည်ကား။ ဟယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အဒ္ဓေ၊ ပဌမ၊ မဇ္ဈိမ၊ ပစ္ဆိမ-အရွယ်ဟုဆိုအပ်သော အခွေတို့ကို။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ ဝယောအနုပ္ပတ္တာတိ၊ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ-ဟူသည်ကား။ ပစ္ဆိမဝယံ၊ ပစ္ဆိမအရွယ်သို့။ အနုပ္ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီးသော။ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသကံမိသုတိ၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသကံမိသု-ဟူသည်ကား။ အတ္တဇနာ၊ မိမိ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ အက-ရောန္တေ၊ မလိုက်နာကုန်သော။ ပုတ္တဒါရေ၊ သားသမီး၊ ယောတို့သို့။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တော၊ သွား၍။ နိယျာနိကမဂ္ဂံ၊ ပဋိဆင်းရဲမှထွက်ခွာကံကြောင်းဖြစ်သော လမ်းခရီးကို။ ဂဝေသိဿာမိ၊ ရှုံးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊ ဥပသကံမိ-သု၊ ကပ်ကုန်၏။ ယမဿ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာတိ၊ ယမဿ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ-ဟူသည်ကား။ ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ယံ၊ ငါတို့သည်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ခတ္တိယာ၊ မင်းမျိုးတို့သည်။ န အဿု၊ မဖြစ်ကုန်။ အမစ္စာ၊ အမတ်မျိုးတို့သည်။ န အဿု၊ မဖြစ်ကုန်။ ဂဟပတိကာ၊ သူကြွယ်မျိုးတို့သည်။ န အဿု၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗြာဟ္မဏဘာဝံ၊ ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်ကို။ ဇေနာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ဇိဏ္ဏာတိ-အာဒိ၊ ဇိဏ္ဏာ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟံသု၊ လျှောက်ဆိုကုန်၏။ အကတဘိရုတ္တာဏာတိ၊ အကတဘိရုတ္တာဏာ-ဟူသည်ကား။ အကတဘယ-ပရိတ္တာဏာ၊ မပြုအပ်သော အပါယ်ဘေးကိုတားမြစ်သော ကောင်းမှုရှိကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤ အကတဘိရုတ္တာဏာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဝဿယဘူတံ၊ မှီခိုရာ

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။
 ၂။ တတိယဝယံ (ဆဋ္ဌ) ၃။ ဆဋ္ဌမူ၌မပါ။

(၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၆-ပဌမဒေဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၀၃

ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပတိဋ္ဌာ ကမ္မံ၊ သုဂတိဘဝဟုဆိုအပ်သော တည်ရာသို့ဆောင်
 တတ်သော ကောင်းမှုကံကို။ အဓမ္မဟိ၊ ငါတို့သည်။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ
 (ဣမံ-အတ္တံ)၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တတ္ထဂါတိ(သော-သဒ္ဓေ)၊
 တတ္ထ-ဟူသောဤသဒ္ဓါသည်။ ကေသတ္ထေ၊ စင်စစ်ဟူသောအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊
 ဖြစ်သော။) နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆ-
 နတ္ထေ။ ဝန်ခံခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်
 တည်း။) ကေန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်၏။ အဟမ္မိ ခေါ၊ ငါသည်လည်း။ ဧတံ (ဝစနံ)၊ ဤကားကို။
 သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာမိ၊ ဝန်ခံအံ့။ ဣတိ စ (ဣမံ-အတ္တံ)၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊
 ပြ၏။ ဥပနိယတိတိ၊ ဥပနိယတိ-ဟူသည်ကား။ ဥပ သမ္မာ နိယျတိံ၊ အနိသ္မိ
 ကောင်းစွာဆောင်အပ်၏။ ဥပသံဟရိယတိ၊ အနီးသို့ ကောင်းစွာဆောင်အပ်၏။
 ဟိ(သမ္ပံ)၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤသတ္တလောကကို။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ ညည်း။
 ဇရံ၊ အိုခြင်းသို့။ ဥပနိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းသည်။ ဗျ ဓိံ၊
 ဖျားနာခြင်းသို့။ ဥပနိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဗျာဓိနာ၊ ဖျားနာခြင်းသည်။
 မရဏံ၊ သေခြင်းသို့။ ဥပနိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ မရဏန၊ သေခြင်းသည်။
 ပုန၊ တဖန်။ ဇာတိံ၊ ပဋိသန္ဓေသို့။ ဥပနိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဇောန၊ ထို
 ကြောင့်။ “ဥပနိယတိ” တိ၊ ဥပနိယတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတ ဗြာဟ္မဏ၊ လိုပုဏ္ဏား
 နှစ်ယောက်တို့သည်။ မဟလ္လကတ္တာ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်သူတို့၏ ဖြစ်
 ကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတာပိ၊ ရဟန်းပြု၍လည်း။ ဝတ္ထံ၊ ရဟန်းတို့ပြုရာသော ကပ္ပဝ
 ဝတံကို။ ပူဇေတု၊ ပြည့်စေခြင်းငှာ။ န သက္ခိယန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣံ၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နေ၊ ထိုပုဏ္ဏားအို့ နှစ်ယောက်တို့ကို။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးဟုဆို
 သော။ သီလေသု၊ သီလတို့၌။ ပတိဋ္ဌာပေန္တော၊ တည်စေတော်မူလိုသော။
 ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယောဓ ကာယေန သံယမောတိအာဒိံ၊ ယောဓ
 ကာယေန သံယမော-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ယောဓတော်မူ၏။
 ဟတ္ထ၊ ထို ယောဓ ကာယေန သံယမော-အစရှိသောပါဌ်၌။ ကာယေန
 သံယမောတိ၊ ကာယေန သံယမော-ဟူသည်ကား။ ကာယဒ္ဓါ၊ ကာယဒ္ဓါ၊
 ဖြင့်။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းရှိ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဝါစာဟု
 သံယမော-အစရှိသောပါဌ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ

၏။ တံ တဿံ ပေတဿာတိ၊ တံ တဿ ပေတဿံ-ဟူသည့်ကား။ တံ ပုညံ၊ ထို
 ကောင်းမှုသည်။ ပရလောကံ၊ တမလွန်ဘဝသို့။ ဂတဿ၊ သွားသော။ တဿ၊
 ထိုသတ္တုလောကကို။ တာယနဋ္ဌေန၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။
 တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်ရာဖြစ်၏။ နိလီယနဋ္ဌေန၊ ပုန်းအောင်းရာဖြစ်သော
 အနက်ကြောင့်။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာဖြစ်၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဖြစ်
 သော အနက်ကြောင့်။ ဒီပပါ၊ ကျွန်းသဖွယ်ဖြစ်၏။ အဝဿယနဋ္ဌေန၊ မှီခိုရာ
 ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၏။ ဥတ္တမဂတိဝသေန၊
 မြတ်သောဂတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရာယဏဉ္စ၊ လဲလျောင်းရာသည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ (ဣမံ-အတ္ထံ)၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဂါထာ၊
 ဂါထာတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာယေဝ၊ ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိကုန်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေ ပြာဟ္မဏာ၊ ထို ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့သည်။
 တဿာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ သီလေသု၊
 သီလတို့၌။ သမာဒပိတာ၊ ဆောက်တည်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယာဝဇီဝံ၊
 အသက်ထက်ဆုံး။ ပဉ္စသီလာနိ၊ ငါးပါးသောသီလတို့ကို။ ရက္ခိတော၊ စောင့်၍။
 ဘဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(ဌ၊ ဒု-၁၄၁) ၂-ဒုတိယဒေသြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ ဘာဇနန္တိ၊ ဘာဇနံ-ဟူသည်ကား။ ယံကိဉ္စိ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ဘဏ္ဍကံ၊ ဥစ္စာကို။ သေသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ အကြွင်းကို။
 ပဌဗေ၊ ပထမသုတ်၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၃-အညတရပြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ သမ္မောဒနိယန္တိ၊ သမ္မောဒနိယံ-ဟူသည့်
 ကား။ သမ္မောဒဇနနိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သာရဏိယန္တိ၊
 သာရဏိယံ ဟူသည်ကား။ သရိဓဗ္ဗယုတ္တကံ၊ အောက်မေ့အပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော။
 ဝီတိသာရေတွာတိ၊ ဝီတိသာရေတွာ-ဟူသည်ကား။ ပရိယောဒသာပေတွာ၊ ပြီး
 ဆုံးစေ၍။ ကိတ္တာဝတာတိ၊ ကိတ္တာဝတာ-ဟူသည်ကား။ ကိတ္တကေန၊ အဘယ်
 မျှလောက်ဖြင့်။ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိတိ၊ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ-ဟူ
 သည်ကား။ သဒမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပဿိတဗျော၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒုတိယပဏ္ဏာသံက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၀၅

အကာလိကောတိ၊ အကာလိကော-ဟူသည်ကား။ ကာလန္တရေ၊ မိမိဖြစ်သည်မှ တပါးသော ကာလ၌။ န ဇလဒါယကော၊ အကျိုးမပေးတတ်။ ဧဟိပဿိကော-တိ၊ ဧဟိပဿိကော-ဟူသည်ကား။ “ဧဟိ၊ လာလုဉ်။ ပဿ၊ ရှုလုဉ်။” ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ (ဣမိနာ-ပါဌေန)၊ ဤ ဧဟိပဿိကော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာဂမနီယပဋိပဒံ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဩပနေယျိကော^၁တိ၊ ဩပနေယျိကော-ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟူသည်ကား။ သာမံယေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝိညဟိတိ၊ ဝိညဟိဟူသည်ကား။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တောတိ၊ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော-ဟူသည်ကား။ အာဒိန္နဂဟိတပရာမဋ္ဌစိတ္တော၊ ယူအပ်၊ စွဲလမ်းအပ်၊ မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ စေတေတိတိ၊ စေတေတိ-ဟူသည်ကား။ စိန္တေတိ၊ သိ၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤတတိယသုတ်၌။ ဥတ္တနတ္ထမေဝ^၂၊ ပေါ်လွင်သောအနက် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤ တတိယသုတ်၌။ ဗြာဟ္မဏေန၊ ပုဏ္ဏားသည်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးလျှာသ်အပ်၏။ သတ္တာရာပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ သောယေဝ၊ ထိုလောကုတ္တရာမဂ်ကိုပင်လျှင်။ ကထိတော၊ ဖြေတော်မူအပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ သော(မဂ္ဂေါ)၊ ထို လောကုတ္တရာမဂ်သည်။ သမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပဿိတဗ္ဗတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌိကော နာမ၊ သန္နိဋ္ဌိက-မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် တတိယသုတ်၏ အဖွင့်ကိုဆိုသော စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၃

၅၅။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော-ဟူသည်ကား။ ဗြာဟ္မဏဇာတိကော၊ ပုဏ္ဏားဇာတ်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗိဇ်သည်။ ခတ္တိယာဒိဇာတိကော၊ မင်းမျိုးစသည် ဇာတ်ရှိသော။ (ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗိဇ်သည်။) န၊ မဟုတ်။ အတ္တတ္ထမ္ပိတိ၊ အတ္တတ္ထမ္ပိ-ဟူသည်ကား။ ဒိဋ္ဌမ္ပိကသမ္ပရာယိကလောကိယလောကုတ္တရမိဿကံ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်

၁။ ဩပနေယျိကောတိ= (နိဿိယမူဟောင်း) ၂။ ဥတ္တနတ္ထမေဝ= (ဆဋ္ဌ)

၃။ ပဿိတဗ္ဗတ္တယ= (နိဿိယမူဟောင်း) ၄။ (နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။)

သောအကျိုး၊ တမလွန်၌ဖြစ်သောအကျိုး၊ လောကီလောကုတ္တရာရောသော
အကျိုးဟု ဆိုအပ်လော။ အတ္တဇော၊ မိမိ၏။ အတ္တံ၊ အကျိုးကို။

၅-နိဗ္ဗုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၅၆။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ အကာလိကန္တိ၊ အကာလိကံ-ဟူသည်ကား။
ကာလန္တဇော၊ မိမိဖြစ်သည်မှ တပါးသောကာလ၌။ န ပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်။
ဩပနေယိကန္တိ၊ ဩပနေယိကံ-ဟူသည်ကား။ ပဋိပတ္တိယံ၊ အကျင့်ဖြင့်။
ဥပဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။

၆-ပရလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၂

၅၇။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ အာစရိယပါစရိယာနန္တိ၊ အာစရိယပါစရိယာ
နံ-ဟူသည်ကား။ အာဒိအာစရိယာနုဉ္စေဝ^၃၊ အစ ဆရာတို့၏ လည်းကောင်း။
အာစရိယာစရိယာနုဉ္စေ၊ ဆရာဆရာတို့၏ လည်းကောင်း။ အဝီစိ မညေ ဖုဋ္ဌော
ဟောဟတ်^၄၊ အဝီစိ မညေ ဖုဋ္ဌော ဟောတံ-ဟူသည်ကား။ အဝီစိ ဟောနိရယော၊
အဝီစိ ငရဲကြီးသည်။ နေရယိကသတ္တေဟိ၊ ငရဲသုသတ္တဝါတို့ဖြင့်။ နိမန္တရ-
ဖုဋ္ဌော၊ နိမန္တရားရှိနံသည်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်။ (ဟောတံ) ယထာ၊ ဖြစ်
သကဲ့သို့။ ဝေ(ဘထာ)၊ ထိုအတူ။ မနုဿဟိ၊ လူတို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်။
ဟောဟိ၊ ဖြစ်၏။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာတိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာ-ဟူသည်ကား။
ဘောသု၊ ထို ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌။ ကေဂါမဿ၊ တစ်ခုသောရွာ၏။
ဆဒနပိဋ္ဌိတော၊ အမိုးစွန်းမှ။ ဥပ္ပတိတော၊ ပျံ၍။ (ဋ္ဌ၊ဒု-၁၄၂) ဣတရဂါမဿ၊
ဤမှတပါးသောရွာ၏။ ဆဒနပိဋ္ဌေ၊ အမိုးစွန်း၌။ ပတနသင်္ခါတော၊ ကျခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတော၊ ကြက်တို့၏ ကျခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ဣတိ(ဘထာ)၊ ထိုကြောင့်။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာမည်၏။
ကုက္ကုဋ္ဌသံပါဒိကာတိပိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါဒိကာ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘောသု၊ ထိုရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌။ ဂါမန္တရတော၊ ရွာတပါး
မှ။ ဂါမန္တရံ၊ ရွာတပါးသို့။ ကုက္ကုဋ္ဌာနံ၊ ကြက်တို့၏။ ပဒသ၊ ခြေဖြင့်။
ဂမနသင်္ခါတော၊ သွားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါဒေါ၊ ကြက်တို့၏
သွားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ဤ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာ၊

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ဩပနေယိကန္တိ=(နိဿယမူဟောင်း)
၃။ အာစရိယာနုဉ္စေဝ=(ဆဋ္ဌ) ၄။ အဟောသီတိ(ဆဋ္ဌ)

ဒုယတိပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၆-ပလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၀၇

ကုဏ္ဍုဒ္ဓသံပါဒိကာ - ဟူသောပုဒ်သည်။ သနနိဝါသတံယေဝ။ အိမ်တို့၏ တခဲနက်တည်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ။ ပြစ်။ အဓမ္မရာဂရတ္တာတိ(ဧတ္ထ)။ အဓမ္မရာဂရတ္တာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ရာဂေါ နာမ၊ ရာဂမည်သည်ကား။ ကေန္တေနော။ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ အဓမ္မော၊ အဓမ္မမည်၏။ ပန (တထာပိ)။ ထိုသို့ ရာဂဟူသမျှပင် အဓမ္မမည်သော်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပရိက္ခာရေသု၊ ပရိက္ခရာတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သောရာဂကို။ အဓမ္မရာဂေါတိ၊ အဓမ္မရာဂဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်။ ပရပရိက္ခာရေသု၊ သူတပါး၏ ပရိက္ခရာတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော။ ဖြစ်သောရာဂကိုသာလျှင်။ အဓမ္မရာဂေါတိ၊ အဓမ္မရာဂ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝိသမလောဘာဘိတူတာ တိ (ဧတ္ထ)။ ဝိသမလောဘာဘိတူတာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ လောဘဿ၊ လောဘ ၏။ သမကာလော နာမ၊ ညီညွတ်သောကာလမည်သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ဝိသမောဝ၊ မညီညွတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန(တထာ- ပိ)။ ထိုသို့ လောဘဟူသမျှပင် မညီမညွတ်သော်လည်း။ သေ-သော (လောဘော)။ ဤလောဘကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုမ္ပိ၊ သိမ်း ဆည်းအပ်သော ဝတ္ထု၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သောလောဘကို။ သမလောဘော နာမ၊ ညီညွတ်သောလောဘမည်၏ဟူ၍။ (အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။) ပရပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုမ္ပိ၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းအပ်သော ဝတ္ထု၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာ- နော။ ဖြစ်သောလောဘကို သာလျှင်။ ဝိသမောတိ၊ မညီမညွတ်သော လောဘဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာတိ၊ မိစ္ဆာ- ဓမ္မပရေတာ-ဟူသည်ကား။ အဝတ္ထုပဋိသေဝနသင်္ခါတေန၊ အရာမဟုတ်သည် ကို မှီဝဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဓမ္မေန၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဒေဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတီတိ၊ ဒေ- ဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ-ဟူသည်ကား။ ဝဿိတဗ္ဗယုတ္တေ၊ ရွာခြင်း ဝှာသင့်သော။ ကာလေ၊ မိုးအခါ၌။ ဝဿံ၊ မိုးသည်။ န ဝဿတိ၊ မရွာ။ ဒုဗ္ဗိကန္တိ၊ ဒုဗ္ဗိကံ-ဟူသည်ကား။ ဒုလ္လဘဘိက္ခံ၊ ရံခဲသောထမင်းရှိသည်။ ဒုဿ- သန္တိ၊ ဒုဿသံ-ဟူသည်ကား။ ဝိဝိသေဿာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားများသော ကောက်ပင်တို့၏။ အသမ္ပဇ္ဇေန၊ မပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဒုဿသံ၊ မကောင်း သော ကောက်ရှိသည်။ သေတဋ္ဌိကန္တိ၊ သေတဋ္ဌိကံ-ဟူသည်ကား။ သဿေ၊ ကောက်ပင်သည်။ သမ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ ပါဏကာ၊ ဖလံဖြူမည် သောပိုးတို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ဧတဟိ၊ ထိုဖလံဖြူမည်သော ပိုးတို့သည်။

ဗုဒ္ဓတ္ထာ၊ ကိုက်ခဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိက္ခန္ဓနိက္ခန္ဓာနိ၊ ထွက်ကုန် ထွက်ကုန်သော။ သာလိသိသာနိ၊ သလေးနှံတို့သည်။ သေတစဏ္ဍာနိ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ နိဿာရာနိ၊ ဆန်တည်းဟူသော အနှစ်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထို ဖလံဖြူမည့်သော ပိုးခဲအပ်သည်ဖြစ်၍ ကောက်နှံ၏ ဖြူသောအဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည့်၍။ “သေတဋ္ဌိက”န္တိ၊ သေတဋ္ဌိကံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သလ္လာကာဝုတ္တန္တိ၊ သလ္လာကာဝုတ္တံ-ဟူသည် ကား။ ဝပိတံ ဝပိတံ၊ စိုက်ပျိုးတိုင်း၊ စိုက်ပျိုးတိုင်းသော။ သဿံ၊ ကောက်ပင်သည်။ သလ္လာကာမတ္တမေဝ၊ ကောက်နှံတံမျှသည် သာလျှင်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဖလံ၊ အသီးကို။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ယက္ခာတိ၊ ယက္ခာ-ဟူသည်ကား။ ယက္ခာဓိပတိနော၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ဘီလူးတို့သည်။ ဝါဠေ အမနုဿေ ဩဿဇ္ဇန္တိတိ၊ ဝါဠေ အမနုဿေ ဩဿဇ္ဇန္တိ-ဟူသည်ကား။ စဏ္ဍယက္ခေ၊ ကြမ်းတမ်းသောဘီလူးတို့ကို။ မနုဿပထေ၊ လူ့ပြည်ခရီးတို့သို့။ ဝိဿဇ္ဇန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထို ကြမ်းတမ်းသောဘီလူးတို့သည်။ လဇ္ဇေ၊ ကာသ၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သောဘီလူးအထံမှ ရအပ်သောအခွင့်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာဇနံ၊ လူများအပေါင်းကို။ ဇီဝိတက္ခယံ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။

၇-ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တစဏ္ဍနာ

၅၀။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ မဟပ္ပသန္တိ၊ မဟပ္ပလံ-ဟူသည်ကား။ မဟာဝိပါကံ၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိတိတ္ထေ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဓမ္မော နာမ၊ ဓမ္မ မည်သည်ကား။ ကထိတကထာ၊ အရှင်ဂေါတမသည် ဟောအပ်သောစကားတည်း။ အနုဓမ္မော နာမ၊ အနုဓမ္မ မည်သည်ကား။ ကထိတဿ၊ အရှင်ဂေါတမသည် ဟောအပ်သောစကားကို။ ပဋိကထနံ၊ အတုလိုက်၍ ဟောဆိုခြင်းတည်း။ သဟဓမ္မိကောတိ၊ သဟဓမ္မိကော-ဟူသည်ကား။ သကာရဏော သဟေတုကော၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါဒါနုပါတောတိ၊ ဝါဒါနုပါတော-ဟူသည်ကား။ ဝါဒဿ၊ အရှင်ဂေါတမသည် ဆိုအပ်သောစကား၏။ အနုပါတော၊ နောက်၌ကျခြင်း။ အနုပတနံ၊ နောက်၌ကျခြင်း။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဂါရယံ ဌာနန္တိ၊ ဂါရယံ ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ ဂရဟိတဗ္ဗယုတ္တံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်နှင့်ယှဉ်

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြဟ္မာဏဝဂ္ဂ ၇-ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၀၉

သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဣဒံ (အယံ-အဓိပ္ပာယ်)၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ -တောတာ ဂေါတမေန၊ အရှင် ဂေါတမသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော။ သကာရဏာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ် သော။ ဝါဒပ္ပဝတ္ထိ၊ စကား၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက် လောက်။ ဣတိ (ဣဒံ-အဓိပ္ပာယ်)၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆို အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပရေဟိ၊ တပါးကုန် သော။ တေဟိ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော။ သကာရဏာ၊ အကြောင်း နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝါဒပ္ပဝတ္ထိ၊ စကား၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု သော။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသို့။ န အာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ (ဌ၊ ဒု-၁၄၃) အန္တရာယ- ကရော ဟောတိတိ၊ အန္တရာယကရော ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ကိစ္ဆလာဘကံ၊ ငြို့ငြင်သော ရခြင်းကို။ ဝိလောမကံ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပါရိပန္နိကောတိ၊ ပါရိပန္နိ ကော-ဟူသည်ကား။ ပန္နဒ္ဒုဟနစောရော၊ ခရီး၌ဖျက်ဆီးသော ခိုးသူသည်။ ခတော စ ဟောတိတိ၊ ခတော စ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ ဂုဏခနုနေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို တူးဖို့ခြင်းဖြင့်။ ခတော၊ တူးဖို့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပဟတောတိ၊ ဥပဟတော-ဟူသည်ကား။ ဂုဏုပသာတေနဝ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဟတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စန္ဒနိကာယာတိ၊ စန္ဒနိကာယ-ဟူသည်ကား။ အသုစိကလလကူပေ၊ မစင် ဖြင့်ပြည့်သော ညွန့်တွင်း၌။ ဩလိဂလ္လေတိ၊ ဩလိဂလ္လေ-ဟူသည်ကား။ နိဒ္ဒမနကသလ၊ ပြန်မှထုတ်သော ညွန့်ပျောင်း၌။ သော စာတိ၊ သော စ-ဟူ သည်ကား။ သီလဝါတိ၊ သီလဝါ ဟူ၍။ သော ဝုတ္တခိဏာသဂေါ၊ ထိုဆို အပ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလက္ခန္ဓေနာတိ၊ သီလက္ခန္ဓေန-ဟူသည် ကား။ သီလရာသိနာ၊ သီလအစုနှင့်။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော သမာဓိက္ခန္ဓေန- အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော-အစရှိ သောပါဌ၌။ ပစ္စဒေက္ခဏညာဏံ၊ ပစ္စဒေက္ခဏာညာဏ်ကို။ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနံ၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊
 ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်ကို။ အသေက္ခယ၊ အသေက္ခ
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဝတ္ထတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသေက္ခန္တိ၊ အသေက္ခ
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣသရာနိ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော သီလက္ခန္ဓ-အစရှိသည်
 တို့သည်။ သိက္ခာပရိယောသနပုတ္တဘာယ၊ ပြည့်ကျင့်အပ်သောသိက္ခာ၏ အပြီး
 အဆုံးသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သယမ္ပိ၊ မိမိတို့သည်လည်း။ အသေက္ခာ-
 နေဝ၊ အသေက္ခ မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ တာနိ စ၊ ထို သီလက္ခန္ဓ-အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ လောကုတ္တရာနိ၊
 လောကုတ္တရာတို့တည်း။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ လောကီယံ၊
 လောကီတည်း။

ရောဟိဏီသုတိ၊ ရောဟိဏီသု-ဟူသည်ကား။ ရတ္တဝဏ္ဏာသု၊ နိသောအဆင်း
 ရှိကုန်သော။ သရူပါသုတိ၊ သရူပါသု-ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝစ္ဆ-
 ကေဟိ၊ နွားငယ်တို့နှင့်။ သမာနရူပါသု၊ တူသောအဆင်းရှိကုန်သော။ ပါရေဝ-
 တာသုတိ၊ ပါရေဝတာသု-ဟူသည်ကား။ ကပေါတဝဏ္ဏာသု၊ ခိုအဆင်းရှိကုန်
 သော။ ဒန္တောတိ၊ ဒန္တော-ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗိသေဝနော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းမူ
 ကင်းသော။ ပုဂံဝေဂါတိ၊ ပုဂံဝေဂါ-ဟူသည်ကား။ ဥသအော၊ နွားလားဥသတ
 သည်။ ဓောရယောတိ၊ ဓောရယော-ဟူသည်ကား။ ဓရဝါဟော၊ ဝန်ကိုရွက်
 ဆောင်တတ်သော။ ကလျာဏဇဝနိက္ကမောတိ၊ ကလျာဏဇဝနိက္ကမော-ဟူသည်
 ကား။ ကလျာဏေန၊ ကောင်းသော။ ဥဇုနာ၊ ပြောင့်သော။ ဇဝနေ၊ လျင်ခြင်း
 နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ နာယ ဝဏ္ဏံ ပရိက္ခရေတိ၊ နာယ ဝဏ္ဏံ
 ပရိက္ခရေ-ဟူသည်ကား။ အယ ဂေါဏယ၊ ထိုနွား၏။ သရီရဝဏ္ဏံ၊ ကိုယ် ။ ဆင်း
 ကို။ န ဥပပရိက္ခန္တိ၊ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဓရဝဟန-
 ကမ္မမော၊ ဝန်ကိုရွက်ဆောင်တတ်သော အမှုကိုသာလျှင်။ ဥပပရိက္ခန္တိ၊ စူးစမ်း
 ဆင်ခြင်ကုန်၏။ ယသ္မိံ ကသ္မိဉ္စိ ဇာတိယေတိ၊ ယသ္မိံ ကသ္မိဉ္စိ ဇာတိယေ-ဟူသည်
 ကား။ ယတ္ထ ကတ္ထမိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကုလဇာတေ၊ အမျိုး၌ ဖြစ်သော။
 ယာသု ကာသုစိ ဘောသုတိ၊ ယာသု ကာသုစိ ဘောသု-ဟူသည်ကား။ ခတ္တိ-
 ယာဒိပုတေဒါသု၊ မင်းမျိုးစသည်အပြားရှိကုန်သော။ ယာသု ကာသုစိ၊ အမှတ်
 မရှိကုန်သော။ ဘောသု ဇာတိသု၊ ထိုအမျိုးတို့၌။

ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီတိ၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ-ဟူသည်ကား။ ဗြဟ္မ-
 စရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ ကေဝလေန၊ အလုံးစုံနှင့်။ သမန္နာဂတော၊

၁။ ဝန္တာ = (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၇-ဝဏ္ဏဂေါတ္တသတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁၁

ပြည့်စုံသော။ ပရိပုဏ္ဏဘဝေန၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်နှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။
ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။
ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သကလဗြဟ္မစာရီ နာမ၊ အလုံးစုံမြတ်သော
အကျင့်ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဗြဟ္မ
စရိယသ ကေဝလံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန္နဘာရောတိ၊ ပန္နဘာ
ရော ဟူသည်ကား။ ဩဟိဘဘာရော၊ ချအပ်သောဝန်ရှိသော။ ခန္ဓဘာရဉ္စ၊
ခန္ဓာတည်းဟူသော ဝန်ကိုလည်းကောင်း။ ကိလေသဘာရဉ္စ၊ ကိလေသာတည်း။
ဟူသော ဝန်ကိုလည်းကောင်း။ ကာမဂုဏဘာရဉ္စ၊ ကာမဂုဏ် တည်းဟူသော
ဝန်ကိုလည်းကောင်း။ ဩရောပေတွာ၊ ချ၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ဣတိ(အယံ)၊
ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကတကိစ္စောတိ၊ ကတကိစ္စော-ဟူ
သည်ကား။ စဘူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ မဂ်တို့ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ တစ်ဆယ့်
ခြောက်ပါးသော ကိစ္စံကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ပါရဂူ သဗ္ဗ-
ဓမ္မာနန္တိ(ဧတ္ထ)၊ ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒွါဒသ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး ကုန်သော။
အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့ကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌာရသ၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး
ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ သဗ္ဗဓမ္မတို့ဟူ၍။
ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေသံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ထို အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ အဘိညာ-
ပါရဉ္စ၊ ထူးသောညာဏ်ဖြင့်သိခြင်း၏ ကမ်းလည်းကောင်း။ တိရဏပါရဉ္စ၊
ကူးမြောက်သောညာဏ်၏ ကမ်းလည်းကောင်း။ ပဟာနပါရဉ္စ၊ ပယ်ခြင်း၏ကမ်း
လည်းကောင်း။ ဘာဝနာပါရဉ္စ၊ ပွားစေခြင်း၏ကမ်းလည်းကောင်း။ သမ္ဘိကိရိ-
ယာပါရဉ္စ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏ ကမ်းလည်းကောင်း။ သမာပတ္တိပါရဉ္စ၊ သမာ
ပတ်၏ ကမ်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဗ္ဗိခံ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိသော။
ပါရံ၊ ကမ်းသို့။ ဂတတ္တာ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါရဂူ၊ ပါရဂူ မည်၏။
အနုပါဒါယာတိ၊ အနုပါဒါယ-ဟူသည်ကား။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ယေမူ၍။ နိဗ္ဗု-
တောတိ၊ နိဗ္ဗုတော-ဟူသည်ကား။ ကိလေသသန္တာပရဟိတော၊ ကိလေသာ
တည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းမှကင်း၏။ ဝိရဇေတိ၊ ဝိရဇေ-ဟူသည်ကား။ ရာဂ-
ဒေါသမောဟရဇရဟိတေ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တည်းဟူသော မြို့မှကင်းသော။

(ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၄၄) အဝိဇာနန္တာတိ၊ အဝိဇာနန္တာ-ဟူသည်ကား။ ခေတ္တံ၊ လယ်
တာမြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟူသော ခေတ်ကို။ အဇာ-
နန္တာ၊ မသိကုန်သော။ ဒုဓမ္မဓာတိ၊ ဒုဓမ္မဓာ-ဟူသည်ကား။ နိပ္ပညာ၊ ပညာရှိ
ကုန်သော။ အဿုဘာဝိနောတိ၊ အဿုဘာဝိနော-ဟူသည်ကား။ ခေတ္တဝိနိစ္ဆယ-
သဝနေန၊ လယ်မြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တည်းဟူသော

ခေတ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ ကြားနာခြင်းမှ။ ရဟိတဘာ၊ ကင်းကုန်သော။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ဟူသည့်ကား။ ဣမေသ သာသနာ၊ ဤသာသနာတော်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ န ဟိ သန္တေ ဥပါသရေတိ၊ န ဟိ သန္တေ ဥပါသရေ-ဟူသည့်ကား။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓခိကာသဝေ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ-ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတ္တမပုရိသေ၊ မြတ်သောယောက်ျားတို့သို့။ န ဥပသကံမန္တိ၊ မကပ်ကုန်။ ဓီရသမ္ပတေတိ၊ ဓီရသမ္ပတေ-ဟူသည့်ကား။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ သမ္ပတေ၊ သမုတ်အပ်ကုန်သော။ သမ္ဘာဝိတေ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာတိ ဣမိနာ၊ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိယာ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားကို။ ဒေသတိ၊ ပြင်း။ ကုလေဝါ ဣမ ဇာယရေတိ၊ ကုလေ ဝါ ဣမ ဇာယရေ-ဟူသည့်ကား။ ဣမ ဝါ မနုဿလောကေ၊ ဤလူ့ပြည်၌လည်း။ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏံဒဝဿကုလေ၊ မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကုန်သည်မျိုး၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ အယမေဝ၊ ဤ မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကုန်သည်မျိုးသည်သာလျှင်။ ကုလသမ္ပတ္တိ နာမ၊ အမျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ အနုပုဗ္ဗန နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆန္တိတိ၊ အနုပုဗ္ဗန နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆန္တိ-ဟူသည့်ကား။ သီလံ၊ သီလလည်းကောင်း။ သမာဓိံ၊ သမာဓိလည်းကောင်း။ ပညံ၊ ပညာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဂုဏေ၊ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်တဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် သတ္တမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဂ-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၅၉။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌။ တိကဏ္ဍောတိ(တေ)၊ တိကဏ္ဍော-ဟူသော ဤအမည်သည်။ တဿ(ဗြာဟ္မဏဿ)၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဥပသကံမိတိ၊ ဥပသကံမိ-ဟူသည့်ကား။ “သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂစ္ဆိဿာမိ၊ သွားအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ဘုတ္တပါတရာသော၊ တမင်းနံနက်စာ စားပြီသည်ဖြစ်၍။ မဟာဇနပရိဝုတော၊ လူများအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသကံမိ ကိရ၊ ကပ်သတတ်။ ဘဂဝ-

၁။ တိဝိဓံ=(ဆဋ္ဌ) ၂-၂-၂။ ဆဋ္ဌမူတွင်သီလသမာဓိပညာတိ-ဟူသမာဓိပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ရှိ၏။
၃။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁၃

တော သမ္ပုဓါတိ၊ ဘဂဝတော သမ္ပုဓါ-ဟူသည်ကား။ ဒသဗလဿ၊ ဆယ်
ပါးသောအားတော်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ပုရတော၊ ရွှေတော်၌။
နိသိဒ္ဓိတော၊ ထိုင်နေ၍။ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတံ(တ္ထေ)၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ-ဟူသော
ဤပါဌ်၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဘာသတိ၊ ဆိုသနည်း။
သော၊ ထို တိကဏ္ဍအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး
၌။ တထဒဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ အထံတော်သို့။ အဂတပုဗ္ဗော
ကိရ၊ မလာရောက်ဖူးသတိ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို တိကဏ္ဍအမည်ရှိ
သော ပုဏ္ဏား၏။ တေ(စိန္တနံ)၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။
“ဗုဒ္ဓါ နာမ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့မည်သည်ကား။ ခုရာသဒါ၊ သူတပါးတို့ ချဉ်းကပ်
ဝံ့ခဲ၏။ မယာ၊ ငါသည်။ ပဌမဟရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကထေတော၊ လျှောက်ဆို
၍။ ကထေယျ ဝါ၊ ဆိုမှုလည်းဆိုရာ၏။ န ကထေယျ ဝါ၊ မဆိုမှုလည်း မဆို
ရာ။ သစေ န ကထေယတိ၊ အကယ်၍ မဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မဆို
သည်ရှိသော်။ သမာဂမဋ္ဌာနေ၊ ပုဏ္ဏားအများ ပေါင်းစုရာအရပ်၌။ ကထေန္တံ၊
ပြောဆိုသော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝက္ခန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။ ‘ဣဓ၊ ဤအရပ်
၌။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ကထေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ယေန၊
အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊
ရဟန်းဂေါတမ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဝန္တော၊ သွား၍။ ဝစနမတ္တမ္ပိ၊ စကား
တို့မျှကိုလည်း။ န လဒ္ဓံ၊ မရအပ်။ ‘ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝက္ခန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ‘ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မေ၊ ငါ့အား။ အယံ
ဂရဟာ၊ ဤကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ။ မုစ္စိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့။ ‘ဣတိ၊ ဤသို့။’ မညမာ-
နေ၊ မှတ်သင်သည်ဖြစ်၍။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊
ကျေးဇူးကို။ ကိဉ္ဇာပိ ဘာသတိ၊ အကယ်၍ကား ဆို၏။ ပန(တထာပိ)၊ ထိုသို့
ပင် ဆိုသော်လည်း။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်ကို။
သဇ္ဇေယျာမိ၊ စပ်အံ့။ ဣတိ(ဣမိနာ) အဓိပ္ပာယ်ဇော၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်
သာလျှင်။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ ဧဝမ္ပိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာတိ၊ ဧဝမ္ပိ တေဝိဇ္ဇာ
ဗြာဟ္မဏာဟူသည်ကား။ တေဝိဇ္ဇာကဗြာဟ္မဏာ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသော ပုဏ္ဏား
တို့သည်။ ဧဝံပဏ္ဍိတာ၊ ဤသို့ ပညာရှိကုန်၏။ ဧဝံဓိရာ၊ ဤသို့ တည်ကြည်ခြင်း
ရှိကုန်၏။ ဧဝံဗျတ္တာ၊ ဤသို့ လက်မြက်ကုန်၏။ ဧဝံဗဟုဿတော၊ ဤသို့ များ
သောအကြားအမြင်ရှိကုန်၏။ ဧဝံဝါဒိနေ၊ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။ ဧဝံသမ္ပု-
တာ၊ ဤသို့ သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်

၁။ မယိ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အကထေန္တေ = (ဆဋ္ဌ)

၅၁၄

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်

ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣတိပီတိ ဣမိနာ၊ ဣတိပိ-ဟူသော ဤပါဌ်
 ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ ပဏ္ဍိတာဒိအာကာရပရိစ္ဆေဒံ၊ ပညာရှိသည်အစ
 ရှိသော အခြင်းအရာ အပိုင်းအခြားကို။ ဒေသေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ဣတိပိ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။
 ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်၏။ ပ။ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ သမ္မတာ၊ သူတော်
 ကောင်း-ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း။

ယထာ ကထံ ပန ပြာဟ္မဏာတိ ဧတ္ထ၊ ယထာ ကထံ ပန ပြာဟ္မဏာ ဟူသော
 ဤပါဌ်၌။ ယထာတံ(ဣဒံ)၊ ယထာ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ကာရဏဝစနံ၊
 အကြောင်းကိုဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ကထံ ပနာတံ (ဣဒံ)၊ ကထံ ပန-ဟူ
 သော ဤသဒ္ဒါသည်။ ပုစ္ဆာဝစနံ၊ ပုစ္ဆာကိုဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ဣဒံ
 (အယံ-အဓိပ္ပာယ်ော)၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ -ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကထံ ပန၊
 အဘယ်သို့လျှင်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၄၅) တေဝိဇ္ဇံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို။ ပညာပေန္တိ၊
 ပညတ်ကုန်သနည်း။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ တေံ၊ ထို
 ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ပညတ်ခြင်းကို။ ဇာနိတံ၊ သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ကာရဏံ၊ ထို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ပညတ်ခြင်း၏
 အကြောင်းကို။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣဒံ-အယံ-အဓိပ္ပာယ်ော၊
 ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) တံ
 ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ သုတော၊ ကြား၍။ ပြာဟ္မဏော၊ တိကဏ္ဍအမည်ရှိသော
 ပုဏ္ဏားသည်။ “ဇာနနုဋ္ဌာနေယေဝ၊ သိသောအရာ၌သာလျှင်။ သမ္မာသမ္ဗု-
 ဓေ၌၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မံ၊ ငါ့ကို” ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ အဇာနနုဋ္ဌာနေ၊
 မသိသောအရာ၌။ နောပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူမပေ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တမနော၊
 ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဣဓ ဘော ဂေါတမာတိအာ-
 ဒိံ၊ ဣဓ ဘော ဂေါတမ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတ္ထ၊
 ထိုဣဓ ဘော ဂေါတမ-အစရှိသော ပါဌ်၌။ ဥဘတောတိ၊ ဥဘတော-ဟူ
 သည်ကား။ မာတိတော စ၊ အမိ၏အဖို့မှလည်းကောင်း။ ပိတိတော စ၊ အဖ၏
 အဖို့မှလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပက္ခေဟိ၊
 အဖို့တို့မှ။^၂ ယဿ၊ အကြင်ပုဏ္ဏား၏။ မတာ၊ အမိသည်။ ပြာဟ္မဏိ၊ ပုဏ္ဏား

[၁။ ဧဝံ = (ဆဌ၌) ၂။ [...] ထောင့်ကွင်းအတွင်းစကားရှစ်ဆယ့်မှန်နှင့်
 သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗခုံမတူ။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁၅

မတည်း။ မာတု မာတာ၊ အမိ၏အမိသည်။ ဗြာဟ္မဏီ၊ ပုဏ္ဏားမတည်း။
တဿာပိ၊ တို့အဘွားမ၏လည်း။ မာတာ၊ အမိသည်။ ဗြာဟ္မဏီ၊ ပုဏ္ဏားမတည်း။
ပိတာ၊ အဖသည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတည်း။ ပိတု ပိတာ၊ အဖ၏အဖသည်။
ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတည်း။ တဿပိ၊ ထိုအဘိုး၏လည်း။ ပိတာ၊ အဖသည်။
ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတည်း။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ မာတိတော
စ၊ အမိမှလည်းကောင်း။ ပိတိတော စ၊ အဖမှလည်းကောင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။)
ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့မှ။ သုဇာတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ သံသုဒ္ဓ-
ဂဟဏိကောတိ၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော-ဟူသည်ကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဏ္ဏား၏။
မာတု ဂဟဏိ၊ အမိ၏ဝမ်းတိုက်သည်။ သံသုဒ္ဓါ၊ ယောက်ျားတပါးနှင့်မစပ်
ယှက်သဖြင့် စင်ကြယ်၏။ ကုစ္ဆိ၊ ဝမ်းသည်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ “သမဝေပဂိကိနိယာ ဂဟဏိယာ”တိ ဧတ္ထ ပန၊ သမ-
ဝေပဂိကိနိယာ ဂဟဏိယာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌ကား။ ကမ္မဇတေဇောဇာတု၊
ကမ္မဇတေဇောဇာတ်ကို။ ဂဟဏိတိ၊ ဂဟဏိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂ်ဂါတိ ဧတ္ထ၊ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂ်-
ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ပိတု ပိတာ၊ အဖ၏အဖသည်။ ပိတာမဟော၊ ပိတာမဟ-
မည်၏။ ပိတာမဟဿ၊ အဘိုး၏။ ယုဂံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်တည်း။ ပိတာ-
မဟယုဂံ၊ အဘိုး၏ အသက်အတိုင်းအရှည်။ ယုဂန္တိ (ဣမိနာ)၊ ယုဂ်-ဟူသော
ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊
ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤ ယုဂ်-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ အဘိလာပမတ္တမေဝ၊
သဒ္ဓါမျှသာလျှင်တည်း။ အတ္ထတော ပန၊ အနက်အားဖြင့်ကား။ ပိတာမဟော-
ယေဝ၊ အဘိုးသည်ပင်လျှင်။ ပိတာမဟယုဂံ၊ ပိတာမဟယုဂ်-မည်၏။ တဿော၊
ထိုအဘိုးမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ သးဗ္ဗပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗပုရိသ၊
ရှေး၌ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ကို။ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ပိတာမဟ-သဒ္ဓါ
ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။
သတ္တမော၊ ခုနစ်ဆက်မြောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ
၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ စင်ကြယ်သော အမိဝမ်း
တိုက်ရှိ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဇာတိဝါဇေန၊ အမျိုးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော
စကားကြောင့်။ အက္ခိတ္တော၊ ဇာတ်ပယ်အပ်။ အနုပက္ကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေး၊ မကဲ့ရဲ့
အပ်။ ဣတိ (ဣမံ-အတ္ထံ)၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒေသတိ၊ ပြ၏။ အက္ခိတ္တော-
တိ၊ အက္ခိတ္တော-ဟူသည်ကား။ “ဧဝံ၊ ဤသို့ကို။ အပနေထ၊ ပယ်ကုန်

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။

လော၊ ဣမိနာ၊ ဤသုဋ္ဌိ၊ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 အက္ခိတ္တော၊ မပယ်အပ်။ အနုပက္ကုဋ္ဌောတိ၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော-ဟူသည်ကား။ န
 ဥပက္ကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေး၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ အက္ကောသံ ဝါ၊ ဆဲရေးခြင်းသို့လည်းကောင်း။
 နိန္ဒံ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသို့လည်းကောင်း။ န ပတ္တပုဗ္ဗော၊ မရောက်စဖူး။ ကေန ကာ-
 ရဏန၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ (အက္ကောသံ ဝါ၊ ဆဲရေးခြင်း
 သို့ လည်းကောင်း။ နိန္ဒံ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသို့ လည်းကောင်း။ န ပတ္တပုဗ္ဗော၊
 မရောက်ဖူးသနည်း။) ? ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။)
 ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားကြောင့်။ (အက္ကောသံ ဝါ၊ ဆဲရေး
 ခြင်းသို့ လည်းကောင်း။ နိန္ဒံ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသို့လည်းကောင်း။ န ပတ္တပုဗ္ဗော၊
 မရောက်စဖူး။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အခြေတည်း။) “ဣတိ-
 ပိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဧသော၊ ဤပုဏ္ဏားသည်။ ဟိန-
 ဇာတိကော၊ ယုတ်သောအမျိုးရှိ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့သဘော
 ရှိသော။ ဝေနေန၊ ကောင်းကြောင့်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အက္ကော၊
 အနက်တည်း။

အဇ္ဈာယကောတိ ဣဒံ၊ အဇ္ဈာယကော-ဟူသော ဤစကားသည်။ “ဝါ-
 သေဌ၊ ဝါသေဌ။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န
 ဈာယန္တိ၊ ဈာန်မရှုကုန်။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည်။ န ဈာယန္တိ၊ ဈာန်မရှုကုန်။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အဇ္ဈာယကာ
 အဇ္ဈာယကာကေဝ၊ အဇ္ဈာယကာ အဇ္ဈာယကာ ဟူ၍သာလျှင်။ တတိယံ၊ သုံးခု
 မြောက်သော။ အက္ခရံ၊ အက္ခရာသည်။ ဥပနိဗ္ဗုတ္တံ၊ အနီး၌ဖြစ်စေအပ်၏။”
 ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမကပ္ပိကကာလေ၊ ကမ္ဘာဦးကာလ၌။ ဈာနဝိရဟိတာနံ၊
 ဈာန်မှကင်းကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဝရဟဝစနံ၊ ကဲ့ရဲ့ကြောင်း
 ဖြစ်သော စကားသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုမှကား။ တံ၊ ထိုကဲ့ရဲ့
 ကြောင်းဖြစ်သော အဇ္ဈာယက-ဟူသောစကားကို။ အဇ္ဈာယတိ၊ သရဇ္ဈာယ
 တတ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အဇ္ဈာယကော၊ အဇ္ဈာယက-မည်၏။
 မေန္တံ၊ ပေဒင်တို့ကို။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ပြန်တတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အတ္တေန၊ ဤ
 သို့သောအနက်ဖြင့်။ ပသံသာဝစနံ၊ ချီးမွမ်းကြောင်းဖြစ်သော စကားကို။

၁။ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော= (ဆဋ္ဌ)
 ၂+၂။ နိဿယမူဟောင်းတွင်=န ဒါနိဒေ အဇ္ဈာယန္တိ-ဟု တစ်ဝါကျသာရှိသည်။
 ၃။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော= (နိဿယမူဟောင်း)၌ ၃-၇၀-ရှုပါ။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၀၇

ကတော၊ ပြု၍။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ မန္တေ၊ မေဒင်တို့ကို။ ခာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ မန္တဓရော၊ မန္တဓရ-မည်၏။

တိဏ္ဍံ ဝေဒါနန္တိ၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ-ဟူသည်ကား။ ဣရုဗ္ဗေယဇုဒဗ္ဗဒသ-ဗေ-
ဗ္ဗဒါနံ၊ ဣရုဗေဒင်္ဂ၊ ယဇုဗေဒင်္ဂ၊ သာမဗေဒင်္ဂတို့ကို။ သြဋ္ဌပဟတကရဏဝေဒါနံ၊
နှုတ်ခမ်း၌ ထိခိုက်သည်ကိုပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါရံ၊ ငမ်းတဘက်သို့။
ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ပါရဂူ၊ ပါရဂူမည်၏။
နိဿဏ္ဍုနာမ၊ နိဿဏ္ဍုကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း။ ကေဋ္ဌုဘေဒ၊ စ၊ ကေဋ္ဌုဘ-
ကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း။ သဟ၊ ယကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သနိဿဏ္ဍု-
ကေဋ္ဌုဘာနံ၊ နိဿဏ္ဍုကျမ်း၊ ကေဋ္ဌုဘ ကျမ်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ နိဿဏ္ဍု
နာမ၊ နိဿဏ္ဍုကျမ်းမည်သည်ကား။ နိဿဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ၊ နိဿဏ္ဍုမည်သော
သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၏။ ဝေဝစနပ္ပကာသကသတ္တံ၊ ဝေဝစနရိယာယံကိုပြုလတ်
သော ကျမ်းတည်း။ ကေဋ္ဌုတန္တိ၊ ကေဋ္ဌုတံ-ဟူသည်ကား။ ကိရိယာကပ္ပဝိ-
ကပ္ပေါ၊ အထူးထူးအပြားပြားကြံအပ်သော နှုတ်မြှက်ခြင်း-အရှေ့သော အမှု
အရာကို ကြံကြောင်းဖြစ်သော။ ကဝိနံ၊ ပညာရှိတို့အား။ ဥပကာရာဝဟံ၊
ဇဲကျေးဇူးပြုခြင်းကိုဆောင်တတ်သော။ သတ္တံ၊ ကျမ်းတည်း (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၄၆) အက္ခ-
ရပုဏ္ဏားန၊ အက္ခရပုဏ္ဏားကျမ်းနှင့်။ သဟ၊ ယကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
သကုရပုဏ္ဏာဒါနံ၊ အက္ခရပုဏ္ဏာဒါနကျမ်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ အက္ခရပုဏ္ဏာ-
ဒေါတိ၊ အက္ခရပုဏ္ဏာဒေါ-ဟူသည်ကား။ သိက္ခာ၊ စ၊ သိက္ခာကျမ်းသည်လည်း
ကောင်း။ နိရုတ္တိ၊ စ၊ နိရုတ္တိကျမ်းသည်လည်းကောင်း။ ဣတိဟ၊ ဣပ္ပမာနန္တိ၊
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ-ဟူသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုဗေဒင်သုံးပုံတို့အား။ အာ-
ယဗ္ဗဏဝေဒံ၊ အာယဗ္ဗဏဗေဒင်ကို။ စတုတ္ထံ၊ လေးဆင့်မြောက်သည်ကို။ ကတော၊
ပြု၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ အာသ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဣဟ၊ ဤလောက၌။ အာသ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဤဒိသဝစနပဋိသံ-
ယုတ္တော၊ ဤသို့သဘောရှိသော စကားနှင့်စပ်သော။ ပုရာဏကယာသင်္ခါတော၊
စကားဟောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ခတ္တဝိဇ္ဇာသင်္ခါတော၊
ခတ္တဝိဇ္ဇာ-ဟုဆိုအပ်သော။ ပဉ္စမော၊ ငါးဆင့်မြောက်ဖြစ်သော။ ဣတိဟာ-
သော၊ ဣတိဟာသကျမ်းသည်။ အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။
ဣတိဟာသပဉ္စမာ၊ ဣတိဟာသပဉ္စမ-မည်ကုန်၏။ ဧတသံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ၊

၁၁။ နိဿဏ္ဍုတိ နာမနိဿဏ္ဍုရုက္ခာဒီနံ = (ဆဋ္ဌ) ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၀၊ ၈-ဋ္ဌ ၃-၂၄၉ ရှပါ
၂။ ဥပကာရာယ = (ဆဋ္ဌ)

ထို ဣတိဟာသ-ကျမ်းလျှင် ငါးဆင့်မြောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒါနံ၊ ဗေဒင်
ကျမ်းတို့၏။

ပဒဉ္စ၊ လေးပါးသောပုဒ်၊ ငါးပါးသောပုဒ်ကို လည်းကောင်း။ တဒဝသေသံ၊
ထိုပုဒ်မှ ကြွင်းသော။ ဗျာကရဏဉ္စ၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း၏ ဒု. နက်ကိုလည်း
ကောင်း။ အဓိယတိ၊ သရဇ္ဈာယ်တတ်၏။ ဝေဒေတိ စ၊ သိလည်းသိတတ်၏။ ဣတိ
(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ပဒကော၊ ပဒက-မည်၏။ ဝေယျာကရဏော၊ ဝေယျာ-
ကရဏ-မည်၏။ ဝိဘဏ္ဍဝါဒသတ္ထံ၊ ပညာရှိတို့၏စိတ်နှလုံးကို တုန်လှုပ်စေတတ်
သော အယူဝါဒကိုပြတတ်သော ကျမ်းကို။ လောကဿတိ၊ လောကဿတ-ဟူ
၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ မဟာပုရိသလက္ခဏန္တိ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏံ-ဟူသည့်
ကား။ မဟာပုရိသာနံ၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရားအစရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လက္ခဏဒီပကံ၊ လက္ခဏာကိုပြတတ်သော။ ဒွါဒသ-
သဟဿဂန္ထပမာဏံ၊ တသောင်းနှစ်ထောင် ကုန်သော ကျမ်းလျှင် အတိုင်း
အရှည်ရှိသော။ သတ္ထံ၊ ကျမ်းတည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် မဟာပုရိသလက္ခဏာ
ကျမ်း၌။ သောဠသသဟဿ ဂါတာပဒပရိမာဏာ၊ တသောင်း ခြောက်
ထောင်သော ဂါထာပဒလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ၊
ဘုရားဗေဒင်တို့ မည်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်
ဗုဒ္ဓမန္တာ-မည်သော မဟာပုရိသ လက္ခဏာကျမ်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ “ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤသို့သော လက္ခဏာနှင့်။ သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်
စုံကုန်သောသူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါ နာမ၊ ဘုရားတို့မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ ဣမိနာ(လက္ခဏေန)၊ ဤသို့သောလက္ခဏာနှင့်။ (သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်
စုံကုန်သော သူတို့သည်။) ပဇ္ဇေက ဗုဒ္ဓါ(နာမ)၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါ-မည်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော(နာမ)၊ အဂ္ဂ
သာဝက-မည်ကုန်သည်။ အသီတိ မဟာသာဝကော (နာမ)၊ အသီတိမဟာသာ
ဝက-တို့မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓမာတာ (နာမ)၊ ဘုရားမယ်
တော်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓ ပိတာ(နာမ)၊ ဘုရားမည်းတော် မည်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂပဋ္ဌာကာ (နာမ)၊ မြတ်သော အလုပ်အကျွေး
မည်ကုန်သည်။ အဂ္ဂပဋ္ဌာယိကာ (နာမ)၊ မြတ်သောအလုပ်အကျွေးမိန်းမ
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤသို့သော လက္ခဏာနှင့်။
သမန္တာဂတာ၊ ပြည့်စုံသောသူသည်။) စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရတနာကို လည်စေတတ်
သော။ ဣဇာ(နာမ)၊ မင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ အယံ ဝိသေသော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-မြာဟုံဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁၉

ဤသို့သောအထူးကို။ ဤယတိ၊ သိအပ်၏။ အနဝယောတိ၊ အနဝယော-ဟူသည့်
ကား။ ဣမေသု လောကဿတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ ဤ လောကဿတ
ကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌။ အနုနော၊ ယေုတ်သည်။ ပရိပူရကဒရီ၊
ပြည့်စုံခြင်းကိုပြုလေ့ရှိသည်။ အဝယော၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝယော နာမ၊
အဝယော-မည်သည်ကား။ ယော၊ အကြွင်းသို့သည်။ ဝာနိ၊ ထို လောကဿတ
ကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့ကို။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဂန္ထတော စ၊ ကျမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သန္တာရေတုံ၊
ကောင်းစွာတည်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (သော၊ ထိုသူသည်။
အဝယော နာမ၊ အဝယ-မည်၏။) အထ၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ အနဝယောတိ
(ပဒသ)၊ အနဝယော-ဟူသောပုဒ်ကို။ အနု အဝယော (တိ-ပဒေစ္ဆဒေါ)၊
အနု+အဝယော-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ သန္တိဝသေန၊
သန္တိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥကာရလေဒုပေါ၊ ဥအက္ခရာ၏ ကျေခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏။ အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဝယော၊ ယေုတ်။ ပရိပူဏ္ဏသိပ္ပေါ၊ ပြည့်စုံ
သော အတတ်ရှိ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

တေန ဟိတိ ဣဒံ၊ တေန ဟိ-ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အာယာစန္ဒံ၊ တောင်းပန်သော။ နံ၊ ထို တိကဏ္ဍ အမည်ရှိသော
ပုဏ္ဏားကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဿ၊ ထို တိကဏ္ဍ-အမည်ရှိ
သောပုဏ္ဏားအား။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ကထေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်း ငှာ။ ကာလော၊
အခါတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတုဒ၊ သိ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟဿ၊
ထို တေန ဟိ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ -ယသ္မာ၊ အကြွင်းကြွင်း။
မံ၊ ငါ့ကို။ အာယာစသိ၊ တောင်းပန်၏။ တသ္မာ၊ ထုံကြွင်း။ သုဏ္ဏဟိ၊ နာ
သော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (အတ္ထော၊ အနက်တည်း။) ဝိဝိဇ္ဇေဝ
ကာဗေဟိတံအဒိ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာဗေဟိ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (ယော၊ ငါသည်။) ဝိတ္တာရိတမေဝ၊ ချဲ့အပ်သည်သော လျှင်တည်း။
ဣဓ ပန၊ ဤ မနောရထပူရဏိ-အမည်ရှိသော အင်္ဂုတ္တရတိကနိကာယအဋ္ဌကထာ
၌ကား။ ဧတံ၊ ဤဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာဗေဟိ-အစရှိသော စကားကို။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်
သော။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ ဝိဇ္ဇာတို့၏။ ပုဗ္ဗဘဂဝန္တိပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော
အကျင့်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိ

အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်
 သော။ ဝိဇ္ဇာနံ၊ ဝိဇ္ဇာတို့၏။ 'အနုပဒဝဏ္ဏနာ စေဝ၊ အစဉ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏အဖွင့်
 ကို လည်းကောင်း။ ဘာဝနာနယော စ၊ ပွားစေရာသောနည်းကိုလည်းကောင်း။
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္ထာရိတောဝ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသည်
 သာလျှင်တည်း။

ပဌမာ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ပဌမာ ဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်
 ၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ပဌမာ၊ ပထမ-မည်၏။ ဝိဒိတကရဏဌေန။
 ထင်သည်ကို ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။ ကိံ၊
 အဘယ်ကြောင့်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသနည်း?။ (ဣတိ-အယံ၊
 ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) ပုဗ္ဗေနိဝါယံ၊ ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာ
 အစဉ်ကို။ (ဝိဒိတံ၊ ထင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
 ဝိသုဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။) အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ တသေဝပုဗ္ဗေ-
 နိဝါသယ၊ ထို ရှေး၌နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကိုပင်လျှင်။ အဝိဒိတကရဏဌေန၊
 ထင်သည်ကို မပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တပုဋိစ္ဆာဒကော၊ ထိုရှေး၌
 နေဖူးသောခန္ဓာအစဉ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ မောဟော၊ မောဟကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆို
 အပ်၏။ တမောတိ၊ တမော-ဟူသည်ကား။ သေဝ မောဟော၊ ထို ရှေး၌နေဖူး
 သော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကိုပင်လျှင်။ ပုဋိစ္ဆာဒကဌေန၊
 ဖုံးလွှမ်းတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ တမောတိ၊ တမ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ အာလောကောတိ၊ အာလောကော-ဟူသည်ကား။ သာယေဝ ဝိဇ္ဇာ၊ ထို ပုဗ္ဗ
 နိဝါသာနုဿတိ-ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိဇ္ဇာကိုပင်လျှင်။ ဩဘာသကရဏ-
 ဌေန၊ ပြုအပ်သော အရောင်အလင်း ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်။
 အာလောကောတိ၊ အာလောကောဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာတိ၊
 ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ-ဟူသော။ အယံ၊ ဤသဒ္ဓါသည်။ (ဌ၊ ဒု-၁၄၇)၊ အတ္ထော၊
 လိုအပ်သောအနက်ရှိသော သဒ္ဓါဟည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။
 ပသံသာဝစနံ၊ ချီးမွမ်းကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ-အစရှိသော ပါဌ်၌။ ယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာ
 ခြင်းကို။ (ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။) ဇာယ၊ ထို
 ယောဂီဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဟု
 ဆိုအပ်သော ဝိဇ္ဇာကို။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထို
 ယောဂီဖြစ်သော ရဟန်းအား။ အဓိဂတာယံ၊ ရအပ်သော။ ဝိဇ္ဇာယံ၊ ပုဗ္ဗေနိ-

၁-၁။ အဓိဂတဝိဇ္ဇာယံ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပုဒ်သံက] (၆) ၁-မြာဟံဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၂၁

ဝါသာနုဿတိညဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။
ဝိဟတာ၊ ကင်း၏။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျောက်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။
ဝိဟတာ၊ ကင်းသနည်း။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျောက်သနည်း။) ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်
ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။
ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဝိဟတာ၊
ကင်း၏။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျောက်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေ
တည်း။) ဣတရသ္မိံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပဒေသယပိ၊ တမော ဝိဟတော၊
အာလောကော ဥပ္ပန္နော-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊
ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ယထာတန္တိ ဧတ္ထ၊ ယထာတံ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ ယထာတံ
(ဣဒံ)၊ ယထာ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ဩဗ္ဗေ၊ ဥပမာတည်း။ တန္တိ(ဣဒံ)၊
တံ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ သတိယာ၊
သတိနှင့်။ အဝိပ္ပဝါသေန၊ မကင်းခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့
သည်ဖြစ်၍။ ဝီရိယာတာပေန၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လုံ့လဖြင့်။
အာတာပိနော၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာယေ
စ၊ ကိုယ်၌လည်းကောင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌လည်းကောင်း။ အနုပေက္ခ-
တာယ၊ ငဲ့ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိတတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်
သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပေသိတတ္တဿ၊ ကိုယ်အသက်ကိုမငဲ့မူ၍ နိဗ္ဗာန်သို့စေ
လွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဣဒံ(အယံ-အဓိပ္ပာယ်ော)၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-
ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။-အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်
၍။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။
ပဟိတတ္တဿ၊ ကိုယ်အသက်သို့မငဲ့မူ၍ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဝိဟညေယျ
ယထာ၊ ပျောက်ရာသကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ဖြစ်ရာ
သကဲ့သို့။ တမော၊ အမှိုက်သည်။ ဝိဟညေယျ ယထာ၊ ကင်းရာသကဲ့သို့။
အာလောကော၊ အလင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝေဝ၊
ဤအတူသာလျှင်။ တဿ၊ ထို ယောဂီဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာ
သည်။ ဝိဟတာ၊ ကင်း၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်၏။ တမော၊ အမှိုက်
သည်။ ဝိဟတော၊ ကင်း၏။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။
တေဿ^၁ ပဓာနာနုယောဂဿ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်

၁။ တေဿ တေန=(ဆဋ္ဌ)

အား။ အနုရူပမေဝ။ လေ့ဘက်ပတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလံ။ အကျိုးကို။ လဒ္ဓံ။ ရအပ်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သိအပ်၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

စုတပပါတကထာယံ၊ စုတပပါတကထာ၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။) ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဝိဇ္ဇာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသည်။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ စုတိပဋိသန္ဓိပုဂ္ဂိုလ်စွာဒိကာ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

တတိယဝိဇ္ဇာယ၊ တတိယဝိဇ္ဇာ၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။) သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ (ဣဒိနာ)၊ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ-ဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ ဝိပဿနာ-ပါဒကံ၊ ဝိပဿနာ၏အခြေဖြစ်သော။ စတုတ္ထဈာနစိတ္တံ၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အာသဝါနံ ခယဉာဏယတိ၊ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ-ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏတ္ထာယ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂကို။ အာသဝဝိနာသနတော၊ အာသဝေါတရားတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ အာသဝါနံ ခယောတိ၊ အာသဝါနံ ခယော-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာဇေတိတိ၊ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာ-မေတိ-ဟူသည်ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို။ အဘိနိဟရေတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဝေမာဒီသု၊ သော ဣဒံ ဒုက္ခ-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။) ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသာတည်း။ ဣတော၊ ဤတဏှာမှတစ်ပါးသော တေတူကတရားသက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ သရသ-

ဒုယတိပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၂၃

လက္ခဏပုဋ္ဌိဝေဓေန၊ မိမိသဘောဟု ဆိုအပ်သော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အားလျော်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ တဿ စ ဒုက္ခဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ နိဗ္ဗတ္တိကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ “အယံ၊ ဤတဏှာသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အားလျော်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။) တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်ဟူသောအရပ်သို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေသံ၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့၏။ အပဝတ္တိံ၊ မဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထို နိဗ္ဗာန်ကို။ “အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အားလျော်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။) တဿ စ၊ ထို နိဗ္ဗာန်သို့လည်း။ သမ္ပပါပကံ၊ ရောက်စေတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ “အယံ၊ ဤ အရိယမဂ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သရသလက္ခဏပုဋ္ဌိဝေဓေန၊ မိမိသဘောဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အားလျော်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဧဝံ (ဣမိနာ-စေနက္ခမေန)၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဣဒံ ဒုက္ခံ-အစရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ ဒဿေတု၊ ပြဘော်မှုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကိလေသဝသေန၊ အာသဝေါဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြဘော်မှုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣမေ အာသဝါတိအာဒိံ၊ ဣမေ အာသဝါ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တဿ၊ သိသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿန္တဿ၊ မြင်သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂီဖြစ်သော ရဟန်းအား။ သဟ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်တကွ။ ကောဋိပ္ပတ္တံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ကထေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ကမာသဝါတိ၊ ကမာသဝါ-ဟူသည်ကား။ ကမာသဝတော၊ ကမာသဝဓမ္မံ၊ ဝိမုစ္စတိတိ ဣမိနာ၊ ဝိမုစ္စတိ-

ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ မဂ္ဂက္ခဏံ၊ မဂ်ဇာတိ။ ဒေသတိ၊ ပြစ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဇာတိ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အာသဝေါ၊ အာသဝေါတရားမှ။ ဝိမုတ္တတိ၊ လွတ်ဆဲမည်၏။ (ဌ၊ ဒု-၁၄၈) ဗလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ဇာတိ။ အာသဝေါတရားမှ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏန္တိ ဣမိနာ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို။ ဒေသတိ၊ ပြစ်၏။ ခိဏာ၊ ဇာတိတိအာဒိဟိ၊ ခိဏာ၊ ဇာတိ- ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏။ ဘူမိံ၊ ဖြစ်ရာကို။ ဒေသတိ၊ ပြစ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဟေန ဉာဏန၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်။ သော၊ ထိုကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတမာ၊ အဘယ်သို့ ဆတော့ရှိသော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်သနည်း။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နံ၊ ထိုကုန်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိသနည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။) အဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ န ခိဏာ၊ မကုန်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌ပင်လျှင်။ ခိဏတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ န ခိဏာ၊ မကုန်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။) အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ ဝါယာမာဘာဝတော၊ အားထုတ်ခြင်း၏ မရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ န ခိဏာ၊ မကုန်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။) ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အားဖြင့် ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏ ။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကစတုပဉ္စဝေါကာရတဝေသု၊ ဧကဝေါကာရတဝ၊ စတုဝေါကာရတဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရတဝတို့၌။ ဧကစတုပဉ္စက္ခပ္ပဘေဒါ၊ တစ်ပါးသောခန္ဓာ၊ လေးပါးသောခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာ အပြားရှိသော။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင် ပဋိသန္ဓေသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ ဇာတိ၊ ထို ပဋိသန္ဓေသည်။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပ္ပါဒေမ္မဘံ၊ တပန်မဖြစ်စေခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇေနန၊ ထောက်သဖြင့်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ တံ၊ ထို

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြဟ္မာဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၂၅

ကုန်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေကို။ သော၊ ထို ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်းဖြင့်။ ပဟိနကိလေသော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ ကိလေသာဘာဝေ၊ ကိလေသာ၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) ဝိဇ္ဇမာနမှ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုမဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။

ဝုသိကန္တိ၊ ဝုသိတံ-ဟူသည်ကား။ ဝုတ္တံ ပရိဝုတ္တံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ စရိတံ၊ ကျင့်အပ်ပြီ။ နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ပြီ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန၊ ကောင်းသောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကို။ ဝသန္တိ နာမ၊ ကျင့်သုံးဆဲမည်ကုန်၏။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝုတ္ထဝါသော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ရှိသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနောမိမိ၏။ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ “ဗြဟ္မစရိယံ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ကတံ ကရဏီယန္တိ၊ ကတံ ကရဏီယံ-ဟူသည်ကား။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စေသု၊ သစ္စာတို့၌။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ မဂ်တို့ဖြင့်။ ပရိညာပဟာနသစ္စိကိရိယဘာဝနာဝသေန၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ ငယ်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ ပွားစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သောဠသဝိဓမ္မိ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကိစ္စံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပိတံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာဒယော၊ ကောင်းသောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်

၁-၁။ အာယတိအပ္ပဋိသန္ဓိကံ=(ဆဋ္ဌ)
....ဘာဝနာဘိသယဝသေန=(ဆဋ္ဌ)

တို့သည်။ တံ ကိစ္ဆံ။ ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို။ ကရေန္တိ။ ပြု
 ကုန်ဆဲ။ ခိဏာသဝေါ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကဘကရဏိယော။ ပြုအပ်ပြီး
 သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စရှိသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 သော၊ ထိုကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏။ ကရဏိယံ၊ ပြုဖွယ်ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို။
 ပစ္စဝေက္ခန္ဓာ၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ “ကရဏိယံ၊ ပြုဖွယ်ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်
 ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီး” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊
 အပြားအားဖြင့်သိ၏။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယ-ဟူသည်
 ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ဣတ္ထဘာဝါယ၊ ဤသို့သောအပြားဟုဆိုအပ်သော တစ်
 ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စအဖြစ်ငှာ။ ဧဝံ သောဠသဝိမဂ်ကိစ္စဘာဝါယ၊
 ဤသို့ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိသော မဂ်ကိစ္စအဖြစ်ငှာ။ ဝါ၊ တနည်း
 ကား။ ကိလေသက္ခယာယ၊ ကိလေသာတို့၏ကုန်ခြင်းငှာ။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊
 မဂ်ကိုပွားစေခြင်း ကိစ္စသည်။ ဧမ၊ ငါ့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာ-
 နာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အတ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဣတ္ထတ္တာယာတိ၊
 ဣတ္ထတ္တာယ-ဟူသည်ကား။ ဣတ္ထဘာဝဘော၊ ဤသို့သောအပြားဟုဆိုအပ်သော
 ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောခန္ဓာအစဉ်မှ။ ဣမသ္မာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဧဝံပကာ-
 ရာ၊ ဤသို့သောအပြားဟုဆိုအပ်သော ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောခန္ဓာအစဉ်မှ။ ဣဒါနိ၊
 ယခုအခါ၌။ ဝတ္တမာနက္ခန္ဓသန္တာနာ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်မှ။ အပရံ၊
 တပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မယံ၊ ငါ့
 အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (စရိမကတ္တဘာဝသင်္ခါတာ၊ အဆုံးဖြစ်သော အတ္တဘော
 ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။) ဣဒမပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်
 ကား။ ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဆိန္နမူလကာ၊ ပြတ်
 ပြီးသောအမြစ်ရှိကုန်သော။ ရုက္ခာဝိယ၊ သစ်ပင်တို့ကဲ့သို့။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်
 ၏။ ဘေ၊ ထို ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ စရိမကဝိညာဏနိရောဓေန၊ အဆုံး
 ဖြစ်သော စုဘိစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါ-
 နော၊ စွဲလမ်းရာ မှီရာမရှိသော။ ဇာတဝေဒေါဝိယ၊ မီးကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာယိယန္တိ၊
 ငြိမ်းကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဣမ၊ ဤ
 အာသဝက္ခယဉာဏ်၌။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဝိဇ္ဇာ၊
 အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသည်။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာ
 ဟူသည်ကား။ စတုသစ္စပုဂ္ဂိုလ္လာဒိကာ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဖုံးလွှမ်းတတ်

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၂၇

သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်
ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အနုစွာဝစသီလဿာတိ၊ အနုစွာဝစသီလဿ-ဟူသည်ကား။ ယဿ၊ အကြင်
ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။
ကာလေန၊ ရံခါ။ ဝခုတိ၊ ပွား၏။ သော၊ ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥစွာဝစ-
သီလော နာမ၊ မြင့်ချည်-ယုတ်ချည်ဖြစ်သော သီလရှိသည် မည်သည်။ ဟော-
တိ၊ ဖြစ်၏။ ခဏာသဝဿ ပန၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ကား။ သီလံ၊ သီလသည်။
ကေန္တဝစိုတမေဝ၊ စင်စစ် ပွားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ သော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုစွာဝစသီလော နာမ၊ မြင့်ချည်-
ယုတ်ချည်ဖြစ်သော သီလရှိသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၄၉)
ဝသီဘူတန္တိ၊ ဝသီဘူတံ-ဟူသည်ကား။ ဝသီပုတ္တံ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်၏။
သုသမာဟိတန္တိ၊ သုသမာဟိတံ-ဟူသည်ကား။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာသမာဟိတံ၊
ထားအပ်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံ၌။ သုဋ္ဌပိတံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏။ ဓီရန္တိ၊
ဓီရံ-ဟူသည်ကား။ ဓိတိသမ္ပန္နံ၊ တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ မစ္စုဟာယိနံ၊
နန္တိ၊ မစ္စုဟာယိနံ-ဟူသည်ကား။ မစ္စု၊ သေခြင်းလည်းကို။ ဇဟိတော၊ စွန့်၍။
ဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနန္တိ၊ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊
ဝပ်သိမ်းကုန်သော။ ငါပဓမ္မေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဇဟိတော၊ စွန့်၍။ ဋ္ဌိတံ၊
တည်သော။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဗုဒ္ဓံ-ဟူသည်ကား။ စတုသစ္စဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါးတရား
ကို သိတတ်သော။ အန္တိမဒေဟိနန္တိ၊ အန္တိမဒေဟိနံ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗမစ္ဆိမ-
သရီရဓာရိနံ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဖြစ်သော ကိုယ်ကို ဆောင်တတ်သော။ တံ၊
နမဿန္တိ၊ ဂေါတမန္တိ၊ တံ နမဿန္တိ၊ ဂေါတမံ ဟူသည်ကား။ တံ ဂေါတမ-
ဂေါတ္တံ၊ ထိုဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဗုဒ္ဓသဘဝကား၊ မြတ်စွာ
ဘုရား တပည့်သားတို့သည်။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။
ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကောပိ၊ တပည့်သားသည်
လည်း။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမမည်၏။ တံ ဂေါတမံ၊ ထို ဂေါတမမြတ်စွာ
ဘုရား၏ အနွယ်ဖြစ်သော တပည့်သားအပေါင်းကို။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့
တို့သည်။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ဟူသည်ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ နိဝုတ္တကုန္တ-
ပရမ္မရံ၊ နေပူးသော ခန္ဓာအဆက်ဆက်ကို။ ယောဝေတိတိ၊ ယောဝေတိ-ဟူသည့်
ကား။ သော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝေတိ အဝဂစ္ဆတိ၊ သိတတ်၏။ ယော-
ဝေဒိတိပိ၊ ယောဝေဒိ-ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဝေ-

ဒိတံ ပါဏဋ္ဌံ၊ လင်ရှားသည့်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိတိ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ-ဟူသည်ကား။ ဆ ကာမာဝစရေ စ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် တို့ကိုလည်းကောင်း။ နဝ ဗြဟ္မလောကေ စ၊ ကိုးထပ်သော ဗြဟ္မာပြည်တို့ကို လည်းကောင်း။ စတ္တာရော အပါယေ စ၊ အပါယ်လေးတံတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဇာတိက္ခယံ ပတ္တောတိ၊ ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော-ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ အဘိညာဝေ ဝိသိတောတိ၊ အဘိညာဝေ ဝိသိတော-ဟူသည်ကား။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ ကိစ္စဝေဝိသာနေန၊ ကိစ္စ၏ပြီးဆုံးခြင်းဖြင့်။ ဝေဝိသော၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ မုနိတိ၊ မုနိ-ဟူသည်ကား။ မောနေယျေန၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ကာယသုစရိုက် စင်ကြယ်သော တရားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ခိဏာသဝမုနိ၊ ရဟန္တာဟုဆိုအပ်သော ရဟန်းသည်။ တောဟိတိ၊ တောဟိ-ဟူသည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာဟိ၊ ညွှန်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏာ၊ ဒီဟိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နညံ လပိတလာပနန္တိ၊ နညံ လပိတ-လာပနံ-ဟူသည်ကား။ အညော၊ တပါးသော။ ယော ပန၊ အကြင်သူသည် ကား။ တေဝိဇ္ဇောတိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိ၏ဟူ၍။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သောသူတို့ သည်။ လပိတဝစနမတ္တမေဝ၊ ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှကိုသာလျှင်။ လပတိ၊ ပြောဆို၏။ တံ၊ ထို တေဝိဇ္ဇာဟူ၍ သူတပါးတို့သည် ပြောဆိုအပ်သော စကား မျှကို ဆိုတတ်သောသူကို။ တေဝိဇ္ဇောတိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသောသူ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ အတ္ထပစ္စက္ခတော၊ မိမိ မျက်မှောက် အားဖြင့်။ ဉာတွာ၊ သိ၍။ ပရဿပိ၊ သူတပါးအားလည်း။ တိဿော၊ သုံးပါး ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာတို့ကို။ ကထေန္တမေဝ၊ ပြောဆိုနိုင်သောသူကိုသာလျှင်။ တေဝိဇ္ဇောတိ၊ တေဝိဇ္ဇော-ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော် မူ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကလန္တိ၊ ကလံ-ဟူသည်ကား။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ နာဂ္ဂတိတိ၊ နာဂ္ဂတိ-ဟူသည်ကား။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏော၊ တိကဏ္ဍအမည်ရှိ သော ပုဏ္ဏားသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကထာယ၊ စကားတော် ၌။ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍။ ပသန္နာကာရံ၊ ကြည်ညိုသောသူတို့သည် ပြုအပ်သောကိစ္စကို။ ကရောန္တော၊ ပြု၍။ အဘိက္ကန္တန္တိအာဒိ၊ အဘိက္ကန္တံ-ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

ဒုတိယပုဒ်သက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၉

၉-ဇာဏသောသဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌။ ယဿဿတိ၊ ယဿဿ-ဟူသည်ကား။
 ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ယညောတိအာဒိသု၊
 ယညော-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေ၊ ဤသို့သော
 နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။) ယဇိတဗျော၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊
 ထိုကြောင့်။ ယညော၊ ယည မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ ယည-ဟူသောအမည်သည်။
 ဒေယျဓမ္မဿ၊ ပေးအပ်သောလူဖွယ်ဝတ္ထု၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ သဒ္ဓန္တိ၊ သဒ္ဓိ-
 ဟူသည်ကား။ မတကတတ္တံ၊ သူသေတို့အားရည်၍ ပေးအပ်သောထမင်းကို။
 တာလိပါကောတိ၊ တာလိပါကော-ဟူသည်ကား။ ဝရပုရိသနံ၊ မြတ်သော
 ယောက်ျားတို့အား။ ဒါတဗ္ဗယုတ္တံ၊ ပေးအပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်း
 ကို။ ဒေယျဓမ္မန္တိ၊ ဒေယျဓမ္မ-ဟူသည်ကား။ ဝုတ္တဒဝသေသံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်
 မှ ကြွင်းသော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဒေယျဓမ္မံ နာမ၊ ပေးအပ်သော
 ဝတ္ထုမည်သည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ တေဝိဇ္ဇေသု ဗြာဟ္မဏေသု ဒါနံ ဒေယျာတိ
 (ဣမိနာ)၊ တေဝိဇ္ဇေသု ဗြာဟ္မဏေသု ဒါနံ ဒေယျ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ ဒါနံ၊ ထိုအလှူဝတ္ထုကို။ တေဝိဇ္ဇေသု၊ ဗေဒင်သုံးပုံ
 ကိုတတ်သော ပုဏ္ဏားတို့၌။ ဒေယျံ၊ ပေးရာ၏။ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာဝ၊
 ဗေဒင်သုံးပုံကိုတတ်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်သာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟေတု၊ ခံယူခြင်းငှာ။
 ယုတ္တာ၊ သင့်ကုန်၏။ ဣတိ(ဣမံ-အတ္တံ)၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ
 ၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဧတ္ထံ၊ ဤ နဝသုတ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော
 အဋ္ဌမသုတ်၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ ဤသည်သာလျှင် နဝမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသော စကားရပ် အပြီးသတ်
 တည်း။

၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ သင်္ဂါရဝေ၊ သင်္ဂါရဝေ-ဟူသည်ကား။
 ဧဝံနာမကော၊ ဤသို့ သင်္ဂါရဝ-ဟူသော အမည်ရှိသော။ ဓုတဂဟနဂရေ၊
 ဓုတဂြိုဟ်ပြည်၌။ ဇိဏ္ဏပဋိသင်္ခရဏာစရကော၊ ဆွေးမြည့်သော ဆင်တင်းကုပ်
 အစရှိသည်ကို ပြုပြင်စီရင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အာယုတ္တကဗြာဟ္မဏော၊
 မင်း၏အမှုကိုစွဲ၍ အားထုတ်တတ်သော ပုဏ္ဏားတည်း။ ဥပသင်္ကမိတိ၊ ဥပသင်္က-

၈

မိ-ဟူသည်ကား။ ဘုတ္တုပါတရာသော၊ ထမင်း နံနက်စာစားပြီးသည်။ ဟုတော့၊
 ဖြစ်၍။ မဟာဇနပရိဝုဓဟံ၊ လူများအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ-
 သကမိ၊ ကပ်၏။ မယမဿုတိ၊ တွေ့၊ မယမဿု-ဟူသော ဤပါ၌။ (ဋ္ဌ၊
 ၃-၁၅၀) အဿုတိ(လူခံ)၊ အဿု-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ နိပါတေတ္တံ၊ နိပါတ်
 မျသာတည်း။ မယံ ဘော ဂေါတမ ပြာဟ္မဏာ နာမာတိ လူဒဗေဝ၊ မယံ ဘော
 ဂေါတမ ပြာဟ္မဏာ နာမ-ဟူသော ဤစကားသည်သာလျှင်။ အတ္တပဒံ၊ အနက်
 ရှိသောပုဒ်တည်း။ ယညံ ယဇာမာတိ၊ ယညံ ယဇာမ-ဟူသည်ကား။ ဗာဟိနသ-
 မဇယံ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော တံတ္တိတို့၏အယူ၌။ သဗ္ဗတုက္ကေန၊ အလုံး
 စုံလေးခုသော သတ္တဝါတို့၏အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဋ္ဌကေန၊ အလုံး
 စုံရှစ်ခုသော သတ္တဝါတို့၏အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသောဋ္ဌသကေန၊
 အလုံးစုံတစ်ဆယ့်ခြောက်ခုသော သတ္တဝါတို့၏အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။
 သဗ္ဗဒ္ဓတ္တံ သဿ၊ အလုံးစုံသုံးဆယ့်နှစ်ခုသော သတ္တဝါတို့၏အပေါင်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သဗ္ဗစတုသဋ္ဌိယာ၊ အလုံးစုံခြောက်ဆယ့်လေးခုသော သတ္တဝါတို့၏
 အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗသကေန၊ အလုံးစုံတစ်ရာသော သတ္တဝါတို့
 ၏ အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗပဉ္စသကေန၊ အလုံးစုံငါးရာသော
 သတ္တဝါတို့၏ အပေါင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဣတိ စ ဝေ၊ ဤသို့လည်း။ ပါ-
 ကသဘတပဋိသံယုတ္တော၊ သတ္တဝါတို့ကိုသတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော။ ယညော နာမ၊
 ယဇ်ပူဇော်ခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံလေးခုတို့၏
 အပေါင်းဖြစ်သော သတ္တဝါကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။
 ဝေ၊ ဤသို့ ယညံ ယဇာမ-ဟူသောစကားကို။ ပြာဟ္မဏာ၊ သင်္ဂါရဝ-
 အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ အနောသရီရိကန္တိ၊ အနောက-
 သာရီရိက-ဟူသည်ကား။ အနောသရီရသမ္ဘဝံ၊ များစွာသော ကိုယ်၌ဖြစ်
 သော။ ယဒိဒန္တိ၊ ယဒိဒိ-ဟူသည်ကား။ ယာ သော၊ အကြွင်းကောင်းမှုဟု
 ဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။ ယညာဓိကရဏန္တိ၊ ယညာဓိကရဏံ-ဟူသည်ကား။
 ယညကာရဏာ စ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်
 သော။ ယဇနကာရဏာ စ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်
 လည်း ဖြစ်သော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဟိ
 (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ကေသ္မိံ၊ တစ်ယောက်သော်သူသည်။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောသူ
 တို့အား။ ဒဒန္တေပိ၊ မိမိ ပေးသော်လည်းကောင်း။ ဒါပေန္တေပိ၊ သူတပါးကို
 ပေးစေသော်လည်းကောင်း။ ဗဟူသုပိ၊ များစွာဖြစ်သော သူတို့သည်လည်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၈-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၁

ဗဟုနံ၊ များစွာသော သူတို့အား။ ဒေန္တသုပိ၊ မိမိ ပေးကုန်သော်လည်း
ကောင်း။ ဒါပေန္တသုပိ၊ သူတပါးကိုပေးကုန်သော် လည်းကောင်း။
ပုညပဋိပဒါ၊ ကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။ အနေကသာရီရိကာ
နာမ၊ များစွာသော ကိုယ်၌ဖြစ်သည့်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို တစ်
ယောက်သောသူ၏ များစွာသောသူတို့အား မိမိပေးခြင်း-သူတပါးကိုပေး
စေခြင်း၊ များစွာသောသူတို့၏ များစွာသောသူတို့အား မိမိပေးခြင်း-သူတပါး
ကိုပေးစေခြင်းကို။ သန္ဓာယံ၊ ရည်ညွှန်း၍။ ဧတံ၊ ဤ အနေကသာရီရိကံ-ဟူ
သောစကားကို။ (ဗြာဟ္မဏန၊ သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။)
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တုယုဉ္စ၊ သင်အားလည်း။ ယဇာမိ၊ ပူဇော်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဝဒန္တဿာပိ၊ ဆိုသောသူ၏လည်းကောင်း။ တုဉ္စ၊ သင်သည်လည်း။
ယဇာဟိ၊ ပူဇော်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏာပေန္တဿာပိ စ၊ စေခိုင်းသော
သူ၏လည်းကောင်း။ (ပုညပဋိပဒါ၊ ကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။)
အနေကသာရီရိကာဝ၊ များစွာသောကိုယ်၌ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုသင်အားလည်းပူဇော်၏-ဟုဆိုသောသူ၏ ပူဇော်ခြင်း၊ သင်
သည်လည်းပူဇော်လော့ ဟုစေခိုင်းသောသူ၏ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း။ သန္ဓာယံ၊
ရည်ညွှန်း၍။ ဧတံ၊ ဤ အနေကသာရီရိကံ-ဟူသောစကားကို။ (ဗြာဟ္မဏန၊
သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ယဿ ဝါ တဿ
ဝါတိ၊ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ-ဟူသည့်ကား။ ယသ္မာ ဝါ တသ္မာ ဝါ၊ ဟုတ်
ဟုတ်ညာညာလည်းဖြစ်သော။ ကေမတ္တာနံ ဒမေတိတိ၊ ကေမတ္တာနံ ဒမေတိ-
ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဣန္ဒြိယဒမနဝသေန၊ စက္ခုအစရှိသောဣန္ဒြေ
ကို ဆုံးမခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ အတ္တာနမေဝ၊ မိမိကိုယ်ကို
သာလျှင်။ ဒမေတိ၊ ဆုံးမ၏။ ကေမတ္တာနံ သမေတိတိ၊ ကေမတ္တာနံ သမေတိ-
ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဇာဂါဒိဥပသမနဝသေန၊ ဇာဂ-အစရှိ
သည်ကို ငြိမ်းစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ အတ္တာနမေဝ၊ မိမိ
ကိုယ်ကိုသာလျှင်။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ပရိနိဗ္ဗာပေတိတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ-
ဟူသည်ကား။ ဇာဂါဒိပရိနိဗ္ဗာနေနေဝ၊ ဇာဂ-အစရှိသည်ကို ငြိမ်းစေခြင်းဖြင့်
သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ဝေမဿာယန္တိ၊ ဝေမဿာယံ-ဟူသည်
ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း။ အယံ၊ ဤကောင်းမှု
ဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။

၁။ တုယုဉ္စ တုယုဉ္စိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ တုဉ္စ တုဉ္စ=(ဆဋ္ဌ)

၃။ ဇာဂါဒိသမနဝသေန=(ဆဋ္ဌ)

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပြာဟ္မဏသံ၊ သင်္ဂါရဝ-ပုဏ္ဏား၏။ ဣဒံ ကထံ၊ ဤစကားကို။ သုတော၊ ကြားပြီး၍။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စိန္တေသိ၊ ကြံတော်မူ၏။ (ကံ၊ စိန္တေသိ၊ အဘယ်သို့ကြံတော်မူသနည်း။) “အယံ ပြာဟ္မဏော၊ ဤပုဏ္ဏားသည်။ ပသုသာတကသံယုတ္တံ၊ သတ္တဝါတို့ကိုသတ်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ မဟာယညံ၊ ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အနေကသာရီရိကံ၊ များစွာသောကိုယ်၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပုညပဋိပဒံ၊ ကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သောအကျင့်ကို။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာမူလကံ၊ ရဟန်းအဖြစ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ပုညသမ္ပတ္တိပဋိပဒါပန၊ ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းဟုဆိုအပ်သော အကျင့်ကိုကား။ ကေသာရီရိကန္တံ၊ တစ်ခုသောကိုယ်၌ဖြစ်သော အကျင့်ဟူ၍။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ အယံ(ပြာဟ္မဏော)၊ ဤပုဏ္ဏားသည်။ ကေသာရီရိကံ၊ တစ်ခုသောကိုယ်၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ နေဝ ဇာနာတိ၊ မသိ။ အနေကသာရီရိကံ၊ များစွာသောကိုယ်၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဿ၊ ထို သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား။ ကေသာရီရိကံ၊ တစ်ခုသောကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ပဋိပဒဉ္စ၊ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ အနေကသာရီရိကံ၊ များစွာသောကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ပဋိပဒဉ္စ၊ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေသေသာမိ၊ ဟောအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံတော်မူ၏။ (စိန္တေသိ၊ ကြံတော်မူပြီး၍။) ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ ဝဇေန္တော၊ ပွားတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တေန ဟိ ပြာဟ္မဏာတိအာဒိ၊ တေန ဟိ ပြာဟ္မဏ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို တေန ဟိ ပြာဟ္မဏ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ယထာ တေ ခမေယျာတိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ-ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တုယံ၊ သင်သည်။ ရုဇ္ဈေယျ၊ နှစ်သက်အပ်ရာ၏။ ဣဓ တထာဂတော လောကေဉ္စပုဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ ဣဓ တထာဂတော လောကေဉ္စပုဇ္ဇတိ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္တာရိတမေဝ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ထောယံ မဂ္ဂေတိ၊ ထောယံ မဂ္ဂေ-ဟူသည်ကား။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ ထေ၊ လာလှည့်ကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါသည်။ အနုသာသာမိ၊ ဆုံးမအံ့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မဂ္ဂေ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်တည်း။ အယံ ပဋိပဒါတိ(ဣဒံ)၊ အယံ ပဋိပဒါ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ တသေဝ၊ ထိုအယံ မဂ္ဂေ-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစစ်တည်း။ ယထာ ပဋိပန္နောတိ၊ ယထာ ပဋိပန္နော-ဟူသည်ကား။ ယေန မဂ္ဂေန၊ အကြင် အကြောင်း

၁။ ပုညပဋိပဒံ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၃

ဖြစ်သော မဂ်ဖြင့်၊ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ အနုတ္တရံ၊ ဗြဟ္မစရိယောဂဓန္တိ၊ အနုတ္တရံ
 ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂသင်္ခါတဿ၊ အရဟတ္တမဂ်ဟုဆို
 အပ်သော။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။
 သြဂဓံ၊ တည်ရာဖြစ်သော။ ဥတ္တမပတိဋ္ဌာဘူတံ၊ မြတ်သောတည်ရာဖြစ်သော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဣစ္စာယန္တိ (ပဒဿ)၊ ဣစ္စာယံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဣတိ အယ-န္တိ
 (ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ ဣတိ+အယံ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ (ကတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။)
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ (ပုညပဋိပဒါ)၊ ဤ ကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။

အပ္ပတ္တတရာတိ၊ အပ္ပတ္တတရာ-ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကောင်းမှုဟု
 ဆိုအပ်သော အကျင့်၌။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ
 ဝါ၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပကရဏေဟိ ဝါ၊
 အဆောက်အဦတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထော၊ အလိုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သာ
 ပုညပဋိပဒါ၊ ထိုကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။ အပ္ပတ္တတရာ၊ အပ္ပတ္တ-
 တရာ-မည်၏။) အပ္ပသမာရမ္မတရာတိ၊ အပ္ပသမာရမ္မတရာ-ဟူသည်ကား။
 ယတ္ထ၊ အကြင် ကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်၌။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောသူ
 တို့ကို။ ကမ္မစ္ဆေဒဝသေန၊ အမှုကိုဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၁)
 ပိဋ္ဌာသင်္ခါတော၊ နှိပ်စက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သမာရမ္မော၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သာ ပုညပဋိပဒါ၊ ထိုကောင်းမှုဟုဆိုအပ်သော အကျင့်သည်။
 အပ္ပသမာရမ္မော၊ အပ္ပသမာရမ္မ-မည်၏။) သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝံ
 စာနန္နော၊ ဧတေ မေ ပုဇ္ဇာတိ၊ သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝံ စာနန္နော၊
 ဧတေ မေ ပုဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ ဘဝံ ဂေါတမော စ၊ အရှင်ဂေါတမသည်
 လည်းကောင်း။ ဘဝံ အာနန္ဒော စ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည် လည်းကောင်း။ (ပုဇ္ဇိ-
 တာ) ယံထာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝရူပါ၊ ဤ အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်
 အာနန္ဒာကဲ့သို့ သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ မမ၊ ငါသည်။ ပုဇ္ဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်
 ကုန်၏။ ဧဝံ ဇနာ၊ နှစ်ဦးသောသူ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တုဗ္ဗေယေဝ၊ အရှင်
 ဘုရားတို့ကိုသာလျှင်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပုဇ္ဇာ စ၊ ပူဇော်လည်း ပူဇော်အပ်
 ကုန်၏။ ပသံသာ စ၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤ
 သို့သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧတံ၊ ဤ သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော-
 အစရှိသော စကားကို။ (ဗြာဟ္မဏော၊ သင်္ဂါရဝ-ပုဏ္ဏားသည်။) ဝေတိ၊ ဆို၏။
 တဿ၊ ထို သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အကြံ

၂၃၄

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်

သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ “အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အာနန္ဒာ-မထေရိ
 သည်။ မံယေဝ၊ ငါကိုပင်လျှင်။ ဣမံ ပဉ္စ၊ ဤပြဿနာကို။ ကထာပေတု-
 ကာမော၊ ဖြေဆိုစေခြင်းငှာ အလိုရှိ၏။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
 ဝဏ္ဏေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အတုဿနက္ခော နာမံ၊
 မနှစ်သက်သောသူ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဉ္စ၊
 ပြဿနာကို။ အကထေတုကာမော၊ ဖြေဆိုခြင်းငှာအလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝဏ္ဏ-
 ဘဏနန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုသဖြင့်။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊
 ပြု၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော-အစရှိသော စကားကို။
 အာဟ၊ ဆို၏။

န ခေါ တျာဟန္တိ(ပဒဿ)၊ န ခေါ တျာဟံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ န ခေါ တေ
 အဟ(န္တိ-ပဒစ္စေဒေါ)၊ န+ခေါ+တေ+အဟံ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာ-
 တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေ၊ သင်အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ န ခေါ
 (ပုစ္ဆာမိ)၊ မမေး။ တေရောပိ၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရိသည်လည်း။ “အယံ
 ဗြာဟ္မဏော၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ အကထေတုကာမော၊ ဖြေ
 ဆိုခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိဝတ္တတိ၊ လူးလည်း၏။ ဣမံ ပဉ္စ၊ ဤ
 ပြဿနာကို။ ဧဝံယေဝ၊ ထို သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုစ္ဆာကိုပင်လျှင်။
 ကထာပေဿာမိ၊ ဖြေဆိုစေအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိန္တေသိ ကိရ၊ ကြံသတတ်။
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နံ၊ ထို သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုစ္ဆာကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 န ခေါ တျာဟံ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆိုတော်မူ၏။

သဟဓမ္မိကန္တိ၊ သဟဓမ္မိကံ-ဟူသည်ကား။ သကာချဏံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ သံသာဒေတိတိ၊ သံသာဒေတိ-ဟူသည်ကား။ သံသီဒါပေတိ၊ ဆုတ်
 နှစ်စေ၏။ နော ဝိဿဇ္ဇေတိတိ၊ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ-ဟူသည်ကား။ န ကထေတိ၊ မဖြေ
 ဆို။ ယံနုနာဟံ ပရိမောစေယုန္တိ၊ ယံနုနာဟံ ပရိမောစေယု-ဟူသည်ကား။ ယံ-
 နုန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊
 ထို့ပုစ္ဆာ၊ အာနန္ဒာတို့ကို။ ဝိဟေသတော၊ ပင်ပန်းခြင်းမှ။ ပရိမောစေယု၊
 လွှတ်စေချမှကား။ (သုဓု-ဝတ၊ ကောင်းလေစွ။)ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့
 ဦးအံ့။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုစ္ဆာသည်။ အာနန္ဒေန၊ အာနန္ဒာသည်။ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးအပ်
 သော။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ အကထေန္တော၊ မဖြေဆိုနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟေသေ-
 တိ၊ ပင်ပန်း၏။ အာနန္ဒောပိ၊ အာနန္ဒာသည်လည်း။ အကထေန္တံ၊ မဖြေဆိုသော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၅

ဗြာဟ္မဏံ၊ သင်္ဂါရဝ-အမညိရှိသော ပုဏ္ဏားကို။ ကထာပေဇ္ဇော၊ ဖြေဆိုစေသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟေသေတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘောမိ၊ နှစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇေတ၊ ထို ပုဏ္ဏား၊ အာနန္ဒာတို့ကို။ ဝိဟေသတော၊ ပင်ပန်းခြင်းမှ။ မောစေသာမိ၊ လွတ်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတော၊ ကြံ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယံနုနုဟံ ပရိမောစေယံ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ကာ န္ဇဇောတိ(ပဒသ)၊ ကာ န္ဇဇ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ကာ နံ အဇ္ဇာ (တံ ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ ကာ+နံ+အဇ္ဇ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အဇ္ဇ၊ ယခု။ ကာ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဥဒပါဒိနု၊ ဖြစ်သနည်း။ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိတိ၊ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ-ဟူသည်ကား။ အညိဿာ၊ တပါးသော။ ကထာယ၊ စကား၏။ အန္တရန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ ကတရာ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္တေပုရေ၊ နန်းတော်တွင်း၌။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ တန်ခိုး ပြာဠိဟာတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဥဒပါဒိ ကိရ၊ စွဲ၍ဖြစ်သတတ်။ တံ၊ ထို စကားကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးပိုက်တော်မူ၍။ သတ္တာ၊ ပြတ်စွာတုရားသည်။ ဧဝံ၊ ဤကာ န္ဇဇ-အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ “ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝတ္ထု၊ ပြေဆိုခြင်းငှာ။ သက္ခိယာမိ၊ စွမ်းနိုင်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးပိုက်၍။ ရာဇန္တေပုရေ၊ နန်းဟော်တွင်း၌။ ဥပ္ပန္နိ၊ ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ စကားကို။ အာရောစေဇ္ဇော၊ ကြားလိုသည်ဖြစ်၍။ အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမာတိအာဒိ၊ အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတ္ထ၊ ထို အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ-အစရှိသောဝါဒ်၌။ အယံ ခုဇ္ဇာတိ(ပဒသ)၊ အယံ ခုဇ္ဇ-ဟူသောပုဒ်ကို။ အယံ ခေါ အဇ္ဇာ (တံ ပဒစ္ဆေဒေါ) အယံ+ခေါ+အဇ္ဇ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အဇ္ဇ၊ ယခု။ အယံ ကထာ၊ ဤ အကြားအကြား၌ ဖြစ်သောစကားသည်။ ပုဗ္ဗေ သုဒန္တိ ဧတ္ထ၊ ပုဗ္ဗေ သုဒ္ဓိ-ဟူသော ဤပါဒ်၌။ သုဒန္တိ(ဣဒိ-ပဒိ)၊ သုဒ္ဓိ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာတိ၊ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ-ဟူသည်ကား။ ဒေသကုသလကမ္မပထဘင်္ဂါတာ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရားဟု ဆိုအပ်သော။ မနုဿဓမ္မာ၊ လူတို့၏ တရားထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်မြတ်သော။ ဣဒိပါဠိဟာရိယံ

ဒဿေသန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ ဒဿေသုံ-ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခုစာရံ၊ ဆွမ်းခံရာ
သို့။ ဂစ္ဆန္တောသွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အာကာသေနေဝ၊ ကောင်းကင်ဖြင့်
သာလျှင်။ ဂမိသု စေတ၊ သွားလည်းသွားကုန်၏။ အာဂမိသု စ၊ လာလည်း
လာကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ အာ-
ကာသဂမနံ၊ ကောင်းကင်ဖြင့် သွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ၊ ဤပုဗ္ဗေ
သုဒံ ဘိက္ခု-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဧတရဟိ ပန ဗဟုတရာ စ
ဘိက္ခုတိ ဣဒံ၊ ဧတရဟိ ပန ဗဟုတရာ စ ဘိက္ခု-ဟူသောဤစကားကို။
သော ဗြာဟ္မဏော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ “ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
‘စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ဥပ္ပ၊ ဒေသာမိ၊ ဖြစ်
စေအံ့။’ ဣတိ မညေ၊ ဤသို့ဆောက်မေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကံသု၊
ပြုကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပစ္စယာနံ၊ ပစ္စည်းတို့၏။ ဥပ္ပန္နဘာဝံ၊ ဖြစ်သည်
၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ သောပုန စေတ၊ အိပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
ပမာဒေန စ၊ သတိလွတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော မေုလျော့ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။
ဝိတိနာဒမန္တိ၊ လွန်စေကုန်၏။” ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သောအယူဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ဧတရဟိ ပန ဗဟုတရာ စ ဘိက္ခု-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၂)။ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယာနိတိ၊ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယာနိ-ဟူသည်ကား။ ပစ္စနိ-
ကပဋိဟရဏဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယာနိ၊ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယာနိ-မည်ကုန်၏။ ဣဒ္ဓိပဂိဋ္ဌိဟာရိ-
ယန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ-ဟူသည်ကား။ ဣဇ္ဈနဝသေန၊ ပြည့်စုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိမည်၏။ ပဋိဟရဏဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်
ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ၊ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယ-မည်၏။ ဣဒ္ဓိယေဝ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ-
အဘိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ ပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာတည်း။ ဣဒ္ဓိပဂိဋ္ဌိဟာ-
ရိယံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇအဘိညာဉ်သည်ပင်လျှင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမူ
တပါးသော အာဓေသနာပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ၊ အနုသာသနိပဂိဋ္ဌိဟာရိယံ-ဟူသော ပုဒ်
တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိ-
ဝိဇန္တိ အာဒိနံ၊ အနေဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဇ-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော
စေတ၊ အနက်ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝနာနယော စ၊ ပွားစေရာသော နည်းကို
လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္ထာရိတောဝ၊
ချဲ့အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

နိမိတ္တေန အာဒိသတိတိ၊ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ-ဟူသည်ကား။ အာဂတ-
နိမိတ္တေန ဝါ၊ လာရောက်သော အခြင်းအရာကို မှတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-မြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၇

ဂတနိမိတ္တေန ဝါ၊ သွားသောအခြင်းအရာကိုမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဌိတ-
 နိမိတ္တေန ဝါ၊ ရပ်သောအခြင်းအရာကို မှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ “ဣဒံ နာမ၊
 ဤမည်သော အကျိုး-အပြစ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။
 ကထေတိ၊ ဆို၏။ တတြ (ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်
 ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ -ကိရ (ဝိတ္တာဓေမိ)၊ အကျယ်ချဉ်းအံ့။ ကော၊
 တစ်ယောက်သော။ ရာဇာ၊ မဇ္ဇရာဇ်ပြည်ကို အစိုးရသော ဗဟ္မာ အမည်ရှိ
 သော မင်းသည်။ တိဿော၊ သုံးလုံးကုန်သော။ မုတ္တာ၊ ပုလဲတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊
 ကိုင်၍။ ပုရောဟိတံ၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို။ “အာစရိယ၊ ဆရာ။ ဓေ၊ ငါ
 ၏။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ကိ၊ အဘယ်ဝတ္ထုနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။
 သော၊ ထို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှ ထိုမှလည်း။
 ဩလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ တေန စ သမယေန၊ ထိုအခါ၌လည်း။ ကော၊ တစ်
 ခုသော။ သရဗ္ဗ၊ တက်တူသည်။ “မက္ခိကံ၊ ယင်ကို။ ဂဟေဿာမိ၊ ဖမ်းယူအံ့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ပက္ခန္ဓာ၊ ပြေးငင်၏။ ဂဟဏကာလေ၊ ဖမ်းယူသော
 အခါ၌။ မက္ခိကာ၊ ယင်သည်။ ပလာတာ၊ ပြေး၍။ သော၊ ထို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား
 သည်။ မက္ခိကာယ၊ ယင်၏။ မုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဟော-
 ရာဇ၊ မင်းမြတ်။ မုတ္တာ၊ ပုလဲတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။
 မုတ္တာ၊ ပုလဲသည်။ တာဝ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ ကတိ၊ မုတ္တာ၊ အဘယ်မျှ
 သောပုလဲတို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။) သော၊ ထို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား
 သည်။ ပုန၊ တဖန်။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းကို။ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ အထ၊
 ထိုအခါ၌။ အဝိဒ္ဓဓရေ၊ မနီးမဝေးသောအရပ်၌။ ကုတ္တုဇ္ဈော၊ ကြက်သည်။
 တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ နိစ္ဆာဓေသိ၊ မြက်၏။ မြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏား
 သည်။ “မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်။ တိဿော၊ သုံးလုံးတို့တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေစော၊ အချို့သောသူသည်။ အာဂတ-
 နိမိတ္တေန၊ လာရောက်သောအခြင်းအရာကို မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ကထေတိ၊ ဆို၏။
 ဧတေနုပါယေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ဂတဌိတနိမိတ္တဟိပိ၊ သွား
 သောအခြင်းအရာကိုမှတ်ခြင်း၊ ရပ်သောအခြင်းအရာကို မှတ်ခြင်းတို့ဖြင့်လည်း။
 ကထနံ၊ ဆိုခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝေမ္ပိတေ မနောတိ၊ ဝေမ္ပိ တေ
 မနော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ တဝ၊ သင်၏။
 မနော၊ စိတ်သည်။ (ပဝတ္ထတေ၊ ဖြစ်၏။) သောမနဿိတော ဝါ၊ ဝမ်း
 မြောက်ခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း။ ဒေါမနဿိတော ဝါ၊ နှလုံးမသာယာ

ခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း။ ကာမဝိတက္ကာဒိသံယုတ္တော ဝါ၊ ကာမဝိတက်-
 အရရှိသည်နှင့် ယှဉ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခု
 မြောက်သော ဣတိပိ တေ မနော-ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုဝေမ္ပိ
 တေ မနော-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ဣတိပိ တေ
 စိတ္တန္တိ၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တံဟူသည်ကား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်
 သော။ တဝ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဣမဉ္စ ဣမဉ္စ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော
 ဤသို့သော အနက်ကို။ စိန္တယမာနံ၊ ကြံလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊
 ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဗဟံ ဧပိ အာဒိသတိတိ၊ ဗဟံ ဧပိ
 အာဒိသတိ-ဟူသည်ကား။ ဗဟံ၊ များစွာ။ ဧပိ န္နကထေတိ၊ အကယ်၍မူ
 လည်း ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ တထေဝ တံ ဟောတိတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ-ဟူ
 သည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်
 ၏။ တထေဝ၊ ထိုဆိုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အမနုဿာနန္တိ၊ အမနုဿာနံ-ဟူသည်ကား။ ယက္ခပိသာစာဒီနံ၊ ဘီလူး၊
 မြေဘုတ်-အစရှိသည်တို့၏။ ဒေဝတာနန္တိ၊ ဒေဝတာနံ-ဟူသည်ကား။ စာတု-
 မဟာရာဇိကာဒီနံ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်-အစရှိသည်တို့၏။ သဒ္ဓိ သုတူတိ၊ သဒ္ဓိ
 သုတူ-ဟူသည်ကား။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥတူ၊
 သိ၍။ ကထေန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သောသူတို့၏။ (သဒ္ဓိ၊ အသံကို။) သုတူ၊ ကြား၍။
 ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓန္တိ၊ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓိ-ဟူသည်ကား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရဝသေန၊
 ဝိတက်ပျံခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပ္ပလပန္နာနံ၊ မြည်တမ်း
 ယောင်ယမ်းကုန်သော။ သုတ္တပ္ပမတ္တာဒီနံ၊ အိပ်ပျော်သောသူ၊ မေ့လျော့သော
 သူ-အစရှိသည်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊ အသံကို။ သုတူတိ၊ သုတူ-ဟူသည်ကား။ တံ၊
 ထိုဝိတက်ပျံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံကို။ သုတူ၊ ကြား၍။ ယံ၊ အကြင်
 အကြံကို။ ဝိတက္ကယတော၊ ကြံသော။ တဿ၊ ထိုသူအား။ သောသဒ္ဓေါ၊ ထို
 အသံသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုကြံအပ်သော အကြံ၏။ ဝသေန၊
 အစွမ်းဖြင့်။ “ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တေ၊ သင်၏။
 မနော၊ စိတ်သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။

တတြ(ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊
 ဝတ္ထုတို့တည်း။-ကိရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ဒေကာ၊ တစ်ယောက်
 သော။ မနုဿော၊ လူသည်။ “အန္တံ၊ တရားကို။ ကရိယာဒိ၊ တွေ့အံ့။” ဣတိ၊
 ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဂါမာ၊ ရွာမူ။ နဂရံ၊ မြို့သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိ

ဒုယတိပဏ္ဏာသက] (၆) ၁-ဗြာဟ္မဏာဝု ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၉

သော်။ နိက္ခန္ဓဌာနတော၊ ထွက်ရာအရပ်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ “ဝိနိစ္ဆယသဘာယံ၊
တရားဆုံးဖြတ်ရာ လွတ်ရုံးသတင်း၌။ ရညော စ၊ မင်းအားလည်းကောင်း။
ရာဇာမဟာမတ္တာနဉ္စ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးဖြစ်သော သူတို့အားလည်းကောင်း။
ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကထေဿာမိ၊ လျှောက်ဆိုအံ့။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။
ကထေဿာမိ၊ လျှောက်ဆိုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်၊
ရာဇကုလံ၊ မင်းအိမ်သို့။ ဂတော ဝိယ စ၊ ရောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။
ရညော၊ မင်း၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ကထိတော ဝိယ စ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့လည်း
ကောင်း။ အဋ္ဌကာရဏေန၊ တရားပြုတက်ဖြစ်သောသူနှင့်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၃)
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကထေန္တော ဝိယ စ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အဟောသိ၊
ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုတရားတွေ့ခြင်းငှာ သွားသောသူ၏။ ဝိတက္ကဝိပ္ပူရဝသေန၊
ဝိတက်ပျံ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိစ္ဆရန္တံ၊ မြှောက်သော။ တံ သဒ္ဓိံ၊ ထိုအသံကို။
သုတော၊ ကြား၍။ ဧကေဝံ၊ တစ်ယောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။
“ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (တံ၊ သင်သည်။) အာဂစ္ဆသိ၊
လာသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အဋ္ဌကမ္ပေန၊ တရားတွေ့လိုသော
အမှုကြောင့်။ (အဟံ၊ ငါသည်။ အာဂစ္ဆာမိ၊ လာ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။
(ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။) ဂစ္ဆိ၊ သွားလော့။ ဧတ၊ သင့်အား၊ ဇယော၊
အောင်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။
သော၊ ထို တရားတွေ့ခြင်းငှာ သွားသောသူသည်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ အဋ္ဌံ၊ တရား
ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဇယဓေဝ၊ အောင်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။

အပရောပိ၊ တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော။ မောဠိယဝါသီ၊ မောလိယ
အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ပိဏ္ဏာ-
ယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိ၊ လှည့်လည်၏။ အထ၊ ထိုသို့လှည့်လည်သောအခါ၌။
နိက္ခန္တံ၊ ရွာမှထွက်သော။ နံ၊ ထိုမထေရ်ကို။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ဒါရိ-
ကာ၊ သတို့သမီးသည်။ အညဝိဟိတာ၊ တစ်ပါးကိုနှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ န အဒ္ဓ-
သ၊ မမြင်။ သော၊ ထို မောဠိယအရပ်၌သီတင်းသုံးနေသော မထေရ်သည်။ ဂါမ-
ဒ္ဓါရေ၊ ရွာတံခါး၌။ ဌတော၊ ရပ်၍။ နိဝတ္တိတော၊ ပြန်နစ်၍။ ဩလောကေတော၊
ကြည့်၍။ တံ၊ ထိုသတို့သမီးကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်။
အဂမာသိ၊ သွား၏။ ဂစ္ဆန္တောယေဝ စ၊ သွားဆပ်လျှင်လည်း။ “ကိံ၊ အဘယ်
အမှုကို။ ကုရမာနာ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဒါရိကာ၊ သတို့သမီးသည်။ န အဒ္ဓသ န

၁။ ဌိတော=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဂစ္ဆသိ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ မောဠိယဝါသီ=(ဆဋ္ဌ)

ခေါ၊ မမြင်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ပဿေ၊ နံပါး၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ သုတော၊ ကြား၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမ္မေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မောဠိယဂါမေ၊ မောဠိယရွာ၌။ စရိတ္တံ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။

မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတတိ၊ မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတ-ဟူသည်ကား။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့ကို။ သုဋ္ဌပိတော၊ ကောင်းစွာထားအပ်ကုန်၏။ ဝိတက္ကေသတိတိ၊ ဝိတက္ကေသတိ-ဟူသည်ကား။ ဝိတက္ကယိသတိ၊ ကြံလတ္တံ့။ ပဝတ္တယိသတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ပဇာနန္တော စ၊ အပြားအားဖြင့် သိသော်လည်း။ အာဂမနေန၊ ရောက်ကြောင်းဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ ရှေ့အဖို့အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အန္တောသမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်၏အတွင်း၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အပလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အာဂမနေန၊ လာခြင်းဖြင့်။ ဇာနာတိ နာမ၊ သိခြင်းမည်သည်ကား။ ကသိဏပရိကမ္မကာလေယေဝ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကို ပြုသောအခါ၌ပင်လျှင်။ “ယေနာကာရေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ သေသော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကသိဏဘာဝနံ၊ ကသိုဏ်းကိုပွားစေခြင်းကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်အပ်၏။ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝါ၊ ပဌမဇ္ဈာန်ကိုလည်းကောင်း။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဝါ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို လည်းကောင်း။ အဋ္ဌ ဝါ၊ သမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တေသတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (တံ အာကာရံ၊ ထိုအကြောင်းကို။) ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ ရှေ့အဖို့အားဖြင့်။ ဇာနာတိ နာမ၊ သိခြင်းမည်သည်ကား။ ပဌမဝိပဿနာယ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိပဿနာကို။ အာရဒ္ဓိယယေဝ၊ အားထုတ်အပ်သော် လာလျှင်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ “ယေနာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းအား ဖြင့်။ သေ-သော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကိုမူလည်း။ နိဗ္ဗတ္တေသတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုမူလည်း။ နိဗ္ဗတ္တေသတိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (တံ အာကာရံ၊ ထိုအကြောင်းကို။) ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အန္တောသမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်၏အတွင်း၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဇာနာတိ နာမ၊ သိခြင်းမည်သည်ကား။ “ယေနာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ ဣမဿ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မနောသင်္ခါရာ၊

၁။ အဘိညာယော=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြဟ္မာဏဝဂ္ဂ ၁၈-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၁

စိတ္တသင်္ခါရတို့ကို။ သံဃပိတာ၊ ကောင်းစွာထားအပ်ကုန်၏။ ဣမဿ နာမ
 စိတ္တဿ၊ ဤမည်သောစိတ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ဣမံ နာမ ဝိတက္ကံ၊
 ဤမည်သောအကြံကို။ ဝိတက္ကေဿတိ၊ ကြံလတ္တံ့။ ဣတော၊ ဤသမာပတ်မှ။
 ဝုဋ္ဌိတဿ၊ တသော။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟာနဘဒဂိယော၊ ယုတ်သော
 အဖို့ရှိသော။ သမာဓိ ဝါ၊ သမာဓိသည်မူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဌိတိ
 ဘာဂိယော၊ တည်ခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ ဝါ၊ သမာဓိသည်မူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ ထူးသောအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ ဝါ၊ သမာဓိသည်
 မူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ နိဗ္ဗေတဘာဂိယော၊ ကိလေသာကိုဖောက်ထွင်း
 ခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ ဝါ၊ သမာဓိသည်မူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။
 အဘိညာသတ္တိကိရိယာ ဝါ၊ အဘိညာဉ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသည် မူလည်း။
 နိဗ္ဗေတေဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိ
 ရ၌။ စေတောပရိယဉာဏလာဘိ၊ စေတောပရိယဉာဏ်ကိုရခြင်းရှိသော။ ပုထုဇ္ဇ-
 နော၊ ပုထုဇ္ဇ်သည်။ ပုထုဇ္ဇနာနိယေဝ၊ ပုထုဇ္ဇ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ စိတ်
 ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဇာ-
 နာတိ၊ မသိ။ အရိယေသုပိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။ ဟေဋ္ဌိမော၊ အောက်
 ဖြစ်သော သောတာပန် အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပရိမဿ၊ အထက်ဖြစ်သော
 သကဒါဂါမ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဇာနာတိ၊
 မသိ။ ဥပရိမော ပန၊ အထက်ဖြစ်သော သကဒါဂါမ်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်ကား။ ဟေဋ္ဌိမဿ၊ အောက်ဖြစ်သော သောတာပန်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဧတေသု စ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်
 လည်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိဖလသမာ-
 ပတ္တိံ၊ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ပ။ အရဟတာ၊
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကို။
 သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ဥပရိမော၊ အထက်ဖြစ်သော သကဒါဂါမ်အစရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက်ဖြစ်သော။ (ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်
 ကို။) န သမာပဇ္ဇတိ၊ မဝင်စား။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တေသံ၊ ထိုအရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်အောက်၌ဖြစ်သော။ သမာပတ္တိံ၊ သမာ
 ပတ်သည်။ တတြဝတ္တိယေဝ၊ ထိုထို အောက်အောက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်
 သည်သလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထေဝ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၄) တံ ဟောတိတိ၊
 တထေဝ တံ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ညွှန်းခြင်းသည်။ ကေသေန၊

၉

၁။ အဘိညာယော = (ဆဒ္ဓ) ၂။ ဇိတိ = (ဆဒ္ဓ)

စင်စစ်သဖြင့်၊ တထေဝ၊ ထို ညွှန်းတိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုစကားမှန်၏။ စေတောပရိယဉာဏဝသေန၊
စေတောပရိယဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဉာတံ၊ သိအပ်သောစကားသည်။ အညထာ-
အာဝိ နာမ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။

ဧဝံ ဝိသက္ကေထာတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကေထ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
နေက္ခမ္မဝိတက္ကံဒယော၊ နေက္ခမ္မဝိတက် အရှေ့သည်တို့ကို။ ပဝတ္ထေန္တာ၊ ဖြစ်စေ
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိတက္ကေထ၊ ကြံကုန်လော့။ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္တာတိ၊ မာ
ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာမဝိတက္ကံဒယော၊ ကာမဝိတက်
အစရှိသည်တို့ကို။ ပဝတ္ထေန္တာ၊ ဖြစ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာ ဝိတက္ကယိတ္ထ၊
မကြံကုန်လင့်။ ဧဝံ မနသိကရောတတိ၊ ဧဝံ မနသိကရောထ-ဟူသည်ကား။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနိစ္စသညမေဝ ဝါ၊ အနိစ္စသညာကိုသာလျှင် လည်းကောင်း။
ဒုက္ခသညာဒိသု၊ ဒုက္ခသညာ အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါး
သော သညာကိုလည်းကောင်း။ မနသိ ကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကုန်လော့။ မာ
ဧဝန္တိ၊ မာ ဧဝံ-ဟူသည်ကား။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အရှေ့သော။
နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ မာ ကရိတ္ထ၊ မပြုကုန်လင့်။ ဣဒန္တိ၊ ဣဒံ-
ဟူသည်ကား။ ဣဒံ ပဉ္စကမဂုဏရာဂံ၊ ဤ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်လျှင်အရံ
ရှိသော ရာဂကို။ ပဟေထ၊ စွန့်ကုန်လော့။ ဣဒဉ္စ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ၊ ဣဒဉ္စ
ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ဟူသည်ကား။ ဣဒံ စတုမဂ္ဂဖလပုဗ္ဗေဒံ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်ဖိုလ်
အပြားရှိသော။ လောကုတ္တရဓမ္မမေဝ၊ လောကုတ္တရာတရားသို့သာလျှင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
ကပ်၍။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ နိပ္ပါဒေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရထ၊ နေ
ကုန်လော့။

မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတိတိ၊ မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတိ-ဟူ
သည်ကား။ မာယာယ သမာနကာရဇ္ဇောတိကံ ဝိယ၊ မျက်လှည့်သည်နှင့်တူ
သော အကြောင်းသဘောရှိသကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။
ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မာယာကာရောပိ၊ မျက်လှည့်သည်သည်လည်း။ ဥဒကံ၊
ရေကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တေလံ၊ ဆီကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တေလံ၊ ဆီကို။
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
အနောရူပံ၊ များသောသဘောရှိသော။ မာယံ၊ မျက်လှည့်အတတ်ကို။
ဒသေတိ၊ ပြု၏။ ဣဒမ္ပိ ပါဠိဟာရိယံ တထာရူပမေဝါတိ၊ ဣဒမ္ပိ ပါဠိ-

၁။ သံဝတ္ထေတဗ္ဗယူပံ ဆဋ္ဌမုန့်မတူ၊ ပါဠိလည်းမထင်။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ ၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၃

ဟာရိယံ တထာရူပမေဝ-ဟူသည်ကား။ ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ၊
ဣဒမ္ပိ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဤ ဣဒ္ဓိဝိဓဟုဆိုအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်လည်း။
မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ၊ မျက်လှည့်သည်နှင့်တကွဖြစ်သော သဘောရှိသကဲ့သို့။
မေ၊ အကျွန်အား။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ စိန္တာမဏိကဝိဇ္ဇာသရိက္ခ-
ကတံ၊ စိန္တာမဏိ-အမည်ရှိသော အတတ်နှင့်တူသည်အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။
ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ စိန္တာမဏိကဝိဇ္ဇာ၊ စိန္တာမဏိက-
အမည်ရှိသောအတတ်ကို။ ဇာနန္တပိ၊ တတ်ကုန်သော သူတို့သည်လည်း။
အာဂစ္ဆန္တမေဝ၊ လာသောသူကိုသာလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “အယံ၊ ဤသူသည်။
ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သောအကြံကို။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်။ အာဂစ္ဆတိ၊
လာ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တံ၊ သိကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ “ဣဒံ နာမ၊
ဤမည်သောအကြံကို။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်။ ဌိတော၊ ရပ်၏။ ဣဒံ နာမ၊
ဤမည်သောအကြံကို။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်။ နိသိန္တော၊ ထိုင်၏။ ဣဒံ နာမ၊
ဤမည်သောအကြံကို။ ဝိတက္ကန္တော၊ ကြံလျက်။ နိပန္တော၊ လျောင်း၏။”
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တံ၊ သိကုန်၏။

အဘိက္ကန္တတရန္တိ၊ အဘိက္ကန္တတရံ-ဟူသည်ကား။ သန္တရတရံ၊ အထူးသဖြင့်
ကောင်း၏။ ပဏိဘတရန္တိ၊ ပဏိဘတရံ-ဟူသည်ကား။ ဥတ္တမတရံ၊ အထူးသဖြင့်
မြတ်၏။ ဘဝဉ္စိ၊ ဂေါတမော၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဣမ၊ ဘဝဉ္စိ ဂေါတမော
အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ဟူသောဤပါဌ၌။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အနဝသေသံ၊
အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့် သူတပါးအားဟော
ကြားခြင်းဟုဆိုအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ ဗာဟိရကန္တိ၊ သာသနာတော်မှ
အပဖြစ်၏ ဟူ၍။ န ဂဏှိ၊ မယူ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒဉ္စ၊
ဤဘဝဉ္စိ ဂေါတမော-အစရှိသော စကားကိုလည်း။ သေခ ဗြာဟ္မဏော၊ ထို
သင်္ဂါရဝ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ကုဗေဒန္တောယေဝ၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အာဟ၊
ဆို၏။ အဒ္ဓါ ခေါ၊ တျာဟန္တိ၊ အဒ္ဓါ ခေါ၊ တျာဟံ-ဟူသည်ကား။ ကေ-
သေနေဝ၊ စင်စစ်သဖြင့် သာလျှင်။ တယာ၊ သင်သည်။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ အာသဇ္ဇ
ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိဘာတိ၊ အာသဇ္ဇ ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိတာ-ဟူသည်
ကား။ မမ၊ ငါ၏။ ဂုဏော၊ ဂုဏ်ကျေဇူးတို့ကို။ ခိန္နေတော၊ ထိပါး၍။ မမေဝ၊
ငါ၏သာလျှင်။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏။ သန္တိကံ၊ အနီးသို့။ ဥပနိတာ၊

၁။ အဝသေသံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ တျာဟန္တိ=(ဆဋ္ဌာ) ၃။ အယံ=(ဆဋ္ဌ)

ဆောင်အပ်သော။ ဝါစာ၊ စကားကို၊ ဘာတိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ အပိစ တျာဟံ
 ဗျာကရိဿာမိတိ၊ အပိစ တျာဟံ ဗျာကရိဿာမိ-ဟူသည်ကား။ အပိစ၊ စင်
 စစ်သော်ကား။ တေ၊ သင့်အား။ အဟမေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ ကထေဿာမိ၊
 ဟောအံ့။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (အတ္ထော၊ အနက်တည်း။) သေသံ၊
 အကြွင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်သော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒဿမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဗြာဟ္မဏဝဇ္ဇေါ၊ ဗြာဟ္မဏဝင်သည်။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာတည်း။

၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၅) ၆၂။ ဒုတိယသီ၊ ဒုတိယဝင်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသုတ်၌။
 တိတ္ထာယတနာနီတိ၊ တိတ္ထာယတနာနိ-ဟူသည်ကား။ တိတ္ထဘူတာနိ၊ ဆိပ်သဖွယ်
 ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ဖြစ်ရာတို့သည်။ ဝါ၊ တနည်းကား။
 တိတ္ထိယာနံ၊ ဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့၏။ အာယတနာနိ၊
 ဖြစ်ရာတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို တိတ္ထာယတနာနိ-ဟူသောပါဌ်၌။ တိတ္ထံ၊ ဆိပ်သဖွယ်
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော အယူကို။ ဇာနိတဗျာ၊ သိအပ်၏။ တိတ္ထကရာ၊ ဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော အယူကိုပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဇာနိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တိ-
 တ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့ကို။ ဇာနိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တိတ္ထိယသာဝကော၊ တိတ္ထိတို့
 ၏ တပည့်တို့ကို။ ဇာနိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တိတ္ထံ နာမ၊ တိတ္ထ-မည်သည်ကား။
 ခုဒ္ဓါသဠိ၊ ဒိဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့တည်း။ တိတ္ထကရာ
 နာမ၊ ဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အယူကိုပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မည်သည်
 ကား။ တာသံ၊ ဒိဋ္ဌိနံ၊ ထို မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ပုပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော
 ပုရာဏကဿပ-အစရှိသော သူတို့တည်း။ တိတ္ထိယာ နာမ၊ တိတ္ထိတို့မည်သည်
 ကား။ ယေသံ၊ အကြိုင်သူတို့သည်။ တာ၊ ဒိဋ္ဌိယော၊ ထို မိစ္ဆာအယူတို့ကို။
 ရုစ္စန္တိ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်၏။ ခမန္တိ၊ သည်းခံကုန်၏။ (တေ၊ ထိုသူတို့သည်။
 တိတ္ထိယာ နာမ၊ တိတ္ထိတို့မည်ကုန်၏။) တိတ္ထိယသာဝကော နာမ၊ တိတ္ထိ၏တပည့်
 သားတို့ မည်သည်ကား။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့၏။ ပစ္စယဒါယကာ၊ ပစ္စည်း
 ဒါယကာတို့တည်း။ အာယတနန္တိ၊ အာယတနံ-ဟူသည်ကား။ “အသာနံ
 ကမ္မောဇော’ အာယတနံ၊ ဂုန္တံ ဒက္ခိဏာပထော အာယတနံ” န္တိ ဧတ္ထ၊ အသာနံ

၁။ နိဿယမူလဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ကမ္မောဇော အသ္မိဒနိ=(ဆဋ္ဌ)၊

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၅

ကမ္မောဇော အာယတနံ၊ ဂုန္တံ ဒက္ခိဏာပထော အာယတနံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ သဉ္ဇာတိဌာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်သည်။ အာယတနံ နာမ၊ အာယတန-မည်၏။ [ကမ္မောဇော၊ ကမ္မောဇ တိုင်းသည်။ အဿာနံ၊ မြင်းတို့၏။ အာယတနံ၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဒက္ခိဏာပထော၊ ဒက္ခိဏာပထ တိုင်းတည်း။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။ အာယတနံ၊ ဖြစ်ရာတည်း။]

“မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ။

ဆာယံ ဆာယတ္ထိနော ယန္တိ၊ ဖလတ္ထံ ဖလဘောဇိနော”တိ-ဧတ္ထ၊

မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ။ ဆာယံ ဆာယတ္ထိနော ယန္တိ၊ ဖလတ္ထံ ဖလဘောဇိနော-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ သမောသရဏဌာနံ၊ စုဝေးရာအရပ်သည်။ (အာယတနံ နာမ၊ အာယတနမည်၏။)

မနောရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ အာယတနေ၊ စုဝေးရာဖြစ်သော သစ်ပင်ကြီး၌။ နံ၊ ထိုသစ်ပင်ကြီးကို။ ဝိဟင်္ဂမာ၊ ငှက်တို့သည်။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ - ဆာယတ္ထိနော၊ အရိပ်ကိုအလိုရှိသော ငှက်တို့သည်။ ဆာယံ၊ အရိပ်အလိုငှာ။ ယန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဖလဘောဇိနော၊ အသီးကိုအလိုရှိသော ငှက်တို့သည်။ ဖလတ္ထံ၊ အသီးအလိုငှာ။ ယန္တိ၊ သွားကုန်၏။

“ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တာယတနာနိ”တိ ဧတ္ထ၊ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တာယတနာနိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (အာယတနံ နာမ၊ အာယတန-မည်၏။) [ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။] တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဖြစ်ရာ၊ စုဝေးရာ၊ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော အနက်ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤတိတ္ထာယတနာနိ-ဟူသောပါဌ်၌၊ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဉ္ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသု၊ ယေဝ ဌာနေသု၊ ဤ တိတ္ထာယတန တို့၌သာလျှင်။ သဉ္ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သမောသရဏမာနာပိ၊ စုဝေးကုန်သော်လည်း။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေသုယေဝ ဌာနေသု၊ ဤ တိတ္ထာယတန-ဟုဆိုအပ်သော အရာတို့၌သာလျှင်။ သမောသရန္တိ၊ စုဝေးကုန်၏။ သန္တိပတန္တိ၊ စည်းစေးကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ နေသံ၊ ထို တိတ္ထာယတန တို့၏။ ဒိဋ္ဌိဂတိကတာဝေ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေနော၊ ထို တိတ္ထာယတ

န-တို့သည်သာလျှင်။ ကာရုဏာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 တိတ္ထဘူတနိ၊ ဆိပ်သမ္ဘယ်ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဉ္ဇာတော၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အတ္တေန၊ အနက်ကြောင့်။ အာယတနာနိ၊
 ဖြစ်ရာတို့တည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ တိတ္ထာ-
 ယတန-မည်ကုန်၏။ တေနောဝဇ္ဇေန၊ ထိုဖြစ်ရာ၊ စုဝေးရာဟူသော အနက်
 ကြောင့်သာလျှင်။ တိတ္ထိယာနိ၊ တိတ္ထိတို့၏။ အာယတနာနိ၊ ဖြစ်ရာတို့တည်း။
 ဣတိ(တသ္မာ)ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ တိတ္ထာယတန-မည်ကုန်
 ၏။ သမနုယုညိယမာနာနိတိ၊ သမနုယုညိယမာနာနိ-ဟူသည်ကား။ တော
 ဒိဋ္ဌိယော နာမ၊ ထို မိစ္ဆာအယူတို့မည်သည်ကား။ ကာ နာမ၊ အဘယ်သို့
 သဘောရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိယမာနာနိ၊ မေးအပ်ကုန်သည်
 ရှိသော်။ သမနုဂ္ဂဟိယမာနာနိတိ၊ သမနုဂ္ဂဟိယမာနာနိ-ဟူသည်ကား။ တော-
 ဒိဋ္ဌိယော၊ ထို ဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ကိ ကာရုဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။
 ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ သမ္မာ အနုဂ္ဂဟိယမာနာနိ၊
 အကြောင်းကို ကောင်းစွာမေးစိစစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သမနုဘာသိယ-
 မာနာနိတိ၊ သမနုဘာသိယမာနာနိ-ဟူသည်ကား။ ပါပကောနိ၊ ယုတ်မာကုန်
 သော။ ကောနိ ဒိဋ္ဌိတနာနိ၊ ထို မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ပဋိဝိဿဇ္ဇေတ၊ စွန့်ကုန်
 လော့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ သမ္မာ အနုဘာသိယမာနာနိ၊ ကောင်းစွာဆုံးမအပ်
 ကုန်သည်ရှိသော်။ အပိစ(အပရော)၊ တပါးသော။ (နယော၊ နည်းကို။ မယော၊
 ဝါသည်။ ဝုစ္စဇော၊ ဆိုဦးဆုံး) တိဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ၊
 ထို သမနုယုညိယမာနာနိ-အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ အနုယောဂပုစ္ဆာဝေဝစနာ-
 နေဝ၊ စိစစ်မေးမြန်းခြင်း၏ ဝေဝုစ ပရိယာယ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ “သမနုယုညတီတိ
 ဝါ သမနုဂ္ဂဟိတီတိ ဝါ သမနုဘာသတီတိ ဝါ သေသေ ကောကဋ္ဌေ သမေ
 သမဘာဂေ တဇ္ဇာသေ တညေဝါ”တိ၊ သမနုယုညတီတိ ဝါ သမနုဂ္ဂဟိတီတိ
 ဝါ သမနုဘာသတီတိ ဝါ သေသေ ကောကဋ္ဌေ သမေ သမဘာဂေ
 တဇ္ဇာသေ တညေဝ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

သမနုယုညတီတိ ဝါ၊ သမနုယုညတိ-ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်လည်း
 ကောင်း။ သမနုဂ္ဂဟိတီတိ ဝါ၊ သမနုဂ္ဂဟိတိ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်
 လည်းကောင်း။ သမနုဘာသတီတိ ဝါ၊ သမနုဘာသတိ-ဟူသော ဤ

၁။ သဉ္ဇာတိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ကောဋ္ဌေ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယကနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၇

သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ ဧဝေသေ-ဧဝောသော၊ တူ၏။ ဧကေ-
ဧကော၊ တူ၏။ ဧကဋ္ဌေ-ဧကဋ္ဌော၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ သမေ-
သမော၊ တူမျှ၏။ သမတဝေ-သမတဝေ၊ တူမျှသော အပိုရှိ၏။
တဇ္ဇာတေ-တဇ္ဇာတော၊ ထို သမနုယဉာဏ်-အစရှိသည်ပင် သမနုဂ္ဂါဟန-
စသည် သဘောရှိ၏။ တညေဝ-တညေဝ၊ ထို သမနုယဉာဏ်-အစရှိ
သည်ပင် သမနုဂ္ဂါဟန-အစရှိသည်ဟု သိအပ်၏။

ပရမ္မိ ဂန္ဓာတိ၊ ပရမ္မိ ဂန္ဓာ-ဟူသည်ကား။ အာစရိယပရမ္မရာ၊ ဆရာ
အဆက်ဆက်လည်းကောင်း။ လဒ္ဓိပရမ္မရာ၊ အယူအဆက်ဆက်လည်းကောင်း။
အတ္တဘာဝပရမ္မရာ၊ အတ္တဘောအဆက်ဆက်လည်းကောင်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။
ဧဟေသု၊ ထိုအဆက်ဆက်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ပရမ္မရံ၊
အဆက်ဆက်သို့။ ဂန္ဓာပိ၊ ရောက်၍လည်း။ အကိရိယာယ သဏ္ဌဟန္တိတိ၊
အကိရိယာယ သဏ္ဌဟန္တိ-ဟူသည်ကား။ အကိရိယမတ္တေ၊ မပြုခြင်းမျှ၌။ သံ-
တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဟိ(ဝိတ္ထာဧရမိ)၊ အကျယ်ချဉ်းအံ့။ “အမှောက်၊ ငါတို့၏။
အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဝါဒိ၊ ပြုအပ်၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ
၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ပါစရိယော၊ ဆရာ၏ ဆရာသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။
ကတဝါဒိ၊ ပြုအပ်၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ အာစရိယပါစရိ-
ယော၊ ဆရာ ဆရာ၏ ဆရာသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဝါဒိ၊ ပြုအပ်၏-ဟု
ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ (ဌာဓု-၁၅၆)
ဣဿရနိမ္မာနဝါဒိ၊ အစိုးရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းအပ်၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။
အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ပါစရိယော၊ ဆရာ၏ ဆရာသည်။ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒိ၊
အစိုးရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းအပ်၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။
အာစရိယပါစရိယော၊ ဆရာဆရာ၏ ဆရာသည်။ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒိ၊ အစိုး
ရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းအပ်၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။
အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ အဟေတုအပစ္စယဝါဒိ၊ အကြောင်းကင်း၏
အထောက်အပံ့ကင်း၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ပါစရိယော၊
ဆရာ၏ဆရာသည်။ အဟေတုအပစ္စယဝါဒိ၊ အကြောင်းကင်း၏ အထောက်
အပံ့ကင်း၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ အာစရိယပါစရိယော၊ ဆရာ
ဆရာ၏ ဆရာသည်။ အဟေတုအပစ္စယဝါဒိ၊ အကြောင်းကင်း၏အထောက်
အပံ့ကင်း၏-ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။” ဣတံ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂစ္ဆန္တနိ၊ သွားကုန်
သော။ ဧတေနိ၊ ထိုတိတ္ထာယကန-တို့သည်။ အာစရိယပရမ္မရံ၊ ဆရာအဆက်ဆက်
သို့။ ဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ သွားသည်မည်ကုန်၏။ “အမှောက်၊ ငါတို့၏။ အာစရိယော၊

၂၄၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယိ

[တိကနိပါတ်]

ဆရာသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတလဒ္ဓိကော၊ ပြုအပ်၏-ဟု အယူရှိ၏။ အမှကံ၊ ငါတို့၏။ ပါစရိယော၊ ဆရာ၏ ဆရာသည်။ ပ။ အမှကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယပါစရိယော၊ ဆရာ့ဆရာ၏ ဆရာသည်။ အဟေတု အပစ္စယလဒ္ဓိကော၊ အကြောင်းကင်း၏ အထောက်အပံ့ကင်း၏-ဟု အယူရှိ၏။ “ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဂစ္ဆန္တနိ၊ သွားကုန်သော။ တောနိ၊ ထို တိတ္ထာယတန-တို့သည်။ လဒ္ဓိပရမ္ပရံ၊ အယူအဆက်ဆက်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ သွားသည်မည်ကုန်၏။” အမှကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘောသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဟေတု၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ အမှကံ၊ ငါတို့၏။ ပါစရိယဿ၊ ဆရာ့ဆရာ၏။ ပ။ အမှကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယပါစရိယဿ၊ ဆရာ့ဆရာ၏ ဆရာ။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘောသည်။ အဟေတု အပစ္စယော၊ အကြောင်းကင်း၏ အထောက်အပံ့ကင်း၏-ဟု အယူရှိ၏။ “ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဂစ္ဆန္တနိ၊ သွားကုန်သော။ တောနိ၊ ထို တိတ္ထာယတန-တို့သည်။ အတ္တဘာဝပရမ္ပရံ၊ အတ္တဘောအဆက်ဆက်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ သွားသည်မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သုဝိဒုရမ္ပိ၊ အလွန်ဝေးသောအရပ်သို့လည်း။ ဂစ္ဆန္တနိ၊ သွားကုန်သော တိတ္ထာယတန-တို့သည်။ အကိရိယမတ္ထယေဝ၊ မပြုခြင်းမျှ၌သာလျှင်။ သဏ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဧတေသံ ဒိဋ္ဌိဂတိကောနိ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ကတ္တာ ဝါ၊ ပြုတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကာရေတာ ဝါ၊ ပြုစေတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဧကောပိ၊ တစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည်လည်း။ န ပညာယတိ၊ မထင်။

ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလော-ဟူသည်ကား။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ ပုရိသောတိ၊ ပုရိသောဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သတ္တောယေဝ၊ သတ္တဝါသည်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ကာမဉ္စ ဟေတု၊ အကယ်၍ ဖြစ်၏ရှင်။ ပန(ဇထာပိ)၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ သမ္ပတိကထာ နာမ၊ သမ္ပတိကထာမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဿ၊ ထိုသူသည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပဋိသံဝေဒေတိတိ၊ ပဋိသံဝေဒေတိဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နိ၊ ဖြစ်သောဝေဒနာကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဋိသံဝိဒိတိ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုတိ၊

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၂-မဟာဝဂ္ဂ ဒ-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၉

ပုဗ္ဗေကတဟေတု-ဟူသည့်ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကာရဏာ။ ပြုအပ်သော
 ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတ-
 ကမ္မပစ္စယေနဝ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်း
 ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသံခေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ သဗ္ဗန္တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
 ကမ္မဝေဒနဉ္စ၊ ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း။
 ကိရိယဝေဒနဉ္စ၊ ကိရိယာနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း။ ပဋိက္ခိပိတော၊
 ပယ်၍။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ဝိပါကဝေဒနမေဝ၊ ဝိပါကနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာ
 ကိုသာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ လွန်သော သည်းခြေ
 လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။ သေမ္မ-
 သမုဋ္ဌာနာ၊ လွန်သောသလိပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊
 အနာတို့လည်းကောင်း။ ဝါတသမုဋ္ဌာနာ၊ လွန်သောလေလျှင် ဖြစ်ကြောင်း
 ရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။ သန္နိပါတိကာ၊ သည်းခြေ
 သလိပ်၊ လေ-ဟူသော သုံးပါးတို့၏စုဝေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ
 စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။ ဥတုပရိဏာမဇာ၊ အချမ်း၊ အပူဟူသော ဥတုဇမ္ဗာန်
 ပြန် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။
 ဝိသမပရိဟာရဇာ၊ မသင့်မလျှောက်ပတ်သော အဟာရကို မှီဝဲသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့် မညီမညွတ်ကိုဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊ အနာတို့
 လည်းကောင်း။ ဩပက္ကမိကာ၊ သူတပါးလို့ လကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာ-
 ဓာ စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊ ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ၏
 အကျိုးဖြစ်သော ခန္ဓာမှ ဖြစ်ကုန်သော။ အာဗာဓာ စ၊ အနာတို့လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ယေ ဣမေ အာဗာဓာတေဒါ^၁ ဝါ၊
 အကြင် အနာအထူးတို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟေသု၊ ထိုရှစ်ပါး
 သော အနာအထူးတို့ကွင်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသော အနာအထူးတို့ကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊
 ပယ်၍။ အဋ္ဌမိယောဝါ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော အနာအထူးကိုသာလျှင်၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊ ဝန်
 ခံကုန်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ခံစားအပ်သော
 အကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇေဝဒနီယံ၊ အခြားမဲ့သော ကိုယ်၏
 အဖြစ်၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း။ အပရ ပရိယာ-
 ယဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့

၁။အာဗာဓာတိ အဋ္ဌရောဂါ=(ဆဋ္ဌ)
 ၂။ ဧကံ ဝိပါကဝေဒနံ ယေဝ=(ဆဋ္ဌ)။

သောကိုယ်၏အဖြစ်မှလည်း၊ တပါးသော အမှတ်မရှိသောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစား
 အပ်သောအကျိုးရှိသော ကံလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါး
 ကုန်သော။ ယေပိဓေ (ယေပိ-ဣဓေ) ကမ္မရာသယော၊ အကြင် ကံအစုတို့ကိုလည်း။
 ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေသုပိ၊ ထိုသုံးပါးသော ကံအစုတို့တွင်လည်း။ ဇွေ၊
 နှစ်ပါးကုန်သော ကံအစုတို့ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။ ဧကံ၊ တပါး
 သော။ အပရပရိယာယကမ္မယေဝ၊ အပရပရိယာယ ကံကိုသာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊
 ဝန်ခံကုန်၏။ [ဒိဋ္ဌဓမ္မဓေဒနီယော၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်
 သော အကျိုးဖြစ်သော။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်လည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီ-
 ယော၊ အခြားမဲ့သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သော အကျိုးဖြစ်သော။
 ဝိပါကော၊ ဝိပါက်လည်းကောင်း။ အပရပရိယာယဝေဒနီယော၊ မျက်မှောက်
 ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်မှလည်းတပါး၊ အခြားမဲ့သောကိုယ်၏ အဖြစ်မှလည်း
 တပါးသော အမှတ်မရှိသောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သောအကျိုးဖြစ်သော။
 ဝိပါကော၊ ဝိပါက်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ ယေပိဓေ (ယေပိ-ဣဓေ) ဝိပါကရာသယော၊ အကြင်ဝိပါက်အစုတို့ကို
 လည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေသုပိ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိပါက်အစုတို့တွင်
 လည်း။ ဇွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဝိပါက်အစုတို့ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။
 ဧကံ၊ တပါးသော။ အပရပရိယာယ ဝိပါကမေဝ၊ အပရပရိယာယ-ဝိပါက်ကို
 သာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။] ကုသလစေတနာ၊ ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော
 စေတနာလည်းကောင်း။ အကုသလစေတနာ၊ အကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ
 လည်းကောင်း။ ဝိပါကစေတနာ၊ ဝိပါက်နှင့်ယှဉ်သော စေတနာလည်းကောင်း။
 ကိရိယစေတနာ၊ ကိရိယာနှင့်ယှဉ်သော စေတနာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စတ္တာဓော၊ လေးပါးကုန်သော။ ယေပိဓေ (ယေပိ-ဣဓေ) စေတနာရာသယေဝ၊
 အကြင် စေတနာအစုတို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေသုပိ၊ ထိုလေး
 ပါးသောစေတနာအစုတို့တွင်လည်း။ တယော၊ သုံးပါးသော စေတနာတို့ကို။
 ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဝိပါကစေတနံယေဝ၊ ဝိပါက်
 နှင့်ယှဉ်သော စေတနာကိုသာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။

ဣဿရနိမ္မာနဟေတုတိ၊ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု-ဟူသည်ကား။ ဣဿရနိမ္မာနာ-
 ကာရုဏာ၊ အစိုးရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။

၁။ [] ယေပိဓေ ဒိဋ္ဌဓမ္မဓေဒနီယော ဝိပါကော-မှ...ဝိပါကမေဝ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ-အထိ
 စကားရပ်များနိဿယ၌ ကျရစ်သည်ကို ဝါဒ-ကိုဆိုရာ၌ ညွှန်းထား၍လည်းကောင်း
 ဆဋ္ဌမူ၌ပါ၍လည်းကောင်း ထည့်သွင်း ယောနေပါသည်။-စာတည်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏီနာ ၂၅၁

ဣဿရေန၊ အစိုးရသောဗြဟ္မာသည်။ နိမ္မိတတ္တာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တေသံ၊ ထို
ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုတည်း။ -တိသော၊ သုံးပါးကုန်
သော။ ဣမာ(ဌ၊ ဒု-၁၅၇)ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ပစ္စုပ္ပန်
၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကတမ္မလကေန ဝါ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကု
သိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဏတ္တိမ္မလကေန ဝါ၊ သူ
တပါးကိုစေခိုင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော
အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကလေန ဝါ၊ ပြုအပ်သော
ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဖြင့် လည်းကောင်း။ အဟေတုအပစ္စယာ ဝါ၊
အကြောင်းကင်း၏ အထောက်အပံ့ကင်း၏-ဟူသော အယူဖြင့်လည်းကောင်း။
ပဋိသံဝေဒတုံ နာမ၊ ခံစားခြင်းငှာမည်သည်။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်။
ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဿရနိမ္မာနကာရဏာယေဝ၊ အစိုးရသော ဗြဟ္မာ
သည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဣမာ၊ ဤသုံးပါး
သော ဝေဒနာတို့ကို။ ပဋိသံဝေဒတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
သည်ကား။ (တေသံ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုတည်း။)
ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံဝါဒီနော၊ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧဝေ၊ ထို
ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။
အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဘေဒေသု၊ အနာအထူးတို့တွင်။ ကေမ္မိ၊ တစ်ခု
သော အနာအထူးကိုလည်း။ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံမူ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
သော အနာအထူးတို့ကို။ ပဋိဗာဟန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ စ၊ ဆိုမှတစ်ပါး။ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက်၌။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မ-
ရာသီသု၊ ကံအစုတို့တွင် လည်းကောင်း။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိပါက-
ရာသီသု၊ ဝိပါကအစုတို့တွင် လည်းကောင်း။ တေသု၊ လေးပါးကုန်သော။
စေတနာရာသီသု၊ စေတနာအစုတို့တွင် လည်းကောင်း။ ကေမ္မိ၊ တစ်ခုသောကံ
အစုအစရှိသည်ကိုလည်း။ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံမူ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော
ကံအစု-အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ပဋိဗာဟန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။

အဟေတုအပစ္စယာတိ၊ အဟေတုအပစ္စယာ-ဟူသည်ကား။ ဟေတုံ စ၊ နေက
အကြောင်းကို လည်းကောင်း။ ပစ္စယဉ္စ၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းကို လည်း

၂၅၂ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ [တိကနိပါတ်

ကောင်း။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ အကာရဏေနေဝ၊ အကြောင်းမရှိပဲလျှင်။ ပဋိသံဝေဒေ-
 တိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊
 မှန်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ နေသံ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊
 အလိုတည်း။ -တိယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာ ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာတို့သည်။
 ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကတမူလကေန ဝါ၊ ပြုအပ်သော
 ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဏတ္တိမူလ-
 ကေန ဝါ၊ သူတပါးကံစေခိုင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူ
 သော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတေန ဝါ၊ ပြုအပ်သော
 ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣဿရနိမ္မာနဟေတုနာ ဝါ၊ အစိုး
 ရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိ-
 သံဝေဒိတုံ နာမ၊ ခံစားခြင်းငှာမည်သည်။ န သက္ကာ၊ မတတ်စောင်းကုန်။
 ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဟေတုအပစ္စယာယေဝ၊ အကြောင်းကင်းကုန်၊
 အထောက်အပံ့ ကင်းကုန်သည့်ဖြစ်၍ သလျှင်။ ဣမာ၊ ဤသုံးပါးသော
 ဝေဒနာတို့ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 (စောသံ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုတည်း။) ပန၊ ဆက်
 ၍ဆိုဦးအံ့။ ဝေဝါဒိနော၊ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧတေ၊ ထို ရဟန်း၊
 ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ရော-
 ဂါဒိသု၊ အနာ အစရှိသည်တို့တွင်။ ကေမိ၊ တစ်ခုသောအနာကိုလည်း။ အသ-
 ဗ္ဗုဒ္ဓိစ္စိတော၊ ဝန်မခံမူ၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အနာကို။ ပဋိဗာဟန္တိ၊ တားမြစ်
 ကုန်၏။

ဝေ၊ ဤသို့။ သတ္တော၊ ဖြတ်စွဲ ဘုရားသည်။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ နိက္ခိ-
 ပိတော၊ ထားတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တံ၊ ထိုမာတိကာကို။ ဝိဘ-
 ဇိတော၊ ဇေဇန့်၍။ ဒဿေတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဟတြ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ တတြ
 ဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို
 ဟတြ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဝေ ဝဒါမိတိ (ဣမိနာ)၊ ဝေ ဝဒါမိ-ဟူ
 သော ဤပါဠိဖြင့်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ မိမိအယူ၌ တည်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေ၊
 ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ (ဣမံ-အတ္ထံ)၊ ဤသို့သောအနက်ကို။
 ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ လဒ္ဓိံ၊ မိမိအယူကို။ အပ္ပတိဋ္ဌာပေတော၊
 မတည်စေမူ၍။ နိဂ္ဂယမာနာ၊ နှိပ်အပ်သည်ရှိသော်။ လဒ္ဓိတော၊ မိမိရှေးအယူ
 မှ။ လဒ္ဓိံ၊ အယူတပါးသို့။ သင်္ကမန္တိ၊ ပြောင်းရွှေ့သတ်ကုန်၏။ ဘော
 ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ကတ-

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၆)၂ မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅၃

ဝါဒံ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းရှိ၏ ဟူသော အယူကို။ န ဝဒါမ၊ မဆိုကုန်။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပိတာယ၊ တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ (လဒ္ဓိတော၊ မိမိရှေးအယူမှ။ လဒ္ဓိံ၊ အယူတပါးသို့။) သကံမိတုံ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှာ။ အလဘန္တာ၊ မရကုန်သည် ဖြစ်၍။ သုနိဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာနှိပ်အင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ နေသံ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာ- ပနတ္ထံ၊ အယူကိုတည်စေခြင်းငှာ။ ဧဝံ ဝဒါမိတိ၊ ဧဝံ ဝဒါမိ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ တေနဟာယသ္မန္တောတိ၊ တေနဟာယသ္မန္တာ-ဟူသည့်ကား အာယ- သ္မန္တာ၊ အရှင်တို့။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကု သိုလ်ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့် သုံးပါးသောဝေဒနာတို့ကို ခံစားတပြီး ကား။ ကိံ (ကော အဓိပ္ပာယော)၊ အဘယ်သို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ (ဝုတ္တော)၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ -တေ၊ ဤသင်တို့ဆိုအပ်သော စကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်။ တေန၊ ထိုရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုံးပါးသောဝေဒနာတို့ကို ခံစားတပြီးကား။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ ဝါဒေန၊ အယူဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဟေတု၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပါဏာတိ ပါတိနော၊ သူ၏အသက်ကိုလျင်စွာချခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိသောသူတို့သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ အတိပါတေန္တိ၊ လျင်စွာချကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဟေတု၊ ပြုအပ် သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပါဏာတိပါတိ- နော၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ကိံကံရဏာ၊ အဘယ်ကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ အကြင် ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတကမ္မံ၊ ပါဏာတိပါတ ကံသည်။ အတ္တနော၊ မိမိသည်။ ကတမူလကေန၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ခံစားခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အာဏတ္တိ- မူလကေန၊ သူတပါးကိုစေခိုင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ခံစားခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊

မတတ်ကောင်း။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဟေတုနာ၊ အစိုးရသောဗြဟ္မာသညံ ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ခံစားခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အဟေတုဒံပစ္စယာ၊ ဇနကံ အကြောင်းကင်းသည်၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ခံစားခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဟေတုယေဝ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ခံစား၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝေ၊ သင် ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူတည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ (ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ကတဟေတု၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။) ပါဏာတိပါတိနော၊ သူ့အသက်ကို လျင်စွာချခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချခြင်းမူ။ ဝိရမန္တာပိ၊ ကြဉ်သောသူတို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ကတဟေတုယေဝ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝိရမိယန္တိ၊ ကြဉ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေသံယေဝ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင်။ လဒ္ဓိ၊ အယူကို။ ဂဟေတု၊ ယူ၍။ တေသံ၊ ထို ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့အား။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းသို့။ အ၊ ရောပေတိ၊ တင်တော်မူ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အဒိန္နာဒါယိနောတိအာဒိသုပိ၊ အဒိန္နာဒါယိနော-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၅၈) သဒရတော ပစ္စာဂစ္ဆတန္တိ၊ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ-ဟူသည့်ကား။ သာရတောဝေန၊ အမြတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဏန္တာနံ၊ ယူကုန်သောသူတို့၏။ ဆန္ဒောတိ၊ ဆန္ဒော-ဟူသည့်ကား။ ကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဆန္ဒသည်။ ဣဒံ ဝါကရဏီယံ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယန္တိ ဧတ္ထ၊ ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယံ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်တည်း။ -ဣဒံ ဝါ၊ ဤသုစရိုက်အမှုကိုလည်း။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကို။ ကရဏတ္ထာယ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ ဝါ၊ ဤသုစရိုက်အမှုကိုလည်း။ အကရဏီယံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အကတ္တဗ္ဗဿ၊ မပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကို။ အကရဏတ္ထာယ၊ မပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ကတ္တုကမ္ပတာ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသောဆန္ဒ

ဒုယတိပဏ္ဏာသက] (၆) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသိတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅၅

သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စတ္တပုရိသကဏ္ဍေ ၀၊ အသီးအသီးသော ယောကျ်ား
တို့သည်ပြုအပ်သောလုံ့လသည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဆန္ဒဝါယာ-
မေသု ၀၊ ဆန္ဒ၊ ဝါယာမ-တို့သည်မူလည်း။ အသန္တေသု၊ မရှိကုန်သည် ရှိသော်။
“ဣဒံ၊ ဤ သုစရိုက်အမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။” ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အလိုသည်
လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ “ဣဒံ၊ ဤ ဒုစရိုက်အမှုကို။ န ကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်”။
ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အလိုသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်
ကား။ ဇဒိပ္ပာယော၊ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်တည်း။) ဣတိ ကရုဏီယာက-
ရုဏီယေ ခေါ် ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလတ္တိယမာနေတိ၊ ဣတိ ကရုဏီ-
ယာ ကရုဏီယေ ခေါ် ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလတ္တိယမာနေ-ဟူသည်
ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကတ္တဗ္ဗေ ၈၊ ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုသည်လည်းကောင်း။
အကတ္တဗ္ဗေ ၈၊ မပြုအပ်သော ဒုစရိုက်အမှုသည် လည်းကောင်း။ ဘူတတော၊
ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ထိရတော၊ မြဲမြံသောအားဖြင့်။ အပညာယမာနေ၊
မထင်သည်ရှိသော်။ အလဗ္ဗမာနေ၊ မရအပ်သည်ရှိသော်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။
ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ၊ အကတ္တဗ္ဗတော ၈၊
မပြုအပ်သော ဒုစရိုက်အမှုမှလည်း။ ဝိရမိတံ၊ ကြဉ်ခြင်းငှာ။ ယဒိ လတေယျ၊
အကယ်၍ရငြားအံ့။ ကရုဏီယာကရုဏီယံ၊ ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှု၊ မပြုအပ်
သော ဒုစရိုက်အမှုကို။ သစ္စတော၊ မှန်သောအားဖြင့်။ ထေတတော၊ မြဲမြံသော
အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗေယျ၊ ရအပ်ရာ၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ ဥဘယမ္ပိ၊
ထို ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကိုပြုခြင်း၊ မပြုအပ်သော ဒုစရိုက်အမှုမှကြဉ်ခြင်း-
ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ သေ-ဧသော၊ ဤသူသည်။ နုပလတ္တတိ၊
မရအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကို ပြုခြင်း၊ မပြု
အပ်သော ဒုစရိုက်အမှုမှ ကြဉ်ခြင်း-ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးစုံကို။ သစ္စတော၊
မှန်သောအားဖြင့်။ ထေတတော၊ မြဲမြံသောအားဖြင့်။ န ဥပလတ္တတိ၊ မရအပ်။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ တသ္မံ ၈၊ ထို ပြုအပ်သော သုစရိုက်အမှုကိုပြုခြင်း၊ မပြုအပ်သော
ဒုစရိုက်အမှုမှကြဉ်ခြင်း-ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အနုပလတ္တိယမာနေ၊
မရအပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
မုဋ္ဌဿတိနန္တိ၊ မုဋ္ဌဿတိနံ-ဟူသည်ကား။ နုဋ္ဌဿတိနံ၊ ပျက်သောသတ်ရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍။ ဝိဿဋ္ဌဿတိနံ၊ လွတ်သောသတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနာရက္ခာနံ ဝိဟ-
ရတန္တိ၊ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ-ဟူသည်ကား။ ဆသု၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော။
ဒွါရေသု၊ ဒွါရတို့၌။ နိရာရက္ခာနံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဝိဟရန္တာနံ၊ နေကုန်သောသူတို့၏။ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော သမဏ-
ဝါဒေါဟိ၊ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော သမဏဝါဒေါ-ဟူသည်ကား။

ဝေ၊ ဤသို့။ ဘူတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တုမှာကံ ဝါ၊ သင်တို့၏လည်းကောင်း။ အညေသံ ဝါ၊ တပါးသောသူတို့၏လည်းကောင်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သမဏာတိ၊ သမဏဘူဟူ၍။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး။ သကောရဏော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သမဏဝါဒေါ၊ ငါရဟန်းဟူသော စကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။ ဟိ(ယသွာ)၊ အကြင်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကာရဏာယေဝ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့် သာလျှင်။ သမဏာပိ၊ ငါရဟန်းတို့ သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကာရဏာယေဝ၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင်။ အသမဏာပိ၊ ရဟန်းမဟုတ် ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသွာ)၊ ထို့ကြောင့်။ (သမဏဝါဒေါ၊ ငါရဟန်းဟူသောစကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။) သဟဓမ္မိကောတိ၊ သဟဓမ္မိကော-ဟူသည်ကား။ သကောရဏော၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ နိဂ္ဂဟော ဟောတိတိ၊ နိဂ္ဂဟော ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ မမ၊ ငါ၏။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေ ပန၊ ထိုရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား။ နိဂ္ဂဟိတာ၊ နှိပ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (အတ္ထော၊ အနက်တည်း။)

ဝေ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတဝါဒိနော၊ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာဖြစ်၏ဟူသော အယူရှိသော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို။ နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်တော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣဿရနိဗ္ဗာနဝါဒိနော၊ အစိုးရသောဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏ဟူသောအယူရှိသော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို။ နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်ခြင်းငှာ။ တတြ ဘိက္ခဝေတိအာဓိ၊ တတြ ဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တဿ၊ ထို ကတြ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသောပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ပုဗ္ဗေကတဝါဒေါ၊ ပုဗ္ဗေကတဝါဒ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တဿ၊ ထိုအဘူ၊ အဟေတုကဝါဒဝါဒရပိ၊ အဟေတုကဝါဒကိုဆိုရာဝါရ၌လည်း။ (ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။)

ဝေ၊ ဤသို့။ ဣမသံ၊ တိတ္ထာယတနာနံ၊ ဤ မိစ္ဆာဓိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဖြစ်ရာတို့၏။ ပရမ္ပိ၊ တပါးသော အဆက်ဆက်သို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ ဖျောက်၍။

၁။ အဗ္ဗဟတုကဝါဒေါပိ- (ဆဋ္ဌာ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅၇

အကိရိယာယ၊ မပြုခြင်း၌။ သဏ္ဌဟနဘာဝေန၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
တုစ္ဆဘာဝဉ္စ၊ အချည်းနှီး၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အနိယျာနိကဘာဝဉ္စ၊
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သည် အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။
အသာရဘာဝေန၊ အနှစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထုသကေခဋ္ဌနသဒိသတံ၊
ဖွဲ့ကိုလောင်းသူနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အာပဇ္ဇနဘာဝေန၊
ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂိသညာယ၊ မီးဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ မေမာန-
ဇေယျပနကသရိက္ခတံ၊ မှတ်သော ပို စုန်ကြူးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို လည်း
ကောင်း။ ဝံဒိဋ္ဌိကာနံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသောသူတို့တွင်။ ပုရိမဿပိ၊ ရှေးဖြစ်
သော မိစ္ဆာအယူရှိသောသူ၏လည်းကောင်း။ ပစ္စိမဿပိ၊ နောက်ဖြစ်သော
မိစ္ဆာအယူရှိသောသူ၏ လည်းကောင်း။ အတ္တဿနတဘယ၊ ဇာနက်ကို မြင်
သည်အဖြစ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အန္ဓဝေဏိနာ ဓမ္မတဉ္စ၊
သူကန်းအစဉ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သဒ္ဓမ္မတ္ထေနဝ၊ သဒ္ဓါမျှ
ဖြင့်သာလျှင်။ တာနိ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတည်းဟူသောအကြောင်းတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊
ယူ၍။ သာရဒိဋ္ဌိကာနံ၊ အနှစ်ရှိ၏ဟု အယူရှိကုန်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။
ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ပတိဘဿ၊ ကြွေးကျသော။ ဗေလဝပက္ကဘ၊ ဥသျှစ်သီးမုည
၏။ ဒဒ္ဓုရသဒ္ဓိ၊ ဒုန်းဒုန်းဟူသောအသံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ “ပထဝိ၊
မြေသည်။ သံဝဋ္ဌမာနာ၊ ပြိုလျက်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။” ဣတိ သညာယ၊
ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ပလာယဇန္တန၊ ပြေးသော။ သသကေန၊ ယုန်ငယ်
နှင့်။ သရိက္ခဘာဝဉ္စ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။
ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်။ ဧသိဘဿ၊ ဟောအပ်
သော။ ဓမ္မဿ၊ တရား၏။ သာရဘာဝဉ္စေဝ၊ အနှစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း
ကောင်း။ နိယျာနိကဘာဝဉ္စ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်
ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ (ဌ၊ ဒု-၁၅၉) အယံ ခေါ် ပန
ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ အယံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။
အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတ္ထ၊ ထို အယံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော
ပါဌ်၌။ အနိဂ္ဂဟိတောတိ၊ အနိဂ္ဂဟိတော-ဟူသည်ကား။ အညဟိ၊ တပါး
သောသူတို့သည်။ နိဂ္ဂဟေတုံ၊ နှိပ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေယျော၊ စွမ်းနိုင်။
အသံကိလိဋ္ဌောတိ၊ အသံကိလိဋ္ဌော-ဟူသည်ကား။ နိက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူး
ခြင်းရှိ။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ “သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်ညူးခြင်းရှိသော။ နံ၊ ထို
အမှုကို။ ကရိယာမ၊ ပြုကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝတ္ထေဟိပိ၊ ဖြစ်သောသူတို့

၁။ အန္ဓဝေဏိပမတံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဒဒ္ဓဘာဝိတသဒ္ဓိ=(ဆဋ္ဌ)

ဘညလည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။
 အသက္ကုဏေဇယျာ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။ အနုပဝဇ္ဇောတိ၊ အနုပဝဇ္ဇော-ဟူသည်ကား။
 ဥပဝါဒဝိနိမုတ္တော၊ ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲခြင်းမူလွတ်၏။ အပ္ပဋ္ဌိကုဋ္ဌောတိ၊ အပ္ပဋ္ဌိကုဋ္ဌော-
 ဟူသည်ကား။ “ဣမိနာ၊ ဤတရားဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ နံ၊
 ထိုတရားကို။ ဟရထ၊ ပယ်ကုန်လော့။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပ္ပဋ္ဌိဗာဟိတော၊
 မတားမြစ်အပ်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အနုပက္ကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေးအပ်။ ဝိညဟိတိ၊
 ဝိညဟိ-ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ အကြင်
 ကြောင့်။ အဇာနိတော၊ မသိမူ၍။ ကထေန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သော။ အပဏ္ဍိတာနံ၊
 ပညာမရှိသောသူတို့၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပုံမာဏမဟုတ်။
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိညဟိတိ၊ ဝိညဟိ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကဿ ဓမ္မဿ၊ ထို အယ် ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ-အစရှိ
 သည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရားကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ “ကတ
 မော စ ဘိက္ခဝေ”တိ၊ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ-ဟူ၍။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတော၊
 မေး၍။ “ဣမာ ဆ ဓာတုယော”တိအာဒိနာ၊ ဣမာ ဆ ဓာတုယော-ဤသို့
 အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ နိက္ခိပိတော၊ ထား၍။
 ယထာပဋ္ဌိပါဠိယာ၊ အကြင်ထားအပ်သော မာတိကာအစဉ်အတိုင်း။ ဝိဘဇိတော၊
 ဝေဖန်ပြီး၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။
 ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိအာဒိ၊ ဣမာ ဆ ဓာတုယော-ဤသို့အစရှိသော စကား
 ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဣတ္ထံ၊ ထိုဣမာ ဆ ဓာတုယော-အစရှိသော မာတိ
 ကာပါ၌။ ဓာတုယောတိ၊ ဓာတုယော-ဟူသည်ကား။ သဘာဝါ၊ သဘော
 တို့တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နိဇ္ဇိဝနိဿတ္တဘာဝပ္ပကာသကော၊ သာသနာ
 စောင့်မှအပ်ဖြစ်လောသူတို့သည် ကြံအပ်သော ဇီဝမဟုတ်သည်၏အဖြစ်၊ ပြိန်
 ဖျင်းသောသူတို့သည် ကြံအပ်သော သတ္တမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော။
 သဘာဝဇ္ဇော၊ သဘောဖြစ်သော အနက်သည်။ ဓာတုဇ္ဇော နာမ၊ ဓာတ်အနက်
 မည်၏။ ဖဿယဘနာနိတိ၊ ဖဿယဘနာနိ-ဟူသည်ကား။ ဝိပါကဖဿာနံ၊
 ဝိပါကနှင့်ယှဉ်သော ဖဿတို့၏။ အာကရဇ္ဇေန၊ တည်ရာဖြစ်သော အနက်
 သဘောကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ အာယတန-တို့ မည်ကုန်၏။ မနောပဝိစာရာတိ၊
 မနောပဝိစာရာ-ဟူသည်ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပါဒေဟိ၊ ဝိတက်-ဝိစာရတည်း
 ဟူသော ခြေတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌာရသသု၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊
 အရာတို့၌။ မနဿ၊ စိတ်၏။ ဥပဝိစာရာ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ အထူးထူးအပြားပြား
 ကျက်စားခြင်းတို့တည်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၅၉

ပထဝီဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတု-ဟူသည့်ကား။ ပတိဋ္ဌာဓာတု၊ မိမိမူကြွင်းသော
ဘုတ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော သဘောတည်း။ အာပေါဓာတုတိ၊
အာပေါဓာတု-ဟူသည့်ကား။ အာဗန္ဓနဓာတု၊ မိမိမူကြွင်းသော ဘုတ်၊ ဥပါ
ဒါရုပ်တို့ကို ဖွဲ့တတ်သော သဘောတည်း။ တေဇောဓာတုတိ၊ တေဇောဓာတု-
ဟူသည့်ကား။ ပရိပါစနဓာတု၊ မိမိမူကြွင်းသော ဘုတ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို ရင့်
စေတတ်သော သဘောတည်း။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဝါယောဓာတု-ဟူသည့်
ကား။ ဝိတ္တမ္မနဓာတု၊ မိမိမူကြွင်းသော ဘုတ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို ဖူးဖူးရောင်စေ
တတ်သော သဘောတည်း။ အာကာသဓာတုတိ၊ အာကာသဓာတု-ဟူသည့်
ကား။ အသံဖုဋ္ဌဓာတု၊ မိမိသည့်ပိုင်းခြားအပ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည် မတွေ့
အပ်သော သဘောတည်း။ ဝိညာဏဓာတုတိ၊ ဝိညာဏဓာတု-ဟူသည့်ကား။
ဝိဇာနနဓာတု၊ အာရုံကိုအထူးသဖြင့်သိတတ်သော သဘောတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဣဒံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ပန၊ ဆက်
၍ဆိုပြီးအံ။ တံ ဧတံ(ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ)၊ ထို ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သင်္ခေပတော၊
အကျဉ်းအားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သင်္ခေပတောပိ၊ အကျဉ်း
အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္တာရတောပိ၊ အကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။
ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။
အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကထေ-
တုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မသင့်။ ဝိတ္တာရတောဝ၊ အကျယ်အားဖြင့် သာ
လျှင်။ ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုပြီးအံ။ ဣမသ္မိံ
တိတ္ထာယတနသုတ္တံ၊ ဤ တိတ္ထာယတန-သုတ်၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအား
ဖြင့်။ ဆဓာတုဝသေန၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တံ(ကမ္မဋ္ဌာနံ)၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။
ဥဘယထာပိ၊ အကျဉ်း-အကျယ်ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးစုံသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်လည်း။ ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။

သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဆဓာတုဝသေန၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်
၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ပရိဂ္ဂဟန္တောပိ၊ ပိုင်းခြား၍ယူသောပုဂ္ဂိုလ်
သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုသတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ယူ၏။
ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်လည်းကောင်း။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်လည်း
ကောင်း။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်လည်းကောင်း။ ဝါယောဓာတု၊
ဝါယောဓာတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့
သည်။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့မည်ကုန်၏။ အာကာသဓာတု၊ အာကာသ

ဓာတ်သည်။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်မည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကေသ္မိံ၊
 တစ်ခုသော။ ဥပါဒါရူပေ၊ အာကာသဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါရုပ်ကို။
 ဒီဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ တေဝိသတိ၊ နှစ်
 ဆယ့်သုံးပါးသော ဥပါဒါရုပ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာနေဝ၊ မြင်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဝိညာဏ-
 ဓာတုတိ၊ ဝိညာဏဓာတု-ဟူသည်ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်တည်း။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။
 ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာနှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာစေ
 တသိက်သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။ သညာ၊ သညာ
 စေတသိက်သည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဖဿော စ၊ ဖဿစေ
 တသိက်သည်လည်းကောင်း။ စေတနာ စ၊ စေတနာစေတသိက်သည် လည်း
 ကောင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊
 လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ(ခန္ဓာ)၊ ဤခန္ဓာတို့သည်။ အရူပက္ခန္ဓာ နာမ၊ နာမ
 က္ခန္ဓာတို့မည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ-
 နိ စ၊ မဟာဘူတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူ-
 တာနံ၊ မဟာဘူတ်တို့ကို။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၀) ဥပါဒါရူပဉ္စ၊ စုံမီ၍ဖြစ်သော ရုပ်
 သည်လည်းကောင်း။ ရူပက္ခန္ဓော နာမ၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါး
 သော ခန္ဓာတို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ အရူပက္ခန္ဓာ
 တို့သည်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ နာမဉ္စ၊ နာမ်လည်းကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒေယေဝ မေဃ၊ နှစ်ပါးကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်သာလျှင်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော သဘောတရားထက်။
 ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ သတ္တော ဝါ၊ ပြန်ဖျင်းသောသူတို့သည်ကြံအပ်သော သတ္တဝါ
 သည်လည်းကောင်း။ ဇီဝေဝါ ဝါ၊ သာသနာဘော်မှအပဖြစ်သော သူတို့သည်
 ကြံအပ်သော ဇီဝသည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဿ၊
 တစ်ယောက်သော။ ဘိက္ခုနေဝ၊ ရဟန်း၏။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။
 ဆဓာတုဝသေန၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အရဟတ္တသမ္ပာ-
 ပကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝေဒိ၊
 တဗျံ၊ သိအပ်၏။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၁

ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဏန္ဓောပန၊ ပိုင်းခြား၍ ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏိတော၊ ပိုင်းခြား ယူကုန်၍။ အာကာသဓာတုပရိဂ္ဂဟာနုသာရေန၊ အာကာသဓာတ်ကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဇောဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ ယူ၏။ အထ၊ ထိုနောက်မှ။ နေသံ၊ ထိုဥပါဒါရုပ်တို့၏။ ပစ္စယံ၊ မှီရာဖြစ်သော အကြောင်းကို။ ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ ဝိသတိကောဌာသ၊ နှစ်ဆယ်သော အစုရှိ၏။ အပါဝါဓာတု၊ အပါဝါဓာတ်သည်။ ဒွါဒေသ ကောဌာသ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အစုရှိ၏။ ဇောဇောဓာတု၊ ဇောဇောဓာတ်သည်။ စတ္တာရော ကောဌာသ၊ လေးပါးသော အစုရှိ၏။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်သည်။ ဆကောဌာသ၊ ခြောက်ပါးသော အစုရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဌာသဝသေန၊ အစု၏အစွမ်းဖြင့်။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဒွါစတ္တာလိသ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ ဇောဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ပဉ္စသဋ္ဌိ ရူပါနိ၊ ခြောက်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော ရုပ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ တာနိ စ၊ ထို ခြောက်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော ရုပ်တို့ကိုလည်း။ ဝတ္ထုရူပေန၊ ဝတ္ထုရုပ်နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဆသဋ္ဌိ ရူပါနိ၊ ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိညာဏဓာတု ပန၊ ဝိညာဏဓာတ်သည်ကား။ လောကီယဓိတ္တဝဓေန၊ လောကီစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကောသိတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော။ ဝိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထို ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော စိတ်တို့သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓန္ဓာ နာမဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဟိ၊ ထို ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ တတ္ထကာယေဝ၊ ထိုမျှလောက် ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောသိတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။

၁။ စတ္တာရော = (ဆဋ္ဌ)

၂-၂။ မဟာဘူတာနိ ဝ ဝဝတ္ထပေတွာ တေသု = (ဆဋ္ဌ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ ကောသီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော။
သညာ၊ သညာသည်။ သညာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ကောသီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်
တစ်ပါးသော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။
[ကောသီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။] ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရာ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ
အရူပက္ခန္ဓာ၊ ဤအရူပက္ခန္ဓာတို့သည်။ တေတူမကဝသေန၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သည်
၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂယျာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စတုဝိသမိကာနိ၊
နှစ်ဆယ့်လေးပါးအလွန်ရှိကုန်သော။ တိဏိ ဓမ္မာယတနသတာနိ၊ သုံးရာသော
ဓမ္မာယတနတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဣမေ စ အရူပဓမ္မာ၊
ဤ နှစ်ဆယ့်လေးပါးအလွန်ရှိသော သုံးရာသောနာမ်တရားတို့ လည်းကောင်း။
ဆသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ စ၊ ရုပ်တရားတို့ လည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံကုန်သောနာမ်ရုပ်တရားတို့ကိုလည်း။
သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ နာမဉ္စ၊ နာမ် လည်းကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်လည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော သဘောတရားတို့ သည်သာ
လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော တရားထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။
သတ္တော ဝါ၊ ပြန်ဖျင်းသော သူတို့သည် ကြံအပ်သော သတ္တဝါသည် လည်း
ကောင်း။ ဇီဝေါ ဝါ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်သောသူတို့သည် ကြံအပ်သော
ဇီဝသည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နာမရူပဝသေန၊ နာမ်ရုပ်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ဝဝတ္ထုပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ တေသံ၊
ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတို့၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဗရိယေသန္တော၊ ရှာသည်ရှိသော်။
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဟူ
သော အကြောင်းကြောင့်။ ကမ္မာပစ္စယာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အာ-
ဟာရပစ္စယာ၊ အဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။
သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဣသံ ဇေ၊ ဤသို့။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်
၍။ “အတိဇတပိ၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း။ ဣမေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ဤလေးပါး
သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဣဒံ နာမရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ ပဝတ္တိတ္ထံ၊ ဖြစ်
ပြီ။ အနာဂတေပိ၊ အနာဂတ်၌လည်း။ ဧတေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ဤလေးပါး
သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တေရဟိပိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်
တဝ၌လည်း။ ဧတေဟိယေဝ (ပစ္စယေဟိ)၊ ထိုလေးပါးသော အကြောင်းတို့

၁။ [...]ထောင့်ကွင်းအတွင်းဆဋ္ဌမုဋ္ဌမပါ။ ၂။ ဓမ္မသတာနိ = (ဆဋ္ဌ)
၃။ (...)ဆဋ္ဌမုဋ္ဌမပါ။ ၄။ ဣဒံ ဝဋ္ဌံ = (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၃

ကြောင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကာလေသု၊ ကာလတို့၌။ ကခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိတရိတွာ၊ ကူးမြောက်၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိတ္တာရတောပိ၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်း။ ဆဓာတုဝသေန၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အရဟတ္တသမ္မာပကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကတတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

စက္ခု ဖဿာယတနန္တိ၊ စက္ခု ဖဿာယတနံ-ဟူသည်ကား။ သုဝဏ္ဏာဒီနံ၊ ရွှေ အစရှိသည်တို့၏။ သုဝဏ္ဏာဒိ၊ ရွှေ အစရှိသည်သည်။ အာကာရော၊ ဖြစ်ရာသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်တို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနာနိ၊ သမ္ပုဋ္ဌိ-စိုဉ်းတို့လည်းကောင်း။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သန္တိရဏာနိ၊ သန္တိရဏတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဝိညာဏေဟိ၊ ဤ ဝိညာဉ်တို့နှင့်။ သဟဇောတာနံ၊ ဆတူတကွဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿတို့၏။ သမုဋ္ဌာနုဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ရာ-တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာကာရော၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အာယတနံ၊ အာယတန-မည်၏။ သောတံ ဖဿာယတနန္တိအာဒိသုပိ၊ သောတံ ဖဿာယတနံ-ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ မနော (ဋ္ဌ၊ ၃-၁၆၁) ဖဿာယတနန္တိ ဧဝံ ပန၊ မနော ဖဿာယတနံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌ကား။ ဒွါဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိပါကဖဿာ၊ ဝိပါကနှင့်ယှဉ်သော ဖဿတို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဆဖဿာယတနာနံ၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတန-တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တံ၊ ထို ဖဿာယတန-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဓေပတောပိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္တာရတောပိ၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သဓေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ (ကထယိသ္မာမိ၊ ဆိုအံ့။) -ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤ ဆဖဿာယတန-ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပုရိမာနိ၊ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတန-တို့သည်။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရူပ်မည်၏။ ဇေသု၊ ထိုငါးပါးသော အာယတန-ဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါရူပ်တို့ကို။ ဝိဇ္ဇေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရူပ်သည်။

ဒိဋ္ဌမေဝ။ မြင်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်
 သော။ အာယတနံ၊ အာယတန-ဟူသည်ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်တည်း။ တံ၊ ထိုစိတ်
 သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊
 ထိုစိတ်နှင့်။ သဟဇာတော၊ အတူတကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ
 အစရှိသည်တို့သည်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဝိယော၊ သုံးပါးကုန်သော။
 အရူပက္ခန္ဓော၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ
 သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေဒနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ
 လျှင်။ သင်္ခေပတော စ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊
 အကျယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အရဟတ္တသမ္ပာပကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်
 စေတတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ၊ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ-ဟူသည်ကား။ စက္ခုဝိညာ-
 ဏေန၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿိတော၊ မြင်၍။ သောမနဿဋ္ဌာနိယန္တိ၊
 သောမနဿဋ္ဌာနိယံ-ဟူသည်ကား။ သောမနဿဿ၊ သောမနဿဝေဒနာ၏။
 ကာရဏတူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပဝိစရတိတိ၊ ဥပဝိစရတိ-ဟူသည်
 ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသောမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံ၌။ မနံ၊
 စိတ်ကို။ စာရေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ ဥပဝိစရတိ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ ဖြစ်တတ်၏။
 သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။
 ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 သောမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံ၌။ ဣဋ္ဌံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော
 အာရုံသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အနိဋ္ဌံ ဝါ၊ အနိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံသည်မူ
 လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သော-
 မနဿံ၊ သောမနဿဒေဒနာသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ(ရူပံ)၊ ထိုရူပါရုံသည်။
 သောမနဿဋ္ဌာနိယံ နာမ၊ သောမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းမည်၏။ ယံ(ရူပံ)၊
 အကြင်ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဒေဒနာသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်၏။ တံ(ရူပံ)၊ ထိုရူပါရုံသည်။ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ နာမ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာ၏
 အကြောင်းမည်၏။ ယံ(ရူပံ)၊ အကြင်ရူပါရုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဥပေက္ခာ၊
 ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ(ရူပံ)၊ ထိုရူပါရုံသည်။ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိ-
 ယံ နာမ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
 ၏။ သဒ္ဓါဒိသုပိ၊ သဒ္ဓါရုံ-အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်
 နည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
 ဤ အဋ္ဌာရသနောပဝိစာရ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ပန၊ ဆက်၍

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၅

ဆိုဦးအံ့။ တံ ဧတံ၊ ထို့ အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သင်္ခေပတောပိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိညာရဇတောပိ၊ အကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝိညာရဇော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣမသ္မိံ တိတ္ထာယတနသုတ္တံ၊ ဤ တိတ္ထာယတန-သုတ်၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရဝသေန၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော မနောပဝိစာရ-၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တံ၊ ထို့ အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သင်္ခေပတောပိ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိညာရဇတောပိ၊ အကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကထေတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

တတ္ထ၊ ထို့ အကျဉ်း-အကျယ် နှစ်ပါးတို့တွင်။ ကာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒရုပ်လည်းကောင်း။ သောတံ၊ သောတပသာဒရုပ်လည်းကောင်း။ ဃာနံ၊ ဃာနပသာဒရုပ် လည်းကောင်း။ ဇိဝှာ၊ ဇိဝှာပသာဒရုပ်လည်းကောင်း။ ကာယော၊ ကာယပသာဒရုပ် လည်းကောင်း။ ရူပံ၊ ရူပါရုံလည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗါရုံလည်းကောင်း။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓာရုံလည်းကောင်း။ ရသော၊ ရသာရုံလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဣဒဏိ (ရူပါနိ)၊ ဤရုပ်တို့ ခပ်သည်။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ ဥပါဒါရုပ်မည်ကုန်၏။ ဧတသု၊ ထို့စက္ခု၊ သောတ-သော ကိုးပါးသော ဥပါဒါရုပ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧသံ၊ ကြွင်းသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝေ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ရုံသည်။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘူတ်တို့တည်း။ ဧတဟိ၊ ထိုသုံးပါးသော မဟာဘူတ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌေဟိ၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အာပေါ-ဟုဆိုအပ်သော မဟာဘူတ်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝေ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ဧတန၊ ထိုစိတ်နှင့်။ သဟ-ဇောတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ယဟော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ-အစရှိသည်တို့သည်။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာတို့ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခေပတော စ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် လည်း

ကောင်း။ ဝိတ္ထာရတော စံ၊ အကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ အရဟတ္တ-
သမ္မာပကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်စေတတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အရိယသစ္စာနီတိ၊ အရိယသစ္စာနိ-ဟူသည့်ကား။ အရိယဘာဝကုရာနိ၊
အရိယအဖြစ်ကို ပြုဘတ်ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း
ကား။ အရိယပဋိဝိဒ္ဓါနိ၊ အရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သော။
သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤ အရိယ
သစ္စာနိ-ဟူသောပါဌ်၌။ သဒ္ဓံပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊
အကျယ်အားဖြင့်ကား။ ဧတံ ပဓံ၊ ထို အရိယသစ္စာနိ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိ-
သုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (ဗယာ၊ ဝါသည်။) ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဆန္နံ
ဘိက္ခဝေ ဓာတုနန္တိ ဣဒံ၊ ဆန္နံ ဘိက္ခဝေ ဓာတုနိ-ဟူသော ဤစကားကို။
ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) အာရဒ္ဓံ၊
အားထုတ်တော် မူအပ်သနည်း?။ သုခါဝဗောဓေနတ္ထံ၊ ချမ်းသာသဖြင့် သိစေ
ခြင်း အကျိုးငှာ။ (အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော် မူအပ်၏။) ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊
ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၏ပြဦးအံ့။ ဟဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တထာဂတော၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒွါဒသပဓံ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော။ ပစ္စယာဇနံ၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ် တရားတို့။ ကထေတုကာမော၊ ဟောခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ ဝဇ္ဇံ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းလျှင်
အကြောင်းရင်းရှိသော ဝဋ်တရားကို။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊
မှန်၏။ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ ဝဋ်သို့၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိ
သော ဝဋ်တရားကို။ ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ကထေတုမ္ပိ၊ ဟော
ခြင်းငှာလည်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၂) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရံ၊
သူဘပါးကို။ အဝဗ္ဗေ၊ ဧတုမ္ပိ၊ သိစေခြင်းငှာလည်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သုခါဝဗောဓေနတ္ထံ၊ ချမ်းသာသဖြင့်
သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ၊ ဤ ဆန္နံ ဘိက္ခဝေ ဓာတုနိ-အစရှိသော စကား
ကို။ (ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထံ၊ ထို ဆန္နံ ဘိက္ခဝေ ဓာတုနိ-အစရှိသော
ပါဌ်၌။ ဆန္နံ ဓာတုနန္တိ၊ ဆန္နံ ဓာတုနိ-ဟူသည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။
ဝုတ္တာနံဟေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီဓာတု-
အာဒိနံ၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယာတိ၊ ဥပါဒါယ-ဟူသည်
ကား။ ပဋိစ္စ၊ ဝဲ့၍။ ဧတေန၊ ထို ဥပါဒါယ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပစ္စယမတ္ထံ၊
အကြောင်းမျှကို။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣဒံ (အယံ-အဓိပ္ပာယ်သော)၊ ဤသို့

ဓုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၇

သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဆရာတု-
ပစ္စယန၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။
အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။
(ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) ကဿ၊ အဘယ်သို့။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။
ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။
အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) မာတု၊
အမိ၏။ (ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယေန၊
အကြောင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်း
သည်။) ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့ဟုတ်မှုကား။ ပီတု၊
အဖ၏။ (ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်း
ကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းသည်။
ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆော၊ အမေး
တည်း။) မာတု၊ အမိ၏။ (ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့
၏။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်း
သို့သက်ခြင်းသည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပီတု၊ အဖ၏။ (ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊
ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းသည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊
စင်စစ်သော်ကား။ ပဋိသန္ဓိဂုဏ်နုကသတ္တသောဝ၊ ပဋိသန္ဓေကိုယူသော
သတ္တဝါ၏သာလျှင်။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။
ပစ္စယေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ နာမ၊ အမိ
ဝမ်းသို့သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သေ
(သော) ဂဗ္ဘော နာမ၊ ဤ ကိုယ်ဝန်သည်။ နိရယဂဗ္ဘော၊ ရဲသူဟု
ဆိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်လည်းကောင်း။ တိရိစ္ဆာနယောနိဂဗ္ဘော၊ တိရိစ္ဆာန်တို့၏
ခန္ဓာအစုဆိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်လည်းကောင်း။ ပေတ္တိဝိသယဂဗ္ဘော၊ ပြိတ္တာတို့
၏ အစုဟုဆို အပ်သော ကိုယ်ဝန်လည်းကောင်း။ မနုဿဂဗ္ဘော၊ လူဟုဆိုအပ်
သော ကိုယ်ဝန်လည်းကောင်း။ ဒေဝဂဗ္ဘော၊ နတ်ဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်လည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နာနပ္ပကာရော၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣသိံ၊ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ မနုဿဂဗ္ဘော၊
လူဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ အဝက္ကန္တိ
ဟောတိ၊ အဝက္ကန္တိ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ ဩက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်း
သည်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊

၂၆၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်]

ဖြစ်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ (အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်းသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ ၏။ သန္နိပါတာ၊ ပေါင်းစုမိခြင်းကြောင့်။ (အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “တိဏ္ဍံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ သန္နိပါတာ ။ပ။ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ” တိ၊ တိဏ္ဍံ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ သန္နိပါတာ ။ပ။ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ-ဟူ၍။ ဧတံ (ဝစနံ)၊ ထိုစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ သန္နိပါတာ၊ ပေါင်းစုမိခြင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတမေသံ တိဏ္ဍံ၊ အဘယ်သုံးပါးသော အကြောင်းတို့၏။ (သန္နိပါတာ၊ ပေါင်းစုမိခြင်း ကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) ဣမ၊ ဤသတ္တလောက၌။ မာတာပိတရော စ၊ အမိအဖဘို့သည်လည်း။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေး ကုန်သည်။ န၊ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ မာတာ စ၊ အမိသည်လည်း။ ဥတုနိ၊ ဥတုလာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်အံ့။ ဂန္ဓဗ္ဗော စ၊ ဖြစ်ရာဂတိကို ပြတတ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါ သည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်တော၊ ရှေးရှုတည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်းသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣမ၊ ဤသတ္တလောက၌။ မာတာပိတရော စ၊ အမိအဖဘို့သည်လည်း။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေး ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မာတာ စ၊ အမိသည်လည်း။ ဥတုနိ၊ ဥတုလာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂန္ဓဗ္ဗော စ၊ ဖြစ်ရာဂတိကိုပြတတ် သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သောသတ္တဝါသည် လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်တော၊ ရှေးရှုတည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်အံ့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့သက်ခြင်း သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယတော စ၊ ခေါ်၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ မာတာပိတရော စ၊ အမိအဖဘို့သည်လည်း။ သန္နိ- ပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ မာတာ စ၊ အမိ

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂ မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၉

သည်လည်း။ ဥတုနီ၊ ဥတုလာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဂန္ဓဗ္ဗောစ၊
 ဖြစ်ရာတိက်ပြတတ်သော ကုသိုလ်ကံ-အကုသိုလ်ကံဖြင့် ဖြစ်ထိုက်သော
 သတ္တဝါသည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ဘော၊ ရှေးရှုတည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိတ္ထံ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ သန္နိပါတာ၊
 ပေါင်းစုမိခြင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့
 သက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပန္တိ(ဧတ္ထ)၊ ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပံ-ဟူသော
 ဤပါဌ၌။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူ၍။
 ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သောအရာ၌။ ဝတ္ထုဒသကံ၊ ဝတ္ထုဒသက လည်း
 ကောင်း။ ကာယဒသကံ၊ ကာယဒသက လည်းကောင်း။ ဘာဝဒသကံ၊ ဘာဝ
 ဒသက လည်းကောင်း။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အရူပိနေ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်
 သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတတ္ထိံသ၊ သုံးဆယ့်
 သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ “ဩက္ကန္တိယာ
 သတိ နာမရူပ”န္တိ၊ ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပံ ဟူ၍။ ဣမသ္မိံ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဤ
 သို့ဟောတော်မူအပ်သော အရာ၌။ ဝိညာဏက္ခန္ဓမ္မိ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကိုလည်း။
 ပက္ခိပိတုဒ၊ ထည့်၍။ ဂဗ္ဘသေယျကနံ၊ အမိဝမ်း၌ကိန်းသော သတ္တဝါတို့၏။
 ပဋိသန္နိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ စတုတ္ထိံသ၊ သုံးဆယ့်လေးပါး ကုန်သော။
 ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိ
 အပ်ကုန်၏။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိအာဒိဟိ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယ
 တနံ-ဤသို့အစရှိသောပါဌတို့ဖြင့်။ တထေဝံ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဩက္ကန္တိယာ၊
 အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နာမရူပပါတုတာဝေါ၊ နာမ်
 ရုပ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်။ နာမရူပေ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သဠာယတနပါတုတာ-
 ဝေါ၊ သဠာယတန၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ သဠာယတ-
 နေ၊ သဠာယတန-သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဖဿပါတုတာဝေါ၊ ဖဿ၏ ထင်
 ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဖဿ၊ ဖဿသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 ဝေဒနာပါတုတာဝေါ၊ ဝေဒနာ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၆၃) ဝေဒိယမာနဿာတိ ဧတ္ထ၊ ဝေဒိယမာနဿ-ဟူသော ဤ
 ပါဌ၌။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အနုဘဝဇ္ဇောပိ၊ ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။

ဝေဒိယမာနောတိ၊ ဝေဒိယမာနော-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။) ဇာနန္တောပိ၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ (ဝေဒိယမာနောတိ၊ ဝေဒိယမာနော-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။) ဟိ(ဝိတ္ထာဓေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ “ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒိယတိတိ မံ သံဃော ဓာရေ-တူ”တိ ဣတ္ထ၊ ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒိယတိတိ မံ သံဃော ဓာရေတူ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အနုဘဝန္တော၊ ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒိယမာနောနာမ၊ ဝေဒိယမာန-မည်၏။ “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမိတိ ပဇာနာတိ”တိဣတ္ထ၊ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမိတိ ပဇာနာတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဇာနန္တော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဝေဒိယမာနော နာမ၊ ဝေဒိယမာန-မည်၏။) ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဇာနန္တောဝ၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ-ပညပေမိတိ၊ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမိ-ဟူသည့်ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တဿ၊ သိသော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါအား။ “ဣဒံ၊ ဤ တေဘူမက-တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ ဣတံ၊ ဤမျှသာတည်း။ ဣတော၊ ဤ တေဘူမက-တရားထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညပေမိ ဗောဓေမိ၊ သိစေ၏။ ဇာနာပေမိ၊ သိစေ၏။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိအာဒိသုပိ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယော-ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထို ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမိ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခအစရှိသည်တို့၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သန္နိဋ္ဌာနကထာ၊ ကောင်းစွာတည်သော စကားတည်း။ -ဟိ(လစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဇ၊ ဣ၊ ဇ၊ ကျာကို၊ ဌပေတွင်၊ တား၍။ တေဘူမက၊ တုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခနာမ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ တဿေဝ၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာ၏သာလျှင်။ ပဓာဝိကာ၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗတဏှာ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်တတ်သော ဇ၊ ကျာသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော နာမ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ သစ္စာနံ၊ ဟို ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့၏။ အနုပ္ပတ္တိ နိရောဓော၊ တဖန် မဖြစ်သော အားဖြင့် ချုပ်ခြင်းလည်း။ ဒုက္ခနိရောဓော နာမ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာမည်၏။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ နာမ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ

ဒုယတိပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသိတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၇၁

ဘုရားသည်။ ဩက္ခန္တိယာ သတိ နာမရူပန္တိ၊ ဩက္ခန္တိယာ သတိ နာမရူပံ-
ဟူ၍။ ကထေန္တောပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဝေဒိယမာနဿ ဇာနဗာ-
နဿေဝ၊ သိဒ္ဓသာပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ နာမ-
ရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ-ဟူ၍။ ကထေ-
န္တောပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ သဠာ-
ယတနပစ္စယာဖဿော-ဟူ၍။ ကထေန္တောပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဖဿ-
ပစ္စယာ ဝေဒနာတိ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ-ဟူ၍။ ကထေန္တောပိ၊ ဟောတော်
မူသော်လည်း။ ဝေဒိယမာနဿ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမိတိ၊
ဝေဒိယမာနဿ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမိ-ဟူ၍။ က-
ထေန္တောပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ အယံ ဒုက္ခ
သမုဒယော-ဟူ၍။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓော-ဟူ၍။ အယံ
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ ပညပေမိတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ
ပညပေမိ-ဟူ၍။ ကထေန္တောပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဝေဒိယမာနဿ
ဇာနဗာနဿေဝ၊ သိဒ္ဓသာပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပဋိပါဠိယာ၊ မတ်တိကာအစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတာနိ၊
ထားအပ်ကုန်သော။ ဘာနိ သစ္စာနိ၊ ထိုသစ္စာတို့ကို။ ဝိတ္ထာရေန္တော၊ အကျယ်
ချဲ့တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ-ဤ
သို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံ ဟဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော
ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကားကို။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္ထာရိ
တမေဝ၊ အကျယ်ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။
ဝုတ္တနုယေနာဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အယံ
ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။-တတ္ထ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
ကျမ်း၌။ “ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာ
သည်။ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာတိ၊ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ”ဟူ
၍။ ဣမာယတန္တိယာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣမ၊ ဤတိတ္ထာယ
တန-သုတ်၌။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူ၍။
ပစ္စယာကာရဝသေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ
၏။ တတ္ထ စ၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌လည်း။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရေဖြစ်

သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသညံ။ “ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော” တိ၊ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော-ဟူသော။ ဣဿာယ တန္တိယ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣဓ၊ ဤ တိတ္ထာယတန-သုတ်၌။ “အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ၊ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-ဟူ၍။ ပစ္စယာကာရနိရောဓဝသေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၏ ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။

တတ္ထ၊ ထို အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-အစရှိသောပါဠိ၌။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-ဟူသည့်ကား။ အသေသဝိရာဂေန စ၊ အကြွင်းမဲ့ကင်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အသေသနိရောဓေန စ၊ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဧတံ ဥတယမ္ပိ၊ အသေသဝိရာဂ၊ အသေသနိရောဓ-ဟုဆိုအပ်သော ဤနှစ်ပါးသောပုဒ်သည်လည်း အညမညဝေဝစနမေဝ၊ တပါးသည့်သပါး၏ ဝေဝုဏ်ပရိယာယ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သင်္ခါရနိရောဓောတိ၊ သင်္ခါရနိရောဓောဟူသည်။ သင်္ခါရနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၄) အနုပ္ပတ္တိနိရောဓော၊ တဖန်မဖြစ်သောအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောဝိညာဏနိရောဓ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-အစရှိသောပုဒ်ကိုဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်တရားကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော တရားတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထို နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓောတိပိ၊ အဝိဇ္ဇာ-နိရောဓော-ဟူ၍လည်းကောင်း။ သင်္ခါရနိရောဓောတိပိ၊ သင်္ခါရနိရောဓော-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထို အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ-အစရှိသော တရားတို့၏။ နိရောဓနာမေန၊ နိရောဓ-ဟူသောအမည်ဖြင့်။ ကထိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေဝလဿာတိ၊ ကေဝလဿ-ဟူသည့်ကား။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဟူသည့်ကား။ ဝဇ္ဇဒုက္ခရာသိဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲအစု၏။ နိရောဓော ဟောတိ၊ နိရောဓော ဟောတိ-ဟူသည့်ကား။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-အစရှိသောပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ-အစရှိသော တရားတို့၏။ နိရောဓော နာမ၊ ချုပ်ခြင်းမည်သည်ကို။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၇၃

ခိဏာကာရောပိ၊ ကုန်သောအခြင်းအရာကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိဗ္ဗာနမ္၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်၌။ ခိဏာကာရဒဿနဝသေန၊ ကုန်သောအခြင်းအရာကို ပြခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွါဒေသသု၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ဒွါဒေသသုယေဝ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။) နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣဒံ ဝုစ္စတိတိ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ-ဟူသောဤပါဌ၌။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၌။ ဣဒန္တိ၊ ဣဒံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အဋ္ဌဂီကောတိ၊ အဋ္ဌဂီကော-ဟူသည့်ကား။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အင်္ဂဟိ၊ အင်္ဂါတို့မှ။ ဝိနိမုဇက္ခာ၊ လွတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ မဂ္ဂေါ နာမ၊ မဂ်မည်သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ပဉ္စဂီကံ တူရိယန္တိ၊ ပဉ္စဂီကံ တူရိယံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပဉ္စဂီမတ္တမေဝ၊ အင်္ဂါငါးပါးမျှကိုသာလျှင်။ တူရိယန္တိ၊ တူရိယံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ (တထာ)၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ-ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ အဋ္ဌဂီကမတ္တမေဝ၊ အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော အရာမျှသည့်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အနိဂ္ဂဟိတောတိ၊ အနိဂ္ဂဟိတော-ဟူသည့်ကား။ န နိဂ္ဂဟိသော၊ မနှိပ်အပ်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နိဂ္ဂဏှမန္တာ၊ နှိပ်သောသူသည်။ ပရိဟာပေတွာ ဝါ၊ ယုတ်စေ၍ လည်းကောင်း။ ဝဇေတွာ ဝါ၊ ပွားစေ၍လည်းကောင်း။ တံ၊ ထို အရိယသစ္စာတရားကို။ ပရိဝတ္တေတွာ ဝါ၊ ပြန်လှန်စေ၍လည်းကောင်း။ ဒေသေတိ၊ ပြ၏။ ဇတ္ထံ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သည်။ “ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဒေဝါ၊ နှစ်ပါးတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တိဏိ ဝါ၊ သုံးပါးတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟာပေတွာပိ၊ ယုတ်စေ၍လည်းကောင်း။ “ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးပါးတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆ ဝါ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဇေတွာပိ၊ ပွားစေ၍ လည်းကောင်း။ “အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သည်။ အညာနေဝ၊ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (မရိဝတ္တေတွာပိ၊ ပြန်

လှန်၍သည်း။) ဒေသတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤ အရိယသစ္စာ သဘောတရားသည်။ အနိဂ္ဂဟိတော
 နာမ၊ မနှိပ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဥတ္တာနုမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည် သာတည်း။
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပထမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၂-ဘယံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ အမာတာပုတ္တိကာနိတိ၊ အမာတာပုတ္တိ-
 ကာနိ-ဟူသည်ကား။ မာတာ စ၊ အမိလည်း။ ပုတ္တော စ၊ သားလည်း။ မာတာ-
 ပုတ္တံ၊ အမိ၊ သား။ ဧတ္ထ၊ ဤဘေးတို့၌။ ပရိတ္တာတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။
 သမတ္တဘာဝေန၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) မာတာပုတ္တံ၊
 အမိ၊ သား-သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ အမာတာပုတ္တိကာနိ၊
 အမာတာပုတ္တိကာ-မည်ကုန်၏။ ယန္တိ၊ ယံ-ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊
 အကြင်အခါ၌။ တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နုပုဋ္ဌိလဘတိတိ၊ တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ
 နုပုဋ္ဌိလဘတိ-ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ အဂ္ဂိဘယေ၊ ထိုမီးဘေးသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊
 ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မာတာပိ၊ အမိသည်လည်း။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ပဿိတုံ၊
 ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ န လဘတိ၊ မရ။ ပုတ္တောပိ၊ သားသည်လည်း။ မာတာရံ၊ အမိ
 ကို။ ပဿိတုံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ န လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း။ ဘယံ ဟောတိတိ၊ ဘယံ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ စိတ္တုတြာသ-
 ဘယံ၊ စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်း တည်းဟူသော ဘေးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါတိ၊ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌဝိယံ၊ တော
 အုပ်ကြောင့်။ သင်္ကောပေါ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ-ဟူသောပါ၌။ အဋ္ဌဝိတိ (ဣမိနာ)၊ အဋ္ဌဝိ-ဟူသောဤပါ၌
 ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဝါသိနော၊ တောအုပ်၌နေကုန်သော။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြဦးအံ့။
 ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ တေ၊ ထို ခိုးသူတို့သည်။ အဋ္ဌဝိတော၊ တောအုပ်မှ။
 ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့။ ဩဘရိတွာ၊ သက်၍။ ဂါမနိဂမရာဇောနိယော၊ ရွာ၊ နိဂုံး၊
 မင်းနေပြည်တို့ကို။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ဝိလမ္ပန္တိ၊ လုယက်ကုန်၏။ တဒါ၊ ထို
 အခါ၌။ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ နာမ၊ တောအုပ်ကြောင့် ပျက်စီးခြင်း မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို တောအုပ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။

တေ၊ ဤ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ-ဟူသောစကားကို။ (ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စက္ကသမာရုဠာတိ ဧတ္ထ၊ စက္ကသမာရုဠာ-
 ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဣရိယာပထစက္ကမ္ပိ၊ ဣရိယာပုထ်တည်းဟူသော စက်သည်
 လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ယာနစက္ကမ္ပိ၊ ယာဉ်၌တပ်သော လည်းဘီးစက်သည်
 လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဘယသ္မိံ၊ ခိုးသူဘေးသည်။
 သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။ ယာနကနီ၊
 ယာဉ်တို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ
 ၏။ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍံ၊ ပရိက္ခရာဖြစ်သောဘဏ္ဍာကို။ တေသု၊ ထိုယာဉ်တို့၌၊ အာဠ
 ရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။
 (ယာနကနီ၊ ယာဉ်တို့သည်။) (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၅) နတ္ထိ-န သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထို
 ယာဉ်မရှိသောသူတို့သည်။ ကာဇေန ဝါ၊ ထမ်းပိုးဖြင့်လည်း။ အာဒါယ၊
 ယူ၍။ သီသေန ဝါ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်မူလည်း။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်၍။ ပလာယန္တိ-
 ယေဝ၊ ပြေးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ စက္ကသမာရုဠာ
 နာမ၊ ဣရိယာပုထ်တည်းဟူသောစက်၊ လည်းဘီးစက်ကဲ့သို့ တက်သည်မည်ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိယာယန္တိတိ၊ ပရိယာယန္တိ-ဟူသည်ကား။
 ဣတော စိဘော စ၊ ဤမှ ထိုမှလည်း။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ကဒါစိတိ၊
 ကဒါစိ-ဟူသည်ကား။ ကိသ္မိဉ္ဇေဝ၊ တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာလေ၊
 အခါ၌။ ကရဟစိတိ (ဣဒံ)၊ ကရဟစိ-ဟူသောဤပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထို
 ကဒါစိ-ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစင်တည်း။ မာတာပိ ပုတ္တံ
 ပဋိလဘတိတိ၊ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ-ဟူသည်ကား။ အာဂစ္ဆန္တံ ဝါ၊ မိမိ
 အနားသို့လာသော သားကိုလည်းကောင်း။ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ၊ မိမိကိုမင်္ဂကွက်မူ၍
 ထွက်သွားသော သားကိုလည်းကောင်း။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ ဌာနေ၊ အရပ်
 ၌။ နိလိနံ ဝါ၊ ပုန်းအောင်းသောသားကိုလည်းကောင်း။ ပဿိတုံ၊ ကြည့်ရှု
 ခြင်းငှာ။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဥဒကဝါဟကောတိ၊ ဥဒကဝါဟကော-ဟူသည်ကား။
 နဒီပူရော၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော မြစ်တည်း။ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိတိ၊ မာတာ-
 ပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ-ဟူသည်ကား။ ကုလ္လေ ဝါ၊ ဝါး၊ ကျူ-အစရှိသည်တို့ဖြင့်
 ဖွဲ့စည်းအပ်သော ဖောင်၌လည်းကောင်း။ ဥဠုမေ ဝါ၊ သစ်၊ ပျဉ်တို့ကိုခင်း၍
 ပြုအပ်သော ဖောင်၌လည်းကောင်း။ မတ္တိကာဘာဇနေ ဝါ၊ အိုးစရည်းကြီး၌
 လည်းကောင်း။ ဝါရုက္ခန္ဓေ ဝါ၊ သစ်တုံး၌ လည်းကောင်း။ လဂ္ဂံ၊ ငြိကပ်
 လျက်။ ဝုယျမာနံ၊ မျှောလာသော သားကို။ ပဿိတုံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ ပဋိ-
 လဘတိ၊ ရ၏။ သာ၊ ထိုအမိသည်။ နာဝါယံ၊ လေ့ဖြင့်။ ဥတ္တရိတွာ၊ ကူး၍။

ဂါမေ ဝါ၊ ရွာ၌လည်းကောင်း။ အရုဉ္ဇေ ဝါ၊ တော၌လည်းကောင်း။
ဌိတံ၊ တည်သောသားကို။ ပဿိတုံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ လာတိ၊ ရ၏။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယအားဖြင့်။ (ဘဂဝတနိ၊
လာကုန်သော။) အမာတာပုတ္တိကာနိ၊ အမာတာပုတ္တိက-အမည်ရှိကုန်သော။
ဘယာနိ၊ တေးတို့ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နိပ္ပရိ-
ယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ (အမာတာပုတ္တိကာနိ၊ အမာတာပုတ္တိက အမည်ရှိကုန်
သော။ ဘယာနိ၊ တေးတို့ကို။) ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလို၍။ တိဏိမာနိတိ-
အာဒိ၊ တိဏိမာနိ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊
ထို တိဏိမာနိ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဇရာဘယန္တိ၊ ဇရာဘယံ-ဟူသည်ကား။
ဇရံ၊ အိုခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ၊ ဖြစ်သောကြောက်ခြင်းတည်း။
ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော ဗျာဓိဘယံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ
နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ဝ(သစ္စံ)၊ ထိုစကားသည် မှန်၏။ “ဇရံ ပဋိစ္စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယံ ဘယာနကံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ လောမဟံသော စေတသော ဥတြာသော။
ဗျာဓိံ ပဋိစ္စ၊ မရဏံ။ ပ။ ဥတြာသော”တိ၊ ဇရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယံ ဘယာနကံ
ဆမ္ဘိတတ္ထံ လောမဟံသော စေတသော ဥတြာသော။ ဗျာဓိံ ပဋိစ္စ၊ မရဏံ။ ပ။
ဥတြာသော-ဟူ၍။ တေမ္ပိ(ဝစနံ)၊ ထိုစကားကိုလည်း။ (ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဇရံ၊ အိုခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဘယာန-
နာကံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သည်။ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသည်၏
အဖြစ်သည်။ လောမဟံသော၊ အမွေး၏ရှင်ခြင်းသည်။ စေတသော၊
စိတ်၏။ ဥတြာသော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗျာဓိံ၊
ဖျားနာခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဘယံ၊
ကြောက်ခြင်းသည်။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သည်။ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊
ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ လောမဟံသော၊ အမွေး၏
ရှင်ခြင်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဥတြာသော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဥတ္တာနမ္ပေဝ၊ ပေါ်
လွင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒုတိယသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသော
စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၇၇

၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌။ ကောသလေသုတိ၊ ကောသလသု-ဟူသည့်ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့ ကောသလသု-ဟူသော အမည်ရှိသော။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ စာရိကံ စရမာနောတိ၊ စာရိကံ စရမာနော-ဟူသည့်ကား။ အဒ္ဓါနဂမနံ၊ အစွန့်ရှည်သောခရီးသို့ ကြွသွားတော်မူခြင်းကို။ ဂစ္ဆန္တော၊ ကြွသွားတော် မူသည့်ရှိသော်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သော စာရိကာ နာမ၊ ဤဒေသစာရိ ကြွသွားတော်မူခြင်းမည်သည့်ကား။ တုရိတစာရိကာ စ၊ အဆောတလျင် ကြွသွားတော်မူခြင်းလည်းကောင်း။ အတုရိတစာရိကာ စ၊ မနွေးမလျင် ကြွသွားတော်မူခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ကြွသွားတော်မူခြင်းတို့တွင်။ ဒုရေပိ၊ ဝေးသောအရပ်၌လည်း။ ဗောဓေနယျ-ပုဂ္ဂလံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းငှာထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တဿ၊ ထို ကျွတ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဗောဓနတ္ထာယ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ သဟဿ၊ အဆောတလျင်။ ဂမနံ၊ ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ တုရိတစာရိကာ နာမ၊ တုရိတစာရိကမည်၏။ သာ၊ ထို အဆောတလျင် ကြွသွားတော်မူခြင်းကို။ မဟာကဿပပစ္စုဂ္ဂမနာဒိသု၊ အရှင်မဟာကဿပမထေရ်အား ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဒဠဗ္ဗဒ္ဓ၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ တုရိတစာရိက-အရာမှတစ်ပါး အတုရိတစာရိက-အရာကို ဆိုဦးအံ့။ ဂါမ-နိဂမပဋိပ ဂိဋ္ဌိယာ၊ ရွာ၊ နိဂုံးတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ ယောဇနဝဓသနံ၊ တစ်ယူဇနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွိယောဇန-ဝဓသနံ၊ နှစ်ယူဇနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏပဂါတစရိယာဒိဟိ၊ ဆွမ်းခံခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ အနုဂ္ဂဏန္တဿ၊ ချီးမြှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ ပန ဂမနံ၊ အကြင်ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အယံ၊ ဤသို့ ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ အတုရိတစာရိကာ နာမ၊ မနွေးမလျင် ကြွသွားတော်မူခြင်းမည်၏။ ဣမံ၊ ဤမနွေးမလျင် ကြွသွားတော်မူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “စာရိကံ စရမာနော”တိ၊ စာရိကံ စရမာနော-ဟူသော။ ဧတံ (ဝဇနံ)၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ စာရိကဏထာ ပန၊ ဒေသစာရိကြွသွားတော်မူခြင်းကို ဆိုရာဖြစ်သောစကားကိုကား။ သုဓင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုဓင်္ဂလ-ဝိလာသိနီ-အမည်ရှိသော။ ဒိသနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ဒိသနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။

၁။ နိဿယမူဟေ၌မပါ။ ၂-၂။ ယောဇနအဒ္ဓိယောဇနဝဓသနံ (ဆဋ္ဌ)

အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ်အဖွင့်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်
 ပြီ။ ပြာဟ္မဏဂါမောတိ၊ ပြာဟ္မဏဂါမော-ဟူသည်ကား။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏား
 တို့၏။ သမောသရဏဂါမောပိ၊ စုခဝးရာဖြစ်သော ရွာကိုလည်း။ ပြာဟ္မဏဂါ-
 မောတိ၊ ပြာဟ္မဏဂါမ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။
 ဘောဂဂါမောပိ၊ စားကျေးရွာကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
 (ပြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။) သမောသရဏဂါမော၊ စုခဝးရာဖြစ်သော ရွာကို။
 ပြာဟ္မဏဂါမောတိ၊ ပြာဟ္မဏဂါမော-ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။
 တဒဝသရီတိ၊ တဒဝသရီ-ဟူသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာဟပူရ အမည်ရှိ
 သော ပုဏ္ဏားရွာသို့။ အဝသရီ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ (အယံ)၊
 ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တွေ၊ ဤ
 ဝေဒနာဟပူရ အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာ၌။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းကို။ အနိယာ-
 မိတော၊ မမှတ်အပ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဝေဒနာဟပူရ အမည်
 ရှိသောရွာ၏။ အဝိဒ္ဓဓရ၊ မနီးမဝေးသောအရပ်၌။ (ဌ၊ ဒု-၃၆၆) ဗုဒ္ဓါနံ၊
 မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ အနုစ္ဆဝိကော၊ လျှောက်ပတ်သော။ ဧကော၊ ဟခုသော။
 ဝနသဏ္ဍော၊ ဘောအုပ်သည့်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ
 ဝနသဏ္ဍံ၊ ထိုဘောအုပ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အသောသုန္တိ၊ အသောသု-ဟူသည်ကား။ သုဏိံသု၊ ကြားကုန်ပြီ။
 ဥပသဘိံသု၊ ရကုန်ပြီ။ သောတဒ္ဓါရသမ္ပတ္တဝစနနိဋ္ဌောသာနုသာရေန၊ သောတ
 ဒ္ဓါရသို့ ရောက်သော စကားသံကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဇာနိံသု၊ သိကုန်
 ပြီ။ ခေ၊ တိ (သော-သဒ္ဓေါ)၊ ခေါ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အဝဓာရဏတ္ထေ၊
 အဝဓာရဏ အနက်၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။
 ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဒပူရဏမတ္ထေ၊ ပုဒ်၏ပြည့်ကာမျှ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။
 နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ခေါ-သဒ္ဓါတို့တွင်။
 အဝဓာရဏတ္ထေန၊ အဝဓာရဏ အနက်ရှိသော ခေါ-ဟူသော နိပါတ်ပုဒ်ဖြင့်။
 “အသောသု ဝေ၊ ကြားကုန်သည်သာတည်း။ တေသံ၊ ထို ဝေဒနာဟပူရ
 အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာ၌နေကုန်သော ပုဏ္ဏားသုကြယ်တို့အား။ ကောစိ၊
 တစုံတခုသော။ သဝေနန္တရာယော၊ ကြားခြင်း၌ အန္တရာယ်သည်။ န အဟောသိ၊
 မဖြစ်။” ဣတိ အယံ အတ္တော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၇၉

၏။ ပဒပုရဏေန၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှဖြစ်သော ခေါ-ဟူသော နိပါတ်ပုဒ်ဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဓါ၏ ပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်မျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယံ အတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ အဿောသံ၊ ကြားကုန်၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထို ကြားအပ်သောအနက်ကို။ ပကာသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမောတိအံ၊ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော-ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထံ၊ ထို သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော-အစရှိသောပါဠိ၌။ သမိတပါပတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဏာ၊ သမဏ-မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ခလ္လတိ (သော-သဒ္ဓေါ)၊ ခလု-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အနုဿဝနတ္ထေ၊ တဆင့်ကြားခြင်းဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဘောတိ (ဣဒံ)၊ ဘော-ဟူသောဤပုဒ်သည်။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာဟပုရ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရှာ၌နေကုန်သော ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အာလပနမတ္တံ၊ ရွှေ့ရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဂေါတမောတိ (ဣဒံ)၊ ဂေါတမော-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂေါတ္ထဝသေန၊ အနွယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဒီပနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော”တိ ဧတ္ထ၊ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ဂေါတမဂေါတ္ထော၊ ဂေါတမ-အနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ (အာဂစ္ဆတိ)ကိရ၊ ကြွလာသတတ်။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ သကျပုတ္တောတိ ဣဒံ ပန၊ သကျပုတ္တောဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်ကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥစ္စာကုလပရိဒီပနံ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောသဒ္ဓါတည်း။ သကျကုလာပဗ္ဗဇိတောတိ (ဣဒံ)၊ သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘဂဝံ၊ ပရိဒီပနံ၊ သဒ္ဓါယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသည်အဖြစ်ကို ပြသောသဒ္ဓါတည်း။ ဧကနစိ၊ တစုံတခုသော။ ပါရိဇ္ဇညေန၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ အနုဘိဘူတော၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပရိက္ခိဏံယေဝ၊ မကုန်နိုင်သည်သာဖြစ်သော။ တံ ကုလံ၊ ထို သာကီဝင်မင်းမျိုးကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါယုံကြည်သဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ခေါပနာတိ (ဣဒံ)၊ တံ ခေါပန-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ဣတ္ထမ္မုတာချာနတ္ထေ၊ တစုံတခု အထူးအပြားသို့ ရောက်၏-ဟူသော အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်

တည်း။ တဿ ခေါ ပန ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ထို အရှင်ဂေါတမ၏။
 ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကလျာဏောတိ၊
 ကလျာဏော-ဟူသည်ကား။ ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော၊ ကောင်းသော
 ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊
 ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ-ဟူသည်ကား။
 ကိတ္တိယေဝ၊ ကြားအပ်သော အသံသည်ပင်လျှင်တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။
 ထုတိသောသော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတောတိ၊ အဗ္ဗုဂ္ဂတော
 ဟူသည်ကား။ သဒ္ဓေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ လောကကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊
 ထွရှိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်၏။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (သဒ္ဓေ-
 ဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ လောကကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး
 ၍။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်သနည်း?။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေး
 တည်း။) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ(ဣမိနာ စ ကာရ-
 ဏေန၊) ဤသို့သောအကြောင်း၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊
 အရဟ-မည့်တော်မူ၏။ ပ။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ
 (ဣမိနာ စ ကာရဏေန)၊ ဤသို့သော အကြောင်း၊ ဤသို့သော အကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည့်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ဣတိပိ(ဣမိနာ စ ကာရဏေန)၊ ဤသို့သောအကြောင်း၊ ဤသို့သော
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 (သဒ္ဓေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ လောကကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်း
 မိုး၍။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေ
 တည်း။) တတြ၊ ထို ဣတိပိ သော ဘဂဝါ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤ
 ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပဒသမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းတည်း။ သော ဘဂဝါ၊ ထို
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ(ဣမိနာ စ ကာရဏေန)၊ ဤသို့သော အကြောင်း၊
 ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟ-မည့်တော်မူ၏။
 ဣတိပိ(ဣမိနာ စ ကာရဏေန)၊ ဤသို့သောအကြောင်း၊ ဤသို့သောအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည့်တော်မူ၏။ ပ။ သော ဘဂဝါ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ(ဣမိနာ စ ကာရဏေန)၊ ဤသို့သောအကြောင်း၊
 ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည့်တော်မူ၏။ ဣတိ
 (အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ (ပဒသမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းတည်း။)
 ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်း၊ ဤသို့သော
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ ၂၀၁

တတ္ထ၊ ထိုဣတ္ထိပိ သော ဘဂဝါ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။) “အာရကတ္တာ၊ အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ ဝေဒိတဗျော” တိအဒိနာ၊ အာရကတ္တာ၊ အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ ဝေဒိတဗျော-ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မာတိကံ၊ မာတိက-ကို။ နိက္ခိပိတာ၊ ထားတော်မူ၍။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ ပဒါနိ၊ ဤပုဒ်တို့ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသ၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝိတ္ထာရိကန္တိ၊ အကျယ်ချဲ့အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ(ဟသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ တတော၊ ထို ဝိသုဒ္ဓိရိက္ခမ်းမှူးနေသံ၊ ထို ဣတ္ထိပိ သော ဘဂဝါ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ဖြစ်သောနည်းကို။ ဂဟေဒဗျော၊ ယူအပ်၏။

အာရကတ္တာ၊ တထောင်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ လွန်စွာဝေးတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့၏။ ဟတတ္တာ စ၊ သတ်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အရာနံ၊ သံသရာဝက် အကန့်တို့၏။ ဟတတ္တာ စ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (ပစ္စယာဒိနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး အစရှိသည်တို့ကို။ အရဟတ္တာ စ၊ ထိုကိလေသာတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပါပကရဏေ၊ ကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌။ ရဟာဘာဝါ စ၊ ဆိပ်ကွယ်ရာအရပ် မရှိတတ်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ အရဟ-ပည့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

(ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၇) သောဣမံ လောကန္တိ၊ သောဣမံ လောကံ-ဟူသည်ကား။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ထို အရှင်ဂေါတမသည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤ သြကာသလောကကို။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သတ္တံ၊ သော လောကကို။ နိဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ သဒေဝကန္တိ၊ သဒေဝကံ-ဟူသည်ကား။ ဒေဝေဟိ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သဒေဝကံ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝေ၊ ဤသို့။ မာရေန၊ မာရ်မင်းနှင့်။

၂၀၂

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

တြိတနိပါတ်

သဟ၊ တက္ခ။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သမာရကံ၊ မာရ်မင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။
ဗြဟ္မနာ၊ ဗြဟ္မာမင်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သဗြဟ္မကံ၊
ဗြဟ္မာမင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏဟိ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့နှင့်။
သဟ၊ တက္ခ။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား
တို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပဇာသတ္တာ၊ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပဇာ၊ ပဇာမည်၏။ တံ ပဇံ၊ ထိုအပြားအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော
သတ္တဝါကို။ ဒေဝမနုဿဟိ၊ နတ်၊ လူတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်
တတ်၏။ သဒေဝမနုဿံ၊ နတ်၊ လူတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓေဝကံ
လောကံ-အစရှိသောပါဌ်၌။ သဒ္ဓေဝကဝစနေန၊ သဒ္ဓေဝက-သဒ္ဓါဖြင့်။
ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ငါးသပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်ကို ယူခြင်းကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သမာရကဝစနေန၊ သမာရက-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဆဋ္ဌကာမာဝ
ဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော ပရနိမ္မိတဝသတ္တိနတ်ပြည်ဟုဆိုအပ်
သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်ကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သဗြဟ္မက-
ဝစနေန၊ သဗြဟ္မက-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကဂ္ဂဟဏံ၊ ဗြဟ္မာပြည်ကို ယူခြင်း
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိဝစနေန၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ-
သဒ္ဓါဖြင့်။ သာသနဿံ၊ သာသနာတော်၏။ ပစ္စတ္ထိကပစ္စာမိတ္တသမဏဗြာဟ္မဏ-
ဂ္ဂဟဏံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ရန်သူဖြစ်သော ရဟန်း-ပုဏ္ဏားကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သမိတပါပဗာဟိတပါပသဏေ ဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ငြိမ်းစေ
တတ်သောမကောင်းမှု၊ အပပြုအပ်ပြီးသောမကောင်းမှုရှိသော ရဟန်း-ပုဏ္ဏား
ကို ယူခြင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပဇာဝစနေန၊ ပဇာ-သဒ္ဓါဖြင့်။
သတ္တလောကဂ္ဂဟဏံ၊ သတ္တလောကကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
သဒေဝမနုဿဝစနေန၊ သဒေဝမနုဿ-သဒ္ဓါဖြင့်။ သမ္ပုတိဒေဝအဝသေသ-
မနုဿဂ္ဂဟဏံ၊ သမ္ပုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း၊ ကြွင်းသောလူကို ယူခြင်းကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဣ၊ ဤ သဒ္ဓေဝကံ လောကံ-အစရှိသော
ပါဌ်တို့တွင်။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဩကာသ-
လောကေန၊ ဩကာသလောကနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သတ္တလောကော၊ သတ္တ
လောကကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဒီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့
ဖြင့်။ ပဇာဝသေန၊ ပဇာ-သဒ္ဓါ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တလောကောဝ၊ သတ္တ
လောကကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။

၁။ ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-စေနာဂပုရသုတ္တဝတ္ထံနာ ၂၈၃

အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယော၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုးဦးအံ့။)-သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန၊ သဒေဝက-သဒ္ဓါဖြင့်။ အရူပါဝစရ-
လောကော၊ အရူပါဝစရ ဗြဟ္မာပြည်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ သမာရ-
ကဂ္ဂဟဏေန၊ သမာရက-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဆကာမာဝစရဒေဝလောကော၊ ခြောက်
ထပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ သဗြဟ္မကဂ္ဂဟ-
ဏေန၊ သဗြဟ္မက-သဒ္ဓါဖြင့်။ ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာပြည်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ သဿမဏဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏ်
အစရှိသော သဒ္ဓါဖြင့်။ စတုပရိသဝသေန၊ လေးပါးသော ပရိသတ်၏
အခွမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိဒေဝေဟိ၊ သမ္မုတိနတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ မနုဿ-
လောကော ဝါ၊ လူပြည်ကိုလည်းကောင်း။ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော
ဝါ၊ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော နဂါး၊ ဂဠုန်-အစရှိသော သတ္တလောက
ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ပေါဏ္ဏ-
ဏာ၊ ရွေးသူမြတ်တို့သည်။ သဒေဝကန္တိ (ဝစနေန)၊ သဒေဝကံ-ဟူသော
သဒ္ဓါဖြင့်။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အဝသေသလောကံ၊
ကြွင်းသောသတ္တလောကကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ သမာရကန္တိ (ဝစနေန)၊
သမာရကံ-ဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်။ မာရေန၊ မာရ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အဝသေသ-
လောကံ၊ ကြွင်းသော သတ္တလောကကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ သဗြဟ္မကန္တိ
(ဝစနေန)၊ သဗြဟ္မကံ-ဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်။ ဗြဟ္မဟိ၊ ဗြဟ္မာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
တကွ။ အဝသေသလောကံ၊ ကြွင်းသောလောကကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဘဝုပဂေ၊ ဘဝသုံးပါး
သို့ ကပ်တတ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဒေသု၊ ပုဒ်တို့
၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊
ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပရိယာဒါတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှာ။ သဿမဏဗြာဟ္မဏ် ပဇံ သဒေဝ-
မနုဿန္တိ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏ် ပဇံ သဒေဝမနုဿံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ တေန ဟေနာကာ-
ရေန၊ ထိုထိုသို့သော နတ်နှင့်တကွဖြစ်ခြင်း-အစရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။
တေဓာတုကမေဝ၊ ဓာတ်သုံးပါးကိုသာလျှင်။ ပရိယာဒိန္တံ၊ ကုန်စေအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိတိ(တ္ထေ)၊ သယံ အဘိညာ သစ္စိ-
ကတွာ ပဝေဒေတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သယန္တိ၊ သယံ-ဟူသည်ကား။ သာမုံ၊

ကိုယ်တိုင်။ အပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည် မသိစေအပ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်
၍၊ အဘိညာတံ၊ အဘိညာ-ဟူသည်ကား။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိ၍။ အဓိကေန၊ လွန်ကဲသော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဥတော၊ သိ၍။ ဣတိ
(အယ်)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်သည်း။ သန္တိကတောတိ၊ သန္တိကတော
ဟူသည်ကား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဧတေန၊ ထို သန္တိကတော
ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အနုသာနာဒိပဋိက္ခေပေါ၊ ဆဋ္ဌသိခြင်း-အစရှိသည်ကို
ပယ်ခြင်းကို။ ကဿော၊ ပြုအပ်၏။ ပဝေဒေတိတိ၊ ပဝေဒေတိ-ဟူသည်ကား။
ဗောဓေတိ၊ သိစေ၏။ ဓညာပေတိ၊ မှတ်စေ၏။ ပကာသေတိ၊ ပြု၏။

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ ။ ပ။ ပရိယောသသနကလျာဏန္တိ၊ သော
ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ပ။ ပရိယောသသနကလျာဏံ-ဟူသည်ကား။
သော သဂဂါး၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တဝါတို့၌။ ကာရုညံ၊
သနားတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ဝိဝေ-
ကသုခံ၊ ကိုလေသိတို့မှဆိတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။
ဟိတုပိ၊ စွန့်၍လည်း။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၆၈) ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော
တော်မူ၏။ ဓည ခေါ်၊ ထိုတရားတော်ကိုလည်း။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနည်းငယ်သော
တရားကိုလည်းကောင်း။ ဗဟံ ဝါ၊ များစွာသော တရားကိုလည်းကောင်း။
ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ အာဒိကလျာဏာဒိပ္ပကာရမေဝ၊
အစဉ်ကောင်းခြင်း-အစရှိသည် အပြားရှိသောတရားကိုသလျှင်။ ဒေသေတိ၊
ဟောတော်မူ၏။ အာဒိမ္ပိပိ၊ အစဉ်လည်း။ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်ကို။
အနုဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်ရှိသည်ကိုသလျှင်။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒေသေတိ၊ ဟော
တော်မူ၏။ မဇ္ဈိပိ၊ အလယ်၌လည်းကောင်း။ ပရိယောသသနပိ၊ အဆုံး၌
လည်းကောင်း။ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်ကို။ အနုဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်
မရှိသည်ကိုသလျှင်။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟေတု၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ၊ ထို သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ-အစရှိသောပါဠိ၌။ ဒေ-
သနာယ၊ ဒေသနာ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသသနံ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာသနာယ၊ သာသနာတော်၏။ (အာဒိမဇ္ဈပရိယောသသနံ၊ အစ၊
အလယ်၊ အဆုံးသည်။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊-ရှေးဦးစွာ။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ
၏။ စတုပ္ပဒိကဿ၊ လေးပါးရှိသော။ ဂါထာယပိ၊ ဂါထာ၏လည်း။

၁။ ဉာပေတိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဣရုညတံ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသိက] (၇)၂ မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၈၅

ပဌမပါဒေါ၊ ပထမပါဒသည့်။ အာဒိ နာမ၊ အစမည်၏။ တံတော၊ ထို
ပထမပါဒမှ။ ခွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပါဒေါ၊ ပါဒတို့သည်။ မဇ္ဈံ၊ နာမ၊ အလယ်
မည်၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ပါဒေါ၊ ပါဒသည်။ ပရိယော-
သာနံ နာမ၊ အဆုံးမည်၏။ ဧကေနုသန္တိကဿ၊ တစ်ခုသော အနုသန္တေရှိသော။
သုတ္တဿ၊ သုတ်၏။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းသည်။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ ဣဒမဝေါတတိ၊
ဣဒမဝေါ-ဟူသော ဤစကားသည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဥဘိန္တံ၊
နှစ်ပါးကုန်သော အစ၊ အဆုံးတို့၏။ အန္တရာ၊ အကြားသည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်
မည်၏။ အနုကေနုသန္တိကဿ၊ များသောအနုသန္တေရှိသော။ သုတ္တဿ၊ သုတ်၏။
ပဌမာနုသန္တိ၊ ရှေးဦးစွာသော အနုသန္တေသည်။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ အန္တေ၊
အဆုံး၌။ အနုသန္တိ၊ အနုသန္တေသည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ မဇ္ဈံ၊
အလယ်၌။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ အနုသန္တိ ဝါ၊ အနုသန္တေသည်လည်းကောင်း။
ခွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ အနုသန္တိယော ဝါ၊ အနုသန္တေတို့သည်လည်းကောင်း။
ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ အနုသန္တိယော ဝါ၊ အနုသန္တေတို့သည်လည်းကောင်း။
မဇ္ဈံမေဝ၊ အလယ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။

သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ သီလသမာဓိဝိပဿနာ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊
ဝိပဿနာတို့သည်။ အာဒိ နာမ၊ အစမည်၏။ စ(သစ္စံ)၊ ထိုစကားမှန်၏။
“ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဉ္စ ခိဉ္စိ စ ဥဇုကာ”တိ။
ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သီလဉ္စ သုဝိသုဉ္စ ခိဉ္စိ စ ဥဇုကာ-ဟူသော။ ဧတမ္ပိ
(ဝစနံ)၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
မူအပ်၏။ [ကုသလာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အာဒိ၊
အစကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ သုဝိသုဉ္စ၊ ကောင်းစွာအထူးသဖြင့်စင်ကြယ်
သော။ သီလဉ္စ၊ သီလသည်လည်းကောင်း။ ဥဇုကာ၊ ဖြောင့်တော်သော။ ခိဉ္စိ စ၊
အယူသည်လည်းကောင်း။ ကုသလာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့
၏။ အာဒိ၊ အစမည်၏။] “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဇဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိ-
သမ္ပုဒ္ဓါ”တိ၊ အတ္ထိဘိက္ခဝေ ဇဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ-ဟူ၍။
ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ မိန့်အပ်သော။ အရိယမဂ္ဂေါ ပန၊ အရိယမဂ်လည်းကား ။ မဇ္ဈံ
နာမ၊ အလယ်မည်၏။ ဖလဉ္စေဝ၊ ဖိုလ်သည်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သည်
လည်းကောင်း။ ပရိယောသာနံ နာမ၊ အဆုံးမည်၏။ “တေဒတ္ထမိဒံ ပြာဟူဏ
ဗြဟ္မစရိယံ၊ တေ၊ ပါရိ တေ ပရိယောသာနံ”န္တိ ဧတ္ထိ၊ တေဒတ္ထမိဒံ ပြာဟူဏ

၁။ တသ္မိဘိဟိ တံ ပြာဟူဏ ဗြဟ္မစရိယံ တေ ပါရိ တေ ပရိယောသာနံန္တိ
ဧတ္ထိ=(ဆဋ္ဌ)

ဗြဟ္မစရိယံ ဧတံ ပါရိ ဧတံ ပရိယောသနံ-ဟူသောဤပါဌ်၌။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။
 ပရိယောသနန္တံ၊ ပရိယောသနံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ [ဗြဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။
 ဣဒံ-ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ သံသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်သည်။
 ဧတဒတ္ထံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်။
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ ပါရိ၊ ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်၏။ ဧတံ၊ ဤ
 အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ ပရိယောသနံ၊ အထွတ်
 အဆုံးမည်၏။] “နိဗ္ဗာနောဂံ ဟိ အာဝုဿော ဝိသာခ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ
 နိဗ္ဗာနပရာယနံ နိဗ္ဗာန ပရိယောသနံ” န္တိ ဧတ္ထ၊ နိဗ္ဗာနောဂံ ဟိ အာဝုဿော
 ဝိသာခ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ နိဗ္ဗာနပရာယနံ နိဗ္ဗာနရိယောသနံ-ဟူသော ဤ
 ပါဌ်၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသနန္တံ၊ ပရိယောသနံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟော
 အပ်၏။ [ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အာဝုဿော ဝိသာခ၊ ဒါယကာ ဝိသာခ။ နိဗ္ဗာ-
 နောဂံ၊ နိဗ္ဗာန်၌အာရုံပြုသောအားဖြင့် တည်သော။ နိဗ္ဗာနပရာယနံ၊ နိဗ္ဗာန်
 လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော။ နိဗ္ဗာနပရိယောသနံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အဆုံးရှိသော။
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ သုံး၏။] ဣဒ ပန၊
 ဤ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ-အစရှိသောအရာ၌ကား။ ဒေသနာယ၊
 ဒေသနာ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသနံ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို။ အဓိပ္ပေတံ၊
 အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြဦးအံ့။ ဘဂဝါ၊
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။
 အာဒိမ္မိ၊ အစ၌။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေသေတော၊ ပြပြီး၍။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ မဂ္ဂံ၊
 မဂ်ကို။ ဒေသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ပရိယောသနော၊ အဆုံး၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
 ဒေသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့အစ၌ သီလကို ပြခြင်း-အစရှိသော
 အကြောင်းကြောင့်။ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေ ကလျာဏံ
 ပရိယောသနကလျာဏံ” န္တိ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေက-
 လျာဏံ ပရိယောသနကလျာဏံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မကထိကော၊ တရားဟောတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ -

အာဒိမ္မိ၊ အစ၌။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေသေယျ၊ ဟောရာ၏။ မဇ္ဈေ၊
 အလယ်၌။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ ပရိယောသနမ္မိ၊
 အဆုံး၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ သော၊
 ဤသို့ပြုရခြင်းသည်ကား။ ကထိကသဏ္ဌိဘိ၊ ဟောအပ်သော တရား၏
 ကောင်းစွာတည်ခြင်းတည်း။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသိတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၈၇

သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ(ဧတ္ထ)၊ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ဟိ(ဝိတ္ထာ-
 ရော)၊ အကျယ်ကို။(မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။)ယဿ၊ အကြင်သူ
 ၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသည်။ ယာဂုံတတ္ထဗုဒ္ဓိပုရိသဒိဝဏ္ဏနာနိဿိတာ၊
 ယဒဂ္ဂ၊ ထမင်း၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား-အစရှိသည်ကို ချီးမွမ်းခြင်းကိုမူသည်။ ဟော-
 တိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဒေသနံ၊
 တရားဒေသနာကို။ န ဒေသေတိ၊ မဟော။ ဘဂဝါ ပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ကား။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ပဟာယ၊
 ပယ်၍။ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိနိဿိတံ၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသည်ကို
 မှီသော။ ဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ “သာတ္ထံ(ဌ၊ ၃-၁၆၉)ဒေသေတိ”တိ၊ သာတ္ထံ ဒေသေတိ-ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယဿ ပန၊ အကြင်သူ၏ကား။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသည်။
 ကေဗျဉ္ဇနာဒိယုတ္တာ ဝါ၊ သိထိလ-အစရှိသည်တို့တွင် တပါးပါးသော အက္ခရာ၊
 သဒ္ဒါ-အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌဗျဉ္ဇ-
 နာ ဝါ၊ အလုံးစုံသော နှုတ်ခမ်းကို မထိစေမူ၍ ရွတ်အပ်သော အက္ခရာ၊ သဒ္ဒါရှိ
 သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗဝိသဋ္ဌဗျဉ္ဇနာ ဝါ၊ အလုံးစုံလွှတ်၍ ရွတ်
 အပ်သော အက္ခရာ၊ သဒ္ဒါရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗနိဂ္ဂဟိတဗျဉ္ဇ-
 နာ ဝါ၊ အလုံးစုံဌာန်၊ ကရိုဏ်းကိုနှိပ်၍ ရွတ်အပ်သော အက္ခရာ၊ သဒ္ဒါရှိသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသည်။ ဒမိဋ္ဌ-
 ကိရာတယဝနာဒိမိလက္ခာနံ၊ ကျည်း၊ ကရင်၊ ယွန်း၊ ကောင်သူတို့၏။ ဘာသာ ဝိယ၊
 ဘာသာတို့ကဲ့သို့။ ဗျဉ္ဇနာရိပုရိယာ၊ သဒ္ဒါ ပြည့်စုံခြင်း၏။ အဘာဝတော၊
 မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗျဉ္ဇနာ နာမ၊ ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါမရှိသည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဂဝါ ပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား။-

“သိထိလံ၊ လျော့လျော့ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။
 နိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြင်းပြင်းရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။ ဒီဃံ၊ ရှည်ရှည်
 ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။ ဇယံ၊ တိုတိုရွတ်အပ်သော
 အက္ခရာလည်းကောင်း။ လဟကံ၊ ပေါ့ပေါ့ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်း
 ကောင်း။ ဂရုကဉ္စ၊ လေးလေးရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။
 နိဂ္ဂဟိတံ၊ ဌာန်၊ ကရိုဏ်းကိုနှိပ်၍ ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။
 သမ္ပန္နံ၊ သရနှင့်စပ်၍ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။ ဝဝတ္ထိတံ၊
 သရနှင့်မစပ် ပိုင်းဖြတ်၍ ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တံ၊
 ဌာန်၊ ကရိုဏ်းကိုလွှတ်၍ ရွတ်အပ်သော အက္ခရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊

ဤသို့။ ဗျဉ္ဇနဗျဉ္ဇိယာ၊ သဒ္ဓါ၏ပျိုးကြောင်းဖြစ်သော အက္ခရာကိုဖြစ်စေ
တတ်သောစိတ်၏။ ဒသဝါ၊ ဆယ်ပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ပဘော-
ဒေါ၊ အပြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ -

ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒသဝိဓံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။
ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါကို။ အမက္ခေတွာ၊ မချေမှု၍။ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနမေဝ၊ ပြည့်စုံသောသဒ္ဓါ
ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “သဗျဉ္ဇနံ၊ ပြည့်စုံသောသဒ္ဓါရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ
တ္ထေ၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကေဝလန္တိ (ဣဒံ)၊ ကေဝလံ-
ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ သကလာဓိဝစနံ၊ အလုံးစုံဟူသောအနက်ကို ဟောသော
သဒ္ဓါတည်း။ ပရိပုဏ္ဏန္တိ (ဣဒံ)၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အနုနာဓိက-
ဝစနံ၊ မယုတ်မလွန်သည်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဣဒံ (အယံ-အဓိပ္ပာယော)၊
ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
-သကလပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ကေဒေသနာပိ၊ တစ်ခုသောဒေသနာသည်လည်း။
အပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣဒံ-အယံ-
အဓိပ္ပာယော။ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။) ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ဟူသည်ကား။ နိရုပက္ကိလေသံ၊ ညစ်ညူးကြောင်း
ကိလေသာမရှိသော။ ဟိ (ဝိတ္ထာဓရမိ)၊ အကျယ်ချဲ့ဦးအံ့။ ယော၊ အကြင်သူ
သည်။ “ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ၊ ဤဓမ္မဒေသနာကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ လာဘံ ဝါ၊
လာဘကိုလည်းကောင်း။ သက္ကာရံ ဝါ၊ ပူဇော်သကားကိုလည်းကောင်း။
လာဘိဿာမိ၊ ရအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ တသ္မာ၊
ထိုသူ၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသည်။ အပရိသုဒ္ဓါ နာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဂဝါ ပန၊ ဖြတ်စွာတရားတည်ကား။ လောကာမိသ-
နိရာပေက္ခော၊ လောကအာမိသကို ဝှံ့ကွက်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဟိတဖရ-
ဏေန၊ အစီးအပွားကို ပြီးစေတတ်သော။ မေတ္တာဘာဝနာယ ဝေ၊ မေတ္တာ
ဘာဝနာဖြင့်သာလျှင်။ မုဒုဟဒယော၊ နူးညံ့သော စိတ်နှလုံးတော်ရှိသည်ဖြစ်၍။
ဥလ္လမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတေန၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ခြင်းသဘော၌တည်
သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်
မူ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊
ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ
တ္ထေ၊ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၈၉

ဟူသည်ကား။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ သာသနံ၊ သာသနာတော်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ(တ္ထေ)၊ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ-ဟူသော ဤပါဌ၌ သော (တဂဝါ)၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစဉ်ကောင်းခြင်း ရှိသော။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော် မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒေသန္တော စ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သကလသာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ အလုံးစုံ သော သာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြဘော်မူ၏။ ဣတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက် ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ဟူသည်ကား။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ မြတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗြဟ္မဘူတံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စရိယံ၊ အကျင့်ကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗြဟ္မဘူတာနံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန် သော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏။ စရိယံ၊ အကျင့်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သဓု ခေါ် ပနာတိ၊ သဓု ခေါ် ပန-ဟူသည်ကား။ သုန္ဒရံ ခေါ် ပန၊ ကောင်းမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ အတ္ထာဝဟံ၊ ပစ္စုပ္ပန်-သံသရာ၊ လောကီ- လောကုတ္တရာ စီးပွားကိုဆောင်တတ်၏။ သုခါဝဟံ၊ ပစ္စုပ္ပန်-သံသရာ၊ လောကီ- လောကုတ္တရာ ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာရူပါနံ အရဟတန္တိ၊ တထာရူပါနံ အရဟတံ-ဟူသည်ကား။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ထို အရှင်ဂေါတမ သည်။ ယထာရူပေါ၊ အကြင်သို့ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-အစရှိသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောသဘောရှိ၏။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ အနေကေ- ဟံ၊ များစွာကုန်သော။ ကပ္ပကောဋိသတဟဿေဟိပိ၊ ကမ္ဘာ ကုဋေတသိန်းတို့ ဖြင့်လည်း။ ဒုလ္လဘဒဿနာနံ၊ ရခဲသော ဖူးမြင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဗျာဗေဗာ- ပရိက္ခိတ္တေဟိ၊ တစ်လံမျှလောက်သော အရောင်အဝန်းတို့ဖြင့်။ အသီတိအနုဗျဉ္ဇန- ရတနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်ငယ်တည်းဟူသော ရတနာ တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာဝဋ္ဋိဟိ၊ သုံး ဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော် အစဉ်တို့ဖြင့်။ သမာကိဏ္ဍမနောရမသရီရာနံ၊ ကောင်းစွာပြည့်သော စိတ်နှလုံးကိုတိုးပွားစေ

၁။ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ=(ဆဋ္ဌ) [၂။လက္ခဏာဝဋ္ဌရဟိ=(ဆဋ္ဌ)]

တတ်သော ကိုယ်တော်ရှိကုန်သော။ အာပုကဒဿနာနံ။ မရောင့်ရဲစေတတ်သော အဆင်းရှိကုန်သော။ အတိမေရုဓမ္မနိဋ္ဌေါသာနံ။ အလွန်ချိုမြိန်သော တရားဒေသနာတော်တည်းဟူသော အသံရှိကုန်သော။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂမေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသောဂုဏ်ကြောင့် ရသဖြင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ အရဟန္တာတိ၊ ရဟန္တာဟူ၍။ လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ၊ ရအပ်သောကျော်စောသံရှိကုန်သော။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒဿနံ ဟောတိတိ၊ ဒဿနံ ဟောတိဟူသည်ကား။ ပဿာဒသောမ္မာနံ၊ ကြည်လင် ချမ်းအေးကုန်သော။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ ဥမ္မိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ ဒဿနမတ္တမ္ပိ၊ ဖူးမြင်ခြင်းမျှသည်လည်း။ သဓမ္မံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ လောကီ-လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားကိုဆောင်တတ်သည် ဖြစ်၍ကောင်းမြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ပြဦးအံ့။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတေန၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဗြဟ္မဿရေန၊ မြတ်သောအသံတော်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဧကပဒမ္ပိ၊ ထစ်ခုသော ပုဒ်ကိုလည်း။ သောတုံ၊ နာခြင်းငှာ။ သစေလဘိဿာမ၊ အကယ်၍ရကုန်အံ့။ သဒ္ဓတရံယေဝ၊ အထူးသဖြင့် ကောင်းမြတ်သည့်သာလျှင်။ (ဌ၊ ဒု-၁၇၀) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈာသယံ၊ မြတ်သောအလိုကို။ ကုတွာ၊ ပြု၍။ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသကံမိသုတိ၊ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသကံမိသုဟူသည်ကား။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ တုဋ္ဌမာနသ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဂမံသု၊ လာကုန်၏။ အဉ္ဇလိ ပဏာမေတွာတိ (ဧတ္ထ)၊ အဉ္ဇလိ ပဏာမေတွာ-ဟူသော ဤပါ၌။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဥဘယပက္ခိကာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အားဖြင့် နှစ်ပါးသောအဖို့ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် နှစ်ပါးသောအဖို့ရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တေသု၊ ကြံကုန်၏။ (ကိံ စိန္တေသု၊ အဘယ်သို့ကြံကုန်သနည်း။) “နော၊ ငါတို့အား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ‘ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ သမဏံ ဂေါတမံ၊ ရဟန်းဂေါတမကို။ ဝန္တိတ္ထ၊ ရှိခိုးကုန်သနည်း။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ စောဒေသန္တိ၊ အကယ်၍စောဒနာကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ‘အဉ္ဇလိကရဏမတ္တေနာပိ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုကာမျှဖြင့်လည်း။ ဝန္တိတံ၊ ရှိခိုးအပ်သည်။ ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ နော၊ ငါတို့

၁။ အာပုကဒဿနာနံ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အဂမံသု = (ဆဋ္ဌ)
 ၃-၃။ ဧတ္ထ ဥဘယေတပက္ခိကာ = (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-နာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉၁

အား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ ကောင်းသောအယူရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ‘ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ န ဝန္တိတ္ထ၊ ရှိမခိုးကုန်သနည်း။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ စောဒေသန္တံ၊ အကယ်၍စောဒနာ ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ‘သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ယဟရမန္တနေဝ၊ ပုတ်ခတ်မိသဖြင့်သာလျှင်။ ဝန္တိတံ၊ ရှိခိုးအပ်သည်။ ဟောတိကို၊ ဖြစ်သလော။ အညလိကမ္မမ္ပိ၊ လက်အုပ်ချီခြင်း အမှုသည်လည်း။ ဝန္တနာ ဝေ၊ ရှိခိုးခြင်းမည် သာလျှင်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်ဟုတ်လော။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသု၊ ကြံကုန်၏။ နာမဂေါတ္တန္တိ၊ နာမဂေါတ္တံ ဟူသည်ကား။ “ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသောသူ၏။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဒတ္တော နာမ၊ ဒတ္တ-အမည်ရှိ၏။ မိတ္တော နာမ၊ မိတ္တ-အမည်ရှိ၏။ ဣမ၊ ဤ အရှင်ဂေါတမ အထံသို့။ အာဂတော၊ လာရောက်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုကုန်သော သူတို့သည်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ သာဝေန္တိ နာမ၊ ကြားစေအပ်သည် မည်ကုန်၏။ “ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝါသေဠော နာမ၊ ဝါသေဠ-အမည်ရှိ၏။ ကစ္စာနော နာမ၊ ကစ္စာန-အမည်ရှိ၏။ ဣမ၊ ဤ အရှင် ဂေါတမအထံသို့။ အာဂတော၊ လာရောက်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုကုန်သောသူတို့သည်။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်ကို။ သာဝေန္တိ နာမ၊ ကြားစေသည့် မည်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုလက်အုပ်ချီခြင်းအမှုကိုပြု၍ တင့်အပ်လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌နေသောသူ၊ အမည်အနွယ်ကိုကြားစေ၍ တင့်အပ် လျှောက် ပတ် သော အရပ်၌ နေသောသူတို့သည်။ ဒလိဒ္ဓါ ကိရ၊ ဆင်းရဲကုန်သတတ်။ ဇိဏ္ဏကုလ- ပုတ္တာ ကိရ၊ ဆွေးမြည့်နှမ်းရှိသော အမျိုးသားဖြစ်ကုန်သတတ်။ “ပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိတ်သတ်အလယ်၌။ နာမဂေါတ္တဝသေန၊ အမည်၊ အနွယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌာ၊ တင်ရှားကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။” ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့နှလုံး ပိုက်၍။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ယေ ပန၊ အကြင်သူတို့သည်ကား။ တုဏှိဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍။ နိသီဒိံသု၊ ထိုင်နေကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ထိုင်နေကုန်သော သူတို့သည်။ ဧကရာဋ္ဌိကာ၊ စေတ၊ စဉ်းလဲကုန်သည်လည်း ကောင်း။ အန္ဓဗာလာ စ၊ အလွန်မိုက်ကုန်သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ တတ္ထ၊ ထို စဉ်းလဲသောသူ၊ အလွန်မိုက်သောသူတို့တွင်။ ဧကရာဋ္ဌိကာ၊ စဉ်းလဲသောသူတို့သည်။ “ဧကံ ဒွေ ကထာသလ္လာပေ၊ တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်းသော စကားပြောခြင်းတို့ကို။ ကရာန္တေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ဝိဿာသိ- ကော၊ အကျွမ်းဝင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဝိဿာသေ၊ အကျွမ်းဝင်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကံ ဒွေ ဘိက္ခာ၊ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်သော

ဆွမ်းတို့ကို။ အဒါတံ၊ မပေးလှခြင်းငှာ။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။
 စိန္တေသံ၊ ကြံကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်သော ဆွမ်းကိုပေးခြင်းမှ။
 အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ မောစေန္တော၊ လွတ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ တုဏှိဘူတာ၊
 ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏။ အန္ဓဗာလာ၊ အလွန်
 မိုက်သောသူတို့သည်။ အညာဏာဘာယေဝ၊ မသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။
 အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဍာ ဝိယ၊ အောက်သို့ချထားအပ်သော မြေစိုင်တို့ကဲ့သို့။
 ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်၌။ တုဏှိဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏။

ဝေနာဟပုရိယောတိ၊ ဝေနာဟပုရိယော-ဟူသည်ကား။ ဝေနာဟပုရ-
 ဝါသီ၊ ဝေနာဟ-အမည်ရှိသောရွာ၌ နေလေ့ရှိသော။ တေဒဝေါစာတိ၊ တေ-
 ဒဝေါစ-ဟူသည်ကား။ ပါဒန္တတော၊ ခြေတော်အစွန်းမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ
 ကေသဂ္ဂါ၊ ဆံသတ်ဖျားတိုင်အောင်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီ-
 ရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ အသီတိအနုဗျဉ္ဇန-
 သမုဇ္ဇလေဟိ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တောက်ပကုန်သော။
 ဒုတ္တံသမဟာပုရိသလက္ခဏဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏
 လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့်။ ပဋိမဏှိတံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သရီရာ၊ ကိုယ်တော်
 မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသီတိဟတ္ထပ္ပဒေ-
 သံ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်ကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်း
 မိုး၍။ ဌိတာဟိ၊ တည်ကုန်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာဟိ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိ
 ကုန်သော။ သနဗုဒ္ဓရံသီဟိ၊ တခဲနက်သော ဘုရားရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့်။ သမ္ပရိ-
 ဝါရိတံ၊ ခြံရံအပ်သော။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်
 ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သဉ္ဇာတဝိမူယော၊ ဖြစ်သောအံ့ဖွယ်သရဲ ရှိသည်ဖြစ်၍။
 ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဘဏန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧတံ “အတ္ထရိယံ ဘော ဂေါ-
 တမာ”တိ အာဒိဝစနံ၊ ဧတံ အတ္ထရိယံ ဘော ဂေါတမ-ဤသို့ အစရှိသော
 စကားကို။ အဝေါစ၊ ဆိုလေ၏။

တတ္ထ၊ ထို အတ္ထရိယံ ဘော ဂေါတမ-အစရှိသောပါဌ၌။ ယာဝဉ္စိဒန္တိ ဧတံ၊
 ယာဝဉ္စိဒ-ဟူသော ဤစကားသည်။ အဓိမတ္တပ္ပမာဏပရိစ္ဆေဒဝစနံ၊ လွန်ကဲ
 သောပမာဏ အပိုင်းအခြားကိုဟောသော သဒ္ဓါတည်း။ တဿ၊ ထိုယာဝဉ္စိဒံ
 ဟူသော နိပါတ်ပုဒ်ကို။ ဝိပ္ပသန္နပဒေန၊ ဝိပ္ပသန္န-ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။

၁+၁။ ဝေနာဟပုရိယောတိ ဝေနာဟပုရဝါသီ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉၃

သဗ္ဗန္ဓော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ယာဝစီ (အတိဝိယ)၊ အလွန်လျှင်။ ဝိပ္ပသန္တာနိ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်လင်ကုန်၏။ အဓိမတ္တဝိပ္ပသန္တာနိ၊ လွန်ကဲသောပမာဏဖြင့် အထူးသဖြင့်ကြည်လင်ကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣန္ဒြိယာနီတိ၊ ဣန္ဒြိယာနီ-ဟူသည်ကား။ စက္ခုဒီနိ၊ စက္ခု-အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ တဿ၊ ထို ဝစ္ဆ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုအစရှိသောဣန္ဒြေတို့၏။ ပတိဋ္ဌတော-ကာသဿ၊ တည်ရာအရပ်၏။ ဝိပ္ပသန္တာတံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တေသံ၊ ထို စက္ခု-အစရှိသော ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိပ္ပသန္တာတံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ စက္ခု-အစရှိသော ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏ အထူးသဖြင့်ကြည်သည်၏အဖြစ်၏ ထင်ရှားကြောင်းမှတစ်ပါး မနိန္ဒြေ၏ အထူးသဖြင့်ကြည်သည်၏အဖြစ်၏ ထင်ရှားကြောင်းကိုဆိုပြီးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ မနေ၊ မနိန္ဒြေသည်။ ဝိပ္ပသန္ဓေယေဝ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သာ (ဝိပ္ပသန္တာတံ)၊ ထို အထူးသဖြင့်ကြည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောစတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ အဝိပ္ပသန္တာတံ၊ မကြည်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣန္ဒြိယပ္ပသာဒေါ နာမ၊ စက္ခု-အစရှိသော ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏ ကြည်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဿ၊ ထို ဝစ္ဆ-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား။ မနိန္ဒြိယပ္ပသာဒေါပိ၊ မနိန္ဒြေ၏ ကြည်ခြင်းသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

သေ-သော၊ ဤ ဝစ္ဆအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ တံ (ဌ၊ ဒု-၁၇၁) ဝိပ္ပသန္တာတံ၊ ထို ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏ တည်ရာအရပ်၏ အထူးသဖြင့်ကြည်သောကြောင့် စက္ခု-အစရှိသော ခြောက်ပါးသောဣန္ဒြေတို့၏ အထူးသဖြင့်ကြည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတူ၊ ယူ၍။ “ဝိပ္ပသန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနီ”တံ၊ ဝိပ္ပသန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနီ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-ဟူသည်ကား။ နိမ္မလော၊ အညစ် အကြေးမရှိသည်။ ပရိယောဒါတောတိ၊ ပရိယောဒါတော-ဟူသည်ကား။ ပဘဿရော၊ ပြီးပြီးပြတ်-ဖြူစင်သည်။ [သဒရဒံ မဏ္ဍန္တိ၊ သဒရဒံ မဏ္ဍ-ဟူသည်ကား။ သဒရဒကာလေ၊ တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌။ အာမလကံ နာမ၊ သျှိသျှားသီးမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထို တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ ဖြစ်သော သျှိသျှားသီးသည်။ သုပရိပက္ကဗလံ၊ ကောင်းစွာမူည့်သော အသီး

တည်း။^၁ ဟိ(သစ္စံ)၊ မုနိ၏။ ထံ၊ ထိုတန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ ဖြစ်သော သျှိ
သျှားသီးသည်။ ပရိသုဒ္ဓါ^၂ ဝ၊ စင်ကြယ်သည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရိ-
ယောဒါတဉ္စ၊ ပြီးပြီးပြန် ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တာလပက္ကန္တိ၊
တာလပက္က-ဟူသည်ကား။ သုပရိပက္ကတာလဖလံ၊ ကောင်းစွာမှည့်သော ထန်း
သီးတည်း။ သမ္ပတိ၊ ဗန္ဓနာ မုတ္တန္တိ^၃၊ သမ္ပတိ၊ ဗန္ဓနာ မုတ္တိ-ဟူသည်ကား။ တံခ-
ဏညေဝ၊ ထို ခဏ၌သာလျှင်။ ဗန္ဓနာ၊ အညာမ္မ၊ မုတ္တိ^၄၊ လွတ်သော။ ဟိ
(သစ္စံ)၊ မုနိ၏။ ဗန္ဓနမူလံ၊ အဖွဲ့ရင်းကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ပရိမုခံ^၅၊ ရှေးရှု
သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဖလကေ၊ ယှဉ်၌။ ဌပိတဿ၊ ထားအပ်သော။ တဿ၊
ထို ထန်းသီးမှည့်၏။ စတုရဂုံလမတ္တံ၊ လက်လေးသစ် အတိုင်းအရှည် ရှိသော။
ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ ဩလောကန္တာနံ၊ ကြည့်ကုန်သော သူတို့အား။ ပရိသုဒ္ဓါ၊
စင်ကြယ်သည်။ ပရိယောဒါတံ၊ ပြီးပြီးပြန် ဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
ခါယဘိ၊ ထင်၏။ တံ၊ ထိုသို့ထင်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သေယျ-
ထာပိ ဘော ဂေါတမ တာလပက္က-အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ နေက္ခံ
ဇမ္ဗောနဒန္တိ၊ နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒံ-ဟူသည်ကား။ သုရတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ကောင်းစွာနိ
သော အဆင်ရှိသော။ ဇမ္ဗောနဒသုဝဏ္ဏဿ၊ ဇမ္ဗုရာဇ်ရှေ၏။ ဃဒ္ဓိကာ၊ အတုံ
သည်။ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မကတန္တိ၊ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မကတံ-ဟူ
သည်ကား။ ဒက္ခန၊ လိမ္မာသော။ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တေန၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည်
သားသည်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ကတပရိကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောအပြေအပြစ်ရှိသော။
ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌန္တိ၊ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ-ဟူသည်ကား။
သုဝဏ္ဏကာရဥဒ္ဓနေန၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည်တို့၏ ဖိုထက်၌။ ပစိတွာ၊ ကျိ၍။ သုကု-
သသေန၊ အလွန်လိမ္မာသော။ သုဝဏ္ဏကာရေန၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည်သည်။ ဃဒ္ဓန-
ပရိမုဇ္ဇနပဟံသနေန၊ ခတ်ခြင်း၊ ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ရှင်စေခြင်းဖြင့်။ သုဠ၊
ကောင်းစွာ။ ပဟဋ္ဌံ၊ ရှင်စေအပ်သော။ သုပရိမုဒ္ဓိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွတ်တိုက်
အပ်သော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဏ္ဍု-
ကမ္မလေ နိက္ခိတ္တန္တိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တံ-ဟူသည်ကား။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်။ ပစိ-
တွာ၊ ကျိ၍။ နိသဒါယံ၊ ကျောက်၌။ ဃံသိတွာ၊ ပွတ်တိုက်၍။ ဂေရုကပရိ-

၁။ ဆဋ္ဌမုတ္တင်-သာရဒံ မဒရပဏ္ဍုန္တိ သရဒကာလေ ဇာတံ နာတိသုပရိပက္ကံ မဒရ-
ဟူ၍သာသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသံဝဏ္ဏနာ-တို့ရှိ၍ သျှိသျှားသီး (နိဿယ) နှင့်ဆီးသီး
(ဆဋ္ဌ) ဟု ကွဲပြားကြသည်။

၂။ ...ပမုတ္တန္တိ=(ဆဋ္ဌ) ၃။ ပမုတ္တံ=(ဆဋ္ဌ) ၄။ ပရမုခံ=(ဆဋ္ဌ)
၅။ ဒိပိဒါဌာယ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၆၅

ကမ္ပံ၊ ဂွေသဘောဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုအပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ရတ္တကမ္မလေ၊ နိဿာကမ္မလော၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ဘာသတေတိ၊ ဘာသတေ-ဟူသည့်ကား။ သဉ္ဇာတဩဘာသိတာယ၊ ဖြစ်သော အရောင်အလင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာသတေ၊ အရောင်ထွက်၏။ တပတေတိ၊ တပတေ-ဟူသည့်ကား။ အန္တကာရဝိဒ္ဓံသနတာယ၊ အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပတေ၊ 'တောက်ပ၏။ ဝိရောစတိတိ၊ ဝိရောစတိ-ဟူသည့်ကား။ ဝိဇ္ဇောတမာနံ၊ တောက်ပလျက်၊ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ [ဝိဇ္ဇောတမာနံ၊ တောက်ပသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။-ဟု ဆဋ္ဌမရှိသည်။] ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်၏။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနီတိ ဧတ္ထ၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနီ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရားလက်ရှစ်သစ်၊ မဇ္ဈိမပုရိသ တထောင်၊ ပကတိလူတို့၏ တထောင်ထွာထက် လွန်သော ပမာဏရှိသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်သည်။ ဥစ္စာသယနံ နာမ၊ ဥစ္စာသယန-မည်၏။ အာယတဝိတ္ထတံ၊ အလျား-အနံ ပြန့်သော။ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ မအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်။ မဟာသယနံ နာမ၊ မဟာသယန-မည်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တဒနိ၊ ထို မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာတို့ကို။ ဓဿန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သေယျထိဒံ၊ အာသန္နီတိ-အာဒိ၊ သေယျထိဒံ၊ အာသန္နီ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေယျထိဒံ၊ အာသန္နီ-အစရှိသောပါဌ၌၊ အာသန္နီတိ၊ အာသန္နီ-ဟူသည့်ကား။ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်ရှစ်သစ်၊ မဇ္ဈိမပုရိသ တထောင်၊ ပကတိလူတို့၏ တထောင်ထွာထက် လွန်သော ပမာဏရှိသော။ အာသနံ၊ နေရာတည်း။ ပလ္လင်္ကေတိ၊ ပလ္လင်္ကေ-ဟူသည့်ကား။ ပါဒေသု၊ အခြေတို့၌။ ဝါဠုပဂီနိ၊ သားရဲရုပ်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တည်း။ ဂေါနကောတိ၊ ဂေါနကော-ဟူသည့်ကား။ ဒီသလောမကော၊ ရှည်သောအမွေးရှိသော။ မဟာကောဇဂေါ၊ ကော်ဇောကြီးတည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တဿ၊ ထိုရှည်သောအမွေးရှိသော ကော်ဇောကြီး၏။ လောမာနိ၊ အမွေးတို့သည်။ စတုရဂုံလာဓိကာနိ၊ လက်လေးသစ်ထက် လွန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိကိရိ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ စိတ္တကောတိ၊ စိတ္တကော-ဟူသည့်ကား။ ရတနစိတြဉ္ဇာမယတ္ထရဏံ၊ ရတနာတို့ဖြင့်ဆန်းကြယ်သော သားမွေးဖြင့် ပြီးသော အခင်းတည်း။ ပဋိကာတိ၊ ပဋိကာ-ဟူသည့်ကား။ ဥဏ္ဏဇယော၊ သားမွေး

ဖြင့် ပြီးသော၊ သေကတ္ထရကော၊ ပြုသောအခင်းတည်း။ ပဋ္ဌလိကာတိ၊ ပဋ္ဌလိကာ-
ဟူသည့်ကား။ ခနပုပ္ဖေါ၊ တခဲနက်သော ပန်းပွင့်ရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရ-
ကော၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း။ ယော၊ အကြင် တခဲနက်ပန်းပွင့်
ရှိသော သားမွေးဖြင့်ပြီးသောအခင်းကို။ အာမလကပဋ္ဌောတိပိ၊ အာမလက
ပဋ္ဌ-ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တူလိကာတိ၊ တူလိကာ-ဟူသည့်ကား။
တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ တူလာနံ၊ သစ်ပင်မှဖြစ်သော လဲ၊ နွယ်မှဖြစ်သော
လဲ၊ မြက်မှဖြစ်သောလဲ တို့တွင်၊ အညတရပုဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော လဲဖြင့်
ပြည့်သော။ တူလိကာ၊ လဲသွတ်သော အိပ်ရာနေရာတည်း။ ဝိကတိကာတိ၊
ဝိကတိကာ-ဟူသည့်ကား။ သိဟဗျုတ္တိဒိရူပဝိစိတြော၊ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ်-
အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရကော၊ သားမွေးဖြင့်ပြီး
သော အခင်းတည်း။ ဥဒ္ဓလောမိတိ၊ ဥဒ္ဓလောမိ-ဟူသည့်ကား။ ဥဘတော
ဒသံ၊ နှစ်ဘက်မှ အဆာရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော
အခင်းတည်း။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ကေခတာ၊ တဘက်မှ။
ဥဂ္ဂတပုပ္ဖံ၊ တက်သောပန်းပွင့်ရှိသော အခင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊
ဆိုကြကုန်၏။ ကေန္တလောမိတိ၊ ကေန္တလောမိ-ဟူသည့်ကား။ ကေတောဒသံ၊
တဘက်မှ အဆာရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်း
တည်း။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်မှ။ ဥဂ္ဂတပုပ္ဖံ၊
တက်သောပန်းပွင့်ရှိသော အခင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။
ကဒ္ဓိဿန္တိ၊ ကဒ္ဓိဿံ-ဟူသည့်ကား။ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ၊ ရတနာတို့ဖြင့် ချုပ်အပ်
သော။ ကောသေယျကဒ္ဓိဿမယံ၊ ပိုးချည်ဖတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊
အခင်းတည်း။ ကောသေယျန္တိ၊ ကောသေယျ-ဟူသည့်ကား။ ရတနပရိသိဗ္ဗိ-
တမေဝ၊ ရတနာတို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကောသိယသုတ္တမယံ၊
ပိုးချည်ဖြင့်ပြီးသော။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ အခင်းတည်း။ ကုတ္တကန္တိ၊ ကုတ္တကံ-ဟူသည့်
ကား။ သောဠသန္တိ၊ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ နာဠကိတ္တိနံ၊ က-
ချေသည်မိန့်မတို့၏။ ဌက္ခာ၊ ရပ်၍။ နစ္စနယောဂံ၊ က-ခြင်းငှာလျှောက်ပတ်သော။
ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်းတည်း။ ဟတ္ထတ္ထရာဒယော၊
ဟတ္ထတ္ထရ-အစရှိသည်တို့သည်။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌာဒိသု၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း အစရှိ
သည်တို့၌။ အတ္ထရဏကအတ္ထရကာ (ဌ၊ ဒု-၁၇၂) စေဝ၊ ခင်းအပ်သော
အခင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထိရူပါဒိနိ၊ ဆင်ရုပ် အစရှိသည်တို့ကို။
ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ကတအတ္ထရကာ၊ စ၊ ပြုအပ်သော အခင်းတို့သည်
လည်းကောင်းတည်း။ အဇိနပ္ပဝေဏီတိ၊ အဇိနပ္ပဝေဏီ-ဟူသည့်ကား။ အဇိနစ-
စမေဟိ၊ သစ်နက်ရေတို့ဖြင့်။ မဉ္ဇပ္ပမာဏေန၊ ညောင်စောင်းအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။

၂၉၆

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉၇

သိဗ္ဗိတော၊ ချုပ်၍။ ကတပ္ပဝေဏီ၊ ပြုအပ်သော အတပ်ထပ်သောအခင်းတည်း။
သေသံ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော ပုဒ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။
ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

နိကာမလာဘိတိ၊ နိကာမလာဘိ-ဟူသည်ကား။ အတိကာမလာဘိ၊
အလွန်အလုံရှိတိုင်း ရသည်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတလာဘိ၊ အလုံရှိတိုင်း-အလုံရှိတိုင်း
ရသည်။ အကိစ္ဆလာဘိတိ၊ အကိစ္ဆလာဘိ-ဟူသည်ကား။ အဒုက္ခလာဘိ၊
မဆင်းရဲသဖြင့် ရသည်။ အကသိရလာဘိတိ၊ အကသိရလာဘိ-ဟူသည်ကား။
ဝိပုလလာဘိ၊ ပြန့်ပြောသည်ကို ရသည်။ မဟန္တလာဘိ၊ မြတ်သည်ကို ရသည်။
ဥဋ္ဌာရုဋ္ဌာရာနေဝ၊ အလွန်မြတ်သော အိပ်ရာနေရာတို့ကိုသာလျှင်။ လာဘိ၊
ရသည်။ ဣတိ မညေ၊ ဤသို့အောက်မေ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ငန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝဒတိ၊
ဆို၏။ အယံ ပြာဟုဏော၊ ဤ ဝတ္ထု-အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ သယနဂရုဏော
ကံရာ၊ အိပ်ရာနေရာကို အလေးပြုသတတ်။ သော၊ ထို ဝတ္ထု-အမည်ရှိသော
ပုဏ္ဏားသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိပုသန္နိန္ဒြိယတံ၊ အထူးသဖြင့်
ကြည်သော ဣန္ဒြေရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ပြင်၍။ “အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သေ-
သော၊ ဤ ရှင်ဂေါတမသည်။ ဧရုပေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။
ဥစ္စာသယနမဟာသယနေသု၊ မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာတို့၌။ နိသီဒတိ
စေဝ၊ ထိုင်လည်းထိုင်၏။ နိပဇ္ဇတိ စ၊ အိပ်လည်းအိပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။
အဿ၊ ထို အရှင်ဂေါတမ၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိပုသန္နာနိ၊ အထူး
သဖြင့် ကြည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်း
သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ဧကံကြယ်သည်။ ပရိယောဒဂါတော၊ ပြုံးပြုံးပြက် ဖြူစင်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ မညမာနော၊ ဤသို့ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ ဣမံ
သေနာသနဝဏ္ဏံ၊ ဤ အိပ်ရာ၊ နေရာ၏ကျေးဇူးကို။ ကသေသံ၊ ပြောဆို၏။

လဒ္ဓါ စ ပန န ကပ္ပန္နိတိ ဧတ္ထ၊ လဒ္ဓါ စ ပန န ကပ္ပန္နိ-ဟူသော ဤပါး၌။
ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ အချို့အချို့သော အိပ်ရာနေရာသည်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊
မှန်၏။ သုဒ္ဓကောသေယျံ၊ သက်သက်သေ ပိုးချည်ဖြင့်ပြီးသော အခင်းသည်။
မဉ္ဇေပိ၊ ညောင်စောင်း၌လည်း။ အတ္ထရိတုံ၊ ခင်းခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။
ဂေါနကာဒယော စ၊ လက်လေးသစ်ထက်ရှည်သောအမွေးရှိသော ကော်ဇော
ကြီးအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဘူမတ္ထရဏပရိဘောဂေန၊ မြေအခင်း၏ သုံးဆောင်
ခြင်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ အာသန္နိယာ ပါဒေ ဆိန္နိတော၊ ပလ္လင်္ကယ ဝါဠေ

ဘိန္ဒူတော၊ တူလိကံ ဝိဇဇေတော “ဗိမ္ဗောဟနဉ္စ ကာတု” န္တိ။ အာသန္တိယာပါဒေ
 ဆိန္ဒူတော၊ ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္ဒူတော၊ တူလိကံ ဝိဇဇေတော “ဗိမ္ဗောဟနဉ္စ ကာတု”
 ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဣမာနိပိ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရား
 လက်ရှစ်သစ်၊ မဇ္ဈိမပုရိသတထောင်၊ ပကတိလူတို့၏တထောင်ထူးထက် လွန်
 သောပမာဏရှိသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်-အစရှိသည်တို့သည်လည်း။
 ဒေကန၊ တစ်ခုသော။ ဝိဓာနေန၊ စီရင်ခြင်းဖြင့်။ ကပ္ပန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ပန၊
 ထိုသို့ အချို့အပ်သော်လည်း။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သော အိပ်ရာ၊ နေရာကို။
 ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသော အိပ်ရာ၊ နေရာတို့သည်သာလျှင်။
 န ကပ္ပန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိတိ၊ ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ-ဟူသည်ကား။ အရည်-
 ယေဝ၊ တောသို့သာလျှင်။ ပဝိသာမိ၊ ဝင်၏။ ယဒေဝါတိ၊ ယဒေဝ-ဟူသည်
 ကား။ ယာနိယေဝ၊ အကြင် မြက်၊ သစ်ရွက်တို့သည်သာလျှင်။ ပလ္လင်္ကံ အဘူဇိ-
 တွာတိ၊ ပလ္လင်္ကံ အဘူဇိတွာ-ဟူသည်ကား။ ဆမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
 ဥရုဗဒ္ဒါသနံ၊ ပေါင်ကိုဖဲ့၍နေခြင်းကို။ ဗန္တိတွာ၊ ဖဲ့၍။ ဥဇုံ ကာယံ ပနိဓာ-
 ယာတိ၊ ဥဇုံ ကာယံ ပနိဓာယ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ၊ တစ်ဆယ့်
 ရှစ်ချောင်းသော ကျောက်ဆစ်ရိုးတို့ကို။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်းဖြင့်။ ကောဋ္ဌိံ၊
 အစွန်းကို။ ပဋိပါဒန္တော၊ ထိစေလျက်။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ကာယံ၊ အထက်ဖြစ်
 သောကိုယ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ပရိမုခံ သတိံ
 ဥပဋ္ဌပေတွာ-ဟူသည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာတိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေ့ရှု။ သတိံ၊ သတိ
 ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနိကံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဝဋ်မှ
 ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော သတိကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ
 သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ “ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊
 မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော၊ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိံ
 ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ၊ ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော၊ သတိတိ ဥပဋ္ဌာန-
 ဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ-ဟူသော။ တေ(ဝစနံ)၊ ဤ
 စကားကို။ (အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။)
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ပရိတိ(သေသာ-သဒ္ဓေါ)၊ ပရိ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါ
 သည်။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ မုခန္တိ(သေသာ-
 သဒ္ဓေါ)၊ မုခံ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်

၁။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ ဝါ=(ဆဋ္ဌ)

ခုတ်ယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၃-ဝေဒနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉၉

ကြောင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ သတိတိ(သော-သဒ္ဒေါ)၊ သတိ-ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ အာရုံသို့ကပ်၍တည်ခြင်းဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ-ဟူ၍။ ဝံစွတိ၊ ဆိုအပ်၏။] ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမီတိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ ဟူသည်ကား။ ပဋိလဘိတွာ၊ တဖန်ရ၍။ ပစ္စက္ခံ၊ ရွေးရှုသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေ ၏။ ဧဝံဘူတောတိ၊ ဧဝံဘူတော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမဇ္ဈနာဒိသု၊ ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရသမဂီ၊ တပါးပါးသောဈာန်နှင့်ပြည့်စုံ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဒိဗ္ဗော မေ သော တသ္မိံ သမယေ စင်္ကမော ဟော- တိတိ(ဧတ္ထ)၊ ဒိဗ္ဗော မေ သော တသ္မိံ သမယေ စင်္ကမော ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဟိ(ဝိတ္ထာရော)၊ အကျယ်ကို။ (မယာ၊ ငါးသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦး အံ။) စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ရူပဇ္ဈာနာနိ၊ ရူပဈာန်တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိ- တွာ၊ ဝင်စား၍။ စင်္ကမန္တဿ၊ စကြံသွားသောသူ၏။ စင်္ကမော၊ စကြံသည်။ ဒိဗ္ဗစင်္ကမော နာမ၊ နတ်၌ဖြစ်သော စကြံမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာ- ပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ စင်္ကမန္တဿပိ၊ စကြံသွားသောသူ ၏လည်း။ စင်္ကမော၊ စကြံသည်။ ဒိဗ္ဗစင်္ကမောယေဝ၊ နတ်၌ဖြစ်သော စကြံမည် သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဌာနာဒိသုပိ၊ ရပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ ဒီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိဟာရေသု၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အရိယဝိဟာရ တို့၌။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။)

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၇၃)သော ဧဝံ ပဇာနာမိ “ရာဂေါ မေ ပဟိနော”တိ (ဣမိနာ)၊ သော ဧဝံ ပဇာနာမိ “ရာဂေါ မေ ပဟိနော”ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဟော- ဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်၌။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ပဟိနရာဂမေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂကိုသာလျှင်။ ဒသေန္နော၊ ပြုလု၍။ “သော ဧဝံ ပဇာနာမိ ရာဂေါ မေ ပဟိနော”တိ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာမိ ရာဂေါ မေ ပဟိနော-ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဒေါသော မေ ပဟိနော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်း လျှင်နည်းရှိ၏။ ဣမိနာ ပန၊ ဤ သော ဧဝံ သရာမိ ရာဂေါ မေ ပဟိနော-အစ ရှိသော ပါဌ်ဖြင့်ကား။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သော အနက်သဘောသည်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။) ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ

ဉာဏ်ဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ထိုကားသည် မှန်၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ သမာပန္နဿပိ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှု။ ဝုဋ္ဌိတဿပိ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း။ စက်မာဒယော၊ စကြံ အစရှိသည်တို့သည်။ အရိယစက်မာဒယော၊ မြတ်သောစကြံ အစရှိသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ မြဟူဝိဟာရ၊ အရိယဝိဟာရတို့၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည့် သာလျှင်တည်း။ ဣသံ၊ ဤ သည်လျှင်တတိယသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

၄ - သရဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ စထုဒတ္ထ၊ စတုတ္ထသုတ်၌။ ရာဇဂဟေတိ၊ ရာဇဂဟေ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့ ရာဇဂဟ-အမည်ရှိသော။ နဂဓရေ၊ ပြည်၌။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ ပဗ္ဗတေတိ၊ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ-ဟူသည်ကား။ အဿ၊ ထိုတောင်အား။ ဂိဇ္ဈသဒိသာနိ၊ လင်းတနှင့်တူကုန်သော။ ကုဋ္ဌာနိ၊ အထွတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။ ကုဋေသု၊ အထွတ်တို့၌။ ဂိဇ္ဈ၊ လင်းတတို့သည်။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ-မည်၏။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ် အမည်ရှိသော။ တသ္မိံ၊ ပဗ္ဗတေ၊ ထိုတောင်၌။ ဧတေန၊ ထို ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေဘော်မှုသော။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဝသနုဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ ဒဿိတံ၊ ပြုအပ်သည့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဂိဇ္ဈကုဋသ္မိံ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်ဘောင်၌။ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းကို။ ကာရိတော၊ ပြုစေအပ်၏။ အဿ၊ ထိုကျောင်း၏။ ဂိဇ္ဈကုဋဝိဟာရောတေဝ၊ ဂိဇ္ဈကုဋဝိဟာရ-ဟူ၍ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဂိဇ္ဈကုဋ-အမည်ရှိသော ကျောင်း၌။ အယံ(ဘဂဝါ)၊ ဤ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်။ တသ္မိံ၊ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (အတ္ထော၊ အနက်တည်း။) သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဟောတိတိ(ဧတ္ထ)၊ သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သရဘောတိ၊ သရဘော-ဟူသည်ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့ သရဘ-ဟူသော အမည်ရှိ

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရတ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၀၁

သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗုဇိသည။ ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ဤသာသနာတော်
၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍။ နုစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ပဏ္ဏန္တော၊
ဖဲသွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အရုနာ၊ ယခုအခါ၌။ ဝိဗ္ဗန္တော၊ လူ၏အဖြစ်
သို့လည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ပြုဦးအံ့။ လောကေ၊ လောက၌။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်တော်မူသည်ရှိသော်။ တတ္ထိယာ၊
တိတ္ထိတို့သည်။ နဋ္ဌလာဘသက္ကာရာ၊ ပျောက်ပျက်သော သာမညဖြစ်သော
လာဘ်၊ အရိအသေပြုအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်ရှိကုန်
သည်။ အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တိတ္ထံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ရတနာနံ၊ ရတနာတို့
အား။ မဟာလာဘသက္ကာရော၊ များစွာသော သာမညဖြစ်သောလာဘ်၊ အရိ
အသေပြုအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်
၏။ ယထာဟ၊ အတယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ -“တေန ခေါ
ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ ။ပ။ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန-
ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာန”န္တိ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ
သက္ကတော ဟောတိ။ ပ။ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိ-
က္ခာရာနံ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

“တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ သက္ကတော၊ အရိအသေပြုအပ်သည်။ ဂရုကတော၊ အလေး
အမြတ်ပြုအပ်သည်။ မာနိတော၊ မြတ်နိုးအပ်သည်။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်
အပ်သည်။ အပဇိတော၊ နှိမ့်ချအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိဝရပိဏ္ဍ-
ပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊
သူနာတို့၏နှစ်သက်ခြင်း-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အသက်၏
ကျောင်း၊ အရိအတား အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးတို့ကို။ လာဘိ၊
ရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်၌ဖြစ်သော
အယူမှတစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော ပန၊ ပရိဗုဇိတို့သည်
ကား။ အသက္ကတော၊ အရိအသေမပြုအပ်ကုန်သည်။ အဂရုကတော၊ အလေး
အမြတ် မပြုအပ်ကုန်သည်။ အမာနိတော၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သည်။
အပူဇိတော၊ မပူဇော်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိဝရပိဏ္ဍပါတ-
သေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊
သူနာတို့၏ နှစ်သက်ခြင်း-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အသက်၏
အရိအတား အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးတို့ကို။ လာဘိနော၊ ရကုန်
သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။”

ဝေ၊ ဤသို့။ ပရိဟိနလာဘသက္ကာရာ၊ ယုတ်သော သာမညဖြစ်သောလာဘ်၊ အရိအသေပြုအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စသတမတ္တာ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဧတ၊ ထိုတိတ္ထိတို့သည်။ ကေသ္မိ၊ တစ်ခုသော။ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ၊ ပရိဗိုဇ်အရံ၌။ သန္နိပတိတော၊ စည်းပေးကုန်၍။ “ဘော၊ အချင်းတို့၊ မယ်၊ ငါတို့သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဥပ္ပန္နကာလတော၊ ဖြစ်သောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဟတလာဘသက္ကာရာ၊ ယုတ်သောသာမညဖြစ်သောလာဘ်၊ အရိအသေပြုအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတည်း ဟူသော လာဘ်ရှိကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သမဏဿ ဂေါတမဿ စ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထို ရဟန်းဂေါတမ၏။ သာဝကာနဉ္စ၊ သာဝကတို့၏လည်းကောင်း။ ကေ၊ တပါးသော။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ဥပဓာရေထ၊ စုံစမ်းကုန်လေဘူး။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ပတ္တရိတော၊ ဖြန့်၍။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၇၄) ဧတဿ၊ ထို ရဟန်းဂေါတမ၏။ သာသနံ၊ သာသနာကို။ ဂရဟိတော၊ ကဲ့ရဲ့၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့အား။ လာဘသက္ကာရံ၊ လာဘ်ပူဇော်သကားကို။ ဥပ္ပါဒေဿာမ၊ ဖြစ်စေကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နယိံ သု၊ တိုင်ပင်ကုန်၏။ ဧတ၊ ထို တိတ္ထိတို့သည်။ ဗဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကို။ ဩလောကန္တာ၊ ကြည့်ကုန်သည်ရှိသော်။ “တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒွါရေသု စ၊ ဒွါရတို့၌လည်းကောင်း။ အာဇီဝေ စ၊ အသက်မွေးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဌနသုပိ၊ အရာတို့၌လည်း။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကို။ ပဿိတံ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣဓာနိ ဌာနာနိ၊ ဤအရာတို့ကို။ မုဉ္ဇိတော၊ လွှတ်၍။ အညတ္တံ၊ တပါးသောအရာ၌။ ဩလောကေထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊ ထို တိတ္ထိတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သောတိတ္ထိသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ (ကို အာဟ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်း။) “အဟံ၊ ငါသည်။ အညံ၊ တပါးသောအရာကို။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ဣဓေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ အန္တစုမာသံ၊ လခွဲတစ်ကြိမ်၊ လခွဲတစ်ကြိမ်။ သန္နိပတိတော၊ စည်းဝေး၍။ ဒွါရဂေါတပါနာနိ၊ တံခါးမ၊ လောသောက်တံခါးတို့ကို။ ပိဓာယံ၊ ပိတ်၍။ သာမဏေရာနမ္ပိ၊ သာမဏေတို့အားလည်း။ ပဝေသနံ၊ ဝင်ခြင်းကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဇီဝိတသဒိသာ၊ အသက်နှင့်တူကုန်သော။ ဥပ္ပဋ္ဌာကာပိ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော ဒါယကတို့သည်လည်း။ ဒဠု၊ မြင်ခြင်းငှာ။ န လတန္တိ၊ မရကုန်း။ အဝဋ္ဋနိမာယံ၊ လူအများကို လှည့်ဖျားကြောင်းဖြစ်သော အာဝဋ္ဋနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။ ဩသာရေတွာ ဩသာရေတွာ၊ စ၍ စ၍။ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ အာဝဋ္ဋေတွာ

၂၀

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရဏသိတ္တဝတ္ထနာ ၃၀၃

အာဝဇ္ဇေတွာ၊ လုညံပတ်၍ လုညံပတ်၍။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ တံ၊ ထိုလူအများကို လုညံဖြားကြောင်းဖြစ်သော အဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သဇေ သက္ခိယာမ၊ အကယ်၍သင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့။ ဧဝံ(သန္ဓေသု)၊ ဤသို့ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်ရှိသော်။ နော၊ ငါတို့အား။ လာတသက္ကာရဥဋ္ဌာရော၊ မြတ်သော သာမညဖြစ်သောလာဘ်၊ အရိအသေပြုအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်သည်။ တဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အပရောပိ၊ တစ်ယောက်သော တိတ္ထိသည်လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလျက်။ ဥဋ္ဌာသိ၊ ထ၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော တိတ္ထိတို့သည်။ ကေဝါဒါ၊ တူမျှသော အယူစကားရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ “ယော၊ အကြင်သူသည်။ တံ၊ ထိုလူအများကို လုညံဖြားကြောင်းဖြစ်သော အဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာ အတတ်ကို။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ သက္ခိယတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ တံ၊ ထိုသူကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့၏။ သမယေ၊ အယူ၌။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကရိယာမ၊ ပြုကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကြကုန်၏။

တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ကောဋ္ဌိတော၊ ယုတ်သောအစွန်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ “တံ၊ သင်သည်။ သက္ခိယသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။ တံ၊ သင်သည်။ သက္ခိယသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ “အဟံ၊ ငါသည်။ န သက္ခိယာမိ၊ မသတ်နိုင်အံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ န သက္ခိယာမိ၊ မသတ်နိုင်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗဟုဟိ၊ များစွာသော တိတ္ထိတို့သည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သရတံ၊ သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်ကို။ “အာစရိယ၊ ဆရာ။ တံ၊ သင်သည်။ သက္ခိယသိ၊ တတ်နိုင်လတ္တံ့လော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိသု၊ မေးကုန်၏။ သော၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်သည်။ “တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကထာယ၊ အချိန်းအချက်ဖြစ်သောစကား၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအမှူးကို။ သဇေ ကရိယထ၊ အကယ်၍ပြုကုန်လတ္တံ့သည် ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သန္ဓေသု၊ ဤသို့ ပြုကုန်သည်ရှိသော်။) တေ၊ ထိုလူအများကို လုညံဖြားကြောင်းဖြစ်သော အဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ အဂရ၊ ဝန်မလေး။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အာစရိယ၊ ဆရာ။ တေ၊ ဤသို့ အကြီးအကဲဖြစ်သောအရာကို ပြုခြင်းသည်။ အဂရ၊ ဝန်မလေးပါ။ (တံ၊ သင်သည်။ တေ၊ ဤလူအများကို လုညံဖြားကြောင်းဖြစ်သော အဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။) အာဟရ၊ ဆောင်လော့။ တတောယေဝ၊ ထိုသို့ဆောင်သောကြောင့်သာလျှင်။ တံ၊ သင်သည်။ အဓမ္မဟံ၊

ငါတို့ထက်။ ဇေဋ္ဌကော၊ အကြီးအမှူးသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ သော၊ ထိုသရတ-အမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်သည်။ “တံ၊ ထိုလှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနိ-မည်သောမာယာအတတ်ကို။ အာဟရန္တေန၊ ဆောင်သောသူသည်။ ထေနေတော ဝါ၊ ခိုး၍လည်းကောင်း။ ဝိလုမ္ပိတော ဝါ၊ လုယက်၍လည်းကောင်း။ အာဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ ပန၊ စစ်စစ်ကား။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ သာဝကသဒီသေန၊ တပည့်သားနှင့်တူသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထို ရဟန်းဂေါတမ၏။ သာဝကော၊ သာဝကတို့ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို။ ကတော၊ ပြု။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ တပည့်သားတို့၏။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတော၊ စား၍။ အာဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဂေါ၊ သင်တို့သည်။ ဧတ္တကဿ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ တေဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမတပည့်တို့ကို ရှိခိုးခြင်း၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုခြင်း အစရှိသည်ကို။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းကို။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်အပ်၏လော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော အမူအရာကို။ ကတော စ၊ ပြု၍လည်းကောင်း။ အာဟရိတော စ၊ ဆောင်၍လည်းကောင်း။ နော၊ ငါတို့အား။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့တပြားကား။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ အပဿန္တာ ဝိယ၊ မမြင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဘဝေယျာထ၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ ပရိဗိုဇ်တို့အား။ သညံ၊ အမှတ်ကို။ ဒတော၊ ပေး၍။ ဒုတိယဒီဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ ပါဘောဝ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ကိဇ္ဈကုဋ္ဌမဟာဝိဟာရံ၊ ဝိဇ္ဈကုဋ္ဌတောင်ကျောင်းကြီးသို့။ ဝန္တာ၊ သွား၍။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌာနံ၊ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်းကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊ ငါးပါးသောသည်ခြင်းဖြင့်။ ဝန္တိ၊ ရှိခိုး၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ “အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့သည်။ ထဒ္ဓါ၊ ခက်ထန်ကုန်၏။ ဖရသ၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။ အယံ ပန၊ ဤပရိဗိုဇ်သည်တမူကား။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါခြင်းရှိသည်။ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ဥတော၊ သိ၍။ ယုတ္တဋ္ဌာနသ္မိယေဝ၊ သင့်သော အရာ၌သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ မယံ ပန၊ ငါတို့သည်တမူကား။ အနုပဓာရေတော၊ မစုံစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍။ အတိတ္ထေနော၊ ဆိပ်မဟုတ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပက္ခန္ဓာ၊ သက်ဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနိယျာနိကမဂ္ဂေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ

၁။ စက္ကာ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပက္ခန္ဓာ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၀၅

ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သော ခရီး၌။ ဝိစရာမ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ သော၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်သည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝတု၊ ဆို၍။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုး၏။ နာနောဒကာဒိနံ၊ ချီးရေ အရှေ့သည်တို့ကို။ ပဋိယာဒေတိ၊ စီရင်၏။ ဗန္တကဉ္စ၊ ဒန်ပူကို။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဓောဝတိ၊ ဆေး၏။ မက္ခေတိ၊ လိမ်းကျံ၏။ အတိရေကံဘတ္တံ၊ အလွန်အကြွင်းဖြစ်သော ဆွမ်းကို။ လဘိတု၊ ရ၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။

≡(ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၇၅)ဣမိနာ နိဟာရေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝသန္တံ၊ နေသော။ တံ၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်ကို။ ကော၊ တစ်ယောက်သော။ မဟာ-ထေရော၊ မဟာထေရ်သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ပရိဗ္ဗာဏေ၊ ပရိပိုင်။ တံ၊ သင်သည်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရှိသည်။ ပသန္ဓေ၊ ကြည့်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ပဗ္ဗဇေသိ၊ ရှင်ရဟန်းမပြုသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည် ရှိသော်။) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ပဗ္ဗာဇေသတိ၊ ရှင်ရဟန်းပြုလတ္တံ့နည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ယေ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။ စိရကာလံ၊ ကြာမြင့်သောကာလပတ်လုံး။ ဘဒန္တာနံ၊ အရှင်တို့၏။ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့သည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဝိရေမ္မာ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “တံ၊ သင်သည်။ ပဗ္ဗဇိတုကာမော၊ ရှင်ပြုလိုသည်။ သစေ (အသိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ပဗ္ဗာဇေဏာမိ၊ ရှင်ပြုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတု၊ ဆို၍။ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရှင်ပြုစေ၏။ သော၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်ဖြစ်ဖူးသော ရှင်သည်။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ ရှင်ပြုသောအခါမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ အကာသံ၊ ပြု၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်ဖြစ်ဖူးသော ရှင်ကို။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဝတ္တေ၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကိုပြုခြင်း၌။ ပသိဒိတု၊ ကြည့်ညိ၍။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ဥပသမ္မာဒေသိ၊ ရဟန်းပြုစေ၏။ သော၊ ထို သရဏ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်ဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းသည်။ ဥပေါသထဒိဝဿေ၊ ဥပုသ်နေ့၌။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပေါသထဂုံ၊ ဥပုသ်အိမ်သို့။ ပဝိသိတု၊ ဝင်၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဟေန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ပါတိမေဓကံ၊ ပါတိမေဓက်ကို။ ပဏ္ဏန္တေ၊ ချီးပင့်သည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ (ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။) “ဣမိနာ နိဟာရေန၊

ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ (အာဝဇ္ဇနိမယံ၊ လူအများကိုလှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအဘတ်ကို။) ဩသာရေတွာ၊ ဩသာရေတွာ၊ စု၍ စု၍၊ လောကေ၊ လောကဌ။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကြကုန်၏။ ကတိပါယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်ဖြင့်။ (တံ၊ ထိုလူအများကိုလှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနိမည်သော မာယာအဘတ်ကို။) ဟရိသာမိ၊ ဆောင်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ သော၊ ထို သရတ-အမည်ရှိသော ပရိဗ္ဗိတံဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းသည်။ ပရိဝေဏိ၊ ပရိဝေဏ်သို့။ ဝန္တော၊ သွား၍။ ဥပဇ္ဈာယံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤတရားသည်။ ကော နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပါတိမောက္ခော နာမ၊ ပါတိမောက္ခ အမည်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သေ(သော-ဓမ္မော)၊ ဤတရားသည်။ ဥတ္တမဓမ္မော၊ မြတ်သောပါဠိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ၊ ဩဌာ-မြတ်သောပါဠိဖြစ်၏။ အယံ သိက္ခာ၊ ဤသိက္ခာသည်။ သကလသာသနံ၊ အလုံးစုံသော သာသနာကို။ သန္တာရဏိ၊ တည်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သေ-သော-သိက္ခာဓမ္မော၊ ဤသိက္ခာတည်းဟူသော တရားသည်။ ဥတ္တမော၊ မြတ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣမမော၊ ဤ မြတ်သောသိက္ခာတည်းဟူသော တရားကိုပင်လျှင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဂဏှာမိ၊ သင်ယူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ အာဝုသော။ ငါ့ရှင်။ ဂဏှာ၊ သင်ယူလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဝေထရေ၊ မထရ်သည်။ ပဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သော၊ ထို သရတ-အမည်ရှိသော ပရိဗ္ဗိတံဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းသည်။ ဂဏှန္တော၊ သင်ယူဆဲ။ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ ပရိဗ္ဗိတံတို့ကို။ ပဿိတွာ၊ တွေ့မြင်၍။ “အာစရိယ၊ ဆရာ။ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သတော့ရှိသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ မကြံအောက်မေ့ကုန်လင့်။ ကတိပါယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်ဖြင့်။ အာဟရိသာမိ၊ ဆောင်ယူခဲ့အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ နစိရသော၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ဥဂ္ဂဟိတွာ၊ သင်၍။ ဥပဇ္ဈာယံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှပင်လော။ ဥဒါဟ၊ ထိုသို့ ဖောက်မူကား။ အညဗ္ဗိ၊ တပါးသောတရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး

၁။ လောကံ = (ဆဋ္ဌ) ၂-၂။ သကလသာသနဓာရဏိ = (ဆဋ္ဌ)
 ၃။ သမ္ပဒိန္တိ = (ဆဋ္ဌ)၊

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၀၇

သလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။
တ္ထေကမေဝ၊ ဤမျှပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။

သော၊ ထို သရတ-အမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်ဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းသည်။ ပုနဒိ-
ဝသေ၊ တဖန်မှီးသောက်သောနေ့၌။ ယထာနံ ဝတ္ထံ၊ ရှေးသဘာဝ၊ ဝတ်တိုင်းရုံတိုင်း
သာလျှင်။ ဂဟိတနိဟာရေနဝ၊ ယူအပ်သော ဖောင်းအသွင်ပြင်သာလျှင်။
ပတ္တိ၊ သပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌံ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌံတော မှန်ကွမ္မထွက်၍။
ပရိဗ္ဗာ-ဇကောရာမံ၊ ပရိဗိုဇ်အရံသို့။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ ပရိဗ္ဗ ဇကော၊ ပရိဗိုဇ်တို့
သည်။ ဒိသော၊ မြင်ကုန်၍။ “အာစရိယ၊ ဆရာ၊ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသ
နည်း။ အာဝဇ္ဇနိမာယံ၊ လူ အများကိုလှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနိ မည်
သောမာယာအတတ်ကို။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ သက္ကိတ္တိ၊ မညေ၊ စွမ်းနိုင်
ယောင်တကား။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုကုန်၍။ တံ၊ ထို သရတ-အမည်ရှိသော
ပရိဗိုဇ်ကို။ ပရိဝါရယိံသု၊ ခြံရံကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ မာ စိန္တယိတ္ထ၊
မကြံကြကုန်လင့်။ မေ၊ ငါ့သည်။ အာဝဇ္ဇနိမာယာ၊ လူအများကိုလှည့်ဖြား
ကြောင်းဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနိ-မည်သောမာယာအတတ်ကို။ အာဟဋ္ဌာ၊ ဆောင်
အပ်ပြီ။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အမှကံ၊ ငါတို့အား။ လာတ-
သက္ကာရော၊ လာဘ်ပူဇော်သကာသည်။ ဟော၊ များသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လ
တ္တံ။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်
သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဝိဝါဒံ၊ ငြင်းခုံငြင်းကို။ မာ အကတ္ထ၊ မပြု
ကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အာစရိယ၊ ဆရာ။ တေ၊ အရှင်ဆရာ
သည်။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာသင်ယူအပ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်
အံ့။ အမေပိ၊ ငါတို့ကိုလည်း။ နံ၊ ထို လူအများကိုလှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော
အာဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။ ဝါရေဟိ၊ ပို့ချလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟံသု၊ ဆိုကြကုန်၏။ သော၊ ထို သရတ-အမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်သည်။
အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပါတိမေက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ သြသ-
ရေသိ၊ ရွတ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
တေ၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်။ “ဘော၊ အို-အချင်းတို့။ ထေ၊ လာကြကုန်။ နဂရေ၊
မြို့၌။ ဝိစရန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်လျက်။ သဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါ
တမ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ကထေဿ၊ မ၊ ဆိုကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ ဆို၍။
နဂရဒ္ဓါရေသု၊ မြို့တံခါးတို့ကို။ အန္တုဂ္ဂါဒိတေသုယေဝ၊ မဖွင့်အပ်ကုန်မီပင်
လျှင်။ ဒ္ဓါရသမိပံ၊ မြို့တံခါး၏အနီးသို့။ ဂန္တာ၊ သွား၍။ ဝိဝဇ္ဇေန၊ ဖွင့်သော။
ဒ္ဓါရေန၊ တံခါးဖြင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ မိမိသိမ်းသောသူတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ပဝိသံသု

၁။ နိဿယမူဟောင်းမပါ။ ၂။ နာသက္ကိတ္တ = (ဆဋ္ဌ)

ဝင်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သလိခင်နေဝ၊ မိမိ ရဟန်းအသွင်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အပက္ကန္တံ၊ ဖဲသော။ တံ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ထို သရဘ-အမည်ရှိသော ပရိဗ္ဗိဇကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဟောတိ”တံ၊ သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဟောတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၇၆) တံဒိဝသံ ပန၊ ထိုနေ့၌ကား။ ဘဂဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပစ္စုသသမယေ၊ မိုးသောက်ထအခါ၌။ လောကံ၊ လောကကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည့်ရှိသော်။ “အဇ္ဇ၊ ယနေ။ သရဘော။ သရဘ-အမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗိဇသည်။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ပကာသနီယကမ္ပံ၊ ထင်ရှားပြသောအမှုကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ရတနာနံ၊ ရတနာတို့အား။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ကထေန္တော၊ ဆိုလျက်။ ဝိသံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့သောကောင်းတို့ကိုပြောဆိုခြင်းတည်းဟူသော အဆိပ်ရေကို။ သိဉ္စိတွာ၊ သွန်းလောင်း၍။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမံ၊ ပရိဗ္ဗိဇအရံသို့။ ဂမိယာတိ၊ သွားလတ္တံ့။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထို ပရိဗ္ဗိဇအရံသို့သာလျှင်။ ဂမိယာမိ၊ ကြွသွားအံ့။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပရိသာပိ၊ ပရိသတ်တို့သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထို ပရိဗ္ဗိဇအရံ၌သာလျှင်။ ဩသရိယန္တိ၊ စုဝေးကုန်လတ္တံ့။ ဓာသိ၊ သမာဂမေ၊ ထိုအစုအဝေး၌။ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည်။ အမတပါနံ၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အဖျော်ကို။ ပိဝိယန္တိ၊ သောက်ရကုန်လတ္တံ့။” ဣတိ ဣဒံ(ကာရဏံ)၊ ဤသို့သောအကြောင်းကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူ၏။ တကော၊ ထိုသို့မြင်ပြီးသောနောက်မှ။ “တဿ၊ ထို သရဘ-အမည်ရှိသော ပရိဗ္ဗိဇအား။ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ယထ၊ ရုစိယာ၊ အလိုရှိသောအတိုင်း။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ပတ္ထရတု၊ ဖြန့်စေ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံတော်မူ၍။ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ အာနန္ဒာမထေရ်ကို။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိဟာရေသု၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သောကျောင်းကြီးတို့၌။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာအား။ မယာ၊ ငါဘုရားနှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ အကွသာလျှင်။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ အာရောစေဟိ၊ ပြောကြားချေလော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဇေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ တထာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားမိန့်တော်မူတိုင်း။ အာကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပတ္ထစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သတ္တာရမေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ ပရိဝါရယီသု၊ ခြံရံကုန်၏။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဒွါရဂါမသ္မိံ—

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၀၉

ယေဝံ၊ မြို့တံခါး၏အနီးဖြစ်သော ရွာ၌သာလျှင်။ ပိဏ္ဏာ သ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။
 စရိ၊ လှည့်လည်တော်မူ၏။ သရဘောပိ၊ သရတ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်သည်
 လည်း။ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ၊ ပရိပိုင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ဗက္ခ၊ နဂရံ၊ မြို့သို့။ ပဝိဇ္ဇော၊
 ဝင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ပရိသမဇဇ္ဈ၊ ပရိသတ်အသယံ၌။
 ရာဇဗ္ဗ၊ ရဝိထိတုက္ကာဒိသ၊ မင်းအိမ်တံခါး၊ ခရီးလမ်းမ၊ ခရီးလမ်းဆုံး-အစရှိ
 သည်တို့၌။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ “မယာ၊ ငါသည်။ သကျပုတ္တိယာနံ၊ သာကီငဝ်
 မင်းသား ဘုရားသားဖြစ်ကုန်သော။ သဏ္ဌာနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ဓမ္မော၊ တရား
 ကို။ အညာတော၊ သိအပ်ပြီ။” ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။
 အဘာသံ၊ ပြောဆို၏။ တံ၊ ထိုသို့ဆိုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ နော ရာဇ-
 ဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိတိအာဒိ၊ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ
 ဝါစံ ဘာသတိ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
 တတ္ထ၊ ထို သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ-အစရှိသောပါဌ်၌။
 အညာတောတိ၊ အညာတော-ဟူသည်ကား။ ဉာတော၊ သိအပ်ပြီ။ အဝဗ္ဗဗ္ဗ၊
 သက်ဝင်၍ သိအပ်ပြီ။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဥဂ္ဂဟိတော၊
 သင်ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ(ဣမံ-အတ္ထံ)၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ (သရဘော၊ သရတ-
 အမည်ရှိသော ပရိပိုင်သည်။) ဒီပေတိ၊ ပြစ်။ အညာယာတိ၊ အညာယ-ဟူသည်
 ကား။ ဇာနိတော၊ သိ၍။ အပက္ကန္ဓောတိ၊ အပက္ကန္ဓော-ဟူသည်ကား။ သုလိ-
 ဂေနေဝ၊ မိမိ ရဟန်းအသွင်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အပက္ကန္ဓော၊ ဖဲ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်
 ၏။ သမဏဿ ဂေါတမဿ ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ သာသနေ၊ သာသနာ၌။
 ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သာရော၊ သီလ၊ သမာဓိ-စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်း
 ဟူသော အနှစ်သည်။ သစေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။
 န အပက္ကမိဿံ၊ မဖဲရာ။ ပန၊ စင်စစ်။ တဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ သာသနံ၊
 သာသနာတော်သည်။ အသင်္ခရံ၊ သီလ၊ သမာဓိ-စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်
 ဟူသော အနှစ်မရှိ။ နိဿာရံ၊ သီလ၊ သမာဓိ-စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူ
 သော အနှစ်ကင်း၏။ အာဝဇ္ဇနိမာယံ၊ လူအများ လှည့်ဖြားကြောင်းဖြစ်သော
 အာဝဇ္ဇနိ-မည်သော မာယာအတတ်ကို။ ဩသာရေတော၊ စု၍။ သမဏာ၊
 ရဟန်းတို့သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ခါဒန္တံ၊ ခဲကြကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထံ၊
 ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒီပပန္နော၊ ပြလို၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အညာတော မယာ-
 အစရှိသောစကားကို။ (သရဘော၊ သရတ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်သည်။)
 အာဟ၊ ဆို၏။

၁။ ခွါရဂါမသမိပေယေဝ=(ဆဋ္ဌ)၊ ၂။ လောကံ=(ဆဋ္ဌ)

အံသ ခေါ် သမ္ပဟုလံ ဘိက္ခုတိ၊ အထ ခေါ် သမ္ပဟုလံ ဘိက္ခု-ဟူသည် ကား။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တသ္မိံ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ ထိုသရတ-အမည် ရှိသော ပရိပိုင်သည်။ ဘာသမာနော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ အရညဝါသိနော၊ တော၌နေကုန်သော။ ပဉ္စသဘာ၊ ငါးရာကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ “အသုကဌာနံ နာမ၊ ဤမည်သောအရပ်သို့။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိတံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ ဂတော၊ ကြွသွားတော် မူ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဇာနန္ဒာ၊ မသိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ၊ ဆွမ်းခံသွားသောအချိန်၌။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ ပဝိသိံသု၊ ဝင်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တေ၊ ဤ အထ ခေါ် သမ္ပဟုလံ ဘိက္ခု-အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အဿောသုန္တိ၊ အဿောသို-ဟူသည်ကား။ သုဏိံသု၊ ကြားကုန်ပြီ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသကံမိံ သူတိ၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသကံမိံသု ဟူသည်ကား။ “ဣမံ ကာရဏံ၊ ဤ အညာတော မယာ-အစရှိသည်ဖြင့် သရတ အမည်ရှိသော ပရိပိုင်ပြောဆိုသော အကြောင်းကို။ ဒသဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရားဘေး။ အာရောစေဿာမ၊ လျှောက်ကြားကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုင်း၍။ ဥပသကံမိံသု၊ ကပ်ကြကုန်၏။

သိပ္ပိနိကာတီရန္တိ၊ သိပ္ပိနိက-တိရံ-ဟူသည်ကား။ သိပ္ပိနိကာတိ၊ သိပ္ပိနိကာ ဟူ၍။ ဧဝံနာမိကာယ၊ ဤသို့အမည်ရှိသော။ နဒိယာ၊ ဖြစ်၏။ တိရံ၊ ကမ်းသို့။ အဓိဝါ-သေသိ ဂဘဝါ တုဏှိဘာဝေနာတိ၊ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန-ဟူသည်ကား။ ကာယဂံဝါ၊ ဂံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါတို့ကို။ အစောပေတွာ၊ မလှုပ်စေမူ၍။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ခန္တိံ၊ သည်းခံခြင်းကို။ ဓာရေတွာ၊ ဆောင်၍။ စိတ္တေနဝ၊ ဝိတ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အဓိဝါသေသိ၊ သည်းခံတော်မူ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဓိဝါသေတွာ၊ သည်းခံတော်မူ၍။ “အဇ္ဇေ၊ ယနံ။ သရတဿ၊ သရတ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်၏။ ဝါဒံ၊ အယူဝါဒကို။ ဗဒ္ဓိတံ၊ နှိပ်နင်းခြင်းငှာ။ ဂစ္ဆန္တေန၊ သွားသော။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧကေနေ၊ တယောက်အထီးတည်း။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၇၇) ဂန္တဗ္ဗံ ကိံ န ခေါ၊ သွားသင့်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ ဘိက္ခုသံသပရိဝု-တေန၊ ရဟန်းသံသ-တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ ကိံ န ခေါ၊ သွားသင့်သလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုန၊ တဖန်၊ စိန္တေသိ၊ ကြံတော်မူပြန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ -အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဘိက္ခုသံသပရိ-ဝုတော၊ ရဟန်းသံသအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ သစေ ဂမိဿာမိ၊ အကယ်

ဒုတိယပဏ္ဏာသက၊ (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၁

၍ ကြွသွားသည်ဖြစ်အံ့။ မဟာဇနော၊ လူများအပေါင်းသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ စိန္တေဿတိ၊ အကြံဖြစ်လတ္တံ့။ (ကိံ စိန္တေဿတိ၊ အဘယ်သို့ အကြံဖြစ်လတ္တံ့နည်း။) “သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ဝါဒပုတ္တိဌာနံ၊ အယူဝါဒဖြစ်ရာအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဟေ၊ အသင်းအပင်းကို။ ဥက္ခိပိတာ၊ ချီပင့်၍။ ဂန္တော၊ သွား၍။ ပရိသဗလေန၊ ပရိသတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝါဒံ၊ သူတပါးအယူဝါဒကို။ မဒ္ဒေတိ၊ နှိပ်နင်း၏။ ဗရဝါဒိနံ၊ တပါးသောအယူရှိသောသူတို့အား။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတံ၊ ချီခြင်းငှာ။ န ဒေတိ၊ မပေး။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေဿတိ၊ အကြံဖြစ်လတ္တံ့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ မယံ၊ ငါတုရားအား။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝါဒေ၊ သူတပါးအယူ၌။ ပရံ၊ တပါးသောအဖော်သဟဲကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ မဒ္ဒနကိစ္စံ၊ နှိပ်နင်းခြင်းကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟမေဝ၊ ငါချည်းပင်လျှင်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ မဒ္ဒိဿာမိ၊ နှိပ်နင်းအံ့။ (ဣတိ ဇေတံ-စိန္တနံ၊ ဤသို့သောအကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။) ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗုဒ္ဓဘူတော၊ ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယှာဟံ ယော-အဟံ၊ အကြင်ငါတုရားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝါဒံ၊ အယူကို။ မဒ္ဒေယျ၊ နှိပ်နင်းရာ၏။ (တဿ-မေ၊ ထိုငါအား။) ဇေတံ၊ ဤသို့ ယခုတုရားဖြစ်တော်မူသော အခါ၌ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို နှိပ်နင်းခြင်းသည်။ အနန္တရိယံ၊ မအံ့ဩအပ်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ စရိယံ၊ အလောင်းတော်တို့သည် ဖြည့်ကျင့်အပ်သောအကျင့်ကို။ စရဏကာလေ၊ ကျင့်သောအခါ၌။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိယံ၊ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၌။ နိဗ္ဗုတ္တေနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝဟိတံ၊ ရွက်ဆောင်အပ်သော။ ဓုရံ၊ ဝန်ကို။ အညော၊ တပါးသောသူသည်။ ဝဟိတံ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမဏော နာမ၊ စွမ်းရှိသောသူမည်သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဣမဿ ပန အတ္တဿ၊ ဤဘုရားအလောင်းသည် ရွက်ဆောင်အပ်သော ဝန်ကို တပါးသောသူတို့သည် ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာမစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကို။ သာဓေနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။-

“ယတော ယတော ဂရု ဓုရံ၊ ယတော ဂမ္ဘီရဝတ္တနီ။
တဒါဿု ကဏှံ ယုဉ္ဇေန္တိ၊ သွာဿု တံ ဝဟတေ ဓုရံ” န္တိ။

ယတော ယတော ဂရု ဓုရံ၊ ယတော ဂမ္ဘီရဝတ္တနီ။ တဒါဿု ကဏှံ ယုဉ္ဇေန္တိ၊ သွာဿု တံ ဝဟတေ ဓုရံ-ဟူသော။ ဣဒံ ဂဏှဇာတံ၊ ဤဂဏှဇာတ်ကို။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။

၁။ မယုဒ္ဓေ = (ဆဋ္ဌ)

ယတော ယတော၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ ဓုရံ၊ ဝန်သည်။ ဂရု၊
 လေးသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယတော၊ အကြင်အရပ်၌။
 ဂမ္ဘိရဝတ္ထနိ၊ ရေညွန့်များသည်၏အဖြစ်၊ မညီမညွတ်သောကမ်းပါးပြတ်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် နက်သောခရီးသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ကဏှံ၊ နွားနက်
 ကို။ ယုဉ္ဇေန္တိ၊ ကကုန်၏။ သော၊ ထို နွားနက်သည်။ တံ ဓုရံ၊ ထို ဝန်ကို။
 ဝဟတေ၊ ရွက်ဆောင်၏။

ကိုရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့၌။ အတိတေ၊ လွန်လေပြီးသော အခါ
 ၌။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ သတ္တဝါဟော၊ လည်းမူလည်း။ ဧကိဿ၊
 တစ်ယောက်သော။ မဟလ္လိကာယ၊ အိမ်ရှင်မိန်းမကြီး၏။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။
 နိဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ဂဏှံ၊ ယူ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုလည်းမူလည်း။
 ဧကိဿ၊ တစ်ကောင်သော။ ဓေနယာ၊ နွားမအား။ ရတ္တိသာဂသမနန္တရေ၊
 မိုးသောက်ထကာလ အခြားမဲ့၌။ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊ ကိုယ်ဝန်မှထမြောက်ခြင်းသည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုနွားမသည်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ဝဇ္ဇကံ၊ နွားငယ်
 ကို။ ဝိဇာယံ၊ ဖွား၏။ မဟလ္လိကာယ၊ အိမ်ရှင်မိန်းမအား။ ဝဇ္ဇကံ၊ နွားငယ်
 ကို။ ဒိဋ္ဌကာလတော၊ မြင်သောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဧ၍။ ပုတ္တသိနေဟော၊
 သား၌ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပုနဒိဝသေ၊ တဖန်
 မိုးသောက်သောနေ့၌။ သတ္တဝါဟပုတ္တော၊ လည်းမူလည်း။ “တဝ၊ အရှင်
 မင်း။ ဂေဟဝေတနံ၊ အိမ်ကို။ ဂဏှာဟိ၊ ယူလော့။” ဣတံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
 ဆို၏။ မဟလ္လိကာ၊ အိမ်ရှင်မိန်းမသည်။ “ယေ၊ ငါအား။ အညေန၊ တပါး
 သော ရှေ့၊ ဝေ့၊ အသပြ-ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ လိုဖွယ်ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣမမေဝ
 ဝဇ္ဇကံ၊ ဤနွားငယ်ကိုသလျှင်။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။” ဣတံ၊ ဤသို့။
 အာဟ၊ ဆို၏။ အမ၊ အမိ။ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်။ သာ၊ ထိုအိမ်ရှင်မိန်းမကြီးသည်။ တံ၊ ထိုနွားနက်ငယ်ကို။ ဂဏှိတု၊
 ယူ၍။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ ပါယေတု၊ သောက်စေ၍။ ယာဂုဘတ္တတိဏာဒိနိ၊
 ယာဂု၊ ထမင်း၊ မြက်-အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဒမာနာ၊ ပေလျက်။ ပေါသေသိ၊
 မွေးကျွေး၏။ သော၊ ထိုနွားနက်ငယ်သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းကို။ အနွာယ၊
 စွဲ၍။ ငရိပုဏ္ဏရူပေါ၊ ပြည့်စုံသော အဆင်းရှိသည်။ ဗလဝိရိယသမ္ပန္နော၊ အား၊
 လုံ့လ-နှင့်ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပန္နာစာရော၊ ပြည့်စုံသော အလေ့အကျင့်ရှိသည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ နာမေန၊ အမည်အားဖြင့်။ ကာဠကော နာမ၊ ကာဠက-
 အမည်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပဉ္စဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ၊
 ငါးရာသောလည်းတို့ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ လာသော။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-ဟောဝဂ္ဂ ၄-သရတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၃

သော။ သတ္တဝါဟံ။ လှည်းမှူး၏။ ဥဒကဘိန္နဌာနေ၊ ရေသည်ဖျက်အပ်
သော လမ်းခရီးအရပ်၌။ သကဋ္ဌဏ္ဏံ၊ လှည်းဘီးစက်သည်။ လဂ္ဂိ၊ ငြိ၏။ သော၊
ထိုလှည်းမှူးသည်။ ဒသပိ၊ ဆယ်ခုသော နွားတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝိသမ္ပိ၊ နှစ်ဆယ်
သော နွားကိုလည်းကောင်း။ တိံသမ္ပိ၊ သုံးဆယ်သော နွားကိုလည်းကောင်း။
ယောဇေတွာ၊ က၍။ နိဟရာပေတုံ၊ ထုတ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊
မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ကဋ္ဌကံ၊ နွားနက်သို့။ ဥပသက်မိတွာ၊ ကပ်၍။ “တတ၊
အမောင်။ တဝ၊ သင်အား။ ဝေတနံ၊ အခကို။ ဒဿာမိ၊ ပေအံ့။ မေ၊ ငါ၏။
သကဋ္ဌံ၊ လှည်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်ဆောင်၍။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။” ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဇေဉ္ဇ ပန၊ ဤသို့သောစကားကိုလည်း။ ဝတွာ၊ ဆို၍။
တံ၊ ထိုနွားနက်ကို။ ဖာဒါယ၊ ယူ၍။ “ဣမိနာ၊ ဤနွားနက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
တကွ။ ဓုရံ၊ ဝန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမက္ကော၊ ရွမ်းနိုင်သော။
အညော၊ တပါးသောနွားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးပိုက်၍။
ဓုရသကဋ္ဌစိဒ္ဓေ၊ လှည်းဦးပေါက်၌။ ယောတ္တံ၊ လွန်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ တံ၊ ထို
နွားနက်ကို။ ကေကံယေဝ၊ တစ်ကောင်တည်းကိုသာလျှင်။ ယောဇေသိ၊ က၏။
သော၊ ထို နွားနက်သည်။ တံ သကဋ္ဌံ၊ ထို လှည်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရွက်ဆောင်
၍။ ထလေ၊ ကြည့်ထက်၌။ ပတိဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ ဇေတနေဝ နိဟာရေန၊
ဤသို့သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ၊ ငါးရာသော လှည်းတို့ကို။
နိဟရိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ သော၊ ထို နွားနက်သည်။ သဗ္ဗပစ္စိမသကဋ္ဌံ၊
အလုံးစုံတို့၏ နောက်၌ဖြစ်သော လှည်းကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်
၍။ မောစိယမာနော၊ ဖြေအပ်သည်ရှိသော်။ “သု” န္တိ၊ ရှေးဟူ၍။ ကတွာ၊
ပြု၍။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိ၊ ချီမြှောက်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၇၈) သတ္တဝါဟော၊ လှည်းမှူးသည်။ “အယံ၊ ဤနွားနက်
သည်။ တွေ့ကုာနံ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ သကဋ္ဌာနိ၊ လှည်းတို့ကို။
ဥက္ခိပန္တော၊ ရွက်ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ န အကာသိ၊ မပြု။
ဝေတနတ္ထံ၊ အခအလို့ငှာ။ “သု” န္တိ၊ ရှေးဟူ၍။ ကရောတိ မညေ၊ ပြုယောင်
တကား။” ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးပိုက်၍။ သကဋ္ဌဂဏနာယ၊ လှည်းအရေ
အတွက်ဖြင့်။ ကဟာပဏေ၊ အသပြာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဉ္စသတ-
ဘဏ္ဍိကံ၊ ငါးရာသောအသပြာထုပ်ကို။ တဿ၊ ထိုနွားနက်၏။ ဂီဝါယ၊ လည်
၌။ ဗန္ဓာပေသိ၊ ဖွဲ့စေ၏။ သော၊ ထိုနွားနက်သည်။ အညေသံ၊ တပါး

သောသုတ္တံအား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ အလ္လိယိတုံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ။ အဒေန္တော၊ မပေးမူ၍။ ဥဇ္ဇကံ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ။ ဂေဟမေဝ၊ အိမ်သို့သာလျှင်။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ မဟလ္လိက၊ အိမ်ရှင်မိန်းမကြီးသည်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဓောစေတော၊ ဖြေ၍။ ကဟာပဏဘာဝံ၊ အသပြာ၏အဖြစ်ကို။ ဥတော၊ သိ၍။ “ပုတ္တ၊ ချစ်သား။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကာသိ၊ ပြုဘိသနည်း။ ‘မယာ’၊ ငါသည်။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကတော၊ ပြု၍။ အာဘတေန၊ ဆောင်သော ဥစ္စာဖြင့်။ အယံ၊ ဤအိမ်ရှင်မိန်းမကြီးသည်။ ဇိဝံသတိ၊ အသက်မွေးရလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သညံ၊ အမှတ်ကို။ တံ၊ သင်သည်။ မာ အကာသိ၊ မပြုလင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ဆို၏။ ဂေါဏံ၊ နှင်းနက်ကို။ ဥဏှောဒကေန၊ ရေခွေးဖြင့်။ နာပေတော၊ ချိုးစေ၍။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ အပ္ပဉ္စိတော၊ သုတ်၍။ “ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အကာသိ၊ မပြုလင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “စရိယံ၊ အလောင်းတော်တို့သည် ကျင့်အပ်သောအကျင့်ကို။ စရဏကာလေ၊ ဖြည့်ကျင့်သောအခါ၌။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ၊ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၌။ နိဗ္ဗုတ္တေနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဟိတဗ္ဗဓုရံ၊ ရွက်ဆောင်အပ်သောဝန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္တော၊ စွမ်းနိုင်သော။ အညောနာမ၊ တပါးသော သူမည်သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတော၊ ကြံတော်မူ၍။ ဧကကောဝ၊ ကိုယ်တော်တည်းသာလျှင်။ အဂမာသိ၊ ကြံတော်မူ၏။ တံ၊ ထိုသို့ကိုယ်တော်တည်းကြံသွားတော်မူခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိအာဒိ၊ အထ ခေါ် ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော- အစရှိသောပါဌ်၌။ ပဋိသလ္လာနာတိ၊ ပဋိသလ္လာနာ-ဟူသည်ကား။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေဟိ၊ အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော သတ္တဝါသင်္ခါရ အာရုံတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်တော်ကို။ ပဋိသံဟရိတော၊ သိမ်းဆည်း၍။ သလ္လာနတော၊ သတ္တဝါသင်္ခါရအာရုံတို့မှ စိတ်၏တုန့်ခြင်း၊ ဆိတ်ခြင်းမှ။ ဖလသမာပတ္တိတော၊ ဖလသမာပတ်မှ။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၂။ အာဂတေန၊ လာသော။ မယာ၊ ငါဖြင့်။ (နိဿယမူဟောင်း)

၃။ တဇ္ဇတော၊ ထိုအခါမှ။ (နိဿယမူဟောင်း)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၅

အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တေနုပသကံမိတိ၊ တေနုပသကံမိ-ဟူသည်ကား။
 ပရိဗ္ဗာဇကေသု၊ ပရိဗ္ဗိတံတို့သည်။ သကလနဂဓေ၊ အလုံးစုံသောမြို့၌။ ပကတံ-
 သနိယကမ္ပံ၊ ထင်ရှားသောအမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နဂရာ၊ မြို့မ။ နိက္ခမ္ပ၊
 ထွက်၍။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမေ၊ ပရိဗ္ဗိတံအရံ၌။ သန္တိပတိတွာ၊ စုဝေး၍။ “အာဝု-
 သော သရဏ၊ ငါ့ရှင်....သရဏ။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမ
 သည်။ သစေ အာဂမိဿတိ၊ အကယ်၍လာသည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ သင်သည်။
 ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ကရိဿသိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးအပ်
 သည်ရှိသော်။ သမဏေ ဂေါတမေ၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ဧကံ၊ တစ်ခွန်း
 သောစကားကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒွေ၊
 နှစ်ခွန်းသော စကားတို့ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြောဆိုအံ့။ ဒွေ၊ နှစ်ခွန်းသောစကား
 တို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ စတ္တာရိ၊ လေးခွန်းသောစကား
 တို့ကို။ စတ္တာရိ၊ လေးခွန်းသောစကားတို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိ
 သော်။ ပဉ္စ၊ ငါးခွန်းသောစကားတို့ကို။ ပဉ္စ၊ ငါးခွန်းသောစကားတို့ကို။
 ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ ဒသ၊ ဆယ်ခွန်းသောစကားတို့ကို။ ဒသ၊
 ဆယ်ခွန်းသောစကားတို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ ဝိသတိ၊
 နှစ်ဆယ်သော စကားတို့ကို။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော စကားတို့ကို။ ကရော-
 န္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ တိသံ၊ သုံးဆယ်သောစကားတို့ကို။ တိသံ၊
 သုံးဆယ်သောစကားတို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ စတ္တာလိသံ၊
 လေးဆယ်သော စကားတို့ကို။ စတ္တာလိသံ၊ လေးဆယ်သော စကားတို့ကို။
 ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ ပညာသံ၊ ငါးဆယ်သော စကားတို့ကို။
 ပညာသံ၊ ငါးဆယ်သောစကားတို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ သတံ၊
 အရာသောစကားကို။ သတံ၊ အရာသော စကားကို။ ကရောန္တေ၊ ပြောဆိုသည်ရှိ
 သော်။ သဟသံ၊ အထောင်သောစကားကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြောဆိုအံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊
 ဤသို့။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သိဟနာဒကထံ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲတင်းသော
 စကားကို။ သမုဠာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသိန္ဓေသု၊ နေကုန်သည်ရှိသော်။
 ဥပသကံမိ၊ ကပ်တော်မူ၏။

ဥပသကံမန္တော ပန၊ ကပ်တော်မူသည်ရှိသော်ကား။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမဿ၊ ပရိ
 ဗ္ဗိတံ အရံ၏။ နဂရမဇ္ဈေနေဝ၊ မြို့လယ်ဖြင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းခရီးသည်။
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သုရတ္တဒုပန္နံ၊
 ကောင်းစွာဆိုအပ်သော နှစ်ထပ်သော သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်တော်
 မူ၍။ သုဂတမဟာစီလရံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောသင်္ကန်းတော်ကို။ မါရု-

ပိတု၊ ရံ၍။ ဝိသုဒ္ဓိဗလော။ စန္ဒလွတ်အပ်သော် ဗိုလ်ပါရှိသော။ ရာဇာ ဝိယ၊
 မင်းကဲ့သို့။ ဧကကောဝ၊ ကိုယ်တော်တည်းသာလျှင်။ နဂရမဇ္ဈေန၊ မြို့အလယ်
 ဖြင့်။ အဂမာသိ၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော
 သူတို့သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ကုန်၍။ “ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗာဇတို့သည်။ သမဏဿ ဂေါ-
 တမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ပကာသနိယကမ္ပံ၊ ထင်ရှားသောအမှုကို။ က-
 ရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ပဌယိံသု၊ ဖြစ်စေ
 ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမသည်။ ဧတေ၊ ထို ပရိဗ္ဗာဇသို့။ အနုဝတ္တိတွာ
 အစဉ်လိုက်၍။ သညာပေတံ၊ မှတ်သိစေခြင်းငှာ။ ဂစ္ဆတိမညေ၊ သွားယောင်
 တကား။” ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးပိုက်၍။ အနုဗန္ဓိသု၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ သမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌိကာပိ၊ ကောင်းသော အမြင်ရှိကုန်သော သူတို့သည်လည်း။ “သမ္မာ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊
 ယူတော်မူ။ ဧကကောဝ၊ ကိုယ်တော် တည်းသာလျှင်။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်
 တော်မူ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သရဘေန၊ သရဘ-အမည်ရှိသော် ပရိဗ္ဗာဇနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တကွ။ မဟာဓမ္မသင်္ဂါမော၊ ကြီးစွာသော တရားစစ်ထိုးခြင်းသည်။ ဘဝိဿ-
 တိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ မဃမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ တသ္မိံ သမာဂမေ၊ ထိုအစည်း
 အဝေး၌။ ကာယသက္ခိနော၊ နာမကာယဖြင့်တရားဒေသနာကို ခံယူသောအား
 ဖြင့်သက်သေတည်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နုလုံးပိုက်၍။
 အနုဗန္ဓိသု၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟောဇနဿ၊
 လူအများသည်။ ပဿန္တဿေဝ၊ မြင်စဉ်ပင်လျှင်။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမံ၊ ပရိဗ္ဗာဇအရံ
 သို့။ ဥပသကံမိ၊ ကပ်တော်မူ၏။

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၇၉) ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗာဇတို့သည်။ ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့၏။
 ခန္ဓဝိဇ္ဇာပသာခန္တရေဟိ၊ ပင်စည်၊ အခွ၊ အခက်တို့၏ အကြားတို့မှ။ သမ္ပဂ္ဂစ္ဆန္တာ-
 ကောင်းစွာထွက်ကုန်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာသနဗုဒ္ဓရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်း
 ရှိသော တခဲနက်သော် ဘုရားရောင်ခြည်တော်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ကုန်၍။
 “အညော၊ ဘုရားရောင်ခြည်တော်မှတပါးသော။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘော
 ရှိသော။ ဩဘာသော နာမ၊ အရောင်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧတံ၊ ဤအရောင်
 သည်။ ကိံ နု ခေါ၊ အသို့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်
 ၍။ “သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ကြွလာ

၁။ ပတ္တစိဝရံ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ အညဒါ၊ တပါးသောအခါ၌=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ ဥလ္လောကေတွာ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၇

၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုသမဏော ဂေါတမော အာဂစ္ဆတိ-ဟူသောစကားကို။ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ သရတော၊ သရတ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်သည်။ ဇာဏုကန္တရေ၊ ပုဆစ်ဒူးနှစ်ဘက်တို့၏ အကြား၌။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဓောမုခေါ၊ အောက်သို့မျက်နှာမူသည်ဖြစ်၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တသ္မိံ၊ လမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ အာရာမံ၊ ထိုပရိပိုင်တို့၏အရံသို့။ ဥပ-သကံမိတွာ၊ ကပ်တော်မူပြီး၍။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇမ္ဗုဒိပတလေ၊ ဇမ္ဗုဒိပကျွန်းအပြင်၌။ အဂ္ဂကုလေ၊ မြတ်သောမင်းမျိုး၌။ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂါသနာရဟော၊ မြတ်သောနေရာကိုထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌။ အာသနံ၊ နေရာသည်။ ပညတ္တမေဝ၊ ခင်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ မဟာရဟေ၊ မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော။ ဗုဒ္ဓါသနေ၊ ဘုရားနေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏။

တေ ပရိဗ္ဗာဇကော သရတံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေ၊ ၂၆၆။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော သရ-တံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေ၊ ၂၆၆-ဟူသည်ကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သရတေန၊ သရတ-အမည်ရှိသော ပရိပိုင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သစ္စံ ကိရ တံ သရတ ဧဝံ ဝဒေသိ-အစရှိသောစကားကို။ ကထေန္တေယေဝ၊ ပြောဆိုစဉ်ပင်လျှင်။ ဘိက္ခုသံသော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဒါနုပဒိကော၊ ခြေရာစဉ်သို့လိုက်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမံ၊ ပရိပိုင်တို့၏အရံသို့။ သမ္မာပုဏိ၊ ရောက်၏။ စတ-သောပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရိသ၊ ပရိသတ်တို့သည်။ ပရိဗ္ဗာ-ဇကောရာမေယေဝ၊ ပရိပိုင်တို့၏ အရံ၌သာလျှင်။ ဩသရိံသု၊ သက်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ထို ပရိပိုင်တို့သည်။ “သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ အစ္ဆရိယံ၊ အံ့အပ်၏။ သကလနဂရံ၊ မြို့အလုံးကို။ ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ပတ္တရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ပကာသနီယကမ္မံ၊ ထင်ရှားသောအမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော။ ပဋိသတ္တုနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စာမိတ္တာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေရီနံ၊ ရန်သူတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ အာဂန္တု၊ ကြွလာတော်မူ၍။ ထောကမ္မံ၊ အနည်းငယ်လည်း

ဖြစ်သော။ ဝိဂ္ဂဟိကကထံ၊ ဆန့်ကျင်သောအယူကိုဖြစ်စေတတ်သော ခြုတ်ခြယ်သောစကားကို။ န ကထေသိ၊ ဆိုတော်မမူပေ။ အာဂတကာလတော၊ လာသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သတပါကတေလေန၊ အကြိမ်တစ်ရာချက်အပ်သောဆီဖြင့်။ မက္ခန္ဓော ဝိယ၊ လိမ်းကျံသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အမတပါနံ၊ အမြိုက်တည်းဟူသော အဖျော်ကို။ ပါယေန္တော ဝိယ၊ သောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဇ္ဈကထံ၊ ချို့မြန်သာယာသောစကားကို။ ကထေတံ၊ ဆိုတော်မူပေ၏။ “ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ပရိမိဇ်တို့သည်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့။ အနုဝတ္တန္တာ၊ အတုလိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တေ(ဝနေ)၊ ဤ ယဒေဝ တံ အာဝုသော သရတ သဏေ ဂေါတမံ ယာဓေယျာသိ-အစရှိသော စကားကို။ အဘေ၊ စုံ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ယာဓေယျာသိတံ၊ ယာဓေယျာသိ-ဟူသည်ကား။ အာယာဓေယျာသိ၊ နှုတ်ဖြင့် တောင်ပန်းလော့။ ပဓတ္တယျာသိ၊ စိတ်ဖြင့်တောင်းပန်လော့။ ပိဟေယျာသိ၊ ချစ်မြတ်နိုးလော့။ တုဏှိဘူတောတိ၊ တုဏှိဘူတော-ဟူသည်ကား။ တုဏှိဘဝံ၊ ဆိတ်ဆိတ်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ မက္ခိဘူတောတိ၊ မက္ခိဘူတော ဟူသည်ကား။ နိတ္တေဇတံ၊ အချိန်အစောင့်မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာ-ပန္နော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တက္ခန္ဓောတိ၊ ပတ္တက္ခန္ဓော-ဟူသည်ကား။ သြဏတဂီဝေါ၊ ညွတ်သော လည်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဓောမုခေါတိ၊ အဓောမုခေါ-ဟူသည်ကား။ ဟေဋ္ဌာမုခေါ၊ အောက်သို့ မျက်နှာမူသည် ဖြစ်၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတောတိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော ဟူသည်ကား။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် သယမ္ဗုညဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ မယံ၊ ငါသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။” ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဇာနတော၊ ဝန်ခံသော။ တဝ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ၊ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ-ဟူသည်ကား။ ဣမေ နာမ ဓမ္မာ၊ ဤမည်သော တရားတို့ကို။ တယာ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်ကုန်။ တတ္ထာတိ၊ တတ္ထဟူသည်ကား။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ၊ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ပရေန၊ တပါးသောသူသည်။) တေသု ဒဿိတဓမ္မေသု၊ ထိုသို့ ပြအပ်သောတရားတို့၌။ အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိယတိတိ၊ အညေန ဝါအညံ ပဋိစရိယတိ-ဟူသည်ကား။ အညေန၊ တပါးသော။ ဝစနေန ဝါ၊ စကားဖြင့်မူလည်း။ အညံ၊ တပါးသော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ပဋိစ္စာဒေယတိ၊ ဖုံးလွှမ်းဘိ၏။ အညံ၊ တပါး

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၄-သရတသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၉

သောစကားကို။ ပုစ္ဆိဘော၊ မေးအပ်သည့်ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသောစကားကို။ ကံထေဿတိ၊ ပြောဆိုတိ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ-ဟူသည့်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ အညံ၊ တပါးသော။ အာဂန္တုကကထံ၊ ဧည့်သည်သဖွယ်ဖြစ်သော အသစ်လောင်းစွက်သော စကားကို။ အာဟရန္တော၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ပုရိမကထံ၊ ရှေးဖြစ်သောစကားကို။ အပနာမေဿတိ၊ ငယ်တိ၏။ အပ္ပစ္စယန္တိ၊ အပ္ပစ္စယံ-ဟူသည့်ကား။ အနာဘိရဒ္ဓိံ၊ မနှစ်လိုခြင်းကို။ အတုဋ္ဌာကာရံ၊ မနှစ်သက်သော အခြင်းအရာကို။ ပါတုကရိဿတိတိ၊ ပါတုကရိဿတိ-ဟူသည့်ကား။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ဂရိဿတိ၊ ပြုတိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ-အစရှိသောပါဌ်၌။ အပ္ပစ္စယေန၊ အပ္ပစ္စယ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ကောပဉ္စ၊ ဒေါသဉ္စ-ဟူသော ပါဌ်တို့ဖြင့်။ မန္တဗလဝဘေဒေါ၊ နို့သည် အားကြီးသည် အပြားရှိသော။ ကောဓောယေဝ၊ အမျက်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၈၀) ဝေ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဌမဝေသာရဇ္ဇေန၊ ရှေးဦးစွာသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်ဖြင့်။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့ငင်းမြည်သံကဲ့သို့သော အသံတော်ကို။ နဒိတွာ၊ မိန့်ဆိုတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုတိယာဒိဟိ၊ ဒုတိယ-အစရှိကုန်သော။ (ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇ-ဉာဏ်တော်တို့ဖြင့်။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့ငင်းမြည်သံကဲ့သို့သော အသံတော်ကို။) နဒန္တော၊ မိန့်ဆိုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယော ခေါ် မံ ပရိဗ္ဗာဇကောတိအာဒိံ၊ ယော ခေါ် မံ ပရိဗ္ဗာဇကော-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယော ခေါ် မံ ပရိဗ္ဗာဇကော-အစရှိသော ပါဌ်၌။ ယဿ ခေါ် ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတောတိ၊ ယဿ ခေါ် ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတောဟူသည့်ကား။ ယဿ မဂ္ဂဿ ဝါ၊ အကြင် မဂ်၏လည်းကောင်း။ ယဿ ဗလဿ ဝါ၊ အကြင် ဖိုလ်၏လည်းကောင်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ တယာ၊ သင်သည်။ စတုသစ္စဓမ္မော၊ လေးပါးသောသစ္စာတရားကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သော န နိယျာတိတိ၊ သော န နိယျာတိ-ဟူသည့်ကား။ သော ဓမ္မော၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတရားသည်။ န နိယျာတိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ မထွက်မြောက်တတ်။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုမဂ်၊ ဖိုလ် တည်းဟူသောအကျိုးကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တက္ကရဿာတိ၊ တက္ကရဿ

ဟူသည်ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နံ(ဓမ္မ)၊ ထိုတရားကို။ ကရောတိ၊ ပြုကျင့်၏။ ပဋိပတ္တိပရကဿ၊ အကျင့်ကိုဖြည့်ကျင့်တတ်သော။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယာတိ၊ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ-ဟူသည်ကား။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းဖြင့်။ နယေန၊ သင့်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှာ။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယဿ ခေါပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတောတိ၊ ယဿ ခေါပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော-ဟူသည်ကား။ ယဿ၊ အကြင်ရာဂကိုပယ်ခြင်း-အစရှိသည်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ တေ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုပယ်အပ်သောအကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူကား?။ ရာဂပဋိသဘတတ္ထာယ၊ ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို။ (ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဒေါသပဋိသဘတတ္ထာယ၊ ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ (ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) မောဟပဋိသဘတတ္ထာယ၊ မောဟကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဉ္စ ဓမ္မော၊ နက်နဲသောဉာဏ်ဖြင့် ကျက်စားအပ်သော ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကို သင်ခြင်း၊ နာခြင်း၊ ဆောင်ခြင်း၊ လေ့ကျက်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ဟုဆိုအပ်ကုန်သော ဝါးပါးသောတရားတို့ကို။ (ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဝိတက္ကပစ္စေဒါယ၊ ကာမဝိတက် အစရှိသည်ကိုဖြတ်ခြင်းငှာ။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို။ (ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယာတိ၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ-ဟူသည်ကား။ သော ဓမ္မော၊ ထိုပဋိပတ္တိတရားတော်သည်။ (န နိယျာတိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ မထွက်မြောက်တတ်။) ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နံ (ဓမ္မ)၊ ထိုပဋိပတ္တိတရားတော်ကို။ ယထာဒေသိတံ၊ ဟောကြားတော်မူတိုင်း။ ကရောတိ၊ ပြုကျင့်၏။ တဿ တက္ကရဿ၊ ထို မဖောက်မပြန် ထိုတရားကိုဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းဖြင့်။ နယေန၊ သင့်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏ကုန်ခြင်းငှာ။ န နိယျာတိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ မထွက်မြောက်။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုဝဋ္ဋဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းဟူသောအကျိုးကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ-ဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သေယျထာပိ သရတော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ သေယျထာပိ သရတော ပရိဗ္ဗာဇကော-ဟူသည်ကား။ သရ-

ဘော၊ သရတ-အမည်ရှိဘော။ အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဤပရိဗ္ဗာဇသည်။ ဗုဒ္ဓာ-ယန္တော၊ ကြံမိုင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဋ္ဌိဘာနော၊ မကားမဆိုသည်ဖြစ်၍။ နိဿိန္နာယထာ၊ နေသကဲ့သို့။ ဧဝံ (တထာ)၊ ထိုအတူ။ နိဿိဿတံ၊ နေလတ္တံ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (အတ္ထော၊ အနက်တည်း။)

ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သိဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့မင်း၊ မြည်သောအသံကဲ့သို့သော အသံတော်ကို။ နဒိတော၊ ငန်ဆိုပြီး၍။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဝတ္တန္တဿေဝ၊ နတ်စဉ်သာလျှင်။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအပေါ်၌။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးသော။ စတုရသီဟိပါဏသဟဿပရိမာဏာ၊ ရှစ်သောင်းလေး တစ်သော သတ္တဝါအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အမကပါနံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အဖျော်ကို။ ပီဝိ၊ သောဝိဇ်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိသယ၊ ပရိသတ်၏။ အမဘပါနဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အဖျော်၏။ ပီတဘာဝံ၊ သောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥတော၊ သိတော်မူ၍။ ဧဟာသံ၊ ကောင်းကင်ထက်သို့။ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တော၊ ပျံတက်၍။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲကြွတော်မူ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အထ ခေါ် ဘဂဝါ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအထ ခေါ် ဘဂဝါ-အစရှိသောပါဌ၌။ သိဟနာဒန္တိ၊ သိဟနာဒံ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ ဌာနာဒံ၊ မြတ်သောအသံကို။ အဘိတနာဒံ၊ မကြောက်ရွံ့သောအသံကို။ အပ္ပဋ္ဌိနာဒံ၊ ပြိုင်တက်ကင်းသောအသံကို။ ဧဟာသံ ပက္ကာမိတံ၊ ဧဟာသံ ပက္ကာမိ-ဟူသည်ကား။ အဘိညာပါဒေကံ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေဖြစ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈနံ၊ စတုတ္ထဈ္ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ဝင်စား၍။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ အဓိဋ္ဌာယ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။ ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းယောက်ျား သံဃာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ငက္ခန္တိ၊ ပျံတက်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ငက္ခန္တော စ၊ ပျံတက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ တံဇဏညေယေဝ၊ ထိုဇဏ၌ပင်လျှင်။ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌမဟာဝိဟာရေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌတောင် ကျောင်းမြတ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။

ဝါစာယ သန္နိဘောဒကေနာတိ၊ ဝါစာယ သန္နိဘောဒကေန-ဟူသည်ကား။ ဝစနပဘောဒေန၊ စကားတည်းဟူသော နှင်တံဖြင့်။ သဉ္ဇမ္ဘရိမကံသုတိ၊ သဉ္ဇမ္ဘရိမကံသု-ဟူသည်ကား။ သမ္ဘရိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်သည်ကို။ နိရန္တရဖုဋ္ဌံ၊ အခြားမရှိ နှံ့သည်ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ဥရိ၊ အထက်၌။ ငဇ္ဈိံသု၊ ထိုးကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ပြင်၏။

ဗြဟ္မာရဉ္စေတိ၊ ဗြဟ္မာရဉ္စေ-ဟူသည်ကား။ မဟာရဉ္စေ၊ ကြီးစွာသောတော
၌။ သီဟနာဒံ နဒိဿ၊ မိတ်၊ သီဟနာဒံ နဒိဿာမိ-ဟူသည်ကား။ နဒတော၊
ဟောက်သော။ သီဟဿ၊ ခြေးသံ၏။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာကို။ ဒိသ္မာ၊
မြင်၍။ “အယမ္ပိ၊ ဤခြေးသံသည်လည်း။ တိရစ္ဆာနဂတော၊ တိရစ္ဆာန်တည်း။
အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ (တိရစ္ဆာနဂတော၊ တိရစ္ဆာန်တည်း။) ဣမဿ၊ ဤ
ခြေးသံအား။ စတ္တာရော၊ လေးချောင်းကုန်သော။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ (အတ္ထိ-
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ယေမ္ပိ၊ ငါအားလည်း။ (စတ္တာရော၊ လေးချောင်းကုန်သော။
ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ ဝေမေဝ၊
ဤအတူသာလျှင်။ သီဟနာဒံ၊ ခြေးသံဟောက်သံကို။ နဒိဿာမိ၊ ဟောက်အံ့။”
ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ သော၊ ထိုမြေခွေးအိုသည်။ သီဟဿ၊ ခြေးသံ၏။
သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ နဒိတုံ၊ ဟောက်အံ့သောငှာ။ (ဌ၊ ဒု-၁၈၁)
အသန္တာန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံ၊ ထိုခြေးသံသည်။ ဂေါစရာယ၊
ကျက်စာ အံ့သောငှာ။ ကန္တန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ သွားသည်ရှိသော်။ ဧကကော၊
တစ်ကောင်တည်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နဒိတုံ၊ ဟောက်ခြင်းငှာ။ အာရတိ၊ အားထုတ်
၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမြေခွေးအား။ သိင်္ဂါလသဒ္ဓေါယေဝ၊ မြေခွေး
သံသည်သာလျှင်။ နိစ္ဆရိ၊ ထွက်၏။ ဧတေန၊ ထိုကြောင့်။ သိင်္ဂါလကံယေဝ နဒေတိတိ၊
သိင်္ဂါလကံယေဝ နဒေတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ဘေရဏ္ဏကန္တိ (တေ)၊
ဘေရဏ္ဏကံ-ဟူသောဤသဒ္ဓါသည်။ တဿေဝ၊ ထိုသိင်္ဂါလကံ-ဟူသော သဒ္ဓါ၏
သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစံတည်း။ အပိစ (အပရော)၊ တပါးသော။ (နယော၊
နည်းကို။ ယော၊ ငါသည်။ ဝုစ္စဘော၊ ဆိုဦးအံ့။) ဘိန္နဿရံ၊ ကဲ့သောအသံကို။
အမနာပသဒ္ဓိံ၊ စိတ်နှလုံးကိုမပွားစေတတ်သော အသံကို။ နဒတိ၊ ဟောက်
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုစ္စတ္တာ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေမေဝ
ခေါတန္တိ ဣမံနာ ဩပမ္ပေန၊ ဝေမေဝ ခေါတံ-ဟူသော ဤဥပမာဖြင့်။
ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗိတိတို့သည်။ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သီဟသဒိသံ၊
ခြေးသံနှင့်တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သရဘံ၊ သံရဘ-အမည်ရှိသောပရိဗ္ဗိတိကို။
သိင်္ဂါလသဒိသံ၊ မြေခွေးနှင့်တူသည်ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ အမ္ပကသဉ္စရိတိ၊
အမ္ပကသဉ္စရိ-ဟူသည်ကား။ ခုဒ္ဒကကုက္ကုဒ္ဓိကာ၊ ကြက်မငယ်သည်။ ပရိသ-
ကရဝိတံ ရဝိဿာမိတံ၊ ပရိသကရဝိတံ ရဝိဿာမိ-ဟူသည်ကား။ ရဝန္တံ၊ မြည်တုန်
သော။ မဟာကုက္ကုဒ္ဓံ၊ ကြက်ဖကြီကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣမဿမိ၊ ဤကြက်

၁။ ဘေရဏ္ဏကန္တိ = (နိဿယမူဟောင်း)
၂-၂။ အမနာပသံရံ နဒိ = (နိဿယမူဟောင်း)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-ဟောဝဂ္ဂ ၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၂၃

ဖကြီးအားလည်း။ ဒေ ပါဒါ၊ နှစ်ချောင်းသော ခြေတို့သည်။ (အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဒေ ပက္ခာ၊ နှစ်ဘက်သော အတောင်တို့သည်။ (အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) မယုမ္ပိ၊ ငါ့အားလည်း။ တထေဝ၊ ထိုကြက်ဖကြီးအတူသာလျှင်။ (ဒေ ပါဒါ၊ နှစ်ချောင်းသော ခြေတို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဒေ ပက္ခာ၊ နှစ်ဘက်သော အတောင်တို့သည်။ အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရဝိတံ၊ မြည်တုန်သော အသံကို။ ရဝိသာမိ၊ မြည်တုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝိန္ဓေသိ၊ ကြံ၏။) သာ၊ ထိုကြက်မငယ်သည်။ တဿ၊ ထိုကြက်ဖကြီး၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ရဝိတံ၊ မြည်တုန်ခြင်းငှာ။ အာသကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံ၊ ထိုကြက်ဖကြီးသည်။ ပက္ကန္တေ၊ ဖဲသည်ရှိသော်။ ရဝမာနာ၊ မြည်တုန်သည်ရှိသော်။ ကုက္ကုဋ္ဌိကာရဝိယေဝ၊ ကြက်မ၏ မြည်တုန်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ရဝိ၊ မြည်တုန်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အမ္မုကသဉ္ဇရိရဝိတံယေဝ ရဝတိတိ၊ အမ္မုကသဉ္ဇရိရဝိတံယေဝ ရဝတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ဥသဘောတိ၊ ဥသဘော-ဟူသည်ကား။ ဂေါဏော၊ နွားသည်။ သုညာယာတိ၊ သုညာယ-ဟူသည်ကား။ တုတ္ထာယ၊ ဆိတ်သော။ ဇေဋ္ဌကဝသဘေဟိ၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော ဝသဘအမျိုးဖြစ်သော နွားတို့မှ။ ဝိရဟိတာယ၊ ကင်းသော။ ဂမ္ဘီရံ နဒိတဗ္ဗံ မညတိတိ၊ ဂမ္ဘီရံ နဒိတဗ္ဗံ မညတိ-ဟူသည်ကား။ ဇေဋ္ဌကဝသဘဿ၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော ဝသဘအမျိုးဖြစ်သော နွား၏။ နာဒသဒိသံ၊ မြည်တုန်သံနှင့်တူသော။ ဂမ္ဘီရနာဒံ၊ နက်သော တုန်သံကို။ နဒိတဗ္ဗံ၊ မြည်တုန်အပ်၏ဟူ၍။ မညတိ၊ အောင်မေ့၏။ ယေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ ဥတ္တဝနုတ္တမေဝ၊ ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စတုတ္ထသုတ်၏ အဖွင့်ကိုဆိုသောကောင်းရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌။ ကာလာမာနံ နိဂမောတိ (ဧတ္ထ)၊ ကာလာမာနံ နိဂမော-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကာလာမာ နာမ၊ ကာလာမ-တို့မည်သည်ကား။ ခတ္တိယာ၊ မင်းတို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ကာလာမ-အမည်ရှိသော မင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးတည်း။ ကေသမုတ္တိယာတိ၊ ကေသမုတ္တိယာ-ဟူသည်ကား။ ကေသမုတ္တုနိဂမဝါသိနော၊ ကေသမုတ္တု-အမည်ရှိသော နိဂုံးရှာ၌ နေသောသူတို့တည်း။ ဥပသကံမိ သူတိ၊ ဥပသကံမိ-သူ-ဟူသည်ကား။ သပ္ပိန နိဘာဒိ-

ဘေသဇ္ဇာနိ စေဝ၊ ဇောပတ်၊ ခီဦး-အစရှိသော ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဋ္ဌဝိခပါနကာနိ စ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသော အဖျော်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဥပသကံမိသု၊ ကပ်ကုန်၏။ သကံယေဝ ဝါဒံ ဒီ-
 ပေန္တိတိ၊ သကံယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိ-ဟူသည်ကား။ အတ္တနောယေဝ၊ မိမိ၏
 သာလျှင်။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဇောတေန္တိတိ၊ ဇောတေန္တိ-
 ဟူသည်ကား။ ပကာသေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ခံသေန္တိတိ၊ ခံသေန္တိ-ဟူသည်ကား။
 စာဇေန္တိ၊ ချုပ်ချယ်ကုန်၏။ ဝမ္မေန္တိတိ၊ ဝမ္မေန္တိ-ဟူသည်ကား။ အဝဇာနန္တိ၊
 အယုတ်အားဖြင့် သိကုန်၏။ ပရိဘဝန္တိတိ၊ ပရိဘဝန္တိ-ဟူသည်ကား။ လာမကံ၊
 ယုတ်သည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ဩမက္ခိံ ကရောန္တိတိ၊ ဩမက္ခိံ ကရောန္တိ
 ဟူသည်ကား။ ဥက္ခိတ္တကံ၊ ပပ်ပယ်သည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ဥက္ခိပိတွာ၊
 ချီမြှောက်၍။ ဆေဉ္ဇန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ အပရေပိ ဘန္တေတိ၊ အပရေပိ ဘန္တေ-ဟူ
 သည်ကား။ သော ဂါဇော၊ ထို ကေသမုတ္တ-အမည်ရှိသော နိဂုံးရွာသည်။
 အဋ္ဌဝိမုဒေ၊ ဟောအုပ်ဝဉ္စ။ ဘောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တသ္မာ၊ ထုံကြောင့်။
 ဟတ္ထံ ထို ကေသမုတ္တ-အမည်ရှိသော နိဂုံးရွာ၌။ အဋ္ဌဝိံ၊ ဘောအုပ်ကို။
 အတိက္ကမန္တာံ၊ ရှေးရှုသွားကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အတိက္ကမိတု-
 ကာမာ စ၊ ရှေးရှုသွားခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝါသံ၊
 နေခြင်းကို။ ကပပန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တေသပိ၊ ထုံသူတို့တွင်လည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦး
 စွာ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သောသူတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူ
 ကို။ ဒီပေတွာ၊ ပြ၍။ ပက္ကမိသု၊ ဖဲကုန်၏။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အာဂတာ၊
 လာကုန်သောသူတို့သည်။ တော၊ ထိုရှေးဦးစွာလာကုန်သောသူတို့သည်။ ကိံ
 ဇာနန္တိ၊ အဘယ်မှာလဲကုန်အံ့နည်း။ တေ၊ ထုံရှေးဦးစွာလာကုန်သောသူတို့သည်။
 မှုကံ၊ ငါတို့၏။ အန္တဂါသိကာ၊ အနီးနေတပည့်တို့တည်း။ အမှာကံ၊
 ငါတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း စိုးစဉ်းသော။
 သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ ဥဂ္ဂဟိသု၊ သင်ယူကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ဒီပေတွာ၊ ပြ၍။ ပက္ကမိသု၊ ဖဲသွားကုန်၏။ ကာလာမာ၊
 ကာလာမ-အမည်ရှိသော မင်းတို့သည်။ ကေလဒ္ဓိယမ္ပိ၊ တစ်ခုသော အယူ၌
 လည်း။ [သကလဒ္ဓိယမ္ပိ၊ မိမိတို့အယူ၌လည်း။-နိဿယမူဟောင်း။] သဏ္ဌဟိတံ၊
 တည်ခြင်းငှာ။ န သက္ခိံသု၊ စေ့မီးနိုင်ကုန်။ တေ၊ ထို ကာလာမ-အမည်ရှိ
 သော မင်းတို့သည်။ ဘေးတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဒီပေတွာ၊ ပြကုန်၍။ ဘဂဝ-
 ဘော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာရောစေတွာ၊ လျှောက်ကြား၍။

၁။ အတိက္ကန္တာ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ အတိက္ကမိတုကာမာ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၂၅

တေသံ နော ဘန္တေတိအာဒိ။ တေသံ နော ဘန္တေ-ဤသို့ အစရှိသော စကား
ကို။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတေသံ နော ဘန္တေ-အစရှိသောပါဌ်၌။
ဟောတေဝ ကင်္ခါတိ၊ ဟောတေဝ ကင်္ခါ-ဟူသည်ကား။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်း
သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိဝိကိစ္ဆာတိ (တေ)၊ ဝိဝိ
ကိစ္ဆာ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ တဿေဝ၊ ထို ကင်္ခါ-ဟူသော သဒ္ဒါ၏ ဝ
လျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစံတည်း။ အလန္တိ၊ အလံ-ဟူသည်ကား။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၈၂) မာ အနုဿဝေနာတိ၊ မာ အနုဿဝေန-ဟူသည်ကား။
အနုဿဝတော၊ အဆင့်ကြားသောသူ၏။ ကထာယပိ၊ စကားဖြင့်လည်း။
မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။ မာ ပရမ္ပရာယာတိ၊ မာ ပရမ္ပရာယ-ဟူသည်ကား။
ပရမ္ပရာကထာယပိ၊ အဆက်ဆက်သောစကားဖြင့်လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်
လင့်။ မာ ဣတိကိရာယာတိ၊ မာ ဣတိကိရာယ-ဟူသည်ကား။ တေ၊ ဤအနက်
သဘောသည်။ ဧဝံ ကိရ၊ ဤသို့ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ မာ
ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေနာတိ၊ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန-ဟူ
သည်ကား။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ပိဋကတန္တိယာ၊ သင်သောပါဌ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
တကွ။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။
မာ တက္ကဟေတုတိ၊ မာ တက္ကဟေတု-ဟူသည်ကား။ တက္ကဂ္ဂါဟေနပိ၊ ကြံဆ၍
ယူသဖြင့်လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။ မာ နယဟေတုတိ၊ မာ နယဟေတု-
ဟူသည်ကား။ နယဂ္ဂါဟေနပိ၊ နည်းကိုယူသဖြင့်လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။
မာ အာကာရပရိဝိက္ကေနာတိ၊ မာ အာကာရပရိဝိက္ကေန-ဟူသည်ကား။ ဣဒိ
ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သန္တရံ၊ ကောင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာ
ရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိတက္ကန္တာပိ၊ ကြံကုန်သည်ဖြစ်၍လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊
မယူကုန်လင့်။ မာ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိယာတိ၊ မာ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိယာ-ဟူသည်ကား။
အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ နိဗ္ဗာယိကာ၊ ရှု၍။ ခမိတွာ၊ နှစ်သက်၍။ ဂဟိတဒိဋ္ဌိယာ၊
ယူအပ်သောအယူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လုံး
ပိုက်၍လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယာတိ၊ မာ ဘဗ္ဗရူပ-
တာယ-ဟူသည်ကား။ အယံ တိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘဗ္ဗရူပေ၊ ထိုက်သော
သဘောရှိ၏။ ဣမဿ၊ ဤရဟန်း၏။ ကထံ၊ စကားကို။ ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှာ။
ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍လည်း။ မာ ဂဏှိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။
မာ သမဏော နော ဂရုတိ၊ မာ သမဏော နော ဂရု-ဟူသည်ကား။ အယံ

သမဏော၊ ဤရဟန်းသည်။ အမှတ်ကံ၊ ငါတို့၏။ ဂရု၊ ဆရာတည်း။ ဣမဿ၊ ဤရဟန်း၏။ ကထံ၊ ကော၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍လည်း။ မာ ဂဏိတ္ထ၊ မယူကုန်လင့်။ သမတ္တဘိ၊ သမတ္တာဟူသည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ရှိသော်။ သမာဓိန္နဘိ၊ သမာဓိန္နာဟူသည်ကား။ ဂဟိဘာ ပရာမဋ္ဌာ၊ ယူအပ်မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ယံ ဘဿ၊ ဟောတိတိ၊ ယံ တဿ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ ယံ ကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းသည်။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ-အစရှိသည်တို့ကို။ လောဘာဒိပဋိပက္ခဝသေန၊ လောဘ-အစရှိသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဝိဂတဘိဇ္ဈောတိအာဒိဟိ၊ ဝိဂတဘိဇ္ဈော-ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့ဖြင့်။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာစာရန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော မေတ္တာကို။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မေတ္တာဒိကံ၊ မေတ္တာ အစရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္နန္တာ၊ ဟောတော်မူလို၍။ မေတ္တာသဟဂတေနဘိအာဒိ၊ မေတ္တာသဟဂတေန-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို မေတ္တာသဟဂတေန-အစရှိသော ပါဌ်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆိုရာဖြစ်သော စကား၌။ ပဋ္ဌာနဘာဝနာနယေန ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်း၊ ပွားစေခြင်း နည်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါဠိဝဏ္ဏနာယ ဝါ၊ ပါဠိတော်ကိုဖွင့်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ယံ (စနံ)၊ အကြင်စကားသည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ သို့အလုံးစုံကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ အဝေရစိတ္တောတိ၊ ဧဝံ အဝေရစိတ္တာ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကုသလဝေရဿ စ၊ အကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ရန်၏ လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလဝေရိနော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ရန်၏ လည်းကောင်း။ နတ္ထိ တာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝေရစိတ္တော၊ ရန်မရှိသော စိတ်ရှိသည်။ အပ္ပာဗဇ္ဈစိတ္တောတိ၊ အပ္ပာဗဇ္ဈစိတ္တာ-ဟူသည်ကား။ ကောဓစိတ္တဿ၊ အချက်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဒ္ဒုက္ခစိတ္တော၊ ဆင်းရဲမရှိသော စိတ်ရှိသည်။ အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တောတိ၊ အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တာ-ဟူသည် ကား။ ကိလေသဿ၊ နှိပ်စက်ဘတ်၊ ပူပန်စေဘတ်သော ကိလေသာ၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တော၊ နှိပ်စက်ဘတ်၊ ပူပန်စေဘတ်သော

၁။ ယံ'သ=(ဆဋ္ဌ)

၂-၂။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာယ ဝါ ဘာဝနာနယေန ဝါ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၂၇

ကိလေသာတို့သည် မနှိပ်စက်အပ်၊ မပူပန်စေအပ်ဘော စိတ်ရှိသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ-
 စိတ္တောတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တော-ဟူသည်ကား။ ကိလေသာမလာဘာဝေန၊ ကိလေသာ
 တည်းဟူသော အညစ်အကြေး၏မရှိသည်၏အပြင်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တော၊
 စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ကဿာတံ၊ ကဿ-ဟူသည်ကား။ ဇေဇ္ဈပဿ၊
 ဤသို့သော-ရှိသေး။ ကဿ အရိယသာဝကဿ၊ ထိုအရိယသာဝကပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ အဿာသာတံ၊ အဿာသာ-ဟူသည်ကား။ အဝဿယာ၊ မှီရာ
 တို့သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာတို့သည်။ သစေ ခေါ် ပန အတ္ထိ ပရော သော-
 ကောတံ၊ သစေ ခေါ် ပန အတ္ထိ ပရော လောကော-ဟူသည်ကား။ ဣမမှာ
 လောကော၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောလောကမှ။ ပရလောကော နာမ၊ တမလွန်
 လောကမည်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ တမလွန်
 လောကရှိသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကဓန္ဓာကိုယ်၏။
 ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ငရံ၊ နောက်၌။ ပ။ ဥပပဇ္ဇိ-
 သာမိ၊ ရောက်အံ့။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။
 ယေန (ကာရဏေန)၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည့်။ ကာယဿ၊
 ဥပါဒိန္နကဓန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊
 နောက်၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂ
 လောကံ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇိသာမိ၊ ဖြစ်ရအံ့။ တံ ကာရဏံ၊ ထို
 အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
 ဝါကျတို့၌။ နယော၊ နည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အနိသန္တိ၊ အနိသံ-
 ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမရှိသော။ သုခိန္တိ၊ သုခိ-ဟူသည်ကား။ သုခိ-
 တံ၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဥဘယေနော ဝိသုဒ္ဓိ အတ္တာနံ သမနုပဿာ-
 မိတံ၊ ဥဘယေနော ဝိသုဒ္ဓိ အတ္တာနံ သမနုပဿာ-မိ-ဟူသည်ကား။ ယဉ္စ ပါပံ၊
 အကြင် မကောင်းမှုကိုလည်း။ (အဟံ၊ ငါသည်။) န ကရောမိ၊ ပြေ။ ယဉ္စ ပါပံ၊
 အကြင် မကောင်းမှုကိုလည်း။ ကရောတောပံ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ န
 ကရိယတံ၊ ပြုအပ်သည်မမည်။ ဣမိနာ ဥဘယေနာပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသော
 အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်စွာ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သမနု-
 ပဿာမိ၊ ကောင်းစွာမြင်၏။ (ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်
 တည်း။) သေသံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှအကြောင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ သာအရာ

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၂။ ဤ၌ အဏာဟံ-စသောဝါကျဆင့်နှင့်တူ။ ဆင့်မူတွင်...မိတိ အတ္ထေတံ
 ကာရဏံ-ဟု ရှေ့ဝါကျတွင်သွင်းသည်။ ၃။ ဆင့်မူ၌မပါ။

တို့၌။ ဥတ္တာနုတ္တမေဝ။ ပေါ်သောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဉ္စမသုတ်၏အစွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၈၃) ၆၇။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ မိဂါရနတ္တာတိ၊ မိဂါရနတ္တာ-ဟူသည်ကား။ မိဂါရသေဠိနော၊ မိဂါရ-သဋ္ဌေး၏။ နတ္တာ၊ မြေးဖြစ်သော။ သေခနိယနတ္တာတိ၊ သေခနိယနတ္တာ-ဟူသည်ကား။ သေခနိယသေဠိနော၊ သေခနိယ-သဋ္ဌေး၏။ နတ္တာ၊ မြေးဖြစ်သော။ ဥပသင်္ကမိံသုတိ၊ ဥပသင်္ကမိံသု-ဟူသည်ကား။ ဘုတ္တပါတရာသ၊ စားအပ်သော နံနက်စာထမင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဒါသကမ္မကရပရိဝုတာ၊ ကျွန်၊ အမှုလုပ်သောသူတို့သည် ခြံရံအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ကပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သာဠ၊ သာဏ-အမည်ရှိသော ဒါယကာနှစ်ယောက်တို့အား။ ပုရောဟတ္ထေ၊ တမင်းစားပြီးသည်မှ ရှေးအဖို့ဖြစ်သောကာလ၌။ ပုဗ္ဗဏှသမယေယေဝ၊ နံနက်အခါ၌သာလျှင်။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာသည်။ သမုဠိတော ကိရ၊ ဖြစ်သုတတ်။ တံ ပန(ပဉ္စံ)၊ ထိုပြဿနာကိုကား။ ကထေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှာ။ သြကာသော၊ အခွင့်သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ တေ၊ ထို သာဠ၊ သာဏ-အမည်ရှိသော နှစ်ယောက်သောဒါယကာတို့သည်။ “တံ ပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။ သော-ဿာမ၊ နာကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ထေရဿ၊ နန္ဒ-အမည်ရှိသောမထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တံ၊ သွား၍။ ဝန္တိတု၊ ရှိခိုး၍၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ နိသိဒိံသု၊ ထိုင်နေကုန်၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “ဂါမန္တသမုဠိတံ၊ ရွာ၌ဖြစ်သော။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ သောတုံ၊ နာခြင်းငှာ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ တေသံ၊ ထို သာဠ၊ သာဏ-အမည်ရှိသော ဒါယကာနှစ်ယောက်တို့၏။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ တမေဝ ပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကိုပင်လျှင်။ အာရတန္တော၊ အားထုတ်လို၍။ ထေ တုမေ သာဠာဘိအာဒိံ၊ ထေ တုမေ သာဠ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆိုတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထို ထေ တုမေ သာဠ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ အတ္ထိ လောဘောတိ(ဣမိနာ)၊ အတ္ထိ လောဘော-ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ လုဗ္ဗနသဘာဝေါ နာမံ၊ တပ်ခြင်းသဘော တရားမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အဘိဇ္ဈာတိ ခေါ

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂+၂။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ သမုဠိတံ၊ ဖြစ်သော။ တံ ပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။ (ဆဋ္ဌ) ၃။ လုဗ္ဗနသဘာဝေါ လောဘော နာမံ။ (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၂၉

အဟံ သာဠာ တေမတ္ထံ ဝဒါမိတိ၊ အဘိဇ္ဈာတိ ခေါ အဟံ သာဠာ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ-ဟူသည်ကား။ လောဘသင်္ခါတံ၊ လောဘဟုဆိုအပ်သော။ တေ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ “အဘိဇ္ဈာ”တိ၊ အဘိဇ္ဈာ-ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ “တဏှာ”တိ၊ တဏှာ-ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သာသို့။ သမုဋ္ဌိတပဉ္စဿ၊ ဖြစ်သောပြဿနာ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဒီပေန္တော၊ ပြလို၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ဝါရတို့၌။ နယော၊ နည်းကို။ နေဘဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။

သော ဧဝံ ပဇာနာတိတိ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ-ဟူသည်ကား။ စတ္တာရော၊ စေးပါးကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ သော အရိယသာဝကော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှု။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ အာရတန္တော၊ အားထုတ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အတ္ထိ၊ ဣဒန္တိ၊ အတ္ထိ ဣဒံ-ဟူသည်ကား။ ဣဒံ၊ ဤ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဒုက္ခသစ္စသင်္ခါတံ၊ ဒုက္ခသစ္စာဟုဆိုအပ်သော။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ နာမရူပဝသေန၊ နာမရူပ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်းဖြတ်၍။ ပဇာနန္တော၊ သိသော။ သေ(သော-ပုဂ္ဂလော)၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးကို ပွားစေ၍တည်သော အရိယာတပည့်ကို။ “ဧဝံ ပဇာနာတိ အတ္ထိ ဣဒံ”န္တိ၊ ဧဝံ ပဇာနာတိ အတ္ထိ ဣဒံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိနန္တိ၊ ဟိနံ-ဟူသည်ကား။ သမုဒယံသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာတည်း။ ပဏီတန္တိ၊ ပဏီတံ-ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာတည်း။ ဣမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ နိဿဏရန္တိ(တ္ထေ)၊ ဣမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ နိဿရဏံ-ဟူသောဤပါဌ်၌။ ဝိပဿနာသညာသင်္ခါတဿ၊ ဝိပဿနာသညာ ဟုဆိုအပ်သော။ ဣမဿ သညာဂတဿ၊ ဤသညာဖြစ်ခြင်းထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ နိဿရဏံ နာမ၊ နိဿရဏ-မည်သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဣမိနာ၊ ဣမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ နိဿရဏံ-ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတံ ဉာဏန္တိ(ဣမိနာ)၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတံ ဉာဏံ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကေုနဝိသတံဝိဓံ၊ တစ်ခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘောတိ၊ အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော-ဟူသည်ကား။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ မေ၊ ငါ့အား။ လောဘော။ လောဘသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။
 တဒဟု အကုသလန္တိ၊ တဒဟု အကုသလံ-ဟူသည်ကား။ တံ၊ ထိုလောဘသည်။
 အကုသလံ နာမ၊ အကုသိုလ်မည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣစ္စတံ ကုသ-
 လန္တိ၊ ဣစ္စတံ ကုသလံ-ဟူသည်ကား။ ဣဘိ ဧတံ၊ ဤ အကုသိုလ်၏မရှိခြင်း
 သည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ ကဿေဝ အကုသလဿ၊ ထိုအကုသိုလ်၏သာ
 လျှင်။ နတ္ထိဘာဝံ၊ မရှိသည့်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလံ ခေမတံ၊ ဘေးမရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓဿ၊ ရည်၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ နိစ္ဆာတောတိ၊ နိစ္ဆာတော-
 ဟူသည်ကား။ နိတ္တဏှော၊ တဏှာမရှိသည့်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗုတောတိ၊ နိဗ္ဗုတော-
 ဟူသည်ကား။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ သန္တာပကရာနံ၊ ပူပန်ခြင်းကို ပြုတတ်
 ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ အတာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
 နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းမှငြိမ်းသည်ဖြစ်၍။ သီတိဘူ-
 တောတိ၊ သီတိဘူတော-ဟူသည်ကား။ သီတလဘူတော၊ ချမ်းအေးသည့်
 ဖြစ်၍။ သုခပ္ပဋိသံဝေဒတိ၊ သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ-ဟူသည်ကား။ ကာယိကစေတသိ-
 ကဿ၊ ကိုယ်၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ သုခဿ၊ သုခကို။ ပဋိသံဝေဒိတာ၊ ခံစားသည်
 ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မဘူတေနတိ၊ ဗြဟ္မဘူတေန-ဟူသည်ကား။ သေဋ္ဌဘူတေန၊ မြတ်သည်
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။
 ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်
 လျှင် ခာဠသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၈၄) ၆၈။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌။ ကထာဝတ္ထုနီတိ၊ ကထာ-
 ဝတ္ထုနီ-ဟူသည်ကား။ ကထာကာရဏာနိ၊ စကား၏အကြောင်းတို့သည်။ ကထာ-
 ယံ၊ စကား၏။ ဘူမိယော၊ ဖြစ်ရာတို့သည်။ ပတိဋ္ဌာယော၊ တည်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတံ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အတိတံ ဝါ
 ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနန္တိ (တ္ထေ)၊ အတိတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။
 အတိတံ၊ အတိတံဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ နာမ၊ အခွန်မည်သည်ကား။ ကာလောပိ၊
 အခါသည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သင့်ကုန်
 ၏။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နသုပိ၊ အနာဂတ်-ပစ္စုပ္ပန်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤ
 နည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်-သုံးပါးတို့တွင်။

၁။ ကုသလံ ခေမန္တိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ သီတလီဘူတော=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ နိဿယမူဟောရှင်း၌မပါ။

ဒုတိယဝဏ္ဏသက] (၇)၂ မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၁

အတိတေ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အဓနိဉ္စ။ ကဿပေါ နာမ၊ ကဿပ-အမည်ရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ကဿပ-အမည်ရှိသော ဘုရား၏။ ကိကိ နာမ၊ ကိကိ-အမည်ရှိသော။ ကာသိကရာဇာ၊ ကာသိက မင်းသည်။ အဂ္ဂပဋ္ဌာကော၊ မြတ်သော အလုပ်အကျွေးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိသတိ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ရှစ်သောင်းတို့ပတ်လုံး။ အာယု၊ အသက်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကထေန္တော၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ အတိ-တံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အဓနိကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ကထံ၊ စကားကို။ ကထေတိ နာမ၊ ပြောဆိုသည်မည်၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ မေတ္ထေယျော နာမ၊ မေတ္ထေယျ-အမည်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တဿ၊ ထို မေတ္ထေယျ-အမည်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သင်္ခေါ နာမ၊ သင်္ခ-အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အဂ္ဂပဋ္ဌာကော၊ မြတ်သော အလုပ်အကျွေးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အသိတိ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ရှစ်သောင်းတို့ပတ်လုံး။ အာယု၊ အသက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကထေန္တော၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ကထံ၊ စကားကို။ ကထေတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ အသုကော နာမ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဓမ္မိကော၊ တရားကိုစောင့်၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကထေန္တော၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ကထံ၊ စကားကို။ ကထေတိ နာမ၊ ပြောဆိုသည်မည်၏။

ကထာသမ္ပယောဂေနာတိ၊ ကထာသမ္ပယောဂေန-ဟူသည်ကား။ ကထာသမာဂမေန၊ စကားနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ကစ္ဆောတိ၊ ကစ္ဆော-ဟူသည်ကား။ ကထေတံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ အကစ္ဆောတိ၊ အကစ္ဆော-ဟူသည်ကား။ ကထေတံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ကေသဗျာကရဏီယံ ပဉ္စန္ဒိအာဒိသု၊ ကေသဗျာကရဏီယံ ပဉ္စ-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ “စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သောသူသည်။ “အာမ၊ အနိစ္စံ၊ ဩဝါ-အနိစ္စသာဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေသေနော၊ စင်စစ်သဖြင့်သာလျှင်။ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ဖြေအပ်၏။ သောဘာဒိသု၊ သောဘ-အစရှိသည်တို့၌။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။ အယံ ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်။ ကေသဗျာကရဏီယော၊ စင်စစ်ဖြေအပ်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။ “အနိစ္စံ နာမ၊ အနိစ္စမည်သည်ကား။

စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ-လော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန ပန၊ မေးအပ်သောသူသည် ကား။ “စက္ခုမေဝ၊ စက္ခုသည်သာလျှင်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်သည်။ န၊ ဟုတ်သေး။ သောတမ္ပိ၊ သောတသည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။ သာနမ္ပိ၊ သာနသည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။” ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝိဘဇိတော၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍။ ဗျာကာကဗ္ဗံ၊ ဖြေအပ်၏။ အယံ ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်။ ဝိဘဇ္ဇ-ဗျာကာရဏီယော၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ဖြေအပ်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။ “စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သောတံ၊ သောတသည်။ သောတံ၊ သောတသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သောသူသည်။ “ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်သို့သော အနက်သဘောဖြင့်။ ပုစ္ဆသိ၊ မေးသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိပုစ္ဆိတော၊ တဖန်မေး၍။ “ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်ခြင်းဟူသောအနက်သဘောဖြင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေး၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “န ဟိ(န ဝေ-ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာကဗ္ဗံ၊ ဖြေအပ်၏။ “အနိစ္စဋ္ဌေန၊ အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်သဘောဖြင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေး၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “အာမ၊ ဪ-အမြဲမရှိသည် မှန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာကဗ္ဗံ၊ ဖြေအပ်၏။ အယံ ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကာရဏီယော၊ တဖန်မေး၍ ဖြေအပ်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။ “တံ ဇီဝံ၊ ထိုအသက်သည်။ တံ သရီရံ၊ ထိုကိုယ် မည်သလော။” ဣတိ-အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ပုဋ္ဌေန ပန၊ မေးအပ်သောသူသည်ကား။ “တေ ပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဗျာကတံ၊ မဖြေအပ်။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဥပေတဗ္ဗော၊ ထားအပ်၏။ သေ(သော) ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာကို။ န ဗျာကာကဗ္ဗော၊ မဖြေအပ်။ အယံ ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်။ ဥပနိယော၊ မဖြေမူ၍ ထားအပ်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။

ဌာနာဌာနေ န သဏ္ဌာတိတိ၊ ဌာနာဌာနေ န သဏ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ ကာရဏာ ကာရဏေ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်-အကြောင်းမဟုတ်သည်၌။ န သဏ္ဌာတိ၊ မတည်။ တတြ(ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ -သဿတဝါဒီ၊ သဿတ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယုတ္တေန၊ သင့်တင့်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ဥစ္ဆေဒ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်ခြင်းငှာ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်အံ့။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ဥစ္ဆေဒ-အယူရှိသော သူသည်။ တေန၊ ထို သဿတ-အယူရှိသော-

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၃

သုသည်။ နိဂ္ဂယမာနော၊ နှိပ်အပ်သည့်ဖြစ်၍။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဥဒစ္ဆဒံ၊ သေလျှင်ပြတ်ခြင်းကို။ ဝဒါမိ၊ ဆိုအံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ သဿတဝါဒိဘာဝမေဝ၊ သဿတ-အယူရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ပြစ်။ (မတိံ၊ မိမိ၏ဥစ္ဆေဒအယူကို။) အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ ပတိဋ္ဌာတံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိမ္ပိ၊ ဥစ္ဆေဒ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဟောန္တေ၊ စွမ်းနိုင်သည်ရှိသော်။ သဿတဝါဒိ၊ သဿတ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဂ္ဂလဝါဒိမ္ပိ၊ ပုဂ္ဂလအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဟောန္တေ၊ စွမ်းနိုင်သည်ရှိသော်။ သုညတဝါဒိ၊ သုညတ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုညတဝါဒိမ္ပိ၊ သုညတ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဟောန္တေ၊ စွမ်းနိုင်သည်ရှိသော်။ ပုဂ္ဂလဝါဒိ၊ ပုဂ္ဂလအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဋ္ဌာနာဌာနေ၊ အရာဟုတ်သည်-အရာမဟုတ်သည်၌။ န သက္ကောတိ နာမ၊ မလည်သည်မည်၏။

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၀၅) ပရိကပ္ပေ န သက္ကောတိတိ ဣဒံ၊ ပရိကပ္ပေ န သက္ကောတိ-ဟူသော စကားကို။ ပဉ္စပုစ္ဆနေပိ၊ ပြဿနာကို မေးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပဉ္စကထနေပိ၊ ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း။ လဗ္ဘတံ၊ ရအပ်၏။ ကထံ (လဗ္ဘတံ)၊ အဘယ်သို့ ရအပ်သနည်းဟူမူကား။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဧက-စွာ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိယာမိ၊ မေးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ကဏ္ဏံ၊ လည်ချောင်းကို။ သောဧတိ၊ သုတ်သင်၏။ သော၊ ထိုစေ့လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဣဒံ နာမ ပဉ္စ၊ ဤမည်သောပြဿနာကို။ တံ၊ သင်သည်။ ပုစ္ဆိယာမိ၊ မေးလတ္တံ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဉာတဘာဝံ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ “ဧတံ၊ ဤပြဿနာကို။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။ န ပုစ္ဆိယာမိ၊ မမေးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုဋ္ဌောပိ၊ မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ “ပဉ္စ၊ ပဿနာကို။ ကထေယာမိ၊ ဖြေဆိုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ဟန္တံ၊ မေးကို။ သံသောဧတိ၊ သုတ်သင်၏။ သော၊ ထိုစေ့လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော ပြဿနာကို။ ကထေယာမိ၊ ဖြေဆိုလတ္တံ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဉာတဘာဝံ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ “ဧတံ၊ ဤ

အဖြေကို။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။ န ကထေသာမိ၊ မဖြေအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပရိကပ္ပေ၊ ကြံဆခြင်း၌။ န သဏ္ဌာတိ နာမ၊ မတည်သည်မည်၏။

အညာတဝါရေ န သဏ္ဌာတိတိ၊ အညာတဝါရေ န သဏ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ အညာတဝါရေ ဇာနိတဝါရေ၊ သိအပ်သောအကြိမ်၌။ န သဏ္ဌာတိ(နာမ)၊ မတည်သည်မည်၏။ ဧကံ၊ တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တံ၊ ထိုမေးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “မနာပေါ၊ နှစ်သက်၏။ တယာ၊ သင်သည်။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဧတ၊ သင်သည်။ သေ(ဇေသော-ပဉ္စော)၊ ဤပြဿနာကို။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဥဂ္ဂဟိတော၊ သင်ယူအပ်သနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော မေးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗနိယာမေနော၊ မေးသင့်သောအရာဖြင့်လျှင်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတောပိ၊ မေးပြီး၍လည်း။ တဿ၊ ထို မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ “အပဉ္စ၊ ပြဿနာမဟုတ်သည်ကို။ ပုစ္ဆိတံ န ခေါ၊ မေးမိသလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အပရော၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပဉ္စော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ကထေတိ၊ ဖြေဆို၏။ တံ၊ ထိုဖြေဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အညော၊ တပါးသော မေးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဧတ၊ သင်သည်။ သုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာကို။ ကထိတော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဧတ၊ သင်သည်။ ဥဂ္ဂဟိတော၊ သင်ယူအပ်သနည်း။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ကထေန္နေန နာမ၊ ဖြေဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကထေတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော ဖြေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကထေတဗ္ဗနိယာမေနော၊ ဖြေဆိုသင့်သော အရာဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ကထေတောပိ၊ ဖြေဆို၍လည်း။ တဿ၊ ထိုမေးသောသူ၏။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ “အပဉ္စော၊ ပြဿနာမဟုတ်သည်ကို။ မယံ၊ ငါသည်။ ကထိတော န ခေါ၊ ဖြေဆိုအပ်သလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ပဋိပဒါယ န သဏ္ဌာတိတိ၊ ပဋိပဒါယ န သဏ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ ပဋိပတ္တိယံ၊ မေးသင့်သော ကျင့်ဝတ်၌။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဝတ္တံ၊ မေးသင့်သော

၁-၁။ အညာတဝါဒေ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ကထံ?=(ဆဋ္ဌ)
၃။ သုဋ္ဌ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၅

ကျင့်ဝတ်ကို။ အဇာနိတော၊ မသိမူ၍။ အပုစ္ဆိတဗ္ဗဋ္ဌာနေ၊ မမေးသင့်သောအရာ
၌။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
အယံ ပဉ္စော နာမ၊ ဤပြဿနာမည်သည်ကို။ စေတိယဂံဏော၊ စေတိပြင်၌။ ပုစ္ဆိ-
တေန၊ မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ကထေတဗ္ဗော၊ မဖြေဆိုအပ်။ တထာ၊ ထို
အတူ။ ဘိက္ခဝာရမဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းခံသွားသော ခရီး၌။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပိဏ္ဏာယ၊
ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရဏကာလေ၊ လှည့်လည်သောအခါ၌။ အာသနသာလာယ၊
ညီမျှရာဇရပ်၌။ နိသိန္နကာလေ၊ နေသောအခါ၌။ ယာဂုံ ဝါ၊ ယာဂုကိုလည်း
ကောင်း။ ဘတ္တံ ဝါ၊ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ နိသိန္နကာ-
လေ၊ နေသောအခါ၌။ ပရိဘုဉ္ဇိတော၊ ဘုဉ်းပေး၍။ နိသိန္နကာလေ၊ နေသော
အခါ၌။ ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနဂမနကာလေပိ၊ နေနေသောအခါ၊ ရပ်သောအခါ၊
သွားသောအခါ၌လည်း။ (ပုစ္ဆိဘေန၊ မေးအပ်သောသူသည်။ န ကထေတဗ္ဗော၊
မဖြေဆိုအပ်။) ပန၊ မဖြေဆိုအပ်သည်မှတစ်ပါး ဖြေဆိုအပ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။
ဒိဝါဋ္ဌာနေ၊ နေသန့်ရာအရပ်၌။ နိသိန္နကာလေ၊ နေသောအခါ၌။ ဩကာသံ၊ အခွင့်
ကို။ ကာသေတောဝ၊ ပြုစေ၍သာလျှင်။ ပုစ္ဆန္တဿ၊ မေးသောသူအား။ ကထေ-
တဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ (ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။) အကာရေတော၊ မပြုမူ၍။ ပုစ္ဆန္တဿ၊
မေးသောသူအား။ န ကထေတဗ္ဗော၊ မဖြေဆိုအပ်။ ဣဒံ ဝတ္ထံ၊ ဤဖြေဆိုသင့်သော
ကျင့်ဝတ်ကို။ အဇာနိတော၊ မသိမူ၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသောသူသည်။ ပဋိပဒါယ၊
ကျင့်စဉ်၌။ န သဏ္ဌာတိ နာမ၊ မတည်သည်မည်၏။ ဧဝံ သန္တယံ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလော၊ အကစ္ဆော ဟောတိတိ၊ ဧဝံ သန္တယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော၊ အကစ္ဆော
ဟောဘိ-ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣမသ္မိံ စ
ကာရဏေ၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ သတိ၊ ရှိသော်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ကထေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္တော နာမ၊ သင့်သည်မည်သည်။ န
ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဌာနာဌာနေ သဏ္ဌာတိတိ၊ ဌာနာဌာနေ သဏ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။ သဿ-
တဝါဒိ၊ သဿဘ-အယူရှိသောသူသည်။ ယုတ္တေန၊ သင့်သော။ ကာရဏေန၊
အကြောင်းဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ၊ ဥစ္ဆေဒ-အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတုံ၊
နှိပ်ခြင်းငှာ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ၊ ဥစ္ဆေဒ-အယူရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘေန၊ ထိုသဿဘ-အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဂ္ဂယုမာနေပိ၊
နှိပ်အပ်သော်လည်း။ “အဟံ၊ ငါသည်။ တယာ၊ သင်သည်။ သဘက္ခတ္တံ၊
အကြိမ်ဘစ်ရာ။ နိဂ္ဂယုမာနေပိ၊ နှိပ်အပ်သော်လည်း။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီယေဝ၊

ဥစ္ဆေဒ အယူသည်သာလျှင်။ အမှီ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။
 ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဿတပုဂ္ဂလသုညတဝါဒါဒီသုပိ၊
 သဿတ-အယူ၊ ပုဂ္ဂလ-အယူ၊ သုညတ-အသုရှိသောပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့၌
 လည်း။ နယော၊ နည်းကို။ နေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်
 ရှိသော်။ ဌာနာဌာနေ၊ အရာဟုတ်သည် အရာမဟုတ်သည်၌။ (ဋ္ဌ၊ ၁-၁၀၃)
 သဏ္ဌာတိ နာမ၊ တည်သည်မည်၏။ ပရိကပ္ပေ သဏ္ဌာတိတိ၊ ပရိကပ္ပေ သဏ္ဌာတိ-
 ဟူသည်ကား။ “ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး
 ပိုက်၍။ ကဏ္ဏံ၊ လည်ချောင်းကို။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်သည်ရှိသော်။ “တံ၊
 သင်သည်။ ဣမံ နာမ၊ ဤမည်သော ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးလတ္တံ့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “တေယေဝ၊ ဤပြဿနာကိုပင်
 လျှင်။ အာမ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဪ-မေးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ “ပဉ္စ၊
 ပြဿနာကို။ ကထေဿာမိ၊ ဖြေဆိုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဟန္တံ၊ မေးကို။
 သံသောဓေန္တောပိ၊ သုတ်သင်သော်လည်း။ “တံ၊ သင်သည်။ ဣမံ နာမ၊ ဤ
 မည်သောအဖြေကို။ ကထေဿာမိ၊ ဖြေဆိုလတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊
 ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “တေယေဝ၊ ဤအဖြေကိုပင်လျှင်။ အာမ ကထေဿာမိ၊
 ဪ-ဖြေဆိုအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။
 ပရိကပ္ပေ၊ ကြံဆ-ရာ၌။ သဏ္ဌာတိ နာမ၊ တည်သည်မည်၏။

အညာတဝါဒေ^၁ သဏ္ဌာတိတိ၊ အညာတဝါဒေ သဏ္ဌာတိ-ဟူသည်ကား။
 ဣမံ ပဉ္စ၊ ဤပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေး၍။ “တေ၊ သင်သည်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။
 ပဉ္စော၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ပုစ္ဆန္တေန နာမ၊ မေးအပ်သည်မည်
 သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မေးအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ န ဥပ္ပါဒေတံ၊ မဖြစ်စေ။ ပဉ္စ-
 ပြဿနာကို။ ကထေတော^၂ပိ၊ ဖြေဆိုပြီး၍လည်း။ “တေ၊ သင်သည်။ သုဋ္ဌ၊
 ကောင်းစွာ။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာကို။ ကထိတော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ကထေန္တေန နာမ၊
 ဖြေဆိုသောသူမည်သည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်း
 ကို။ န ဥပ္ပါဒေတံ၊ မဖြစ်စေ။ ပဋိပဒါယ သဏ္ဌာတိတိ၊ ပဋိပဒါယ သဏ္ဌာတိ-ဟူ
 သည်ကား။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ နိသီဒါပေတွာ၊ နေစေ၍။ ယာဂုဇ္ဇေကာဒိနိ၊
 ယာဂုခဲဗ္ဗယ်စသည်တို့ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဘတ္တံ၊

၁။ အညာတဝါဒေ=(နိဿယမူဟောင်း)

၂-၂။ ကထေန္တောပိ၊ ဖြေဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း=(နိဿယမူဟောင်း)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၇

ဆွမ်းသည်။ နိဗ္ဗာတိ၊ ပြီး၏။ တသ္မိံ အန္တရေ၊ ထိုအတွင်း၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သပ္ပိအာဒိနိ၊ ထောပတ် အစရှိကုန်သော။ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ ဘေးတို့ကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌဝိခာနိ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ပါနကာနိ ဝါ၊ အဖျော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္တန္တာဒနမာလာ-ဂန္ဓာဒိနိ၊ အဝတ်၊ ပုဆိုး၊ ပန်း၊ နံသာ-အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တာနိ၊ ထိုဆေး၊ အဖျော်၊ အဝတ်၊ ပုဆိုး၊ ပန်း၊ နံသာ-အစရှိသည်တို့ကို။ ဗတု၊ ပေး၍။ ဒိဝါဠာနံ၊ နေ့သန်းရာသို့။ ပဝိသိတု၊ ဝင်၍။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကာရေတု၊ ပြုစေ၍။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝတ္တံ၊ မေးသောသူတို့သည် ပြုရာသော အကျင့်ဝတ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသောသူသည်။ ပဋိပဒါယ၊ မေးသောသူတို့သည်ပြုရာသော အကျင့်ဝတ်၌။ သဏ္ဌာတိ နာမ၊ တည်သည်မည်၏။ ဓာယ၊ ထိုမေးသောသူတို့သည် ပြုရာသော အကျင့်ဝတ်၌ တည်၍ မေးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ကထေတု၊ ဖြေဆိုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

အညေနည် ပဋိစရတိတိ၊ အညေနည် ပဋိစရတိ-ဟူသည်ကား။ အညေန၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိုအပ်သည်မှ တပါးသော။ ဝဇ္ဇေန၊ စကားဖြင့်။ အညံ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိုအပ်သောစကားကို။ ပဋိစ္ဆာဇေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ အညံ ဝါ၊ တပါးသောစကားကိုလည်း။ ပုစ္ဆိ၊ သာ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသောစကားကို။ ကထေတိ၊ ဖြေဆို၏။ ဗဟိဒ္ဓါကထံ အပနာဇေတိတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါကထံ အပနာဇေတိ-ဟူသည်ကား။ အာဂန္တုကကထံ၊ ဧည့်သည်သဖွယ် ဖြစ်သော အသစ်သောင်းစွက်သောစကားကို။ ဩတားရန္တော၊ ချသည်ဖြစ်၍။ ပုရိမကထံ၊ ရှေးဖြစ်သောစကားရင်းကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အလျှံ။ အပနာဇေတိ၊ ပယ်၏။ တတြ (ဝဇ္ဇေန)၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုသတ္တံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ -ကိရ၊ ကြားဖူးသည်ကား။ သိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ သန္နိပတိတု၊ စည်းဝေးကုန်၍။ ကေ၊ တစ်ပါးသော။ ဗဟရံ၊ ပွင်းငယ်ကို။ “အဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ တံ၊ သင်သည်။ ဣမဉ္စိမဉ္စ အာပတ္တိံ၊ ဤအပတ် ဤအပတ်သို့လည်း။ အာပန္နော၊ ဖောက်သည်။ (အသိ၊ ဖြစ်သလော။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ သော၊ ထိုပွင်းငယ်သည်။ “တန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ (ဣဟံ၊ တပည့်တော်သည်။) နာဂဒီပံ၊ နာဂကျွန်းသို့။ ဂတော၊ သွားသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟ၊ ဆို၏။ အဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ယေ၊ ငါတို့သည်။ ဣဝံ၊ သင်၏။ နာဂဒီပဂမနေန၊ နာဂ-ကျွန်းသို့ သွားခြင်းဖြင့်။ န အတ္ထိကာ၊ အလိုမရှိကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ တံ၊ သင်သည်။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နော၊

ရောက်သည်။ (အသိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆာမ၊ မေးကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ နာဂဒီပံ၊ နာဂ
 ကျွန်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍၊ မစ္ဆေ၊ ငါးတို့ကို။ ခါဒိံ၊ စားပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟ၊ ဆို၏။ အဝုဓသော၊ ငါ့ရှင်။ တဝ၊ သင့်အား။ မစ္ဆခါဒနေန၊ ငါးကို
 စားခြင်းဖြင့်။ ကမ္ပံ၊ အမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တံ၊ သင်သည်။) အာပတ္တိံ၊ အာပတ်
 သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ အသိ၊ ကိရ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိမ္မာ၊
 မေးကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။) သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်
 သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ နာတိသုပက္ခော၊ ကောင်းစွာမကျက်သော၊
 မစ္ဆေ၊ ငါးသည်။ မယံ၊ ငါ့အား။ အဖာသုကံ၊ မချမ်းသာခြင်းကို။ အကာ-
 သိ၊ ပြု၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အဝုဓသော၊ ငါ့ရှင်။ တယံ၊
 သင့်အား။ ဖာသုကေန ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ အဖာသု-
 ကေန ဝါ၊ မချမ်းသာခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ကမ္ပံ၊ အမှုသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ (တံ၊ သင်သည်။) အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ အသိ၊
 ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိမ္မာ၊ မေးကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံသု၊
 ဆိုကုန်၏။) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တတ္ထ၊ ထို
 နာဂကျွန်း၌။ ဝသိံ၊ နေပြီ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ မေ၊ ငါ့အား။ အဖာသုက-
 မေဝ၊ မချမ်းသာခြင်းသည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
 ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂန္တုကကထာဝသေန၊ အာဂန္တုကစကား၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အဉ္စံ။ ကထံ၊ စကားကို။ အပနာမေတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဘိဟရတိတိ၊ အဘိဟရတိ-ဟူသည်ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှ ထိုမှ
 လည်း။ သုတ္တံ၊ ဗျဉ်ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ အဝတ္ထရတိ၊ လွှမ်းမိုး၏။
 (ကိမိဝ၊ အဘယ်မထေရ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။) တေပိဋကတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊
 တေပိဋကတိဿ-မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ ကိရ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့၍ပြဋ္ဌာန်းအံ့။
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ မဟာဓေတိယဂ်ဇော၊ မဟာဓေတိရင်ပြင်၌။
 သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေးကုန်၍။ သံဃကိစ္စံ၊ သံဃကိစ္စကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
 ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဩဝါဒိ၊ အဆုံးအမကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ အည-
 မညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဉ္စသကစ္ဆံ၊ ပြဿနာ၌အတူတကွ ဆွေးနွေးမေးမြန်း

၁။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။

၂-၂။ သုပက္ခော၊ ကောင်းစွာကျက်သော = (နိဿယမူဟောင်း)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၉

ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစည်းဝေးရာ၌။ အယံ ထေရော၊ ဤ
 တေပိဋကုတ်သံ၊ မထေရ်သည်။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပိဋကေဟိ၊ ပိဋကတ်
 တို့မှ။ တတော တတော၊ ထိုထိုပိဋကတ်မှ။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အာဟရိတွာ၊
 ဆောင်၍။ ဒိဝသဘာဂေ၊ ငနုအဖို့၌။ ကေမ္မိ၊ တပါးသည်းဖြစ်သော။ ငဉ္ဇံ၊
 ပြဿနာကို။ နိဋ္ဌာပေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ။ န ဓဒတိ၊ မပေး။ အဘိမဒ္ဒတိတိ၊
 အဘိမဒ္ဒတိ-ဟူသည်ကား။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၈၇) ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အာဟရိ-
 တွာ၊ ဆောင်၍။ မဒ္ဒတိ၊ နှိပ်နင်း၏။ အနုပဇ္ဈတိတိ၊ အနုပဇ္ဈတိ-ဟူသည်
 ကား။ ပရေန၊ တပါးသောသူသည်။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတေပိ၊ မေးအပ်
 သော်လည်းကောင်း။ ကထိတေပိ၊ ဖြေဆိုအပ်သော်လည်းကောင်း။ ပါဏိ၊
 လက်ကို။ ပဟရိတွာ၊ ခတ်၍။ မဟာဟသိတံ၊ ပြင်းစွာသောရယ်ခြင်းကို။ ဟသတိ၊
 ရယ်၏။ ဟေန၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရဿ၊ သူ့ဘဝါးအား။ “အပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ မမေး
 အပ်သည်ကို။ ပုစ္ဆိ နု ခေါ၊ မေးမိသလော။ အကထေတဗ္ဗံ၊ မဖြေဆိုအပ်သည်
 ကို။ ကထေသိ နု ခေါ၊ ဖြေဆိုမိသလော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိမတိ၊ ယုံမှား
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ခလိတံ ဂဏှာတိတိ၊ ခလိတံ ဂဏှာတိ-ဟူသည်ကား။
 အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော။ မုခဒေါသမတ္တံ၊ နှုတ်၍ဖြစ်သော အပြစ်
 မျှကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အက္ခရေ ဝါ၊ အက္ခရာကိုလည်းကောင်း။ ပဒေ
 ဝါ၊ ပုဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ၊ ဝါကျကိုလည်းကောင်း။ ဒုရုတ္တေ၊
 မကောင်းသဖြင့်ရှုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ “တေ(ဝစနံ)၊ ထိုကားကို။ ဧဝံ နာမ၊
 ဤသို့သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဇ္ဈာယမာနော၊ အပြစ်
 ကိုရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်၏။ သဉ္ဇပနိသောတိ၊ သဉ္ဇပနိသော-ဟူ
 သည်ကား။ သဉ္ဇပနိသယော၊ မှီရာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သပ္ပစ္စယော၊ အကြောင်း
 နှင့်တကွဖြစ်သော။

ဩဟိတသောတောတိ၊ ဩဟိတသောတော-ဟူသည်ကား။ ဌပိတသော-
 တော၊ ထားအပ်သော-နားရှိသည်ဖြစ်၍။ အဘိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ၊ အဘိဇာ-
 နာတိ ဧကံ ဓမ္မံ-ဟူသည်ကား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ကုသလဓမ္မံ၊ ကုသိုလ်ဓမ္မကို။
 အဘိဇာနာတိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၏။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ အဘိဇာ-
 နာတိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၏။ ပရိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ၊ ပရိဇာနာတိ ဧကံ
 ဓမ္မံ-ဟူသည်ကား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဒုက္ခသစ္စဓမ္မံ၊ ဒုက္ခသစ္စာဘုရားကို။
 တိရုဏပရိညာယ၊ တိရုဏ-ပရိညာဉ်ဖြင့်။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်၊ ခြား၍သိ၏။ ပဇဟတိ

၁။ အနုသံဇ္ဈတိတိ အပရေန= (နိဿယမူဟောင်း)

၃၄၀ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ [တိကနိပါတ်

ကေ ဓမ္မန္တိ၊ ပဗေဟတိ ကေ၊ ဓမ္မ-ဟူသည်ကား။ ကေ၊ တပါးသော။ သဗ္ဗာ-
ကုသလဓမ္မ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ဓမ္မကို။ ပဗေဟတိ၊ စူးစိုက်၏။ ဝိနောဒေတိ၊
ပယ်ဖျောက်၏။ ဗျန္တိ ကရောတိ၊ ကင်းခြင်းကိုပြု၏။ သတ္တိကရောတိ ကေ ဓမ္မန္တိ၊
သတ္တိကားရတိ ကေ ဓမ္မ-ဟူသည်ကား။ ကေ၊ တပါးသော။ အရဟတ္တဖလဓမ္မ
ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဓမ္မကို လည်းကောင်း။ နိရောဓဓမ္မဝ ဝါ၊ နိရောဓသစ္စာကို
သာလျှင် လည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ
ဖုသတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိံ ဖုသတိ-ဟူသည်ကား။ သမ္မာ ဟေတုနာ၊ သင့်သော
အကြောင်းဖြင့်။ နယေန၊ သင့်သော။ ကာနုပဏန၊ အကြောင်းဖြင့်။
အရဟတ္တဖလဝိဓမ္မေက္ခံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ဝိမောက္ခကို။ ဉာဏဖဿေန၊
ဉာဏ်တည်းဟူသောရောက်ခြင်းဖြင့်။ ဖုသတိ၊ ဖောက်၏။

တေဒတ္ထာ ဘိက္ခဝေ ကထာတိ၊ တေဒတ္ထာ ဘိက္ခဝေ ကထာ-ဟူသည်ကား။
ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကထာသမ္ပယောဂေနာတိ၊ ကထာသမ္ပယောဂေန-ဟူ၍။
ယာ သော ကထာ၊ အကြောင်းကားကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ သာ(သော-
ကထာ)၊ ထိုစကားသည်။ တေဒတ္ထာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုး
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနုပါဒါ၊ တဏှာ၊ ခိဋ္ဌိအားဖြင့် တစုံတခုသော
အာရုံကို မစွဲလမ်းမူ၍။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ယဒိဒံ(ယော-အယံ) ဝိမောက္ခော၊
အကြင်ကိလေသာတို့မှလွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်
သည်။ တဿာ ကထာယ၊ ထိုစကား၏။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာ
တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဝတ္ထု၊ နေရာတည်း။ ဣဘိဝေ၊ ဤသို့။
သဗ္ဗပဒေသု၊ ခပ်သိမ်းသောပုဒ်တို့၌။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာခြင်းကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တေဒတ္ထာ မန္တနာတိ၊ တေဒတ္ထာ မန္တနာ-ဟူသည်ကား။
ကစ္ဆာကစ္ဆေသု၊ တိုင်ပင်ခြင်းငှာသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ တိုင်ပင်ခြင်းငှာမသင့်သော
ပုဂ္ဂိုလ်-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေသု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ကစ္ဆေန၊ တိုင်ပင်
ခြင်းငှာသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယာ အယံ မန္တနာ၊ အကြင် တိုင်
ပင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာပိ၊ ထိုတိုင်ပင်ခြင်းငှာသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တိုင်
ပင်ခြင်းသည်လည်း။ တေဒတ္ထာယေဝ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဒတ္ထာ ဥပနိသာတိ၊ တေဒတ္ထာ ဥပနိသာ-
ဟူသည်ကား။ ဩဟိတသောတော သဥပနိသောတိ၊ ဩဟိတသောတော သဥ-
ပနိသော-ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ (ယာ-အယံ) ဝုတ္တုဥပနိသာ၊ အကြင်ဟောတော်
မူအပ်သော အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာပိ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၇-ကထာဝဂ္ဂ၊ သုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၁

အကြောင်းသည်လည်း။ ဘေဒတ္တယေဝ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘေဒတ္တံ သောတာဝဓာနန္တိ၊ ဘေဒတ္တံ သောတာဝဓာနံ-ဟူသည်ကား။ တဿ ဥပနိသယ၊ ထိုအကြောင်းကို။ (သံ) သောတာဝဓာနံ၊ အကြင် နား၌ထားခြင်းသည်။ ဒေတ္တိ၊ ခိုး၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအကြောင်းကို နား၌ထားခြင်းသည်လည်း။ ဘေဒတ္တမေဝ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနုပါဒါတိ၊ အနုပါဒါ-ဟူသည်ကား။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနေဟိ၊ ဥပါဒါန်တို့ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခောတိ၊ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော-ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တဖလဝိမောက္ခော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်းဟူသော ဝိမောက္ခတည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တန္တံ၊ သုတ္တန်ကို။ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ နှစ်ဦး၍။ ဥ-နိဿယဂါထာဟိ၊ မှီရာဖြစ်သော ဂါထာတို့ဖြင့်။ ကုဋ္ဌံ၊ အဆုံးကို။ ဂဏုန္တော၊ ယူဘော်မူ၍။ ယေ ဝိရုဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ယေ ဝိရုဒ္ဓါ-ဤသို့အရှေ့သော ကောင်းကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထို ယေ ဝိရုဒ္ဓါ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဝိရုဒ္ဓါတိ၊ ဝိရုဒ္ဓါ-ဟူသည်ကား။ ဝိရောဓေခါတေန၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကောပေန၊ အမျက်ဖြင့်။ ဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သလ္လပန္နိတိ၊ သလ္လပန္နိ-ဟူသည်ကား။ သလ္လာပံ၊ ပြောဟောခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဝိနိဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိနိဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ အဘိနိဝိဇ္ဇာ၊ တည်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ သမုဿိတာတိ၊ သမုဿိတာ-ဟူသည်ကား။ မာနာနုသယန၊ မာနာနုသယဖြင့်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဿိတာ၊ တက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနရိယဂုဏမာသဇ္ဇ-တိ၊ အနရိယဂုဏမာသဇ္ဇ-ဟူသည်ကား။ အနရိယဂုဏကံ၊ အရိယာမဟုတ်သောသူတို့၏ ကျေးဇူးစကားဟုဆိုအပ်သော။ ဂုဏံ၊ ကျေးဇူးသို့။ အာသဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ကထေန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဂုဏံ၊ မိမိတို့၏ဂုဏ်ကို။ သဇ္ဇေတွာ၊ စပ်၍။ ကထာ၊ ပြောဆိုသောစကားသည်။ အနအရိယကထာနာမ၊ အရိယာမဟုတ်သောသူတို့၏ စကားမည်၏။ အရိယကထာ၊ အရိယာတို့၏ စကားသည်။ န၊ ဖဟုတ်။ (ဠ၊ ဒု-၁၈၈) တံ (ကထံ)၊ ထို အရိယာတို့၏ စကားမဟုတ် အရိယာမဟုတ်သောသူတို့၏ စကားကို။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အညောညဝိဝေရသိ-

၂

၁။ ဥပရိ ဂါထာဟိ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ မာနုဿယေန=(ဆဋ္ဌ)

နောတိ၊ အညောညဝိဝရေသိနော၊ ဟူသည်ကား။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဆိဒ္ဓံ၊ အပလက္ခကို။ အပရာဓံ၊ အပြစ်ကို။ ဂဝေသမာနာ၊ ရွာကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဘာသိဘန္တိ၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ-ဟူသည်ကား။ ဒုက္ကထိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို။ ငိက္ခလိတန္တိ၊ ငိက္ခလိတံ-ဟူသည်ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော။ မုခဒေါသလိတံ၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော၊ ပြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ချွတ်ယွင်းခြင်းကို။ သမ္ပမောဟံ၊ ပရာဇယန္တိ၊ သမ္ပမောဟံ ပရာဇယံ-ဟူသည်ကား။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ အပ္ပမတ္တကေန၊ အနည်းငယ်သော။ မုခဒေါသေန၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော အပြစ်ဖြင့်။ သမောဟဉ္စ၊ တွေဝေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပရာဇယဉ္စ၊ ရှုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဘိနန္ဒန္တိတိ၊ အဘိနန္ဒန္တိ-ဟူသည်ကား။ တုဿန္တိ၊ နှစ်သက်ကုန်၏။ န ဝဒေတိ၊ န ဝဒေ-ဟူသည်ကား။ န ဝဒေတိ-န ကထေတိ၊ မဆို။ ဓမ္မဉ္စပဋိသံယုတ္တာတိ၊ ဓမ္မဉ္စ ပဋိသံယုတ္တာ-ဟူသည်ကား။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ ဌိတေန၊ တည်သဖြင့်။ ယာ စ၊ ကထိတကထာ၊ အကြင်ဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ (ကထိတကထာ)၊ ထိုဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဓမ္မဉ္စာ စေဝ၊ တရား၌တည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန စ ဓမ္မေန၊ ထိုတရားနှင့်လည်း။ ပဋိသံယုတ္တာ၊ စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မဉ္စပဋိသံယုတ္တာ၊ ဓမ္မဉ္စပဋိသံယုတ္တာမည်၏။ အနန္တတေန မနသာတိ၊ အနန္တတေန၊ မနသာ-ဟူသည်ကား။ အနန္တတေန၊ မပျံလွင့်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အပဋ္ဌာသောတိ၊ အပဋ္ဌာသော-ဟူသည်ကား။ (....) အပဋ္ဌာသော။ အဖျင်းမူခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အသာဟ သာတိ၊ အသာဟသော-ဟူသည်ကား။ ဓာဂဒေါသမောဟ သာဟသာနံ၊ ဓာဂ, ဒေါသ, မောဟ-တည်းဟူသော နိုင်ထက်မူခြင်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသာဟသော၊ နိုင်ထက်မူခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။

အနုဿယမာနေတိ၊ အနုဿယမာနော-ဟူသည်ကား။ န ဥဿယမာနော၊ ငြိစူခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဘဋ္ဌေ နာပသာဒယေတိ၊ ဒုဗ္ဘဋ္ဌေ နာပသာဒယေ၊ ဟူသည်ကား။ ဒုက္ကထိဘသ္မိ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၌။ န၊ အပသာဒေယျ၊ မကြည်ညိုရာ။ ဥပပါရမ္မံ န သိက္ခေယျာတိ၊ ဥပပါရမ္မံ န သိက္ခေ-

၁-၁။ သသမောဟံ = (နိဿယမူဟောင်း)
 ၂။ သသဓမ္မောဟဉ္စ = (နိဿယမူဟောင်း)
 ၃-၃။ နာစရောတိ န စရတိ = (ဆဋ္ဌ) - ၄ (ဆဋ္ဌ)။ ယုက္ခဂါတဝဋ္ဌာသဝသေန [အပြိုင်ယူ (ဂုဏ်ပြိုင်) ခြင်းတည်းဟူသော အဖျင်းမူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။] = (ဆဋ္ဌ)။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၃

ယျ-ဟူသည်ကား။ ကာရဏုတ္တရိယလက္ခဏံ၊ အကြောင်းကို ကလွန်ပြခြင်း
 လက္ခဏာရှိသော။ ဥပါရမ္ဘံ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းကို။ န သိက္ခေယျ၊ မသင်ရာ။
 ခလိတဉ္စ န ဂါဟယေတိ၊ ခလိတဉ္စ န ဂါဟယေ-ဟူသည်ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊
 အနည်းငယ်သော။ မုခခလိတံ၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကို။ “အယံ၊ ဤ
 သည်ကား။ တေးသင်၏။ ဒေါသော။ အပြစ်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဂါဟ-
 ယေယျ၊ မယူရာ။ နာဘိဟရေတိ၊ နာဘိဟရေ-ဟူသည်ကား။ နာဝတ္ထရေယျ၊
 မလွှမ်းမိုးရာ။ နာဘိမဒ္ဒေတိ၊ နာဘိမဒ္ဒေ-ဟူသည်ကား။ ကေ၊ တစ်ခုသော။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ န မဒ္ဒေယျ၊ မနှိပ်စက်ရာ။
 န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေတိ၊ န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေ-ဟူသည်ကား။ သစ္စာ-
 လိကပဋိသံယုတ္တံ၊ သစ္စာချွတ်ယွင်းခြင်းနှင့် ဖပ်ယှဉ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။
 န ဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ အညာတတ္ထန္တိ၊ အညာတတ္ထံ-ဟူသည်ကား။ ဇာနိနတ္ထံ၊
 သိခြင်းအကျိုးငှာ။ ပသာဒတ္ထန္တိ၊ ပသာဒတ္ထံ-ဟူသည်ကား။ ပသာဒဇနနတ္ထံ၊
 ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ န သမုဿေယျ၊ မန္တယေတိ၊ န သာ
 မုဿေယျ၊ မန္တယေ-ဟူသည်ကား။ မာနုဿယေန၊ မနုတက်ကြွခြင်းဖြင့်။ သမုဿိ-
 တော၊ တက်ကြွသည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ မာနုဿိဘာ၊ မာနု
 တက်ကြွကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပဏ္ဍိဘာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ န ကထ-
 ယန္တိ၊ မဆိုကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ မာနေန၊ မာနုဖြင့်။ အနုဿိတောဝ၊ မတက်သည်
 သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မန္တယေ၊ တိုင်ပင်ခြင်း၌။ ကထေယျ၊ ဘာသေယျ၊
 ဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် သတ္တမသုတ်၏ အဖွင့်ကို ဆိုသောစကားရပ်
 အပြီးသတ်တည်း။

၈-အညတိတ္ထိယဝ-သုတ္တဏ္ဏနာ

၆၉။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌။ ဘဂဝံမူလကတိ၊ ဘဂဝံမူလကာ-ဟူသည်
 ကား။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားဟု ဆိုအပ်သော။
 မူလံ၊ အကြောင်းရင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဘိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ (တေ-
 မ္မော၊ ထိုတရားတို့သည်။) ဘဂဝံမူလကာ။ ဘဂဝံမူလက-မည်ကုန်၏။ ဣဒံ
 (အယံ-အဓိပ္ပာယော)၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။-ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အမှကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ ဣမေ မ္မော၊

၁-၁။ န ဘာသယေ=(နိဿယမူဟောင်း)
 ၂။ န ဘာသေယျ၊ မဆိုရာ=(နိဿယမူဟောင်း)
 ၄။ နိဿယမူဟောင်း၌ပေါ။

ဒဂုံတိုင်းရင်းသားအဖအဖွဲ့ကထာဝန်ဘဏ္ဍာ

ပြတိုက်နိမိတ်

(၄၊ ၃-၁၈၉) နာမ၊ တုရာ-ဟုဆိုအပ်သော ဆောင်တတ်သောသူ ရှိသည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ပြစ်ကုန်၏။ ဘဂဝံပဋိသရဏာတိ၊ ဘဂဝံပဋိသရဏာ-ဟူသည်ကား။ ဓတုဘူမကဓမ္မာ၊ ဘုံသေးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်အား။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆ-မာနာ၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ပဋိသရန္တိ နာမ၊ လဲလျောင်းသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ (ဟသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ ဘုရားလျှင် လဲလျောင်းရာရှိကုန်၏။ ပဋိသရန္တိတိ၊ ပဋိသရန္တိ-ဟူသည်ကား။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၈-အညတိတ္ထိသုယတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၅

ဩသရန္တိ၊ လဲလျောင်းကုန်၏။ သမောသရန္တိ၊ စုဝေးကုန်၏။ အပိစ (အပရော)၊ တပါးသော။ (နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတော၊ ဆိုဦးအံ့။) မဟာဗောဓိမဏ္ဍိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ကြည်လင်ရာဖြစ်သော မဟာဗောဓိမဏ္ဍိ၌။ နိသိန္နဿ၊ နေသော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိဝေဝေသေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ “ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကိံ နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၍။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ၊ သင်သည်။ ဖုသနဋ္ဌေန၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဖဿော နာမ၊ ဖဿ-အမည်ရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ သညာ၊ သညာသည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ “ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကိန္နာမ၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၍။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ၊ သင်သည်။ ဝိဇာနနဋ္ဌေန၊ အာရုံကိုအထူးသဖြင့် သိခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝိညာဏံ နာမ၊ ဝိညာဉ်မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ စတုဘူမကဓမ္မာနံ၊ စတုဘူမက-ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ယထာသဘာဝတော၊ သဘောအားလျော်စွာ၊ ပါဠိယေက္ကံ၊ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးသီးသော။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဂဏှန္တော၊ ယူတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေ၊ စတုဘူမက တရားတို့ကို။ ပဋိသရတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဘုရားရှိကုန်၏။ ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတူတိ၊ ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတူ-ဟူသည်ကား။ ဘဂဝတောဝ၊ မြတ်စွာဘုရားအားသာလျှင်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သော။ တေဿ၊ ထိုပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ဥပဋ္ဌာတု၊ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်စေတော်မူလော့။ တုမ္ပေယဝံ၊ သင်တို့သည်သာလျှင်။ နော၊ ငါတို့အား။ ကံထေတွာ၊ ဆို၍။ ဒေသ၊ ပေးကုန်လော့။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ရာဂေါ ခေါတိ၊ ရာဂေါ ခေါ-ဟူသည်ကား။ ရဇ္ဇနဝသေန၊ တပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တရာဂေါ၊ ဖြစ်သောရာဂသည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇောတိ၊ အပ္ပသာဝဇ္ဇော-ဟူသည်ကား။ လောကဝဇ္ဇဝသေနပိ၊ လောက၌ လူတို့သည် မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့အပ်သော အပြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိ၊ အပါယ်၌ဖြစ်အပ်သော အကျိုးတည်းဟူသော အပြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေဟိ၊ အပြစ်တို့ဖြင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ အပ္ပဒေါ-

သော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ (အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိသည်။) ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ မာတာပိတရော စ၊ အမိအဖတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘာတိဘဂိနိအာဒယော စ၊ အစ်ကို၊ အစ်မကြီး-အစရှိသောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပုတ္တဘာတိကာနံ၊ သား၊ သမီး၊ ညီ၊ မောင်-တို့အား။ အာဝါဟဒိဝါဟဒဂံလံ နာမ၊ သမီးဆောင်ယူခြင်း၊ သမီးပေးခြင်း-မင်္ဂလာမည်သည်ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုစေကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သော (ရာဂေါ)၊ ဤရာဂသည်။ လောကဝဇ္ဇဝသေန၊ လောက၌ လူတို့သည် မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့အပ်သော အပြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသော အပြစ်ရှိ၏။ သဒါရသန္ဓေသမူလိကာ၊ မိမိမယား၌ ရောင့်ရဲခြင်းအကြောင်းရှိသော။ ရာဂေါ ပန၊ ရာဂသည်ကား။ အပါယော၊ အပါယ်၌။ ပဋိသန္ဓိ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေန၊ အပါယ်၌ဖြစ်အပ်သော အကျိုးတည်းဟူသော အပြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ ဒန္ဓဝိရာဂိတိ၊ ဒန္ဓဝိရာဂီ-ဟူသည်ကား။ ဝိရဇ္ဇမာနော၊ တပ်ခြင်းကင်းသော။ သေ(သော-ရာဂေါ)၊ ဤရာဂသည်။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ သိသံ၊ လျင်စွာ။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ တေလမသိရာဂေါ ဝိယ၊ ဆီနှင့်ရောသော မင်္ဂစွန်းခြင်းကဲ့သို့။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ [အနုဗန္ဓနာနိ၊ အစဉ်ဖွဲ့အပ်သော ခန္ဓာတို့သို့။ ဂန္ဓာပိ၊ ရောက်၍လည်း။ န ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းမကင်းနိုင်။ ဣတိ(ဇသွာ)၊ ထို့ကြောင့်။ ဒန္ဓဝိရာဂိ၊ ကင်းသောရာဂရှိသည်မည်၏။]

တတြ(ဝစနေ)၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဘာတုဇာယဿ၊ အစ်ကိုမယား၌။ မိစ္ဆာစာရံ၊ မှားသောအကျင့်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ တဿာပိ ဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သာမိကဇာတာ၊ လင်ရင်းထက်။ သောယေဝ၊ ထိုညီဖြစ်သော သယောက်လင်ကိုသာလျှင်။ ပိယတရော၊ အသူးသဖြင့် ချစ်အပ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ သာ (ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ တံ၊ ထို ညီဖြစ်သော သယောက်လင်ကို။ “ဣမသ္မိ” ကာရဏော၊ ဤအကြောင်းသည်။ ပါကဠေ၊ ထင်ရှားသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။

၁။ [...] ဤထောင့်ကွင်းအတွင်းစကားရပ်များ ဆဋ္ဌမူနှင့်မတူ၊ ဆဋ္ဌမူတွင်- အနုဗန္ဓတိ၊ ခစ္စ တိဏိ ဘဝန္တရာနိ ဂန္ဓာပိ နာပဂစ္စတိတိ ဒန္ဓဝိရာဂီ-ဟူ ရှိသည်။

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၇

မဟာတိ၊ ကြီးစွာသော။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ တဝ၊ သင်၏။ ဘာတိကံ၊ အစ်ကိုကို။ သာဓေဟိ၊ သတ်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထို ညီဖြစ်သော သယောက်လင်သည်။ “ဝသလိ၊ ဟယ်-အယုတ်ကောင်မ၊ နဿ၊ နင့်ကားပျောက်ပျက်စေလော့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပုန၊ တဖန်။ မာ အဝစ၊ မအပ်မရာ မဆိုလာလင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အပဿဒေသိ၊ ခြိမ်းချောက်မောင်းမဲ၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ကတိပါဟစွာယန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ကထေသိ၊ မဆိုရာတန် ဆိုလာပြန်၏။ တဿ၊ ထိုညီဖြစ်သော သယောက်လင်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဒုဗ္ဗဘာဝံ၊ နှစ်ခု၏အဖြစ်သို့။ အဂမာသိ၊ ရောက်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ တတိယဝါရံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဩကာသံ၊ သတ်ခြင်း၏ အခွင့်ကို။ လဘိဿာမိ၊ ရအံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ညီဖြစ်သော သလောက်လင်အား။ သာ (ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ ဥပါယံ၊ အကြောင်းကို။ ကထေတွာ၊ ပြောကြား၍။ “တံ၊ သင်သည်။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်ကိုသလျှင်။ ကဓေဟိ၊ ပြုလော့။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤအမည်ရှိသော အရပ်၌။ မဟာကကုသမိပေ၊ ခံတက်ပင်ကြီး၏ အနီး၌။ တိတ္ထံ၊ ဆိပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ခံတက်ပင်ကြီး၏အနီးဖြစ်သော ဆိပ်၌။ တံခဏံ၊ ထက်လှစွာ သော။ ဧဏ္ဏကဝါသိ၊ အရိုးတပ်သော ပဲခွပ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တိဋ္ဌာဟိ၊ တည်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထို ညီဖြစ်သော သယောက်လင်သည်။ တထာ၊ ထိုမိန်းမဆိုတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြု၏။ အဿ၊ ထိုညီဖြစ်သော သယောက်လင်၏။ ဇေဋ္ဌဘာတာပိ၊ အစ်ကိုကြီးသည်လည်း။ အရဉ္စေ၊ တေး၌။ ကမ္ပံ၊ အမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သရံ၊ အိမ်သို့။ အာဂတော၊ လာ၏။ သာ (ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ တသ္မိံ၊ ထိုလင်ကြီး၌။ မုဒုစိတ္တာ ဝိယ၊ နူးညံ့သောစိတ်ရှိသကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၉၀) “သာမိ၊ ချစ်လင်။ ဧဟိ၊ လာလော့။ တေ၊ သင်၏။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဩလိခိဿာမိ၊ ပြီးအံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဩလိခန္တိ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ “တေ၊ သင်၏။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ဥပက္ကလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်း၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အာမလကပိဏ္ဏံ၊ သျှိသျှားခဲကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ “ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤအမည်ရှိသော အရပ်၌။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဧဝာတွာ၊ ဆေးလျော်၍။ အာဂစ္ဆာဟိ၊ ပြန်လာ

ခဲလော့။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပေသေသိ၊ စေလိုက်၏။ သော၊ ထိုလင်ကြီးသည်။ တာယ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ဝုတ္တတိတ္ထမေဝ၊ ဆီအပ်သော ဆိပ်သို့သွားလျှင်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အာမလကမက္ခေန၊ သျှိသျှားသီးလိမ်းကံ့ခြင်းဖြင့်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ မက္ခေတွာ၊ လိမ်းကံ့၍။ ဥဒကံ၊ ရေသို့။ ဩရယ၊ သက်ဆင်း၍။ ဩနမိတွာ၊ ညှုတ်၍။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဇေဝိ၊ ဆေးလျော်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုအစ်ကိုဖြစ်သော လင်ကြီးကို။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော ညီဖြစ်သော သယောက်လင်သည်။ ရုက္ခန္ဓရတော၊ သစ်ပင်ကြားမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ (....) ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေ၊ ရောပေတွာ၊ ချ၍။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ အဂမာသိ၊ ပြန်လာ၏။

ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော အစ်ကိုဖြစ်သောလင်ကြီးသည်။ ဘရိယာယ၊ မယား၌။ သိနေဟံ၊ ချစ်ခြင်းတဏှာကို။ ပရိစ္စဇိတံ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ တသ္မိယေဝ ဂေဟေ၊ ထိုအိမ်၌ပင်လျှင်။ ဟောမ္မေန၊ မြွေကျိုင်းကောင်းကြီးသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုမြွေကျိုင်းကောင်းကြီးသည်။ ဌိတာယပိ၊ ရပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ နိသိန္နာယပိ၊ ထိုင်နေသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပတတိ၊ ကျ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမြွေကျိုင်းကောင်းကြီးကို။ သာ(ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ “အယံ၊ ဤမြွေကျိုင်းကောင်းကြီးသည်။ သောယေဝ၊ ထိုငါ၏လင်ကြီးသည်ပင်လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။ ဃာတာပေသိ၊ သတ်စေ၏။ သော၊ ထိုမြွေကျိုင်းကောင်းကြီးသည်။ ပုန၊ တဖန်။ တဿာပိ၊ ထိုမိန်းမအားလည်း။ သိနေဟေန၊ ချစ်ခြင်းဖြင့်။ တသ္မိယေဝ ဂေဟေ၊ ထိုအိမ်၌ပင်လျှင်။ ကုက္ကုရော၊ ခွေးသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုခွေးသည်။ ပဒသော၊ ခြေဖြင့်။ ဂမနကာလတော၊ သွားနိုင်သောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော၊ နောက်၌ နောက်၌။ စရတိ၊ လိုက်၏။ အရညံ၊ တောသို့။ ဂစ္ဆန္တိယာပိ၊ သွားသော မိန်းမနှင့်လည်း။ သဒ္ဓိယေဝ၊ တကွသာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ တံ၊ ထိုခွေးနှင့်တကွ သွားသောမိန်းမကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ ဓနုဿာ၊ လူတို့သည်။ “သုနလုဒ္ဒကော၊ ခွေးမုဆိုးသည်။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်၏။ ကဿရဋ္ဌာနံ၊ အတယ်မည်သောအရပ်သို့။ ဂမိဿတိ၊ သွားလတ္တံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဥပ္ပဏ္ဍေန္တိ၊ ပြန်ရယ်ပြုကုန်၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုခွေးကို။ ဃာတာပေသိ၊ သတ်စေ၏။

၁။ အာမလကမက္ခေန* (ဆဋ္ဌ) ၂။ (....)ခန္ဓဋ္ဌိကေ ပဟရိတွာ= (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၉

သောပိ၊ ထိုခွေးသည်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ တသ္မိယေဝ ဂေဟေ၊ ထိုအိမ်၌ ပင်လျှင်။ ဝဇ္ဇဇကော၊ နွားငယ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအဘူသားလျှင်။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ပစ္ဆေတော၊ ပစ္ဆေတော၊ နောက်၌ နောက်၌။ ဓရဘိ၊ လိုက်၏။ ကဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ နံ၊ ထိုနွားငယ်နှင့်တကွ သွားသောမိန်းမကို။ ဇနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ “ဂေါပါလဇကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်၏။ ကတ္တ၊ အတယ်အရပ်သို့။ ဂါဝိယော၊ နွားမတို့ကို။ ဓရိဿန္တိ၊ လှည့်လည်စေကုန်လတ္တံ့နည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဥပ္ပဇ္ဈေန္တိ၊ ပြက်ရယ်ပြုကုန်၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ပုန၊ တဖန်။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌လည်း။ တံ၊ ထိုနွားငယ်ကို။ ဃာဘာပေသိ၊ သတ်စေ၏။ ဇေဝံ၊ ထိုနွားငယ်သည်။ ကဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ဥပရိ၊ အလက်၌။ သိနေဟံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဆိန္နိတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောဓန္ဓော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ စတုတ္ထေ ဂါရေ၊ လေးကြိမ်မြောက်၌။ ဟဿာယေဝ၊ ထိုမိန်းမ၏သာလျှင်။ ကဗ္ဗယံ၊ ငမ်း၌။ ဧတိဿရော၊ တစ်ကိုးသောက်ခုနှင့်လည်း။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူငယ်သည်။ ပဋိပဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ အတ္တဘာဝေသု၊ အတ္တဘောတို့၌။ တာယ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ဃာတိတဘာဝံ၊ သတ်အပ်သည့်အံ့အဖြစ်ကို။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ “ဝေရူပါယ နာမ ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သော။ ပစ္ဆိမိကယ၊ ရန်သူ၏။ ကုစ္ဆိသ္မိ၊ ပေး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်။ ဃာသ္မိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံအောက်မေ့၍။ တဇာ၊ ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမအား။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖုသိတံ၊ ထိခြင်းငှာ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ နံ၊ ထိုသားငယ်ကို။ သာ(ဣတ္ထိ)၊ ထိုမိန်းမသည်။ သဂစ္စ ဖုသတိ၊ အကယ်၍ ထိအံ့။ ကန္တတိ၊ မြည်တမ်း၏။ ရောဒသိ၊ ငိုကြွေး၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုသားငယ်ကို။ အယုကော၊ အဘိုးသည်သာလျှင်။ ပဋိဇဂ္ဂတိ၊ မွေးကျွေးသုတ်သင်၏။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ဝုဒ္ဓိပုတ္တံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သော။ တံ၊ ထိုသူငယ်ကို။ အယုကော၊ အဘိုးသည်။ “ဇာတ၊ ချစ်သား။ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ မာတု၊ အမိအား။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖုသိတံ၊ ထိခြင်းငှာ။ န ဒေသိ၊ မပေးသနည်း။ တံ၊ သင့်ကို။ သဓေပိ ဖုသတိ၊ အကယ်၍လည်း ထိအံ့။ မဟာသဒ္ဓေန၊ သည်းစွာသောအသံဖြင့်။ ရောဒသိ၊ ငိုကြွေးသနည်း။ ကန္တသိ၊ မြည်တမ်းသနည်း။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ အယျဏေန၊ အဘိုးသည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။
 “သော၊ ဤမိန်းမသည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ မာတာ၊ အမိသည်။ န၊ မဟုတ်။
 သော၊ ဤမိန်းမသည်။ ပစ္စာမိတ္တာ၊ ရန်သူဖြစ်သော မိန်းမတည်း။” ဣတိ၊ ဤ
 သို့ဆို၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ပဝတ္ထိံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အာရောစေ-
 သိ၊ ပြောကြား၏။ သော၊ ထိုအဘိုးသည်။ တံ၊ ထိုမြေးဖြစ်သောသူငယ်ကို။
 အာလိင်္ဂေတွာ၊ လည်ဖက်၍။ ရောဒိတွာ၊ ငို၍။ “တာဘ၊ အမောင်။ ဟိ၊
 လာလှည့်။ အမှ၊ ကံ၊ ဧတိ၊ ဤဒီသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊
 အရပ်၌။ နိဝါသကိစ္စံ၊ နေခြင်းကိစ္စသည်။ ကိံ (အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။”
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ တံ၊ ထိုမြေးဖြစ်သောသူကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ နိက္ခမိတွာ၊
 ထွက်၍။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊
 ရှင်ရဟန်းပြု၍။ ဥဘောပိ၊ မြေးအဘိုး နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို
 ကျောင်း၌။ ပသန္တာ၊ နေကုန်လျက်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပ-
 ကိံ သု၊ ဆောက်ကုန်၏။

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၉၁) မဟာသာဝဇ္ဇောတိ၊ မဟာသာဝဇ္ဇော-ဟူသည့်ကား။
 လောကဝဇ္ဇဝသေနပိ၊ လောက၌ လူတို့သည် မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့အပ်သော
 အပြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိ၊ သံသရာ-
 ဝယ် အပါယ်၌ဖြစ်သောအပြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်း
 တို့ဖြင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ (မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီး-
 သော အပြစ်ရှိသည်။) ကထံ (ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား?။
 ဟိ (ဝိတ္ထာဓရမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြဦးအံ့။ ဒေါသေန၊ ဒေါသ
 သည်။ ဒုဋ္ဌော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မာတရိပိ၊ အမိ၌
 လည်း။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ပိတရိပိ၊ အဖ၌လည်း။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှား
 ၏။ ဘာတိဘဂ္ဂိနိအာဒိသုပိ၊ အစ်ကို၊ နှမ-အစရှိသောသူတို့၌လည်းကောင်း။
 ပဗ္ဗဇိတေသုပိ၊ ရဟန်းတို့၌လည်းကောင်း။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှား၏။ သော၊
 ထို ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောသူသည်။ ဂတဂတဋ္ဌာနေသု၊ ရောက်ရာ
 ရောက်ရာ အရပ်တို့၌။ “အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မာတာပိတုသုပိ၊
 အမိအဖတို့၌လည်း။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ဘာတိဘဂ္ဂိနိအာဒိသုပိ၊ အစ်ကို၊
 နှမ-အစရှိသောသူတို့၌လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ၊ ရှင်ရဟန်းတို့၌ လည်း
 ကောင်း။ အပရဇ္ဈတိ၊ ပြစ်မှား၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟတိံ၊ ကြီးသော။ ဂရဟံ၊
 ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ လောကဝဇ္ဇဝသေန၊
 လောက၌လူတို့သည်မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့အပ်သောအပြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟာသာ-

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၅၁

ဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ပန၊ လောကဝဇ္ဇမုတပါး ဝိပါကဝဇ္ဇကိုဆိုဦးအံ့။ ဒေ၊ သဝသေန၊ ဒေါသ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကံတေန၊ ပြုအပ်သော။ အာနန္တရိယကမ္မေန၊ အာနန္တရိယကံဖြင့်။ ကပ္ပံ၊ တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေန၊ သံသရာဝယ် အပါယ်၌ဖြစ်သော အပြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ခိပ္ပဝိရာဂိတိ၊ ခိပ္ပဝိရာဂိ-ဟူသည်ကား။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဝိရုဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဟိ(ဝိတ္ထာ-ရေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဒေါသေန၊ ဒေါသသည်။ ဒုဇ္ဈော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သောသည်။ မာတာပိတုသုပိ၊ အမိအဖတို့၌လည်းကောင်း။ စေတိယေပိ၊ စေတီ၌လည်းကောင်း။ ဗောဓိမ္မိပိ၊ ဗောဓိပင်၌လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇိဘေသုပိ၊ ရှင်၊ ရဟန်းတို့၌လည်းကောင်း။ အပရဇ္ဈိတွာ၊ မြစ်မှား၍။ “မယံ၊ ငါ့အား၊ ခမထ၊ သည်းခံတော်မူကုန်လော့။” ဣတံ၊ ဤသို့ဆို၍။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတိ၊ ကြား၏။ တဿ၊ ထိုပြစ်မှားအပ်သောသူ၏။ ခမနေန၊ သည်းခံခြင်းဖြင့်။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုပြစ်မှားသောမကောင်းမှုကံသည်။ ပါကတိကမေဝ၊ ကြပတေ့ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မောဟာပိ၊ မောဟသည်ကည်း။ ဒွိဟေဝ၊ နှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ထိုစကားကိုအကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ မောဟေန၊ မောဟဖြင့်။ မူဇ္ဈော၊ တွေဝေသည်။ ဟုဘွာ၊ ဖြစ်၍။ မာတာပိတုသုပိ၊ အမိအဖတို့၌ လည်းကောင်း။ စေတိယေပိ၊ စေတီ၌လည်းကောင်း။ ဗောဓိမ္မိပိ၊ ဗောဓိပင်၌ လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇိဘေသုပိ၊ ရှင်၊ ရဟန်းတို့၌လည်းကောင်း။ အပရဇ္ဈိတွာ၊ မြစ်မှား၍။ ဂတ-ဂတဌာနေ၊ ရောက်ရာရောက်ရာအရပ်၌။ ဂရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ လတတိ၊ ရ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဓ၊ ရှေးဦးစွာ။ လောကဝဇ္ဇဝသေန၊ လောက၌ လူတို့သည် မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့အပ်သော အပြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ပန၊ လောကဝဇ္ဇမုတပါး ဝိပါကဝဇ္ဇကို ဆိုဦးအံ့။ မောဟဝသေန၊ မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ အာနန္တရိယကမ္မေန၊ အာနန္တရိယကံဖြင့်။ ကပ္ပံ၊ တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိ၊ သံသရာဝယ် အပါယ်၌ဖြစ်သောအပြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ဒန္တဝိရာဂိတိ၊ ဒန္တဝိရာဂိ-ဟူသည်ကား။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ဝိရုဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ မောဟေန၊ မောဟဖြင့်။ မူဇ္ဈေန၊ တွေဝေသောသည်။ ကာကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဟိ(တံ-ပါကဋ်-ကဇ္ဈေမိ)၊ ထိုစကားကိုထင်စွာပြဦးအံ့။ အစ္ဆုတ္တံ၊

ဝံရေကို။ သတက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်တစ်ရာ၊ ဇောဝိယမာနမ္ပိ၊ ဖွပ်လျှော်အပ်သည်ရှိသော်လည်း။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူသည့်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မပြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ မောဟေန၊ မောဟဖြင့်။ မူဠေန၊ တွေဝေသောသူသည်။ ကတကမ္ပံ၊ ပြုအပ်သောမကောင်းမှုကံသည်။ သိသံ၊ လျှင်စွာ။ န မုစ္ဆတိ၊ မလွတ်။ သဏိကမေဝ၊ ဖြည်းဖြည်းသာလျှင်။ မုစ္ဆတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌမသုတ်၌။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အဋ္ဌမသုတ်၏အဖွင့်ကိုဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၉-အကုသလမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ^၁

၇၀။ နဝမေဝ၊ နဝမသုတ်၌။ အကုသလမူလာနီတိ၊ အကုသလမူလာနိဟူသည်ကား။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်တို့၏။ မူလာနိ၊ မူလတို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အကုသလာနိ စ၊ အကုသိုလ်ကိုသည့်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအကုသိုလ်တို့ဟူသည်။ မူလဒနိ စ၊ မူလတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အကုသလမူလာနံ၊ အကုသိုလ်မူလတို့မည့်ကုန်၏။ ယဒပိ ဘိက္ခဝေ လောဘောတိ၊ ယဒပိ ဘိက္ခဝေ လောဘော-ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယောပိ လောဘော၊ အကြင်လောဘသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒပိ အကုသလမူလန္တိ၊ တဒပိ အကုသလမူလံ-ဟူသည်ကား။ သောပိ လောဘော၊ ထိုလောဘသည်လည်း။ အကုသလမူလံ၊ အကုသိုလ်တို့၏ မူလမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသဒ္ဓါကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဣဒံ၊ ဤတဒပိ-ဟူသောစကားကို။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ဣတိ (အယံ) အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ ဝန္တတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဧတေနုပါယေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ယဒပိ ဘိက္ခဝေ ဒေါသော။ တဒပိ အကုသလမူလံ-အရှေ့သောမုခ်တို့၌။ နယေဒ၊ နည်းကို။ နေတဗျော၊ ဆောင်အပ်၏။ အဘိဇ္ဈေတိတိ၊ အဘိဇ္ဈေတိ-ဟူသည်ကား။ အာယုဟတိ၊ အားထုတ်၏။ သမ္ပိဇ္ဈေတိ၊ ပေါင်း၏။ ရာသိံကရေတိ၊ စုသည်ကိုပြု၏။ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပုပါယတိတိ၊ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပုပါယတိ-ဟူသည်ကား။ အဘူတေန၊ မဟုတ်မမှန်သဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေန၊ ထင်ရှားရှေ့သဖြင့်။ ယံကိုဉ္စိ၊ တစုံသခုသော။ တဿ၊ ထိုတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘူတံ၊ မဟုတ်မမှန်သော။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဝတော၊ ဆို၍။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။

၁-၁။ ဣမ တမ္ပိ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၉-အကုသလမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၅၃

ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝဇေန ဝါတိအာဒိ၊ ဝဇေန ဝါ-ဤသို့အစရှိသော စကား
ကို။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို။
ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တံ (အာကာရံ)၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊
ပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆို ခပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝဇေန ဝါ-အစရှိသောပါဌ်၌။
ဇာနိယာတိ၊ ဇာနိယာ-ဟူသည်ကား။ ဓနဇာနိယာ၊ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းဖြင့်။
ပဗ္ဗာဇနာယာတိ၊ ပဗ္ဗာဇနာယ-ဟူသည်ကား။ ဂါမတော ဝါ၊ ရွာမှလည်း
ကောင်း။ ရုဋ္ဌတော ဝါ၊ တိုင်းမှလည်းကောင်း။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၉၂) ပဗ္ဗာဇနိယ-
ကံမ္ပန၊ နှင်ထုတ်သောအမှုဖြင့်။ ဗလဝမ္ပိတိ၊ ဗလဝမ္ပိ-ဟူသည်ကား။ အဟံ၊
ငါသည်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဗလတ္ထော ဣတိပိတိ၊ ဗလတ္ထော
ဣတိပိ-ဟူသည်ကား။ မေ၊ ငါ့အား။ ဗလေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အကျိုး
ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗလေ၊ အား၌။
ဋ္ဌိတော၊ ကည်သည်။ အမ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝဒေတိ၊
ဆို၏။

အကာလဝါဒီတိ၊ အကာလဝါဒီ-ဟူသည်ကား။ ကာလသ္မိံ၊ လျှောက်ပတ်
သောအခါ၌။ န ဝဒေတိ၊ မဆို။ အကာလသ္မိံ၊ မလျှောက်ပတ်သောအခါ၌။
ဝဒေတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ အဘူတဝါဒီတိ၊ အဘူတဝါဒီ-ဟူသည်ကား။
ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောစကားကို။ န ဝဒေတိ၊ မဆို။ အဘူတံ၊ မဟုတ်မမှန်သော
စကားကို။ ဝဒေတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ အနတ္တဝါဒီတိ၊ အနတ္တဝါဒီ-ဟူသည်
ကား။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ န ဝဒေတိ၊ မဆို။ အနတ္တံ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို။
ဝဒေတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ အဓမ္မဝါဒီတိ၊ အဓမ္မဝါဒီ-ဟူသည်ကား။ ဓမ္မံ၊
သဘောကို။ န ဝဒေတိ၊ မဆို။ အဓမ္မံ၊ သဘောမဟုတ်သည်ကို။ ဝဒေတိ နာမ၊
ဆိုသည်မည်၏။ အဝိနယဝါဒီတိ၊ အဝိနယဝါဒီ-ဟူသည်ကား။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်း
ကို။ န ဝဒေတိ၊ မဆို။ အဝိနယံ၊ ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို။ ဝဒေတိ နာမ၊ ဆိုသည်
မည်၏။

တထာ ဟာယန္တိ (ပဒဿ)၊ တထာ ဟာယံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ တထာ ဟိ
အယ-န္တိ (ပဒစ္စေဒေါ)၊ တထာ ဟိ အယံ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊
ပြုအပ်၏။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အယံ (ပုဂ္ဂလော)၊
ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န အာတပွံ ကရေတိ တဿ နိဗ္ဗေဋ္ဌနာယာတိ၊ န အာတပွံ
ကရေတိ တဿ နိဗ္ဗေဋ္ဌနာယ-ဟူသည်ကား။ အဘူတဿိံ၊ မမှန်သော။

တဿ၊ ထိုလောဘကို။ နံဗ္ဗေဋ္ဌနတ္ထာယ၊ ဖောက်ခွဲခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝီရိယံ၊
လုံ့လကို။ န ကံဇရာတိ၊ မပြု။ ဣတိပေတံ အတတ္ထန္တိ၊ ဣတိပေတံ အတတ္ထံ
ဟူသည်ကား။ ဣဒိနာပိ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဧတံ၊
ဤစကားသည်။ အတတ္ထံ၊ မမှန်။ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ဣတိပေတံ
အဘူတံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကဿေဝ၊ ထို ဣတိပေတံ အတတ္ထံ-ဟူသောပုဒ်၏
သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။

ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကင်္ခါတိ၊ ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကင်္ခါ-ဟူသည်ကား။ နိရယာဒိကာ၊
ရဲအစရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသောအလားကို။ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်
၏။ သာ၊ ထိုမကောင်းသော အလားသည်။ အဿ၊ ထိုသူအား။ အဝဿံ၊
မချွတ်။ ဂါမိနီ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌။ အနေန၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။
နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း။ ဥဒ္ဓတ္ထောတိ၊ ဥဒ္ဓတ္ထော-ဟူသည်ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဓံသိတော၊
ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ပရိယောနဒ္ဓေါတိ၊ ပရိယောနဒ္ဓေါ-ဟူ သည် ကား။
သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဩနဒ္ဓေါ၊ မြေးယုက်အပ်သော။ အနယံ အာပဇ္ဇေ-
တိတိ၊ အနယံ အာပဇ္ဇေတိ-ဟူသည်ကား။ အဝုခိ၊ မကြီးပွားခြင်းသို့။
အာပဇ္ဇေတိ၊ ရောက်၏။ ဗျသနံ အာပဇ္ဇေတိတိ၊ ဗျသနံ အာပဇ္ဇေတိ-ဟူသည်
ကား။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊
မှန်၏။ ဂိမ္မကာသသ္မိံ၊ နွေကာလ၌။ မာလုဝါသိပါဠိကာယ၊ မာလောသီး
အိမ်သည်။ ဖလိသာယ၊ ကဲ့သည်ရှိသော်။ ဗီဇာနိ၊ မာလောစေတီသည်။
ဥပ္ပတိဘ္ဘာ၊ ထွက်၍။ ဝဋုရုက္ခာဒိနံ၊ ပညောင်ပင် အစရှိသည်တို့၏။ မူလေ၊
အမြစ်အရင်း၌။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ပညောင်ပင် အစရှိသည်တို့
တွင်။ ယဿ ရုက္ခဿ၊ အကြွင်းသစ်ပင်၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ တိသု၊ သုံးပါး
ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်တို့၌။ တိဏိ၊ သုံးခုကုန်သော။ ဗီဇာနိ၊ မာလော
စေတီသည်။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မိံ ရုက္ခံ၊
ထိုသစ်ပင်၌။ ပါပုဿ၊ ကေန၊ ပြင်းစွာသော။ မေဃေန၊ မိုးသည်။ အဘိဝုဋ္ဌေ၊
ရွာသည်ရှိသော်။ တိဟိ၊ သုံးခုကုန်သော။ ဗီဇေဟိ၊ မျိုးစေတီမှ။ တယော၊
သုံးပါးကုန်သော။ အကုလံ၊ အညွန့်တို့သည်။ ဥပ္ပဟိဘ္ဘာ၊ တက်၍။ တံ ရုက္ခံ၊
ထိုသစ်ပင်ကို။ အလ္လိ၊ မန္တိ၊ ကပ်ငြိကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ကပ်ငြိသောအခါမှ။
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ရုက္ခဒေဝတဒယ၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်တို့သည်။ သကဘာဝေန၊

၁-၁။ အဝဿဘာဝိနီ = (ဆဋ္ဌ) ၂။ အဘိဝုဋ္ဌေ = (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၉--အကုသလမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၅၅

မိမိကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဏ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်
ကုန်။ ဘေပိ အကုန်ရာ၊ ထို မာလောန္တယံတို့သည်လည်း။ ခေမာနာ၊ ကြီးပွား
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ လတာဘာဝံ၊ နွယ်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ တံ
ရက္ခံ၊ ထိုသစ်ပင်သို့။ အဘိရုဟိတော၊ တက်၍။ သဗ္ဗဝိဇ္ဇာသောဝါပသာခ၊
အလုံးစုံသော အဓွ၊ အခက်၊ အကိုင်တို့ကို။ သံသိဗ္ဗိတော၊ ချုပ်စပ်၍။ တံ ရက္ခံ၊
ထိုသစ်ပင်ကို။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပရိယောနန္တန္တိ၊ ဖြေးယှက်ကုန်၏။ သော၊ ထို
သစ်ပင်သည်။ မာလုဝါလတာဟိ၊ မာလောန္တယံတို့သည်။ သံသိဗ္ဗိတော၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ ချုပ်စပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဃနဟိ၊ တစ်နက်ဖြစ်ကုန်သော။
မဟန္တေဟိ၊ ကြီးကုန်သော။ မာလုဝါပတ္တေဟိ၊ မာလောန္တရက်တို့ဖြင့်။ သဉ္ဇန္တော၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ လွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေဝေ ဝါ၊ မိုးသည်လည်း။ ဝဿန္တေ၊
ရွာသည်ရှိသော်။ ဝါတေ ဝါ၊ လေသည်လည်း။ ဝါယန္တေ၊ လာသည်ရှိသော်။
တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ပလုဇ္ဇိတော၊ ပျက်စီး၍။ ခါဏုမတ္တမေဝ၊ သစ်တုတ်မျှ
သည်သာလျှင်။ အဝသိဿတိ၊ ကြွင်း၏။ တံ၊ ထိုသို့ကြွင်းသည်ကို။ သန္တာယံ၊
ရည်၍။ ဧတံ၊ ဤ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မာလောဝေါ-အစရှိသော စကား
ကို။ (တဝဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဝတ္ထံ၊ မိန့်အပ်၏။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထံ ပန၊ ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌ကား။
တူဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္တနံ၊ ဥပမာ-ဥပမေယျကို နှိုင်းနှိုင်း
ခြင်းတည်း။ -သာလာဒီသု၊ အင်ကြင်းပင် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရရက္ခော
ဝိယ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောသစ်ပင်ကဲ့သို့။ အယံ သက္ကော၊ ဤသတ္တဝါကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မာလုဝါလတာ ဝိယ၊
မာလောန္တယံတို့ကဲ့သို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အကုသလမူလာနိ၊ အကုသိုလ်
ဟုဆိုအပ်သော မူလတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ယာဝ၊ အကြင်
မျှလောက်။ ရက္ခသောဝါ၊ သစ်ခက်တို့သို့။ အာမတ္တော၊ မရောက်ကုန်သေး။
တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တာသံ လတာနံ၊ ထိုမာလောန္တယံတို့၏။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်
ဖြောင့်။ ရက္ခောရောဟဏံ ဝိယ၊ သစ်ပင်သို့သက်ခြင်းကဲ့သို့။ လောဘဒိနံ၊
လောဘ အစရှိသည်တို့၏။ ဒွါရံ၊ ဒွါရသို့။ အသ မပ္ပတ္တကာလော၊ မရောက်သော
ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ (ဌ၊ ဒု-၁၉၃) သာခါနုသာရေန၊ အခက်
ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဂမနကာလော ဝိယ၊ သွားသောကာလကဲ့သို့။
ဒွါရဝသေန၊ ဒွါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂမနကာလော၊ သွားသောကာလကို။

၁၁

၁။ နိဿိယမူဟောင်း၌မပါ။ ၂။ ဆဋ္ဌမူ၌ဤဝါကျတွင်“ဟိ”ပါသည်။

ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပရိယောနဒ္ဓကာလော ဝိယ၊ မြေးယှက်သောကာလကဲ့သို့။ လောဘာဒီဟိ၊ လောဘ-အစရှိသည်တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိဓာကာလော၊ နှိပ်စက်အပ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ခုဒ္ဓကသးခါနီ၊ ငယ်သောသစ်ခက်တို့၏။ ပလုဇ္ဇနကာလော ဝိယ၊ ပျက်စီးသောကာလကဲ့သို့။ ဒွါရပ္ပတ္တာနံ၊ ဒွါရသို့ရောက်ကုန်သော။ (လောဘာဒီနံ၊ လောဘအစရှိကုန်သော။) ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကာ၊ ငယ်ကုန်အလွန်ငယ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ အာပတ်တို့သို့။ အာပန္နကာလော၊ ရောက်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မဟာသာခါနီ၊ ခက်မတို့၏။ ပလုဇ္ဇနကာလော ဝိယ၊ ပျက်စီးသောကာလကဲ့သို့။ ဂရုကာပတ္တိံ၊ ဂရုက အာပတ်သို့။ အာပန္နကာလော၊ ရောက်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ လတာနုသာရေန၊ မာလောန္ဓယ်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဩတ်ဏ္ဍေန၊ သက်သော။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ မူလေသု၊ အမြစ်တို့သည်။ တိန္ဓေသု၊ စွတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဇုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတနကာလော ဝိယ၊ လဲသောအခါကဲ့သို့။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကာနိ၊ ပါရာဇိက တို့သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ အပါယေသု၊ အပါယ်ဘုံတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တနကာလော၊ ဖြစ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

သုက္ကပက္ခော၊ သုက္ကပက္ခကို။ ဝတ္ထဝိပလ္လာသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝေမေဝ ခေ၊ တိ ဧတ္ထ ပန၊ ဝေမေဝ ခေါ-ဟူသော ဤပါဌ်၌ကား။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ-ဥပယေကို နှီးနှောခြင်းတည်း။-သာလာဒီသု၊ အင်ကြင်းပင် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညဘရုက္ခော ဝိယ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော သစ်ပင်ကဲ့သို့။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မာလုဝ လတာဝိယ၊ မာလောန္ဓယ်တို့ကဲ့သို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အကုသသမ္မုသာနိ၊ အကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသုံးပါးသော မာလောန္ဓယ်တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ အာဂတပုရိသော ဝိယ၊ လာသော ယောက်ျားကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ကုဒ္ဒါလော ဝိယ၊ ပေါက်တူးကဲ့သို့။ ပညာ(ကုဒ္ဒါလော)၊ ပညာ

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏန : ၃၅၇

တည်းဟူသောပေါက်တူးကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပိဋကံ ဝိယံ၊ တောင်းကဲ့သို့။ သဒ္ဓါပိဋကံ၊ သဒ္ဓါ၊ တည်းဟူသော တောင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပလိ-
ခနနဓဏိတ္တိ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်တူးသော တူးရွင်းကဲ့သို့။ ဝိပဿနာပညာ၊
ဝိပဿနာပညာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဓဏိတ္တိယာ၊ တူးရွင်း၏။ မူလဇ္ဈေ-
ဒနံ ဝိယ၊ အမြစ်ကိုဖြတ်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိပဿနာဉာဏန၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။
အဝိဇ္ဇာမူလဿ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမြစ်ကို။ ဆိန္ဒနာသော၊ ဖြတ်သော
ကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဓဏ္ဍာဓဏိကံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဆိန္ဒနကာလော
ဝိယ၊ ဖြတ်သောကာလကဲ့သို့။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌကဏ-
လော၊ မြင်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဗလနာသော ဝိယ၊
ခွဲသောကာလကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏေန၊ မဂ္ဂဉာဏ်ဖြင့်။ ကိလေသနံ၊ ကိလေသာတို့
ကို။ သမုပ္ပုတိတကာလော၊ သတ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
မသိကရုဏာကာလော ဝိယ၊ မီးသွေးကိုပြုသော ကာလကဲ့သို့။ ရေမာနကပဉ္စ-
ကုန္ဒကာလော၊ ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌ-
ဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မဟာဝဂ္ဂိတေ၊ သည်းစွာသောလေ၌။ ဩပုနိတွာ၊ လွှင့်၍။
အပ္ပဝတ္တနကာလော ဝိယ၊ မဖြစ်သောကာလကဲ့သို့။ ဥပါဒိန္ဒကကုန္ဒနံ၊ ဥပါ-
ဒိန္ဒကကုန္ဒာတို့၏။ အပ္ပဋိသန္တိကနိရောဓေန၊ တဖန်မပေါ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။
နိရုဇ္ဈိတာ၊ ချုပ်၍။ ပုနဗ္ဗဝေ၊ တဖန်ဘဝသစ်၌။ ပဋိသန္တိအဂ္ဂဟဏကာလော၊
ပဋိသန္တေမယူသောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤဆို
အပ်ပြီးသည်ကား။ (ဩပမ္ပသံသန္တနံ၊ ဥပမာ-ဥပဇ္ဈာန်ကို နှိုးနှောခြင်းတည်း။)
ဣသံသိ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ ဝဇ္ဇဝိဇ္ဇံ၊ ဝဋ်တရား၊ ဝဋ်ကင်းရာဖြစ်သောတရား
ကို။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌။ တဒဟုပေါသထေတိ၊ တဒဟုပေါသထေ-
ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဟု၊ နေဟုဆိုအပ်သော။
ဥပေါသထေ၊ ဥပုသ်နေ့၌။ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေဟုဆိုအပ်သော။ ဥပေါသထေ၊
ဥပုသ်နေ့၌။ ပန္နရသိကဥပေါသထဒိဝသေ၊ ပန္နရသိဥပုသ်နေ့၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟေတုတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပသကံမိတိ၊ ဥပသကံမိ ဟူ

၁။ ကုဒ္ဓါလပိဋကံ ဝိယ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ သဒ္ဓါပိဋကံ=(နိဿယမူဟောင်း)
၃။ ဩပုနိတွာ=(ဆဋ္ဌ) ၄။ နိဿယမူဟောင်း၌မပါ။
၅။ ဝန္တရသိကဥပေါသထေ=(နိဿယမူဟောင်း)

သည်ကား။ ဥပေါသထဂ်ါနိ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။
 ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထာ၊ နံ၊ သာ၊ ပန်း-အစရှိသည် လက်စွဲလျက်။ ဥပသကံမိ၊ ဆည်း
 ကပ်၏။ ဟန္တာတိ(ဧသော-သဓဇ္ဈ)၊ ဟန္တာ-ဟူသော ဤသဓဇ္ဈသည်။ ဝေါဿ-
 ဂ္ဂဇ္ဈေ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။) နိပဂါတော၊
 နိပဂါတ်ပုဒ်တည်း။ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ(ဇတ္ထ)၊ ဒိဝါ ဒိဝဿ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဒိဝ-
 ယဿ၊ နေ၏။ ဒိဝါ နာမ၊ နေမည်သည်ကား။ မဇ္ဈန္တိကော၊ မွန်းတည့်သော
 အခါတည်း။ ဌိတမဇ္ဈန္တိကသဓယေ၊ မွန်းတည့်တုံးအခါ၌။ ကုဟေဒ န တံ အာ-
 ဂစ္ဆသိတံ (ဣမိနာ)၊ ကုဟေဒ န တံ အာဂစ္ဆသိ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကံ၊
 အဘယ်-မှုကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ (တံ၊ သင်သည်။) ဝိစရသိ၊ လှည့်လည်
 ဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဂေါပါလကုပေါသထောတံ၊ ဂေါ-
 ပါလကုပေါသထော-ဟူသည်ကား။ ဂေါပါလကေဟံ၊ နွားကျောင်းသားတို့
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပမိတဥပေါသထော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဥပုသ်တည်း။
 နိဂဏ္ဌုပေါသထောတံ၊ နိဂဏ္ဌုပေါသထော-ဟူသည်ကား။ နိဂဏ္ဌာနံ၊ တက္က
 တွန်းတို့၏။ ဥပဝသနဥပေါသထော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်တည်း။ အရိ-
 ယုပေါသထောတံ၊ အရိယုပေါသထော-ဟူသည်ကား။ အရိယာနံ၊ အရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥပဝသနဥပေါသထော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်တည်း။
 သေယျထာပိ ဝိသာခေတံ၊ သေယျထာပိ ဝိသာခေ-ဟူသည်ကား။ ဝိသာခေ၊
 ဝိသာခါဒါယိကာမယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ (ဌ၊ ၃-၁၉၄)သာ-
 ဟန္တာမယ သာမိကာနံ ဂါဝေါ နိယျာတေတွာတိ (ဇတ္ထ)၊ သာဟန္တာမယေ
 သာမိကာနံ ဂါဝေါ နိယျာတေတွာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေ)၊
 အကျယ်ကို။ (မယ၊ ဧသေသည်။ ဝုစ္ဆတေဆိုဦးအံ့။) ဂေါပါလကာ၊ နွားကျောင်း
 သားတို့သည်။ ဒေသိကဝေတနေန ဝါ၊ နေတိုင်းအခါဖြင့် လည်းကောင်း။
 ပဉ္စာဟဒသဟ အဓ္မမာသမာသဆမာသသံဝစ္ဆရပရိစ္ဆဒေန၊ ငါးရက်၊ ဆယ်
 ရက်၊ လခွဲ၊ ကပ်သ၊ ခြောက်လ၊ တနှစ်-အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေတနေန
 ဝါ၊ အခါဖြင့် လည်းကောင်း။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ရက္ခန္တိ၊
 စောင့်ထိန်းကုန်၏။ ဣဒ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဒေဝသိကဝေတနေန၊ နေတိုင်း
 အခါဖြင့်။ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ထိန်းသော နွားကျောင်းသားကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။
 တေ၊ ဤသေယျထာပိ ဝိသာခေ-အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်၏။ နိယျာတေတွာတိ၊ နိယျာတေတွာ-ဟူသည်ကား။ “တော၊ ဤနွားမ
 တို့သည်။ ဂေါ၊ သင်တို့၏။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊

၁။ ဝဝသဂ္ဂဇ္ဈေ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဓမ္မေနော=(ဆဋ္ဌ)
 ၃။ ဣမသ္မိံ ဌိတေ မဇ္ဈန္တိကေ ကာလေတိ အတ္ထော=(ဆဋ္ဌ) ၄။ ဒတွာ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂ မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၅၉

ဆို၍၊ ပဋိစ္စာပေတွာ၊ ဝန်ခံစေ၍။ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိတိ၊ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ-
ဟူသည့်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊
စား၍။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်း၌။ နိပဇ္ဇော၊ လျောင်းလျက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ငစ္စ-
ဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေနာတိ၊ အဘိဇ္ဈာသဟဂဟေန-ဟူသည့်
ကား။ တဏှာသမ္ပယုတ္တေန၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်သော။ ဧဝံ ခေါ၊ ဝိသာခေ ဂေါပါ-
လကုပေါသထော ဟောတိတိ(ဧတ္ထ)၊ ဧဝံ ခေါ၊ ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသ
ထော ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အရိယုပေါသထောဝ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ ဥပုသ်ပင်လျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျင့်သုံးအပ်သော
ဥပုသ်ဖြစ်သော်လည်း။ အယံ၊ ဤဥပုသ်သည်။ အပရိသုဒ္ဓဝိတက္ကတာယ၊
မစင်ကြယ်သော အကြံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂေါပါလကဥပေါသထဌာနေ၊
နှားကျောင်းသားတို့၏ ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်အရာ၌။ ဌိတော၊ တည်း၏။
န မဟပ္ပသောတိ၊ န မဟပ္ပသော-ဟူသည့်ကား။ ဝိပကဗလေန၊ အကျိုးရင်း
ဖြင့်။ မဟပ္ပသော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ န မဟာ-
နိသံသောတိ၊ န ဟောနိသံသော-ဟူသည့်ကား။ ဝိပါကနိသံသေန၊ အကျိုး
ဆက်ဖြင့်။ မဟာနိသံသော၊ ကြီးသောအကျိုးဆက်ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
န မဟာဇုတိကောတိ၊ န မဟာဇုတိကော-ဟူသည့်ကား။ ဝိပါကောဘာသေန၊
အကျိုးတည်းဟူသော အရောင်ဖြင့်။ မဟာဩဘာသော၊ ကြီးသောအရောင်
ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ န မဟာဝိပ္ပာဇောတိ၊ န မဟာဝိပ္ပာဇော-ဟူသည့်
ကား။ ဝိပါကဝိပ္ပာရဿ၊ အကျိုးတည်းဟူသော ပျံ့နှံ့ခြင်း၏။ အမဟန္တတာယ၊
မကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဝိပ္ပာဇော၊ ကြီးသောပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသည်။ န
ဟောတိ၊ မဖြစ်။

သမဏဇာတိတိ၊ သမဏဇာတိ-ဟူသည့်ကား။ သမဏာယောဝ၊ ရဟန်းတို့
သည်ပင်လျှင်တည်း။ ပရံ ယောဇနသတန္တိ၊ ပရံ ယောဇနသတိ-ဟူသည့်ကား။
ယောဇနသတိ၊ ယူဇနာတစ်ရာရှိသော အရပ်ကို။ အတိတ္ထမိတွာ၊ လွန်၍။ တတော၊
ထို ယူဇနာတစ်ရာရှိသော အရပ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိတိ၊
တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိ-ဟူသည့်ကား။ ယောဇနသတတော၊ ယူဇနာတစ်ရာမှ။
ပရဘာဂေသု၊ နောက်အဖို့တို့၌။ ဌိတေသု၊ တည်ကုန်သော။ တေသု သတ္တေသု၊
ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ နိက္ခိတ္တေသု၊ ချအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။

၁။ အရိယုပေါသထောဝ အယံ-ဟု ရှေ့ဝါကျတွင်ဝင်သည်။ = (ဆဋ္ဌ)
၂။ သမဏဇာတိကောတိ = (ဆဋ္ဌ) ၃။ နိက္ခိပ = (ဆဋ္ဌ)

နိက္ခိက္ခိဋ္ဌော၊ ချသပ်သောဒဏ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နာဟံ ကုစနိ
ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိန္နံ၊ နာဟံ ကုစနိ ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိ-ဟူသည်ကား။
အဟံ ငါသည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်
သော။ ပရဿ၊ သူ့ဘဝါးအား။ ကိဉ္ဇနတသ္မိ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ န ဟောမိ၊
မဖြစ်အံ့၊ ပလိဗောဓော၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ကိဉ္ဇနံ၊ ကိဉ္ဇန-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
၏။ သော၊ ထိုနှိပ်စက်ခြင်းသည်။ န ဟောမိ၊ မဖြစ်အံ့။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်
ကား။ အတ္ထော၊ အနုတည်း။ န စ မမ ကုစနိ ကတ္ထစိ ကိဉ္ဇနတတ္ထိတိ၊ န စ
မမ ကုစနိ ကတ္ထစိ ကိဉ္ဇနတတ္ထိ-ဟူသည်ကား။ မမာပိ၊ ငါအားလည်း။ ကုစနိ၊
တစုံတခုသော။ အနန္တာ ဝါ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပ၌
လည်းကောင်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ကေပရိက္ခာရေပိ၊ တစ်ခုသော
ပရိက္ခရာ၌လည်း။ ကိဉ္ဇနတာ၊ ကြောင့်ကြခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပလိဗောဓော၊
ကြောင့်ကြခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟံ ငါသည်။ ဆိန္ဒုပလိဗောဓော၊
ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကြောင့်ကြခြင်းရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ
(ဝုတ္တော)၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘောဂေတိ၊ ဘောဂေ-ဟူသည်
ကား။ မဉ္ဇပိဌယ၊ ဂုဏ်တရားသော၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ယဂု၊ လမင်း-
အစရှိသည်တို့ကို။ အဒိန္နိယေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ၊ အဒိန္နိယေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ-ဟူသည်
ကား။ ပုန ဒီဝသေ၊ ဟာနမိုးသောက်သောနေ့၌။ မဉ္ဇေ၊ ညောင်စောင်း၌။
နိပဇ္ဇန္တောပိ၊ လျောင်းသော ပည်းကောင်း။ ပိဌေ၊ အင်းပျဉ်၌။ နိသိဒန္တောပိ၊
ထိုင်သော်လည်းကောင်း။ ယဂုံ၊ ယာဂုကို။ ပိဝန္တောပိ၊ သောက်သော်
လည်းကောင်း။ ဘတ္တံ၊ လမင်းကို။ ဘုဉ္ဇန္တောပိ၊ စားသော်လည်းကောင်း။ တေ
ဘောဂေ၊ ထို ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ယဂု၊ လမင်း-အစရှိသော အသုံး
အဆောင်တို့ကို။ အဒိန္နိယေဝ၊ အရှင်မပေးပဲလျက်သာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊
သုံးဆောင်၏။ န မဟပ္ပလောတိ၊ န မဟပ္ပလော-ဟူသည်ကား။ နိပ္ပလော၊
အကျိုးမရှိ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသည်
သာလျှင်။ သာဝဿေ၊ အကြွင်းရှိ၏။ အတ္ထော ပန၊ အနက်သည်ကား။
နိပုဝသေသော၊ အကြွင်းမရှိ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။
ဥပဝုတ္တဿ၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါဏတဿ၊ ဥပုသ်၏။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊
အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော။ ဣဉ္ဇံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်
သော။ မနာပံ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော။ ဝိပါကဖလံ နာမ၊ အကျိုး
ရင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိပ္ပလောတွေဝ၊ နိပ္ပလော

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၁

ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိဏ္ဍိ၏။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော န
မဟာနိသံသော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဇေသဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်
နည်းရှိ၏။

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿာတိဣဒံ၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ-ဟူသော ဤစကား
ကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊
မှန်၏။ သံကိလိဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်၊ ပူပန်စေတတ်သော ကိလေသာတို့
သည် နှိပ်စက်အပ်၊ ပူပန်စေအပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဥပဝုတ္တော၊
ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ မဟပ္ပလော၊ ကြီးသော
အကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်စွာသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဥပဝုတ္တဿ၊
ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်၏။ မဟပ္ပလတာ၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်
သည်။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ယေန ကမ္မဋ္ဌာနေန၊ အကြင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်
၏။ တံ စိတ္တဝိသောနေကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ထို စိတ်ကိုသုတ်သင်တတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
ဒဿေတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၉၅)ဣဒံ၊ ဤ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ-အစရှိသော
စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ-အစရှိ
သော ပါဠိ၌။ ဥပက္ကမေန၊ တံ၊ ဥပက္ကမေန-ဟူသည်ကား။ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေန၊
အသီးသောယေ ကျားပျံ့သည့် ပြုအပ်သော။ ဥပါယေန ဝါ၊ အကြောင်းဖြင့်
လည်း။ တထာဂတံ အနုဿရတိတိ၊ တထာဂတံ အနုဿရတိ-ဟူသည်ကား။
အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဟထာဂတ-
ဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။
ဟိ (သစ္စံ)၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ တထာဂတံ အနုဿရတိ-အစရှိသော
ပါဠိ၌။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိ၊ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ-ဟူသည်ကား။ သော
ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ သိလေန၊ ဤသို့သော သိလဖြင့်လည်း
ကောင်း။ ဣတိပိ သမာဓိနာ၊ ဤသို့သော သမာဓိဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဇလာကိယဇလာကုတ္တရာ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ သင်္ဂဟိဘာ၊ ပေါင်း
စပ်အပ်ကုန်၏။ အရဟန္တိအာဒိဟိ၊ အရဟံ-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။
ပါဠိယေက္ကဂုဏာဝ၊ အသီးဖြစ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကိုသာလျှင်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊
ညွှန်းပြအပ်ကုန်၏။ တထာဂတံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသိဒတိတိ၊ တထာဂတံ

၁။ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို=(နိဿယမူဟောင်း)

အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ-ဟူသည်ကား။ လောကီယလောကုတ္တရေ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ-ဖြစ်ကုန်သော။ တထာဂတဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ အနုဿရန္တဿ၊ အဆင့်မဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တပွါဒေ၊ စိတ္တပွါဒ်သည်။ ပသန္တော၊ ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာတိ၊ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ-ဟူသည်ကား။ ပဉ္စနိဝရဏာ၊ ငါးပါးသော နိဝရဏတို့တည်း။ ကက္ကန္တိ၊ ကက္က-ဟူသည်ကား။ အာမလကကက္ကံ၊ သျှိသျှားမှုန်ကို။ တဇ္ဇံ ဝါယာမန္တိ၊ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ဟူသည်ကား။ တဇ္ဇာတိကံ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ တဒန္တစ္စဝိကံ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း အား လျှောက်ပတ်သော။ ကက္ကေန၊ သျှိသျှားမှုန်ဖြင့်။ မက္ခနသံသနဇောဝန ဝါယာမံ၊ လိမ်းကျံ-ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ဆေးလျော်ခြင်း လုံ့လကို။ ပရိယောဒပနာ ဟောတိတိ၊ ပရိယောဒပနာ ဟောတိ-ဟူသည်ကား။ သုဒ္ဓတာဂကရဏံ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ(ဆစ္စံ)၊ မှန်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ကိလိဋ္ဌသ္မိံ၊ ညစ်နွမ်းသည်ရှိသော်။ ပသာဓနံ၊ တန်ဆာကို။ ပသာဓေတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍။ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို။ ကိဋ္ဌမာနော၊ ကစားသည်ရှိသော်။ န သောဘတိ၊ မတင့်တယ်။ တသ္မိံ၊ ထိုဦးခေါင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေ ပန၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်ကား။ ပသာဓနံ၊ တန်ဆာကို။ ပသာဓေတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍။ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို။ ကိဋ္ဌမာနော၊ ကစားသည်ရှိသော်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ကိလိဋ္ဌသ္မိံ၊ ညစ်နွမ်းသည်ရှိသော်။ ဥပေါသထဂီနိ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဥပဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ မဟပ္ပလော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ပရိသုဒ္ဓေ ပန၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်ကား။ ဥပေါသထဂီနိ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဥပဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ မဟပ္ပလော၊ ကြီးသော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(ဣမိနာ) အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗြဟ္မပေါသထံ ဥပဝသတိတံ (ဧတ္ထ)၊ ဗြဟ္မပေါသထံ ဥပဝသတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ၊

၁-၁။ ကိလိဋ္ဌစိတ္တေန-(ဆဋ္ဌ) ၂။ ပရိသုဒ္ဓေန ပန စိတ္တေန-(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၃

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာနုဿရဏာဝသေန၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောင်မေ့ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဥပဝုတ္တတ္ထံ ။ ကျင့်သုံးအပ်သော။) အယံ^၁ ဥပေါသထော၊ ဤဥပုသ်သည်။ ။ ဗြဟ္မပေါသထော နာမ၊ ဗြဟ္မပေါသထ-မည်၏။ တံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောင်မေ့ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ကျင့်သုံးအပ် သောဥပုသ်ကို။ ဥပဝသတိ၊ ကျင့်သုံး၏။ ဗြဟ္မနာသဒ္ဓိ^၂ သံဝသတိတိ၊ ဗြဟ္မ- နာသဒ္ဓိ^၃ သံဝသတိ-ဟူသည်ကား။ သစ္စာသမ္ပုဇ္ဈေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သဒ္ဓိ^၄၊ တကွ။ သံဝသတိ၊ နေ၏။ ဗြဟ္မဉ္စာ အာရဗ္ဗာတိ၊ ဗြဟ္မဉ္စာ အာရဗ္ဗ-ဟူသည် ကား။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဗောရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။

ဓမ္မံ အနုဿရတိတိ၊ဓမ္မံ အနုဿရတိ-ဟူသည်ကား။ သဟ တန္တိကံ၊ ပါဠိတော် နှင့်တကွဖြစ်သော။ သောကုတ္တရဓမ္မံ၊ သောကုတ္တရာတရားကို။ အနုဿရတိ၊ အောင်မေ့၏။ သောတ္တိန္တိ၊ သောတ္တိ-ဟူသည်ကား။ ကုရုဿိန္ဒကသောတ္တိ^၅၊ မှတ် ကျောက်မှန်နှင့်တကွ ချိပ်ကိုစပ်၍ပြုအပ်သော၊ ချေးသတ်ကို။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ကုရုဿိန္ဒကပါသာဏစုဏ္ဏန၊ မှတ်ကျောက်မှန်နှင့်။ သဒ္ဓိ^၆၊ တကွ။ ဗောဓံ၊ ချိပ် ကို။ သောဇောဘာ စပ်ယှဉ်၍။ မဏိဓက၊ ပတ္တမြားတို့ကို။ တဘ္ဘာ၊ ကူးခြင်းကို ပြု၍။ ဝိဇ္ဈိတဘံ၊ ထွင်း၍။ သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ အာဝုဏိတဘ၊ သိ၍။ တံ မဏိ- ကလာပံ၊ ထိုပတ္တမြားကောင်ကို။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်အစွန် ။ ဂဟေတဘ၊ ကိုင်၍။ မိဋ္ဌိ^၇၊ ကျောက်ကို။ သံသေန္တိ၊ ပွတ်တိုက်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ပွတ်တိုက် ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “သောတ္တိဉ္စ ပဋိစ္စာ”တိ၊ သောတ္တိဉ္စ ပဋိစ္စ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စုဏ္ဏန္တိ၊ စုဏ္ဏ-ဟူသည်ကား။ နာနိယစုဏ္ဏံ၊ မေ့ချိုး ကသယ်မှုန်ကို။ တဇ္ဇံ ဝါယာမန္တိ၊ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ-ဟူသည်ကား။ ဥဗ္ဗန္တန- သံသနဓဇောဝနာဒိကံ၊ ထုတ်ခြင်း၊ ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ဆေးလျော်ခြင်း-အရွှေ့သော။ တဒန္တရူပဝါယာမံ၊ ထိုစင်ကြယ်ခြင်းအား လျောက်ပတ်သော လုံ့လကို။ ဓမ္မ- ပေါသထန္တိ၊ ဓမ္မပေါသထ-ဟူသည်ကား။ သဟတန္တိကံ၊ ပါဠိတော်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ နာသောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကိုးပါးသော သောကုတ္တရာတရားကို။ အာ- ရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥ-ဝုတ္တော^၈၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ အယံ ဥပေါသထော၊ ဤဥပုသ်ကို။ “ဓမ္မပေါသထော”တိ၊ ဓမ္မပေါသထော-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟော တော်မူအပ်၏။ ဣဓပိ၊ ဤ အရာ၌လည်း။ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ၊ ပရိယော

၁။ နိဿယမူလဟောင်း၌ပေါ။
၂။ တံ မဏိ ကလာပဒန္တိ (ထိုပတ္တမြားကိုးကိုး)=[ဆဋ္ဌ]
၃။ ဥပဝုတ္တတ္ထာ=(ဆဋ္ဌ)

ဒပနာ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဌတွာ၊ တုန့်ရပ်၍။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးဖြစ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇနာ၊ အကျိုးကိုယှဉ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။

သံဃံ အနုဿရတိတိ၊ သံဃံ အနုဿရတိ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌန္တံ၊ ရှစ်ယောက် ကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ အရိယာမဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။ ဥသုဉ္စ ပဋိစ္စာတိ၊ ဥသုဉ္စ ပဋိစ္စ-ဟူသည်ကား။ ဒေတယော ဝါယေ၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်တို့ပတ်လုံး။ ဂါဟပိတံ၊ ယူစေအပ် သော။ ဥသုမံ၊ အငွေ့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥသုဉ္စာဘိပိ၊ ဥသုဉ္စ ဟူ၍လည်း။

ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ဌ၊ ဒု-၁၉၆) ဒယမေဝ အတ္ထော၊ ဤဆို အပ်ပြီးသော အနက်ပင်လျှင်တည်း။ ခါရန္တိ၊ ခါရ်-ဟူသည်ကား။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ ဂေါမယန္တိ၊ ဂေါမယံ-ဟူသည်ကား။ ဂေါမုတ္တံ ဝါ၊ နွားသေးကိုလည်း ကောင်း။ အလေဏ္ဍိကာ ဝါ၊ ဆိတ်ချေးကိုလည်းကောင်း။ ပရိယောဒပနာတိ ဣဓာပိ၊ ပရိယောဒပနာ-ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးဖြစ် သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇနာ၊ အကျိုးကို ယှဉ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြု အပ်၏။ သံဃုပေါသထန္တိ၊ သံဃုပေါသထံ-ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌန္တံ၊ ရှစ်ယောက် ကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ အရိယာမဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပဝုတ္ထတ္တာ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ဥပေါသထော၊ ဤပုဒ်ကို “သံဃုပေါသထော” တိ၊ သံဃုပေါသထော- ဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏။

သီလာနီတိ၊ သီလာနီ-ဟူသည်ကား။ ဂဟဋ္ဌော၊ လူဖြစ်သောသူသည်။ ဂဟဋ္ဌသီလာနိ၊ လူတို့၏သီလတို့ကို။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းဖြစ်သောသူသည်။ ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ သီလတို့ကို။ အဇဏ္ဏာနီတိ အာဒိနံ၊ အဇဏ္ဏာနိ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝိတ္တာရိတော၊ အကျယ်အားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် တည်း။ ဝါလဏ္ဍုကန္တိ၊ ဝါလဏ္ဍုကံ-ဟူသည်ကား။ အာယဝါလေဟိ ဝါ၊ မြင်းမြီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ မကစိဝါလာဒီဟိ ဝါ၊ သင်ပန်းလျှော်-အစရှိ သည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ အဏ္ဍုကံ၊ ကရွတ်ကို။ တဇ္ဇံ ဝါယာမန္တိ၊ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ-ဟူသည်ကား။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ မေက္ခတွာ၊

၁။ ဥသုဉ္စ ပဋိစ္စာတိ = (နိဿယမူဟောင်း)
၂။ ဥသုဉ္စိ၊ ဥသုဉ္စ-ဟူ၍လည်း = (နိဿယမူဟောင်း)
၃။ ဝါလဏ္ဍုပကန္တိ = (ဆဋ္ဌ)၊ ၄။ အဏ္ဍုပကံ = (ဆဋ္ဌ)
၅။ တေမေတွာ = (ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၅

သုတ်၍။ မလဿ၊ အညစ်အကြေး၏။ တိန္တတာဝံ၊ စွတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ ပက္ခိပိတု၊ ထည့်၍။ ဝါလဏ္ဍုပကေန၊ သာ၊ မြီးကရွတ်ဖြင့်။ ခံသနဝါယာမော၊ ပွတ်တိုက်ခြင်း လုံ့လတည်း။ ဣဓ၊ ဤအနည်း။ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ၊ ပရိယောဒပနာ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဌတု၊ တည်၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ယောဇနာ၊ အကျိုးကိုယှဉ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ထိုစကားကိုအကျယ်ချဲ့၍ ပြဉ်းအံ့။ အာဒါသေ၊ ကြေးမုံပြင်သည်။ ကိလိဋ္ဌသ္မိံ၊ ညစ်နွမ်းသည်ရှိသော်။ မဏ္ဍိတပသာမိတောပိ၊ တန်ဆာဆင်အပ်၊ ကြည်စေအပ်သော်လည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ သြလောကိယမာနေ၊ ကြည့်အပ်သည်ရှိသော်။ န သောဘတိ၊ မတင့်တယ်။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ - (နိဿယမူဟောင်း၌ မပါ)] ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကိလိဋ္ဌန၊ ညစ်နွမ်းသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဥပဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ မဟပ္ပလော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အကျိုးရှိသည်ကို ပြဉ်းအံ့။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ (စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဥပဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။) မဟပ္ပလော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဓိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ သီလုပေါသထန္တိ၊ သီလုပေါသထံ-ဟူသည်ကား။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ သီလာနုဿရဏဝသေန၊ သီလကိုအောင်ပေးခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ သီလုပေါသထောနာမ၊ သီလုပေါသထမည်၏။ သီလေန သဒ္ဓိန္တိ၊ သီလေန သဒ္ဓိံ-ဟူသည်ကား။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ ပဉ္စသီလဒသသီလေန၊ ငါးပါးသောသီလ၊ ဆယ်ပါးသောသီလနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သီလဉ္စဿ အာရဗ္ဘာတိ၊ သီလဉ္စဿ အာရဗ္ဘဟူသည်ကား။ ပဉ္စသီလဉ္စ ငါးပါးသောသီလကိုလည်းကောင်း။ ဒသသီလဉ္စ၊ ဆယ်ပါးသောသီလကိုလည်းကောင်း။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။

ဒေဝတာ အနုဿရတိတိ၊ ဒေဝတာ အနုဿရတိ-ဟူသည်ကား။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတု၊ ထား၍။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏေ၊ သဒ္ဓါ-အရရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ အောင်မေ၏။ ဥက္ကန္တိ၊ ဥက္ကံ-ဟူသည်ကား။ ဥဒ္ဓန္တံ၊ ခုံလောက်ကို။ လောဏန္တိ၊

၁။ ဝါလဏ္ဍုပကေန = (ဆဋ္ဌ)

၂။ သီလံ အာရဗ္ဘာတိ = (နိဿယမူဟောင်း)

လောကံ-ဟူသည်ကား။ လောကမတ္တိကာ၊ ဆားငံမြေကို။ ဂေရုကန္တိ၊ ဂေရုကံ-ဟူသည်ကား။ ဂေရုကစုဏ်၊ ဂေရုသဘောမျှန်ကို။ နာဠိကသဏ္ဌာသန္တိ၊ နာဠိကသဏ္ဌာသံ-ဟူသည်ကား။ မေနနာဠိကဉ္စေ၊ မှတ်သော ကျည်ကိုလည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တနသဏ္ဌာသဉ္စ၊ ပြန်လှန်သော ညှပ်ကိုလည်းကောင်း။ တဇ္ဇံ ဝါယာမန္တိ၊ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ-ဟူသည်ကား။ ဥဒ္ဓုနေ၊ ခုံလောက်၌။ ပက္ခိပန၊ နေပရိဝတ္တနာဒိကံ၊ ထည့်ခြင်း၊ မှတ်ခြင်း၊ ပြန်လှန်ခြင်း-အစရှိသော။ အနုရူပံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းအားလျောက်ပတ်သော။ ဝါယာမံ၊ လုံ့လကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ၊ ပရိယောဒပနာ-ဟူသောပုဒ်၌၊ ဌတော၊ တည်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယောဇနာ၊ အကျိုးကို ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ -ဟိ(ဝိတ္တာရေမိ)၊ ထိုစကားကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြဦးအံ့။ သံကိလိဋ္ဌသုဝဏ္ဏမယေန၊ မစင်ကြယ်သောရွှေဖြင့် ပြီးသော။ ပသာမနတဏ္ဍေန၊ တန်ဆာဖြစ်သော တဏ္ဍာဖြင့်။ ပသာဓိတံ၊ တန်ဆာဆင်ကုန်သောသူတို့သည်။ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို။ ကိဋ္ဌမာနာ၊ ကစားကုန်သည်ရှိသော်။ န သောဘန္တိ၊ မတင့်တယ်ကုန်။ ပရိသုဒ္ဓသုဝဏ္ဏမယေန၊ စင်ကြယ်သောရွှေဖြင့်ပြီးသော တန်ဆာဖြင့်။ သောဘန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ဝေမောဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ညစ်နွမ်းသောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ မဟပ္ပလော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြုတ်။ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။) မဟပ္ပလော၊ ကြီးသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေဝတုပေါသထန္တိ၊ ဒေဝတုပေါသထံ-ဟူသည်ကား။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရန္တေန၊ အောင်မေ့သဖြင့်။ ဥပဝုတ္တဉ္စပေါသထော၊ ကျင့်သုံးအပ်သောဥပုသ်သည်။ ဒေဝတုပေါသထော နာမ၊ ဒေဝတုပေါသထ-မည်၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-အစရှိကုန်သော။ ဣမေသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ (ဝစနံ)၊ အကြင်စကားသည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။)

☞ (ဌ၊ ဒု-၁၉၇) ပါဏာတိပါတန္တိ၊ ပါဏာတိပါတံ-ဟူသည်ကား။ ပါဏဝဓံ၊ သတ္တဝါကိုသတ်ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာကို။ ပဟာယာတိ၊ ပဟာယ-ဟူသည်ကား။ ပါဏာတိပါတစေတနာသင်္ခါတံ၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချကြောင်းဖြစ်သော စေတနာဟုဆိုအပ်သော။ တံ ဒုဿိလုံ၊ ထို သိလမရှိသော

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၇

သု၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ကိုပဇဟိတော၊ ပယ်စွန့်၍။ ပဋိဝိရတာတိ၊ ပဋိဝိရတာ-ဟူသည်ကား။ ပဟိနကာလတော၊ ပယ်သောကာလမှ။ ပဠာယ၊ စ၍။ တကော ဒုဿိလျတော၊ ထို သီလမရှိသောသု၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်မှ။ ဩရတာဝ၊ ကြဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝိရတာဝ၊ အထူး သဖြင့် ကြဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာ-ဟူသည်ကား။ ပရူပသာတတ္တာယ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ လုံ့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တံ ဝါ၊ လက်နက်ကိုလည်းကောင်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အဝတ္တနတော၊ မဖြစ်သောကြောင့်။ နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍာ စေတ၊ ချအပ်သော လုံ့ကိုကုန်သည် ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ နိက္ခိတ္တသတ္တာ စ၊ ချအပ်သော လက်နက်ကိုကုန်သည် ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣတ္ထိ၊ ဤ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတ- သတ္တာ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဒဏ္ဍံ၊ တောင်ဝှေးကို။ ဥပေတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အဝသေသံ၊ တောင်ဝှေးမှကြွင်းသော။ ဥပကရဏံ၊ အဆောက်အဦသည်။ သုတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဝိနာသနဘာဝတေ ဝိ၊ ဖျက်ဆီးကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တံ၊ သတ္တ-မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ- တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အနွယ်မှတပါး ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ သည်။ ယံ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ၊ အကြင် တောင်ဝှေးကိုလည်းကောင်း။ ယံ ခန္တကဋ္ဌ- ဝါသိ ဝါ၊ အကြင်ဒုန့်ပူဖြတ်သော ပဲခွပ်ကိုလည်းကောင်း။ ယံ ပိပ္ပလကံ ဝါ၊ အကြင် သင်ဓုန်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန် ၏။ တံ၊ ထို တောင်ဝှေး၊ ဒန်ပူဖြတ်သောပဲခွပ်-အစရှိသော အဆောက်အဦသည်။ ပရူပသာတတ္တာယ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲ၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ န ဟောတိ၊ မပြော။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာတေဝ သခံ၊ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာ-ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ လဇ္ဇိတိ၊ လဇ္ဇိ-ဟူသည်ကား။ ပါပဇိရုစ္ဆနလက္ခဏာယ၊ မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဒယာပန္နာတိ၊ ဒယာပန္နာ-ဟူသည်ကား။ ဒယံ မေတ္တစိတ္တတံ၊ မေတ္တာစိတ်ရှိသည်အဖြစ်သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိတိ၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနု- ကမ္မိ-ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏဘူတေ၊ အသက်ရှိ

၃၆၈

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

[တိကနိပါတ်

သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဟိတေန၊ အစီးအပွားဖြင့်။ အနု-
 ကမ္မကာ၊ အစဉ်သနားတတ်ကုန်၏။ တာယ ဝေ ဒယာပန္နတာယ၊ ထိုသို့
 မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။
 ပါဏဘူတာနံ၊ အသက်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတစိတ္တ-
 ကာ၊ အစီးအပွား၌ ဖြစ်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဟမ္မဇ္ဇာတံ (ပဒဿ)၊ အဟမ္မဇ္ဇ-ဟူသောပုဒ်ကို။
 အဟမ္မိ အဇ္ဇာ-တိ(ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ အဟမ္မိ အဇ္ဇ-ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာ-
 တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဣမိနာပိ အင်္ဂေနာတိ၊
 ဣမိနာပိ အင်္ဂေန-ဟူသည်ကား။ ဣမိနာပိ ဂုဏင်္ဂေန၊ ဤ ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူ-
 သော အင်္ဂါဖြင့်။ အရဟတံ အနုကရောမိတံ၊ အရဟတံ အနုကရောမိ-ဟူ-
 သည်ကား။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဂစ္ဆန္တံ သွားသောသူကို။ ပစ္ဆတော၊ နောက်၌။
 ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောသူသည်။ အနုဂစ္ဆတိ နာမ ယထာ၊ အစဉ်လိုက်သည်
 မည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ(တထာ)၊ ထိုအတူ။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ အရဟန္တဟိ၊
 ရဟန္တာတို့သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဣမံ ဂုဏံ၊ ဤ
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ တေသံ၊
 အရဟန္တာနံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့။ အနုကရောမိ၊ အတုလိုက်၍ပြု၏။ ဥပေါ-
 သထော စ မေ ဥပရုတ္တော ဘဝိဿတိတံ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပရုတ္တော
 ဘဝိဿတိ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကရောန္တေန၊ ပြုသော။ မယာ၊ ငါ
 သည်။ အရဟတဉ္စ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့လည်း။ အနုကတံ၊ အတုလိုက်၍ ပြု
 အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဥပေါသထော စ၊ ဥပုသ်သည်လည်း။ ဥပ-
 ရုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

အဒိန္နာဒါနန္တိ၊ အဒိန္နာဒါနံ-ဟူသည်ကား။ အဒိန္နဿ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊
 နှုတ်တို့ဖြင့် မပေးအပ်သော။ ပရပရိဂ္ဂဟိတဿ၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းအပ်သော
 ဥစ္စာကို။ အာဒါနံ၊ ခိုးယူခြင်း။ ထေယျံ၊ ခိုးတတ်သောသူ၏အဖြစ်။ စောရိကံ၊ ခိုး
 တတ်သောသူ၏အဖြစ်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
 ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သောဥစ္စာကိုသာလျှင်။ အာဒိယန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ
 (တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဒိန္နဒါယိ၊ ဒိန္နဒါယိ-မည်ကုန်၏။ စိတ္တေနပိ၊ စိတ်ဖြင့်လည်း။
 ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသာလျှင်။ ပဋိကခံန္တိ၊ အလိုရှိတတ်ကုန်၏။
 ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဒိန္နပါဋိကခိ၊ ဒိန္နပါဋိကခိ-မည်ကုန်၏။ ထေ-
 နေတိ၊ ခိုးတတ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ထေနော၊ ထေန-မည်၏။
 ထေနေန၊ ခိုးတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထေနေန၊ ခိုးတတ်သည်မဟုတ်။ (ဘေနေ

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇)၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၉

အထေနေန၊ ထိုသို့ ခိုးတတ်သည်မဟုတ်သော။) အထေနေတ္တာယေဝ၊ မခိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သုစိတူတေန၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာတိ၊ အတ္တနာ-ဟူသည်ကား။ အတ္တဘာဝေန၊ အတ္တဘောဖြင့်။ အထေနံ၊ မခိုးတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုစိတူတံ၊ စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘော၏အဖြစ်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ(ဝုတ္တော)၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ အဗြဟ္မစရိယံ-ဟူသည်ကား။ အသေဋ္ဌစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ အာစာရံ၊ အကျင့်ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ ဗြဟ္မစာရီ၊ ဗြဟ္မစာရီ မည်၏။ အာရာစာရီတိ၊ အာရာစာရီ-ဟူသည်ကား။ အဗြဟ္မစရိယတော၊ မြတ်သောအကျင့်မှ။ ဒုဇ္ဈစာရီ၊ ဝေးသော အကျင့်ရှိကုန်၏။ မေထုနာတိ၊ မေထုနာ-ဟူသည်ကား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနဝသေန၊ ရာဂထိုးကျင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒိသတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မေထုနကာတိ၊ မေထုနကာ-ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရေဟိ၊ ရအပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗဘော၊ မှီဝဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မေထုနောတိ သဒိ၊ မေထုနော-ဟူသော အရေအတွက်သို့။ ဂတော၊ ရောက်သော။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ သူတော်မဟုတ်သော သူယုတ်တို့၏အကျင့်မှ။ ဂါမဓမ္မာတိ၊ ဂါမဓမ္မာ-ဟူသည်ကား။ ဂါမဝါသိနံ၊ ရွာ၌နေသောသူတို့၏။ ဓမ္မာ၊ အကျင့်မှ။

မုသာဝါဒါတိ၊ မုသာဝါဒါ-ဟူသည်ကား။ အလိကဝစနာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားမှ။ တုတ္ထဝစနာ၊ အချဉ်းနှိုးသော စကားမှ။ သစ္စံ၊ မှန်သော စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သစ္စဝါဒီ၊ သစ္စဝါဒီမည်ကုန်၏။ သစ္စေန၊ မှန်သော နောက်စကားနှင့်။ သစ္စံ၊ မှန်သော ရှေ့စကားကို။ သံဒဟန္တိ သဋ္ဌေန္တိ၊ စပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ သစ္စသန္တာ၊ သစ္စသန္တ မည်ကုန်၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ န ဝဒန္တိ၊ မဆိုတတ်ကုန်။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၉၈) အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်အားဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ ယော ပုရိသော၊ အကြင်သောကျားသည်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ မုသာဝါဒိ၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဘဿ၊ ထိုသူ၏။ သစ္စံ၊ မှန်သော ရှေ့စကားကို။ မုသာဝါဒေန၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားဖြင့်။ အန္တရိတတ္တာ၊ ခြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စေန၊ မှန်သော နောက်စကားနှင့်။ န သဒ္ဓိယတိ၊ မပပ်

၂၁

အပ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ သစ္စသန္ဓေ၊ သစ္စသန္ဓေ-မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သစ္စသန္ဓေ၊ သစ္စသန္ဓေ-မည်ကုန်သော။) ဣမေ ပန၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ တာဒိသ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဇီဝိတဗဟတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ မုသ၊ ချစ်ယွင်းသော စကားကို။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ သစ္စေန၊ မှန်သော နောက်စကားဖြင့်။ သစ္စံ၊ မှန်သော ရှေးစကားကို။ သန္ဓဟန္တိယေဝ၊ စပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ထို့ကြောင့်။ သစ္စသန္ဓေ၊ သစ္စသန္ဓေ-မည်ကုန်၏။ ယေတောတိ၊ ယေတော-ဟူသည်ကား။ ထိရာ၊ မြဲမြံကုန်၏။ ဌိဘယိရကထာ၊ တည်တံ့ မြဲမြံသော စကားရှိကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဧကော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟလိဒ္ဓိရာဂေါ ဝိယ စ၊ နန္ဒင်း၏ တပ်စွန်းခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ထုသရာသိမ္မိ၊ ဖွဲ့စဉ်။ နိခါတခါဏု ဝိယ စ၊ စိုက်အပ်သော သစ်ငုတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အယပိဋ္ဌေ၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၌။ ဌပိတကုမ္မဏ္ဍောဝိယ၊ စ၊ ထားအပ်သော ဖရုံသီးကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဌိဘကထော၊ တည်တံ့သော စကားရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိသာဏသေခါ ဝိယ စ၊ ကျောက်၌ရေးအပ်သော အက္ခရာကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဣန္ဒဝိလော ဝိယ စ၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဌိဘကထော၊ တည်တံ့သော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိဇ္ဇန္တေပိ၊ ဖြတ်သော်လည်း။ ဒေကထာ၊ နှစ်ခွန်းသော စကားတို့ကို။ န ကထေတိ၊ မဆိုဘက်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယေတော၊ ယေတော-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စယိကာတိ၊ ပစ္စယိကာ-ဟူသည်ကား။ ပတ္တိယာယိဘဗ္ဗကာ၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါယိကာ၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်အားဖြင့်ထင်စွာ ပြဦးအံ့။ ဧကော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဧကေန၊ အတယ်သူသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ (ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေး၍။) အသုကေန နာမ၊ ဤအမည်ရှိသော သူသည်။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။)” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ မာ သဒ္ဓဟထံ၊

၁။ ဌိတကထာ=(ဆဋ္ဌ) ၂။ ဌပိတကုမ္မဏ္ဍောဝိယ=(ဆဋ္ဌ) :
 ၃။ န သဒ္ဓဟထ (နိဿိယမူဟောင်း)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-ဟောဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဏ္ဏနာ ၃၇၁

ယေကံကြည်ကုန်လင်း” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ (ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို၊ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ (ဣတိ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။) အသုကေန၊ ဤအမည်ရှိသော သူသည်။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယဒိ ဝုတ္ထံ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဣဒမေဝ၊ ဤဆိုအပ်သော စကားသည် သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ဧဝမေဝံ၊ ဤသူ ဆိုတိုင် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသောသူဟူ၍။ ဝုတ္ထံ၊ ဆိုအပ်၏။ အဝိသံဝါဒကော လောကဿတိ၊ အဝိသံဝါဒကော လောကဿ-ဟူသည်ကား။ တာယ သစ္စဝါဒိတာယ၊ ထိုသို့ မှန်သောစကားကို ဆိုတတ်သော အလေ့ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကံ၊ လောကကို။ န ဝိသံဝါဒေန္တိ၊ မချွတ်ယွင်း စေတတ်ကုန်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနန္တိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ သုရာမေရယမဇ္ဇာနံ၊ သေ၊ အရက်၊ ယစ်မျိုးတို့ကို။ ပါနစေတနာသင်္ခါတံ၊ သောက်ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာဟုဆိုအပ်သော။ ပမာဒကောရဏံ၊ မေ့လျော့ ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ကောဘတ္တိကာတိ (ဧတ္ထ)၊ ကောဘတ္တိကာ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ပါတရာသဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌ စားအပ်သော ထမင်းလည်း ကောင်း။ သာယမာသဘတ္တံ၊ ညဉ့်အခါ၌ စားအပ်သော ထမင်းလည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဘတ္တာနိ၊ ထမင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော ထမင်းတို့တွင်။ ပါတရာသ- ဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌စားအပ်သော ထမင်းကို။ အန္တောဇ္ဈေနိကေန၊ မွန်း တည့်အတွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ညဉ့်အခါ၌စားအပ်သော ထမင်းကို။ ဇ္ဈေနိကတော၊ မွန်းတည့်သောအခါ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ အန္တောအရူးဏန၊ အရူး၏ အတွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ပိုင်း ခြားအပ်၏။ တသု၊ ထိုကြောင့်။ အန္တောဇ္ဈေနိကေ၊ မွန်းတည့်၏အတွင်း၌။ သတက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်တစ်ရာ။ ဘုဉ္ဇမာနာပိ၊ စားကုန်သော်လည်း။ ကောဘတ္တိ-

ကော၊ တစ်ထပ်စားခြင်းရှိသည် မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထို တစ်ထပ်စားခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “ကောတတ္တိကော”တိ၊ ကောတတ္တိကော-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ [ရတ္ထုပရတာတိ၊ ရတ္ထုပရတာ-ဟူသည်ကား။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်၌။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းကို။ ဥပရတာ၊ ကြဉ်ကုန်၏။] မဇ္ဈိက၊ မွန်းတည့်သောအခါကို။ အတိက္ကန္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ၊ နေဝင်သည်တိုင်အောင်။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းသည်။ ဝိကာလဘောဇနံ နာမ၊ ဝိကာလဘောဇန-မည်၏။ တတော၊ ထိုမွန်းလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ။ ဝိရတတ္တာ၊ ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ မွန်းလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ။ ဝိရတာ၊ ကြဉ်ကုန်၏။

သာသနဿ၊ သာနာတော်အား။ အနန္တလောမတ္တာ၊ မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌာဏိဘူတံ၊ ပြောင့်သဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒဿနံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းသည်။ ဝိသုကဒဿနံ၊ ဝိသုကဒဿန-မည်၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန၊ မိမိ က-ခြင်း၊ သူတပါးကို က-စေခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နစ္စဉ္စ၊ မိမိ က-ခြင်း၊ သူတပါးကို က စေခြင်းလည်း။ ဝိ ဘဉ္စ၊ မိမိ သိခြင်း၊ သူတပါးကို သိစေခြင်းလည်း။ ဝါဒိဘဉ္စ၊ မိမိ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သူတပါးကို တီးမှုတ်စေခြင်းလည်း။ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအားဖြင့်။ မယုရနစ္စနာဒိဝသေနာပိ၊ ဥဒေါင်းက-ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ နစ္စာဒီနံ၊ က-ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိသုကဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင့်သဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒဿနဉ္စ၊ ကြည့်ရှုခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုကြောင့်။ နစ္စဂီဘဝါဒိတဝိသုကဒဿနံ၊ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿန-မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နစ္စ ဒီနံ၊ က-ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပယောဇေတုံ ဝါ၊ ယှဉ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ကို။ ပယောဇာပေတုံ ဝါ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ ပယုတ္တာနံ၊ သူတပါးယှဉ်စေအပ်သော က-ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ပဿိဘုံ ဝါ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား။ နော ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား။ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။

၁။ [...] ဤထောင့်ကွင်းအတွင်း ဆဋ္ဌမူနှင့်မတူ။ ဆဋ္ဌမူတွင်-ရတ္တိဘောဇနံ ရတ္တိ၊ တတော ဥပရတာတိ ရတ္ထုပရတာ-ဟူရှိသည်။ ၂။ ဒဿနန္တိ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀- -ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၇၃

☞ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၁၉၉) မာလာဒီသု၊ မလာ-အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ မာလာတိ၊ မာလာ-ဟူသည်ကား။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းတည်း။ ဂန္ဓန္တိ၊ ဂန္ဓ-ဟူသည်ကား။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဂန္ဓဇတံ၊ နံသာမျိုးတည်း။ ဝိလေပနန္တိ၊ ဝိလေပနံ-ဟူသည်ကား။ ဆဝိရာဂကရဏံ၊ အရေအဆင်း တပ်စွန်းခြင်းကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော နံသာယောင်ကို။ ဇတ္ထ၊ ထို မာလာဂန္ဓ-ဝိလေပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ-ဟူသောပါဠိ၌။ ပိဋန္တန္တော၊ ပန်းပန်သော သူသည်။ ဓာရေတိ နာမ၊ ဆောင်သည်မည်၏။ ဥနဋ္ဌာနံ၊ နိမ့်ရာအရပ်ကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသောသူသည်။ မဇ္ဈတိ နာမ၊ တန်ဆာဆင်သည်မည်၏။ ဂန္ဓဝသေန စ၊ အနံ၏အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဆဝိရာဂဝသေန စ၊ အရေအဆင်း တပ်စွန်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သာဒိယန္တော၊ သာယာသောသူသည်။ ဝိဘူသတိ နာမ၊ အတင့်အတယ်ပြုသည်မည်၏။ ကဇရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဌာနံ၊ ဌာန-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယာယ ဒုဿိလျစေတနာယ၊ အကြင် သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အကုသိုလ်စေတနာဖြင့်။ တာနိ မာလာဓာရဏာဒီနိ၊ ထို ပန်းကိုပန်သောအားဖြင့် ဆောင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ မဟာဇနော၊ လူများအပေါင်းသည်။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ တတော၊ ထို ပန်းပန်ခြင်းအစရှိသည်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အကုသိုလ်စေတနာမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ကြဉ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပမာဏဘုတိက္ကန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်ရှစ်သစ်၊ ဇဗ္ဗိမပုရိသ တစ်တောင်၊ ပကတိလူတို့၏ တစ်ဘောင်ထွာသော ပမာဏထက်လွန်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကို။ ဥစ္စာသယနံ၊ ဥစ္စာသယန-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အကပ္ပိယတ္ထရဏံ၊ မအပ်သော ခြွေထွေရေး၊ ကျားရေး-အစရှိသော အခင်းကို။ မဟာသယနံ၊ မဟာသယန ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တတော၊ ထို မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ကြဉ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ကိဝမဟပ္ပလောတိ၊ ကိဝမဟပ္ပလောတိ-ဟူသည်ကား။ ကိတ္တကော၊ မဟပ္ပလော၊ အတယ်မျှ အကျိုးရှိသည်။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော ကိဝမဟာနိသံသော-အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဇေသဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ပဟူတရတ္ထရတနာနန္တိ၊ ပဟူတရတ္ထရတနာနံ-ဟူသည်ကား။ ပဟူတေန ရတ္ထသင်္ခါတေန၊ များစွာသော တပ်စွန်းအပ်သည့်ဟုဆိုအပ်သော။

ရတနေန၊ ရတနာနှင့်။ သုမန္တာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ သဂ္ဂလဗ္ဗေဒိ၊ ဧ.လံ၊
 အလုံးစုံသော ဗျေဒိကုန်းအပြင်ကို။ ဘေရိကလသဒိသံ၊ စည်ကြီးအပြင်နှင့်
 တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကဒိပ္ပမာဏေဟိ၊ ခါးအတိုင်းအရွယ် ရှိကုန်သော။
 သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာတို့ဖြင့်၊ ပရိတးနံ၊ ပြည့်စုံအောင်ကုန်
 သော။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုလည်း။ ဣဿရိ-
 ယာဓိဗ္ဗန္တိ၊ ဣဿရိယာဓိဗ္ဗန္တိ-ဟူသည်ကား။ ဣဿရတာဝေန ဝါ၊ အစိုးရ
 သည်၏အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ အာဓိပတိ၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ကို။
 ဝါ၊ တနည်းကား။ ဣဿရိယမေဝ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သဘောလျှင်ဖြစ်
 သော။ အာဓိပတိ၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြီးအမှူး၏အဖြစ်၌၊
 သာဟသိကကမ္မံ၊ နိုင်ထက်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော အမှုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဣတိပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ ဣဿရိယာဓိဗ္ဗန္တိ၊ ဣဿရိယာဓိဗ္ဗန္တိမည်၏။ ဗုဒ္ဓိက-
 ရေယျာတိ၊ ဗုဒ္ဓိ ကာရေယျ-ဟူသည်ကား။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။
 စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ၊ စကြဝဠာမင်း၏ အဖြစ်ကို။ ကာရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အင်္ဂါနန္တိ-
 အာဒိနိ၊ အင်္ဂါနိ-ဤသို့အစရှိသောစကားတို့သည်။ တေသံ ဇနပဒ်နံ၊ ထိုဇနပုဒ်
 တို့၏။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိန္တိ၊ ကလံ နာဂ္ဂတိ
 သောဠသိ-ဟူသည်ကား။ ဧကံ၊ ကပါးသော။ အဟေရတ္တံ၊ ညဉ့်-န
 ပတ်လုံး။ ဥပဝုတ္တံ၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထပုညံ၊ ဥပုသ်သုံးခြင်း
 တည်းဟူသော ကောင်းမှုကို။ သောဠသဘာဝေ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ဖို့တို့ကို။
 ကတွာ၊ ပြု၍။ တဘော၊ ထို တစ်ဆယ့်ခြောက်ဖို့မှ။ ဧကံ ဘာဂဉ္စ၊ တစ်ခုသော
 အဖို့ကိုလည်း။ န အတ္ထတိ၊ မဆိုက်။ ဧကရတ္တုပေါသထဿ၊ စစ်ညဉ့်မျှကျင့်သုံး
 အပ်သော ဥပုသ်ကုသိုလ်၏။ သေ ဠသိယာ ကလာယ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်
 စိတ်၍ ဟစ်စိတ်၏။ ယံ ဝိပါကဖလံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ မှီ၏။ တံယ-
 ဝ၊ ထိုအကျိုးသည်သာလျှင်။ တဘော၊ ထိုဗျေဒိကုန်းဝယ် တစ်ဆယ့်ခြောက်
 ပြည့်၍ဖြစ်သော စကြာမင်းစဉ်းစိမ်ထက်။ ဗဟုတရံ၊ အထူးသဖြင့် များမြတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း။ ကပဏန္တိ၊ ကပဏံ-ဟူသည်ကား။ ပရိတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော။

အဗြဟ္မစရိယာတိ၊ အဗြဟ္မစရိယာ-ဟူသည်ကား။ အသေဠစရိယတော၊
 မမြတ်သောအကျင့်မှ။ ရတ္တိံ န ဘုဉ္ဇေယျ ဝိကာလဘောဇနန္တိ၊ ရတ္တိံ န ဘုဉ္ဇေ
 ယျ ဝိကာလဘောဇနံ-ဟူသည်ကား။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝုသန္တော၊

၁။ အတ္ထော=(ဆဋ္ဌ) ၂-၂။ ဥပဝုတ္တုဥပေါသထေ ပုညံ=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၈-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၇၅

ကျင့်သုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရတ္တိဘောဇနဉ္စ၊ ညဉ့်၌စားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌၊ ဝိကာလဘောဇနဉ္စ၊ နေ့လုံးသောအခါ၌ စားခြင်းကို လည်း
 ကောင်း။ န ဘုရားလျှာ၊ စားရာ။ မဉ္ဇူ ဆမာယံဝ သယေထ သန္တတေတိ၊ မဉ္ဇူ
 ဆမာယံဝ သယေထ သန္တတေ-ဟူသည်ကား။ မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေ၊ တစ်တောင်
 ကောင်ဆုပ် အခြေရှိသော။ ကပ္ပိယမဉ္ဇူ ဝါ၊ အပ်သော၊ ညောင်းစောင်း၍လည်း
 ကောင်း။ သုဓာဒိပနိကမ္မကဘာယံ၊ အင်္ဂုဘေ-အစရှိသည်တို့ဖြင့် အပြောပြစ်
 ပြုအပ်သော။ ဘူမိယံ ဝါ၊ မြေ၌လည်းကောင်း။ တိဏပဏ္ဏာပလာလာဒီနိ၊ မြက်၊
 သစ်ရွက်၊ ကောက်ရိုး-အစရှိသည်တို့ကို။ သန္တရိတာ၊ ခင်း၍။ ကတေ၊ ပြုအပ်
 သော။ သန္တတေ ဝါ၊ အခင်း၌လည်းကောင်း။ သယေထ၊ အိပ်ကုန်ရ၏။
 ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဧတံ ဟိ အဋ္ဌဂီကမာဟု-
 ပေါသထန္တိ၊ ဧတံ ဟိ အဋ္ဌဂီကမာဟုပေါသထံ-ဟူသည်ကား။ ဧဝံ ဤသို့။
 ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ ပါဏာတိပါတ-အစရှိသည်တို့ကို။ အသမာစရန္တေန၊ ပြော
 ကျင့်သဖြင့်။ ဥပဝုတ္တံ၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ အဋ္ဌဟိ၊
 ရှစ်ပါးကုန်သော။ အဂ္ဂဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌဂီကန္တိ၊ အဋ္ဌဂီကံ-ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ခိုကုန်၏။ ပန၊ ပြုပုသ်
 အင်္ဂါမှတစ်ပါး ဥပုသ်ဆောက်တည်သောအခြင်းအရာကိုပြဦးအံ့။ တံ၊ ထိုရှစ်ပါး
 သော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသန္တေန၊ ကျင့်သုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 “သွေ၊ နက်ဖြန်။ ဥပေါသထိကော၊ ဥပုသ်ကျင့်သုံးသည်။ ဧဝံသာမိ၊ ဖြစ်အံ့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ အဇ္ဈေဝ၊ ယနေ့ကပင်လျှင်။ “ဣဉ္ဇေ ဣဒဉ္ဇေ၊ ဤမည်
 သော၊ ဤမည်သောအမှုကိုလည်း။ ကရေယျာထ၊ ပြုကုန်လော့။” ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟာရာဒိဝိဓေန၊ အာဟာရ-အစရှိသည်ကို စီရင်ခြင်းကို၊ ဝိစာနေတဗ္ဗံ၊
 စီရင်အပ်၏။ ဥပေါသထဒိဝသေ၊ ဥပုသ်နေ့၌။ ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။
 ဘိက္ခုဿ ဝါ၊ ရဟန်းယောကျ်ား၏လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ ရဟန်း
 မိန်းမ၏ လည်းကောင်း။ ဒသသီလလက္ခဏညနော၊ ဆယ်ပါးသော သီလ၏
 လက္ခဏာကိုသိသော။ ဥပါသကဿ ဝါ၊ ဒါယကာယောကျ်ား၏လည်းကောင်း။
 ဥပါသိကာယ ဝါ၊ ဒါယိကာမိန်းမ၏လည်းကောင်း။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။
 ဝါစံ၊ နှုတ်ကို။ (ဋ္ဌ၊ ဒု-၂၀၀) ဘိန္တိတာ၊ မြက်၍။ ဥပေါသထင်္ဂါနိ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါ
 တို့ကို။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ကုန်၏။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ အဇာ-
 နန္တေန ပန၊ မသိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ “ဗုဒ္ဓပညတ္တံ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာမိ”တိ၊
 ဗုဒ္ဓပညတ္တံ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာမိ-ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဆောက်တည်အပ်၏။
 [ဗုဒ္ဓပညတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်တော်မူအပ်သော။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။
 အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။] အညံ၊ တပါးသော သီလကို ပေးတတ်သော

၂၀

ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အလဘန္တေန၊ မရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဆောက်တည် အပ်၏။ ဝစီဘောဒေ၊ ပန၊ နှုတ်မြှောက်ခြင်းကို ကား။ ကာတဗ္ဗာယေဝ၊ ပြုအပ်သည်သလျှင်တည်း။ ဥပေ၊ ဧထံ၊ ဥပုသ် ကို။ ဥပဝသန္တေန၊ ကျင့်သုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရူပရောပေဋိသယုတ္တာ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့် စပ်ကုန်သော။ ကမ္မန္တာ၊ အမှုတို့ကို။ န င်စာ- ရေတဗ္ဗာ၊ မစီရင် အပ်ကုန်။ အာယဝယဂဏနံ၊ အခွန်၏ ပျက်ခြင်းကို ချေတုက်ခြင်းကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသဖြင့်။ န ဝိတံနာမေတဗ္ဗံ၊ မလွန်စေအပ်။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။ လဘိတုာ၊ ရ၍။ နိစ္စဘတ္တိက- တိက္ခနာ၊ အမြဲဆွမ်း စားသောရဟန်းသည်။ ငရိတုဉ္စိတုာ၊ စာ ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဓမ္မော၊ ရဟန်းတရားကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဝိယ၊ ယူအပ်သကဲ့သို့။ အဋ္ဌတိသဿ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အာရမ္မဏသု၊ အာရုံတို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အာရုံကိုမူလည်း။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။

သုဒဿနာတိ၊ သုဒဿနာ-ဟူသည်ကား။ သန္တရဒဿနာ၊ ကောင်းသော အမြင်ရှိကုန်သော။ ဩဘာသယန္တိ၊ ဩဘာသယံ-ဟူသည်ကား။ ဩဘာသယ- မာနာ၊ ထွန်းတောက်ပ-ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနုပရိယန္တိတိ၊ အနုပရိယန္တိ-ဟူသည် ကား။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ယာဝတတိ၊ ယာဝတာ-ဟူသည်ကား။ ယတ္တကံ၊ အကြံမျှလောက်။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။ အန္တလိက္ခဂါတိ၊ အန္တလိက္ခဂါ ဟူသည်ကား။ အာကာသဂံမာ၊ ကောင်းကင်၌သွားကုန်သော။ ပဘာသန္တိတိ၊ ပဘာသန္တိ-ဟူသည်ကား။ ဇောတန္တိ၊ ထွန်းတောက်ပ-ကုန်၏။ ပဘာ၊ အရောင် တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ ဒိသာဝိရောစနာတိ၊ ဒိသာဝိရောစနာ-ဟူသည် ကား။ သဗ္ဗဒိသာယ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဝိရောစမာနာ၊ တင့် တယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဘာသန္တိတိ၊ ပဘာသန္တိ- ဟူသည်ကား။ ဒိသာဟိ၊ အရပ်မျက်နှာတို့မှ။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ ဩ- ဘာသန္တိ၊ ထွန်းတောက်ပ-ကုန်၏။ ဝိရောစနာတိ၊ ဝိရောစနာ-ဟူသည် ကား။ ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဠုရိယန္တိ ဣမိနာ၊ ဝေဠု ရိယံ-ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဇေတိတိ၊ မဏိ-ဟူ၍။ ဝက္ကာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ဇာတိမဏိဘာဝံ၊ ပတ္တမြားအစစ်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြင်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ထို စကားသည်မှန်၏။ ဧကဝသိကဝေဠုဝဏ္ဏံ၊ တစ်နှင်ရှိပြီးသော ဝါးအဆင်းရှိ သော။ ဝေဠုရိယံ၊ ကြောင်မျက်ရွဲသည်။ ဇာတိမဏိ နာမ၊ ပတ္တမြားစစ်မည်

၁။ ဓမ္မော ဝါ=(ဆဉ္စ) ၂။ သောတဗ္ဗော=(ဆဋ္ဌ)

ဒုတိယပဏ္ဏာသက] (၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ ၁၀-ဥပေါသထာနတ္ထဝဏ္ဏနာ . ၃၇၇

၏။ တံ၊ ထိပတ္တမြားစစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မဏိ-ဟူသောပါဌ်
ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘဒ္ဒကန္တိ၊ ဘဒ္ဒကံ-ဟူသည်ကား။ လဒ္ဒကံ၊
ကောင်းမြတ်သော။ သိဂိသုဝဏ္ဏန္တိ၊ သိဂိသုဝဏ္ဏံ-ဟူသည်ကား။ ဂေါသိဂိ-
သဒိသံ၊ နွားဦးချိုနှင့်တူသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဧဝံ နာမကံ၊ ဤသို့ သိဂိ-ဟူသော နာမည်ရှိသော။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေသည်။
ကဉ္စနန္တိ၊ ကဉ္စနံ-ဟူသည်ကား။ ဗုဇေယျံ၊ တောင်မှဖြစ်သောရွှေသည်။ ဗုဇ-
ဘေ၊ တောင်၌။ ဇာဘသုဝဏ္ဏံ၊ ဖြစ်သောရွှေသည်။ ဇာဘရူပန္တိ၊ ဇာဘရူပံ-
ဟူသည်ကား။ သတ္ထုဝဏ္ဏသုဝဏ္ဏံ၊ မြတ်စွာဘုရားအဆင်းနှင့်တူသော ရွှေသည်။
ဟဋ္ဌကန္တိ၊ ဟဋ္ဌကံ ဟူသည်ကား။ ကိပိလ္လိကာဟိ၊ ပိုးရွှေ-အစရှိသည်တို့သည်။
နိဟဋ္ဌသုဝဏ္ဏံ၊ ထုတ်အပ်သော ရွှေသည်။ နန္ဒဘဝန္တိတိ၊ နာနုဘဝန္တိ-ဟူသည်
ကား။ န ပါပုဏန္တိ၊ မမိနိုင်ကုန်။ စန္ဒပုဘာတိ(ဧတံ)၊ စန္ဒပုဘာ-ဟူသော ဤ
သဒ္ဒါသည်။ သာမိအတ္ထံ၊ သာမိအနက်၌။ ဗုတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓမာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်
တည်း။ စန္ဒပုဘာယ၊ လ-ရောင်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဥပဝဿုပေါသထန္တိ၊ ဥပဝဿုပေါသထံ-ဟူသည်ကား။ ဥပေါ-
သထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသိတော၊ ကျင့်သုံး၍။ သုဗုဒ္ဓယာနိတိ၊ သုဗုဒ္ဓယာနိ
ဟူသည်ကား။ သုဗေသာနိ၊ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိကုန်သော။ သုဓဝေဒနိ-
ယ နိ၊ သုဓဝေဒနာတည်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်သော။ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ၊
သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ သဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ နတ်ပြည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဌာနံ၊
အရပ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။
အနိန္ဒိဘာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
တ္ထေ၊ ဤဒေသမသုတ်၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ (ဝစနံ)၊ အကြွင်ကောင်းကို။
အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တံ(ဝစနံ)၊ ထိုစကားကို။
ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်
သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒေသမသုတ်၏အဖွင့်ကို
ဆိုသောစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်တည်း။

အင်္ဂုတ္တိ၊ ရ် အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒုတိယတွဲ-ဒုတိယပိုင်း ပြီးပြီ။